

ERWIN MUNCH-PETERSEN

TVANGSFULDBYRDELSE  
OG FORELØBIGE RETSMIDLER

4. udvidede og ændrede Udgave af  
H. Munch-Petersen: Den danske Retspleje III

G. E. C. GADS FORLAG — KØBENHAVN 1948



## FORORD

I denne nye Udgave af Tvangsfuldbyrdelse er der foretaget en saa væsentlig, fornyet Gennearbejdelse af Stoffet, at henved en Tredjedel er nyt. Hovedvægten er lagt paa Behandlingen af Praksis, saaledes som denne har fundet Udtryk i afsagte Domme, utrykte Kendelser og administrative Afgørelser. Af Hensyn til de studerende er en væsentlig Del af Oplysningerne herom dog anbragt i Noterne. For at Bogen kan tjene som Supplement til den kommenterede Udgave af Retsplejeloven, er de sidste 10 Aars Afgørelser refereret ret udførligt.

Ogsaa Sagregistre m. m. er gjort endnu udførligere end i forrige Udgave.

Stærkest omarbejdet er Afsnittene om umiddelbare Fogedforretninger og om Arrest og Forbud, men Bogen er iøvrigt helt igennem revideret og ført à jour med Lovgivningen og Domspraksis indtil 1. August 1948.

København i September 1948.

*Erwin Munch-Petersen.*

# INDHOLD

## TVANGSFULDBYRDELSE.

- § 1. Indledningsbemærkninger ..... 1—6  
I. A. Almindelig Karakteristik af »Tvangsfuldbyrdelse« (1—3). Al Tvangsfuldbyrdelse forudsætter en særlig Klarhed i Grundlaget (1—2). Fogedforretningers summariske Karakter (2—3). B. Der kræves sædvanlig flere eksekutive Skridt. (3). Sondringen mellem den foreløbige »Tvangssikring« og den endelige »Tvangsfyldestgørelse« (3). II. Litteratur om Tvangsfuldbyrdelse (3—6).
- § 2. De tvangsfuldbyrdende Myndigheder ..... 7—18  
I. A. Forretningerne foretages: a. af Fogeden, Fuldmægtige og dertil særlig bemyndigede (7—8), b. ved Sognefogeden og Pantevogeder (8—11) og c. af Skifteretten (12). B. Almindelige og specielle Habilitetsbetingelser for de fuldbyrdende Myndigheder (12—13). C. Retsvidner (13—14). D. Særlige Retsbøger (14—15). II. De eksekutive Myndigheders specielle Competence: A. Med Hensyn til Eksekutionsforretninger (15—16). B. Med Hensyn til Tvangsauktion (16—18).

## FØRSTE AFSNIT: TVANGSSIKRING.

### I. Eksekution.

#### De almindelige Betingelser.

- § 3. Eksekutionsgrundlaget ..... 20—45  
I. De forskellige klare Grundlag: A. Domme (20—29). a. indenlandske Domme og Kendelser afsagt af Domstole (20—21) og visse andre Myndigheder (21—23), b. udenlandske Domme, Kendelser m. m. (23—29): middelbar Eksekutionskraft (23—24), umiddelbar Eksekutionskraft efter Rpl. § 479 (25 ff.): De almindelige Betingelser (25), Traktater indgaaet før Rpl. (26), de nordiske Konventioner (26—29). B. Offentlige Forlig (29—34): a. inden-

## VIII

landske Forlig for: 1<sup>o</sup> Forligskommissioner (29), 2<sup>o</sup> Retter (29—30), 3<sup>o</sup> Overøvrigheden (30), 4<sup>o</sup> Landvæsenskommissioner (30), 5<sup>o</sup> andre Myndigheder (30—31). Ratihaberede Forlig (31—34). b. udenlandske Forlig (34) og Voldgiftskendelser (34—35). C. Pantebreve (35—39): 1<sup>o</sup> Pantebreve i fast Ejendom efter § 478 Nr. 3 (35—39). Haandpant i Pantebrevet (38). Pantebreve til Banker, Sparekasser, Hypotekforeninger og Kreditforeninger (38—39). 2<sup>o</sup> Tinglyste Skadesløsbreve efter § 478 Nr. 4 (39). Udenlandske Pantebreve (39). D. Pant i Løsøre ((39—40). Vedtagelse af umiddelbar Eksekution (40—41). II. Fogedens Prøvelsesret: A. overfor Domme og Kendelser (41—42), Landvæsenskommissionskendelser (43), den faste Voldgiftsrets Domme (43) og Husdyrvoldgiftskendelser (43—44). B. Overfor Forlig (44—45).

- § 4. **Eksekutionskraftens Indtræden og Standsning** . . . . . 45—54  
I. Eksekutionsfristen (45—50): A. Ved Domme (45—48). B. Kendelser (48—49). C. Forlig (49). D. Pantebreve og Skadesløsbreve (49—50). Forældelse af Eksekutionskraften (50). II. Om Appel suspenderer Eksekutionskraften (51—54): A. Ved Anke: a. inden Fuldbyrdelesfristens Udløb (51—53), b. efter Fristens Udløb (53). B. Ved Kære (53—54).
- § 5. **Parterne ved Eksekution** . . . . . 54—63  
I. De egentlige Parter: A. Hovedreglen (54—55). B. Modifikationer: a. ved Repræsentation (55—56), b. ved Succession (57 ff.). Særlig ved Singulærsuccession i Domfældtes Sted (58—60). II. Tredjemands Indtræden som Part (60—63). A. Rettigheder med Hensyn til Ting i Rekvisiti Besiddelse: a. Tredjemand fremsætter Indsigelse for Fogedretten (60—61): a. Fogedretten afgør Indsigelsen (61). β. Forretningen foretages med Forbehold af Tredjemands Ret (61), b. Tredjemand forfølger sin Ret selvstændigt (61—62), c. Ulovlig Selvtægt (62). B. Eksekution i Ting i Tredjemands Besiddelse (62—63).

### Eksekutionens Genstand.

- § 6. **Om Genstanden for Eksekution i Almindelighed** . . . . . 64—88  
I. De almindelige Regler (64—75). A. Rpl. § 501, 1. Stk. (64—69): a. Eksekutionsobjektet skal tilhøre Domfældte. Særlig om Afbetalingseffekter, Særeje og Bodel (64—67). b. Kun Eksekution i Domfældtes Formue. Særlig om Godtgørelse for ikke-økonomisk Skade (67—69). B. Rpl. § 511, 1. Stk.: Kun Rettigheder, som alt er erhvervede (70—71). C. Rpl. § 511, 2. og 3. Stk.: Betingelser, Tidsfrister, gensidige Obligationsforhold (71—75). II. Særlig undtagne Formuerettigheder (75—88). A. Undtagelser ifølge Loven (75—83): 1<sup>o</sup> Rpl. § 510 og § 514 Nr. 6 (75—76). 2<sup>o</sup> § 513 og § 514 Nr. 1 (76—77). 3<sup>o</sup> § 514 Nr. 2 til 4 (78). 4<sup>o</sup> private For-

## IX

sørgelseskontrakter (78—79). 5<sup>o</sup> Livrenter, Overlevelserefter, Livsforsikringer efter Rpl. § 515, jfr. F. A. L. § 116 (79—81) og visse Erstatningskrav (81—82). 6<sup>o</sup> Rpl. § 514 Nr. 5 (82—83). 7<sup>o</sup> Kommissionslovens § 61 (83). 8<sup>o</sup> Særregler med Hensyn til Husmandsbrug (83). Om Afkald paa Eksekutionsfritagelse (83). B. Undtagelse ifølge privat Viljesbestemmelse, jfr. Rpl. §§ 512 og 515 (84—88). Særlig ved a. Ensidige Erhvervelser (85—87). b. Ved Erhvervelser mod Vederlag (87—88).

- § 7. Om Genstanden for det enkelte Udlæg . . . . . 89—114**  
I. A. Særlige Omstændigheder, der udelukker Eksekution: Konkurs, Likvidation, Akkord, Dødsbobehandling m. m. (89—91). B. Eventuelt sekundært Udlæg (92). II. Beneficium competentiae efter Rpl. § 509 (92—112): §'ens 1. Stk. (94—95), 2. Stk. (95—99), 3. Stk. (99—101). Om Udtagelse af Genstande af for stor Værdi mod at tilsvare det overskydende og om Eksekution i værdifulde Genstande mod at stille ringere til Disposition (101—102). Særlig om Udtagelsesret ved pantsatte Genstande (102—103), ved Udlæg hos Ægtefæller (103—104) og med Hensyn til Afbetalings-effekter (104—106), § 509, 4. Stk. (106 ff.). Særlig om Afkald paa Udtagelsesretten (107) og Tidspunktet for Udøvelse af Udtagelsesretten (107—110). Om Anvendelse af Beneficiet ved andre Fogedforretninger og i Konkurs- og andre Boer (110—112). III. Eksekutionens nærmere Omfang og Genstand (112—114). A. Rpl. § 502 (112). B. Paavisningsretten efter § 506 cfr. § 507 (112—114).

### Fremgangsmaaden m. m.

- § 8. Fremgangsmaaden ved Eksekution og Proceduren under denne . . . . . 115—136**  
I. A. Begæringen om Eksekution m. m. (115—117). B. Forholdet mellem flere Begæring (117—119). II. Stedet for Eksekutionsforretningen: A. Paabegyndelsen (119—120). B. Den endelige Foretagelse (120—122). III. Om Møde under Forretningen: A. a. Rekvirentens Møde (122). b. Domfældtes Møde (122—123). B. Sagførerernes Møderet (123). IV. De nærmere Regler om Fremgangsmaaden (123—131): A. Opfordring til frivillig Opfyldelse (123). B. Sædvanlig Udlæg til Forauktionering (123—124). Andre Fyldestgørelsesmaader (124). C. Tvangsmidler overfor Rekviritus efter Rpl. §§ 519—520 (124—126). D. Vurdering og Registrering (127—128). E. Reglerne i Rpl. § 528, 2. og 3. Stk. (128—129). F. Besiddelsen af det udlagte (129—130). G. Optagelse i Fogedbogen (130). H. Genoptagelse, Kontinuation og Relaksation (131). V. Om Proceduren for Fogedretten (131—136): A. Forskellige Regler, eftersom Forretning foretages af Foged eller Sognefoged (132). B. Om Mundtlighed, Bevisførelse og Forhand-

lingsmaksimen (132—134). C. Udsættelse (134—135). D. Kendelser om Tvistigheder (135). E. Omkostninger, Rettergangs-bøder m. m. (135—136).

### Retsvirkninger og Retsmidler.

- § 9. **Udlæggets Retsvirkninger** ..... 137—147  
 I. Den almindelige Karakter af »Udlæg til Forauktionering« (137—138). II. Nærmere om den derved skabte Retspanteret (138—147): A. Rettens Beskyttelse (138—139). B. Rettens Stiftelse (139 ff.): a. Om Tinglysning kræves (140—141), b. Registrering ved Skibe (141), c. Gældsbreve og andre Fordringer (141—142), d. Kravet om Besiddelsesfratagelse eller Tvangsauktion ved Løsøre efter Rpl. § 533, 2. og 3. Stk. (142—146). C. Retten til at bruge udlagt fast Ejendom eller Løsøre (146—147).
- § 10. **Retsmidlerne mod Eksekution** ..... 148—156  
 I. Om Fogedkendelser (148 ff.): A. Deres begrænsede Retsvirkning (148). B. Den videre Adgang til at omgøre Kendelser af negativ Karakter (148—149). C. Retsvirkning overfor Tredjemand (149—150). II. Retsmidlerne (150 ff.): A. Reglerne i Rpl. § 593 om, hvornaar Anke og Kære skal anvendes (150—152). B. a. Begrænsningen af Appeladgangen til sluttede Eksekutionsforretninger, jfr. § 536 (152) og b. Appelfristerne (153). C. Den videre Adgang til Nova (153—154). D. Adgangen til Appel til Højesteret ved: a. Anke (154—155) og b. Kære (155). III. Ansvar for Eksekutionens Ulovlighed: A. Fogedens Ansvar (155). B. Rekvirentens Ansvar (155—156).

### II. Udpantning.

- § 11. .... 157—171  
 I. Almindelig Karakteristik af Udpantning (157—158). II. A. I hvilke Tilfælde Udpantning er hjemlet (158—161). Om udenlandske Skattekrav (160). Ikke Vedtagelse af Udpantning, men Udpantning for en Del af Fordringen (160—161). B. Udpantningsret for Successor (161). C. Udpantningsrettens Forældelse (161—162). III. De særlige Regler om Udpantning (162 ff.): A. Om Begæringen og Udpantningskendelsen (162—165). Særlig om Udpantningskendelsens Forkyndelse (164—165) og om Fogedens udvidede Officialvirksomhed (165). B. Udpantning ved Sognefoged eller Pantefoged (165—166). C. Selve Udpantningsforretningens Iværksættelse (166—167). Rekvirentens Møde aldrig nødvendigt (166). D. Indsigelsers Fremsættelse (167). E. Realisationen af det udpantede (167—168). F. Retsmidlerne mod ulovlig Udpantning: a. Anke eller Kære (168), b. Søgmaal i første Instans (168—169). G. Ansvar for ulovlig Udpantning: a. overfor Fogeden (169), b. overfor Rekvirenten (169—171). IV. Særlovgivningen med Hensyn til Udpantning for Skatter og Afgifter (171).

ANDET AFSNIT: TVANGSFYLDESTGØRELSE.

Første Underafdeling.

Auktion.

- § 12. **Indledende Bemærkninger** . . . . . 173—179  
 I. Almindelig Karakteristik af Auktion (173—175). Om »Overbudsauktion«, »Afslagsauktion« og Licitation (174—175). II. Auktionsvæsenets historiske Udvikling (175—176). III. Modsætningen mellem »private« og »offentlige« Auktioner (176—177). IV. Modsætningen mellem »Tvangsauktion« og »frivillig Auktion«: A. Kriteriet (177—179). B. Betydningen (179).
- § 13. **Grundlaget for Tvangsauktion** . . . . . 180—184  
 I. I Henhold til forudgaaende Grundlag (180). II. Uden saadant Grundlag (180—183): A. Viljesbestemt Haandpant (180—181). B. Lovbestemt Pant (181). Fremgangsmaaden i saadanne Tilfælde (181—182). C. Om andre Tilfælde kendes (183). III. Fogedens Prøvelsesret (184).
- § 14. **Parterne ved Tvangsauktion** . . . . . 185—192  
 I. Ved Tvangsauktion over Løsøre (185—187). A. Hvem der er Parter (185—187). B. Hvornaar Partsbeføjelsen kan udøves (187). II. Ved Tvangsauktion over fast Ejendom (187—192). A. Hvem der er Parter (187 ff.): a. Rekvirenten (188), b. »Skyldneren« (188—189), c. andre Udlægshavere, d. Panthavere og e. andre berettigede, hvis Stilling kan blive berørt (189), men f. ikke personlige Kreditorer (189). B. Parternes nærmere Stilling (189 ff.): a. Auktionsrekvirentens (190—191), b. Skyldnerens (191), c. og d. andre Pant- eller Udlægshaveres (191—192), e. andre Rettighedshaveres (192).
- § 15. **Tvangsauktionens almindelige Gang og Karakter** . . . . 193—196  
 I. Tvangsauktion som »Specialkonkurs«. Forskellen mellem Auktioner over Løsøre og over fast Ejendom (193—195). II. Fogedens Officialvirksomhed (195—196).

Fremgangsmaaden ved Tvangsauktion.

- § 16. **A. Ved Tvangsauktion over Løsøre** . . . . . 197—207  
 Ved hvem Auktionen holdes (197—198). I. Begæringen om Tvangsauktion (198—199). II. Bekendtgørelsen af Auktionen (199—200). III. Antagelse af Inkassator (200—201). IV. A. Auktionsvilkaarene (201—202). B. Trykte Auktionsvilkaar (202). C. Auktionsvilkaarenes Bekendtgørelse (202). V. Selve Auktionens Foretagelse (202—203). VI. Inkassators Pligt til Regnskabsaflæggelse og Indbetaling af Auktionsbeløbet (203—204). VII. Fogedens

## XII

Udbetaling og Fordeling af Auktionssummen (204—206). VIII. Auktioner efter Rpl. § 538, sidste Stk. (206—207).

- § 17. **B. Ved faste Ejendomme** ..... 207—218
- I. Begæringens Indgivelse (208). II. A. Indkaldelsen til det forberedende Møde (208—209). B. Indkaldelsens Virkninger (209—210). III. Auktionsvilkaarenes Indhold (210 ff.): A. a. Kreditfristen (210), b. Forrentning af Købesummen (210). B. Sikkerhedsstillelsen (210—211). C. Forbud mod usædvanlige eller byrdefulde Betingelser (211—212). IV. Den endelige Fastsættelse af Auktionsvilkaarene paa det forberedende Møde (212—214). Særlig om Auktionsomkostningerne (212—213) og om Indsigelser (213—214). V. Om Vurdering til Auktionsefterretning skal finde Sted (214—215). VI. Tillysning af Auktionen (215). VII. Afholdelse af selve Auktionen (215—216): A. Indsigelser (215). B. Op-læsning af Auktionsvilkaar m. m. (215). C. Opraab af Ejendommen (216). VIII. Om Afholdelse af flere Auktioner (216—218): A. Anden Auktion efter Rpl. § 576 (216—217). B. Ny Auktion efter § 582 (217—218). IX. Om Udkast til Auktionssummens Fordeling (218). X. Udstedelse af Auktionsskøde (218).

### Retsvirkninger af Auktion, Retsmidler m. v.

- § 18. **Auktions Virkninger** ..... 219—228
- I. Opraabets Virkning (219—221). II. Auktionsbudets Virkning (221—223). A. Om det begrunder Ret (221). B. Om Forpligtelsen (221—223). III. Hammerslagets Betydning (224—226): A. Ved Auktion over Løsøre (224—225). B. a. ved Tvangsauktion over fast Ejendom (225), b. ved frivillig Auktion over fast Ejendom (225—226). Salg af Skibe (226). IV. Udslettelsen af udekkede Hæftelser (226). V. De civilretlige Spørgsmaal i Anledning af Mangler, Vanhjemmel o. lign. (227—228). a. ved frivillig Auktion. Særlig om Kbl. § 48 og Lov 9. Maj 1917 § 4, 3. Stk. (227—228). b. ved Tvangsauktion (228).
- § 19. **Om Proceduren under og Retsmidlerne mod Tvangsauktion** ..... 229—236
- I. A. Hvilke Indsigelser, der kan rejses af de oprindelige Parter eller Tredjemand (229—230). B. Reglerne om selve Proceduren (230—231). Særlig om Udsættelse af Tvangsauktion (231) og om Forligsmægling under Auktionen (231). II. A. Fogedkendelsernes begrænsede Retskraft (231—232). B. Normalt dog Klage ad Appelvejen (232—233). Særlig om Tredjemands Stilling (232—233). C. Auktionens civilretlige Virkninger (233). III. Om Appel (233—235): A. Anke eller Kære (233). B. Om Forretningen skal være sluttet (233—234). C. Appelfristerne (234—235). D. De nærmere Regler (235). IV. A. Ophævelse af Auktionen (235—236). B. Erstatningsansvaret overfor Rekvisitus eller Tredjemand (236).

## XIII

### Tillæg.

#### Frivillige Auktioner.

- § 20. Ved hvem de holdes ..... 237—246  
I. A. Nyordningen efter Lov 16. April 1935 om offentlig Auktion ved Auktionsledere (237—239). Auktionslederens Beskikkelse og Stilling (239—240). B. a. Hovedreglen om Auktionsledernes og Fogedernes Eneret til at holde Auktion (240—241). Særlig om Licitationer (241). b. Undtagelser (241 ff.): 1<sup>o</sup> Assistenshusauktioner m. m. (241—242), 2<sup>o</sup>. Auktion over fersk Fisk og indenlandske Haveprodukter (242), 3<sup>o</sup>. Den særlige Adgang for Landbo- og Husmandsforeninger til at afholde Auktioner (242—244). Foreningsauktioner i øvrigt (244). II. Stedet for Auktionens Afholdelse (244—246).
- § 21. Fremgangsmaaden ved frivillig Auktion ..... 247—254  
I. A. Begæringen om og Adkomsten til at afholde frivillig Auktion (247—248). B. Berømmelsen af Auktionen (249). C. Bekendtgørelsen: a. ved Auktionslederauktioner (249—250), b. ved Fogedens Auktioner (250). D. Om Inkassator (250). II. Om Auktionsvilkaarene og Auktionskataloger (250—251). III. Fremgangsmaaden: A. Ved Auktionsledernes Auktioner (251—253). B. Ved Fogedens Auktioner over fast Ejendom eller Skib (253). IV. Om Tvistigheder: A. Ved Auktionslederauktioner (253—254). B. Ved Fogedens frivillige Auktioner (254).

#### Anden Underafdeling.

##### Andre Fyldestgørelsesmaader end Tvangsauktion.

###### I. For Pengekrav.

- § 22. .... 255—261  
A. Udlæg til Ejendom (255—256). B. Modregning (256). C. Overtagelse af Ejendommen som »ufyldestgjort Panthaver« efter Rpl. § 578 (256—257). D. De særlige Fyldestgørelsesmaader ved Værdipapirer og Fordringer (257—258). E. Fyldestgørelse gennem Administration af fast Ejendom: a. naar Domfældte er Ejer af Ejendommen (258—259), b. naar Domfældte ikke er Ejer (259—261), c. de særlige Regler i D. L. 5—7—8 og 9 samt Amtstuefr. 8. Juli 1840 § 21 (261).

###### II. For andre Krav.

- § 23. A. Paa Grundlag af Dom eller Forlig ..... 262—272  
I. A. Fuldbyrkelse af Handlingsdomme (262—267). Kritik af den ved Rpl. indførte Ordning (263—264). Om Forpligtelser mod det offentlige (264). Retsplejelovens Regler om Fremtvingelse af civile retlige Forpligtelser (264 ff.): a. Godtgørelse i Penge efter Rpl. § 493 (264—267), b. Straf efter § 499 (267). B. Fuldbyrkelse

## XIV

af Undladelsesdomme efter §§ 497 og 499 (267—268). II. Tilfælde, hvor direkte Eksekution er hjemlet i Rpl. §§ 494—496 (268—271), § 498 (270—271). III. A. Om de forskellige Eksekutionsmidler udelukker hinanden (271). B. Om Anvendelse af Arrest og Forbud og Fuldbyrdelsesfrist (271—272).

- § 24. **B. Uden det sædvanlige Eksekutionsgrundlag** . . . . . 273—299
- I. Almindelig Karakteristik af »Ind- og Udsættelsesforretninger« eller »umiddelbare Fogedforretninger« (273). II. I hvilke Tilfælde saadanne Forretninger kan finde Sted (274—293): A. Med Hensyn til fast Ejendom: a. efter D. L. 6—14—7, naar Rekvirenten er Ejer (274—284). Særlig om Lejeforhold (274—280). Om begrænset Besiddelsesfratagelse (279—280). Om Udsættelse i Tilfælde af Separation og Skilsmisse (280). Om aktuel Ret til at blive Ejer kan begrunde Indsættelse (280—281). Kravet om Klarhed ved Rekvirentens Ret (281—283). Om umiddelbar Fogedforretning mod Sikkerhedsstillelse (283—284). b. efter D. L. 5—7—8 eller Pl. 2. Okt. 1754 § 4, naar Rekviritus er Ejer af Ejendommen (284—285). B. Med Hensyn til Løsøretning (285—288): Særlige Begrænsninger (285—287). Kun til Fordel for Ejeren (287—288). Særlig om »Møbellaan« (288—289). C. Med Hensyn til Børn. a. Til Gennemførelse af Forældre- eller Værgemyndighed (289—292). Særlig om Tilfælde, hvor der er truffet Afgørelse ved Dom (291—292). b. Til Gennemførelse af »Samkvemsretten« (292). D. Om Parternes Vedtagelse kan begrunde umiddelbar Fogedforretning (292—293). III. Fremgangsmaaden (293 ff.): A. Ved almindelige Indsættelsesforretninger (293—294). B. Afbetalingskøb (294—295). IV. Indsigelser og Retsmidler (295—299). A. Anke eller Kære overfor Fogedens Kendelser (296—298). B. Regressøgmaal i første Instans mod Rekvirenten (298—299).

### FORELØBIGE RETSMIDLER.

- § 25. **Indledning** . . . . . 303—307
- I. Begrebet »de foreløbige Retsmidler« (303) og Forskellen mellem Arrest og Forbud (303—306). II. Forholdet til andre »Fogedforretninger« (306—307). III. Litteratur om Arrest og Forbud (307).

### ARREST.

#### Betingelser og Genstand.

- § 26. **De almindelige Betingelser for Arrest** . . . . . 308—315
- I. Hovedbetingelserne efter Rpl. § 612 (308 ff.): A. Krav, der »lyder paa Penge eller Penges Værd« (308). B. At »Udlæg for Kravet ikke endnu kan gøres« (308—309). Særlig om Udpantning (309). C. At enten Fordringen er forfalden, eller der fore-

ligger særlig Arrestgrund (309—311). II. Kravet om Sikkerhedsstillelse efter § 627, 2. Stk. (311—313, jfr. 309—310). III. Om Afværgelse af Arrest ved Sikkerhedsstillelse (313—315). Om Sikkerhed i Forvejen udelukker Arrest (314—315).

- § 27. **Særlige Betingelser for Arrest paa Person** ..... 316—320  
 Begrebet »Arrest paa Person« eller »Gældsføngsel« (316). I. Skyldneren skal være »uvederhæftig«, jfr. Rpl. § 619 (316). II. A. Almindelige Begrænsninger efter § 620 (316—317). B. Gældsføngsel kan kun anvendes i særlige Undtagelsestilfælde (317 ff.), nemlig: 1<sup>o</sup> Efter Rpl. § 613 (317—318), Ophørsgrundene i § 621 (318), 2<sup>o</sup> Efter Lov Nr. 133, 7. Maj 1937 (318—319). III. Særlig Fritagelse for Søfolk, men ikke for Rigsdagsmænd (319—320).
- § 28. **Genstanden for Arrest**..... 320—322  
 Hovedregel: De samme Ting, som er Genstand for Eksekution (320—321). Særlig om »beneficium competentiae« finder Anvendelse ved Arrest (321—322).

#### Fremgangsmaaden ved Arrest.

- § 29. .... 323—327  
 I. Fremgangsmaaden ved Arrest paa Gods (323—326): A. Altid skriftlig Begæring (323). B. Arrestens Paabegyndelsessted (323). C. Parternes Møde (324). D. Opfordring til at tilfredsstille Rekvirenten (324). E. Arrestens Udstrækning og Valget af Arrestobjekter (324). F. Den nærmere Fremgangsmaade efter Rpl. § 632, jfr. §§ 519—527 (325). Særlig om Vurdering og Registrering (325). G. Besiddelsen af de arresterede Ting (325—326) II. Fremgangsmaaden ved Arrest paa Person (326—327): A. Hensættelsen i Gældsføngsel (326). B. Hensættelsen sker for Rekvirentens Regning (326—327). Undtagelsen i Lov Nr. 133 7. Maj 1937 § 23 (327). III. Særlige Lempelser i Anvendelsen af Gældsføngsel (327).

#### Retsvirkninger og Retsmidler m. m.

- § 30. **Arrestens Retsvirkninger** ..... 328—333  
 I. Virkningerne af Arrest paa Gods (328—332): A. Arresten udelukker frivillige Dispositioner over de arresterede Genstande, jfr. Rpl. § 616 (328—331). B. Arrestdekretet skal tinglyses (331—332). Besiddelsesfratagelse, Denunciation og andre retssikrende Akter (332). Om Sikkerhedsstillelse til Afværgelse af Arrest skal tinglyses (332). II. Virkningen af Arrest paa Person (332—333).
- § 31. **Retsmidler mod og Erstatning for ulovlig Arrest** . . . . 334—344  
 I. Det almindelige System med Hensyn til Retsmidler før og efter Rpl. (334—335). Retsplejelovens nærmere Regler: A. Ju-

## XVI

stifikations sagen (335—340). a. Fremgangsmaaden (335—338). Hovedsag eller særskilt Arrestsag (335—336). Om Værneting (336—337). Forfølgning, naar Arrest er afværget ved Sikkerhedsstillelse (337). Om Forfølgning skal ske, naar Skyldneren kommer under Konkurs (337—338). b. Formaålet med Forfølgningssagen: Arrestens Lovlighed overfor Rekvisitus prøves (338—339). c. Virkningen af, at Forfølgning forsømmes (339—340). B. a. Anke eller Kære efter Rpl. §§ 644 og 645 (340). b. Tredjemands Ret til at anke (340). C. Relaksation efter § 640 (340—341). II. Erstatning for ulovlig Arrest (341—344). A. Hvornaar Erstatning kan tilkendes (341—342) og Erstatningens Omfang (342—343). Tredjemands Erstatningskrav (343). Den strenge Ansvarsregel gælder ikke, naar Arrest frafalder, nægtes eller afværget ved Sikkerhedsstillelse (343—344). B. Paa hvilken Maade Erstatningskrav kan fremsættes (344).

### FORBUD.

- § 32. **Betingelserne for Nedlæggelse af Forbud** . . . . . 345—359  
I. De almindelige Betingelser (345—355): A. a. Kun til Hævdel-  
delse af en Undladelsespligt (345—347). b. alle mulige Rettighe-  
der kan beskyttes ved Forbud (347—351). c. Handlingen skal i  
Forvejen være retsstridig (351—352). d. Handlingen skal have en  
vis Bestemthed (352—353). e. Ogsaa Forbud til Efterlevelse af  
Forvaltningsakt (353). B. Om Forbud kan nedlægges overfor of-  
fentlige Myndigheders Handlinger (353—355). II. Kravet om Sik-  
kerhedsstillelse, naar der ikke foreligger fuldt Bevis (355). III. A.  
Der skal foreligge en »justa causa« (355—356). B. Om Krænkel-  
sens Strafbarhed udelukker Forbud (356—357). C. Om Forbud  
kan afværget ved Rekvisiti Sikkerhedsstillelse (357—358). IV. Om  
Fritagelserne for Arrest kan overføres paa Forbud (358—359).  
V. Forbudsforanstaltninger, der falder udenfor det civilprocessu-  
elle Forbud (359).
- § 33. **De nærmere Regler om Forbud** . . . . . 360—366  
I. Selve Forbudsforretningens Foretagelse (360—361). II. Forbu-  
dets Retsvirkninger (361—363): A. Ingen civilretlig Uraadig-  
hedsvirkning (361—362). Særlig om Tinglysning af Forbud (362).  
B. Virkningerne af Forbudets Overtrædelse (362—363). III. A.  
Retsmidlerne mod ulovligt Forbud (363 ff.): a. Forfølgning af  
Forbudet (364). b. Ophævelse ved Fogeden paa Grund af efter-  
følgende Omstændigheder (364—365). c. Om Anke eller Kære  
kan finde Sted (365). B. Erstatning for ulovligt Forbud (365—  
366).
- Sagregister** . . . . . 367—385  
**Fortolkningsbidrag** . . . . . 386—387  
**Forkortelser** . . . . . 388
-

# TVANGSFULDBYRDELSE

## § 1.

### Indledning.

I. A. Som fremhævet andetsteds<sup>1)</sup> kan Proceskravet forekomme i to Former, nemlig som Krav om Fuldbyrdsdom og om Fastsættelsesdom. I de sidstnævnte Tilfælde gaar Søgsmålet alene ud paa at fastslaa Berettigelsen af det fremsatte Proceskrav. Og i visse Tilfælde kan der overhovedet ikke blive Tale om Dom til Fuldbyrdelse, fordi Dommen fuldbyrder sig selv uden særlige eksekutive Skridt. Dette gælder navnlig de saakaldte »retskonstituerende« Domme. Det hyppigste er imidlertid, at Sagsøgeren rejser Krav om eksigibel Dom, enten saaledes at en tidligere retskraftig Afgørelse søges udstyret med formelt Eksekvatur<sup>2)</sup>, eller — hvad der vil være det almindeligste — saaledes at selve Dommen samtidig med at fastslaa Kravet skal være Grundlag for dettes Tvangsfuldbyrdelse. Der kræves dog ikke altid en Dom (eller et Forlig), for at der kan ske en Tvangsfuldbyrdelse, men denne kan ogsaa finde Sted i Henhold til et andet klart Grundlag, f. Eks. et Pantebrev, der opfylder Betingelserne i Rpl. § 478, Nr. 3, eller som ved Udpantning en udtrykkelig Lovhjemmel.

Den væsentligste fælles Betingelse for al Tvangsfuldbyrdelse er nemlig, at der skal være en særlig Klarhed i Grundlaget. Dette viser sig navnlig tydeligt med Hensyn til Betingelserne for Eksekution, jfr. ndfr. i § 3, men det gælder ogsaa ved anden Tvangsfuldbyrdelse. Ved Udpantning kræves der saaledes ikke blot, at Fogeden efter at have konstateret, at der er Lovhjemmel herfor, afsiger en »Udpant-

---

<sup>1)</sup> Tvistemaal S. 93 ff.

<sup>2)</sup> Jfr. herved ndfr. S. 23—24 om retskraftige udenlandske Dommes »middelbare« Eksekutionskraft.

ningskendelse«, men en vis Klarhed er i sig selv et fælles Karaktermærke for de af Loven hjemlede Tilfælde af Udpantning, jfr. nærmere § 11. Det siger sig selv, at dette ogsaa maa være Tilfældet ved de saakaldte »u m i d d e l b a r e F o g e d f o r r e t n i n g e r«, der foretages uden noget formelt Eksekutionsgrundlag. Men det gælder i Virkeligheden ogsaa ved de »f o r e l ø b i g e R e t s m i d l e r« Arrest og Forbud. Forholdet kan maaske her nærmest udtrykkes saaledes, at man for ikke at forspilde disse Fogedforretningers Øjemed ikke kan konstatere, om den fornødne Klarhed foreligger, i n d e n Forretningen foretages, men at dette konstateres bagefter under den Justifikationssag, som Rekvirenten skal anlægge inden en Uge efter Foretagelsen.

Den fremhævede Klarhed i Grundlaget indeholder Forklaringen paa mange af de særlige Regler, der gælder ved Tvangsfuldbyrdelse, særlig dennes s u m m a r i s k e K a r a k t e r. Reglerne om Fogedforretninger, der ifølge Rpl. § 14, 1. Stk., henregnes til den »egentlige Retspleje«<sup>3)</sup>, er vel i Hovedsagen i Overensstemmelse med, hvad der gælder ved egentlige Tvistemaal — ligesom de er henlagt til de judicielle Myndigheder eller foregaar under disses Tilsyn eller Kontrol — men de afviger dog paa en Række afgørende Punkter fra de for Domssager gældende Regler. Fremhæves kan saaledes navnlig, at det k o n t r a d i k t o r i s k e P r i n c i p ikke gælder i samme Omfang som i Tvistemaal, og at U d e b l i v e l s e ikke har samme p r æ k l u s i v e V i r k n i n g som i disse. Ved Udpantning, for hvilken der som nævnt skal foreligge Lovhjemmel, er Rekvirentens Møde saaledes aldrig nødvendigt<sup>4)</sup>. Ved Eksekution er Rekvirentens Møde derimod ifølge § 517, 1. Stk., nødvendigt, naar det ikke drejer sig om Udlæg i Løsøre for mindre Beløb, men Forretningen kan ifølge § 517, 2. Stk., i vidt Omfang fremmes, selv om Domfældte ikke

<sup>3)</sup> H a g e r u p: Civilproces, 2. Udg. II. S. 277. Efter den nye norske Tvangsfuldbyrdelseslov, 13. August 1915 er derimod den judicielle Karakter af Tvangsfuldbyrdelsen blevet væsentlig begrænset, jfr. H a g e r u p s anf. Værk, 3. Udg. III. S. 4 og nærmere nedenfor.

<sup>4)</sup> At Rekvirentens Møde omvendt altid er nødvendigt ved Arrest, hænger sammen med, at Klarheden i Grundlaget her ikke er konstateret ved Forretningens Foretagelse.

møder eller træffes til Stede eller overhovedet er stævnet eller har modtaget nogen anden Meddelelse om Forretningen.

I Forbindelse med Fogedforretningernes summariske Karakter og de ringere Garantier for Afgørelsernes Rigtighed maa det paa den anden Side ses, naar der ikke tillægges Fogedkendelser nogen materiel Retskraft<sup>5)</sup>, og naar der gives Parterne en fri Adgang til at fremkomme med »Nova« i Appellen, jfr. § 594<sup>6)</sup>.

B. I visse Tilfælde vil et enkelt eksekutivt Skridt være tilstrækkeligt. Dette gælder saaledes navnlig, naar alene et Besiddelseskrav skal gennemføres ved en saakaldt »umiddelbar Fogedforretning«. Til Domhaverens endelige Fyldestgørelse vil dog sædvanlig flere eksekutive Skridt være nødvendige. Naar der saaledes til Fuldbyrdelse af et Pengekrav ikke forefindes rede Penge, men fratages Domfældte visse Ting, vil den almindelige Fremgangsmaade nutildags, hvor Tingene ikke længere udlægges »til Ejendom«, være den, at der først ved »Ekskution« eller »Udlæg« (»til Forauktionering«) gives Domhaveren en Sikkerhedsret i Tingen, og at derefter den endelige Fyldestgørelse finder Sted, sædvanlig gennem Tingens Bortsalg ved »Tvangsauktion«. En vis Sondring mellem den foreløbige »Tvangssikring« og den endelige »Tvangsfyldestgørelse« frembyder sig herefter naturlig. Men det maa dog ikke glemmes, at begge hænger paa det nøjeste sammen og tjener samme reale Formaal, Domhaverens Fyldestgørelse. Efter vor tidligere Ret var det af særlig Vigtighed at understrege dette Forhold, fordi det let kunde udviskes ved den Omstændighed, at de to Led i Tvangsfuldbyrdelsen sædvanlig var fordelt mellem to forskellige Embedsmænd, Fogeden og Auktionsforvalteren. Men ved Rpl. har Tvangsfuldbyrdelsens Enhed fundet sit naturlige Udtryk derigennem, at den samles hos Fogeden som det eneste eksekutive Organ<sup>7)</sup>.

II. Hvad angaar Litteraturen særlig vedrørende Tvangsfuldbyrdelse, er den første samlede danske Fremstilling

<sup>5)</sup> Jfr. ndfr. S. 148 og 231.

<sup>6)</sup> Se dog herved S. 153—154.

<sup>7)</sup> Ved den københavnske Fogedret foregaar Behandlingen ved to forskellige Kontorer, der dog for Tiden beklædes af een Dommer, jfr. nærmere næste §.

givet af Bang og Larsen, som i tiende Kapitel af deres systematiske Fremstilling af den danske Procesmaade (III. S. 185—584)<sup>8)</sup> behandler Læren om Fogedforretninger i civile Sager (herunder dog ogsaa de foreløbige Retsmidler Arrest og Forbud) og i tolvte Kapitel (IV. S. 470—543 og V. S. 1—256)<sup>9)</sup> behandler Auktionsvæsenet; særlig for Tvangsauktions Vedkommende var dog Fremstillingen som Følge af senere Love allerede før Retsplejeloven for en stor Del forældet. Derefter havde J. N e l l e m a n n behandlet Emnet, oprindeligt i en samlet Fremstilling af Execution og Auction, men siden tredje Udgave i særskilte Fremstillinger af disse Afsnit<sup>10)</sup>.

Efter Retsplejeloven<sup>11)</sup> er der som Kommentar til dennes Regler kommet dels J. L. F r o s t: Fogedforretninger (1931) med et Tillæg (1932), dels V i c t o r H a n s e n, S t e p h a n H u r w i t z og E r w i n M u n c h - P e t e r s e n: Kommenteret Retsplejelov I (1939), der S. 631—921 behandler Tvangsfuldbyrdelse. Endvidere indeholdes de vigtigste Særlove og administrative Bestemmelser vedrørende Fogedsager i Kommentarens andet Bind. (I det følgende citeres Kommentaren blot som K o m m e n t e r e t R p l. I og II).

Med Hensyn til frivillig Auktion kan fremhæves E. H a l l a g e r: Om Løsøreauktioner i København, En Vejledning for Auktionsholdere (1921) og V. R a v n s h o l t R a s m u s s e n: Haandbog for Auktionsledere (1938).

I norsk Ret er Læren om Eksekution og om Auction fremstillet af A. S c h w e i g a a r d, henholdsvis i sekstende og syttende Afsnit af hans Proces<sup>12)</sup>, og af F r a n c i s H a g e r u p behandlede Tvangsfuldbyrdelse efter den hidtil gæl-

<sup>8)</sup> Ogsaa trykt som Supplement til Juridisk Tidsskrift Bd. 38 S. 181—580.

<sup>9)</sup> Ogsaa trykt som Supplement til Juridisk Tidsskrift Bd. 39 og 40.

<sup>10)</sup> Læren om Execution, 3. Udg. 1896. Læren om Auction, 3. Udg. 1894, 4. Udg. (som her er citeret) 1898.

<sup>11)</sup> Blandt Forarbejderne til Retsplejelovens Regler om Fogedsager maa navnlig fremhæves Kommissionsudkastet til Lov om den borgerlige Retspleje, 1899. I det følgende vil dette Udkast blive citeret som C i v i l p r o c e s u d k a s t e t 1 8 9 9, idet der ved Citat af Motiverne i Parentes vil blive anført Sidetallet i Regeringsforslaget af 1901.

<sup>12)</sup> II. 4. Udg. 1893. S. 203—435.

dende Ret som ottende Hovedafsnit af hans Civilproces<sup>13</sup>). Der er imidlertid under 13. August 1915 ogsaa kommet en ny særskilt Lov om Tvangsfuldbyrdelse, som er traadt i Kraft den 1. Juli 1927; paa denne Lov bygger Hagerups nye Fremstilling<sup>14</sup>). Det samme gælder en Kommentar af E. Alten (2. Udg. 1943), Erik Solem: Tvangsfuldbyrdelse (2. Udg. 1930), den udførlige Fremstilling hos Jon Skeie: Den norske Civilproces, Bind III (2. Udg. 1940), §§ 132 ff., og Per Augdahl: Norsk Civilproces, 16. Afsnit (1947).

For svensk Ret maa mærkes: Ernst Trygger: Kommentar till Utsökningslagen<sup>15</sup>) 1904 (af andet Oplag kom kun det første Hæfte 1916), Nils Alexanderson: Utsökning (Lärobok i rättskunskap för blivande landsfiskaler, 1927), Tore Almén: Om auktion såsom medel att åvägbringa aftal. I. 1897, II. 1900<sup>16</sup>) og fra nyere Tid Åke Hassler: Svensk Eksekutionsrätt I—II (1938—1940), Karl Olivecrona: Förfarandet vid exekutiv försäljning av fast egendom (1941), Utsökning (1945) og Per Nilsson-Stjernquist: Om Handräckningsutslag (1946).

I tysk Ret behandles Læren om Tvangsfuldbyrdelse (»Zwangsvollstreckung«), som i sin Almindelighed findes ordnet ved Civilprocesordningen (VIII. Bog), i de almindelige Fremstillinger af Civilprocessen, jfr. dog ogsaa Specialskrifter af R. Falkmann: Die Zwangsvollstreckung. 2. Aufl. 1914 og Adolf Schönke: Zwangsvollstreckungsrecht (1940), medens Tvangsauktion over faste Ejendomme, som er ordnet ved en særlig Lov af 24. Marts 1897, jfr. 20. Maj 1898, sædvanlig gøres til Genstand for særskilt Fremstilling, jfr. saaledes Kommentarer til »Reichsgesetz über die Zwangsversteigerung und die Zwangsverwaltung« af Paul Reinhard og Hans Müller, 6. Udg. (1928), Paul Jaekel, 5. Udg. (1915) ved Georg Güthe, og Ferdinand Kretschmar (1904),

<sup>13</sup>) II. 2. Udg. 1905. S. 271—444.

<sup>14</sup>) I 3. Udg. af hans Civilproces III. S. 1—209.

<sup>15</sup>) Denne er af 10. August 1877, men der er ved senere Love foretaget forskellige Ændringer i den.

<sup>16</sup>) Jfr. ogsaa Tore Alméns Promemoria (1927) og Nils Alexanderson: 1912 års lagstiftning om execution i fast egendom (2. uppl. 1921).

samt Arthur Nussbaum: Die Zwangsversteigerung und Zwangsverwaltung (1916). I Østrig findes der en særlig Exekutions-Ordning af 27. Maj 1896, jfr. navnlig Udgaver af Hugo Schauer, Heller & Trenkwalder samt Gustav Walker: Österreichisches Exekutionsrecht. I fransk og engelsk Ret behandles Læren om Tvangsfuldbyrdelse samlet, hyppigst i Forbindelse med den almindelige Fremstilling af Civilprocessen, saaledes for fransk Rets Vedkommende af E. Garsonnet og Ch. Cézair-Bru i deres *Traité de procédure*. Tome IV.—VI., 3<sup>o</sup> éd. (1921—25) med *Supplément 1* (1931) og *2* (1933), og af Glasson, Morel & Tissier: *Traité de procédure*. Tome IV., 3<sup>o</sup> éd. 1932 — jfr. dog ogsaa Specialværker af Ch. Cézair-Bru: *Théorie et pratique des voies d'exécution*, 4<sup>o</sup> éd. 1909 og af Louis Josseland: *Traité élémentaire des voies d'exécution*, 7<sup>o</sup> ed. (1925) — og for engelsk Ret T. Kerr Anderson: *Law of execution*.

## § 2.

### De tvangsfuldbyrdende Myndigheder.

I. A. Efter den tidligere Procesordning<sup>1)</sup> henhørte Tvangsfuldbyrdelsen — bortset fra en begrænset Undtagelse med Hensyn til visse mindre Udpantningsforretninger — i sin Helhed under de rent judicielle Myndigheder, Fogeden og Auktionsforvalteren<sup>2)</sup> (i København »Byfogeden« med to Underfogeder og »Auktionsdirektøren«).

a. I Princippet er denne Ordning ogsaa opretholdt ved Rpl. I K ø b e n h a v n foretages nemlig saavel Udlæg og Tvangsauktioner som i Reglen ogsaa Udpantninger af to Fogeder, der er Dommere i Byretten, Rpl. § 15, jfr. § 539. Ved Lov Nr. 175, 11. Maj 1935, er der dog ved en Ændring til Rpl. § 15, 2. Pkt., givet Hjemmel for, at man med Justitsministerens Billigelse kan nøjes med een Foged. For Tiden er der i Henhold hertil<sup>3)</sup> kun e e n F o g e d, men Fogedretten har to Kontorer, saaledes at der til det første er henlagt alle sædvanlige Udlæg paa Grundlag af Dom eller Forlig og Udpantningsforretninger<sup>4)</sup>, medens Tvangsauktioner, Udlæg uden Lovmaal og Dom samt umiddelbare Fogedforretninger er henlagt til andet Kontor<sup>5)</sup>. Fogedforretninger kan dog ifølge Rpl. § 16, for saa vidt der ikke derved bliver Spørgsmaal om Afgørelse af Tvistigheder, efter Dommerens Bestemmelse udføres af e n F u l d m æ g t i g eller e n a n d e n d e r t i l a f B y r e t t e n s P r æ s i d e n t b e m y n d i g e t P e r s o n. Endvidere er der t r e U n d e r f o g e d e r<sup>6)</sup>, der paa eget Ansvar kan afsige de under Foged-

1) Jfr. H. Munch-Petersen i Civilproces III. S. 6 ff., 122.

2) I visse Købstæder Borgmesteren som Auktionsdirektør.

3) Jfr. J. M. Skr. 12. Oktober 1944.

4) Under første Kontor hører ogsaa det foreløbige Retsmiddel Forbud.

5) Under andet Kontor hører ogsaa Arrestforretninger.

6) Jfr. Tjenestemandsløvs Nr. 301, 6. Juni 1946 § 395 b.

forretningen forefaldende Kendelser, som paa almindelig Maade kan paaankes eller paakæres, jfr. Rpl. Kap. 53. For Tiden er der een Underfoged ved første og to ved andet Fogedkontor.

Udenfor København skal vel som Regel ogsaa Udlæg, Udpantninger og Tvangsauktioner foretages af Underretsdommeren, d. v. s. Civildommeren (cfr. dog Frederiksberg), der i denne sin Virksomhed benævnes Foged, jfr. § 480, første Sætning, § 600, første Sætning, §§ 538, 2. Stk., og 539, 1. Stk. Ifølge Rpl. § 17, 4. Stk., er dog for det første statsansatte Dommerfuldmægtige bemyndiget til at udføre bl. a. Fogedforretninger i det Omfang, hvori det af Underretsdommeren overdrages dem at udføre disse Forretninger. Endvidere kan der paa Underretsdommerens Begæring af Landsrettens Præsident meddeles dertil egnede Personer Bemyndigelse til paa Dommerens Ansvar at udføre saadanne Forretninger. En saadan Bemyndigelse kan ifølge § 45 ikke blot meddeles Personer, der opfylder de almindelige Betingelser i § 42, men hvor Omstændighederne taler derfor, kan den efter Dommerens Indstilling meddeles ogsaa andre dertil skikkede Personer. Disse sidste kan dog kun udføre saadanne Fogedforretninger, hvis Genstand ikke er fast Ejendom, og under hvilke der ikke bliver Spørgsmaal om Afgørelse af Tvistigheder, jfr. nedenfor S. 12.

b. Paa Landet kan dog saavel Eksekution som Udpantning ske ved Sognefogeden, naar Fordringen ikke overstiger 200 Kr.<sup>7)</sup>, og Genstanden ikke er fast Ejendom<sup>7a)</sup>, jfr. §§ 480, 1. Stk., og 600, 1. Stk.<sup>8)</sup>. I tilsvarende Tilfælde, nemlig naar

---

<sup>7)</sup> Ved Høstpantebreve for Aaret 1948 er det dog ved Lov Nr. 511, 22. December 1947 § 4 — ligesom i de tidligere Love om Fortrinsret i Høsten — hjemlet, at Udpantning paa Landet foretages af Sognefogeden uden Hensyn til Fordringens Størrelse. Derimod er der ikke Hjemmel for, at han kan foretage Udpantning i fast Ejendom.

<sup>7a)</sup> Cfr. U. 1941. 608 med Hensyn til Udpantning for Mergelbidrag i Henhold til Lov Nr. 110, 29. Marts 1940 § 11.

<sup>8)</sup> Sognefogeden maa kunne foretage Eksekutionen, selv om den oprindelige Hovedstol andrager et Beløb af over 200 Kr., naar den senere ved Afdrag er nedbragt til dette Beløb, eller hvis Rekvirenten giver Afkald paa Resten, jfr. R. U. Nr. 65 og 78 i U. 1921 B. 16 og 126. Det er Fogeden i den Jurisdiktion, hvor Forretningen skal foregaa, der bestemmer, ved hvem den skal foretages, jfr. Dom i U. 1922 A. 643, R. U.

udlagte eller udpantede Løsøregenstandes Værdi er under 200 Kr., kan Auktion ifølge § 538, sidste Stk.<sup>9)</sup>, og § 605 afholdes, paa Landet af Sognefogeden og i Købstæderne af Politiet<sup>10)</sup>. Udpantning for Skatter og Afgifter, der opkræves ved Kommunernes Foranstaltning, sker endvidere ifølge Lov Nr. 185, 23. Juni 1932, § 3 ved en saakaldt »Pantefoged«, for saa vidt en saadan er ansat. Derimod er Fogeden ifølge Lovens § 6 pligtig at besørge Realisationen af det udpantede, naar det begæres af Kommunalbestyrelsen<sup>11)</sup>. Er ingen

---

Nr. 128 og 136 i U. 1922 B. 142 og 171. Angaaende den nærmere Fremgangsmaade, som Sognefogeden skal følge, se Vejledning Nr. 327, 20. December 1932 med Ændring ved Bekg. Nr. 219, 12. Juli 1935 (aftrykt i Kommenteret Retsplejelov II. S. 1507 ff.), jfr. ogsaa om Sognefogedernes Regnskabsførelse m. m. Anordn. Nr. 235, 14. September 1928.

<sup>9)</sup> Efter at Betingelserne for den lettere Realisationsmaade i § 538, 4. Stk., ved Lov Nr. 175, 11. Maj 1935 er ændret til, at Løsøret »er under 200 Kr.«, er der nu, som det udtales i Bemærkningerne til Lovforslaget, Rigsdagstid. 1934/35 Till. B. Sp. 2154 tilvejebragt Harmoni mellem Reglerne i § 538 og § 605, der omvendt foreskriver, at Løsøre »til Værdi af mindst 200 Kr.« skal borauktioneres paa sædvanlig Maade, jfr. ogsaa Bekg. Nr. 219, 12. Juli 1935, der ændrer Ordene i Vejledningens § 12, 1. Stk. 4. Pkt. til »200 Kr. eller derover«. Derimod er der efter Formuleringen en Forskel mellem disse Regler og Bestemmelserne i §§ 480, 1. Stk. og 600, 1. Stk., jfr. Vejledningens § 14, 2. Stk., der hjemler, at Sognefogeden kan foretage Eksekution og Udpantning, naar Fordringen »ikke overstiger 200 Kr.«, altsaa til en Værdi af 200 Kr. i n.c.l. Jfr. ogsaa tidligere Tvangsauktionslov 9. April 1891 § 1, sidste Stk.

<sup>10)</sup> Medens Politiet saaledes stadig i Købstæderne har Beføjelse til at afholde Auktion over udlagt eller udpantet Løsøre af Værdi under 200 Kr., er enhver Adgang for Politimesteren til at foretage Eksekutions- eller Udpantningsforretninger bortfaldet, jfr. herved Kommenteret Rpl. I. S. 649.

<sup>11)</sup> I en Dom U. 1933. 950 er det dog antaget, at der hverken i den nævnte Bestemmelse eller i Lovgivningen iøvrigt findes nogen Hindring for, at Kommunen selv lader Realisationen foretage ved Bistand af en paa Restantens Bekostning antaget Sagfører. Cfr. derimod vedrørende Fogedens Benyttelse af Sagførerbistand for Skatteyderens Regning ved Inddrivelse af Amtsstueskatter Dom i U. 1930. 587 og J. M. Cirkl. Nr. 211, 11. Oktober 1932, der udtaler, at den ved nogle Dommerembeder fulgte Fremgangsmaade, hvorefter der benyttes Sagførerhjælp til Realisation af faste Ejendomme, i hvilke der er givet Udpantning for Restancer af Skatter og Afgifter, saaledes at Udgifterne ved Realisationen

Pantefoged ansat, foretages ogsaa Udpantningen for disse Skatter — ligesom for de øvrige i Lov 23. Juni 1932 § 2 nævnte Skatter m. v. — af Fogeden eller Sognefogeden, og ved Udpantning for Skatter, Afgifter og andre Ydelser gælder hverken Begrænsningen til Fordringer, der ikke overstiger 200 Kr., eller Indskrænkningen til Udpantning i Løsøre, jfr. Vejledn. for Sognefogeder Nr. 327, 20. Decbr. 1932, § 14, 2. Stk.<sup>12)</sup>.

Ogsaa de Forretninger, der sker ved Sognefogeden (Politi-mesteren) eller Pantefogeden, maa vistnok anses for judicielle, saa at de navnlig ikke kan omstødes ved Klage til højere Øvrighed<sup>13)</sup>. En anden Sag er, at de Retsmidler, der haves mod disse Forretninger, er begrænsede, idet de indskrænker sig til den ved §§ 524, 527 og § 604, jfr. Lov Nr. 185, 23. Juni 1932, § 7, 2. Stk., hjemlede Adgang til at rejse Indsigelse overfor Fogeden. Derimod kan disse Forretninger ikke direkte gøres til Genstand for Anke eller Kære, jfr. § 593, hvorefter kun Klager over egentlige »Fogedforretninger« kan gøres gældende, og det sker ved Anke eller Kære til den Landsret, hvorunder Fogeden staar.

---

ved Auktionsvilkaarene paalægges Køberen, ikke fremtidig bør benyttes, men at det med Inddrivelsen forbundne Arbejde fremtidig vil være at udføre af det paa Dommerkontoret ansatte Personale. Jfr. herved ogsaa J. M. Skr. Nr. 114, 8. April 1933 om eventuelt Forskud af Kontorholdet.

<sup>12)</sup> Pantefogeder ansættes af Kommunalbestyrelsen, der ligeledes autoriserer de af Pantefogeden til Udpantning benyttede Bøger. De nærmere Bestemmelser om Betingelserne for at ansættes som Pantefoged, om Indretning af de Bøger og Formularer, der vil være at anvende ved Pantefogedernes Udpantningsforretninger, og om saadanne Forretningers behørig Fremme og Tilendebringelse m. v. er derimod i Henhold til §'ens 3. Stk. fastsat af Justitsministeriet. Jfr. Bekg. Nr. 325, 20. December 1932 vedrørende Pantefogeder, Vejledning for Pantefogeder Nr. 326, 20. December 1932 (aftrykt i *Kommenteret Rpl.* II. S. 1496 ff.) og J. M. Cirkl. Nr. 281, af s. D. til samtlige Kommunalbestyrelser samt for Pantefogederne paa Færøerne Vejledning Nr. 91, 11. Januar 1936. Se iøvrigt herved G. J. Schmidt: *Vejledning for Pantefogeder* (4. Udg. 1947).

<sup>13)</sup> Jfr. saaledes ogsaa med Hensyn til de af Sognefogeden foretagne Udpantninger efter den tidligere Procesordning H. Munch-Petersen: *Civilproces* III. S. 110, hvor der henvises til Motiverne til Forslaget til Udpantningsloven S. 22 (i Rigsdagstid. 1872/73 Till. A. Sp. 1083—84).

Derimod fører Fogeden i flere Retninger en vis Kontrol med Forretningens Foretagelse, jfr. saaledes § 480, 1. Stk., i Slutn. om de Bøger, Fogeden til Brug ved saadanne Forretninger skal autorisere — cfr. dog om Pantefogeder Lov Nr. 185, 23. Juni 1932 § 3, 3. Stk., hvorefter Bøgerne autoriseres af Kommunalbestyrelsen — § 516, 1. Stk., om den Anmodning, som Fogeden skal udfærdige til Sognefogeden om en Eksekutionsforretnings Foretagelse, og § 598 om den Kendelse af Fogeden, der altid skal gaa forud for Udpantningens Foretagelse, samt § 519 i Slutn., hvorefter personlig Undersøgelse af Rekviritus ikke maa iværksættes af Sognefogeden uden i Henhold til særlig Ordre fra Fogeden<sup>14</sup>).

<sup>14</sup>) Hvad fremmed Ret angaar, skal efter den norske Tvangsfuldbyrdslov, jfr. navnlig §§ 18—20, Tvangsfuldbyrdsloven dels høre under »Namsretten« (som er Herreds- og Byretten), dels under »Namsmanden« (der ikke behøver at være Jurist); jfr. herved nærmere Skeie S. 151—174. Eksekutioner vil saaledes som Regel blive foretaget af en Namsmand, medens f. Eks. Tvangsauktion over fast Ejendom i Reglen vil høre under Namsretten, jfr. § 116 ff. Namsmændene kan sædvanlig selv afgøre Tvistspørgsmaal vedrørende Forretningens Foretagelse, men Hagerup S. 4 og Alten S. 44, jfr. S. 16, antager ikke, at der tilkommer deres Afgørelser nogen judiciel Virkning, skont den, som er misfornøjet med Namsmandens Afgørelse eller Handlemaade efter § 49, kan klage til Namsretten. Efter den svenske Utsökningslag § 1 ff. hører Afgørelsen af alle Tvistigheder, der opstaar under Tvangsfuldbyrdsloven, under »överexekutor«, medens selve Forretningen foretages af en »utmättningsman«; jfr. nærmere Alexander-son S. 8—13 og Hassler S. 53, jfr. S. 44 ff. Ogsaa efter de andre fremmede Procesordninger plejer selve Eksekutionen at ske ved underordnede Organer, saaledes foretages efter østrigsk Ret Udlæg sædvanlig af ved Eksekutionsretten ansatte »Vollstreckungsbeamten«, efter tysk Ret Eksekution i Løsøre af »Gerichtsvollzieher«, efter fransk Ret Eksekution i Almindelighed af »huissiers«, efter engelsk Ret i Reglen af »sheriffs« eller »high bailiffs«. Der føres dog sædvanlig et nøje judicielt Tilsyn med deres Virksomhed af Eksekutionsretten, som plejer at beklædes af den almindelige Underrettsdommer, medens det er tilfældigt, om det netop bliver den samme Dommer, som har afsagt Dommen i Sagen. Efter fransk Ret er det dog selve Domsretten, under hvis Overtilsyn Eksekutionen foregaar; efter Code de procédure civile art. 472 skal en Appelretsdoms Eksekution foregaa ved Underretten, naar dennes Dom er blevet stadfæstet, men ellers sædvanlig ved Appelretten. — I »Entwurf einer Zivilprozessordnung«, 1931, var det for tysk

c. Særlig om *Tvangsauktioner* maa endnu nævnes, at de, naar pantsatte Genstande skal bortsælges ved en saadan fra et *Arv-* og *Gældsfragaalesbo* og et *Konkursbo*, ifølge § 679 skal foretages efter Skifterettens Bestemmelse enten af *Skifteretten* selv<sup>15)</sup> eller af Fogeden, ved *Løsøre* eventuelt af en *Auktionsleder*, jfr. Lov Nr. 132, 16. April 1935 § 2. I Henhold til den sidstnævnte Bestemmelse kan visse *Tvangsauktioner* ogsaa efter Henvisning af Fogeden afholdes ved en *Auktionsleder*, jfr. nærmere herom nedenfor.

B. Hvad angaar de *Habilitetsbetingelser*, der maa stilles til de fuldbyrdende Myndigheder, er det med Hensyn til den almindelige *Habilitet* klart, at naar det ifølge Loven er selve *Underretsdommerne*, *Sognefogederne* eller *Politimestrene* som saadanne, hvortil *Tvangsfuldbyrdelsen* er henlagt, maa de *Egenskaber*, der kræves af hver af disse *Klasser Tjenestemænd*, ogsaa ved deres *eksekutive Virksomhed* være baade *nødvendige* og *tilstrækkelige*. Med Hensyn til *Pantefogeder* bestemmes det i Bekg. Nr. 325, 20. December 1932 § 1, at de skal være *myndige*, *uberygtede* og *vederhæftige* samt have *fornøden kontormæssig Uddannelse*. Om de *Personer*, hvem der efter § 17 udenfor *København* meddeles almindelig *Bemyndigelse* til at udføre *Fogedforretninger*, gælder det efter § 45, 1. Pkt., vel som *Regel*, at de skal opfylde væsentlig de samme *Betingelser* som *Dommere*. Men ifølge den *Tilføjelse*, der skete ved *Tillægslov* Nr. 737, 22. December 1920 § 2, skal der dog, som tidligere berørt, hvor *Omstændighederne* taler derfor, ogsaa kunne meddeles andre dertil skikkede *Personer* *Bemyndigelse* til at udføre saadanne *Fogedforretninger*, hvis *Genstand* ikke er fast *Ejendom*, og under hvilke der ikke bliver *Spørgsmaal* om *Afgørelse* af *Tvistigheder*.

---

Ret foreslaaet at indføre en *Ordning*, hvorefter *Eksekutionen* i det væsentlige overlodes til *Eksekutionsretten* selv, saaledes at denne kun i *begrænset Omfang* skulde betjene sig af *Gerichtsvollzieher*, jfr. H. Munch-Petersen i U. 1932 B. 198—99. Denne *Ordning* er indtil nu ikke blevet gennemført.

<sup>15)</sup> Denne *Bestemmelse* kan dog kun antages at have Hensyn til det *Tilfælde*, at *Skifteretten*, der behandler *Boet*, selv afholder *Auktionen*, men ikke, hvor denne skal foregaa ved en fremmed *Retskreds*, jfr. R. U. Nr. 106 og 122 i U. 1922 B. 22 og 102. Se herved ogsaa *Skifteretten* (1935) S. 228.

Hvad angaar den specielle Habilitet, er det ligeledes efter Loven utvivlsomt, at de almindelige Regler om Dommere ogsaa maa finde Anvendelse paa Underrettsdommeren, naar han virker som Foged. Derimod finder der ingen udtrykkelige Bestemmelser om Sognefogeden eller Pantefogeden, og under Hensyn til, at disse ikke selv kan træffe Afgørelser, kunde man maaske være tilbøjelig til at ville ned sætte Kravene til deres specielle Habilitet. Det synes dog paa den anden Side givet, at heller ikke disse f. Eks. kan foretage eksekutive Forretninger hos sig selv eller deres nærmeste Paa rørende, saa at der altsaa maa gælde visse specielle Inhabilitets grunde ogsaa for dem, og man har da vistnok under vor Lovgivnings fuldkomne Mangel paa positive Bestemmelser om Forholdet ingen anden Udvej end at anvende de for Dommere og Fogeder gældende Bestemmelser analogisk.

C. Om Retsvidner gælder der ved disse Forretninger nogle særlige Bestemmelser. Ved Eksekutionsforretningers Foretagelse skal der saaledes, hvad enten de sker ved Fogeden eller Sognefogeden, som Regel være to Vidner til Stede, jfr. de nærmere Regler herom i § 480, 2. Stk.<sup>16)</sup>. Udpantninger, som foretages af Sognefogeden, skal ifølge § 602, 2. Stk., ligeledes i Reglen ske i Overværelse af to af ham tilkaldte Vidner, som her udtrykkelig siges at være pligtige at følge ham<sup>17)</sup>. Men ifølge Rpl. §§ 480, 2. Stk., og 602, 2. Stk., skal Forretningen dog,

<sup>16)</sup> Se herved U. 1938. 953: Under et Kæremaal i Henhold til Rpl. § 48, 2. Stk. (jfr. nu § 49, 1. Stk.) udtalt, at en af Rekvisitus, der var tilsagt til Møde paa Fogedkontoret til Udlægsforretning, fremsat Begæring om Tilkaldelse af to Vidner og Fogedens Nægtelse af at efterkomme Begæringen burde være tilført Fogedbogen, uanset at intet hidtil var tilført denne, og at Begæringen burde være efterkommet, da der forelaa en egentlig Fogedforretning. Se ogsaa J. M. Skr. Nr. 407, 21. December 1946: Sognefogeden kan ikke bruge sin Søn som Fogedvidne.

<sup>17)</sup> Efter den tidligere Ret antoges Pligten ifølge en analogisk Anvendelse af Kane. Prom. 14. November 1795 at kunne fremtvinges ved Mulkt, men til saadanne Tvangsmidlers Anvendelse er der næppe tilstrækkelig Hjemmel efter Rpl., jfr. R. U. Nr. 59 i U. 1921 B. 13. Cfr. dog R. U. Nr. 208 i U. 1923 B. 271, hvorefter Pligten til at være Vurderingsmænd i Medfør af § 493, 3. Stk. og § 480, 2. Stk. 3. Pkt antages at kunne fremtvinges efter Analogien af Reglerne i §§ 198 og 206 om Syns- og Skønsmænd.

naar Fogeden (Sognefogeden) anser det forsvarligt, og ingen af Parterne protesterer, kunne foretages i Overværelse af kun eet Vidne, og dette plejer man i Praksis at nøjes med<sup>18)</sup>. Angaaende Udpantninger, der foretages af Fogeden selv, er der ingen udtrykkelig Bestemmelse truffet, men Nødvendigheden af et eller to Vidners Tilstedeværelse ogsaa ved dem fremgaar af den almindelige Henvisning til Reglerne om Udlæg i § 602, 1. Stk.

Derimod er særlig Tilkaldelse af Vidner ikke fornøden ved Tvangsauktioners Afholdelse, jfr. § 540, 1. Stk.<sup>19)</sup>.

D. Der forudsættes at være en særlig »Fogedbog« og en særlig »Auktionsbog«, jfr. §§ 525 og 588. Til Brug ved Eksekutionsforretninger, der foretages af Sognefogeden, skal der, som berørt, leveres dem en af Fogeden autoriseret Bog, jfr. § 480, 1. Stk., og i denne Bog skal ifølge § 602, 2. Stk. i Slutn., ogsaa Udpantningsforretninger, der foretages af Sognefogeden, indføres. Derimod autoriseres de af Pantefogederne

---

<sup>18)</sup> Da det ene Vidne »i enhver Henseende træder i de to Vidners Sted«, beregnes der sædvanlig udenfor København dobbelt Gebyr til det ene Vidne, jfr. J.M. Skr. Nr. 118, 14. Juni 1939. I København betales der derimod kun enkelt Gebyr, naar der benyttes eet Vidne. Gebyrernes Størrelse er ifølge Lov Nr. 24, 13. Februar 1929 § 6 for hvert Vidne 50 Øre, naar Forretningen angaar et Beløb paa 100 Kr. eller derunder, og ellers 1 Kr. — Ifølge J.M. Skr. Nr. 124, 16. Marts 1946 skal der ogsaa erlægges Vidnegebyr ved Udlægsforretninger, der efter Politiets Begæring foretages til Inddrivelse af skyldige Konfiskationsbeløb.

<sup>19)</sup> Hvad frivillige Auktioner angaar, synes det nærmest at følge af Lov Nr. 95, 11. April 1916, der indtil videre opretholdt den gældende Lovgivning, at Retsvidner ligesom hidtil, jfr. N e l l e m a n n: Auction 4. Udg. S. 14, vel ikke kunde være nødvendige i København, men at det udenfor København maatte kræves, at der var to Retsvidner til Stede, jfr. saaledes ogsaa R. U. Nr. 59 i U. 1921 B. 13. Efter at Rpl. ved de langt vigtigere Tvangsauktioner havde erklæret Tilkaldelse af Vidner for ufornøden, har man dog vistnok ikke strengt fastholdt Kravet herom, og for saa vidt angaar de frivillige Auktioner, der afholdes af Auktionsledere, kræver nu hverken Lov Nr. 132, 16. April 1935 eller Instruks Nr. 211, 2. Juli 1935, at der skal være Retsvidner til Stede. Cfr. derimod tidligere Anordn. Nr. 193, 4. Juli 1924 § 6 m. H. t. Auktioner afholdt af de sønderjyske Auktionatorer.

ved Udpantning benyttede Bøger ifølge Lov Nr. 185, 23. Juni 1932 § 3, 2. Stk., af Kommunalbestyrelsen.

II. Hvad angaar de eksekutive Myndigheders *s p e c i e l l e K o m p e t e n c e*, gælder der

A. med Hensyn til *E k s e k u t i o n s f o r r e t n i n g e r* (og Udpantninger, jfr. § 602, 1. Stk.) en lokal Begrænsning, idet ingen Foged efter § 481, 1. Stk., kan foretage saadanne Forretninger udenfor sin egen Retskreds, medmindre disse blot er at anse som en Fortsættelse af en i Retskredsen paabegyndt Eksekution<sup>20</sup>); i dette Tilfælde er han nemlig i tilstødende Retskredse kompetent til at foretage Eksekution i rørligt Gods (men ikke i faste Ejendomme). Dog er Fogeden ikke pligtig (men vel berettiget) til at rejse længere end 15 Kilometer ud over Grænserne af sin Retskreds.

Den Mulighed, at Fogeden, naar han foretager en Eksekutionsforretning i sin egen Retskreds, *u d s t r æ k k e r* Eksekutionen til Ting, som beror udenfor Retskredsen, ansaas tidligere for udelukket, selv om Parterne var enige herom<sup>21</sup>). Dette Forhold er nu forandret ved det nye andet Stykke, der er føjet til § 481<sup>22</sup>). Det bestemmes nemlig her, at en saadan Udvidelse af Eksekutionens Genstand kan ske, naar saavel Rekvisitent som Rekvisitus ønsker det, og de kan enes om Værdien, og Reglen gælder saavel Løsøre som fast Ejendom<sup>23</sup>).

Om Eksekution i Ting, der beror udenfor Retskredsen, skal Fogeden uden Ophold meddele vedkommende Fogedkontor

<sup>20</sup>) U. 1941. 876 antager, at en uden for Udlægsforretningen staaende Person ikke kan fremsætte Indsigelse mod Forretningen paa Grundlag af Tvivl om Fogedens Kompetence efter Rekvisiti Forhold, jfr. Rpl. § 523.

<sup>21</sup>) Jfr. Kendelse U. 1929. 429, hvorefter Tinglysning af et Udlæg afvistes, da Fogeden havde savnet Kompetence til at gøre Udlæg i fast Ejendom udenfor sin Jurisdiktion, uanset at Rekvisitent og Rekvisitus havde været enige herom.

<sup>22</sup>) Jfr. med Hensyn til en *I n d s æ t t e l s e s f o r r e t n i n g* U. 1947. 185: En i Odense Købstad paabegyndt Indsættelsesforretning antaget i Lighed med Reglerne i Rpl. § 481 at kunne kontinuere i Odense Herred.

<sup>23</sup>) Se som Eksempel paa Bestemmelsens Anvendelse U. 1937. 714 (H): Ikke taget Hensyn til en Indsigelse om, at et Pantebrev

Underretning med Angivelse af Tidspunktet for den foretagne Eksekution, for at Indførelse i Fogedbogen kan finde Sted.

Tilsvarende Regler maa vistnok gælde, naar Forretningen foretages af Sognefogeden eller en Pantefoged.

Naar der i den nye Bestemmelse tales om Ting, »som beror udenfor Retskredsen«, maa det herved være forudsat, at Effekterne findes i en anden dansk Jurisdiktion. Derimod vil der stadig ikke kunne gøres Udlæg i et Skib, der befinder sig paa Rejse<sup>24)</sup>, eller i Ting, der findes i Udlandet<sup>25)</sup>. Jfr. iøvrigt herved nedenfor S. 120—122 med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvor Effekter skal antages at befinde sig.

B. Tvangsauktion over udlagt (eller udpantet, jfr. § 605) Gods skal efter §. 539 i Reglen foretages af den Foged, som har iværksat Udlæget<sup>26)</sup>.

Auktionen bliver i Almindelighed at afholde i den Jurisdiktion, hvor Udlæget er sket. Fra denne Regel kan der imidlertid gøres visse Undtagelser for det Tilfælde, at Udlæget er foretaget i en Landjurisdiktion. For det første kan nemlig Rekvirenten da altid saavel med Hensyn til faste Ejendomme som med Hensyn til Løsøre frit bestemme, at Auktionen i Stedet skal foregaa i den ved Udlægsstedet nærmeste

---

ved Udlægsforretningens Foretagelse befandt sig i fremmed Jurisdiktion, allerede fordi Udlæget maatte forudsættes foretaget med rette Vedkommendes Samtykke. Fogeden kan derimod ikke, naar Skyldneren bor i en fremmed Jurisdiktion, men har fast Ejendom i hans egen Retskreds, dekretere Udlæg i den faste Ejendom for en almindelig Gældsfordring ved en Forretning, der foretages paa Skyldnerens Bopæl i den fremmede Jurisdiktion, jfr. Dom i U. 1936. 130, der ophævede en Udlægsforretning i et Tilfælde, hvor Fogeden, der havde paaabegyndt et Udlæg for en almindelig Gældsfordring paa Skyldnerens faste Ejendom — efter at det var oplyst, at Rekvizita var flyttet til anden Jurisdiktion — fortsatte Forretningen paa hendes Bopæl i den fremmede Jurisdiktion og her dekreterede Udlæg i den faste Ejendom. Udtalt, at Forretningen iøvrigt burde være paabegyndt paa Skyldnerens Bopæl, jfr. herved ndfr. S. 120, Note 23.

<sup>24)</sup> Jfr. N e l l e m a n: Execution S. 93.

<sup>25)</sup> Jfr. med Hensyn til Auktion over haandpantsatte Effekter i Norge utr. F. R. K. 12. Oktober 1935, hvorom ndfr. S. 199, Note 2.

<sup>26)</sup> Jfr. herved T a g e J e r r i s: Hvor bør Tvangsauktion over udlagt Løsøre foretages? Juristen 1939 S. 597 ff.

Købstad eller Handelsplads. Endvidere kan der særlig for Bort salg af Løsøre ogsaa vælges et andet Sted, men dette kan dog kun ske med Fogedens Billigelse. Tanken hermed, som selvfølgelig er, at forskellige Løsøreeffekter efter deres Natur kan være lettere afsættelige i en anden Jurisdiktion end den, hvor Udlæget er sket, maatte i og for sig lige saavel medføre Adgang til at vælge et andet Salgssted hvor Udlæget var foretaget i en Byjurisdiktion, men efter Formuleringen af Bestemmelsen, smh. med Udtryksmaaden i Kommissionsudkastet til den tilsvarende Bestemmelse i Tvangsauktionslov 9. April 1891 § 2<sup>27)</sup>, kan der ingen Tvivl være om, at man netop har villet begrænse Undtagelsen til Tilfælde, hvor Udlæget er foretaget i en Landjurisdiktion, og Lovens normale Ordning vil altså ellers kun kunne fraviges med alle Vedkommendes Samtykke.

Ved andre Tvangsauktioner over Løsøre, f. Eks. med Hensyn til haandpantatte Effekter, maa Reglen være, at Auktionen afholdes paa det Sted, hvor de paagældende Effekter findes i Auktionsøjeblikket, men for Pantelaaneruktioner er det i Regulativ Nr. 389, 30. Juli 1921 § 2 foreskrevet, at Auktionen skal afholdes i den By, hvor Pantelaanerens Forretningssted ligger. Dog kan Panter fra Pantelaanere, der har Forretningssted paa Frederiksberg, bortauktioneres i København, og vedkommende Politimester kan bestemme, at Panter fra Pantelaanere, der har Forretningssted paa Landet, skal bortauktioneres i nærmeste Købstad.

Ved Auktion over en fast Ejendom vil Vanskeligheder kunne fremkomme, naar den ligger i flere Retskredse. Lovens oprindelige Regel maatte nærmest føre til den, rigtignok i høj Grad upraktiske, Ordning, at der foranstaltedes Bort salg af hver Del af Ejendommen for sig, medmindre alle Vedkommende kunde enes om en anden Ordning<sup>28)</sup>, eller Auktionen afholdtes i den ved Udlægsstedet nærmeste Købstad eller Handelsplads<sup>29)</sup>. Ved § 481, sidste Stk., er der imidlertid aabnet Mulighed for at lade Eksekutionen i en saadan Ejendom fore-

<sup>27)</sup> Heri fandtes nemlig ikke Begrænsningen »for saa vidt Udlæget er foretaget i en Landjurisdiktion«.

<sup>28)</sup> Jfr. fra den tidligere Ret J. M. Skr. Nr. 204, 31. Maj 1893.

<sup>29)</sup> Jfr. R. U. Nr. 179 i U. 1923 B. 124.

gaa samlet i en enkelt Retskreds, og Auktionssalget vil da ifølge § 539 ogsaa foregaa samlet.

I de Tilfælde, hvor Auktion efter det anførte undtagelsesvis kan afholdes i en anden Jurisdiktion end den, hvor Udlæget er sket, er dette Steds Foged pligtig at afholde Auktionen, men dog skal ogsaa den Foged, som har foretaget Udlæget, være beføjet til at afholde Auktionen, dersom baade Rekvirenten ønsker det, og han selv dertil er villig.

Det maa som nævnt ligesom ved frivillig Auktion<sup>30)</sup> forudsættes, at de Genstande, der skal bortsælges, saa vidt det efter deres Natur er muligt, forefindes paa Auktionsstedet. Dette behøver dog ikke just at være det almindelige Tingsted, men Auktion vil kunne afholdes paa hvilket som helst Sted i Jurisdiktionen<sup>31)</sup>.

---

<sup>30)</sup> Jfr. nærmere herom nedenfor.

<sup>31)</sup> Jfr. saaledes tidligere om Mark- og Skovauktioner Pl. 3. September 1832.

## Første Afsnit.

# Tvangssikring.

---

Til den gennemførte Tvangsfuldbyrdelse hører selvfølgelig, at den berettigede bliver endelig fyldestgjort for sit Krav. Dette vil imidlertid som ovenfor berørt kun undtagelsesvis ske ved en enkelt Tvangsakt, f. Eks. naar Kravet gaar ud paa at sættes i Besiddelse af en bestemt Ting; denne Besiddelsestagselse vil da Fogeden kunne iværksætte, og dermed vil den tvangsfuldbyrdende Virksomhed være afsluttet. Hvor der derimod er Spørgsmaal om at skaffe Fyldestgørelse for et P e n g e k r a v, vil der kun i det særlige Tilfælde, at der forefindes Penge, hvori der kan gøres Udlæg, blive Tale om straks at overlevere Kreditor disse til Ejendom, saaledes at han derved bliver endelig fyldestgjort. I Almindelighed vil Fremgangsmaaden i Nutiden være den, at Kreditor gennem Udlæget kun opnaar en vis Sikkerhedsret i Skyldnerens Ting eller Effekter, saaledes at hans endelige Fyldestgørelse først sker gennem en ny Akt, hyppigst Tvangsauktion. Hvor en ved Dom fastslaet Handleforpligtelse i Medfør af Rpl. § 493 omsættes til et Pengekrav, vil lignende Regler som om Pengedomme finde Anvendelse med Hensyn til dettes Fuldbyrdelse.

Indenfor Tvangssikringen gør der sig en vis Forskel gældende med Hensyn til Sikkerhedsrettens Forudsætninger og de nærmere Regler om den. Der sondres herefter mellem »Eksekution« eller »Udlæg« (»til Forauktionering«) i egentlig Forstand og »Udpantning«<sup>1)</sup>. I Overensstemmelse med tidligere Fremstillinger og med selve Lovens Ordning vil Eksekution her blive gjort til Hovedgenstand for Fremstillingen, medens denne med Hensyn til Udpantning væsentlig vil indskrænke sig til at fremhæve de Afgivelser, der gælder fra Eksekution.

---

<sup>1)</sup> Det særlige Forhold »Afsætning« er bortfaldet ved Rpl.

# I. Eksekution.

## De almindelige Betingelser.

### § 3.

#### Eksekutionsgrundlaget.

En fælles Forudsætning for al Eksekution er, som ovenfor berørt, en vis Klarhed i Grundlaget.

I. A. Ifølge § 478, Nr. 1, kan Eksekution ske paa Grundlag af »Domme og Kendelser, afsagte af Domstole eller andre Myndigheder, der efter Loven er beføjede til at afsige eksigible Kendelser«.

a. Det er altsaa kun Domme og Kendelser, der kan gøres til Genstand for selvstændig Eksekution, men ikke blotte Beslutninger<sup>1)</sup>; til en egentlig Fuldbyrdelse af disse vil der forøvrigt sjældent være Trang, da Dommeren, der træffer Beslutningen, selv vil sætte den i Værk. De blot foreløbige Domme, der kan afsiges angaaende enkelte Søgmaalsgrunde, Indsigelser, Modfordringer m. m., kan dog ifølge § 295, 2. Stk., som Regel ikke særskilt fuldbyrdes<sup>2)</sup>; en foreløbig Edsdom er efter § 308, 1. Stk., heller ikke eksigibel.

Eksigibilitet er dog som almindelig Virkning kun knyttet til Domme og Kendelser, der er afsagt af »Domstole«. Dette Udtryk maa her antages at være brugt i egentlig Forstand som kun omfattende de Retter, der behandler Søgmaal i borgerlige Sager<sup>3)</sup>, i Modsætning til Foged- og Skifteretter. Om Dekreter afsagt af disse Retter gjaldt det efter den tidligere Procesordning, at de vel i et vist Omfang kunde iværksettes af den vedkommende Ret selv, men at der ikke tilkom dem almindelig Eksekutionskraft. En væsentlig Ændring heri

---

<sup>1)</sup> Jfr. om denne Modsætning nærmere D. Rpl. I. S. 286—7.

<sup>2)</sup> Jfr. D. Rpl. II. S. 247—8 og Tvistemaal S. 222.

<sup>3)</sup> Jfr. D. Rpl. I. S. 65 og Tvistemaal S. 222—23.

er dog nu i Forbindelse med de internordiske Konkurs- og Dødsbokonventioner sket for Skifteretternes Vedkommende, idet disse ifølge Rpl. §§ 660 og 672, som de er ændrede ved Lov Nr. 87, 30 Marts 1935, afgør Tvistigheder angaaende anmeldte Fordringer eller fremsatte Krav ved Dom, der kan fuldbyrdes efter almindelige Regler<sup>4)</sup>. For saa vidt angaar Skifterettens øvrige Afgørelser, der sker ved Kendelse, og for Fogedretternes Vedkommende maa den tidligere Ordning derimod som Regel antages at være opretholdt ved Rpl., der forudsætter den ved de specielt begrænsede Undtagelsestilfælde, hvor den knytter Fuldbyrdelseskraft til Foged- eller Skifteretskendelser, saaledes som med Hensyn til Sagsomkostninger § 527, sidste Stk.<sup>5)</sup>, §§ 660, 1. Stk., og 672. En saadan Eksigibilitet maa sikkert ogsaa underforstaas ved Udøvelsen af den Rettergangspolitimyndighed, der ved § 151, 2. Stk., er tillagt ogsaa Skifte- og Fogedret. Spørgsmaalet, om der tilkommer Fogedretten nogen Beføjelse til at idømme Rettergangsbøder; er tvivlsomt, idet § 329 kun gør Bestemmelserne i Kap. 30 anvendelige »i Overensstemmelse med de i § 527 givne Regler« og § 527 ikke omtaler Rettergangsbøder, men alene Sagsomkostninger<sup>6)</sup>.

Ogsaa Dekreter afsagte af visse andre Myndigheder er der ved Loven tillagt Eksekutionskraft. Dette gælder saaledes navnlig ifølge Lov 30. December 1858 § 17 om Kendelser, der er afsagte af Landvæsenskommissioner<sup>7)</sup>, og ligeledes om nogle Dekreter, der hidrører fra visse offentlige »Voldgiftsretter«, nemlig Domme afsagte af »den faste Voldgiftsret«

<sup>4)</sup> Jfr. Skifteretten S. 271—72 og 279.

<sup>5)</sup> Jfr. R. U. Nr. 62 i U. 1921 B. 14 og U. 1938. 977, hvorefter der ikke er noget til Hinder for at faa Omkostninger ved Fogedforretninger tilkendt ved Søgmaal i første Instans, jfr. nærmere Kommenteret Rpl. I. S. 734—35.

<sup>6)</sup> Jfr. herved U. 1937. 177, der ophæver en Fogedkendelse, ved hvilken der var idømt Rekvirentens Sagfører Bøde for unødige Trætte, idet der ikke fandtes at være Hjemmel for Fogeden til at ikende Bøde efter § 327, jfr. § 329.

<sup>7)</sup> I Rpl. § 43 kunde det endogsaa synes forudsat, at Landvæsenskommissioner skulde være egentlige »ekstraordinære Retter«, jfr. D. Rpl. I. S. 21, men denne Forudsætning kan ikke anses for bindende, jfr. nærmere Tillæg 1936 til D. Rpl. I. S. 21 med Citater.

efter Lov Nr. 536, 4. Oktober 1919<sup>8)</sup> § 16, Afgørelser truffet af Boligvoldgiftsretterne, jfr. Lovbekg. Nr. 347, 6. September 1946 § 77, Stk. 8, og Lovbekg. Nr. 348 af s. D. § 77, Stk. 8, og Erhvervslejevoldgiftsretterne, jfr. Lov Nr. 55, 23. Marts 1937 § 5, Stk. 4, samt Kendelser afsagt af Læringlejevoldgiftsretterne, jfr. Lov Nr. 120, 7. Maj 1937 § 22, Stk. 2. Det samme gælder nu<sup>9)</sup> alle Kendelser, der afsiges i Medfør af § 9 i Lov Nr. 94, 15. Marts 1939 om Voldgift i Tvistigheder om Husdyrhandel. Endelig er der i § 478, Nr. 5, udtrykkelig Hjemmel for Eksekutionskraft af visse Domme, der ifølge Lov Nr. 35, 15. Februar 1895 afsiges af danske Konsuler i Udlandet, jfr. tidligere Lovens § 5.

En selvfølgelig Forudsætning for Eksekutionen er det dog, at Dommen eller Kendelsen overhovedet efter sit Indhold er bestemt og egnet til at fuldbyrdes. En blot »Fastsættelsesdom« kan der saaledes ikke blive Tale om at eksekvere. Og ligeledes er Eksekution udelukket, hvis den er faktisk eller juridisk umulig, f. Eks. Tvang mod en Ægtefælle til at genoptage Samlivet med den anden eller for at bringe en Medhjælper tilbage til Tjenesten<sup>10)</sup>. Endvidere maa Dekretets Indhold ikke være saa uklart eller ubestemt, at selve Afgørelsen angaaende Kravet i Virkeligheden henskydes til Fogeden i Stedet for til Domstolen<sup>11)</sup>. En Anvendelse af dette Synspunkt er det ogsaa, naar der som Regel kun kan gives eksigibel Dom for allerede forfaldne Krav, jfr. om denne Grundsætning og om de Undtagelser, der hjemles fra den, nærmere »T v i s t e m a a l« S. 95 ff. Denne Begrænsning maa ogsaa antages at være underforstaaet ved Rpl. § 478, der overhovedet kun hjem-

<sup>8)</sup> Den har afløst en Lov af 12. April 1910. Ifølge Bekg. Nr. 263, 14. Maj 1918 § 11 gjaldt det samme om Domme afsagte af det dør omhandlede Mæglingsraad for kommunal Lægehjælp.

<sup>9)</sup> Cfr. tidligere efter Lov Nr. 234, 12. Juni 1922, hvorom forrige Udgave S. 19—20.

<sup>10)</sup> Jfr. N e l l e m a n n: Execution S. 22.

<sup>11)</sup> Jfr. herved U. 1943. 1212: Da det ikke var oplyst, at Ejeren havde opnaaet Kommunalbestyrelsens Samtykke til at sammenlægge sin Lejlighed med Lejerens, kunde en Begøring om Udsættelse af Lejeren ved Fogeden ikke for Tiden tages til Følge. Se ogsaa J. D. 1943. 95: Udlæg paa Grundlag af Forlig nægtet Fremme, da Forliget savnede den til Eksekvering fornødne Endelighed og Bestemthed.

ler, at Eksekution af Retsdekreter i visse Tilfælde »kan« finde Sted, men ikke at dette ubetinget skal ske<sup>12)</sup>.

b. Det er dog kun i n d e n l a n d s k e Domme og Kendelser, som der er tillagt Eksekutionskraft. At den samme Virkning ikke i Almindelighed er knyttet til u d e n l a n d s k e Retsdekreter, fremgaar af § 479, saaledes som §'en er ændret ved Lov Nr. 340, 23. December 1932, der kun under visse nærmere Betingelser tillægger Afgørelser afsagte af udenlandske Retter eller Myndigheder om borgerlige Krav Eksekutionskraft her i Riget.

Heller ikke før Loven af 23. December 1932 tillagde man uden Traktat udenlandske Retsafgørelser u m i d d e l b a r Eksekutionskraft. Derimod anerkendte man for saa vidt, at de havde m i d d e l b a r Eksekutionskraft, som man antog, at der intet var i Vejen for, at den udenlandske Afgørelse blev forelagt vore Domstole og da efter af disse at være stadfæstet blev forsynet med sædvanlig Eksekutionsvirkning.

I disse Tilfælde var denne jo nemlig umiddelbart knyttet til den danske Dom, ligesom det ogsaa var vore Regler om Fremgangsmaaden ved Eksekution og om dennes Forudsætninger og Virkninger, der helt igennem fandt Anvendelse<sup>13)</sup>. Det fulgte da endvidere af de da gældende Regler<sup>14)</sup> om udenlandske Dømmes Retskraft, at den danske Domstol, for saa vidt den fremmede Stats Retter havde været kompetente til at paakende Sagen, i Almindelighed uden nærmere Prøvelse vilde lægge den udenlandske Dom til Grund for sin Afgørelse, saa at Forfølgningen til Opnaelse af det fornødne »Exequatur«

---

<sup>12)</sup> Efter den tidligere Retspraksis ansaas det for en absolut Betingelse for Eksekutionskraften, at Dommen var forsynet med den saakaldte T v a n g s k l a u s u l (»at efterkommes under Adfærd efter Loven«), men dette kan ikke efter Rpl. fastholdes som formelt nødvendigt Krav, naar blot der efter det foreliggende ingen Tvivl kan være om, at det har været Meningen at hjemle Kravets Eksigibilitet.

<sup>13)</sup> Jfr. Dom U. 1931. 1081: Da en i Kiel afsagt Dom, hvorved Erstatning tilkendtes for Skade foraarsaget i Tyskland af et en Dansk tilhørende Automobil, var gjort eksigibel ved dansk Dom, maatte dansk Rets Regler for Udlæg, herunder Motorlovens § 38, Stk. 7. komme til Anvendelse ved Foretagelse af Udlæg i Automobillet her i Landet.

<sup>14)</sup> Jfr. herom D. R p l. I I. S. 406 ff.

væsentlig blev af formel Karakter<sup>15</sup>). Dette gjaldt efter den tidligere Procesordning, idet Hovedtilfældene, hvor udenlandske Dommes Retskraft gjordes gældende, netop var dem, hvor de ønskedes beklædte med Eksigibilitet. At Retskraften lige saa vel maatte virke, hvor Dommen paaberaabtes for at tjene som muligt Eksekutionsgrundlag, som hvor den i andre Retninger blev gjort processuelt gældende, syntes ogsaa saa naturligt, at der maatte positiv Hjemmel for at udelukke denne Konsekvens<sup>16</sup>).

Efter den Ændring i Retstilstanden, som Loven af 23. December 1932 har medført, er Forholdet imidlertid det, at der efter Rpl. § 223 a sædvanlig kræves en Overenskomst med en fremmed Stat for overhovedet at anerkende en udenlandsk Afgørelses bindende Virkning her i Riget<sup>17</sup>). I de Tilfælde, hvor man i Medfør af § 223 a, 2. Stk., ved kongelig Anordning anerkender udenlandske Afgørelses Retskraft, saaledes som det er sket med Hensyn til tyske Domme, jfr. Anordn. Nr. 148, 13. April 1938, maa man dog sikkert stadig uden Traktat kunne anerkende den »middelbare« Eksekutionskraft, idet § 479 ligesom efter den tidligere Formulering kun har den umiddelbare Eksekutionskraft for Øje<sup>18</sup>).

---

<sup>15</sup>) Jfr. herved Domme U. 1923. 608 (H), 1925. 441, 1925. 977, jfr. 1927. 26 (H), 1929. 869.

<sup>16</sup>) Dette gjaldt saaledes tidligere til en vis Grad efter den norske Civilproceslov § 168, der krævede en særlig Overenskomst, foruden den almindelige om Retskraften efter § 167, for at en udenlandsk Dom uden Prøvelse af dens Rigtighed skulde kunne fuldbyrdes i Norge efter en Dom af en norsk Domstol, jfr. Hagerup S. 113. Forskriften i § 168 om en saadan særlig Overenskomst angaaende Eksekutionskraften er imidlertid nu ophævet ved en Lov af 10. Juni 1932. Samtidig er de processuelle Begrænsninger, som § 167 opstillede for Adgangen til at gøre udenlandske Domme retskraftige, i det væsentlige blevet fjernede, jfr. herved Skeie S. 436—37.

<sup>17</sup>) Jfr. herved Tvistemaalet S. 260 ff.

<sup>18</sup>) Jfr. at det saavel i Kommissionsbetænkningen som i Bemærkningerne til Regeringsforslaget fremhæves, at den ændrede Formulering ikke tilsigter nogen Realitetsændring. Se iøvrigt vedrørende Anordn. Nr. 148, 13. April 1938 om Anerkendelse af tyske Domme Erwin Munch-Petersen U. 1938. B. 165 ff.

De Betingelser, § 479, jfr. Lov 23. December 1932, opstiller<sup>19)</sup> for at knytte umiddelbar Eksekutionskraft til udenlandske Afgørelser, er følgende:

Der kræves dertil for det første altid en særlig Traktat med den paagældende fremmede Stat. En saadan Traktat maa dog kun indgaa under Forudsætning af Gensidighed. Endvidere kan Eksekutionskraften kun tillægges Afgørelser om borgerlige Krav. Der er altsaa her, i Modsætning til, hvad der gælder efter den nordiske Domskonvention, jfr. ndfr., givet en materielretlig og ikke en processuel Bestemmelse af Omraadet. Det er dernæst en Betingelse for at tillægge Afgørelsen Eksekutionskraft, at den i Henhold til § 223 a har bindende Virkning her i Riget. Heri ligger navnlig, at det i § 223 a tagne »ordre public« Forbehold, at Anerkendelsen ikke vilde være aabenbart uforenelig med Landets Retsorden, ogsaa gælder, naar der bliver Spørgsmaal om at fuldbyrde Dommen. Endelig er det en Betingelse, at Afgørelsen kan fuldbyrdes i den Stat, hvor den er truffet. Hvilken Dokumentation herfor, der i det enkelte Tilfælde maa kræves, vil formentlig blive fastsat i den i §'ens sidste Pkt. omtalte Anordning.

Skønt Loven ikke nævner det udtrykkeligt, maa det endvidere i Almindelighed antages, at der ved Afslutning af Traktat vil blive opstillet visse Regler om den udenlandske Domstols Kompetence, saaledes som det ogsaa i et vist Omfang er sket i den nordiske Domskonvention.

Ifølge § 486 skal der samtidig med Begæringen om Eksekutionen forelægges Fogeden de Oplysninger, som udkræves efter § 479.

---

<sup>19)</sup> Efter Kommissionsudkastet 1877 § 436 var der aabnet en mere almindelig Adgang til umiddelbart ved Fogeden at faa udenlandske Domme og Kendelser eksekverede. Men det gjordes udtrykkelig til Betingelse, at Dommen eller Kendelsen »ikke gaar ud paa noget, hvis Gennemførelse ved Statens Tvangsmyndighed vilde stride imod ufravigelige Forskrifter eller Grundsætninger i den danske Ret«. Desuden skulde det ved kgl. Anordning bestemmes, hvilke Stater Ordningen skulde finde Anvendelse paa, hvorved der altsaa kunde tages Hensyn til Retstilstanden i de forskellige Stater.

Allerede før Rpl. var der indgaaet enkelte Traktater med fremmede Stater om visse Retsdekreters Eksekutionskraft her i Landet, og disse Traktater, der forøvrigt opfylder Betingelserne efter § 479, maa være opretholdte ved Rpl. Dette gælder saaledes om den i Medfør af Lov Nr. 37, 28. Februar 1908 § 2 skete Tiltrædelse af H a a g e r - K o n v e n t i o n e n af 17. Juli 1905, jfr. Bekg. Nr. 119, 19. Maj 1909, Art. 18 og 19<sup>20)</sup>, hvorefter der under visse nærmere Betingelser er knyttet umiddelbar Eksekutionskraft til Domme og Kendelser, hvorved en S a g s ø g e r eller Intervenient (men ikke en sagsøgt) i Udlandet er blevet idømt S a g s o m k o s t n i n g e r, naar Dommen er afsagt i en af de Stater, der har tiltraadt Konventionen<sup>21)</sup>. Denne Bestemmelse staar i Forbindelse med den ligeledes konventionsmæssig hjemlede Forpligtelse, jfr. den nævnte Bekendtgørelses Art. 17, til ikke af en Sagsøger eller Intervenient at forlange Sikkerhed for Sagsomkostninger («cautio judicatum solvi»<sup>22)</sup>).

Et mere almindeligt Omraade havde alene den saakaldte »Mellemrigslov« af 19. Februar 1861. Denne er imidlertid bortfaldet, da den nordiske D o m s k o n v e n t i o n traadte i Kraft<sup>23)</sup>.

<sup>20)</sup> Jfr. herved Bekg. Nr. 167, 20. Maj 1932 om Fremgangsmaaden ved Fremsættelse af Anmodninger i Henhold til Konventionen.

<sup>21)</sup> Hvilke disse Stater er, se Kommenteret Rpl. I S. 645. Smst. II S. 1439 ff. findes Haagerkonventionen aftrykt.

<sup>22)</sup> Til Bekg. 19. Maj 1909, Art. 18 og 19, slutter sig nogle nærmere Udførelsesbestemmelser overfor Tyskland i Art. 4 i Konventionen af 1. Juni 1910 med senere Ændringer, jfr. Bekg. Nr. 15, 29. Januar 1932, og Deklaration af 1. Juni 1914, jfr. Bekg. Nr. 128, 13. Juni 1914. Fremdeles er der ved Art. 55 i Bekendtgørelserne Nr. 231 og 232 af 4. September 1928 om Danmarks Tiltrædelse af de internationale Overenskomster af 23. Oktober 1924 om Befordring af Personer og Rejsegods paa Jernbaner og om Godsbeholdning paa Jernbanerne, aabnet Adgang til at fuldbyrde de i Henhold hertil afsagte Domme. Ved den i Henhold til Lov Nr. 268, 22. November 1913 udfærdigede Bekg. Nr. 17, 12. Februar 1914, Art. XV, var Domme afsagte af russiske Domstole vedrørende Arveretten med Hensyn til rørlige Ejendele erklærede for eksigible i Danmark. I J. M. Cirkl. Nr. 194, 23. September 1922 er det imidlertid udtalt, at disse Bestemmelser maa anses for bortfaldne eller i alt Fald indtil videre sat ud af Kraft, og i Praksis betragtes de nu som bortfaldne.

<sup>23)</sup> Jfr. om den gensidige Fuldbyrdelse af de skandinaviske Landes Domme Forhandlingerne paa det 11. nordiske Juristmøde (1919)

Den nævnte Konvention, jfr. Bekg. Nr. 177, 10. Maj 1933 og Anordn. Nr. 178, 11. Maj 1933, angiver, jfr. Anordningens §§ 1 og 10, som sin Genstand »retskraftige Domme, som er afsagt i borgerlige Sager«. I Modsætning til Rpl. § 223 a og § 479 angives Konventionens Omraade altsaa ved det processuelle Begreb »borgerlige Sager«, ikke ved det materielretlige »borgerlige Retskrav«. Omraadet bliver herefter saadanne Sager, der behandles efter den borgerlige Retsplejes Regler, altsaa i dansk Ret efter Retsplejelovens tredje Bog. I de fleste Tilfælde vil dog de to Begreber falde sammen, og en Række offentligretlige Krav, der hos os i Modsætning til i de andre nordiske Lande kan behandles i den borgerlige Retsplejes Former, er ved Art. 11 udtrykkelig undtaget fra Konventionens Omraade. Dette gælder saaledes ifølge udtrykkelige Bestemmelser i denne Artikels Nr. 3 om Skattesager; private Straffesager gaar ind under Udtrykket »andre offentligretlige Forhold«, der altsaa undtages, selv om Afgørelsen maatte være truffet i de for borgerlige Sager gældende Former. Paa den anden Side har Konventionen særlig medtaget Krav paa Erstatning eller Oprejsning for skadegørende Handlinger, selv om Afgørelsen angaaende dem maatte være truffet under en offentlig Straffesag, jfr. saaledes for dansk Rets Vedkommende Rpl. Kap. 89. Denne Bestemmelse vil kunne faa særlig Betydning i Automobilsager.

Konventionens Genstand er endvidere kun Domme<sup>24)</sup>, hvilke nærmere bestemmes som »Rettens Afgørelse af det Krav eller Retsforhold, som udgør Sagens Genstand«, jfr. Anordn. § 1, 2. Stk. og § 10, 2. Stk.. Den omfatter altsaa alene »Realitetsdomme«, ikke Domme angaaende Formaliteten, saaledes navnlig ikke Afvisningsdomme. Ifølge Art. 2, Nr. 3, falder dog alle Afgørelser, der i borgerlige Sager træffes angaaende Sagsomkostninger, ind under Konventionen, altsaa ogsaa hvis Afgørelsen er sket ved Afvisningsdom.

Endelig skal Dommen være »retskraftig«, hvilket Begreb ved Anordn.s § 16 nærmere bestemmes saaledes: »En

---

S. 183—214 med Bilag V af N. Alexanderson, H. Munch-Petersen i Svensk Juristtidning 1919 S. 367—68, Østen Undén smst. 1933 S. 105—114 og H. Munch-Petersen i U. 1934. B. 1—15.

<sup>24)</sup> Se dog om Forlig ndfr. S. 34.

Afgørelse anses for retskraftig, naar den ikke er paaanket eller paaanket og ikke, eller dog ikke uden særlig Tilladelse, kan paaankes eller paaankes«. Det kræves med andre Ord, at den almindelige Ankefrist for Dommen er udløbet.

For at de nævnte Domme kan fuldbyrdes her i Landet, kræves imidlertid efter Anordn.s § 4, at de har bindende Virkning her i Riget. Hertil fordres vel ikke, at vedkommende Domstol har været kompetent efter vore Værnetingsregler, men der opstilles efter Anordn.s § 2 særlige Regler om, hvornaar en Udeblivelsesdom bliver at lægge til Grund<sup>25</sup>). Endvidere vil Fuldbyrdselsen ikke kunne ske, hvis dette vilde være aabenbart uforeneligt med Landets Retsorden. Heri ligger et »ordre public« Forbehold, der dog, under Hensyn til at det drejer sig om de nordiske Stater, er gjort saa svagt, som Rpl. § 223 a tillader<sup>26</sup>). Endelig kræves det naturligvis, at Dommen kan fuldbyrdes i den Stat, hvor den er afsagt. Om de Aktstykker og Bevidnelser, Begæringer om Fuldbyrdselse skal være ledsaget af, gives nærmere Bestemmelser i Anordningen.

Ogsaa uden for Domskonventionen er der efter Rpl. truffet Overenskomst om Anerkendelse og Fuldbyrdselse af Afgørelser, der er truffet i de andre nordiske Stater. Dette gælder saaledes paa et specielt, men meget praktisk vigtigt Omraade, nemlig med Hensyn til *I n d d r i v e l s e a f U n d e r h o l d s b i d r a g*. Ifølge den nordiske Konvention herom, jfr. Lov Nr. 283, 11. November 1931, Bekg. Nr. 324, 28. December 1931, Anordn. Nr. 308, 4. Juni 1946 og J. M. Cirk. Nr. 167, 7. Juni 1946<sup>27</sup>), skal nemlig alle Afgørelser, saavel Domme som administrative Beslutninger<sup>28</sup>), angaaende Underholdsbidrag til Ægtefælle, tidligere Ægtefælle, Børn i eller udenfor Ægteskab, Stedbørn, Adoptivbørn og det uægte Barns Moder, som er truffet i en af de nordiske Stater og kan fuldbyrdes i denne, paa Be-

<sup>25</sup>) Jfr. nærmere H. Munch-Petersen U. 1934. B. 8—9.

<sup>26</sup>) Jfr. herved Tillæg 1936 til D. Rpl. II. S. 410 (S. 410 a).

<sup>27</sup>) Ved Anordningen af 4. Juni 1946, der ophæver Anordn. Nr. 326, 30. December 1931, er det bestemt, at de Forretninger med Hensyn til Inddrivelse af Underholdsbidrag, der hidtil har været henlagt til Justitsministeriet, henlægges til vedkommende Amt, i København Overpræsidiat.

<sup>28</sup>) Det samme gælder ogsaa en skriftlig Overenskomst.

gæring umiddelbart fuldbyrdes i enhver af de andre Stater. Der er lige saa lidt som i Domskonventionen foreskrevet nogen Prøvelse af vedkommende Myndigheds Kompetence, men gælder alene en Begrænsning i Adgangen til at eksekvere Udeblivelsesdomme angaaende Bidrag til uægte Børn. Endvidere kan Fuldbyrkelse ikke kræves i Strid med en Dom eller Beslutning, som i den Stat, hvor Fuldbyrdelsen søges, har fastsat Bidraget til et lavere Beløb eller afgjort, at Underholdspligt ikke foreligger<sup>29)</sup>.

Endelig kan nævnes<sup>30)</sup> de Bestemmelser, der indeholdes i de nordiske Konventioner om Konkurs og Dødsboskifte<sup>31)</sup>, hvorved man i det Omfang, hvori der var praktisk Trang dertil, har ophævet den Undtagelse, som Domskonventionen af 16. Marts 1932, jfr. Bekg. Nr. 177, 10. Maj 1933, oprindeligt gjorde med Hensyn til Afgørelser vedrørende Dødsboskifte og Konkurs m. m.. Herom maa dog henvises til Skifteretten<sup>32)</sup>.

B. a. Eksekution kan endvidere ske paa Grundlag af offentlige Forlig, jfr. § 478, Nr. 2.

1<sup>o</sup>. Hertil henregnes for det første alle Forlig, der indgaas for Forligskommissioner, hvad enten det er den almindelige Forligskommission eller de særlige Kommissioner i Sø- og Handelssager i København eller i Medhjælpersager paa Landet<sup>33)</sup>.

2<sup>o</sup>. Endvidere gælder det samme om alle Forlig, der indgaas for Rette r. Herunder maa ikke blot henføres de egentlige »Domstole«, cfr. Udtryksmaaden i § 478 Nr. 1, men de judicielle Myndigheder i videre Forstand, saaledes Foged- og Skifte-

<sup>29)</sup> Jfr. herved O. A. B o r u m: Lovkonflikter, 3. Udg. S. 88 og 127—128.

<sup>30)</sup> Derimod indeholder Konventionen om Ægteskab, Adoption m. m., jfr. Bekg. Nr. 323, 28. December 1931, uanset at dens Art. 22 ogsaa omfatter visse Afgørelser, der kan fremkalde Krav om Eksekution i en anden Stat, kun Bestemmelse om disse Afgørelsers Retskraft, men løser ikke selve Spørgsmaalet om, hvorvidt de kan eksekveres.

<sup>31)</sup> Jfr. Anordn. Nr. 250 og 251, 1. September 1934 om Konkurs og Anordn. Nr. 273, 4. Oktober 1935 om Arv og Dødsboskifte.

<sup>32)</sup> Jfr. nærmere Skifteretten S. 324—25 om Konkurskonventionen og S. 334 om Dødsbokonventionen.

<sup>33)</sup> Jfr. D. R p l. II. S. 131—33 og T v i s t e m a a l S. 184—85.

retter<sup>34)</sup> og ogsaa visse offentlige »Voldgiftsretter«. Eksekutionskraft er saaledes udtrykkelig knyttet til de i Lov Nr. 94, 15. Marts 1939, § 9 omhandlede Forlig under Voldgift i Tvistigheder angaaende Husdyrhandler og til Forlig indgaaet for Bolvoldgiftsretter, jfr. Lovbekg. Nr. 347 og 348, 6. September 1947 § 77, Stk. 8. Det samme maa sikkert gælde om Forlig, der afsluttes for den faste Voldgiftsret i Medfør af Lov Nr. 536, 4. Oktober 1919 § 7, 2. Stk., skønt Lovens § 16 kun udtrykkelig fastslaar Fuldbyrdelesvirkningen for de af Retten afsagte Domme. Tilsvarende maa vistnok gælde Forlig indgaaet for Erhvervslejevoldgiftsret og Lærlingeraadet.

3<sup>o</sup>. Fremdeles knyttes der Eksigibilitet til Forlig indgaaede for Overøvrigheden, men dog kun i saadanne Sager, hvor det ved Lovgivningen er paalagt denne at mægle. Dette er vistnok nu kun Tilfældet ved den »Mægling« (som dog ikke i sig selv kan give Anledning til eksigibelt Forlig) og »Vilkaarsforhandling«, der ifølge Ægteskabslov 30. Juni 1922 § 76 skal finde Sted, før Separation eller Skilsmisse meddeles.

4<sup>o</sup>. Eksekutionskraft er ogsaa, ligesom allerede efter Lov 30. December 1858 § 8 i Slutn., udtrykkelig knyttet til Forlig, der indgaaes for Landvæsenkommissioner.

5<sup>o</sup>. Endelig skal det samme gælde om Forlig, indgaaede for andre Myndigheder, om hvilke Lovene bestemmer<sup>35)</sup>, at de for dem afsluttede Forlig skal kunne eksekveres. Dette er Tilfældet med de Forlig, der i Medfør af Instr. 28. August 1795 § 8 b indgaaes for Københavns Magistrat. Endvidere knytter § 478, Nr. 5, udtrykkelig Eksekutionsvirkning ogsaa til de for danske Konsuler i Udlandet i Henhold til Lov 15. Februar 1895 indgaaede Forlig. Derimod maa den Politidirektøren tidligere efter Lov 11. Februar 1863 § 20 tilkommende Beføjelse til i private Politisager at medvirke til Indgaaelse af eksigible Forlig være ophørt med Bortfaldet af Begrebet private Politisager. Fremdeles er det efter Rpl.s

---

<sup>34)</sup> Paa samme Maade forstod man for Rpl. Bestemmelsen i Pl. 21. Januar 1820 om, at de Forlig, der blev indgaaet ved Retterne, skulde have Eksekutionskraft, jfr. Kskr. 12. Juni 1821 og 9. November 1822.

<sup>35)</sup> Cfr. med Hensyn til et for Hegnssynsmænd vedtaget Forlig U. 1937. 984 og Nellemann: Execution S. 31.

Formulering klart, at Eksigibilitet ikke er knyttet til Forlig, indgaaede under en Mægling, som det kun ved administrativ Instruks er paalagt en offentlig Myndighed at foretage, saaledes Politiassistenterne i København ifølge Instr. 7. Juni 1869 § 46, jfr. J. M. Skr. 27. November 1867. —

Ikke blot Forlig, der fremtræder som Afslutning paa en Mægling til at afværge en paatænkt Proces, tilkommer der Eksekutionskraft. Men Rpl. opretholder ogsaa den hidtil bestaaende Adgang til for Forligskommissionen — eller i de Retskredse, for hvilke der ikke findes nogen Forligskommission, ved Underretten — at godkende («rati habere») et uden for den sluttet Forlig for derved at give det Eksekutionskraft (eller blot at sikre sig Bevis derfor), jfr. § 276. Denne Praksis havde under den tidligere Procesordning udviklet sig med ret tvivlsom Støtte i Fr. 10. Juli 1795, idet dennes Bestemmelse i § 43 om Forligets Virkning som et Slags »Domssurrogat«<sup>36)</sup> efter dens Mening og Sammenhæng kun syntes at skulle finde Anvendelse paa det af den tvungne Mægling fremgaaede Forlig. Naar denne Praksis er opretholdt ved Rpl., skyldes dette, at den imødekommer en Trang, der maa siges at være til at opnaa Eksekutionskraft for Krav uden at behøve at gaa den besværlige Retsvej, og som ogsaa i adskillige fremmede Procesordninger er tilfredsstillet gennem Skabelsen af særlige »eksekutoriske Dokumenter«<sup>37)</sup>.

Der opstilledes imidlertid ved Rpl. § 478, Nr. 2, 2. Stk. — for at modvirke visse Misbrug, der var gaaet i Svang under den tidligere Ordning — nogle regulerende Betingelser, som dog for en væsentlig Del er bortfaldet ved Tillægslov 30. Juni 1922 §§ 29 og 43<sup>38)</sup>. Tilbage er herefter alene blevet Bestemmelsen

<sup>36)</sup> Jfr. D. Rpl. II. S. 155.

<sup>37)</sup> Jfr. saaledes den tyske C. P. O. § 794, 5), den østrigske Eksekutionsordning § 1 Nr. 17, den norske Tvangsfuldbyrdeslov § 3 Nr. 6, svensk Utsökningslag § 12, fransk Code de procédure art. 545 og 551.

<sup>38)</sup> Saaledes skulde efter § 276, 2. Pkt., saadan Godkendelse kun gyldig kunne finde Sted ved en Forligskommission, under hvilken enten Kreditor eller Skyldneren hørte; dette ophævedes ved den nævnte Tillægslovs § 29. Fremdeles skulde efter § 478, Nr. 2, 2. Stk., Forlig, der var sluttede udenfor Forligskommissionen og god-

om, at de Omkostninger, Skyldneren indgaar paa at betale, bortset fra de med Eksekutionen forbundne (som Fogeden efter § 502 altid skal skønne over), skal være anført deri med en bestemt Sum<sup>39)</sup>.

Det er dog et Spørgsmaal, om der ikke ogsaa maa opstilles visse Betingelser angaaende den nærmere Karakter af det Krav, der ved Overenskomstens Indgaaelse eller Ratihabition i Forligskommissionen skal gøres eksigibelt. Det synes paa Forhaand klart, at der maa gøres visse Begrænsninger i saa Henseende, saa at der f. Eks. ikke kan sikres Eksigibilitet for alle Krav, der mulig senere maatte opstaa af et gensidigt Obligationsforhold som et Lejeforhold, en Købekontrakt<sup>40)</sup> eller et Interessentskabsmellemværende. Efter Sagens Natur vil det være rimeligt først at tillægge Eksekutionsaftalen Betydning, naar de enkelte Krav ifølge Mellemværendet har antaget Karakteren af bestemt præciserede og ensidige Ydelser<sup>41)</sup>, og meget kunde tale for, paa lignende Maade som

---

kendte i en saadan, kun kunde tjene til Grundlag for Eksekution, naar de var forsynede med to med Stilling og Bopæl anførte Vidners Paategning om, at Forliget førend Skyldnerens Underskrift var lydelig oplæst for og vedtaget af ham; denne Betingelse slettedes ved Tillægslovens § 43.

<sup>39)</sup> Jfr. herved Domme i U. 1922. 657, 1923. 122, 1925. 706, R. U. Nr. 140 i U. 1922. B. 172, samt utr. kbh. F. R. K. 22. Juni 1921 (heretter ansaas Betingelsen ikke for fyldestgjort ved følgende Klausul: »I Tilfælde af, at Fordringen eller dens Rest overgives en Sagfører til Inkassation, betales 10 pCt. af Restkøbesummen, dog ikke under 10 Kr., eller der foretages Eksekution for samme, betales paaløbende Omkostninger, herunder Befordring«). — Se herved ogsaa J. D. 1935 S. 3: Rekvirenten ikke anset for berettiget til at kræve »Ratihabitionsomkostninger« foruden de i det ratihaberede Forlig til et bestemt Beløb fastsatte Forligs- og Inkassationsomkostninger m. v., samt U. 1925. 268 (H): Bestemmelsen i Rpl. § 502, hvorefter Fogeden under Eksekution kan nedsætte Honoraret til Rekvirentens juridiske Konsulent, antoges ogsaa at omfatte et i et frivilligt Forlig vedtaget Inkassationslær.

<sup>40)</sup> Jfr. fra den tidligere Procesordning J. M. Skr. Nr. 86, 11. Marts 1891, Kskr. 25. November 1837, U. 1909. 682.

<sup>41)</sup> Jfr. Dom i U. 1912. 99 og nærmere om hele dette Spørgsmaal H. Munch-Petersen: Civilproces III. S. 28—29 og Afhandling i U. 1908. B. 5—8. Ogsaa efter de fremmede Procesordninger plejer der at kræves en vis Likviditet.

med Hensyn til Domme<sup>42)</sup>, i Almindelighed at forlange, at Kravet allerede paa den Tid, da Eksigibiliteten fastsættes, er forfaldet, da Skyldneren lider Skaar i den ham tilkommende Retsbeskyttelse, naar Spørgsmaalet, om Kravet mod ham har antaget sin endelige fremtvingelige Karakter, henvises til summarisk Afgørelse ved Fogedretten i Stedet for til indgaaende Prøvelse ved Domstolene. Ogsaa selve Begrebet »Forlig« leder nærmest Tanken i Retning af et endeligt Retskrav, som Parten allerede nu kunde forlange opfyldt, og om hvis nærmere Afvikling der ved Forliget træffes en Ordning.

Vor Rpl. nøjes imidlertid med at søge Beskyttelsen for Skyldneren gennem Opstilling af ret strenge Beviskrav med Hensyn til Kravets Modenhed til Eksekution, jfr. § 484, 2. Stk. Er den ved Forliget hjemlede Fordring knyttet til en Betingelse eller Tidsfrist eller afhængig af Erlæggelse af en Modydelse, maa det nemlig efter denne Bestemmelse ved Forligets eget Indhold (hvoraf maaske Forfaldsdagen umiddelbart fremgaar) eller ved andre offentlige Dokumenter eller ved Skyldnerens egen Indrømmelse været givet, at Betingelsen er indtraadt eller Tidsfristen udløbet, eller at Forligshaveren fra sin Side har erlagt Modydelsen, for saa vidt ikke lovligt og betimeligt Tilbud herom fremkommer under selve Forretningen<sup>43)</sup>.

Ved Ratihabition af private Forlig vil det forøvrigt ofte omvendt være en naturlig Forudsætning, at denne sker inden den vedtagne Forfaldstid eller dog i en vis Kontinuitet med selve Oprettelsen. Dette maa særlig gælde, naar der er benyttet den ikke ualmindelige Praksis, hvorefter Debitor i Forliget giver in blanco Fuldmagt til at møde ved Ratihabitionen, idet det overlades Kreditor eller dennes Sagfører, naar det til sin Tid faar aktuel Interesse, at udfylde Fuldmagten med Navnet paa den Person, som han vil lade møde for Skyldneren, ofte vedkommende Sagførers Fuldmægtig eller Kontorist, saa-

<sup>42)</sup> Jfr. D. Rpl. II. S. 83 ff.

<sup>43)</sup> Jfr. herved J. D. 1943. 95: Udlægsforretning paa Grundlag af Forlig nægtet Fremme under Hensyn til, at Forliget savnede den til Eksekvering fornødne Endelighed og Bestemthed.

ledes at Debitor altsaa slet ikke medvirker ved selve Ratihabitionen<sup>44</sup>).

b. Der kan i Almindelighed endnu mindre være Tale om umiddelbar Eksekution af udenlandske Forlig end af Domme, allerede fordi Ordningen af Forligsvæsenet er saa veksellende i de forskellige Lande, at det vilde være meget vanskeligt at opstille en almindelig Regel. De Undtagelsesbestemmelser, der hidtil har hjemlet umiddelbar Eksekutionsadgang for fremmede Retsakter, har ogsaa kun Hensyn til Domme og Kendelser, saaledes navnlig ogsaa Mellemrigslov 19. Febr. 1861 § 1<sup>45</sup>). Derimod aabner § 479 Mulighed for i Henhold til Traktat at knytte umiddelbar Eksekutionskraft ogsaa til udenlandske offentlige Forlig. En saadan Eksekutionskraft er nu ved den tidligere omtalte nordiske Domskonvention, jfr. Bekg. Nr. 177, 10. Maj 1933, Art. 2 og Anordn. Nr. 178, 11. Maj 1933 §§ 2 og 11, ogsaa tillagt offentlige Forlig. Reglen gælder dog kun offentlige Forlig, d. v. s. Forlig, der er indgaaet enten for en Forligskommission (i Norge et »Forligsraad«) eller for en Ret. Endvidere skal Forliget være indgaaet for en saadan Myndighed; det er altsaa ikke nok, at det er godkendt eller ratihaberet for en Forligskommission. Denne Bestemmelse har dog kun praktisk Betydning ved Eksekution her i Landet af norske eller islandske Forlig. Derimod indgaas offentlige Forlig i Sverige og Finland altid i Retten og bekræftes ved dennes Dom. —

Udenlandske Voldgiftskendelser kan der derimod ikke blive Spørgsmaal om at knytte umiddelbar Eksekutionskraft til, allerede fordi en saadan Eksekutionskraft som Regel ikke tilkommer indenlandske Voldgiftskendelser<sup>46</sup>). Danmark har da ogsaa ved Ratifikationen af den internationale Konven-

---

<sup>44</sup>) Jfr. herved D. Rpl. II. S. 159—160 og den der citerede Dom U. 1905. 404, hvor dog maaske den tidligere Forældelsesfrist paa Aar og Dag spillede med ind, samt Frost: Føgedforretninger S. 25 og B. Fisch-Thomsen i Juristen 1948 S. 43.

<sup>45</sup>) Ved Kundgør. 13. Juni 1861 § 1 var derimod omvendt med Hensyn til Fuldbyrdelse i Sverrig danske Kommissions- og Domstolsforlig stillede lige med Domme.

<sup>46</sup>) Jfr. D. Rpl. II. S. 518 og Bernst Hjejle: Frivillig Voldgift (1937) S. 177 ff. Cfr. dog om visse Voldgiftskendelser ovfr. S. 21—22.

tion om Eksekution af Voldgiftskendelser afsagt i Udlandet<sup>47)</sup> gjort en Tilføjelse, der lyder saaledes: Efter dansk Ret er Voldgiftskendelser afsagt af en Voldgiftsret ikke umiddelbart eksekutive, men det vil i hvert enkelt Tilfælde være nødvendigt, saafremt Eksekution skal foretages, at anlægge sædvanligt Søgemaal, under hvilket den paagældende Voldgiftskendelse dog i Almindelighed uden nærmere Prøvelse vil blive lagt til Grund ved Sagens Paadømmelse<sup>48)</sup>.

C. En umiddelbar Eksekutionsvirkning er endvidere knyttet til visse Pantebreve<sup>49)</sup>.

#### 10. Pantebreve i fast Ejendom.

Herom findes nu Bestemmelsen i § 478, Nr. 3, der ganske stemmer med den tidligere Bestemmelse i Udpantningslov 29. Marts 1873 § 15<sup>50)</sup>, dog med den Forskel, at der ikke længere skal kræves nogen udtrykkelig Vedtagelse af Eksekutionsadgang i Obligationen, men den underforstaas som »naturale negotii«<sup>51)</sup>. Der opstilles dog en Række Betingelser for, at Panthaveren saaledes »uden Lovmaal og Dom« skal kunne søge Fyldestgørelse i Pantet.

Man har saaledes kun villet tilstaa Panthaveren denne lettere Eksekutionsadgang under Forudsætning af, at han fyldestgør Betingelserne for at nyde Retsbeskyttelse overfor Tredjemand, og derfor alene knyttet den umiddelbare Eksekutions-

<sup>47)</sup> Jfr. Bekg. Nr. 150, 28. Juni 1929.

<sup>48)</sup> Jfr. som Eksempel herpaa Dom i U. 1934. 856.

<sup>49)</sup> Jfr. herved Vinding Kruse: Ejendomsretten 2. Udg. III. S. 1553 og 1555, hvorefter den umiddelbare Eksekutionskraft efter § 478, Nr. 3, ogsaa antages at tilkomme den ifølge et ensidigt Grundbyrdedokument berettigede, men ikke antages at gælde ved gensidige Grundbyrder og derfor sædvanlig heller ikke ved Aftægtskontrakter. Se ved det sidste Spørgsmaal ogsaa Vinding Kruse U. 1927. B. 249—50 og Dom U. 1934. 130, der dog nægter umiddelbar Eksekution allerede som Følge af, at der ikke i Aftægtsdokumentet var optaget nogen Bestemmelse om Forfaldstid og »bortset fra, hvorvidt Dokumentet med Hensyn til den her omhandlede Ydelse vilde kunne anses som et Pantebrev«. (I Dokumentet, der var betegnet som »Skøde og Aftægtskontrakt«, og som blev tinglyst som Pantebrev, var det bestemt, at der for de kontante Ydelser skulde kunne foretages Udlæg i Ejendommen i Henhold til Rpl. § 478 Nr. 3).

<sup>50)</sup> Jfr. om denne Torp-Grundtvig: Tingsret S. 698—9.

<sup>51)</sup> Jfr. Mot. til Civilprocesudkastet 1899 Sp. 137 (239).

virkning til tinglyste Pantebreve. Det Hensyn til Klarhed i Grundlaget, som gør sig saa stærkt gældende ved Eksekutionsordningen, har for det første ført til at opstille den formelle Betingelse, at Pantebrevet skal være oprettet eller vedkendt enten for Notarius publicus, for en Sagfører<sup>52)</sup> eller to Vitterlighedsvidner. Endvidere skal der være givet Pant for en bestemt angiven Pengesum<sup>53)</sup>, saa at umiddelbar Eksekution efter § 478, Nr. 3, ikke kan ske paa Grundlag af blotte »Skadesløsbreve«<sup>54)</sup>. Skadesløsbreve kan derimod alene give Grundlag for Eksekution under de særlige Betingelser i §'ens Nr. 4, jfr. nedenfor under 2<sup>o</sup> 55). Fremdeles skal Forfaldstiden være indtraadt paa visse bestemte Maader<sup>56)</sup>, nemlig enten paa Grund af Opsigelse, eller fordi den oprindelig fastsatte Betalingstermin er

<sup>52)</sup> Jfr. med Hensyn til et før Ændringen (1927) oprettet Pantebrev Dom i U. 1928. 1105.

<sup>53)</sup> Jfr. U. 1882. 1018.

<sup>54)</sup> Jfr. U. 1903. 459, cfr. 1910. 739.

<sup>55)</sup> Viser det sig derfor, at et Pantebrev, der formelt lyder paa et bestemt Beløb, i Virkeligheden er et Skadesløsbrev, maa Eksekution nægtes, naar Debitor ikke anerkender at skyldte Pantebrevets Paalydende. Jfr. herved utr. kbh. F. R. KK. af 9. September 1931 og 13. November 1936, der begge nægter Eksekution med den Begrundelse, at den i Pantebrevet anførte Pengesum i Virkeligheden alene var et Beløb, der var anslaaet at skulle dække de efterhaanden paaløbende Udgifter til et Byggeforetagende. Jfr. med Hensyn til en Akkomodationsobligation U. 1938. 873, hvorom Note 56 og T. Stefan Nielsen i U. 1938. B. 206 ff. og C. Torkild-Hansen smst. S. 210 ff., cfr. Vinding Kruse U. 1938. B. 197 ff. og 229 og med Hensyn til Ejerpantebrev U. 1940. 402 (H) ligeledes refereret Note 56 og Vinding Kruse: Ejendomsretten 2. Udg. III. S. 1689.

<sup>56)</sup> Se herved Domme U. 1935. 646: Da Forfaldstidens Indtræden som Følge af Udeblivelse med den aarlige Ydelse var gjort afhængig af Tilstedeværelsen af Kendsgerninger af ganske ubestemt Karakter, savnede Forholdet den Klarhed, som maa være Forudsætningen for at anvende Rpl. § 478 Nr. 3 og 1935. 797: Forfaldstiden for et Ejerpantebrev, der var givet i Haandpant, ansaas for indtraadt »af en Retsgrund, der i hvert Fald ganske maa sidestilles med de Rpl. § 478 Nr. 3 nævnte«. Cfr. derimod med Hensyn til en Akkomodationsobligation U. 1938. 873, der udtaler, at der ikke kan antages vedtaget en Ret til »i et Tilfælde som det foreliggende, der afviger ganske fra en Laanesituation, at gaa frem efter Rpl. § 478

kommet, eller, men dog kun for saa vidt saadan Følge udtrykkelig er betinget i Pantebrevet, paa Grund af Udeblivelse med Renter<sup>57)</sup>. Derimod kan umiddelbar Eksekution ikke finde Sted, fordi muligvis Forfaldstiden maatte være indtraadt som Følge af, at Ejendommen ikke er holdt ordentlig vedlige, idet man har været betænkelig ved at henvise dette ofte vanskelige Spørgsmaal til summarisk Afgørelse ved Fogedretten, og næppe heller, naar ifølge udtrykkelig Bestemmelse i Pantebrevet Udeblivelse med et enkelt Afdrag<sup>58)</sup> eller den Omstændighed, at en anden Kreditor gør Udlæg i Pantet<sup>59)</sup>, bringer hele Gælden til at forfalde; ogsaa disse Forhold falder nemlig

---

Nr. 3, men kun en Sikkerhedsret«, og det tiltrædes derfor af Landsretten, at Fogeden har henført Tilfældet under Rpl. § 478 Nr. 4, hvorefter Betingelserne for umiddelbar Eksekution ikke har foreligget eller nu foreligger (Dissens). Se ogsaa U. 1940. 402 (H), der i et Tilfælde, hvor et Ejerpantebrev var givet i Haandpant, og hvor der som Bevis for Gældens Størrelse henvistes til to Domme for Vekselsgæld, udtaler, at Forfaldstiden ikke saas at være indtraadt paa nogen af de i Rpl. § 478 Nr. 3 omhandlede Maader, og at Forretningen maatte ophæves, da Skyldneren ikke havde anerkendt Gældens Størrelse, jfr. § 478 Nr. 4, og de afsagte Vekseldomme ikke kunde erstatte en Anerkendelse (Rekvisitus havde under Vekselsagen taget Forbehold angaaende Erstatningskrav, men dette kan næppe være afgørende).

<sup>57)</sup> Jfr. som Domme, hvor Obligationen er blevet anset for forfalden, U. 1919. 113 (H), 1926. 978, V. L. T. 1928. 149, U. 1929. 580, 771, 1934. 599 (dog ikke Tale om umiddelbart Udlæg), 1935. 797. Cfr. derimod som Tilfælde, hvor Obligationen blev anset for ikke forfalden, U. 1919. 877: Postanvisning forsinket afsendt af Postvæsenet (Dissens), 1920. 600: Postanvisning søgt afleveret paa Kreditors tidligere Bopæl d. 18. i Terminsmaaned, 1920. 841: talt med Kreditors Hustru under dennes Bortrejse, 1920. 856: undladt af en Misforstaaelse at betale et ringe overskydende Beløb i Terminsrenter, jfr. 1922. 392 (dog ikke Tale om umiddelbart Udlæg), 1922. 675: Kreditor burde have forstaaet, at der var sket et Uheld, der ikke stod i Forbindelse med Skyldnerens Betalingsevne eller -vilje, jfr. 1926. 731: Kreditor burde have indset, at den manglende Rentebetaling ikke skyldtes Mangel paa Evne eller Vilje til at betale, men Ukendskab til Obligationen, 1930. 516: Banken havde ikke noget Øjeblik betragtet Forholdet, som om der manglede Dækning for Checken, skønt Kontoen ved en Fejlregning fra Debtors Kasserer var overtrukket. Se ogsaa U. 1935. 646, ovfr. Note 56.

<sup>58)</sup> Jfr. U. 1885. 330. Se ogsaa V. L. T. 1930. 360.

<sup>59)</sup> Jfr. U. 1894. 830.

udenfor de i Loven opregnede Tilfælde, der synes at skulle være udtømmende. Udlæget skal kunne ske ikke blot for Kapitalen eller Afdrag paa denne, men ogsaa særskilt for Renter. Det kan dog aldrig udstrækkes til andet end Pantet<sup>60)</sup>.

I hidtidig Retspraksis har man fastholdt, at Retten til umiddelbar Eksekution alene tilkom selve Kreditor efter Pantebrevet, men har nægtet en saadan Ret for den, der kun havde Pantebrevet i Haandpant. Dette Forhold har imidlertid ofte været følt som en betydelig Ulempe for Forretningslivet<sup>61)</sup>, og ved Revisionen i 1932 har man derfor tilføjet en Bestemmelse til § 478, Nr. 3, hvorefter Retten til umiddelbart Udlæg nu ogsaa tilkommer den, der har Pantebrevet (herunder ogsaa Ejerpantebrev) i H a a n d p a n t, uanset om Haandpant-haverens egen Fordring er forfalden eller ikke<sup>62)</sup>.

Ved nogle særlige Bestemmelser hjemledes der tidligere visse Banker og Kreditforeninger en noget videre Eksekutionsadgang. Disse Bestemmelser var imidlertid bortfaldet ved Rpl.<sup>63)</sup>, men der er nu atter indført en særlig Adgang for saadanne Pengeinstitutter til at gøre Udlæg. Reglen gælder ifølge § 478, Nr. 3, ved Pantebreve, der er udstedt til en B a n k eller S p a r e k a s s e eller til en K r e d i t f o r e n i n g eller H y p o t e k f o r e n i n g<sup>64)</sup>, hvis Statutter er stadfæstet af Indenrigsministeriet<sup>65)</sup>, og den særlige Adgang til Udlæg udover de sædvanlige Tilfælde haves, naar Forfaldstiden er indtraadt som Følge af væsentlig Forringelse af pantsat Driftsinventar,

<sup>60)</sup> Der kan gøres Udlæg for en Del af det forfaldne Tilgodehavende, jfr. U. 1929. 545, 1934. 365, men ikke for Omkostninger alene, jfr. Ø. L. T. 1929. 452. Dommen i U. 1934. 365 anser det imidlertid for en Konsekvens af den benyttede Fremgangsmaade, at Udlægshaveren maatte være afskaaret fra ved Tvangsauktionen at kræve Fyldestgørelse udover den Del af sit Tilgodehavende, hvortil han selv havde begrænset sit Tvangsforfølgningsskridt, cfr. Note \*\*) til samme Dom V. L. T. 1934. 57.

<sup>61)</sup> Jfr. Steglich-Petersen Forhandlingerne Nordisk Juristmøde København 1928 S. 284—87.

<sup>62)</sup> Jfr. Victor Hansen U. 1930. B. 316 og 1932. B. 222. Se iøvrigt herved Afgørelser U. 1933. 777, 1935. 797 og 1940. 402 (H).

<sup>63)</sup> Jfr. Mot. til Civilprocesudkastet 1899 ad § 324 Sp. 140—41 (243), R. U. Nr. 107 i U. 1922. B. 23 og 1925. A. 889 (H).

<sup>64)</sup> Jfr. Lov Nr. 396, 12. Juli 1946 § 1.

<sup>65)</sup> Derimod ikke Statslaanefonden, jfr. U. 1935. 372.

Driftsmateriel eller Besætning, og saadan Følge udtrykkelig er betinget i Pantebrevet<sup>66</sup>).

20. Tinglyste Skadesløsbreve i fast Ejendom.

For at fremme Benyttelsen af Skadesløsbreve i Stedet for Akkomodationsobligationer<sup>67</sup>) er der endelig nu ved § 478, Nr. 4, givet Adgang til Eksekution paa Grundlag af tinglyste Skadesløsbreve, hvorved der gives Pant i fast Ejendom, og som er oprettet paa samme Maade som de i § 478, Nr. 3, nævnte Pantebreve. Betingelsen for umiddelbar Eksekution er dog, at Gældens Størrelse og Forfaldstidens Indtræden er erkendt af Skyldneren<sup>68</sup>). —

Der kan næppe være Tvivl om, at ogsaa Pantebreve oprettede i U d l a n d e t, naar de fuldtud opfylder de under C. fastslaaede Betingelser, maa kunne give Adgang til umiddelbar Eksekution.

D. Bestemmelserne i § 478, Nr. 3 og 4, angaar kun Pantebreve i fast Ejendom og ikke Løsøre, medmindre dette er indbefattet i Pantet som Tilbehør til Ejendommen, jfr. Tinglysningslov 31. Marts 1926 §§ 37 og 38<sup>69</sup>). Bortset fra et enkelt Særtilfælde<sup>70</sup>) er der derimod ingen Hjemmel for umiddelbar Eksekution ved Pant i Løsøre, og der kan selvfølgelig ikke være Tale om at anvende § 478, Nr. 3 og 4, analogisk paa saadant Pant, hvor Forholdet i flere Retninger frembyder langt større Usikkerhed. At Forholdet iklædes Karakteren af et

<sup>66</sup>) Ogsaa i det R p l. § 680 omhandlede Tilfælde er der hjemlet en umiddelbar Eksekutionsadgang, jfr. Skifteretten S. 61. Denne Adgang er iøvrigt nu ligesom Retten efter § 578 udvidet til at gælde den, der har Haandpant i Pantebrevet.

<sup>67</sup>) Jfr. Steglich-Petersen Forhandlingerne Nordisk Juristmøde København 1928 S. 288 og Vinding Kruse smst. S. 316—17.

<sup>68</sup>) Jfr. herved Dom U. 1934. 140, der anerkender, at der, naar Betingelserne efter § 478 Nr. 4 er opfyldt, kan foretages Udlæg paa Grundlag af Skadesløsbrevet uden at erhverve Dom over den nuværende Skødehaver, jfr. ndfr. S. 59, Note 24. Cfr. derimod U. 1940. 402 (H), hvorefter to afsagte Vekseldomme for Gælden ikke kunde erstatte Skyldnerens Anerkendelse af Gælden. Se herom Note 56.

<sup>69</sup>) Cfr. derimod U. 1929. 408 med Hensyn til en før Tinglysningsloven stiftet Panteret.

<sup>70</sup>) Næmlig i Lovbekg. Nr. 210, 23. April 1941 § 6, der hjemler Kongeriget Danmarks Fiskeribank Ret til at foretage Udlæg uden Lovmaal og Dom i det til Pant stillede Fartøj med Tilbehør.

»Møbellaan«, bør sikkert ikke bevirke den Forskel, at Pant-haveren som »Ejer« skulde kunne foretage umiddelbar Foged-forretning<sup>71)</sup>, da en saadan Transaktion ikke forfølger det normale økonomiske Formaal med en Ejendomsoverdragelse, men kun skal tjene til Sikkerhedsstillelse<sup>72)</sup>. Om dette Spørgsmaal maa dog henvises til Fremstillingen ndfr. S. 288—289.

I det hele maa det antages, at enhver Adgang til at vedtage umiddelbar Eksekution udenfor de lovhjemlede Tilfælde maa være afskaaret<sup>73)</sup>. At det i al Almindelighed skulde være en Kreditor tilladt at betinge sig Eksekutionsadgang for sit Krav, kan umulig tænkes, og der mangler i vor Ret enhver Hjemmel for den Begrænsning i saa Henseende, der ganske nødvendigt maatte opstilles. I fremmed Ret knyttes da som berørt ogsaa denne eksekutoriske Virkning kun til visse Dokumenter af en særlig likvid Karakter. Men netop f. Eks. med Hensyn til Gældsbreve indeholdt Lov 29. Marts 1873 § 15 for Rpl. en klar Forudsætning om, at Vedtagelse af Eksekutionsadgang ikke i andre Tilfælde kunde være gyldig, idet denne Lovbestemmelse ellers vilde være overflødig<sup>74)</sup>, ligesom Vedtagelsen af den hurtige Retsforfølgning efter den tidligere Fr. 25. Jan. 1828, jfr. nu Rpl. § 443, Nr. 1, væsentlig vilde tabe sin praktiske Betydning, hvis Kreditor ifølge ethvert Gælds brev kunde forskaffe sig en endnu fordelagtigere Stilling ved at betinge sig umiddelbar Adgang til Eksekution. En tilsvarende Ordning maa da ogsaa være opretholdt ved Rpl., saaledes at en Kreditor kun kan opnaa umiddelbar Eksigibilitet for sin

<sup>71)</sup> Jfr. nærmere H. Munch-Petersen U. 1908. B. 8—9 og Erwin Munch-Petersen: Overdragelser til Fyldestgørelse (1935) S. 18—22, hvor det hævdes, at den processuelle Beskyttelse lige saa lidt som Omsætningsbeskyttelsen kan bero alene paa Parternes Vilje. I modsat Retning gik dog før Rpl. den herskende Teori, jfr. Torp-Grundtvig: Tingsret S. 344—45, og vistnok Praksis, jfr. Højesteretsdom U. 1888. 613 (616), cfr. dog 1889. 518. I nyere Retspraksis er det her hævdede Standpunkt derimod anerkendt, jfr. U. 1929. 776. Se ogsaa Ø. L. T. 1930. 275 og utr. kbh. F. R. K. 13. Juli 1936.

<sup>72)</sup> Jfr. Jul. Lassen: Haandbog i Obligationsret. Alm. Del. 3. Udg. S. 160, Note 27, Vinding Kruse: Ejendomsretten 2. Udg. II. S. 1266—67.

<sup>73)</sup> Jfr. nærmere N e l l e m a n n: Execution S. 38 ff.

<sup>74)</sup> Jfr. U. 1903. 459.

Ret ifølge en Overenskomst ved at lade denne ratihabere i Forligskommissionen (Underretten). Ikke blot en forudgaaende Vedtagelse maa i saa Henseende anses for betydningsløs, men ikke engang et Samtykke af Skyldneren ved selve Forretningens Foretagelse kan forskaffe denne Retsvirkning som Eksekution udenfor Lovens Betingelser.

II. Fogedens Stilling overfor de forskellige Eksekutionsgrundlag er dog ikke i alle Tilfælde den samme.

A. Overfor Domme og Kendelser er Fogedens Prøvelsesret stærkt begrænset. Han maa dog naturligvis undersøge, om Dommen eller Kendelsen er udgaaet fra en lovlig bestaaende Domstol eller nogen til at afsige eksigible Dekreter beføjet Myndighed, og hvis dette viser sig ikke at være Tilfældet, nægte Eksekution, jfr. § 483. Efter denne Bestemmelse er det yderligere en Forudsætning, at Dommen og Kendelsen er udfærdiget i den lovmæssige Form<sup>75</sup>). Med Hensyn til udenlandske Domme eller Kendelser skal der ifølge § 486 forelægges Fogeden de Oplysninger, som opstilles i de specielle Bestemmelser, der er anført ovenfor S. 25—29. Hvad derimod Dommens eller Kendelsens Indhold angaar, skal Fogeden alene paase, om den overhovedet ifølge sit Indhold kan fuldbyrdes, jfr. herom ovenfor under I. A. Derimod tilkommer det ikke Fogeden at undersøge eller afgøre, om Dommen eller Kendelsen maatte lide af saadanne Fejl eller Mangler, som kunde medføre en anden Afgørelse efter Anke eller Kære. Dette følger nemlig af Princippet om Dommens Retskraft, hvorefter Fogeden maa respektere den sideordnede Rets Afgørelse og derfor ikke kan sætte denne til Side ifølge Omstændigheder, der allerede har foreligget, før Afgørelsen blev truffet; ikke engang med Hensyn til en »privilegeret« Indsigelse som Umyndighedsindsigelsen er der Hjemmel for at fravige denne Grundsætning, saaledes at Domfældte skulde kunne fremsætte denne Indsigelse for Fogedretten<sup>76</sup>). Derimod maa Foge-

<sup>75</sup>) Jfr. herved U. 1935. 1124: Fogeden anset for berettiget til at nægte Fremme af en Eksekutionsforretning, da der som Følge af en Forveksling mellem Domfældte og hendes Mands Moder ikke forelaa en over Domfældte i lovmæssig Form udfærdiget Dom.

<sup>76</sup>) Jfr. fra den tidligere Procesordning Domme i U. 1911. 147, 1879. 426 og N e l l e m a n n: Execution S. 20—21 med Note 1.

den kunne nægte at foretage Eksekution paa Grund af Omstændigheder, der først er indtraadt efter Dommens eller Kendelsens Afsigelse, f. Eks. ved Betaling<sup>77)</sup>, jfr. saaledes med Hensyn til Handlingsdomme § 493, 1. Stk.

Medens Fogeden saaledes er bundet ved Dommen og Kendelsen, maa han dog selvfølgelig have Ret og Pligt til at fortolke den for at udfinde dens nærmere Mening<sup>78)</sup>. Af Hensyn til de Krav til Klarhed, der med Rette stilles til Eksekutionsgrundlaget, bør han ved denne Fortolkning vise en vis Strengthed, saaledes at han kun fuldbyrder, hvad Dommen eller Kendelsen med Sikkerhed hjemler. Men man tager dog næppe heller i denne Retning Sagen saa formelt som efter den gamle Ordning, hvorefter man fastholdt den egentlige »Konklusion« som den Ramme, ud over hvilken Tvangsfuldbyrdsen ikke kunde gaa<sup>79)</sup>.

Det er dog vistnok kun overfor Domme og Kendelser, der er afsagt af egentlige judicielle Myndigheder, at Fogedens Prøvelsesadgang kan antages at skulle være saa stærkt begrænset. En Forudsætning om, at der alene er tænkt paa saadanne Myndigheder, ligger der ogsaa i Henvisningen i § 483, 2. Pkt., til Afgørelse ved Anke eller Kære. Overfor andre Myndigheder kan da den ved § 483 fastsatte Begrænsning i Fogedens Kompetence ikke ubetinget være bindende.

Med Hensyn til de af danske Konsuler i Udlandet i Medfør af Lov 15. Febr. 1895 afsagte Domme maa dog vistnok Fogedens Stilling være den samme som overfor almindelige Domme, da det i Lovens § 5, sidste Stk., udtrykkelig siges, at Adgangen til at faa Konsulernes Domme eksekverede er »den samme som Adgangen til at faa andre Underrettsdomme

---

<sup>77)</sup> Jfr. angaaende Spørgsmaalet om Debitor efter Dommens Afsigelse havde betalt Domsbeløbet, utr. kbh. F. R. K. 24. Juni 1936.

<sup>78)</sup> Jfr. U. 1877. 639 (642) og den i forrige Note anførte F. R. K., hvor det ikke af selve Dommen klart fremgik, for hvilket Tidsrum Skyldneren var dømt til at betale Vejbidrag.

<sup>79)</sup> Jfr. U. 1924. 364 (365), hvorefter Fogeden ansaas for kompetent til at afgøre, hvorvidt et af Domhaveren afgivet Tilbud om Levering af Modydelse var rettidigt. Cfr. derimod J. D. 1937. 70, der ansaa Opfyldelsen af et Krav om Beskikkelse af en Revisor efter Rpl. § 496 til at udarbejde et Regnskab, som det ved HRD var paalagt et Selskab at omgøre, som hvilende paa en udvidende Fortolkning af Dommen, der laa udenfor Fogedens Kompetence.

eksekverede«. Hvad derimod Kendelser af Landvæsenskommissioner angaar, maa man, da disse ikke kan anses for egentlige Retter<sup>80)</sup>, vistnok antage, at Spørgsmaal om Grænserne for deres Myndighed kan paakendes af Fogeden lige saa vel som af andre judicielle Myndigheder, og at derfor deres Dekreter kan sættes til Side, naar de findes at have overskredet deres Kompetence. En lignende Begrænsning maa gøres med Hensyn til Domme afsagt af »den faste Voldgiftsret«, saaledes at det ved Bestemmelsen i Lov Nr. 536, 4. Okt. 1919 § 16 om, at disse Domme »bliver at fuldbyrde som endelige og retskraftige Domme«, maa underforstaas, at Retten ikke har overskredet Grænserne for den Kompetence, der er tillagt den ved Loven<sup>81)</sup>.

Paa Grund af de meget ringe judicielle Garantier, som saavel Personer som Behandlingsmaade i disse Sager frembød efter de tidligere Voldgiftslove, maatte der vistnok tillægges Fogeden en endnu videre gaaende Prøvelsesret overfor Voldgiftskendelser angaaende Husdyrhandler. Det antoges saaledes af H. Munch-Petersen<sup>82)</sup>, at Fo-

<sup>80)</sup> Jfr. nærmere Tillæg (1936) til D. Rpl. I. S. 21 og ovfr. S. 21, Note 7. Se iøvrigt om hele dette Spørgsmaal Matzen: Statsforfatningsret III. 4. Udg. S. 203 ff., 210, og Berlin: Statsforfatningsret II. S. 276, men i modsat Retning Sindballe i U. 1916. B. 12. Det her paaberaabte Moment, at Spørgsmaal om mulige Kompetenceoverskridelser af Overlandvæsenskommissionerne ifølge Lov 30. Dec. 1858 § 21 afgøres af Højesteret, synes ikke at udelukke Muligheden for at lade Landvæsenskommissionernes Kompetence prøve af de almindelige Domstole og Fogedretten, lige saa lidt som den Omstændighed, at Overlandvæsenskommissionen, naar en Landvæsenskommissionskendelse indankes til den, ogsaa skal undersøge, om Landvæsenskommissionen har holdt sig indenfor sin Kompetence. Se iøvrigt herved bl. a. Domme U. 1918. 487, 1925. 316 (Spørgsmaalet om Landvæsenskommissionens Kompetence afgjort af Fogeden), 1926. 626 (H), 1928. 640 (H), 1929. 982, 1053, 1931. 412, 1935. 28 (H), 368.

<sup>81)</sup> Cfr. paa Grundlag af U. 1927. 75 (H) Knud Illum: Den kollektive Arbejdsret S. 302, men jfr. Kommentar til Dommen af Eyvind Olrik i T. f. R. 1927. 281—82, A. Drachmann Bentzon i U. 1940. B. 69—70 og Højesteretsdommene i U. 1944. 38 og 42. — Se herved ogsaa Sindballe U. 1916. B. 12, Carl Ussing U. 1928, Tillæg S. 54—55 og Jørgen Jensen U. 1944. B. 197 ff.

<sup>82)</sup> Jfr. herved nærmere en Afhandling i U. 1907. B. 192—201, som dog gaar vel vidt i Retning af at tillægge Domstolene (og Fogeden) Prøvelsesret, og Tvangsfuldbyrdelse, forrige Ud-gave, S. 40—43.

geden ikke blot kunde prøve, om Voldgiftsretten havde overskredet Grænserne for sin Kompetence, men ogsaa om der forelaa fundamentale Fejl ved Fremgangsmaaden under Voldgiftsrettens Behandling af Sagen<sup>83</sup>). Efter at Loven af 15. Marts 1939 har gennemført, at ingen Voldgiftskendelse kan afsiges i første Instans uden den juridiske Fagdommers Medvirken som Formand for Retten, er Trangen til en vidtgaende Prøvelsesret for Domstolene og Fogeden blevet mindre, men det er dog tvivlsomt, om den bør begrænses saa stærkt som hævdet af Stephan Hurwitz<sup>84</sup>). Givet er i hvert Fald, at Fogeden her maa kunne prøve Spørgsmaalet, om Voldgiftsretten har overskredet sin saglige Kompetence<sup>85</sup>). Endvidere er det positivt fastslaaet i Lovens § 11, at en Kendelse (eller et Forlig), der er tilvejebragt paa forbryderisk Maade, kan tilsidesættes som ugyldig, og herunder gaar ikke blot strafbart Forhold fra Voldgiftsmændenes eller Dommerens Side, men ogsaa Tilfælde, hvor Afgørelsen er tilvejebragt ved strafbart Forhold fra en af Parternes Side. Endelig maa speciel Inhabilitet i visse Tilfælde kunne medføre Anfægtelse af de afsagte Kendelser<sup>86</sup>).

B. Overfor Forlig er Fogedens Stilling en helt anden end overfor Domme, idet der ifølge § 484, 1. Stk., naar et Forlig forelægges ham til Eksekution, tilkommer ham samme Adgang

---

<sup>83</sup>) Jfr. fra nyeste Tid U. 1938. 137, der statuerede, at Voldgiftsretten havde begaaet en saa væsentlig Fejl ved sin Afgørelse af Spørgsmaalet om, hvem der var Sagens rette Parter, at Kendelsen ikke kunde eksekveres ved Fogeden (Dissens).

<sup>84</sup>) Stephan Hurwitz: Husdyr-Voldgift (1942) S. 246—263, særlig S. 254—56.

<sup>85</sup>) Jfr. ogsaa efter Lov af 1939 Dom i U. 1942. 366: En for Husdyrvoldgiftsret indbragt Sag blev efter Udløbet af de i Lovens § 6 ommeldte Frister henvist til Behandling ved ordinær Ret. Efter at den var blevet afvist ved denne, genoptog Voldgiftsretten Behandlingen. Det fandtes at følge af Rpl. § 483, 3. Pkt., at Fogedretten havde Kompetence til at prøve, om Voldgiftsretten under de foreliggende Forhold endnu havde bestaaet som lovlig Ret. Derimod antoges Betydningen af Overholdelsen af Fristen efter § 6 at falde udenfor Fogedens Prøvelsesret.

<sup>86</sup>) Jfr. H. Munch-Petersen i U. 1907. B. 198, men cfr. til dels Stephan Hurwitz l. c.

som de egentlige Domstole efter § 275<sup>87)</sup> til at paakende alle Indsigelser mod Forligets Gyldighed<sup>88)</sup>. Med Hensyn til Forlig indgaaede i et Retsmøde (modsat blot ratihaberede, jfr. § 276) gælder der dog den Begrænsning, at Fogedens Kendelse ikke maa indeholde en Bedømmelse af Rettens Handlinger, hvad der vil være Tilfældet, naar Indsigelsen mod Forliget støttes paa Fejl, som Retten skulde have begaaet, jfr. § 275.

Samme Prøvelsesret som overfor Kommissionsforlig tilkommer der ifølge § 485 ogsaa Fogeden overfor eksigible Pantebreve<sup>89)</sup>.

#### § 4.

#### Eksekutionskraftens Indtræden og Standsning<sup>1)</sup>.

I. A. Der maa sædvanlig forløbe en vis Tid, forinden Dommen kan fuldbyrdes, den saakaldte »Fuldbyrdesfrist« eller »Eksekutionsfrist«. Tanken med denne er dels at tilstaa den domfældte en Frist til frivilligt at opfylde Dommen, dels at give ham Tid til at overveje, om han vil paaanke Dommen. Ved Højesteretsdomme, paa hvilke Lovens Regel om Eksekutionsfrist efter Rpl. — i Modsætning til

<sup>87)</sup> Jfr. D. Rpl. II. S. 156.

<sup>88)</sup> Jfr. med Hensyn til Fejl ved Fremgangsmaaden eller Mangler hos Mæglerne Domme i U. 1882. 283, 1889. 188, 1904. 524 og med Hensyn til civilretlige Ugyldighedsgrunde U. 1881. 1113, 1900. 811, 1902. 128, 1906. 47 (alle angaaende Umyndighed), 1926. 785 (ang. Lov 7. April 1899 § 15), utr. F. R. K. 24. Februar 1934 (Lavværges Samtykke manglede) samt en Række utrykte Kendelser om urigtige og bristende Forudsætninger. Jfr. ogsaa utr. F. R. K. 10. Februar 1932: Da Forliget var ændret ved senere Overenskomst, kunde det ikke eksekveres, men cfr. F. R. K. 7. Juli 1933, hvor der blot verserede Sag til Forligets Omstødelse.

<sup>89)</sup> Jfr. U. 1937. 866, der i Medfør af § 485, jfr. § 484, ansaa Udstederen af et Ejerpantebrev, som havde overdraget Pantebrevet til en Kreditor, for berettiget til under Eksekution i Henhold til Rpl. § 478 Nr. 3 at fremsætte saavel forskellige Indsigelser vedrørende Skyldforholdet som enhver Indsigelse støttet paa Omstændighederne ved Transporten af Pantebrevet.

<sup>1)</sup> Jfr. efter den ældre Ret N e l l e m a n n: Execution S. 46—65.

den ældre Ordning<sup>2)</sup> — ogsaa finder Anvendelse, er det dog selvfølgelig kun det første Hensyn, der gør sig gældende. Ifølge de Grunde, der har bestemt Reglen, maa det vistnok antages, at Eksekution kan finde Sted før Fristens Udløb, naar Domfældte samtykker deri<sup>3)</sup>.

I Modsætning til den tidligere Ret regnes Fuldbyrdelsesfristen ikke først fra Dommens Forkyndelse, men allerede fra dens Afsigelse. Dette staar i Sammenhæng med Bestemmelsen i § 219, 3. Stk., om at Parterne, hvis det ikke allerede ved Sagens Optagelse er tilkendegivet dem, naar Dommen vil blive afsagt, særlig skal tilsiges til at høre den afsagt<sup>4)</sup>. Er imidlertid dette forsømt, regnes Fuldbyrdelsesfristen ifølge § 487, 1. Stk., først fra Dommens Forkyndelse. Denne maa ifølge § 153 foregaa efter de almindelige Regler, som Kap. 17 indeholder om Forkyndelser.

Det maa vistnok kræves, at de Dage, Fristen rummer, helt er forløbet, saa at f. Eks. Eksekutionen af en Gældsdom, for hvilken der er fastsat den almindelige Fuldbyrdelsesfrist af 15 Dage, naar Dommen er afsagt den 12. Oktober, ikke kan finde Sted den 27., men først den 28. Oktober<sup>5)</sup>.

Som berørt, er ifølge § 487, 1. Stk., Fuldbyrdelsesfristen ved alle Retter i Almindelighed 15 Dage. De særlige, kortere Eksekutionsfrister, som den tidligere Lovgivning hjemlede for visse Sager, er altsaa bortfaldet ved Rpl.<sup>6)</sup>.

<sup>2)</sup> Jfr. N e l l e m a n n anf. Sted S. 47.

<sup>3)</sup> Jfr. fra den tidligere Ret J. M. Skr. Nr. 72, 5. April 1887 og efter Rpl. utr. kbh. F. R. K. 23. Oktober 1920: anset for tilstrækkeligt, at Rekvisitus ikke af den Grund havde protesteret ved Forretningens Paabegyndelse. Saaledes ogsaa V. L. T. 1930 S. 107.

<sup>4)</sup> Jfr. herved R. U. Nr. 6 i U. 1920. B. 90, hvorefter Forkyndelse ikke ansaas for nødvendig i et Tilfælde, hvor Sagsøgte, skønt lovlig stævnet, var udeblevet, og Sagen derfor optaget med Bemærkning, at Dom blev afsagt straks, hvilket ogsaa skete.

<sup>5)</sup> Jfr. efter den tidligere Ret S c h e e l: Privatrettens alm. Del II. S. 99—100 og Domme i U. 1876. 255 (259), 1879. 614, 1893. 307, 1904. 178.

<sup>6)</sup> Reglen har dog kun Hensyn til Domme, afsagt af egentlige Retter. Derimod maa den tidligere Ordning være opretholdt med Hensyn til Afgørelser, der træffes af andre Myndigheder. I saa Henseende stilles Konsulers Domme ved Lov Nr. 35, 15. Februar 1895 § 5, sidste Stk., lige med Underrettsdomme. Ved Landvæsenskommissionskendelser skal Kommissionen ifølge Lov 30. December 1858 § 17 selv be-

Ved Domme, der paabyder en Handlings Foretagelse, kan Retten efter §'ens 2. Stk. forlænge denne Frist, hvis Domfældte findes at behøve længere Tid til Handlingens Foretagelse<sup>7)</sup>.

Ogsaa paa Undlædelsesdomme finder Eksekutionsfristen Anvendelse, idet Ansvar for Overtrædelse af en saadan Dom ifølge §'ens 3. Stk. ikke ifaldes før den almindelige Fuldbyrdelesfrists Udløb. Grundene til at tilstaa en Fuldbyrdelesfrist gør sig nemlig ogsaa gældende ved saadanne Domme, idet det ofte kan ske, at Efterkommelsen af Dommens Forbud vil gøre det nødvendigt for Domfældte at foretage positive Handlinger og mulig endogsaa indgribende Foranstaltninger. En Mand, hvem der f. Eks. bliver nægtet Adgang til at tage Vand fra Naboens Brønd, kan maaske derved blive nødt til selv at grave sig en Brønd. Hvor disse Betragtninger ikke maatte passe, kan Retten benytte sin Beføjelse til at forkorte Fuldbyrdelesfristen efter § 488<sup>8)</sup>.

Endelig foreskrives det ved §'ens sidste Stykke ogsaa med Hensyn til Domme, hvorved der blot tilkendes nogen en Ret (i Modsætning til et bestemt eksigibelt Retskrav), at

---

stemme Eksekutionsfristen. Om den faste Voldgiftsrets Domme hedder det i Lov Nr. 536, 4. Oktober 1919, ligesom i den tidligere Lov 12. April 1910, § 16, at de »bliver at fuldbyrde som endelige og retskraftige Domme«. Man har efter den tidligere Ret antaget, at de straks kunde fuldbyrdes, uden Forkyndelse eller Eksekutionsfrist. Men det maa dog vistnok antages, at der efter Rpl., naar denne fastsætter en Fuldbyrdelesfrist selv for Højesteretsdomme, maa gælde det samme med Hensyn til disse Domme. At den almindelige 15 Dages Fuldbyrdelesfrist gælder ved den faste Voldgiftsrets Kendelser, er nu ogsaa antaget i to utr. kbh. F. R. KK. 14. April 1934. Voldgiftskendelser i Tvistigheder angaaende Handel med Husdyr siges i Lov Nr. 94, 15. Marts 1939 § 9 at skulle forkyndes efter Reglerne for Dommers Forkyndelse, og Fuldbyrdelesfristen er da 5 Dage for Kendelser afsagte af Overvoldgiftsretten og 3 Uger for andre Kendelser. Se herved Stephan Hurwitz: Husdyr-Voldgift S. 261 og Mogens Kroman i Juristen 1946 S. 231—32.

<sup>7)</sup> Der er saaledes ved en utrykt Østre Landsretsdom V. 13. November 1920 givet 30 Dages Frist, hvor Betaling skulde finde Sted mod Udstedelse af en Panteobligation.

<sup>8)</sup> Jfr. Mot. til Civilprocesudkast 1899 ad § 333 Sp. 144 (246—7).

de ikke før Udløbet af den almindelige Eksekutionsfrist kan afgive Hjemmel for Udøvelse af en saadan Ret. Denne Bestemmelse vil f. Eks. kunne finde Anvendelse paa Ejendomsdomme, for saa vidt saadanne kan tinglyses som Hjemmel for Adkomst, Separations- eller Skilsmisdomme, for saa vidt angaar Udøvelse af Forældremyndighed<sup>9)</sup>, og Mortifikationsdomme, for saa vidt de hjemler Ret til at faa et Pantebrev udsløst af Pantebogen eller til at fordre Betaling erlagt mod løs Kvittering<sup>10)</sup>. —

Naar Omstændighederne taler derfor, kan Retten dog ifølge § 488 ved udtrykkelig Bestemmelse i Dommen efter Paastand sætte Fuldbyrdelsesfristen til kortere Tid end den almindelige<sup>11)</sup>. I Forbindelse hermed kan det (men det behøver altsaa ikke at ske) paa Domfældtes Begæring bestemmes, at Domhaveren skal stille Sikkerhed, dersom han inden Udløbet af den almindelige Fuldbyrdelsesfrist vil eksekvere Dommen.

B. Om Kendelser, som bestemmer noget, der kan fuldbyrdes, foreskriver § 489, at de skal kunne eksekveres straks, saa snart de er afsagt og givet beskrevne, medmindre andet fremgaar af Kendelsens Indhold<sup>12)</sup>.

Herved maa være tænkt paa Kendelser i egentlig Forstand, altsaa paa Afgørelser, der forefalder under en Domssags Behandling<sup>13)</sup>. Derimod gælder det om de Kendelser, hvorved en

---

<sup>9)</sup> Jfr. U. 1941. 158: I en Separationssag blev Forældremyndigheden over Ægtefællernes Barn ved Underrettens Dom tillagt Manden, men ved Landsrettens Dom Hustruen. Manden, der fik 3die Instansbevilning, indleverede inden Fuldbyrdelsesfristens Udløb Ankestævning paa Højesterets Justitskontor. Herefter fandtes det at følge af Rpl. § 487, at Landsrettens Dom ikke kunde fuldbyrdes, og Hustruens Begæring til Fogeden om dennes Bistand til at faa Barnet udleveret fra Manden kunde derfor ikke tages til Følge.

<sup>10)</sup> Jfr. Mot. paa det anf. Sted.

<sup>11)</sup> Jfr. U. 1922. 858 (860): Fuldbyrdelsesfrist forkortet til 3 Dage. Tidligere var en saadan Adgang til at forkorte Eksekutionsfristen kun hjemlet Sø- og Handelsretten efter Lov 19. Februar 1861 § 47.

<sup>12)</sup> Jfr. U. 1934. 113, Note 3 (HKK): Fastsat almindelig Fuldbyrdelsesfrist i en Kendelse m. H. t. de idømte Sagsomkostninger samt 1925. 533 (HKK).

<sup>13)</sup> Jfr. Mot. 1899 Sp. 144 (247).

Foged- eller Skifteret i Henhold til § 527 i Slutn. og §§ 660, 1. Stk., og 672 paalægges Sagsomkostninger eller i Medfør af § 329 idømmer Straf for processuelle Forseelser, at der altid i Kendelsen skal fastsættes en Fuldbyrdelsesfrist; herved kan den almindelige Bestemmelse i § 487 næppe være bindende. Dog kan der vistnok lige saa lidt ved Foged- og Skifteretten som ved de almindelige Domstole antages at skulle gælde nogen Eksekutionsfrist for de Kendelser, hvorved der i Medfør af § 151, 2. Stk., paalægges en Person Straf for Krænkelse af Rettergangspolitiet.

Med Hensyn til *Falsmaalskendelser* efter § 177 — jfr. ogsaa med Hensyn til modvillige Syns- og Skønsmand § 206 og med Hensyn til en Tredjemand, der nægter Udlevering af Bevismidler, § 300 — gøres der en vis Begrænsning i den øjeblikkelige Eksekutionsadgang. Ifølge § 489, 2. Stk., skal nemlig Fuldbyrdelsen af en saadan Kendelse først kunne finde Sted, naar den Frist af en Uge, hvori der efter § 177, sidste Stk., kan fremsættes Begæring om Kendelsens Ophævelse, er forløbet, eller Retten har nægtet at efterkomme en saadan Begæring.

C. For Forlig gælder der, ligesom efter den tidligere Procesordning, ingen Fuldbyrdelsesfrist, men ifølge § 490 vil Eksekution efter et saadant kunne foregaa, saa snart Tidspunktet for Forligets Opfyldelse er indtraadt.

D. Heller ikke med Hensyn til *Pantebreve i fast Ejendom* er der hjemlet nogen egentlig Eksekutionsfrist. Men ifølge § 490, der stemmer med den tidligere Bestemmelse i Lov 29. Marts 1873 § 15, kan Panthaveren først skride til Eksekution, naar der er forløbet en Tid af 14 Dage fra Forfaldstiden at regne<sup>14)</sup>, og der derhos, for saa vidt Skyldneren bor paa den pantsatte Ejendom, med 3 Dages Varsel<sup>15)</sup> (som dog godt kan ligge

<sup>14)</sup> Denne 14 Dages Frist kan ikke antages at gælde ved umiddelbart Udlæg i Henhold til Rpl. § 680, jfr. Skifteretten S. 62, Note 14, og Dom U. 1926. 418.

<sup>15)</sup> Derimod er Forkyndelse uforuden, hvis Debitor efter Obligationen ikke bor paa Ejendommen, jfr. U. 1932. 1146. Jfr. ogsaa om et særlig Tilfælde, hvor Skyldneren var fraflyttet den pantsatte Ejendom U. 1928. 624 (H).

indenfor de nævnte 14 Dage) er forkyndt ham en Meddelelse<sup>16)</sup> om Dagen — derimod behøver Klokkeslettet ikke at angives — paa hvilken Forretningen vil blive foretaget<sup>17)</sup>. I det i § 478, Nr. 3, 2. Pkt., omhandlede Tilfælde (Særreglen om Banker, Sparekasser, Hypotekforeninger og Kreditforeninger) kan Pantnaverens dog straks, og uden at give Skyldneren Meddelelse, skride til Eksekution, men Fogeden kan da, naar han anser det for fornødent, kræve, at Pantnaverens stiller Sikkerhed for Følgerne af Forretningen.

Ved Skadesløsbreve gælder vel den almindelige Regel, men med den Ændring, at Varsel ogsaa skal gives, saafremt Skyldneren kan opgive et Sted her i Landet, hvor Forkyndelse i saa Henseende skal ske. —

Efter den tidligere Procesordning indtraadte der omvendt en »Forældelse« af Namsdommes Eksekutionskraft efter Aar og Dags Forløb<sup>18)</sup>. Ved Rpl. bortfaldt imidlertid helt denne Ordning, og Eksekutionskraften vil da først bortfalde, naar selve Domskravet ophører ved den tyveaarige Forældelse efter D. L. 5—14—4, jfr. Lov Nr. 274, 22. Decbr. 1908 § 1, sidste Stk.; den kortere Forældelse, som denne Lov hjemler for visse Fordringer, vil nemlig ikke kunne finde Anvendelse, da der ved Dommen er tilvejebragt et »særligt Retsgrundlag«, hvorved Fordringen er blevet »skriftlig fastslaaet«<sup>19)</sup>.

<sup>16)</sup> Jfr. fra den tidligere Ret Domme U. 1893. 900 og 1902. 451.

<sup>17)</sup> I tidligere Ret har man antaget, at hverken 14 Dages eller 3 Dages Fristen kunde frafalde i selve Pantebrevet, men at det ikke var ugyldigt, at et saadant Afkald blev givet under Fogedforretningen, jfr. *Torp-Grundtvig*: Tingsret S. 699, Note 38, og U. 1887. 195 (H). Se nu Dom U. 1931. 358: »Selv om en Debitor gyldig maatte kunne give Afkald paa den i Rpl. § 490 foreskrevne Meddelelse«, kunde et gyldigt Afkald ikke udledes af, at Debitor efter en i 1920 udstedt Panteobligation frafaldt den i Udpantningslov 29. Marts 1873 § 15 — som allerede da var ophævet — foreskrevne Meddelelse om, at Eksekution vilde finde Sted.

<sup>18)</sup> Jfr. angaaende de nærmere Regler, der gjaldt herom H. *Munch-Petersen*: Civilproces III. S. 42—47.

<sup>19)</sup> Er der i Henhold til Dommen gjort Udlæg, maa det i Almindelighed antages, at den ved Udlægget skabte Ret forældes 20 Aar efter, at Udlægget er foretaget, saaledes at der herefter ikke længere kan begæres Tvangsauktion paa Grundlag af Udlægget, jfr. Dom i U. 1936. 797 og modsætningsvis U. 1938. 824, hvorom *Henry U-*

II. A. Efter de fleste fremmede Procesordninger er det en Betingelse for en Doms Eksigibilitet, at den er blevet »retskraftig«, saa at den ikke mere kan angribes ved sædvanlige Retsmidler<sup>20</sup>). En lignende Ordning var det ogsaa ved Kommissionsudkastene Meningen at indføre hos os, idet derefter den almindelige Ankefrist og den almindelige Fuldbyrdelsesfrist skulde være lige lange<sup>21</sup>). Denne Ordning opgav man imidlertid ved den endelige Lov. Herefter er den almindelige Fuldbyrdelsesfrist betydelig kortere end Ankefristen, jfr. § 487 smh. m. §§ 397 og 436. I Forbindelse hermed staar det da videre, at — paa lignende Maade som efter vor tidligere Procesordning — den blotte Mulighed for at paaanke Dommen, dens »Appellabilitet«, ikke udelukker fra Fuldbyrdelse<sup>22</sup>), men at først den virkelig iværksatte Appel kan standse eller »suspendere« Eksekutionen.

a. En Betingelse for, at Anke kan have en saadan suspensiv Virkning, er det dog i Almindelighed, at den er iværksat inden Fuldbyrdelsesfristens Udløb<sup>23</sup>). Iværksættelsen sker ved Ankestævningens Indlevering til Berømmelse, jfr. §§ 398 og 437<sup>24</sup>). Det maa dog forudsættes, at Stævningen og Anken i det hele er »lovlig«. Dette er f. Eks. ikke Tilfældet, hvis Stævningen ikke længere kan forkyndes til den berammede Dag med det lovbestemte eller det af Ret-

---

sing: Obligationsret, Almindelig Del, 3. Udg. S. 478. Se iøvrigt herved ogsaa Vinding Kruse: Ejendomsretten, 2. Udg. III. S. 1524 og Dom i U. 1936. 375. Cfr. dog med Hensyn til Løsøregenstande § 533, 3. Stk.

<sup>20</sup>) Jfr. saaledes efter den tyske C. P. O. § 704, den norske Tvangsfuldbyrdelseslov § 4.

<sup>21</sup>) Nemlig ved Underrets- og Appeldomme 4 Uger, ved Domme, afsagte af Landsretterne som 1ste Instans, 8 Uger, jfr. Civilprocesudkastet 1899 § 333, smh. m. §§ 246 og 284, og Mot. Sp. 142 (244).

<sup>22</sup>) Jfr. U. 1944. 396: Ikke antaget, at der bestaar nogen Kutyme, hvorefter en Domhavers Sagfører ikke foretager Udlæg, naar der er Tale om Anke eller Kære.

<sup>23</sup>) Jfr. herved U. 1924. 823, hvorefter der i et Tilfælde, hvor en fældende Dom kun var paaanket til delvis Frifindelse, kunde gøres Udlæg for det Beløb, som var udenfor Anken.

<sup>24</sup>) Jfr. R. U. Nr. 157 i U. 1922. B. 258 og utr. kbh. F. R. K. 20. December 1919.

ten fastsatte Varsel<sup>25</sup>). Hvis Ankesagen afvises, men Sagen paany indankes efter § 399, jfr. § 437, sidste Stk., kan denne nye Anke, hvis Fuldbyrdelsesfristen i Mellemtiden maatte være udløbet, ikke mere virke suspensivt<sup>26</sup>). At den domfældte benytter Ankestævningen til urimelig Forhaling af Eksekutionen, sættes der en Stopper for ved Bestemmelsen i § 398, 1. Stk. i Slutn., og § 437, 1. Stk. i Slutn., om, at Justitssekretæren, naar Sagen begæres berammet til et overdrevent fjernt Tidspunkt, skal forelægge Præsidenten Spørgsmaalet til Afgørelse, og denne vil da modsætte sig en uforholdsmæssig Forhaling. Beviset for, at den domfældte saaledes har iværksat lovlige Anke, maa han for at afværge Eksekutionen kunne tilvejebringe ved at fremlægge enten en Attest derfor fra Justitskontoret eller selve Stævningen forsynet med Berammelsespaategning, for saa vidt han da ikke allerede har ladet Stævningen forkynde for Domhaveren.

Hvis Ankedomstolen helt eller delvis opretholder Domfældelsen, begynder en ny Fuldbyrdelsesfrist at løbe fra Ankedommens Afsigelse.

Undtagelsesvis skal det dog ifølge § 488, 2. Stk., efter Paastand i Dommen kunne bestemmes, at Eksekution med eller uden foregaaende Sikkerhedsstillelse<sup>24</sup>) skal kunne iværksættes, uanset at Dommen betimelig paaankes<sup>28</sup>). Derimod er en Række specielle

<sup>25</sup>) Jfr. utr. kbh. F. R. K. 21. December 1922.

<sup>26</sup>) Jfr. Mot. til Udk. 1899 paa det anf. Sted.

<sup>27</sup>) Jfr. som Eksempler herpaa U. 1924. 298, 1932. 1128 og J. D. 1945. 250 (253). En Østre Landsretsdom i U. 1921. 844 har endvidere gjort en Dom eksigibel uden Hensyn til Paaanke, »mod at Værdien af, hvad der bliver udlagt, tjener Domfældte som Sikkerhed«, men dette kan næppe anses for lovmedholdeligt. En virkelig Sikkerhedsstillelse synes ikke at kunne ydes den domfældte i hans egne Ting, og han vil ved en saadan Ordning ikke opnaa Sikkerhed mod Skade ved selve Eksekutionen, men højst mod Tab ved de udlagte Tings Realisation. Der vil altsaa derved etableres et Forhold, der i det væsentlige svarer til den ved Rpl. afskaffede »Afsætning«, uden egentlig Sikkerhed.

<sup>28</sup>) Ogsaa for denne Bestemmelse har Forbilledet været Sø- og Handelsretslov 19. Februar 1861 § 46.

Bestemmelser i den tidligere Lovgivning<sup>29)</sup>, der aabnede Adgang til at foretage Eksekution eller dog »Afsætning«<sup>30)</sup> til Trods for Dommens Appel, bortfaldet ved Rpl., ligesom hele Afsætningsinstituttet afskaffedes.

b. Omvendt kan Eksekutionen efter § 491, naar Fuldbyrddelsesfristen er udløbet, i Almindelighed ikke hindres ved en senere iværksat Anke<sup>31)</sup><sup>32)</sup>). Men det kan dog særlig bestemmes af den Ret, til hvilken Sagen er indanket<sup>33)</sup>). Herved gøres det muligt at værne Domfældte i saadanne Tilfælde, hvor Sagen i Virkeligheden er tvivlsom, og hvor der foreligger rimelig Undskyldning for, at han ikke har sørget for at paaanke Dommen inden Fuldbyrddelsesfristens Udløb<sup>34)</sup>).

B. Retsmidlet »Kære« har derimod ifølge § 422, 2. Stk., jfr. § 441, 2. Stk., hvor det ikke særlig er fastsat i Loven,

<sup>29)</sup> Jfr. nærmere om disse H. Munch-Petersen: Civilproces III. S. 39—42.

<sup>30)</sup> Ved denne skabtes der en lignende Beskyttelse for Domhaveren som ved Eksekution, men den medførte ikke umiddelbar Adgang til Tvangsauktion.

<sup>31)</sup> En Appel af den Dom, i Henhold til hvilken Eksekutionen er sket, bevirker ikke uden videre, at Eksekutionsforretningen mister sin Retskraft, saaledes at Auktion ikke kan finde Sted paa Grundlag af Udlæget, men hertil kræves, at Udlægsforretningen selv paaankes, jfr. Rpl. § 542, 2. Stk., og Dom i U. 1922. 449. Men saa snart der i Overinstansen er faldet Dom, træder denne helt i Stedet for Underinstansens Dom, saaledes at der nu kun bliver Spørgsmaal om at fuldbyrde Appeldommen, jfr. D. Rpl. II. S. 470, men cfr. N e l l e m a n n: Execution S. 29 og fra den tidligere Procesordning Domme i J. U. 1855. 493, 1862. 360.

<sup>32)</sup> At der er indgivet Andragende til Justitsministeriet om Sagens Indbringelse for Højesteret, kan ikke hindre Eksekution, jfr. V. L. T. 1943. 147.

<sup>33)</sup> Jfr. V. L. T. 1928. 155: Udsættelse med Eksekution til Trods for Fuldbyrddelsesfristens Udløb bevilget paa Betingelse af, at Domfældte hos Fogeden deponerede det paagældende Beløb, og U. 1933. 749: Da den sagsøgte under en Vekselsag, der tillige var Arrestfølgningssag, var blevet afskaaret fra at fremkomme med en Indsigelse, bestemte Landsretten, at Eksekution, uanset at Ankestævning først var udtaget efter Fuldbyrddelsesfristens Udløb, ikke skulde kunne finde Sted, forinden Ankesagen var afgjort.

<sup>34)</sup> Jfr. Mot. til Civilprocesudkastet 1899 ad § 337 Sp. 145—46 (248).

ikke opsættende Virkning, medmindre det in concreto bestemmes enten af den Ret, hvis Afgørelse paakæres, eller Kæreretten anordner saadan Opsættelse. Særlig Lovhjemmel for almindelig opsættende Virkning findes kun med Hensyn til visse Kendelser, hvorved der besluttet Fængsling af modvillige Vidner eller Syns- og Skøns mænd efter § 189, 2. Stk.<sup>35)</sup>, jfr. § 208.

## § 5.

### Parterne ved Eksekutionen.

I.<sup>1)</sup> A. Parterne under Eksekutionen vil i Reglen være de samme, der i Dommen (eller Forliget) er behandlet som saadanne, idet der enten ved Dommen er tilkendt dem noget som selvstændig Ret, eller de er tilpligtet at udrede noget. Den berettigede er da »Rekvirenten«, den forpligtede »Rekvisitus« ved Eksekutionsforretningen. De almindelige Betingelser med Hensyn til processuel Retsevne og Handleevne<sup>2)</sup> maa selvfølgelig ogsaa kræves hos Parterne ved en Fogedforretning<sup>3)</sup>.

Undertiden vil Personer, der ikke under Sagen er optraadt som Parter, i hvert Fald ikke som dennes Hovedpersoner, dog ved selve Dommen blive gjort til Parter, idet denne tilkender eller paalægger dem noget. Dette gælder saaledes, naar der i en Straffesag tillægges Forsvareren Salær, jfr. Rpl. § 741, eller den forurettede Erstatning, jfr. Rpl. § 993, eller naar der omvendt idømmes Sagførere eller under en Appelsag Underrettsdommeren Bøder, jfr. Rpl. §§ 47, 136. Anderledes stiller Forholdet sig derimod, naar der f. Eks. er tillagt An-

<sup>35)</sup> Jfr. U. 1934. 619.

<sup>1)</sup> Jfr. N e l l e m a n n: Execution S. 82—88.

<sup>2)</sup> Jfr. T v i s t e m a a l S. 67 ff.

<sup>3)</sup> Saaledes vil et uregistreret Aktieselskab efter Aktieselskabslov 15. April 1930 § 17 som Regel være udelukket fra at være Part ogsaa under Fogedforretninger, jfr. Dom i U. 1922. 667, utr. kbh. F. R. K. 21. Februar 1922. Derimod maa et Aktieselskab, saalænge det ikke er kommet under Likvidation, betragtes som bestaaende, selv om Aktierne er samlet paa en Haand, jfr. utr. kbh. F. R. K. 12. Juni 1933.

givere Andel i paalagte Bøder eller i konfiskerede Varers Værdi, idet der her ikke er Tale om en egentlig Ret, der skulde kunne gennemføres ved selvstændig Eksekution, men kun om en Regel om Fordelingen<sup>4</sup>). Det maa altsaa staa det offentlige frit for helt at eftergive Straffen og derved berøve ogsaa Angiveren hans Udsigt til Vinding. Den Part, der under Processen har været Sagsøger, vil ved Dommen kunne blive den domfældte, saaledes med Hensyn til Sagsomkostningerne.

Omvendt findes der Tilfælde, hvor en Person under Sagen har været Part, men ved den endelige Dom<sup>5</sup>) mister sin Partsraadighed og altsaa ikke kan optræde som Part under Eksekutionsforretningen. Dette gælder om Sagsøgeren i en privat Straffesag, hvorunder der paalægges den sagsøgte en Bøde, der, som det sædvanlig vil være Tilfældet, ikke skal tilfalde Sagsøgeren selv, men en offentlig Kasse. Med Hensyn til denne Bødes Inddrivelse og Afsoning maa i et og alt de almindelige Regler finde Anvendelse, jfr. herved Strfl. §§ 50 ff.<sup>6</sup>). Hvor Bøden derimod undtagelsesvis er tillagt Domhaveren, hvilket nu alene gælder efter Jagtlov Nr. 145, 28. April 1931 § 38, 3. Stk.<sup>7</sup>), maa denne vistnok selv være fuldt raadig over dens Inddrivelse eller Afsoning<sup>8</sup>).

B. Fra Reglen om, at Parterne ved Dommen ogsaa vil være Parter ved Eksekutionen, kan det næppe betegnes som egentlige Undtagelser, naar der aabnes en vis Adgang til paa Grundlag af en Dom at gøre Eksekution hos Personer, der enten har været repræsenterede ved eller er succederede efter Sagens Parter.

a. Hvad det første Tilfælde angaar, er Sagen nu ganske klar, hvor f. Eks. A., et Selskab eller en Enkeltperson, har erhvervet Dom eller er blevet dømt »ved B. som Repræsen-

<sup>4</sup>) Jfr. Schweigaard: Proces II., 1. Udg. S. 370.

<sup>5</sup>) Cfr. om Muligheden for at fratage Straffepaastanden under Appellen efter den tidligere Ret Artikler af J. Winstedt og H. Munch-Petersen i U. 1907 B. 155—6, 217—19; jfr. J. M. Skr. Nr. 103, 17. Marts 1888.

<sup>6</sup>) Jfr. nærmere Krabbe: Borgerlig Straffelov, 4. Udg. S. 224—232.

<sup>7</sup>) En lignende Bestemmelse fandtes ogsaa i de tidligere Jagtlove.

<sup>8</sup>) Jfr. J. M. Skr. Nr. 28, 28. Februar 1885, Kskr. 24. December 1822. Cfr. dog tildels Torp: Strafferettens alm. Del S. 660, 739.

tant«. Her er nemlig i Virkeligheden A. at anse som den egentlige Part; for denne hans Partsegenskab maa Dommen være afgørende, og den kan derfor ikke bestrides under Eksekutionen<sup>9)</sup>. Noget anderledes stiller Forholdet sig derimod vistnok, hvor Dommen lyder paa »B. som Repræsentant for A.«. Heller ikke i dette Tilfælde kan vel B. selv under Eksekutionen bestride sin Egenskab af Repræsentant, og han maa saaledes finde sig i, at der til Trods for hans Protest gøres Udlæg i Midler, som han maatte ligge inde med paa A's Vegne; endnu mindre kan der være Tale om, at Fogeden ex officio skulde forlange nærmere Oplysning angaaende Repræsentationsforholdet<sup>10)</sup>. Derimod kan det næppe være udelukket, at A. under Eksekutionen rejser Indsigelse mod, at der gøres Udlæg i hans Midler, under Paaberaabelse af, at B. ikke har været hans lovlige Repræsentant<sup>11)</sup>, idet Dommen vel efter Omstændighederne, f. Eks. naar det oplyses, at Stævningen i sin Tid er blevet forkyndt for B. paa A.'s Forretningskontor, kan vække en vis Formodning om, men ikke kan være ubetinget afgørende for det paastaede Repræsentantskabsforholds gyldige Eksistens<sup>12)</sup>.

Hvor der endelig maatte være givet Dom over et Firma X ved N. N. uden særlig Tilføjelse af, at han er at betragte som Firmaets Repræsentant, maa dog Formodningen være for, at han kun har indtaget en saadan Egenskab, saa at alene det paagældende Firma hæfter for Dommen<sup>13)</sup>, medens der i Almindelighed ikke i Henhold til en saadan Dom kan gøres Eksekution hos ham personlig; dette kan kun ske, for saa vidt det særlig dokumenteres, at han i Virkeligheden er ansvarlig Indehaver af Firmaet. En Dom med en saadan Formulering er imidlertid uklar og bør derfor helst undgaas.

<sup>9)</sup> Jfr. U. 1907. 487. — Jfr. et særligt Tilfælde i U. 1897. 992.

<sup>10)</sup> Jfr. U. 1905. 137.

<sup>11)</sup> Jfr. U. 1933. 596.

<sup>12)</sup> Jfr. herved Dom i U. 1935. 1124 om et Tilfælde, hvor der forelaa Forveksling mellem Domfældte og hendes Mands Moder. Cfr. derimod Frost: Fogedforretninger S. 113.

<sup>13)</sup> Cfr. dog herved utr. kbh. F. R. K. 6. Januar 1923: Et Forlig indgaaet med S. ikke anset for tilstrækkeligt Eksekutionsfundament til at gøre Udlæg hos M. som paastaet Medindehaver af Firmaet »M. & S.«

b. Hvad Succession angaar, maa der sondres mellem Tilfælde af Universalsuccession og af Singulærsuccession henholdsvis i Sagsøgerens og Sagsøgtes Sted.

I Tilfælde af Universalsuccession paa Sagsøgerens Side maa ogsaa Retten til at gøre Eksekution for de til Formuemassen hørende Krav gaa over til Successorerne. Noget lignende maa ogsaa gælde ved den Raadighedsoverførelse, der finder Sted i Tilfælde af Konkurs<sup>14</sup>).

I Tilfælde af Universalsuccession paa Sagsøgtes Side maa et ganske lignende Resultat antages. Selve Universal-successionen er jo et Moment, der sædvanlig let og hurtigt kan fastslaaes, og hvis Afgørelse der derfor ingen Betænkning er ved at henlægge til Fogedretten. Der maa saaledes kunne gøres Eksekution i et Dødsbo for Domme, der er erhvervede over den afdøde. En Forudsætning herfor er det dog selvfølgelig, at ikke Boets Karakter af Gældsfragaalsbo udelukker fra at foretage Udlæg i det, jfr. Skiftelov § 35. I D. L. 1—24—38 fandtes der en Bestemmelse, hvorefter en Underretsdom ikke skulde kunne eksekveres hos Arvingerne, før den var stadfæstet ved Overretten; til Trods for en vis Forudsætning om en videregaaende Anvendelse i Art.'s Slutn., kunde den næppe gælde om Landsretsdomme, der jo skulde appelleres til Højesteret. Det var imidlertid et Spørgsmaal, om Bestemmelsen ikke allerede under den tidligere Procesordning maatte anses for at være traadt ud af Kraft ved »desuetudo«, og i hvert Fald maa den sikkert være bortfaldet ved Rpl.

Hvor der foreligger Singulærsuccession i Sagsøgerens Ret, f. Eks. ved Overdragelse af det ved Dømmen tilkendte Krav, maa Successor ogsaa kunne benytte Dømmen som umiddelbart Grundlag for Eksekution<sup>15</sup>), jfr. om Udpantningsretten Rpl. § 597, 1. Stk., men Rekvisitus maa have samme Modregningsret overfor Cessionaren som overfor Cedenten<sup>16</sup>). En saadan Succession i Eksekutionskravet danner et naturligt Korrelat til den materielretlige Succession, og denne

<sup>14</sup>) Jfr. herved Skifteretten S. 44, hvor det fremhæves, at der ikke sker nogen egentlig Universalsuccession, saaledes at selve Ejendomsretten gaar over til Kreditorerne.

<sup>15</sup>) Jfr. U. 1937. 86 (H) og J. L. Frost i U. 1937. B. 279.

<sup>16</sup>) Jfr. U. 1892. 1334 og 1937. 1100.

vil sjældent volde en saadan Tvivl, at der er Grund til at hen-  
vise Forholdet til fornyet Prøvelse ved Domstolene<sup>17)</sup>.

Væsentlig anderledes stiller Sagen sig derimod, hvor Dom-  
haveren begærer Eksekution foretaget hos en Tredjemand  
under Paaberaabelse af, at denne ved Singulærsuccession er  
indtraadt i den domfældtes Sted. En saadan Singulær-  
succession i Forpligtelsen vil jo overhovedet kun undtagelses-  
vis kunne ske<sup>18)</sup>, og der vil ofte kunne opstaa Tvivl om Succes-  
sionens nærmere Virkning og Rækkevidde<sup>19)</sup>. Meget taler da  
for ikke at tilstede Eksekution, før en nærmere Prøvel-  
se af Forholdet ved Domstolene har fundet Sted. Ved denne vil  
da ganske vist den tidligere Dom blive lagt til Grund, idet den  
jo under Forudsætning af Successionens Retsgyldighed er bin-  
dende for Successor<sup>20)</sup>. Prøvelsen indskrænker sig med andre  
Ord til Spørgsmaalet om selve Successionens Gyldig-  
hed og Retsvirkning i denne Henseende. Hvis man hos os som  
i flere fremmede Lande havde en egentlig »Eksekutionsret«,  
med en Procedure og Bevisførelse omtrent paa samme Maade  
som ved en sædvanlig Domstol, kunde det maaske gaa an at  
henlægge Prøvelsen af dette Spørgsmaal til denne Ret<sup>21)</sup>. Men  
ifølge den summariske Karakter, som vor Fogedretsprocedure  
har, vilde det have væsentlige Betænkeligheder at lade Fogeden  
selv afgøre Spørgsmaalet, og det stemmer bedre med det der-  
med sammenhængende Krav til Klarhed i Eksekutionsgrund-  
laget, ogsaa i denne Retning at lade en Fastsættelse ved Dom-  
stolene gaa i Forvejen<sup>22)</sup>. Dette fastholdes ogsaa i vor Praksis,  
saaledes at man, naar man har erhvervet en Vindikationsdom,

<sup>17)</sup> Cfr. om et saadant Tilfælde V. L. T. 1939. 46.

<sup>18)</sup> Jfr. Tvistemaalet S. 80 ff.

<sup>19)</sup> Jfr. J. D. 1938. 150: Da Spørgsmaalet, om Intervenienten havde succederet i Sælgerens Ret, og om han havde Tilbageholdsret for Reparationsudgifter i Automobilet, krævede bevismæssige Foranstaltninger, og da Kontinuationsforretningen overfor Intervenienten reelt var en umiddelbar Indsættelsesforretning, fandtes Sagen uegnet til Afgørelse under en Fogedforretning, hvorfor Begæringen ikke toges til Følge.

<sup>20)</sup> Jfr. D. Rpl. II. S. 424 ff., Tvistemaalet S. 271.

<sup>21)</sup> Jfr. saaledes tysk C. P. O. § 727, østrigske Eksekutionsordn. § 9, jfr. § 17.

<sup>22)</sup> Ifølge lignende Betragtninger bestemte man sig ogsaa i Norge til at udelade en Bestemmelse i Kommissionsudkastet (§ 124) til Civil-

ikke uden videre kan lade denne eksekvere hos en Tredjemand, til hvem Tingen efter Dommen maatte være blevet overdraget<sup>22</sup>), eller hvis man har opnaaet Dom til Fjernelse af visse Hindringer for en Servituts Udøvelse, ikke umiddelbart paa Grundlag af denne kan bringe Tvangsmidler til Anvendelse mod en ny Ejer af den tjenende Ejendom, men først maa erhverve nyt Eksekutionsgrundlag overfor ham.

Nogle enkelte *Undtagelser* fra Hovedreglen anerkendes dog. For det første har der i Tilknytning til D. L. 5—7—8 udviklet sig den Ordning, at en *Pant* haver i en fast Ejendom<sup>23</sup>), ogsaa naar han paa Grundlag af en Dom foretager Udlæg<sup>24</sup>) til Forauktionering i Ejendommen, kan fuldbyrde dette uden Hensyn til, om Ejendommen af Pantsættereren maatte være overdraget til en Tredjemand<sup>25</sup>). Og paa D. L. 1—24—26 har

---

procesloven, hvorefter der skulde være almindelig Adgang til at fuldbyrde en over Overdrageren af en Ting erhvervet Dom hos dennes Erhverver, jfr. nærmere Hagerup: Civilproces, 3. Udg. III. S. 19.

<sup>23</sup>) Vedrørende Spørgsmaalet, om en tilsvarende Ordning kan antages med Hensyn til *Underpant i Løsøre*, se C. Torkild-Hansen i U. 1938. B. 222—228, Torp-Grundtvig: Tingsret S. 715 Note 37 og Vinding Kruse: Ejendomsretten, 2. Udg. III. S. 1727 og 1728. Fra Praksis før Rpl. maa fremhæves U. 1914. 527 og efter Rpl. den U. 1938. B. 223—224 refererede Fogedkendelse af 25. Marts 1938 samt U. 1945. 120: Efter at en Panthaver ifølge et tinglyst Pantebrev i et paa Afbetaling købt Automobil var blevet bekendt med, at Debitor havde tilbagelevret Automobilet til Sælgeren, der atter havde videresolgt det, foranledigede Panthaveren, at Debitor for Forligskommissionen indgik et Forlig, hvorved han forpligtede sig til at betale Pantessummen. Antaget, at der ikke under de foreliggende Omstændigheder paa Grundlag af Forliget kunde foretages Udlæg i Automobilet hos en Tredjemand, der var uvidende om Pantsætningen, og som i god Tro havde købt Automobilet af Afbetalings-sælgeren inden Forligets Indgaaelse.

<sup>24</sup>) At der ikke skal erhverves Dom over den nye Ejer, hvor Panthaveren foretager Udlæg paa Grundlag af selve Pantebrevet i Medfør af Rpl. § 478, Nr. 3, er utvivlsomt. Jfr. ogsaa med Hensyn til Skadesløsbrev Dom i U. 1934. 140, der anerkender, at Kreditor efter et Skadesløsbrev, hvori Skyldens Størrelse og Forfaldstid var erkendt af Debitor, kunde foretage Udlæg i Pantet efter Rpl. § 478, Nr. 4, uden at erhverve Dom over den nuværende Skødehaver, som ikke var indtraadt i Skyldforholdet.

<sup>25</sup>) Jfr. N e l l e m a n n: Execution S. 170, 291, Torp-Grundtvig: Tingsret S. 696, Vinding Kruse: Ejendomsretten, 2. Udg. III. S. 1694 samt efter Rpl. Dom U. 1926. 576 (cfr. dog Noten).

man, skønt den efter sin Ordlyd kun behøvede at have Hensyn til det materielretlige Forhold mellem en Arresthaver og den Tredjemand, til hvem den arresterede maatte have afhændet eller pantsat sine Ting, støttet, at Arresthaveren, efter at han har erhvervet Dom over sin Skyldner, ogsaa maa have Adgang til umiddelbar Eksekution hos denne Tredjemand<sup>26</sup>). En lignende Ordning maa da vistnok ogsaa være opretholdt ved Rpl. Som et Tilfælde, hvor der kan foretages umiddelbar Eksekution hos en Tredjemand, maa yderligere nævnes den i Motorloven, jfr. Bekg. Nr. 131, 14. April 1932, § 38, Stk. 7, hjemlede Ret for den erstatningsberettigede til at holde sig til Motorkøretøjet for Erstatningen, selv om Køretøjet har skiftet Ejer<sup>27</sup>).

II.<sup>28</sup>). Ogsaa en Tredjemand, der ikke har været repræsenteret under Domssagen eller er succederet efter en af dennes Parter, vil efter Omstændighederne kunne blive Part under Eksekutionen. Til en vis Grad svarende til den Sondring, man under Domssagen gør mellem Intervention og Adcitation, vil man ogsaa her kunne sondre mellem de Tilfælde, hvor en Tredjemand frivillig gør sig selv til Part under Eksekutionen, og dem, hvor han ved Foranstaltning af dennes oprindelige Parter, og da særlig Rekvirenten, gøres til Part ved Forretningen. .

A. Naar en Tredjemand med Hensyn til en Ting, der findes i Rekvirentens Besiddelse, formener at have en Ret, der er i Strid med Udlæget, beror det paa ham selv, om og hvornaar han vil gøre denne Ret gældende.

a. a. Han kan paa Grundlag af den for Fogedretten rejste Indsigelse mod Udlæggets Foretagelse<sup>29</sup>), jfr. Rpl. § 523; Bevis-

<sup>26</sup>) Jfr. N e l l e m a n n 1. c.

<sup>27</sup>) Jfr. med Hensyn til Forsikringssselskabets Regreskrav i Medfør af Lovens § 39, Stk. 7, jfr. § 38, Stk. 7, Domme i U. 1932. 845 og 1935. 1015. Jfr. ogsaa F r o s t: Fogedforretninger S. 60.

<sup>28</sup>) Jfr. N e l l e m a n n: Execution S. 164—170, 278—280, H a g e r u p: Civilproces, 2. Udg. II. S. 362—367, cfr. 3. Udg. III. S. 21—23, S i n d b a l l e: Judicielle Afgørelses Retskraft S. 196—205.

<sup>29</sup>) Jfr. U. 1912. 444, 1931. 158. Cfr. derimod med Hensyn til den Indsigelse, at Fogeden havde savnet speciel Kompetence U. 1941. 876 og ovenfor S. 15 Note 20.

byrden for hans bedre Ret maa i Almindelighed paahvile ham. Hvis det da lykkes ham, f. Eks. ved Fremlæggelse af en skriftlig Kontrakt<sup>30)</sup>, at godtgøre sin Ret, vil Fogeden nægte at fremme Eksekutionen. Hvis det omvendt efter det foreliggende er klart, at Tredjemand ingen Ret har, der kan være til Hinder for Eksekutionen, vil Fogeden fremme denne. I begge Tilfælde vil Fogedens Afgørelse være bindende under den Retsforfølgning, saa at Spørgsmaalet heller ikke senere paany kan rejses under Tvangsauktionen, der jo maa betragtes som en Fortsættelse af Fogedens Tvangsfuldbyrdelse, jfr. § 586, 1. Stk., smh. m. § 523<sup>31)</sup>. Derimod kan der ikke tillægges Fogedens Afgørelse almindelig forbindende Virkning. Det maa derfor staa den Part, der maatte være misfornøjet med Fogedens Afgørelse, aabent senere ved Domstolene at gøre sin materielle Ret med Hensyn til Tingen gældende eller at forlange Erstatning for dens Krænkelse<sup>32)</sup>.

β. Da der imidlertid som Regel ikke kan finde nogen egentlig Bevisførelse Sted for Fogedretten, jfr. § 524, 4. Stk., vil denne hyppig ikke kunne naa til et sikkert Resultat, og Fogeden maa da vistnok i Tilfælde af et saadant »non liquet«, ligesom man antog efter den tidligere Ret, kunne gaa den Vej at foretage Eksekutionen »med Forbehold af Tredjemands bedre Ret«. I dette Tilfælde vil da Tredjemand ogsaa paa et senere Stadium af denne Retsforfølgning, saaledes navnlig til Afværgelse af Tvangsauktionen, kunne rejse Spørgsmaalet om sin Ret.

b. Endelig vil den, der mener at have en Ret over Tingen, ogsaa kunne vælge den Vej, helt at holde sig borte fra Forretningen og forfølge sin Ret ganske uafhængigt af den. Under denne selvstændige Forfølgning vil han da altid kunne opnaa Erstatning<sup>33)</sup>, og han maa da ogsaa, da Eksekutionen eller den derpaa fulgte Tvangsauktion ikke kan have umiddelbar for-

<sup>30)</sup> Jfr. U. 1902. 821, cfr. 1896. 1163.

<sup>31)</sup> Jfr. U. 1931. 158 og utr. kbh. F. R. K. 6. Maj 1936.

<sup>32)</sup> Jfr. herved ndfr. S. 148. En Hof- og Stadsrets Dom i U. 1880. 611 (614—15) synes dog at gaa vel vidt i Retning af at tillægge ogsaa Rekvizitus Ret til at gøre Erstatningskrav for en Eksekutions Ulovlighed gældende i første Instans.

<sup>33)</sup> Jfr. U. 1912. 512, 1903. 604, 1899. 208.

bindende Virkning for ham, jfr. D. L. 5—6—1 og Rpl. § 586, 2. Stk., kunne fordre Tingen udleveret af Rekvirenten, jfr. D. L. 5—8—6 og 5—6—9<sup>34</sup>), og maaske ogsaa fra andre, der maatte have erhvervet Tingen gennem denne<sup>35</sup>). En anden Sag er, at en formel Omstødelse af den stedfundne Eksekution og Auktion kun kan ske gennem Appel<sup>36</sup>), jfr. Rpl. §§ 591 og 593, ligesom det ogsaa kun ad denne Vej vil være muligt at faa Udlægsdekretets Retsvirkninger suspenderede<sup>37</sup>), eller at faa Fogeden paalagt Ansvar, og det maa da vistnok staa Tredjemand aabent at iværksætte en saadan Appel, skønt han ikke tidligere er optraadt som Part under Tvangsfuldbyrdelsen<sup>38</sup>).

c. Derimod vil en Person, der formener at have Ret til en af de udlagte Ting, ikke uden videre kunne sætte sig i Besiddelse af denne Ting, selv om det sker med Rekvirentens Samtykke. Den ved Udlægsdekretet etablerede Tilstand skaber nemlig en formel Ordning, der indtil videre maa respekteres ogsaa af Tredjemand, og han vil derfor ved saaledes at sætte sig ud over denne Ordning gøre sig skyldig i ulovlig Selvtægt<sup>39</sup>).

Det maa forøvrigt erindres, at en Tredjemands Ret ingenslunde altid vil være til Hinder for selve Eksekutionens Foretagelse, men maaske, f. Eks. naar den bestaar i en tidligere Udlægsret, kun vil medføre en vis Prioritetsstilling for ham under Tvangsforfølgningen.

B. Hvor der er Spørgsmaal om at gøre Eksekution i en Ting, der findes i en Tredjemands Besiddelse, vil vistnok Eksekution uden videre kunne foretages, hvor Tredjemand overhovedet slet ikke hævder en selvstændig Ret

<sup>34</sup>) Jfr. U. 1906. 909, 1908. 843, 1909. 662.

<sup>35</sup>) Jfr. U. 1893. 204, 1906. 702 og nedenfor S. 235—236.

<sup>36</sup>) Jfr. U. 1912. 790, 1899. 106.

<sup>37</sup>) Jfr. *Sindballe* anf. Sted S. 200.

<sup>38</sup>) Jfr. som Eksempler paa, at saadan Anke er tilladt, U. 1938. 805 og U. 1942. 992. Sml. ogsaa U. 1930. 518 og 1940. 591.

<sup>39</sup>) Jfr. Højesteretsdom i U. 1894. 74, der stadfæstede en Viborg Overrets Dom i 1892. 986, men i modsat Retning *Svend Bentzon* i U. 1903. 683—692 og maaske (dog ikke rejst Spørgsmaal om Ansvar for Selvtægt under Sagen) Overretsdom i U. 1904. 222. Jfr. ogsaa med Hensyn til Spørgsmaalet om Tredjemands Ret til at faa et tinglæst Udlæg udslettet en Dom i U. 1923. 715.

til Tingen, men f. Eks. alene sidder inde med denne som Fuldmægtig eller Depositar for Rekvisitus. Hviler derimod hans Besiddelse paa en saadan selvstændig Ret, idet han f. Eks. hævder at være lovlig Ejer eller Lejer af Tingen, maa enhver Adgang til at gøre Eksekution hos ham efter den alene over Rekvisitus erhvervede Dom være udelukket. Som ovenfor under I. B. b. udviklet, maa nemlig en saadan umiddelbar Eksekutionsadgang som Regel være afskaaret selv overfor den domfældtes Singulærsuccessor, og Adgangen til at gøre Eksekution kan da umulig være videre overfor en helt fremmed Tredjemand, der ikke staar i noget saadant Successionsforhold til den oprindelige Part.

---

## Eksekutionens Genstand.

### § 6.

#### Om Genstanden for Eksekution i Almindelighed.

I. A. Domme, der lyder paa Betaling af Penge, kan ifølge § 501, 1. Stk., kun fuldbyrdes »ved Eksekution i Domfældtes Formue«.

a. Den første Betingelse for at gøre Udlæg er altsaa, at Eksekutionsobjektet virkelig tilhører D o m f æ l d t e<sup>1)</sup>. Selve den Omstændighed, at de paagældende Effekter forefindes i Skyldnerens Besiddelse, vil naturligvis skabe en vis Formodning for, at de ogsaa tilhører ham, saaledes at det maa sandsynliggøres, at Formodningen ikke holder Stik<sup>2)</sup>. I Fogedretten opstaar derfor Gang paa Gang ligesom i Skifteretten de civilretlige Problemer om Betingelserne for Overgang af E j e n d o m s r e t<sup>3)</sup>, særlig ved Transport af Fordringer, om Gyldig-

<sup>1)</sup> Jfr. utr. kbh. F. R. K. 17. Januar 1923, hvorefter Rekvisitus ikke kunde henvise Rekvirenten til at erholde Udlæg i Effekter tilhørende et Aktieselskab, selv om Rekvisitus maatte eje Halvdelen af Aktierne i dette Selskab, samt U. 1939, 174 om Udlæg i en Fordring, der tilhørte et mellem Rekvisitus og Tredjemand bestaaende uanmeldt Interessentskab, og U. 1933, 596 angaaende en Agent. Se ogsaa U. 1935, 1124 om Forveksling mellem Domfældte og hendes Mands Moder. Cfr. U. 1940, 961 og U. 1937, 580.

<sup>2)</sup> Jfr. særlig med Hensyn til Penge paa den ene Side utr. Ø. L. D. 13. Maj 1932: Ikke anerkendt, at et Beløb, der fandtes i en Klasse-lotterikollektørs Tegnebog, tilhørte Klasselotteriet, for hvem Beløbet var indkasseret, og paa den anden Side Ø. L. D. 3. Maj 1934: kontant Beløb, oppebaaret af Rekvisitus som Inkassator, anset for afsondret fra Appellantens egne Midler og tilhørende de paagældende Firmaer, og ligeledes utr. kbh. F. R. K. 10. Oktober 1936 m. H. t. 183 Kr., der fandtes i en særskilt Kasse med Paaskrift: »P. Lorentzens Konsignationspenge. Æg.« Jfr. herved ogsaa utr. Ø. L. D. 22. December 1934: Automobil efter Omstændighederne anset tilhørende Sønnen og ikke Moderen, der ikke kunde føre Bil.

<sup>3)</sup> Jfr. f. Eks. U. 1933, 766, der anerkendte Udlæg i Ting, der an-

heden af Ejendomsforbehold, om Retsstillingen i Tilfælde af Kommission og Konsignation m. m. Om disse Spørgsmaal maa i det hele henvises til Civilretten. Kun maa det her fremhæves, at Spørgsmaalene ikke i alle Henseender stiller sig paa samme Maade overfor en Udlægshaver, som i Forhold til Konkursboet<sup>4)</sup>. Fremhæves maa endvidere, at den Omstændighed, at Effekter er købt paa Afbetaling, ikke udelukker en Kreditor fra at gøre Udlæg i dem, idet han maa være berettiget til at begære Udlæg i »Retten til at blive Ejer«, d. v. s. i Retten til mod at betale Restkøbesummen at blive Ejer af Effekterne<sup>5)</sup>.

I Praksis volder Spørgsmaalet, om Eksekutionsobjektet tilhører Domfældte, iøvrigt navnlig Vanskelighed, naar Dom-

---

toges overgivet Rekvisitus til Sikkerhed, da Reglerne om Underpant ikke var iagttaget. Se ogsaa U. 1937. 431 og U. 1942. 614 vedrørende Spørgsmaalet om Gyldigheden af Gavedispositioner samt U. 1942. 170 om Anerkendelse af et Salg af hele Produktionen fra en Tørvemose.

<sup>4)</sup> Jfr. Skifteretten S. 46—47 og 141—42 og særlig de lege ferenda m. H. t. Gyldigheden af et Ejendomsforbehold, hvis Virkninger der ikke er samme Grunde til at begrænse overfor Udlægshaveren som overfor Konkursboet, Erwin Munch-Petersen: Overdragelser til Fyldestgørelse S. 116—21 og Hartvig Jacobsen U. 1935. B. 331. Vinding Kruse har ved sin Kritik af Ejendomsforbehold i Ejendomsretten, 2. Udg. II. S. 1258—61, III. S. 1753 ogsaa kun Forholdet til Konkursboer for Øje. Se nu Udkast til Lov om Gældsordning (1941) §§ 89—93 med Motiver S. 195 ff. — Kritik af disse Bestemmelser er fremsat af Knud Illum: Ejendomsforbehold (1946), navnlig S. 109 ff.

<sup>5)</sup> Jfr. herved utr. kbh. F. R. K. 21. Marts 1933: Sælgeren kunde ikke protestere mod, at Udlægshaveren fik et paa Afbetaling solgt Automobil udleveret til Forauktionering mod i Fogedretten at deponere Restkøbesummen, og Dom U. 1933. 337: Kreditor kunde mod Betaling af Restkøbesummen kræve Automobilen udleveret af Sælgeren, som i Henhold til Kontrakten havde ladet sig indsætte i Besiddelsen af det. Se herved ogsaa U. 1936. 955. — Skyldneren kan naturligvis ikke i Kraft af sin Paavisningsret henvise en Afbetalingssælger til at gøre Udlæg i selve den solgte Ting, jfr. utr. kbh. F. R. K. 5. November 1930. Med Hensyn til Spørgsmaalet om Afbetalingssælgeren overhovedet er berettiget til at gøre Udlæg i selve den solgte Ting, se Domme i U. 1929. 1070 (H), 1930. 562, 1931. 395, 1933. 587, 1933. 1142, Jørgen Jensen U. 1931. B. 81 ff. og Torkild-Hansen U. 1939. B. 89—90. Se herved nærmere Kommenteret Rpl. I. S. 678—679.

fældte er gift, og Ægtefællerne lever sammen<sup>6)</sup>). Klarest er Situationen naturligvis, naar der er Særeje i Henhold til Ægtepagt. Selv i dette Tilfælde kan der dog navnlig ved Løsøre opstaa Tvivl med Hensyn til, om og i hvilket Omfang Eksekutionsobjektet hører til Særejet<sup>7)</sup>). Principielt skulde Retsstillingen i og for sig ogsaa være klar, selv om der ikke er Særeje, idet der efter ÆL. II. §§ 16 og 25, uanset Fællesejeprincippet, gælder saavel Særraadene som Særhæftelse med Hensyn til »Bodelen«. Rent praktisk volder det imidlertid store Vanskeligheder i det enkelte Tilfælde at afgøre Berettigelsen af en Indsigelse om, at Eksekutionsobjektet hører til den andens Bodel. Af Hensyn til Faren for Svig overfor Kreditorerne vil Fogeden være tilbøjelig til at stille ret strenge Beviskrav i saa Henseende. Medens det saaledes vel, naar det paastaas, at en Ting er erhvervet af den anden Ægtefælle forinden Ægteskabets Indgaaelse og derefter indført i dette, vil være tilstrækkeligt at fremlægge Kvittering lydende paa den paagældende Ægtefælles Navn<sup>8)</sup>), vil dette i Almindelighed ikke være fyldestgørende Bevis med Hensyn til Effekter, som angives erhvervet af den anden Ægtefælle, navnlig Hustruen, under Ægteskabets Bestaan. I dette Tilfælde maa det der-

<sup>6)</sup> Se f. Eks. U. 1944. 1216 og U. 1948. 659.

<sup>7)</sup> Jfr. herved bl. a. Domme U. 1904. 3, 1930. 519, 1936. 215, J. D. 1935. 82, J. D. 1942. 342, U. 1942. 1154. Se Kommenteret Rpl. I. S. 679—680, O. A. Borum: Familieret II. S. 252—254 og A. Grøn-bæk Laugesen i Juristen 1945. 201 ff.

<sup>8)</sup> Jfr. utr. kbh. F. R. K. 11. Maj 1932: Regning af 8. April 1931 godtgjorde, at Effekterne var købt og betalt af Hustruen inden Ægteskabets Indgaaelse den 17. samme Maaned; cfr. derimod F. R. K. 5. August 1932 med Hensyn til et i Ægteskabet før ÆL. II's Ikrafttræden af Hustruen indført Klaver: undergivet Mandens Raadighed. Det samme maa gælde om det efter Ægteskabet af Hustruen indførte, naar der foreligger Ægtepagt i Medfør af ÆL. II. § 56. Se herved ogsaa Dom i U. 1935. 1122 angaaende et Klaver, der var foræret Hustruen forinden Ægteskabets Indgaaelse, men som Hustruen selv havde anvist Mandens Kreditor som Genstand for Udlæg. — Ved Gaver fra Tredjemand maa der ofte antages at foreligge en Gave til begge Ægtefæller, jfr. U. 1937. 817 om et Klaver, der ansaas for at være en Bryllupsgave til begge Ægtefæller. Med Hensyn til Gaver fra den ene Ægtefælle til den anden maa enten forevises Ægtepagt eller Bevis for, at Gaven ikke kræver Ægtepagt, jfr. U. 1936. 215.

imod først og fremmest bevises, at Hustruen overhovedet har Selverhverv, for hvilket Tingen kan antages at være købt<sup>9)</sup>. At Særraadigheds- og Særhæftelsesprincippet paa den anden Side ved saa strenge Beviskrav i Praksis let kommer til at miste noget af sin reelle Værdi, er klart, og dette Forhold forklarer maaske i nogen Grad den vidtstrakte Benyttelse af Ægtepagt ogsaa efter ÆL. II.

b. Den anden Begrænsning, Rpl. § 501, 1. Stk., indeholder, er den, at Dommen kun kan fuldbyrdes i Domfældtes Formue. Derimod kan Domfældte ikke underkastes Gælds fængsel, jfr. §'ens 2. Stk. Ifølge §'ens sidste Stk. skal det dog have sit Forblivende ved de gældende Regler om Afsoning af Underholdsbidrag til Børn udenfor Ægteskab og lignende Ydelser af familieretlig Natur, jfr. nu Lov Nr. 133, 7. Maj 1937 om Inddrivelse og Sikring af Underholdsbidrag, navnlig § 12 og § 27, der ophæver Ikrafttrædelsl. til Strfl. § 18<sup>10)</sup>. Med Hensyn til Bøder, der idømmes i borgerlige Retstrætter, følges ifølge § 501, 1. Stk., 2. Pkt., de samme Regler, som gælder om Eksekution af egentlige Bødedomme. Herefter skulde Inddrivelse ved Udpantning være det normale, idet Afsoning efter Strfl. 1930 §§ 52—54 i Reglen først kan ske efter forgæves forsøgt Udpantning. Da Politiet imidlertid sædvanlig i Praksis skønner, at Inddrivelse ikke er mulig, jfr. Strfl. § 52, Stk. 3<sup>11)</sup>, er den almindelige Ordning faktisk stadig, at Afsoning af Bøden vil finde Sted. Med Hensyn til Domme, der ikke lyder paa Betaling af Penge, men gaar ud paa en Handling eller Undladelse, vil der forøvrigt ifølge § 493 ff. ogsaa hyppigst ske en Omsætning til en Pengedydelse, der derefter bliver inddrevet efter de almindelige Regler. Men det nærmere herom vil først blive omhandlet nedenfor i § 23.

---

<sup>9)</sup> Jfr. utr. kbh. F. R. KK. 9. December 1929 og 14. Marts 1932. Se ogsaa herved Dom i V. L. T. 1932 S. 293: Udlæg kunde ikke gøres i nogle Kreaturer, der efter det oplyste maatte antages at være traadt i Stedet for de oprindelige for Hustruens Midler indkøbte Kreaturer, hvis Værdi og Antal var større.

<sup>10)</sup> Jfr. nærmere O. A. Borum: Familieret I., 2. Udg. S. 114, jfr. 130 ff.

<sup>11)</sup> Jfr. Stephan Hurwitz Nordisk Tidsskrift for Strafferet 1936 S. 94—95.

Fyldestgørelse for en Pengedom kan altsaa kun søges i saadanne Rettigheder, som efter deres Karakter og Hovedformaal maa betegnes som Formuerettigheder, men derimod ikke i Rettigheder, der efter deres Natur maa anses for personlige, selv om deres Udøvelse kan medføre økonomisk Vinding<sup>12)</sup>.

Dette gælder saaledes om de Krav paa Godtgørelse for ikke-økonomisk Skade, der kan tilkomme den krænkede efter Ikrafttrædelseslov til Strfl. § 15, Stk. 1<sup>13)</sup>, eller om den Godtgørelse, der efter denne Paragrafs Stk. 2 kan paalægges den, der er ansvarlig for en andens Død, til den, som derved har mistet sin Forsørger<sup>14)</sup>. Det samme maa vistnok, skønt der ikke er udtrykkelig Lovhjemmel herfor<sup>15)</sup>, ogsaa gælde f. Eks. det Erstatningskrav for Personskade, der tilkommer den, som er kommet til Skade ved et Automobiluheld<sup>16)</sup>. Det maa her staa de paagældende ganske frit for, om de overhovedet vil rejse et saadant Krav, uden at de kan tvinges dertil af deres Kreditorer. Naar derimod Erstatningsbeløbet først er udbetalt, maa Kreditorerne kunne holde sig til det ligesom til Skyldnerens øvrige Formue, og det maa antages, at Kravet, allerede naar der er opnaaet Dom eller Forlig<sup>17)</sup> for det, taber sin personlige Karakter (derimod næppe blot fordi Sag er anlagt), saa at der kan gøres Udlæg i det selv mod Domhaverens Protest, jfr. nu ogsaa den nævnte Paragraf, Stk. 3, hvor der med Hensyn til Overdragelse

<sup>12)</sup> Jfr. om denne Modsætning nærmere Vinding Kruse i T. f. R. 1907 S. 181—237, navnlig 211 ff.

<sup>13)</sup> Jfr. (overfor Konkursboet) Dom i U. 1934. 1136 angaaende Erstatning for Svie og Smerte.

<sup>14)</sup> Jfr. tidligere om Strfl. §§ 301—303 N e l l e m a n n: Execution S. 94—95 og D. Rpl. III., 2. Udg. S. 49 og nu om Ikrafttrædelsesloven K r a b b e: Borgerlig Straffelov, 4. Udg. S. 757—758 og H e n r y U s s i n g: Obligationsretten, Alm. Del, 3. Udg. S. 256—257.

<sup>15)</sup> Om de Tilfælde, hvor der findes særlig Lovhjemmel for at unddrage saadanne Erstatningskrav fra Retsfølgning, se ndfr. S. 81—82.

<sup>16)</sup> Jfr. J. D. 1939. 34, U. 1933. 242 (H) Note 2 og (overfor Konkursboet) U. 1923. 957 angaaende Erstatning for nedsat Arbejdsevne.

<sup>17)</sup> Jfr. U. 1931. 783 og U. 1929. 566. Jfr. ogsaa i Forholdet mellem Ægtefæller U. 1929. 587.

lægges Vægt paa Dom eller Forlig<sup>18)</sup>. En lignende Ordning maa ogsaa gælde med Hensyn til en Persons Ret til Erstatning for strafferetlig Forfølgning efter Reglerne i Rpl. Kap. 93 a, idet denne Ret ikke engang, for saa vidt angaar Erstatning for Formueskaden, kan anses for en almindelig Formueret<sup>19)</sup>.

Som en personlig Ret maa fremdeles Forfatterretten for saa vidt anses, som Retten til at bestemme, om overhovedet en Offentliggørelse af Værket eller en fornyet Offentliggørelse af det tidligere offentliggjorte Værk skal finde Sted, ifølge Forf.lov Nr. 149, 26. April 1933 § 12 ikke kan tilegnes af Forfatterens eller hans Arvingers Kreditorer, jfr. angaaende Kunstnerretten Lovens § 29<sup>20)</sup>. Derimod kan Kreditorerne efter almindelige Regler søge Fyldestgørelse i det pekuniære Udbytte af Værkerne, efter at disse er offentliggjorte, og de kan ogsaa sikre sig ved at gøre Udlæg i Vederlaget for fremtidige Udgaver, dog saa længe Forfatteren lever — for ikke for meget at lamme hans Produktionslyst, jfr. ogsaa Grundsætningen i Rpl. § 511, 3. Stk. — kun af allerede offentliggjorte Værker, og først efter Forfatterens Død ogsaa af ikke tidligere offentliggjorte Værker<sup>21)</sup>. Hvad Patentrettigheder angaar, kan Kreditorerne ifølge Patentlov Nr. 69, 13. April 1894, jfr. Lovbekg. Nr. 192, 1. September 1936, § 3, 1. Stk., ikke søge Fyldestgørelse i Retten til at faa Patent, derimod vel i den ved et saadant erhvervede Ret<sup>22)</sup>.

<sup>18)</sup> Jfr. Popp-Madsen: Bod (1933) S. 332 ff., hvor der iøvrigt de lege ferenda opstilles en Ordning paa Grundlag af en Sondring mellem forskellige Arter af »Tort«.

<sup>19)</sup> Jfr. fra den tidligere Ret Domme U. 1891. 615 og 907.

<sup>20)</sup> Jfr. herved utr. kbh. F.R.KK. 25. September 1929: Udlæg nægtet i Malerier hos en Frugthandler, da de var malet af ham selv og ikke bestemt til Offentliggørelse, 20. Februar 1932: tilsvarende og 26. Maj 1936: Udlæg hos Kunsthandler ophævet, da Malerierne var forfærdiget af ham selv, og da intet af dem var fuldført eller bestemt til Offentliggørelse, idet de aldrig havde været udstillede eller udbudt til Salg.

<sup>21)</sup> Jfr. Grundtvig: Forfatterret, 2. Udg. ved K. Glahn S. 36—37, 135 ff., Torben Lund: Forfatterret og Kunstnerret (1933) S. 119—20, 183—85, J. Hartvig Jacobsen: Ophavsretten (1941) S. 257 ff.

<sup>22)</sup> Jfr. herved utr. kbh. F.R.KK. 9. August 1922 og 31. August 1922. Ved den sidste givet Udlæg i Rekvisiti Halvdel af et Patent til

B. Eksekution kan ifølge § 511, 1. Stk., kun gøres i Retligheder, som paa den Tid, Forretningen foretages, a l t e r erhvervede, derimod ikke i fremtidige Erhvervelser<sup>23</sup>), jfr. dog den lige omtalte Adgang til at gøre Udlæg i det fremtidige Udbytte af Forfatterretten. Der kan saaledes ikke gøres Udlæg i »ventendes Arv«, jfr. D. L. 1—24—31<sup>24</sup>). Naar derimod Arven er faldet, aabner D. L. 1—24—30<sup>25</sup>), der ved § 511, 2. Stk., forudsættes stadig at være gældende, Adgang til at gøre Udlæg i den<sup>26</sup>). Herom blev der tidligere navnlig Tale med Hensyn til et Barns Arvelod, naar den længstlevende af Forældrene sad i uskiftet Bo<sup>27</sup>). I dette Tilfælde er Retstilstanden imidlertid ændret ved Lov Nr. 120, 20. April 1926 § 13, der forbyder Arvingens Kreditorer at søge Fyldestgørelse i dens Andel i det uskiftede Bo<sup>28</sup>). Derimod kan der stadig gøres Udlæg i en Arvepart, der tilkommer en Arving i et offentligt Vedgaaelsesbo<sup>29</sup>) eller et under privat Skifte værende Dødsbo<sup>30</sup>). Dette Udlæg har imidlertid en rent foreløbig Karakter,

---

Fabrikation af nogle Automobilslinger. Herfor ansaas § 511, 3. Stk., ikke at være til Hinder: da der »ikke er begæret Udlæg i Rekvisiti Andel i Overskudet for de fabrikerede Slinger, men kun i den Rekvisitus stadig tilhørende Halvdel af Patentet«. Se ogsaa kbh. F. R. K. 24. Maj 1929: Da der kan gøres Udlæg i en erhvervet Panteret, kunde der ikke protesteres mod Udlevering af Patentbrevet.

<sup>23</sup>) Jfr. fra den tidligere Ret U. 1876. 827 og efter Rpl. 1922. 1009 (H).

<sup>24</sup>) Jfr. U. 1874. 1060 (H), jfr. 284, og 1926. 685 (H).

<sup>25</sup>) Jfr. angaaende Arts Anvendelse paa Samejeforhold U. 1883. 76.

<sup>26</sup>) Jfr. U. 1889. 795.

<sup>27</sup>) Jfr. V. B e n t z o n: Arveret, 2. Udg. S. 302 og Domme i U. 1894. 299, 1903. 291, cfr. 1891. 430 (435), 1919. 753 (ingen Hjemmel til at lade Udlæget tingløse paa Ægtefællens faste Ejendomme).

<sup>28</sup>) Jfr. V. B e n t z o n: Arveret, 3. Udg. S. 66, der fremhæver den nære Analogi til Reglerne om ventendes Arv.

<sup>29</sup>) Jfr. Skifteretten S. 234 med Note 3.

<sup>30</sup>) Jfr. U. 1932. 67 (H): I et kun  $\frac{3}{4}$  Aar under privat Skifte værende Dødsbo, der bl. a. omfattede en fast Ejendom, som skulde prioriteres af Hensyn til Opgørelsen, kunde Udlæg af den ene Arvinges Kreditorer kun gøres foreløbigt efter § 511, 2. Stk., jfr. D. L. 1—24—30, og ikke i en Anpart af den enkelte Ejendom og U. 1942. 381: K, der havde forstrakt D. med et Laan og til Sikkerhed havde faaet Transport paa D's Anpart i Dødsboet efter hans Forældre, kunde, selv om det maatte antages, at Boet, der havde henstaaet til privat

idet det kun omfatter Skyldnerens Arvekrav som saadant<sup>31)</sup>. Der kan derfor ikke, jfr. ogsaa Art.'s Slutning, være Tale om, at Kreditor umiddelbart paa Grundlag af et saadant Udlæg skulde kunne skride til Bortauktionering af de Ting, som Arvelodden til sin Tid maatte omfatte<sup>32)</sup>, men en saadan Adgang opnaar han først ved at gøre specielt Udlæg i disse Ting<sup>33)</sup>. Af Hensyn til den Usikkerhed, som et saadant Udlæg i et Arvekrav frembyder, bestemmes det i § 511, 2. Stk., 2. Pkt., at Arvekravet ikke uden Domfældtes Samtykke kan forauktioneres, forinden Arveparten kan forlanges udbetalt<sup>34)</sup>.

C. At Skyldnerens Fordring er knyttet til en Betingelse eller Tidsfrist, vil ikke i Almindelighed udelukke Domhaveren fra at gøre Eksekution i den, naar den dog kan angives og betegnes med tilstrækkelig Bestemthed, men alene medføre, at hans Ret faar en tilsvarende betinget eller tidsbestemt Karakter, jfr. § 511, 2. Stk.<sup>35)</sup>.

Hvad særlig angaar Retten ifølge gensidige Obligationforhold, indeholder Rpl. § 511, 3. Stk., i nøje Overensstemmelse med den tidligere Forskrift i K. L. § 161, et udtrykkeligt Forbud mod at gøre Udlæg i det, som Skyld-

---

Skifte i ca. 3 Aar, ikke burde udsættes yderligere, ikke erholde Udlæg i de enkelte Aktiver i Boct. (Der var ikke nedlagt Paastand om foreløbigt Udlæg i D's Arvepart efter D. L. 1—24—30).

<sup>31)</sup> Jfr. de i forrige Note citerede Domme.

<sup>32)</sup> Cfr. derimod om det Tilfælde, at Arveparten udbetales i Penge N e l l e m a n n: Execution S. 127—8. Cfr. ogsaa m. H. t. en Mødrene-arv, som ifølge privat Overenskomst var blevet indestaaende hos Faderen, U. 1931. 799 (Dissens).

<sup>33)</sup> Jfr. H a g e r u p: Civilproces, 2. Udg. II. S. 324, 3. Udg. III. S. 89, 106.

<sup>34)</sup> Jfr. saaledes allerede efter den tidligere Ret H a g e r u p: Civilproces, 2. Udg. II. S. 327—8 og tildels Dom i U. 1911. 214, cfr. 1931. 799, hvorom ovfr. Note 32.

<sup>35)</sup> Jfr. U. 1940. 591 og J. D. 1943. 130 om Udlæg i den Debitor som Medinteressent i en Kreditforening tilfaldende Andel i R e s e r v e f o n d e n. Cfr. derimod U. 1937. 1114: Udlæg hos en Husejer i den hos en Lejer fra og med Udlægsdagen forfaldende Husleje, men uden Angivelse af Lejens Størrelse eller Forfaldstid, fandtes at mangle tilstrækkelig Bestemthed, saaledes at Lejeren allerede derfor frigjordes ved Huslejebetaling til Ejeren. Se iøvrigt om Udlæg i Leje ndfr. S. 73—74, Note 42.

neren maatte kunne erhverve ifølge en saadan gensidig bebyrdende Kontrakt, der ikke endnu er fuldstændig opfyldt fra hans Side, naar det, der af ham skal ydes, er »personligt Arbejde eller Tjeneste eller andet, som Udlægshaveren ikke er eller ved Udlægshaverens sættes i Stand til at give eller udføre«<sup>36)</sup>. Skønt der i Bestemmelsen staar, at Udlæg »ikke kan gøres«, kan det dog næppe være Meningen, at det skal paases ex officio. Men ifølge det dobbelte Hensyn, der maa antages at have fremkaldt Forbudet, nemlig dels et Humanitetshensyn overfor Skyldneren, som ellers vilde kunne blive berøvet sin Arbejds løn, dels et Hensyn til hans Medkontrahent, hvis Udsigter til behørig at modtage den personlige Arbejdsydelse af Skyldneren væsentlig vilde forringes, hvis dennes Kreditor skulde have Lønnen<sup>37)</sup>, maa dog Udlægget nægtes, medmindre Skyldneren under Forretningen (et tidligere Samtykke kan derimod ikke forpligte ham) samtykker i det; og Skyldnerens Medkontrahent behøver kun at respektere det, for saa vidt han særlig maatte have forpligtet sig dertil.

Det fastslaas i Slutn. af § 511, 3. Stk., udtrykkelig som en Følge af Bestemmelsen, at Udlæg ikke kan gøres i udfalden Tjeneste- eller Arbejds løn. Men herfra gøres der dog ved §'ens sidste Stk. en Undtagelse med Hensyn til Underholdsbidrag, idet der for disse opretholdes den hidtil bestaaende Adgang til (ved at nedlægge »Forbud« mod Udbetalingen) at holde sig til Skyldnerens Arbejds- eller Tjenesteløn eller lignende Indtægt<sup>38)</sup>. Jfr. nu § 6 i Lov Nr. 133, 7. Maj 1937; der ifølge § 1 omfatter Inddrivelse og Sikring af alle ved en offentlig Myndigheds Bestemmelse

<sup>36)</sup> Jfr. f. Eks. Domme U. 1903. 170 (Huslægehonorar), 1905. 549 (personligt Arbejde, der ikke fuldt ud var præsteret) og utr. kbh. F. R. K. 12. September 1922: Da Arbejdet med Opførelsen af en Bageovn endnu ikke var fuldført af Rekvisitus, udelukket at foretage Udlæg (Arrest, § 614, jfr. § 511) i Fordringen paa Betaling derfor. Cfr. derimod U. 1934. 415: Udlæg ikke anset for udelukket, da der ikke fandtes at paahvile Rekvisitus en virkelig personlig Forpligtelse, samt Ø. L. T. 1934 S. 34 m. H. t. et Laanetilsagn.

<sup>37)</sup> Jfr. Motiverne til § 159 i Udkastet til Konkursloven S. 141 ff.

<sup>38)</sup> Jfr. Højesteretsdom i U. 1896. 1194 og fra nyere Tid U. 1924. 336, 1930. 1082.

fastsatte eller godkendte Underholdsbidrag til Børn, nuværende eller tidligere Ægtefælle samt det uægte Barns Moder<sup>39)</sup> og Forsorgslovens § 201, 1. Stk. Paa den bidragspligtiges Begæring maa der dog ifølge Lov Nr. 133, 7. Maj 1937 § 6, Stk. 2, overlades ham det fornødne Beløb til eget og Familiens Underhold efter Politimesterens nærmere Bestemmelse<sup>40)</sup>. Særlig Hjemmel for Tilbageholdelse af Arbejds løn findes ogsaa med Hensyn til personlige Skatter til Staten og Kommunen, jfr. Lov Nr. 149, 10. April 1922 § 38, 3. og 4. Stk., og Lov Nr. 28, 18. Februar 1937 § 42<sup>41)</sup>.

Ved andre gensidige Obligationsforhold kan der som Hovedregel gøres Udlæg i Retten, idet navnlig Skyldneren ikke selv vil kunne protestere mod, at det sker<sup>42)</sup>. Men det er et

<sup>39)</sup> Jfr. O. A. Borum: Familieretten 2. Udg. I. S. 130—31, jfr. II. S. 151. Om svensk Rets »införsel« i Løn, Pension m. v. for Underholdsbidrag og Skatter se Åke Hassler: Executionsrätt I. S. 130 ff. og Karl Olivecrona: Utsökning S. 58 og S. 236 ff. Om norsk Ret se E. Alten: Tvangsloven 2. Udg. S. 122.

<sup>40)</sup> J. M. Cirk. Nr. 206, 20. December 1937, der afløser Cirk. Nr. 62, 25. April 1936, fastslaar som Vejledning i denne Henseende i Afsnit I. A., Stk. 6, at det, naar den bidragspligtige ikke er Familieforsørger, i Almindelighed vil være passende, at der tilbageholdes indtil  $\frac{2}{3}$  af Lønnen, hvis han har fri Kost og Logi, og indtil  $\frac{1}{3}$  af Lønnen, hvis han ikke har fri Kost og Logi. Er den bidragspligtige Familieforsørger, maa det nøje undersøges, om det under Hensyn til Familiens samlede Indtægt, Antallet af uforsørgede Børn, Familienmedlemmernes Sundhedstilstand og andre Forhold, der bør tages i Betragtning, overhovedet kan anses forsvarligt at tilbageholde nogen Del af hans Arbejdsfortjeneste. Findes det forsvarligt, kan det i Almindelighed paalægges Arbejdsgiveren at tilbageholde indtil  $\frac{1}{4}$  af Lønnen.

<sup>41)</sup> Begge Love hjemler Tilbageholdelse af indtil  $\frac{1}{3}$  af Lønnen for ugifte Skatteydere, den sidste Lov, der dog formentlig nu ogsaa maa finde Anvendelse med Hensyn til Statsskatten, Tilbageholdelse af indtil  $\frac{1}{6}$  for gifte Skatteydere.

<sup>42)</sup> Jfr. saaledes med Hensyn til Udlæg i Retten til at blive Ejer af Effekter, der er købt paa Afbetaling, U. 1933. 337, jfr. ovfr. ved Note 5 og utr. kbh. F. R. K. 16. Maj 1923, hvorved der blev givet Udlæg i Rekvisiti Ret til at blive Ejer af et Automobil mod Købesummens Erlæggelse. Jfr. ogsaa med Hensyn til Leje U. 1934. 97 (H) med Note 1: Ejeren af en fast Ejendom kunde ikke modsætte sig, at der, Dagen før Lejen forfaldt, gjordes særskilt Udpantning i Leje for den følgende Maaned ifølge et bestaaende Lejemaal. Hvis Lejens

Spørgsmaal, hvilken Retsbeskyttelse Udlæget nyder overfor Skyldnerens Medkontrahent<sup>43)</sup>, f. Eks. overfor en Sælger, naar der er gjort Udlæg i Køberens Ret efter Købekontrakten. Angaaende dette Spørgsmaal maa imidlertid henvises til Udviklingen i Obligationsretten<sup>44)</sup>, hvor der dog synes at være tillagt Udlægshaveren en noget større Beskyttelse end foreneligt med den stærke Interesse, som Medkontrahenten ofte vil have i, at »Ret og Pligt ikke skilles ad«<sup>45)</sup>. Herefter maa han til Trods for Udlæget have en vis Adgang til at erlægge til og eventuelt ogsaa paa anden Maade ordne sig med Skyldneren,

Størrelse og Forfaldstid er angivet med tilstrækkelig Bestemthed, maa det overhovedet antages, at der kan gøres Udlæg i forfalden Lejeindtægt eller Leje, der forfalder umiddelbart efter Udlæget, hvorimod et almindeligt Udlæg i Ejendommens Lejeindtægter længere ud i Fremtiden ikke kan anerkendes, jfr. U. 1933. 764 og U. 1937. 1114 refereret ovfr. Note 35. Se ogsaa herved U. 1938. 139: Da Debtors faste Ejendom var saa stærkt behæftet, at en Udlægshaver ikke ønskede Tvangsauktion paa Grundlag af et i 1934 foretaget Udlæg, krævede Udlægshaveren i 1937 under en Genoptagelse af Forretningen Udlæg principalt i de enkelte Lejeindtægter, indtil hans Krav var fyldestgjort, subsidiært i de enkelte Lejeindtægter, naar de første Gang forfaldt. Den principale Paastand ikke taget til Følge, da det drejede sig om fortløbende Lejeindtægter ud i en ubestemt Fremtid. Heller ikke den subsidiære Paastand kunde som Følge af § 511, 3. Stk., tages til Følge, da Forfaldstiderne laa noget ud i Fremtiden, da der ikke forelaa Oplysninger om Lejernes Villighed til at betale til Udlægshaveren, og da det var ganske usikkert, om Debitor, naar Lejeindtægterne berøvedes hende, var i Stand til at opfylde sine Forpligtelser overfor Lejerne. Cfr. derimod U. 1933. 764, hvor der blev givet Udlæg i Lejeindtægten sammen med Udlæg i Ejendommen, saaledes at Udlægshaveren midlertidigt kunde oppebære den Del af Lejeindtægten, der faldt i Tiden indtil Auktionen kunde fremmes, mod at afskrive denne Del paa sin Fordring. Jfr. nærmere ndfr. S. 258—59 med Note 27.

<sup>43)</sup> Jfr. f. Eks. J. D. 1943. 130, hvorefter en Hypotekforening til Trods for, at der var gjort Udlæg i et Medlems Reservefondsandel, ansaas for berettiget til at anvende denne til ekstraordinær Afskrivning paa Restgælden af de med Pant i Ejendommen indestaaende Laan.

<sup>44)</sup> Jfr. Jul. Lassen: Haandbog i Obligationsret. Alm. Del. 3. Udg. S. 576—83, navnlig S. 579—81, samt Domme i U. 1910. 662 og 1916. 198.

<sup>45)</sup> Se nu herved Henry Ussing: Obligationsret, Alm. Del. 2. Udg. S. 260 ff. og Vinding Kruse: Ejendomsretten I. 2. Udg. S. 240—41.

hvis han nemlig ellers ikke kan være sikker paa at faa Modydelsen<sup>46)</sup>. Undertiden vil forøvrigt Domhaveren ved selve Udlæget kunne sikre sig mod, at noget saadant sker, f. Eks. naar han gør Eksekution i en Sælgers Ret, ved at sætte sig i Besiddelse af den individuelt bestemte Ting, der skal leveres.

Hvad særlig angaar Lejerens Ret, maa Adgangen til at gøre Udlæg deri afhænge af, om den i det hele er overdrage- lig<sup>47)</sup>, idet navnlig K. L. § 17 ikke analogisk kan overføres paa Tilfælde af Udlæg<sup>48)</sup>. I § 504 i Slutn. siges det ogsaa udtrykkeligt, at Udlæg i Domfældtes Brugsrettigheder over faste Ejendomme kun kan gøres, for saa vidt det kan ske »uden at krænke andres Ret«.

Om Kreditorernes Adgang til at gøre Udlæg i deres Skyld- ners Ret efter en Interessentskabskontrakt maa i det hele henvises til Læren om Interessentskab<sup>49)</sup>.

II. Visse Formuerettigheder er særlig undtaget fra Udlæg. En saadan Eksekutionsfritagelse kan enten skyldes en positiv Lovhjemmel eller en privat Viljesbestemmelse.

A. Ved Loven undtages:

1<sup>o</sup>. ifølge Rpl. § 510, 1. Stk., i Overensstemmelse med den tidligere Lovgivning<sup>50)</sup>, over- og underordnede Militæres Uniformsstykker, Vaaben eller andre til deres tjene- stemæssige Udrustning og Forsyning fornødne Genstande.

Som noget nyt føjes dertil ved §'ens 2. Stk. et Forbud mod at gøre Eksekution i civile Embeds- eller Bestil- lingsmænds Embedsdragter eller i Genstande, som af dem holdes og bruges til deres Embeders og Bestil- lingers Udførelse.

Paa en beslægtet Tanke hviler ogsaa den ved Rpl. § 514, Nr. 6, opretholdt<sup>51)</sup> Eksekutionsfritagelse med Hensyn til Skipperens og Skibsmandskabets om Bord væ-

<sup>46)</sup> Jfr. nærmere herom N e l l e m a n n: Execution S. 98—112 og Anmeldelse af H. M u n c h - P e t e r s e n i U. 1896. 647—52.

<sup>47)</sup> Jfr. herved H e n r y U s s i n g: Enkelte Kontrakter 2. Udg. S. 13—15, navnlig S. 15.

<sup>48)</sup> Jfr. N e l l e m a n n: Execution S. 108—10.

<sup>49)</sup> S i n d b a l l e: Dansk Selskabsret 2. Udg. (1936) I. S. 115 ff.

<sup>50)</sup> Fr. 24. Februar 1734 og Lov 21. Marts 1874 § 2.

<sup>51)</sup> Jfr. tidligere S o l o v 1. April 1892 §§ 69, 76, som dog er ophæ- vede ved Lov Nr. 182, 1. Maj 1923.

rende E j e n d e l e, som udkræves til Tjenesten om Bord, naar Skibet er udklareret for en Rejse og iøvrigt sejlfærdigt.

2<sup>o</sup>. Efter § 513 skal der ikke kunne gives Udlæg i e n d n u i k k e u d b e t a l t E m b e d s- e l l e r B e s t i l l i n g s l ø n eller i lignende Indtægter samt i ikke udbetalte Ventepenge, Pensioner og hermed i Klasse staaende Understøttelser, som udredes af Statskassen, Kommunekasser eller andre offentlige Kasser. Ved Statstjenestemandsløven Nr. 301, 6. Juni 1946 § 35 er denne Bestemmelse opretholdt med Hensyn til Tjenestemænds Lønning, Efterindtægt, Ventepenge og Pension<sup>52</sup>).

Denne Eksekutionsfritagelse gælder dog nu ikke ved U n d e r h o l d s b i d r a g, idet Lov Nr. 133, 7. Maj 1937 § 11 udtaler, at Lovens Regel om Tilbageholdelse af Løn finder tilsvarende Anvendelse med Hensyn til de i § 513 omhandlede Indtægter<sup>53</sup>).

Eksekutionsfritagelsen med Hensyn til Embedslønninger var allerede hjemlet i den tidligere Lovgivning<sup>54</sup>). Men medens denne kun gjaldt statsansatte Tjenestemænd, udvides den ved Rpl. ogsaa til de kommunale<sup>55</sup>), ja endogsaa til nogle rent privat ansatte, idet der ved »lignende Indtægter« ifølge Motiverne<sup>56</sup>) sigtes til Indtægter, som tilkommer private Bestillingsmænd, hvis Retsstilling i Henseende til deres Lønning maa bestemmes efter lignende Regler som dem, der gælder om

---

<sup>52</sup>) Tilsvarende gælder nu ifølge § 35 de ved en Statstjenestemand's Fratrædelse til Udbetaling forfaldne Pensionsbidrag. Jfr. ogsaa med Hensyn til et en afskediget kommunal Tjenestemand hos Københavns Kommune tilkommende Pensionsbidrag utr. kbh. Byretsdom 22. August 1947 (A 21622/1946). Cfr. derimod tidligere Dom U. 1939. 629, der ikke fandt, at Rpl. § 513 omfattede et Beløb, der tilkom en uden Pension afskediget kommunal Tjenestemand i København, som Tilbagebetaling af de af ham til Pensionering til Kommunen indbetalte Beløb.

<sup>53</sup>) Tidligere maatte Undtagelsen i § 513 derimod ogsaa antages at gælde ved Underholdsbidrag, jfr. J. M. Skr. Nr. 47, 31. Marts 1927 og Tvangsfuldbyrdelse forrige Udg. S. 72.

<sup>54</sup>) Pl. 27. Juni 1781. Jfr. Domme U. 1908. 284, 1899. 459.

<sup>55</sup>) Jfr. U. 1930. 518 angaaende en Check, der repræsenterede en københavnsk Politibetjents ikke udbetalte Lønning, sml. Note 62, og U. 1943. 1192: Ikke Udlæg i en Debtors forfaldne hos Københavns Belysningsvæsen beroende, endnu ikke udbetalte Bestillingsløn.

<sup>56</sup>) til Kommissionsudkastet 1877 ad § 471 S. 199.

Tjenestemænd, f. Eks. Direktører (og det øvrige faste Personale) i en Bank, Kontorchefer i en Kreditforening<sup>57</sup>).

Ogsaa Pensioner antoges tidligere uden almindelig Lovhjemmel derfor<sup>58</sup>) at være undtaget fra Eksekution, selv om Talen var om kommunale Tjenestemænd. Undtagelsen udstrækkes imidlertid til nu ogsaa at gælde andre lignende Understøttelser af personlig Natur, men dog kun, naar de udredes af offentlige Kasser<sup>59</sup>), ikke af private Understøttelseskasser eller Selskaber<sup>60</sup>).

Eksekutionsfritagelsen gælder kun til, men paa den anden Side lige til det Øjeblik<sup>60 a</sup>), da Lønningen eller Pensionen er udbetalt til den paagældende<sup>61</sup>); det er derimod ikke nok, at den er forfalden til Udbetaling<sup>62</sup>).

En speciel Bestemmelse i samme Retning haves i § 514, Nr. 1, hvorefter i Overensstemmelse med Lov 21. Marts 1874 § 2 »de militære Underklassers Tjenestemolumenter« skal være undtaget fra Eksekution<sup>63</sup>). I tidligere Praksis<sup>66</sup>) har man anset denne Bestemmelse for anvendelig, selv efter at Lønningen var udbetalt, naar denne dog endnu var i Behold hos den paagældende.

<sup>57</sup>) Cfr. U. 1940. 944: Nogle en Provisor tilkommende forfaldne Løntilgodehavender fandtes ikke at kunne jævnstilles med de i Retsplejelovens § 513 nævnte Indtægter. Cfr. ogsaa med Hensyn til Udlæg i privat Pensionsydelse utr. kbh. F. R. K. 8. November 1941: ikke omfattet af § 513, derimod kun Udlæg under Iagttagelse af § 558.

<sup>58</sup>) Jfr. H. Munch-Petersen Civilproces III. S. 63.

<sup>59</sup>) Jfr. nu U. 1941. 457 med Hensyn til Pensionsbeløb, der udbetales af en af Lov Nr. 183, 11. Maj 1935 § 18 omfattet Pensionsfond.

<sup>60</sup>) Jfr. f. Eks. utr. kbh. F. R. K. 17. Februar 1923: ingen Eksekutionsfritagelse hjemlet for den Pension, som en tidligere Direktør for et Forsikringsselskab oppebar fra dette.

<sup>60 a</sup>) Jfr. utr. kbh. F. R. K. 9. Marts 1938: Udlæg foretaget i Pensionsydelse, der var indgaaet paa Rekviziti Bankkonto og derfor maatte anses for udbetalt.

<sup>61</sup>) Efter Civilprocesudkastet 1899 § 359 gjaldt den derimod kun, saalænge Ydelsen endnu ikke var forfalden.

<sup>62</sup>) Jfr. U. 1930. 518, hvorefter Udlæg ikke kunde gøres i en Check, der henlaa paa en Politistation, men endnu ikke var udleveret den paagældende Betjent som Lønning.

<sup>63</sup>) U. 1943. 1194 ligestiller Vederlaget for Civilbeskyttelsestjeneste med de militære Underklassers Tjenestemolumenter.

<sup>64</sup>) Jfr. U. 1901. 649.

30. Ved § 514, Nr. 2 til 4, indføres som noget nyt Eksekutionsfritagelse for *Dagpenge* og lignende Udredelser til Embedsmænd eller andre, der udfører offentlige Hverv, saaledes Nævninger efter § 97, samt Rejsseudgifter og Tærepenge, der er udbetalt til indkaldte Vidner eller Synsmænd. Endvidere undtages nogle Ydelser af særlig personlig Karakter, nemlig dels *Underholdspenge*, som ifølge Øvrighedsresolution, (offentligt) Forlig eller anden lignende Bestemmelse udredes til Hustruer eller Børn<sup>65</sup>), dels *Understøttelse* og Hjælp til trængende, som gives af det offentlige, Stiftelser eller andre veldædige Indretninger.

Medens det med Hensyn til Rejsseudgifterne udtrykkelig siges, at Eksekutionsfritagelsen gælder, selv om de allerede er udbetalt, og man sikkert med Hensyn til Dagpengene maa antage det samme, da ogsaa Udlæg i dem let vilde kunne hindre Udførelsen af den tilsigtede Funktion, stiller Forholdet sig noget mere tvivlsomt med Hensyn til Underholdspengene og Understøttelserne. Reglen maa ligesom med Lønningerne og Pensionerne være, at Eksekutionsfritagelsen kun gælder, indtil Udbetalingen har fundet Sted. Kun med Hensyn til Underholdsbidrag til Børn maa det, ifølge det særlige Øjemed, som de tjener, antages, at der ikke kan søges Fyldestgørelse i dem for en Gæld, der er Børnene uvedkommende. For saa vidt angaar Børn udenfor Ægteskab, støttes dette ogsaa ved den Betragtning, at Underholdskravet normalt tilkommer Barnet selv og ikke Moderen<sup>66</sup>).

40. Hvad Rettigheder efter *private Forsørgelseskontrakter* angaar, haves der ingen almindelig Hjemmel til at unddrage dem fra Kreditorernes Forfølgning. En saadan Fritagelse vil derfor kun kunne finde Sted, hvor enten Retten efter sit Indhold er af en saadan personlig Karakter, f. Eks. Krav paa Kost og Logis, at den ikke kan overføres til andre<sup>67</sup>), eller der i det enkelte Tilfælde kan paavises en sær-

<sup>65</sup>) Jfr. saaledes efter den tidligere Procesordning Domme i U. 1905. 539, 1915. 460.

<sup>66</sup>) Jfr. Lov Nr. 131, 7. Maj 1937 § 27 og U. 1934. 428 (H).

<sup>67</sup>) Jfr. Højesteretsdom i U. 1909. 951, jfr. 1908. 546. Se ogsaa om Aftægtskontrakter U. 1881. 317, 1902. 477 (angaaende Skifte af et Fællesbo) samt V. L. T. 1936. 110; men cfr. derimod U. 1893. 622 og 1900. 591.

lig Hjemmel for at undtage Retten. Denne Hjemmel kan bestaa i en konfirmeret Bestemmelse i Statutterne for vedkommende Forsørgelsesanstalt, idet der ifølge en hidtil gældende Praksis, som vistnok maa antages at være opretholdt ved Rpl., kan meddeles kgl. Konfirmation paa Bestemmelser, hvorefter Understøttelser, der udredes af saadanne Anstalter og Foreninger, skal være fritaget for Kreditorernes Forfølgning. Selv uden udtrykkelig Hjemmel maa det dog ikke sjældent underforstaas, at Underholdsbidrag og personlige Understøttelser kun skal udbetales til den paagældende selv, og en saadan Forudsætning maa vistnok, ialtfald naar Ydelsen er til sagt uden Vederlag, jfr. nedenfor under B., kunne anerkendes som bindende overfor den paagældendes Kreditorer, selv om de i § 514, Nr. 3 og 4, nævnte Betingelser ikke foreligger, men Underholdskravet eller Understøttelsen har ganske privat Hjemmel.

5<sup>o</sup>. Angaaende Livrenter, Overlevelsenser, Livsforsikringssummer og lignende Ydelser bestemmer Rpl. § 515, at de, »for saa vidt ikke andet ved Retsforholdets Stiftelse retsgyldig er bestemt, ikke er undtagne fra Eksekution, med mindre særlig Lovhjemmel derfor haves, eller saadant maatte følge af den borgerlige Rets Regler«.

Reglen om, at saadanne Ydelser ikke uden særlig Hjemmel kan forlanges undtaget fra Eksekution, stemmer med, hvad der allerede før Rpl. var antaget. En mere almindelig Lovhjemmel for Fritagelse fra Retsforfølgning fandtes tidligere kun for de i Statsanstalten tegnede Livsforsikringer, idet disse i hvert Fald ifølge Ordlyden af Lov 18. Juni 1870 § 16 ikke kunde underkastes Arrest, Beslag eller Eksekution af nogen Art. For Livsforsikringer tegnede i andre tilladte Selskaber gjaldt der derimod ifølge Lov Nr. 65, 1. April 1914 § 39, jfr. § 51, kun Fritagelse, saafremt det ikke efter Forsikringsdokumentets Indhold maatte antages, at de ikke var bestemt til at tjene Forsørgelsesøjemed<sup>68</sup>).

<sup>68</sup>) Jfr. om den tidligere Retstilstand Afhandling af Henry Ussing: Om Kreditorernes Adgang til at søge Fyldestgørelse i den ved en Livsforsikringskontrakt begrundede Ret, U. 1917. B. 241—250 og 257—266, samt Jul. Lassen: Lærebog i Obligationsrettens specielle Del, 2. Udg. ved Henry Ussing S. 296—298, J. Øvergaard:

Nu findes en »særlig Lovhjemmel« for at undtage Kapitalforsikringer fra Kreditorforfølgning i Lov om Forsikringsaftaler Nr. 129, 15. April 1930 § 116, og Reglerne gælder ifølge § 118 ogsaa for Renteforsikring. Bestemmelserne i Forsikringsaftaleloven finder ogsaa Anvendelse paa Livsforsikringer i Statsanstalten, jfr. Lovbekg. Nr. 335, 24. Juni 1940 § 9<sup>69</sup>).

Den almindelige Grundregel i FAL. § 116, 1. Stk., er den, at hverken Forsikringstagerens eller den begunstigedes Ret<sup>70</sup>) overfor Selskabet kan gøres til Genstand for Retsforfølgning fra deres Kreditorers Side<sup>71</sup>).

Skønt Forsikringsaftaleloven udmærker sig ved i Modsætning til Tilsynslovens § 39 ikke at opstille Forsørgelsesøjemed som Kriterium for Beskyttelsen mod Kreditorerne, gøres der dog i § 116, 2. Stk., Undtagelse fra Hovedreglen i saadanne Tilfælde, hvor det er i høj Grad sandsynligt, at dette Øjemed ikke kan have spillet nogen Rolle. Undtagelse gælder derfor, naar Policen er overdraget, med mindre Erhververen er Forsikringstagerens Ægtefælle, eller Erhvervelsen har fundet Sted uden Vederlag.

Beskyttelsen mod Retsforfølgning gælder enhver Rettighed efter Policen, baade Forsikringssum, Genkøbsværdi og Bonus. Beskyttelsen maa imidlertid ophøre, naar først Beløbene er udbetalt, medens det ikke er tilstrækkeligt, at de er forfaldne<sup>72</sup>). Utvivlsomt er det dog, at Forsikringstageren gyldigt kan bestemme, at Forsikringssummen skal baandlægges i Overformynderiet eller andetsteds. Det maa vistnok ogsaa antages, at Beløbene er beskyttede mod Individualforfølgning, naar de

---

Om Livsforsikringskravet som Formuesobjekt efter norsk Ret (1913) og N. C o h n: Livsforsikringskravets formueretlige Behandling S. 451 ff. samt D. R p l. III. 2. Udg. S. 56—59.

<sup>69</sup>) Jfr. nærmere til det følgende om Forholdet efter Forsikringsaftaleloven A. D r a c h m a n n B e n t z o n's Kommentar ad § 116 og H e n r y U s s i n g: Enkeite Kontrakter, 2. Udg. S. 309—14 og K r i s t i a n S i n d b a l l e: Forsikringsret II. S. 75 ff.

<sup>70</sup>) Er der ved Forsikringstagerens Død ikke indsat nogen begunstiget, og er Policen ikke ved nogen retsgyldig Disposition inter vivos overdraget nogen anden, tilfalder Kravene derimod ifølge Lovens § 104 eller, hvis Summen ikke er forfalden, ifølge dennes Analogi Dødsbointeressenterne, være sig Kreditorerne eller Arvingerne.

<sup>71</sup>) Om den af Henvisningen til FAL. § 117 følgende Begrænsning i Forhold til Konkursboet, se S k i f t e r e t t e n S. 116—17.

<sup>72</sup>) Jfr. for FAL. Dom i U. 1929. 1167.

bliver staaende hos Selskabet, idet der købes en Livrente for Forsikringssummen eller Genkøbsværdien<sup>73)</sup>.

Ved den sociale Ulykkesforsikringslov, jfr. Lovbekg. Nr. 149, 23. Marts 1948, § 6 erklæres det om Krav, der tilkommer en forsikret eller hans efterladte ifølge Loven, at de ikke kan gøres til Genstand for Arrest, Eksekution eller anden Retsforfølgning, og en lignende Bestemmelse er ved Folkforsikringslov, Lovbekg. Nr. 176, 15. April 1948 § 81, Stk. 1, truffet med Hensyn til Alders- og Invalidere. En tilsvarende Regel gælder ifølge Lov Nr. 94, 27. Marts 1934<sup>73a)</sup> § 12 ogsaa om Krav paa Invalidere m. v. til værnepligtige, jfr. ogsaa til Dels m. H. t. militære Invalidere og deres efterladte i de sønderjydske Landsdele Lovbekg. Nr. 149, 15. April 1935 § 33. Se endvidere nu Lov Nr. 475, 1. Oktober 1945 § 67 om Erstatning til Besættelsestidens Ofre. Ogsaa i disse Tilfælde drejer det sig dog kun om en Beskyttelse, saalænge Forsikringssummen endnu ikke er udbetalt til den berettigede<sup>74)</sup>. En almindelig Bestemmelse vedrørende Ulykkes- og Sygeforsikring findes endelig i FAL. 15. April 1930 § 123, hvorefter hverken Forsikringstagerens eller den sikredes Ret overfor Selskabet kan gøres til Genstand for Retsforfølgning fra deres Kreditorers Side.

Med Hensyn til Erstatningskrav for Personskade ved Jernbanedrift er det ved Lov Nr. 117, 11. Marts 1921 § 4, 5. Stk., bestemt, at Overdragelse og Kreditorforfølgning ikke kan ske.

Ved andre Tilfælde af Personskade findes derimod ingen udtrykkelig Lovregel, men det kan vistnok antages, at saadanne Erstatningskrav maa undergives lignende Regler som Godtgørelseskravene efter Ikrafttrædelseslovens § 15<sup>75)</sup>.

<sup>73)</sup> At Dispositionerne derimod kan anfægtes i Tilfælde af Konkurs efter FAL. § 117, antages af A. Drachmann Bentzon S. 498.

<sup>73a)</sup> Loven er senest forlænget ved Lov Nr. 111, 23. Marts 1948 og ændret ved Lov Nr. 230, 28. Maj 1948. (Det i sidstnævnte Lov hjemlede Optryk af Loven er endnu ikke sket).

<sup>74)</sup> En Baandlæggelse i Henhold til Ulykkesforsikringsloven maa dog udelukke Kreditorforfølgning, jfr. Henry Ussing: Alm. Del, 3. Udg. S. 257 samt Domme U. 1930. 125 (angaaende Forholdet til den anden Ægtefælle paa Skifte) og U. 1938. 597, men cfr. formentlig urigtigt U. 1935. 972.

<sup>75)</sup> Jfr. ovfr. S. 68—69 med der anførte Domme.

Det turde imidlertid være et Spørgsmaal, om der ikke burde være Mulighed for at beskytte særlig Erstatningssummer for Invaliditet mod Kreditorforfølgning, naar Erstatningsbeløbet er holdt afsondret fra Skyldnerens øvrige Formue, f. Eks. ved at indsættes til særskilt Forvaltning i Bank eller Sparekasse eller lignende<sup>76)</sup>.

6<sup>o</sup>. I Lighed med, hvad der tidligere var hjemlet<sup>77)</sup>, undtages endvidere ved § 514, Nr. 5, Midler og Penge, der udenrigs fra indsættes i Nationalbanken. Sammesteds gives der Lovhjemmel for at undtage Klasselotterigevinster, hvad der dog kun gælder, indtil Udbetaling af dem har fundet Sted<sup>78)</sup>.

Iøvrigt haves der ingen Hjemmel for at undtage Midler, der er indsat i Banker eller Sparekasser eller lign. Indretninger, fra Kreditorernes Forfølgning. Ifølge kgl. Resol. 23. Decbr. 1864 I, Nr. 3, der er opretholdt ved Rpl., jfr. § 614, 3. Stk., kan der gives Konfirmation paa Bestemmelser, hvorved der tiltaas »Fritagelse for Arrest eller Beslag« for de i Laane- og Sparekasser og lignende Institutter indsatte Summer og disses Renter, saalænge de indestaar sammesteds; en saadan Konfirmation har hyppig fundet Sted. Disse Udtryk maa dog sikkert tages i den strenge Betydning, hvorefter de alene omfatter det foreløbige Retsmiddel Arrest, og ikke den endelige Retsforfølgning med Eksekution<sup>79)</sup>, idet der ellers vilde være aabnet Skyldnere en altfor let Vej til at unddrage deres kontante Pengemidler fra deres Kreditors Forfølgning. Selv om der i Statutterne maatte være truffet den yderligere Bestemmelse, at Midlerne kun skal kunne udbetales mod den paagældendes egen Kvittering, kan det næppe være afgørende<sup>80)</sup>, da Meningen hermed kun kan formodes at skulle være at skabe en Legitimationsregel overfor Sparekassen, men

<sup>76)</sup> Dette foreslaas af Konkurslovscommissionen, se Udkast til Lov om Gældsordning S. 104, jfr. S. 281. Jfr. i Tilslutning hertil Henry Ussing 1. c. og om Baandlæggelse efter Ulykkesforsikringsloven ovfr. Note 74.

<sup>77)</sup> Næmlig ved Oktr. 4. Juli 1818 § 45, jfr. Lov Nr. 157, 12. Juli 1907 § 1.

<sup>78)</sup> Tidligere var der i Planen for Lotteriet vistnok kun Hjemmel for at fritage Gevinsterne for Arrest.

<sup>79)</sup> Jfr. Kskr. 7. Oktober 1834 og J. D. 1941. 307.

<sup>80)</sup> Cfr. N e l l e m a n n: Execution S. 147—48.

ikke en Beskyttelse mod Indskyderens Kreditorer, og en videregaaende Vilje forøvrigt heller ikke kunde være bindende overfor disse, jfr. straks nedenfor under B.

7<sup>o</sup>. En særlig Udelukkelse fra Eksekution hjemler Kommissionslovens § 61, idet den afskærer Kommissionærens Kreditorer fra at gøre Udlæg i den Fordring mod Tredjemand, som erhverves ved Kommissionærens Udførelse af Kommissionen. Herom maa henvises til Civilretten<sup>81</sup>).

8<sup>o</sup>. En særlig Hjemmel for Undtagelse fra Eksekution fandtes allerede i Lov Nr. 39, 24. Marts 1899 § 15, 2. Pkt., og Nr. 101, 22. April 1904 § 15, 2. Pkt., for de i Henhold til disse Love oprettede Husmandsbrug og i Lov Nr. 557, 4. Oktober 1919 § 10<sup>82</sup>), jfr. Lov Nr. 537 af s. D. § 10. Nu giver Statshusmandsloven Nr. 339, 9. Juni 1948 § 24, Stk. 2, en almindelig Hjemmel for, at der ikke uden Landbrugsministerens Samtykke kan foretages Retsforfølgning i et selvstændigt Brug med Tilbehør for nogen Ejeren personligt paahvilende Gæld, bortset fra Udpantning for forfaldne personlige Skatter<sup>83</sup>). —

Et Forhaands Afkald paa Eksekutionsfritagelsen vil aldrig være bindende. Om derimod et Afkald, meddelt under selve Eksekutionen, vil have nogen Betydning, maa bero paa Omstændighederne. Hvor nemlig Fritagelsen umiddelbart skyldes et Hensyn til den paagældende selv, saaledes ved Forsikringssummer, der udelukkende skal komme ham selv til Gode, eller udenlandske Midler i Nationalbanken, maa han kunne give Afkald derpaa. Men hvor der, som det hyppigst vil være Tilfældet, tillige kommer et Hensyn til andre eller til det offentlige frem, saaledes navnlig ved de forskellige Ydelser eller de til Tjenesten nødvendige Genstande, der sikres Embedsmænd (eller Søfolk til Tjenesten om Bord), maa der tillige kræves Samtykke fra deres Side, der repræsenterer denne Interesse<sup>84</sup>).

<sup>81</sup>) Jfr. Henry Ussing: Aftaler, 2. Udg. S. 359 og 362.

<sup>82</sup>) Jfr. herved U. 1927. 745 og 998, 1929. 977 med Note, 1935. 210 og 1937. 154. Se iøvrigt Tvangsfuldbyrdelse forrige Udgave S. 78 og Kommenteret Rpl. I. S. 715.

<sup>83</sup>) Om Forholdet til de ældre Love se nu Lov Nr. 339, 9. Juni 1948 § 57.

<sup>84</sup>) Jfr. saaledes den tidligere Pl. 27. Juni 1781, hvorefter der kunde

B. Angaaende det Spørgsmaal, hvor vidt Formuerettigheder, som ellers kunde gøres til Genstand for Udlæg, ved privat Viljesbestemmelse gyldig kan blive undtaget derfra, nøjes Rpl. med i § 512 at bestemme: »I saadant Gods (og det samme maa sikkert gælde om andre Formuerettigheder), som ellers ifølge deres Natur kunde være Genstand for Eksekution, kan Udlæg ikke gøres, naar det ved Retshandler med Tredjemand eller ved dennes Bestemmelser retsgyldig er fastsat, at Kreditor ikke kan søge Fyldestgørelse i Godset«, og ligeledes forudsættes det, som ovenfor berørt i § 515, at Livsforsikringer o. desl. ved retsgyldig Bestemmelse kan undtages fra Eksekution. Men under hvilke nærmere Betingelser en saadan Bestemmelse kan anerkendes som retsgyldig, udtaler Rpl. sig ikke om, og den maa da antages at have henholdt sig til de Regler, der før Rpl. havde udviklet sig ifølge Betragtninger hentede fra Sagens Natur<sup>85</sup>).

I saa Henseende er der nu ingen Tvivl om, at Rettigheder, som Skyldneren allerede endelig har erhvervet, ikke gyldig kan undtages fra Udlæg, medmindre Lovens Betingelser for Stiftelsen af en tinglig Ret maatte være opfyldt<sup>86</sup>). Bortset herfra maa den Viljesbestemmelse, der skal medføre en Indskrænkning i Kreditorernes Ret, have foreligget i det Øjeblik, da Retten erhvervedes af Skyldneren, jfr. ogsaa Rpl. § 515 (»ved Retsforholdets Stiftelse«).

gøres Eksekution i Embedsmænds Gage, naar baade Embedsmanden selv godvillig gav Anvisning derpaa, og Kreditor havde erholdt Til ladelse af det Ministerium, hvorunder han hørte. Jfr. ogsaa ndfr. S. 107, Note 61 med Hensyn til Hustruens Samtykke til Afkald paa Indbobeneficiet.

<sup>85</sup>) Jfr. herved N elle mann: Execution S. 117—126, De un t z e r: Skifteret S. 155—168, A g e s e n: Om Singulærsukcession i Formuerettigheder inter vivos (1879) S. 129 ff., 147 ff., Jul. Lassen: Haandbog i Obligationsret. Alm. Del S. 573—76, H e n r y U s s i n g: Obligationsret. Alm. Del, 3. Udg. S. 258—260, N. C o h n: Livsforsikringskravets formueretlige Behandling S. 381 ff., navnlig S. 406 ff., og særlig med Hensyn til Livrenter Jul. Lassen: Lærebog i Obligationsrettens specielle Del, 2. Udg. v. U s s i n g, S. 316—17, 4. Udg. S. 301.

<sup>86</sup>) Jfr. Jul. Lassen: Haandbog i Obligationsret. Alm. Del S. 575, samt Højesteretsdomme i U. 1897, 791, 1899. 106.

Synspunktet maa her være, at der aldrig kan gives Skyldneren selv en saadan Retsbeskyttelse mod hans Kreditorers Forfølgning. Skal der anerkendes nogen Indskrænkning heri, maa det skyldes et Hensyn til den, der har overført Retten til Skyldneren, hvorefter han maa siges at have et naturligt Krav paa at forlange en saadan Indskrænkning opretholdt.

En naturlig Forudsætning for, at Begrænsningen skal kunne faa nogen Virkning for Erhververens Kreditorer, maa det da i hvert Fald være, at ogsaa Erhververen selv derved bliver bundet i sin Raadighed. En Ordning, hvorefter Erhververen selv frit skulde kunne afhænde og pantsætte de erhvervede Rettigheder, men alene hans Kreditorer skulde være udelukkede fra enhver Adgang til at gøre Fyldestgørelse i dem, synes ikke at burde anerkendes. Det reale Formaal, som Overdrageren maa formodes at have villet fyldestgøre ved sin Raadighedsindskrænkning, nemlig at sikre Tingens Tilstedeblivelse hos Erhververen, vil kun højst mangelfuldt blive realiseret ved en saadan Ordning, og i hvert Fald vilde det frembyde betydelige Farer for den almindelige Kredit, om en Skylder saaledes, uden at det var forbundet med noget-somhelst Offer for ham selv, kunde bringe sine Aktiver i Ly for sine Kreditorers Forfølgning<sup>87</sup>).

a. Det er blevet hævdet, at en saadan almindelig Raadighedsindskrænkning ikke kan stilles som Betingelse for Gyldigheden af en Bestemmelse om Udelukkelse af Kreditorfølgning, naar det drejer sig om »ensidige« Erhvervelser uden Vederlag fra Skyldnerens Side. Begrundelsen herfor er, at der ved rene Gaver ikke gaar noget Aktiv fra Kreditorerne, da Formuegodet erhverves uden Afgivelse af anden Formue<sup>88</sup>). Dette er i hvert Fald ikke rigtigt i Forhold til de nye Kreditorer, som først kommer til, efter at Gaven er gaaet ind i Skyld-

---

<sup>87</sup>) Jfr. U. 1908. 285 og 1910. 215 (H). Ved en Dom i U. 1910. 69 udelukkedes dog Kreditorerne fra at søge Udlæg i en »Ususfruktus«-Ret, skønt der var indrømmet Nyderne en vis begrænset Dispositionsret.

<sup>88</sup>) Jfr. Vinding Kruse: Ejendomsretten, 2. Udg. I. S. 239 og Frost U. 1937. B. 279.

nerens Formue<sup>89</sup>). Naar Skyldneren selv kun har erhvervet Retten med Raadighedsindskrækning, maa denne paa den anden Side ogsaa respekteres af alle hans Kreditorer<sup>90</sup>). Saaledes maa Midler, der til Rentenydelse for en Person er baandlagte i Overformynderiet, ogsaa i vidt Omfang være unddraget hans Kreditors Forfølgning<sup>91</sup>), idet navnlig Formodningen maa være for, at der hverken kan gøres Udlæg i selve Kapitalen eller i Renter, saa længe disse ikke er forfaldne<sup>92</sup>), og i hvert Fald hvor Dispositionen lyder paa, at Renten kun kan hæves mod Nyderens egenhændige Kvittering, heller ikke i forfaldne Renter<sup>93</sup>)<sup>94</sup>). Giverens virkelige Interesse i og alvorlige Ønske om at se sin Raadighedsindskrækning opretholdt ogsaa overfor Modtagerens Kreditorer vil her sjældent kunne betvivles, men sædvanlig klart fremgaa, enten deraf, at en fastsat Begrænsning i Giverviljen først ved en saadan Beskyttelse ogsaa overfor Kreditorerne bliver tilstrækkelig effektiv,

<sup>89</sup>) Jfr. Kristen Andersen i T. f. R. 1939 S. 160 ff., navnlig S. 167, Ragnar Knoph: Norsk Arveret (1929) S. 165 og E. Aalten: Tvangsloven, 2. Udg. S. 96—98, men cfr. til dels Skeie: Civilproces III. 2. Udg. S. 218—22 og S. 461—71.

<sup>90</sup>) Jfr. U. 1890. 748, 1901. 510, 1906. 59, cfr. 1892. 74; jfr. herved ogsaa Højesteretsdom i U. 1912. 263.

<sup>91</sup>) Jfr. nærmere N e l l e m a n n: Execution S. 117—19, B e n t z o n: Arveret, 3. Udg. S. 158—61, samt Domme i U. 1889. 960, 1891. 608, 1892. 664 og 940, 1893. 316, jfr. 1895. 911 (H), 1893. 921, 1894. 170, 1895. 183, 1896. 888, 1925. 502, 1929. 610, 1933. 263 (H), 1934. 104 (H).

<sup>92</sup>) Jfr. fra nyere Tid U. 1925. 502 (uagtet Testamentet kun udtrykkelig nævnte Kapitalen som undtaget fra Udlæg).

<sup>93</sup>) Jfr. U. 1893. 213, 1895. 911 (H).

<sup>94</sup>) Det maa vistnok overhovedet antages, at Kreditorerne, selv om en saadan Bestemmelse om Arvingens egenhændige Kvittering for Renterne ikke findes i Testamentet, er udelukket fra, ved at gøre Udlæg i den i Overformynderiet indestaaende forfaldne Rente, at hindre Arvingen i selv at hæve den, jfr. Højesteretsdom U. 1933, 263 (265) og J a n K o b b e r n a g e l: Baandlæggelse (1939) S. 172. Derimod maa Beskyttelsen ophøre, saa snart Rentebeløbet er oppebaaret af Arvingen selv eller af andre ifølge Fuldmagt fra denne, uanset om Beløbet maatte findes individualiseret, jfr. Højesteretsdom U. 1934. 104, U. 1940. 396, 1944. 1162 (H), S t i g I u u l: Fideikommissarisk Substitution (1934) S. 232, K o b b e r n a g e l l. c. S. 175, samt Erik Møllerup i U. 1933. B. 167 ff., men cfr. C. B. Christoffersen smst. S. 73 ff.

f. Eks. naar Giveren har forbeholdt sig under visse Forudsætninger at faa sin Ting tilbage, eller af, at den er nødvendig til at fyldestgøre Giverens almindelige Formaal, uden Hensyn til Modtagerens økonomiske Skæbne iøvrigt at sikre ham Nydelsen af de skænkede Aktiver.

b. Til en vis Grad anderledes stiller Sagen sig derimod, hvor der er Spørgsmaal om Erhvervelser, som Skyldneren maatte have gjort mod V e d e r l a g. Hvis der i en saadan Overdragelsesretshandel maatte være optaget Vilkaar, der indskrænker Erhververens og hans Kreditors Raadighed over det erhvervede, kan man ikke uden videre gaa ud fra, at saadanne Vilkaar tjener en rimelig Interesse hos Overdrageren. Men der vil være en nærliggende Fare for, at de i Virkeligheden kun skyldes Erhververens eget Ønske, idet han saaledes paa en bekvem Maade kunde unddrage f. Eks. en fast Ejendom, han havde købt, fra sine Kreditors Forfølgning. Selv om Handlen indeholdt Bestemmelser, der tilsyneladende ogsaa indskrænkede hans egen Raadighed over Ejendommen, vilde han kunne trøste sig med, at de i Virkeligheden ikke vilde blive forlangt opretholdt af Overdrageren, naar denne ikke kunde tænkes at have nogen Interesse deri.

For at saadanne Vilkaar skal fordres respekterede af Erhververens Kreditorer, maa derfor en særlig Interesse hos Overdrageren i deres Opretholdelse gøres sandsynlig<sup>95</sup>). Kun naar en saadan Interesse oplyses, kan der antages at være skabt en virkelig Ret for Overdrageren og en dertil svarende Pligt for Erhververen, og som ovenfor fremhævet er det alene Overdragerens selvstændige Ret, men ikke noget umiddelbart Hensyn til Skyldneren selv, der kan indskrænke Kreditorerne i deres Adgang til Fyldestgørelse<sup>96</sup>). Som

---

<sup>95</sup>) Naar C o h n — der forøvrigt indskrænker Forbeholdets Gyldighed til Gaver — anf. Sted S. 407 ff. vil lægge Vægt paa, om Dispositionen skyldes Erhververen eller Overdrageren, giver dette ikke nogen virkelig Vejledning, da der sædvanlig vil foreligge en F æ l l e s d i s p o s i t i o n.

<sup>96</sup>) Jfr. herved U. 1941. 833: En Bestemmelse i en Byggeforenings Vedtægter, hvorefter det enkelte Medlems Andel var undtaget fra Eksekution fra hans Særkreditorer, fandtes under Hensyn til Foreningens Interesse i den Anerkendelse og til den Raadighedsindskrænk-

Indicier i saa Henseende vil det f. Eks. kunne tjene, at Vederlaget af Hensyn til Baandlæggelsen maa antages at være blevet sat lavere, end det ellers vilde have været Tilfældet, eller at Overdrageren har forbeholdt sig Tilbagekøbsret, saaledes at Raadighedsindskrækningen kan antages at skulle tjene til at sikre denne. Saadanne Momenter kan imidlertid kun være vejledende ved Bedømmelsen af Forholdet, men ikke i sig selv afgørende, naar blot Overdragerens selvstændige Interesse i at opretholde Indskrækningen paa anden Maade dokumenteres. Som en vis Analogi kan henvises til Reglen om, at de enkelte Interessenters Særkreditorer maa staa tilbage for Selskabskreditorerne, for saa vidt som nemlig denne Ordning ikke antages at hvile paa et umiddelbart Hensyn til den enkelte Interessent, mens paa hans Medinteressenters Interesse i at fastholde en saadan Ordning (som den har faaet Udtryk i deres saakaldte »gensidige Fradragsret«<sup>97)</sup><sup>98)</sup>.

---

ning, der ved Vedtægterne iøvrigt var paalagt de enkelte Medlemmer, at maatte respekteres af et Medlems Kreditorer. Cfr. derimod U. 1934. 415, der tilsidesætter en Bestemmelse i en gensidig Kontrakt om Fritagelse fra Udlæg, bl. a. fordi der ikke var godtgjort nogen berettiget Interesse heri hos Overdrageren.

<sup>97)</sup> Jfr. T o r p: Selskabsret S. 90 ff. Se herved ogsaa S i n d b a l l e: Selskabsret I. 2. Udg. S. 75—76, der som Begrundelse for, at en Interessent ikke kan faa udbetalt mere end sin Nettoandel, fremhæver, at Medinteressenterne har en overvejende Interesse i, at der ikke udbetales mere.

<sup>98)</sup> Hvad angaar fremmed Rets Stilling til Spørgsmaalet, kan en bindende Udelukkelse af Kreditorernes Retsfølgning efter den hidtil gældende n o r s k e Ret ifølge en udtrykkelig Bestemmelse i en Lov 29. Marts 1890 § 3 kun ske, saafremt Rettigheden er erhvervet uden Vederlag fra Skyldnerens Side, jfr. H a g e r u p: Civilproces, 2. Udg. II. S. 329—30, og en lignende Ordning er ogsaa opretholdt ved Tvangsfuldbyrdslovens § 64, jfr. H a g e r u p s anf. Værk, 3. Udg. III. S. 72, S k e i e: Civilproces III. 2. Udg. S. 218—22, jfr. 461—71 og A l t e n: Tvangsloven, 2. Udg. S. 96 ff. Om Vederlagsfrihed er den eneste Betingelse for Anerkendelse af Eksekutionsfritagelse, se yderligere Citater i Note 89. Efter s v e n s k Ret antages Forholdet at være et ganske lignende som det, der i Teksten er hævdet for dansk Ret, nemlig at Forbeholdet i en Gavedisposition altid er gyldigt, naar ogsaa Skyldneren selv indskrænkes i sin Raadighed, men i Tilfælde af Erhvervelse mod Vederlag kun, for saa vidt Medkontrahenten dermed

## § 7.

### Om Genstanden for det enkelte Udlæg.

I. A. Særlige Omstændigheder vil kunne udelukke fra at gøre Eksekution i en vis Formuemasse.

Naar saaledes Skyldneren er gaaet fallit, afskæres enhver Adgang til at gøre Eksekution i den af Konkursen omfattede Formuemasse, jfr. K. L. § 10, 1. Stk.: »de under Konkursbehandlingen hørende Formuegenstande«. Dette Forbud mod Eksekution gælder baade Konkurskreditorerne og uden for Konkursen staaende Kreditorer. For saa vidt angaar den Formue, der, som f. Eks. Selverhverv, i Henhold til K. L. § 5 er unddraget Konkursbehandling, maa derimod Individualforfølgning kunne foretages saavel af Konkurskreditorerne som af Kreditorer, hvis Krav er opstaaet efter Konkursen<sup>1)</sup>. Et i den af Konkursen omfattede Formuemasse forud for Konkursens Begyndelse endelig opnaaet<sup>2)</sup> Udlæg bevarer derimod som Regel sin Virkning, jfr. Rpl. § 533, 1. Stk., og K. L. § 10, 2. Stk. Det vil dog i Medfør af K. L. § 23, 2. Stk., jfr. Lov Nr. 68, 12. April 1927, altid tabe sin Kraft, naar Konkursen be-

har fyldestgjort sin egen Interesse, og det altsaa ikke blot er sket for at sikre Skyldneren overfor hans Kreditorer, jfr. Trygger: Utsøkningslagen 2. uppl. ad § 67 S. 218 ff. Se i Overensstemmelse hermed ogsaa Åke Hassler: Exekutionsrätt II. S. 220—21. Efter tysk Ret synes Afhændelsesforbud ikke med bindende Virkning for Tredjemand at kunne fastsættes ved Retshandel, jfr. Stein's Kommentar ad § 772, I., jfr. ogsaa B. G. B. §§ 135—137. Hvad endelig fransk Ret angaar, er efter Code de procédure art. 581, 3<sup>o</sup> Muligheden for at udelukke Kreditorerne kun udtrykkelig hjemlet ved Gave og Testamente, jfr. Cézair-Bru: Vois d'exécution S. 44—45, men f. Eks. Garsonnet: Procédure IV. 3<sup>o</sup> ed. § 70 S. 179 antager, at Reglen ogsaa maa overføres paa Dispositioner mod Vederlag.

<sup>1)</sup> Jfr. Skifteretten (1935) S. 44 og 49.

<sup>2)</sup> Om hvad dertil nærmere kræves, jfr. Rpl. § 528 ff. og ndfr.

gynder senest 3 Ugers Dagen efter den Dag, da Udlæget blev givet. Endvidere vil der efter Omstændighederne kunne blive Tale om Afkræftelse af Udlæg i Medfør af § 23, 1. Stk. Herom maa dog dog nærmere henvises til Skifteretten<sup>3)</sup>.

Ogsaa i visse Tilfælde af lovordnet Likvidation udelukkes Eksekution. Dette gælder saaledes ifølge Skadesforsikringslov Nr. 155, 2. Maj 1934 § 54, 3. Stk., og Lov Nr. 156 s. D. om Spare- og Udlaansvirksomhed § 6, 3. Stk., Lov Nr. 183, 11. Maj 1935 om Tilsyn med Pensionskasser § 21, Banklov, Lovbekg. Nr. 254, 25. Juli 1938 § 16, 4. Stk., Sparekasselov, Lovbekg. Nr. 255 s. D. § 16, 5. Stk., og Lov Nr. 355, 1. Juli 1940 om Tilsyn med Begravelseskasser § 12, idet alle de nævnte Lovbestemmelser udtrykkelig gør K. L. § 10 anvendelig. Derimod har der været Tvivl om Aktieselskabsloven Nr. 123, 15. April 1930 § 65, der ikke nævner K. L. § 10, medfører Udelukkelse af Eksekution undtagen i Tilfælde, hvor Handelsministeren har udnævnt Likvidator, men denne Begrænsning kan ikke fastholdes<sup>4)</sup>.

Endvidere er Individualforfølgning ifølge Tvangsakkordloven § 5 udelukket, naar offentlig Tvangsakkordforhandling er begyndt, men Forbudet gælder her kun for Akkordkreditorer, men ikke for Fordringer, som ikke berøres af Akkorden<sup>5)</sup>. En Beskyttelse mod Individualforfølgning ogsaa paa Underhaandsstadiet fulgte dog af Lov Nr. 364, 18. December 1933 § 9 og af Loven Nr. 121 vedrørende Landbrugets Gæld, 9. April 1936 § 4, der senest er forlænget ved Lovanordn. Nr. 169, 23. Marts 1945<sup>6)</sup>.

Derimod kan der ikke uden videre gælde nogen almindelig Beskyttelse mod Individualforfølgning, fordi der er etableret en frivillig Akkordordning eller Likvidation.

<sup>3)</sup> Se navnlig Skifteretten S. 112—14 og 120—21.

<sup>4)</sup> Jfr. herved Skifteretten S. 257, Erwin Munch-Petersen: Overdragelser til Fyldestgørelse (1935) S. 124 og U. 1938. 1061 (H). Cfr. derimod U. 1931. 1122, 1932. 799 og 1933. 387.

<sup>5)</sup> Jfr. U. 1941. 829.

<sup>6)</sup> Jfr. Skifteretten S. 187—88 med Note 37. Se herved navnlig Domme i U. 1933. 122, 816, 1086, 1087, 1100, 1934. 148, 159, 346 med Note, 1934. 411, 598, 799, 1002, 1107, 1935. 26 (H), 606, 799, 1936. 969, 1130, 1937. 225, 823, 1937. 957 samt V. L. T. 1936. 258 og 274.

men hertil maa kræves, at Betingelserne for Stiftelsen af en Ejendomsret eller en viljesbestemt Panteret til Fordel for de deltagende Fordringshavere i det enkelte Tilfælde maa anerkendes at foreligge<sup>7)</sup>.

I et Dødsbo vil Eksekutionen være udelukket, saa længe Gælden i dette ikke er vedgaaet, jfr. Skiftel. § 35. Et allerede før Dødsfaldet opnaet Udlæg bevarer i Modsætning til ved Konkurs ubetinget sin Virkning, da der ikke kan være Tale om at anvende Konkurslovens Afkræftelsesregler i et Fragaaellesbo, medmindre det erklæres konkurs efter K. L. § 145. Heller ikke Bestemmelsen i Rpl. § 533, 2. Stk., finder Anvendelse i et Fragaaellesbo<sup>8)</sup>. Derimod kan der gøres Udlæg baade i et sædvanligt Gældsvedgaaelsesbo efter Skiftel. § 54, i et Dødsbo, hvor der er en efterlevende Ægtefælle, og hvor der har bestaaet Formuefællesskab mellem Ægtefællerne, samt i et Skilsmisse- eller Separationsbo, jfr. Skiftel. §§ 62 og 69, som disse §§'er er ændret ved Lov Nr. 58, 18. Marts 1925<sup>9)</sup>.

En særlig Hjemmel for Udelukkelse af Eksekution (og anden Kreditorforfølgning) findes for Tiden i Lov Nr. 322, 19. Juni 1946 § 4<sup>10)</sup> med Hensyn til Formueværdier, som i Landsforræderi- eller Værnemagersager er under Beslaglæggelse eller Forvaltning<sup>11)</sup>, dog kun saa længe Beslaglæggelsen eller Forvaltningen opretholdes<sup>12)</sup>.

<sup>7)</sup> Jfr. nærmere herom Skifteretten S. 204—205 og Domme J. D. 1935. 79 samt U. 1936. 32 (H) og U. 1941. 868. Se iøvrigt herved Erwin Munch-Petersen: Konkursurrogater (1932) S. 318—41 og Overdragelser til Fyldestgørelse (1935) S. 55—102 samt Vinding Kruse U. 1935. B. 164—67.

<sup>8)</sup> Jfr. Skifteretten S. 221—22.

<sup>9)</sup> Jfr. nærmere Skifteretten S. 233, 238 og 252 f. o.

<sup>10)</sup> Se om Fortolkningen af denne Bestemmelse Erwin Munch-Petersen i Juristen 1946 S. 188—193 og Dommene U. 1947. 168 og 898. Kritiske Bemærkninger til Bestemmelsen er fremsat af Iver Hoppe U. 1946. B. 181 ff.

<sup>11)</sup> Om Retstilstanden før Loven se Erwin Munch-Petersen l c. og U. 1932. 825, U. 1946. 450 og 757.

<sup>12)</sup> Om Virkningen af Beslaglæggelse i Konfiskationsojemed efter Rpl. Kap. 18 se U. 1932. 825, Kommenteret Rpl. II. S. 1006 og Stephan Hurwitz: N. T. f. S. 1936 S. 99—101, jfr. om »Formuebeslag« Stephan Hurwitz: Strafferetsplejen S. 744—45, cfr. derimod om Beslaglæggelse efter Rpl. § 797 smst. S. 743 og U. 1948. 296.

B. Den Omstændighed, at der i Forvejen ved Viljeserklæring eller Retsforfølgning er stiftet Ret over Skyldnerens Ting, vil derimod ikke i og for sig være til Hinder for at gøre Udlæg i disse, men dette vil alene kunne ske med Anerkendelse af de foranstaaende Rettigheder, jfr. § 503, 2. Stk.<sup>13)</sup>. Om det nærmere Retsforhold, som opstaar i Tilfælde af et saadant sekundært Udlæg, maa iøvrigt henvises dels til Ejendomsretten, dels til Afsnittet nedenfor om Auktion.

II. Der er tillagt Skyldneren det saakaldte »beneficiu m compentiae« (Trangsbeneficiet), hvorefter Kreditor ikke kan drive sin Retsforfølgning til det yderste, men skal levne sin Skyldner visse Nødvendighedsgenstande. Dette skyldes ikke blot et humant Hensyn til Skyldneren selv, men ogsaa et socialt Hensyn, idet Samfundet er interesseret i, at dets Medlemmer ikke ligefrem bringes til Tiggerstaven og saaledes maaske kommer til at falde det offentlige til Byrde.

Forholdet er nærmere ordnet ved Rpl. § 509, der i sin oprindelige Skikkelse næsten Ord til andet stemte med den tidligere Bestemmelse i K. L. § 160<sup>14)</sup>, men som ved forskellige Tillægslove<sup>15)</sup> er blevet noget ændret. Medens Beneficiet i 1925 blev udvidet meget betydeligt, er det i 1932 paany blevet begrænset noget, idet man samtidig har søgt at fjerne de Fortolkningstvivil<sup>16)</sup>, som særlig den oprindelige Formulering af

<sup>13)</sup> Jfr. herved Domme U. 1929. 245, 1932. 151, 1116, 1933. 548 og 766. Se ogsaa U. 1934. 261, Note 1 (H).

<sup>14)</sup> Jfr. vedrørende den tidligere Ret den anden Proceskommissions Udka st 1871 S. 140—142, Rigsdagstidende 1871—72, Tillæg A Sp. 1953—54, samt N e l l e m a n n: Execution S. 190—92 og en Afhandling af O. T o p p i U. 1906. B. 209—220 med en rig Kasuistik særlig fra den københavnske Fogedpraksis.

<sup>15)</sup> Lov Nr. 325, 3. Juni 1919 § 21, Nr. 59, 18. Marts 1925 og Nr. 209, 23. Juli 1932 § 1. Jfr. vedrørende de to sidste Ændringer Rigsdagstidende 1923—24, Tillæg A Sp. 3880, Tillæg B Sp. 1411 1928—29, Tillæg B Sp. 183—86, 357—80 samt 1931—32, Tillæg A Sp. 2895—96, B Sp. 207—208 og 2604.

<sup>16)</sup> Jfr. herved S t. G r u n d t v i g U. 1925. B. 122—23, 157—58 og V. B e n t z o n smst. S. 144—45 samt J ø r g e n J e n s e n U. 1926. B. 141—46, K. B r u u n A n d e r s e n smst. 1929. B. 113—19 og H u n o v. H o l s t e i n 1930. B. 253—63.

Bestemmelsen om Undtagelse fra Udlæg af Indbo til Opretholdelse af Hjemmet havde givet Anledning til<sup>17)</sup>. I Regeringsforslaget var yderligere den urimelige Ordning, hvorefter Skyldneren er ringere stillet overfor det offentliges Retsfølgning for Skatter og Afgifter end overfor private Kreditorer, foreslaaet ophævet, men denne Ændring blev ikke gennemført<sup>18)</sup>. Som Beneficiet nu fremtræder, er det overhovedet mere begrænset end i de fleste fremmede Proceslove<sup>19)</sup>. Navnlig synes de Vurderingsbeløb, som betegner Maxima for Undtagelserne i § 509, 2. og 3. Stk., ikke længere tidsvarende under Hensyn til det ændrede Prisniveau. I nogen Grad afhænger Spørgsmaalet dog af, hvorledes man faktisk vurderer de udlagte Ting, og i denne Henseende er der med Hensyn til Indbo en Tendens til ikke at vurdere Tingene væsentlig højere end

<sup>17)</sup> Om Fortolkningstvivil efter Ændringen se V. Adserballe U. 1933. B. 123—25 og (i Anledning af Forslaget) C. Larsen smst. 1931. B. 40—44 samt Artikler i »Fuldmægtigen« af K. Bruun Andersen 1934 (Nr. 1) S. 4—5, V. Adserballe 1934 (Nr. 3) S. 15—16, J. Agdal 1934 (Nr. 5) S. 28—29, H. H. Vimmerslev 1936 (Nr. 8) S. 45—47, E. Nyborg 1936 (Nr. 9—10) S. 50—51, S. 55—56 og J. L. Frost smst. (Nr. 11—12) S. 63—65 og S. 72—75.

<sup>18)</sup> Jfr. herved Victor Hansen U. 1930. B. 317—18 og 1932. B. 223.

<sup>19)</sup> Jfr. saaledes norsk Tvangsfuldbyrdelseslov §§ 70—74, som disse er ændret ved en Lov 22. Juli 1928, hvorefter der bl. a. undtages Levnedsmidler m. m. for den sagsøgte og hans Husstand i de nærmeste 8 Uger og Genstande, der er nødvendige til Udøvelse af hans Næringsvirksomhed, efter Omstændighederne ogsaa andre Genstande, til en Værdi af 1200 Kr., jfr. herom Alt en: Tvangsloven S. 111 ff. Jfr. endvidere svensk Utsökningslag § 65, hvorom Åke Hassler: Executionsrätt II. S. 222 ff. og Karl Olivecrona Utsökning S. 103 ff. Beneficiet omfatter nu bl. a. nødvendige Arbejdsredskaber og andet nødvendigt Løsøre til Værdi 1000 Kr., naar det drejer sig om Familieforsørgere. Se endvidere tysk C.P.O. §§ 811 og 812 (der bl. a. undtager alle Genstande, som hører til sædvanligt Husgeraad og bruges i Skyldnerens Husholdning, naar det uden videre er klart, at der ved deres Realisation kun vil opnaas en Købesum, som staar uden alt Forhold til deres virkelige Værdi), østrigsk Eksekutionsordning §§ 250 og 251, fransk Code de procédure art. 592, jfr. C é z a r - B r u : Voies d'exécution S. 49—50, Louis J o s s e r a n d : Voies d'exécution 7<sup>o</sup> éd. S. 28 f. og endelig for engelsk Ret A n d e r s o n : Execution S. 199 ff.

før Prisstigningen<sup>20)</sup>, men med Hensyn til Udtagelsesretten efter § 509, 3. Stk., vil dette i hvert Fald næppe kunne forsvares. Det burde derfor overvejes at forhøje Lovens Maxima<sup>21)</sup>).

Efter den nuværende Formulering af § 509 er Beneficiet af noget forskellig Karakter, eftersom der er Spørgsmaal om at anvende Paragraffens første, andet eller tredje Stykke.

Efter første Stykke kan Udlæg ikke gøres i »de for Skyldneren og hans Husstand fornødne G a n g k l æ d e r, Linned, S e n g e<sup>22)</sup> og Sengeklæder«. Denne Undtagelse gælder — i Modsætning til hvad der foreskrives om Tilfældene efter §'ens 2. og 3. Stk. — ganske i s a m m e O m f a n g, n a a r d e r gøres Udlæg (Udpantning) for S k a t t e r og offentlige Afgifter. Endvidere er der i Modsætning til §'ens 2. og 3. Stykke ikke fastsat et bestemt Vurderingsbeløb som Begrænsning for Beneficiet. Begrænsningen ligger i dette Tilfælde alene i, at det kun er d e f o r n ø d n e<sup>22 a)</sup> Gangklæder<sup>23)</sup> m. v., der ubetinget

---

<sup>20)</sup> Jfr. herved U. 1945. 371, der antager, at de øjeblikkelige ekstraordinære høje Priser ikke fuldt ud bør lægges til Grund, da Formaalet med § 509, 2. og 3. Stk. i saa Fald ikke vil kunne opnaas. — Se iøvrigt om Vurderingen Note 30.

<sup>21)</sup> Jfr. Dissensen til U. 1945. 371.

<sup>22)</sup> Jfr. utr. kbh. F. R. K. 29. Maj 1928: O t t o m a n undtaget, da det ikke var oplyst, at Rekvisitus havde andet Sovested, Jfr. ogsaa utr. kbh. F. R. K. 10. December 1938: Enlig Rekvisitus berettiget til at udtage D o b b e l t s e n g, der ikke kunde deles, uanset at han havde en Divan.

<sup>22 a)</sup> I et Tilfælde, hvor en Hovmester ved Forlis havde mistet sine Gangklæder, har utr. kbh. F. R. K. 30 December 1941 anerkendt Udtagelse af 200 Kr. kontant af den ham ydede Erstatning. Jfr. endvidere herved U. 1948. 659 og næste Note.

<sup>23)</sup> »Gangklæder« skal ikke tages saa bogstaveligt, at det netop er det Tøj, man gaar med, jfr. Dom U. 1890. 393: Skyldneren kunde udtage et Sæt Tøj, foruden det han var iført, og afgørende kan ikke ubetinget være, om man just i Øjeblikket har Brug for det. Ved utr. kbh. F. R. K. 12. Marts 1929 er Udlæg nægtet i e n P e l s, da Rekvisitus led af en Sygdom, der medførte, at hans Læge havde krævet, at han af Helbredshensyn skulde gaa med Pels, naar Vejret bød det; ligeledes, under Hensyn til Aarstiden, F. R. K. 19. Februar 1932, da Rekvisitus, der var svagelig, ikke havde andet Overtøj end et tyndt Sommeroverstykke og den udlagte Pels, og F. R. K. 17. Oktober 1932, da Pelsen var af tarvelig Kvalitet og til Indkøbspris 175 Kr. og under Hensyn

er udelukket fra Eksekution. Det spiller efter §'ens første Stykke ikke nogen Rolle, om Skyldneren formelt er »Familieforsørger« eller ikke, men Beneficiet gælder Skyldneren og hele hans H u s s t a n d, ikke som efter den oprindelige Formulering kun hans med ham samlevende Hustru og Børn.

Efter §'ens andet Stykke kan Udlæg heller ikke gøres i andre »I n d b o g e n s t a n d e<sup>24)</sup>, som efter Forholdene

---

til Helbredstilstanden. I de mange Tilfælde, hvor en Damepels ikke er af større Værdi end et almindeligt Overstykke, gaar Tendensen overhovedet i Retning af at tillade Udtagelse af Pelsen. Cfr. derimod U. 1948. 659, der antog, at der kunde gøres Udlæg i en for 505 Kr. indkøbt til 400 Kr. vurderet Vinterdameoverfrakke med Sølvræve, mod at der blev stillet en anden Vinterfrakke af »rimelig Kvalitet« til Raadighed. Se om dette sidste Spørgsmaal ndfr. S. 101. (Det var oplyst, at der af Gangtøj iøvrigt fandtes en Jigger, to Kjoler, fornødent Undertøj samt Sko og Strømper). En Smoking eller Herrekjole kan naturligvis i Almindelighed ikke udtages, jfr. utr. F. R. K. 29. Juni 1932, medmindre den skulde være nødvendig for vedkommendes Næringsvej, jfr. §'ens 3. Stk. Jfr. iøvrigt herved Frost: Fogedforretninger S. 81, hvor det fremhæves, at det i nogen Grad beror paa den paagældendes Stilling, Alder og Levevilkaar, hvor meget der kan anses for fornødent i det enkelte Tilfælde. Om hvilke Genstande, der kan ligestilles med de i §'en nævnte, se Topp U. 1906. B. 210. Se endvidere Domme U. 1930. 161: Nogle Ringe og andre Smykker, som Rekvisitus ved Separation med sin Hustru var kommet i Besiddelse af, ansaas ikke for undtaget i Medfør af § 509, 1. Stk., og J. D. 1935. 40: Vielses- eller Forlovelsesringe maa henføres under de i § 509, 1. Stk., nævnte Genstande, jfr. for svensk Ret Åke Hassler: Exekutionsrätt II. S. 223 og Karl Olivecrona: Utsökning S. 103—104. Det samme gælder ogsaa Brilller og Krykker. Om man ogsaa skal henføre kunstige Tænder og kunstige Lemmer under Bestemmelsen er maaske tvivlsomt, men saadanne Genstande maa i hvert Fald være ubetinget udelukket fra Eksekution allerede paa Grund af deres særlige Funktion til Afhjælpning af legemlige Mangler, jfr. U. 1943. 657 og ndfr. S. 287 om, at der end ikke kan foretages Indsættelsesforretninger, naar disse Effekter er solgt med klart Ejendomsforbehold.

<sup>24)</sup> Herunder maa efter Omstændighederne ogsaa gaa Symaskiner, jfr. udtrykkelig norsk Tvangsfuldbyrdslovs § 70 Nr. 1. Symaskiner maa i hvert Fald kunne udtages som »vigtigste Livsfornødenhed«, jfr. utr. kbh. F. R. K. 3. September 1932: Symaskine til 125 Kr., der benyttedes af Hustruen til Reparation af og Syning af Garderobe for Rekvisitus og hans Husstand, undtaget som »vigtigste Livsfornødenhed«.

er nødvendige til Opretholdelse af et tarveligt Hjem<sup>25)</sup> for Skyldneren og hans Husstand. Efter Formuleringen er det klart, at det i høj Grad maa komme an paa de konkrete Forhold, og at der ikke uden videre kan undtages Indbo indenfor de i §'en fastsatte Maksimumsbeløb<sup>26)</sup>.

<sup>25)</sup> Et Radioapparat kan vel efter Omstændighederne gaa ind herunder, jfr. Domme U. 1931. 334 (dog Dissens) og V. L. T. 1938. 12, men i al Almindelighed gælder dette ikke, jfr. U. 1932. 526 (H) og utr. kbh. F. R. K. 15. Juni 1931 og 13. Juni 1932. I Københavns Byrets Praksis betragtes Piano, Radioapparater, Grammofoner og Støvsugere da ogsaa sædvanlig som faldende udenfor Beneficiet, og det samme gælder i Almindelighed Gulvtæpper, medmindre Rekvisitus bor i Kælderen og ikke har Centralvarme; ogsaa Malerier anses i vidt Omfang for at falde udenfor det, der hører til et tarveligt Hjem, jfr. f. Eks. utr. kbh. F. R. K. 2. Oktober 1936: Da der foruden 10—12 Fotografier m. m. er levnet Rekvisitus 2 Malerier, findes de udlagte 3 Malerier, der er vurderet til ialt 45 Kr., ikke efter Forholdene at kunne anses for nødvendige til Opretholdelse af et tarveligt Hjem; ligeledes Konversationsleksika og lign., jfr. om Salmonsens Konversationsleksikon utr. kbh. F. R. K. 28. Juli 1933 og 12. Januar 1937, samt Ure bortset fra et enkelt, cfr. dog kbh. F. R. K. 19. Marts 1929, citeret Note 28. Iøvrigt maa der finde en konkret Bedømmelse Sted, jfr. paa den ene Side Ø. L. T. 1931 S. 369: et Toiletmøbel med facetslebet Glas til Værdi 80 Kr. ikke undtaget, heller ikke f. Eks. Standerlampe med Skærm til 80 Kr. Mahogni-klapbord til 60 Kr., Mahognisofa til 175 Kr., Egetræssekretær med indlagte Figurer til 400 Kr., Malerier til Værdi 15—50 Kr. pr. Stk., jfr. utr. kbh. F. R. K. 18. December 1928, 8. Maj 1929, 23. Maj 1929 og 24. November 1930, jfr. ogsaa m. H. t. Kakkelovns-skærm, bestaaende af en ca. 1½ m høj hamret og buet Kobberplade, et Skjold af Havskildpadde, 1 Maleri i Ramme og en Tørvekasse af Messing til 70 Kr. V. L. T. 1934. 161, og paa den anden Side V. L. T. 1929. 182: Amagerhylde, Tranchersaks, Vinglas m. m. udtaget, V. L. T. 1933. 282: 1 Rygebord med Lampe, 1 Stueur og 1 Toiletmøbel vurderet til henholdsvis 20 Kr., 25 Kr. og 35 Kr., V. L. T. 1934. 161: 1 Bornholmerur til 100 Kr. og 1 Skrivebord til 75 Kr. udtaget. U. 1938. 839: E. O. Udtagelse af Dækketøjsskab til 40 Kr., Vægur til 50 Kr. og Skrivebord til 50 Kr. Se ogsaa U. 1927. 162: Indbogenstande ikke undtaget, allerede fordi man maatte gaa ud fra, at Skyldnerens Moder ligesom hidtil vilde stille det fornødne Indbo til hans Raadighed. Om Forholdet, naar Skyldneren er gift, se navnlig U. 1927. 161 og ndfr. S. 103—104. Om det Tilfælde, at de paagældende Indbogenstande er købt paa Afbetaling, se S. 104—106.

<sup>26)</sup> Jfr. U. 1943. 1094 (H), der ændrer U. 1943. 631: Under Kontinuation af en Udlægsforretning for Købmandsgæld hos en Arbejds-

Endvidere undtages Genstande<sup>27)</sup>, som iøvrigt hører til de vigtigste Livsfornødenheder<sup>28)</sup>. Ogsaa kontante Pengebeløb maa efter Omstændighederne kunne forlanges udtagets som Livsfornødenheder<sup>29)</sup>. Disse Undtagelser gæl-

---

mand begæredes der Udlæg i et Beløb af 136 Kr. udgørende A's samme Dag forfaldne Ugeløn og Betaling for Ekstraarbejde. Da det nævnte Beløb skønnedes at være større end nødvendigt til at sikre Arbejdsmanden A, der var gift, men ikke havde umyndige Børn, og som havde udtaget Indbo til Værdi 150 Kr., de vigtigste Livsfornødenheder i Tiden indtil næste Lønningsdag, fandtes Arbejdsmanden, hvis Arbejdsforhold maatte antages at være af varigere Karakter, kun berettiget til at udtage 60 Kr. Jfr. herved ogsaa Note 1 til den i Note 25 citerede Højesteretsdom U. 1932. 526 vedrørende Udtagelse af Radioapparat og U. 1927. 162, refereret i Note 25.

<sup>27)</sup> Bestemmelsen har sikkert kun Hensyn til Løsøre, ikke til faste Ejendomme, jfr. R. U. Nr. 216 i U. 1923. B. 294. Derimod kan Tilbehør til fast Ejendom udtages, jfr. ndfr.

<sup>28)</sup> Af Domspraksis angaaende dette Begreb kan fremhæves paa den ene Side: U. 1927. 195: Arbejder med stor Familie kunde udtage en drægtig Griseso, 1929. 530 (H): Landmand kunde udtage 7 Grise, jfr. V.L.T. 1935. 55: En Gris og en Griseso samt Mælk og Kartoffler af samlet Værdi under 400 Kr. udtaget som vigtigste Livsfornødenhed, uanset at Rekvisiti Hustru som Særeje havde Møbler til en Værdi af over 400 Kr., U. 1929. 552: Hoppe udtaget til Vognmandskørsel og Fiskehandel, uanset at Skyldneren ikke hidtil havde drevet Vognmandskørsel, da Hoppen fandtes at være af en saadan Værdi for ham, at den i Lighed med kontante Penge hørte til de vigtigste Livsfornødenheder, 1928. 1100 med Note 1: Udtagesretten kunde gøres gældende med Hensyn til udestaaende Fordringer, jfr. V.L.T. 1928. 309, 1928. 269, 1936. 244 og utr. kbh. F.R.K. 22. Januar 1930. Se endvidere kbh. F.R.K. 19. Marts 1929: Sølvur med Kæde uden større Værdi anset »som en vigtig Livsfornødenhed, naar han færdes udenfor Hjemmet«, uanset at Rekvisitus havde et Stueur i sit Hjem, og F.R.K., 3. Januar 1934: Havehus til Beboelse udtaget som »vigtigste Livsfornødenhed«. Jfr. ogsaa den i Note 24 citerede Kendelse om en Symaskine. Paa den anden Side: U. 1927. 704: Trikotagehandler kunde ikke af sit Konkursbo udtage af Boets Varelager for at sælge Varerne og derved faa Midler til Livets Ophold, 1927. 1045: Skyldneren kunde ikke af Auktionsprovenuet 574 Kr. for et udlagt Automobil faa udbetalt 400 Kr. (300 Kr.) som Livsfornødenhed, da Automobillet var vurderet til 500 Kr.

<sup>29)</sup> Jfr. J.M. Skr. Nr. 136, 17. Maj 1873, Domme U. 1926. 980, 1929. 552, 1930. 907 og U. 1943. 1094 (H) refereret ovfr. Note 26. Se ogsaa utr. kbh. F.R.KK. 21. September 1931: 100 Kr. og 10. Oktober

der dog kun indtil et Vurderingsbeløb<sup>30)</sup> af 125 Kr.<sup>31)</sup> for enlige Personer og 400 Kr. for Familieforsørgere, eller for saa vidt angaar Udlæg for Skatter og andre Afgifter til det offentlige, henholdsvis 75 Kr. og 200 Kr. Undtagelsen i §'ens 2. Stykke gælder altsaa kun i begrænset Omfang overfor Skatter og Afgifter, og Beskyttelsen er helt igennem forskellig, eftersom Skyldneren er Familieforsørger eller ikke. For at anerkende den paagældende som »Familieforsørger« er det ikke just nødvendigt, at han

---

1933: 219 Kr., navnlig da 150 Kr. af dem skulde bruges til Betaling af forfalden Husleje, jfr. ogsaa F.R.KK. 2. August 1932 og 13. August 1936. Det samme maa da gælde med Hensyn til udestaaende Fordringer, jfr. den i forrige Note citerede Dom i U. 1928. 1100 samt V. L. T. 1928. 309 og 1936. 244: En Fordring paa 75 Kr. udtaget, da den i Forbindelse med Rekvisiti Indbo og Varelager ikke oversteg en samlet Værdi af 400 Kr. Derimod har utr. kbh. F. R. K. 29. Maj 1923 nægtet at anerkende Aktier som Genstand for Udtagelsesret, cfr. Frost: Fogedforretninger S. 83, der formentlig med Urette vil drage Slutninger fra Domspraksis med Hensyn til udestaaende Fordringer.

Maaske kan der ogsaa udtages Penge i det særlige Tilfælde, at Indbo er brændt, og der skal købes nyt Indbo for Assurancesummen, jfr. Huno v. Holstein U. 1930. B. 258 og Frost 1. c. Jfr. herved ogsaa den i Note 22 a refererede F. R. K. 30. Dec. 1941.

<sup>30)</sup> I Praksis vil man sædvanlig lægge den af Fogedvidnet under Eksekutionsforretningen foretagne Vurdering efter Auktionspriser til Grund, jfr. Dom U. 1925. 702, Bruun Andersen U. 1929. B. 116—17 og Frost: Fogedforretninger S. 83, jfr. ogsaa utr. kbh. F. R. K. 16. Maj 1933: Vurderingen under den forudgaaende Arrestforretning afgørende med Hensyn til Effekternes Værdi under Udlægsforretningen. Men dette kan dog næppe gælde ubetinget, hvis Værdiforholdene klart har forskudt sig helt paa det Tidspunkt, hvor Udlevering finder Sted, jfr. med Hensyn til Konkurs Dom U. 1924. 101, der udtaler, at det maa være Genstandenes Værdi paa det Tidspunkt, da de overgaar til Skyldneren, der er afgørende. Med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvilke Vurderingspriser, der bør lægges til Grund se ovfr. i og ved Note 20 og U. 1945. 371, der antager, at de øjeblikkelige ekstraordinært høje Priser ikke fuldt ud burde lægges til Grund, idet Formaålet med § 509, 2. og 3. Stk. i saa Fald ikke vilde kunne opnaas. Ved samme Dom blev Rekvisitus anset for uberegtiget til at udtage Effekter ud over de i § 509, 2. og 3. Stk. nævnte Vurderingsbeløb mod at tilsvare det overskydende. Se herom ndfr. ved Note 38.

<sup>31)</sup> Jfr. herved om en Aftægtsydelse paa 30 Kr. maanedlig V. L. T. 1936. 110. Udtalt af Fogedretten, at den Rekvisita tilkom-

er gift, men det afgørende maa være, om han har en Forsørgerpligt<sup>32</sup>). Heri ligger ikke, at man i al Almindelighed kan betragte en Person, hvem det kun paahviler at betale Underholdsbidrag, som en enlig Person i Lovens Betydning. Denne Opfattelse, der vistnok er ret udbredt ved Fogedretterne, kan i hvert Fald ikke gælde, hvor det drejer sig om en Mands Underholdsbidrag til en fraskilt eller frasepareret Hustru og deres Fællesbørn<sup>33</sup>). En anden Sag er, at Forsørgeren, da Bestemmelsen om Familieforsørgere maa antages givet ikke blot i Forsørgerens, men ogsaa i den forsørgedes Interesse, ikke kan gøre Udtagelsesret som Familieforsørger gældende overfor selve Forsørgelseskravet, hvis han ikke tillige har Forsørgerpligt overfor andre<sup>34</sup>).

Efter Paragraffens tredje Stykke kan Skyldneren endelig forandre, at der ikke gøres Udlæg i Genstande, som er nødvendige til hans Næringsvejs Udøvelse<sup>35</sup>),

---

mende Udtagelsesret efter § 509, 2. Stk., for vigtigste Livsfornødenheder til et Beløb af 125 Kr., da der kun finder et Udlæg Sted i Retten til Aftægten, ikke kan gøres gældende fuldt ud, hver Gang et Afgiftsbeløb forfalder, men alene saaledes at de fire først forfaldne Aftægtsbeløb + 5 Kr. af det derefter forfaldne Beløb tilfalder hende.

<sup>32</sup>) Jfr. f. Eks. U. 1927. 756 om en Kvinde, der havde sit 3-aarige uden for Ægteskab fødte Barn boende hos sig og forsørgede det. Cfr. derimod U. 1932. 407 om en Enkemand, der forsørgede sin 21-aarige Datter, som var aandsvag i lettere Grad, og U. 1937. 566 om en frasepareret Mand, der var tilpligtet at udrede Underholdsbidrag til sin Hustru med 120 Kr. aarlig og til deres Fællesbørn med Normalbidrag, af hvilke hidtil intet var erlagt. Jfr. herved Note 33. — Om gifte Kvinder se U. 1927. 161 og 1931. 571. Se endvidere herved ogsaa U. 1934. 393.

<sup>33</sup>) Fra den i Note 32 citerede Dom U. 1937. 566 og særlig fra den i Note 34 refererede Dom U. 1942. 138 kan formentlig ogsaa sluttes modsætningsvis, at Landsretterne ikke uden videre godkender den kritiserede Opfattelse.

<sup>34</sup>) Jfr. U. 1942. 138, hvorefter en fraskilt Mand, der alene havde Forsørgerpligt overfor sin fraskilte Hustru, under en Udpantningsforretning for Underholdsbidrag til Hustruen kun kunde udøve Udtagelsesretten efter § 509, 3. Stk., efter Reglerne for enlige Personer, jfr. herved Note 33.

<sup>35</sup>) Fra Domspraksis desangaaende kan anføres: U. 1930. 556: Cigarhandler berettiget til at udtage Vareklager, vurderet til 174 Kr. til Udøvelse af hans i Drift værende Forretning, V. L. T. 1933.1: En

indtil et Vurderingsbeløb af 75 Kr. for enlige Personer og 200 Kr. for Familieforsørgere<sup>36)</sup>). Denne Del af Beneficiet gælder imidlertid overhovedet ikke i det Tilfælde, at Udlæg

---

Restauratør anset berettiget til at udtage et Restaurationstelt med forskelligt Tilbehør som nødvendigt for hans Næringsvejs Udøvelse, 1930. 336: Bager kunde udtage Bageri inventar, U. 1937. 154: Statshusmand kunde udtage 4 Gæs, V. L. T. 1929. 95: Krocjer kunde udtage Klaver, der benyttedes ved Ballerne, U. 1934. 393: Skomager kunde udtage et Klaver, som af hans Hustru benyttedes til Undervisning og til Øvelse og saaledes anvendtes i erhvervsmæssigt Øjemed til hans og hans Families Underhold, jfr. U. 1927. 161, hvorom ndr. Note 48, samt utr. kbh. F. R. KK. 11. Januar 1928: Bil vurderet til 300 Kr. (nu: 200 Kr.) kunde udtages af Ingeniør, jfr. 11. Januar 1931 med Hensyn til en Slagtermesters Lastbil til Værdi af 300 Kr. (200 Kr.), cfr. derimod m. H. t. en før Ændringen i 1932 udtaget Bil til Værdi 275 Kr. Dom i U. 1933. 554. Se endvidere utr. kbh. F. R. KK. 24. September 1928 og 23. Juni 1941: Juridiske Bøger, som var nødvendige til Næringsvejs Udøvelse udtaget, 8. September 1930: Skab, der benyttedes i Rekvisiti Forretningsvirksomhed som Opbevaringssted for Breve, Forretningspapirer, Vareprøver m. m. udtaget, uanset at der iøvrigt fandtes for 500 Kr. (nu: 400 Kr.) Indbo, jfr. 15. Maj 1929 og 9. Marts 1937 m. H. t. Skrivebord og 1. Maj 1930: Skrivemaskine til 75 Kr. anset nødvendig for Repræsentant til hans Næringsvejs Udøvelse, jfr. ogsaa F. R. K. 21. Januar 1932 om Skrivemaskine til 70 Kr., for Korrespondent ved forskellige Provinsblade. Se iøvrigt om Tilfælde af Udtagelse af Skrivebord og Skrivemaskine o. lign. utr. kbh. F. R. KK. 9. Marts 1937 (Indehaver af Reklamebureau, som dreves fra Hjemmet: Skrivebord), 18. Marts 1938 (Trafikassistent, der havde Afskrivningsarbejde ved Siden af: Skrivemaskine), 23. Juni 1941 (Aldersrentenyder, der drev mindre Virksomhed med juridisk Assistance, kunde udtage juridiske Bøger og Skrivemaskine vurderet til 200 Kr.). Cfr. derimod F. R. K. 1. Aug. 1929: da Skrivemaskine, der angaves benyttet til at skrive ca. 10 Breve om Dagen, efter det om Forretningens Omfang oplyste ikke kunde anses for nødvendig samt Domme i U. 1903. B. 290 (H): »fhv. Sagførerfuldmægtig« kunde ikke udtage et Skrivebord, 1927. 1042: En Frugthandler kunde e. O. ikke udtage en Prisdregningsvægt — den ansaas altsaa ikke for »nødvendig« — men denne udleveredes Rekvirenten, mod at denne samtidig leverede Rekvisitus en almindelig Balancevægt med Lodder. Se ved den sidste Dom S. 101. Om Udtagelse af Cykel se utr. kbh. F. R. KK. 10. Marts 1943: Tegner kunde ikke udtage og 2. November 1943: tilsvarende m. H. t. Repræsentant.

<sup>36)</sup> Ogsaa Penge maa efter Omstændighederne kunne udtages som »nødvendig til Næringsvejs Udøvelse«, jfr. utr. kbh. F. R. K. 22. Marts 1932, der anerkendte, at en Bogbindermester kunde udtage et

(Udpantning) gøres for Skatter eller andre Afgifter til det offentlige<sup>37</sup>). —

Et Spørgsmaal, der i Praksis har givet Anledning til Tvivl, er, om Fogeden kan tillade Udtagelse af Genstande, hvis Værdi overstiger Lovens Maxima, mod at tilsvare det overskydende. Herimod har en nyere Dom<sup>38</sup>) klart udtalt sig, og det er utvivlsomt ogsaa rigtigt, at en saadan Fremgangsmaade ikke bør tilstedes. Mere tvivlsomt er Spørgsmaalet, om man omvendt kan tillade Eksekution i særlig værdifulde Genstande, der dog er nødvendige Indbogenstande eller nødvendige til Næringsvejs Udøvelse, mod at Rekvirenten stiller andre mindre værdifulde Genstande af samme Art til Disposition. En saadan Ombytning er i Relation til § 509, 3. Stk., godkendt af Landsretten i enkelte Tilfælde<sup>39</sup>), og i Fogedretterne er der vistnok en Tendens i Retning af at anerkende denne Mulighed ogsaa med Hensyn til Senge og Indbogenstande. Det er imidlertid meget tvivlsomt, om der er nogen Hjemmel herfor. At man i Afbetalingssager anerkender, at Skyldneren, naar der gøres Indsættelsesforretning i det paa Afbetaling solgte Tøj, maa have overladt et Sæt Maskintøj eller lgn., hvis han ikke ejer andet

kontant Beløb paa 280 Kr. (Grænsen var dengang 300 Kr.), under Hensyn til at det skulde anvendes til Udbetaling af Arbejds løn. Se ogsaa F. R. K. 8. Juni 1938: Repræsentant kunde udtage 200 Kr. til Næringsvejs Udøvelse. I Almindelighed vil man dog i hvert Fald i Københavns Byrets Praksis kun anerkende Udtagelse af en mindre kontant Kassebeholdning som Byttepenge. Dette gælder særlig, hvis der forefindes Varelager eller lign., der kan udtages, jfr. utr. kbh. F. R. K. 1. Januar 1932, der nægter Udtagelse af kontant Beløb, da der i Butikken skønnedes at være Varer til Værdi af over 300 Kr. (200 Kr.), og utr. Ø. L. D. 20. August 1936, der under en Arrestforretning, hvor der hos en Viktualiehandler, som solgte for ca. 100 Kr. om Dagen, forefandtes en kontant Kassebeholdning paa 115 Kr. og et Varelager til en Værdi af ca. 200 Kr., deraf for ca. 180 Kr. letfordærlige Varer, nægtede at anerkende Udtagelse af hele den kontante Kassebeholdning som nødvendig til Fortsættelse af hans Næringsdrift, men alene tillod udtaget 20 Kr. som Byttepenge.

<sup>37</sup>) Stempelaafgifter maa ifølge Skattedeptm. Skr. (Nr. 72) 16. April 1924 behandles som andre Afgifter til det offentlige.

<sup>38</sup>) Jfr. U. 1945. 371 refereret ovfr. Note 30 i Slutn.

<sup>39</sup>) Jfr. U. 1927. 1042, hvor en Prisudregningsvægt blev udleveret Rekvirenten, mod at denne samtidig leverede Rekviritus

Tøj selv<sup>40)</sup>, skyldes jo alene et rent Sømmelighedshensyn. Mod Rekviziti Protest vil Fremgangsmaaden næppe kunne anvendes iøvrigt. At noget andet maa gælde, hvis Rekvizitus u m i d d e l b a r t f ø r Udlægsforretningen har købt et meget dyrt Overstykke, en særlig kostbar Seng eller et særlig værdifuldt Bord, er en anden Sag. I saa Fald vil man kunne anlægge det Synspunkt, at der foreligger en Omgaaelse af Reglerne om Beneficiet<sup>40a)</sup>.

Efter Paragraffens oprindelige Affattelse skulde Udtagelsesretten efter 2. og 3. Stk. ligesom tidligere efter K. L. § 160 ikke komme til Anvendelse med Hensyn til Genstande, som særlig var givet til P a n t for den Fordring, i Anledning af hvilken Udlæg søges, men dette bortfaldt allerede ved Til-lægslov 1919<sup>41)</sup>. Nu antages Udtagelsesretten efter § 509, 2. og 3. Stk., ogsaa at kunne gøres gældende overfor det sammen med en Ejendom pantsatte Tilbehør — dog med den af § 507, 3. Stk., følgende Begrænsning<sup>42)</sup>. Et særligt Tilfælde,

en almindelig B a l a n c e v æ g t med Lodder. Det fremhæves i Dommen, at den paagældende »Skandia-Vægt«, der tillige tjente som Kontrolapparat i Forretningen, under Hensyn til Rekviziti Næringsvejs Beskaffenhed ikke kunde anses for nødvendig til Næringsvejens Udøvelse. — Se endvidere med Hensyn til »Gangklæder« U. 1948. 659, der antog, at der kunde gøres Udlæg i en for 505 Kr. indkøbt, til 400 Kr. vurderet D a m e o v e r f r a k k e med S ø l v r æ v e, mod at der blev stillet en anden V i n t e r f r a k k e »a f r i m e l i g K v a l i t e t« til Raadighed.

<sup>40)</sup> Jfr. herved Præmisserne til Dommen U. 1941. 1140 (1141).

<sup>40a)</sup> Afgørelsen i U. 1948. 659 kan maaske ses ud fra dette Synspunkt, idet Overfrakken først var købt 2 Maaneder inden Udlægsforretningen. (Dette forklarer ogsaa den høje Vurdering af Frakken).

<sup>41)</sup> Jfr. herved R. U. Nr. 159 i U. 1922. B. 291 og Nr. 197 1923 B. 230, hvor det antages, at Skyldneren kan gøre Udtagelsesretten gældende m. H. t. Løsøre, der er pantsat til Kreditor, selv om der kan paa-vises andet Løsøre, samt utr. kbh. F. R. KK. 10. Januar 1928 og 23. Juli 1932: endogsaa u a n s e t, at Rekvizitus i sit Pantebrev havde givet A f k a l d p a a Udtagelsesretten efter § 509. Udtagelsesretten gælder ogsaa overfor Brugspanthaveren, jfr. U. 1929. 530 (H) og V. L. T. 1935. 55. Jfr. ogsaa U. 1933. 343 om en Panthaver, der overtog Ejendommen som ufyldstgjort Panthaver, og som var bekendt med, at der ved Udlægsforretningen var taget Forbehold om Debtors Udtagelsesret. Udtagelsesretten antages ogsaa at kunne gøres gældende uanset den af Motorlovens § 38, Stk. 7, flydende Ret, jfr. U. 1933. 113.

<sup>42)</sup> Jfr. V i n d i n g K r u s e: Ejendomsretten 2. Udg. III. S. 1598

hvor hverken den i § 509, 3. Stk., eller den i § 507, 3. Stk., hjemlede Undtagelse fra Udlæg kan gøres gældende, foreligger dog i § 3 i Lov Nr. 511, 22. December 1947 saavel som i de tidligere Love om Fortrinsret i Høsten. Netop denne Særregel forudsætter imidlertid iøvrigt den almindelige Opfattelse som gældende Ret.

Et andet Spørgsmaal, der har voldt Vanskeligheder, er, hvorledes det gaar med Udtagelsesretten efter § 509, 2. og 3. Stk., naar Udlæg gøres hos Ægtefæller.

Efter den Formulering, som Bestemmelsen om Udtagelse af Indbo har faaet, maa det sikkert nu<sup>43)</sup> antages, at man, naar det drejer sig om samlevende Ægtefæller, ved Bedømmelsen af, om Indbo til Opretholdelse af et tarveligt Hjem findes, maa medregne baade det Indbo, som hører til den andens Bodel, og det, som tilhører den anden som Særeje ifølge Ægtepagt, saaledes at Manden overhovedet intet vil kunne udtage, hvis Hustruens Indbo har en Værdi af 400 Kr. eller derover<sup>44)</sup>, og hvis det er mindre værd, kun kan udtage Indbo for Differencen<sup>45)</sup>. Dette, der er fast antaget i Københavns Byrets Fogedafdelingers Praksis<sup>46)</sup>, støttes ogsaa af nyere

---

Noten, Bruun Andersen U. 1929. B. 117—18, V. Adserballe 1933. B. 124—25 og Domme U. 1929. 530 (H), 170, 1933. 343 samt V. L. T. 1935. 55 og 1936. 364. Cfr. derimod E. Nyborg i »Fuld-mægtigen« 1936 (Nr. 10) S. 55—56, der hævder, at man fra Dommene maa slutte modsætningsvis, at naar det ikke drejer sig om Ting, der er nødvendige til Udøvelse af et Bierhverv, men om Tilbehør som udelukkende anvendes til Ejendommens Drift, kan Landmanden ikke udtage det pantsatte Tilbehør. Se heroverfor med Rette Frost smst. (Nr. 11 og 12) S. 63—65 og S. 72—75. Jfr. iøvrigt med Hensyn til Spørgsmaalet om Udtagelsesret overfor Tilbehøret Knud Illum: Fast Ejendom, Bestanddele og Tilbehør (1948) S. 162—163.

<sup>43)</sup> Cfr. derimod før Ændringen R. U. Nr. 197 i U. 1923. B. 230.

<sup>44)</sup> Hustruen maa omvendt, naar der gøres Udlæg hos hende, kunne udtage det Indbo, hun har i Særeje indenfor 400 Kroners Grænsen, idet hun betragtes som Familieforsørger, jfr. Huno v. Holstein U. 1930. B. 261, Dom i U. 1931. 579 og ovfr. ved Note 32.

<sup>45)</sup> Jfr. herved Jørgen Jensen U. 1926. B. 144—45 og Huno v. Holstein U. 1930. B. 261—62 og Dommen U. 1927. 161.

<sup>46)</sup> Jfr. utr. kbh. F. R. KK. 10. September 1927, 17. Februar 1928 og navnlig 23. Juli 1928: Effekterne udleveredes Rekvisenten med Forbehold af Rekvisiti Ret til at beholde et tarveligt Indbo paa sin

Retsafgørelser<sup>47)</sup>). Derimod maa hver af Ægtefællerne, naar de begge driver Erhverv, uafhængig af om den anden tidligere har benyttet sin Ret ifølge §'ens 3. Stk. til at udtage Genstande, som er nødvendige til dens Nærings Udøvelse, kunne udøve denne Ret paany<sup>48)</sup>). Det samme maa vistnok antages med Hensyn til »vigtigste Livsfornødenheder« efter §'ens 2. Stk., i hvert Fald naar Udlæg ikke gøres samtidig hos begge Ægtefæller<sup>49)</sup>).

Et Spørgsmaal, der har givet Anledning til Tvivl, er endelig Spørgsmaalet om Udtagelsesretten med Hensyn til Indbo, naar en Del af Effekterne er købt paa Afbetaling.

I saa Henseende er den Opfattelse blevet hævdet, at man ved Bestemmelsen af Udtagelsesrettens Omfang maa se helt bort fra Indbo, der er købt paa Afbetaling, og lade Rekvisitus udtage, som om dette ikke fandtes i Hjemmet<sup>50)</sup>. En saadan almindelig Regel harmonerer imidlertid ikke godt med den konkrete Prøvelse af Forholdene, som §'ens nye Formulering, som tidligere fremhævet, forudsætter og heller ikke med den Tendens til at indskrænke Beneficiet, som Reformen af 1932 er Udtryk for. Netop hos de Skyldnere, som Udlæg hyppigst gøres hos, florerer Afbetalingskøb nu til Dags i et saadant Omfang, at det refererede Standpunkt efter Omstændighederne vilde kunne udelukke al Eksekution. Som fremhævet S. 65 maa Effekter, der er købt paa Afbetaling, kunne gøres til Genstand for Udlæg, saaledes at Kreditor erhverver

---

Bopæl til samlet Værdi af 500 Kr. (400 Kr.) »heri medregnet det Hustruen tilhørende paa Bopælen værende Indbo«.

<sup>47)</sup> Jfr. Afgørelsen U. 1927. 162: Skyldneren kunde ikke udtage Indbo, allerede fordi man maatte gaa ud fra, at hans Moder som hidtil vilde stille det fornødne til hans Raadighed, og utr. kbh. F. R. K. 1. April 1932: Udtagelse af Indbo nægtet, da Rekvisiti nære Slægtninge fremdeles maatte antages at ville stille Indbo til Rekvisiti Disposition. Saaledes ogsaa utr. F. R. K. 4. Februar 1937.

<sup>48)</sup> Jfr. Dom U. 1927. 161, der anerkender, at en gift Kvinde, der boede sammen med sin Mand, efter at denne fuldt ud havde benyttet sin Udtagelsesret under sin Konkurs, under en hos hende foretaget Udlægsforretning kan udtage Genstande, som hører til de vigtigste Livsfornødenheder eller som er nødvendige til hendes Næringsvejs Udøvelse. Se herved ogsaa Dom U. 1934. 393.

<sup>49)</sup> Jfr. den i forrige Note refererede Dom U. 1927. 161.

<sup>50)</sup> Jfr. Jørgen Jensen i U. 1926. B. 144.

Retten til mod at betale Restkøbesummen at blive Ejer af disse. Man kan derfor ikke uden videre anlægge det Synspunkt, at Afbetalingseffekterne som tilhørende Tredjemand ikke hører med til den Formue, der kan gøres Eksekution i<sup>51)</sup>, et Synspunkt, der iøvrigt — som det ses af det om Hustruens Særeje udviklede — ikke er afgørende. Man kan heller ikke som ganske generel Regel gaa ud fra, at disse Effekter ikke kan medregnes som Indbo til Opretholdelse af Hjemmet, fordi Afbetalingssælgeren, naar Skyldneren, som Eksekutionen synes at vise, er blevet insolvent, maa antages snart at ville hente sine Møbler<sup>52)</sup>. Afbetalingssælgere er ofte langt mere langmodige, end man skulde vente, og hvis der hidtil er betalt et nogenlunde ordentligt Beløb, er det ikke altid saa vanskeligt for Skyldneren at faa en Ordning med Sælgeren. Det naturlige er da ogsaa i disse Tilfælde en **k o n k r e t B e d ø m m e l s e** af Forholdene<sup>53)</sup>. Naar Skyldneren oplyser, at Effekterne er købt paa Afbetaling, maa Fogeden derfor spørge ham om Købesummen og om, hvor meget der er betalt, og forsaavidt det er muligt forlange disse Data dokumenteret ved Forevisning af Købekontrakten. Viser det sig saa, at der praktisk set intet er betalt, maa man se bort fra Effekterne baade som Genstand for Udlæg og for Udtagelsesretten. Dog vil der kunne blive Spørgsmaal om at medregne dem som Genstand for Udtagelsesretten, hvis Møblerne er købt af den anden Ægtefælle, og denne utvivlsomt af sit Særeje er i Stand til at betale Afdragene. Er der derimod betalt en væsentlig Del af Afdragene, og er Afbetalingseffekterne mere værd end det skyldige Restbeløb, kan den Mulighed ikke helt udelukkes, at Indboet til den Værdi, det faktisk har for Skyld-

<sup>51)</sup> Til en vis Grad Udtryk for dette Synspunkt er dog utr. F. R. K. 1. December 1928 angaaende nogle Afbetalingseffekter, der ikke var fuldt betalt ved Begyndelsesforretningen, hvorfor der kun blev givet Udlæg i Retten til at blive Ejer, men som var fuldt betalt ved Afhentningen. Det anføres nemlig, at da Rekvisitus ikke havde benyttet sin Udtagelsesret ved Begyndelsesforretningen, og »da han ikke havde Anledning til at udtage Effekter, der var købt paa Afbetaling og dengang tilhørte Tredjemand«, maatte han nu, hvor de tilhørte ham selv, være berettiget til at udtage dem.

<sup>52)</sup> Jfr. Jørgen Jensen anf. Sted.

<sup>53)</sup> Jfr. J. L. Frost U. 1937. B. 280.

neren, medregnes ved Bestemmelsen af Udtagelsesretten, hvis Skyldneren ønsker at beholde det<sup>54</sup>). Er der baade Afbetalingseffekter og andet Indbo, vil det sædvanligt være naturligt at gøre Udlæg i det ikke paa Afbetaling købte Indbo og at lade Skyldneren udtage Afbetalingseffekterne<sup>55</sup>). —

Efter Bestemmelsens nuværende Formulering gælder Reglen i § 509, fjerde Stykke om, at Skyldneren<sup>56</sup>) kan udtage Genstandene efter eget Valg, hele Paragraffen<sup>57</sup>), ligesom det ganske almindeligt gælder, at Fogeden baade i Embeds Medfør skal gøre Skyldneren selv opmærksom paa hans Ret efter denne Paragraf og, hvis han ikke er til Stede under Eksekutionsforretningen, skal give dem, der ellers er til Stede i hans Hus, Anledning til paa hans Vegne at foretage et saadant Valg<sup>58</sup>). Endvidere synes Ordene i 4. Stk. i Slutningen at forudsætte, at Skyldneren under Udlægsforretningen kan give Afkald paa sin Ret efter hele Paragraffen<sup>59</sup>). Formelt er der dog efter Lovordene den Forskel, at Fogeden med Hensyn til de i §'ens 1. og 2. Stykke nævnte Genstande skal gøre opmærksom paa, at »Udlæg ikke

<sup>54</sup>) Jfr. Huno v. Holstein i U. 1930. B. 260—61 og Frost: Fogedforretninger S. 83.

<sup>55</sup>) Cfr. Tvangsfuldbyrdelse forrige Udgave S. 97 og tidligere Praxis i Københavns Byret. Cfr. ogsaa V. L. T. 1933. 1 med Hensyn til pantsatte Effekter. Se herved Note 91.

<sup>56</sup>) Udtagelsesretten tilkommer naturligvis Eneindehaveren af et Firma, jfr. utr. kbh. F.R.K. 22. August 1931 og hver af de ansvarlige Deltagere i et ansvarligt Interessentskab, jfr. F.R.K. 8. Marts 1933. Derimod antages det ikke, at der tilkommer et Aktieselskab nogen Udtagelsesret, da Udtagelsesretten be-  
tragtes som en personlig Ret for den forpligtede Skyldner, jfr. kbh. F.R.K. 30. Juni 1933 m. H. t. et Andelsselskab. Jfr. for norsk Ret E. Alten: Tvangsloven S. 112 og for svensk Ret Karl Olivecrona: Utsökning S. 105 f. n.

<sup>57</sup>) Jfr. Victor Hansen U. 1930. B. 317 og V. L. T. 1935. 55.

<sup>58</sup>) Jfr. utr. kbh. F. R. K. 28. Februar 1923, der tillod en Sagfører paa Rekvisiti Vegne at gøre Udtagelsesretten gældende med Hensyn til et hos Sagføreren beroende kontant Beløb.

<sup>59</sup>) Cfr. derimod før den sidste Revision m. H. t. § 509, 1. Stk. Huno v. Holstein U. 1930. B. 260, men jfr. D. Rpl. III. 2. Udg. S. 67, Frost: Fogedforretninger S. 80 og Dom U. 1926. 182. Om eventuelt Samtykke fra Hustruen, se ndfr. ved Note 61.

kan gøres«, medmindre Samtykke hertil gives, medens han med Hensyn til 3. Stykke skal henlede Opmærksomheden paa, at »Skyldneren kan fordre« Genstandene undtaget fra Udlæg. Rent praktisk betyder denne Forskel dog næppe ret meget<sup>60)</sup>.

Selv om det som nævnt nu maa antages, at der kan gives positivt Afkald paa Retten ogsaa efter §'ens 1. og 2. Stk., er det dog ikke sikkert, at Skyldnerens eget Samtykke altid er tilstrækkeligt. I flere Domme forudsættes det saaledes, at der i hvert Fald ved Frafald af Udtagelsesretten med Hensyn til Indbogenstande efter § 509, 2. Stk., maa kræves Samtykke ogsaa af Hustruen<sup>61)</sup>. Det maa endvidere være en Forudsætning for Afkaldets Gyldighed, at det gives under selve Eksekutionsforretningen. Derimod kan en Forhaands Fraskrivelse af Beneficiet ikke forpligte. Dette antoges allerede tidligere at gælde ogsaa med Hensyn til de i §'ens daværende 2. Stk. omhandlede Genstande<sup>62)</sup>. Men i §'ens nuværende 4. Stk. siges det udtrykkelig — hvad der maaske ellers kunde være noget tvivlsomt — at Skyldneren uden Hensyn til et muligt givet Afkald kan benytte sin Udtagelsesret lige til Udlæg s for retningens Slutning.

Af den citerede Bestemmelse fremgaar paa den anden Side, at Udtagelsesretten normalt skal gøres gældende inden Udlæg s for retningens Slutning. Hvad der menes hermed, er ikke helt sikkert, men ved en Række Landsretsdomme er det i Overensstemmelse med nogle Udtalelser

<sup>60)</sup> Jfr. om den beslægtede forskellige Formulering i den norske Lov Skeie: Norsk Civilproces 2. Udg. S. 238—39.

<sup>61)</sup> Jfr. saaledes Dom U. 1931. 382, der i et Tilfælde, hvor en Mand, der levede i sædvanligt Formuefællesskab med sin Hustru, havde samtykket i, at der gjordes Udlæg i hans Indbo, uanset at dette faldt ind under Beneficiet, udtaler: »Selv om det, uanset Udtrykkene i Lovbestemmelsen »Udlæg kan ikke gøres«, maatte kunne antages, at den kan fraviges, naar der gives Samtykke hertil, kan det i alt Fald ikke antages, at Skyldnerens eget Samtykke er tilstrækkeligt, da det er utvivlsomt, at Bestemmelsen ikke blot beskytter ham, men ogsaa hans Husstand«, samt V. L. T. 1936. 241 og 291. Se herved ogsaa Frost: Fogedforretninger S. 86, Note 9, Bruun Andersen i U. 1929. B. 114 og Holm-Nielsen i T. f. R. 1931. 24.

<sup>62)</sup> Jfr. Dom i U. 1878. 343.

i Motiverne<sup>63</sup>) antaget, at det afgørende skal være den formelle Slutning til Fogedbogen, saaledes at Udtagelsesretten normalt ikke kan gøres gældende under en Kontinuationsforretning til Indsættelse i de udlagte Effekter<sup>64</sup>). Det er dog noget tvivlsomt, om man i alle Tilfælde kan lægge saa stor Vægt paa det rent formelle, om der i Fogedbogen skrives Forretningen »sluttet« eller »udsat«<sup>65</sup>), men i hvert Fald maa det antages, at Skyldnerens Udtagelsesret, naar Spørgsmaalet af en eller anden Grund ikke kan endelig klares straks, udtrykkelig kan forbeholdes til senere Benyttelse, f. Eks. under Udlægsforretningen<sup>66</sup>). I Praksis er dette ogsaa anerkendt<sup>67</sup>), idet det endogsaa er antaget, at Rekvisitus, uanset at han efter § 586 er afskaaret fra at gøre sin Udtagelsesret gældende under Tvangsauktionen<sup>68</sup>), dog kan benytte Udtagelsesretten paa dette Stadium, naar han udtrykkelig har forbeholdt sig dette<sup>69</sup>).

Konsekvenserne af det udviklede maa navnlig blive, at man, naar Rekvisitus selv møder under Forretningen, normalt maa klare Spørgsmaalet om Udtagelsesretten straks, saaledes at det, idet der gives Rekvisitus Lejlighed til at ytre sig herom, konstateres, om der findes yderligere Effekter til Fyldestgørelse af Rekvisiti Udtagelsesret eller ej. Kan Spørgsmaalet ikke klares, hvilket navnlig kan komme frem ved Forretninger paa Kontoret, maa man enten udsætte Forretningen

<sup>63</sup>) Mot. til Civilprocesudkast 1899 Sp. 154 (257).

<sup>64</sup>) Jfr. Domme i V. L. T. 1928. 58, U. 1928. 395, 1928. 555 og 1934. 211 og utr. Østre Landsrets Kendelse 21. Oktober 1936 samt Bruun Andersen i U. 1929. B. 113—14, Huno v. Holstein U. 1930. B. 259 og Frost: Fogedforretninger S. 87, Note 12.

<sup>65</sup>) Jfr. Jørgen Jensen U. 1931. B. 206.

<sup>66</sup>) Jfr. Bruun Andersen U. 1929. B. 114.

<sup>67</sup>) Jfr. Domme i V. L. T. 1933. 175: A, der under en Udlægsforretning, hvor hans Hustru i hans Fraværelse gav Møde, ikke havde gjort Brug af Udtagelsesretten, som ifølge Fogedprotokollen forbeholdtes ham, fandtes herefter at være berettiget til senere at gøre Udtagelsesretten gældende m. H. t. et af Udlæget omfattet Overskudstilgodehavende i et Slagteri og V. L. T. 1935. 327, Note \*\*\*): Udtagelsesretten ansaas forbeholdt af Rekvisitus under Paabegyndelsen af Udlægsforretningen.

<sup>68</sup>) Jfr. Domme U. 1929. 440 og 1937. 1149.

<sup>69</sup>) Jfr. Dom U. 1933. 343 og Frost U. 1937. B. 280 m. H. t. Udlæg i Landejendomme.

eller, hvis Rekvirenten forlanger den sluttet, forbeholde Rekviriti Udtagelsesret. Derimod kan man ikke blot ved at undlade at bringe Spørgsmaalet paa Bane »holde det aabent«<sup>70)</sup>. Paa tilsvarende Maade maa Forholdet stille sig, naar Rekviritus ikke antræffes, men der er andre voksne Personer til Stede, som paa Rekviriti Vegne kan gøre Udtagelsesretten gældende. Vanskeligere stiller Problemet sig, naar der enten slet ingen træffes eller kun træffes Børn. Ogsaa i disse Tilfælde vil Forholdet ganske vist ofte kunne klares, nemlig naar det efter Vidnernes Skøn er utvivlsomt, at der ikke findes Effekter udover, hvad der er nødvendigt til Dækning af Udtagelsesretten. I saa Fald maa Fogeden straks nægte Udlæg og slutte Forretningen<sup>71)</sup>. Kan Spørgsmaalet om Udtagelsesretten ikke klares, maa Fogeden vistnok enten udsætte Forretningen af Hensyn hertil, hvilket imidlertid medfører, at den ikke kan appelleres, eller forbeholde Udtagelsesretten til Udleveringsforretningen<sup>72)</sup>.

Naar Skyldneren først fuldt ud har benyttet sin Udtagelsesret, kan han selvfølgelig ikke gøre yderligere Ret gældende og næppe heller forlange at faa nogle af de Genstande, han

---

<sup>70)</sup> Jfr. herved og til det følgende utr. Ø.L.K. 21. Oktober 1936 og et af Dommeren i Københavns Byrets Fogedafdeling udstedt Cirkulære 14. Januar 1937, der findes aftrykt i *Kommenteret Rpl.* I. S. 705—706.

<sup>71)</sup> I det omvendte Tilfælde, at der ved Siden af tarvelige Effekter findes utvivlsomt »luksuriøse«, der falder udenfor Beneficiet, maa Fogeden straks kunne gøre Udlæg i disse og slutte Forretningen, idet det bemærkes, at der »efter Vidnets Skøn fandtes yderligere Effekter til Fyldestgørelse af Rekviriti Udtagelsesret«, jfr. utr. kbh. F.R. KK. 26. Juni 1931, 16. Juni 1932 og 27. Juni 1932, der nægter Rekviriti Benyttelse af Udtagelsesretten senere, under Hensyn til at den paa den angivne Maade var iagttaget under Begyndelsesforretningen. Skulde det bagefter vise sig, at det udlagte f. Eks. tilhører Tredjemand, maa den sluttede Forretning gøres til Genstand for Appel. I Praksis vil man dog i saadanne Tilfælde ofte kunne klare sig ved med Rekvirentens Samtykke at genoptage Fogedforretningen i Medfør af Rpl. § 535. Dette benyttes i hvert Fald i vidt Omfang i Københavns Byrets Fogedafdelinger.

<sup>72)</sup> Se herved *Huno v. Holstein* i U. 1930. B. 259, *Frost: Fogedforretninger* S. 87, Note 13, *C. Larsen* i U. 1921. B. 42 og det i Note 70 anførte Cirk. 14. Januar 1937.

har udtaget, ombyttet med andre, hvori der allerede er gjort Udlæg. Naar der derimod senere gøres nyt Udlæg hos Skyldneren, maa han uanset den tidligere Benyttelse af Udtagelsesretten paany kunne benytte sin Ret<sup>73</sup>).

Det i § 509 hjemlede Beneficium gælder ogsaa ved Udpantning, jfr. § 602 (dog med særlige Begrænsninger ved Skatter og Afgifter). Ogsaa naar der foretages Udpantning for Bøder, maa de almindelige Regler i § 509 finde Anvendelse<sup>74</sup>). Bestemmelsen maa endvidere kunne anvendes analogt ved Indsættelsesforretninger<sup>75</sup>), ligesom den finder en vis Anvendelse ved Arrest<sup>76</sup>).

Beneficiet gælder, jfr. K. L. § 1, ogsaa i Tilfælde af Konkurs<sup>77</sup>), men her vil der kunne blive Tale om endnu større Understøttelser af Boet i Medfør af K. L. § 83<sup>78</sup>). Derimod er det noget tvivlsomt, om der ved Tvangsaakkord uden-

<sup>73</sup>) Jfr. Domme U. 1928. 943: Rekvisitus kunde under et nyt Udlæg, som Rekvisiten foretog for Restfordringen, paany udøve sin Udtagelsesret m. H. t. et ham nu tilhørende kontant Beløb, og U. 1933. 1150, der udtaler, at der savnes Hjemmel til at tage Hensyn til den ved tidligere Forretninger skete Benyttelse af Udtagelsesretten, og tillader en Rekvisitus, der under en tidligere Fogedforretning efter § 509, 2. Stk., havde udtaget for et Beløb af 354 Kr., men som paa det Tidspunkt, hvor der paany foretoges Udlæg hos ham, kun havde Værdier i Behold til Beløb 315 Kr., at udøve Udtagelsesretten m. H. t. Genstande til Beløb 85 Kr., ikke blot 46 Kr.

<sup>74</sup>) Jfr. Stephan Hurwitz i Nordisk Tidsskrift for Strafferet 1936 S. 94, Note 4, og Motiver til Strfl. Udk. 1912 S. 32 og 1923 S. 137.

<sup>75</sup>) Jfr. U. 1929. 530 (H) og V. L. T. 1928. 277 om Panthaveren, der tager en Ejendom til brugeligt Pant.

<sup>76</sup>) Jfr. nærmere herom ndfr. S. 321—322.

<sup>77</sup>) Jfr. f. Eks. Domme U. 1924. 101, 1926. 980, 1927. 704: cfr. 1934. 550: Fallenten, der kort før sin Fallit havde afhændet sin Ejendom til en Kreditor, overfor hvem Handlen blev afkræftet, kunde ikke gøre sin Udtagelsesret gældende overfor Boet m. H. t. et ved Afkræftelses-søgmaal indvundet Provenu. — Et noget tvivlsomt Spørgsmaal er dog, i hvilket Omfang Fallenten kan udøve Udtagelsesretten i Forhold til Skatte- og Afgiftskrav. Se herved p. d. e. Side Deuntzer: Skifteret S. 149, p. d. a. Side Topp i U. 1906. B. 218—19.

<sup>78</sup>) Jfr. Skifteretten S. 47 og 57 og Dom i U. 1924. 101 samt den i Note 28 refererede Dom U. 1927. 704, der samtidig med at nægte Fallenten Udtagelsesret efter Rpl. § 509, henviste ham til at indgive Andragende om Understøttelse efter K. L. § 83.

for Konkurs gælder noget beneficium competentiæ, men det maa dog vistnok antages<sup>79)</sup>. Tvivlsomt er endelig ogsaa Spørgsmaalet, om § 509 finder Anvendelse i andre Boer end Konkursboer<sup>80)</sup>. Det eneste sikre Holdepunkt herfor, som findes i selve Skifteloven, er nemlig Reglen i Sk. L. § 44, der vel i Princippet gør K. L. Kapitel 1 og dermed K. L. § 1 anvendelig i et Fragaaelsebo<sup>81)</sup>, men dog kun »med den Lempelse, der følger af Forholdets Natur«. Rent praktisk kommer Spørgsmaalet ikke saa hyppigt frem, idet Forholdet, hvis der ikke efterlades Ægtefælle, oftest vil være det, at Hjemmet opløses, saaledes at der ikke kan blive Tale om Beneficium<sup>82)</sup>, eller, hvis der efterlades Ægtefælle og Børn, omvendt vil være det, at den efterlevende som Regel forbliver hensiddende i uskiftet Bo, i hvilket Tilfælde der ikke kan være Tvivl om, at Enken eller Enkemanden som Familieforsørger kan gøre Udtagelsesretten gældende<sup>83)</sup>. Spørgsmaalet faar derfor navnlig praktisk Betydning, hvor der i Anledning af nyt Ægteskabs Indgaaelse skal finde Skifte Sted af et Dødsbo efter Sk. L. Kap. 5 eller ved Skifte af et Fællesbo i Ægtefællers levende Live, jfr. Sk. L. Kap. 6, og selv i disse Tilfælde faar § 509 kun virkelig Betydning, hvis Boet er insolvent, idet Ægtefællen ellers i det væsentlige vil være beskyttet ved Reglerne om Udtagelsesret i Sk. L. § 62 a og § 70, jfr. Æ. L. I § 66, 2. Stk. I disse Tilfælde maa det paa den anden Side indrømmes, at

<sup>79)</sup> Jfr. Huno v. Holstein i U. 1930. B. 262—63. Akkordretten har tidligere udtalt det modsatte, jfr. U. 1927. 208 (209), men har i en senere Kendelse holdt Spørgsmaalet aabent, jfr. U. 1937. 223, Note 1.

<sup>80)</sup> Jfr. herved Dom U. 1884. 505 samt Schlegel: Skifteretten (1868) S. 93, Deuntzer: Skifteret S. 594—95, Topp anf. Sted og Henning Holm-Nielsen i T. f. R. 1931. 23 ff.

<sup>81)</sup> Sk. L. § 56 kan ikke uden videre paaberaabes til Støtte for en tilsvarende Antagelse i et Vedgaaelsesbo, idet den formelle Regel i § 56 i det hele maa fortolkes med stor Forsigtighed, jfr. herved Skifteretten S. 235—36. Heller ikke Sk. L. § 57 kan siges at give nogen afgørende Støtte for Anvendelsen, og endnu mindre gælder det om § 81 m. H. t. rent private Boer.

<sup>82)</sup> Hertil kommer, at mange Fragaaelseboer i Virkeligheden er solvente, saaledes at der allerede af den Grund ikke bliver Tale om Værn mod Kreditorerne.

<sup>83)</sup> Jfr. ovfr. ved Note 32.

der ofte føles en stærk Trang til at kunne benytte § 509<sup>84</sup>), men det er meget tvivlsomt, i hvilket Omfang der er Hjemmel herfor i gældende Ret<sup>85</sup>).

III. Hvad Eksekutionens nærmere Omfang og Genstand i det enkelte Tilfælde angaar, gælder det

A. ifølge § 502, at Eksekutionen kun kan udstrækkes til saa meget af Domfældtes Gods, som (efter Fradrag af, hvad der kan forudses at ville medgaa til Fyldestgørelse af Tredjemands fortrinligere Krav) behøves til Dommens Fyldestgørelse<sup>86</sup>) og til Dækning af Domhaverens Omkostninger<sup>87</sup>).

B. Efter D. L., jfr. navnlig 1—24—25, var det Reglen, at det tilkom Domhaveren selv at vælge, hvilke af Skyldnerens Ting han vilde gøre Udlæg i. Denne Ordning, der endnu forudsættes i Fr. 15. December 1797, hang imidlertid sammen med Eksekutionens Karakter af Udlæg til Ejendom, hvorefter det jo ikke kunde være Kreditor ligegyldigt, hvilke Ting han fik overdraget. I Forbindelse med Eksekutionens Udvikling til et Udlæg til Forauktionering har imidlertid ogsaa en Forandring af dette Forhold fundet Sted. Herefter er Kreditors Interesse i Udlæget kun en almindelig økonomisk, og han vil derfor sædvanlig ikke lægge nogen Vægt paa, hvilke Genstande der overlades ham til Bortauktionering, naar blot han ved Hjælp af dem kan blive behørig fyldestgjort. Der maa derfor som Regel tilkomme Skyldneren »Paavisningsret«, saa at han selv frit kan bestemme, hvilke Ting der skal udlægges til Domhaveren<sup>88</sup>).

Denne Ordning fastslaas ogsaa ved Rpl., der i § 506, 1. Stk., bestemmer, at Domfældte (eller den, der under Forretningen optræder paa hans Vegne, jfr. § 517) er berettiget til at paa-

<sup>84</sup>) Jfr. nærmere Henning Holm-Nielsen anf. Sted.

<sup>85</sup>) Jfr. herved Niels Harbou: Dødsbo og Fællesbo 2. Udg. S. 155.

<sup>86</sup>) Jfr. herved Dom U. 1924. 877 angaaende Fogedforretning efter § 496.

<sup>87</sup>) Om Udlæg i en fast Ejendoms Tilbehør, se nu Rpl. § 528, 3. Stk., hvorom ndfr. S. 129.

<sup>88</sup>) Om hvor vidt der ogsaa paahviler Rekvisitus en Paavisningspligt, jfr. nedenfor S. 125—126.

vide de Ting, hvori Eksekution skal ske<sup>89)</sup>, og Domhaveren kan ikke gøre Indvendinger herimod, naar blot de paaviste Genstande maa antages at afgive tilstrækkelig Sikkerhed.

Ved §'ens 2. Stk. gøres der dog enkelte Undtagelser herfra. Før det første behøver Domhaveren ikke at modtage Udlæg i fast Ejendom, naar der kan paavises rørligt Gods eller Fordringer<sup>90)</sup>, og ikke i Løsøregenstande, hvis Opbevaring eller Realisation maatte være særlig vanskelig, f. Eks. Husdyr, eller i usikre Fordringer. Domhaveren kan dernæst heller ikke nødes til at søge sin Fyldestgørelse paa anden Maade, naar der kan gives ham Udlæg til Forauktionering, og han behøver, for saa vidt ubehæftet Gods kan paavises, ikke at nøjes med sekundært Udlæg<sup>91)</sup>. Endelig maa fremhæves Bestemmelsen i § 503, 3. Stk., hvorefter Skyldneren aldrig kan modsætte sig, at Domhaveren søger Fyldestgørelse i forefundne rede Penge, og i Stedet henvise ham til Ting, der først skal realiseres<sup>92)</sup>. Herved maa dog underforstaas Skyldnerens Ret til som vigtigste Livsfornödenhed at udtage Penge efter § 509, 2. Stk.<sup>93)</sup>.

Kun for saa vidt Domfældte ikke udøver denne Paavisningsret, tilfalder det ifølge § 507 Domhaveren selv at udvælge de Genstande, hvori han vil have Fyldestgørelse.

Fogeden skal dog herved i al Almindelighed paase, at de for Domfældte mest undværlige Genstande først udlægges, saa at altsaa navnlig en Ejendoms nødvendige Besætning og de til dens Drift uundværlige Avls-

<sup>89)</sup> Se U. 1935. 1122 om det Tilfælde, at Rekvisiti Hustru anviser en Genstand, der hører til hendes egen Bodel.

<sup>90)</sup> Jfr. utr. kbh. F. R. K. 30. Maj 1923. Er der kun fast Ejendom, maa Skyldneren derimod kunne paavise een blandt flere Ejendomme, jfr. utr. F. R. K. 24. December 1929.

<sup>91)</sup> Kreditor kan dog ikke protestere imod, at han derved, at Rekvisitus ifølge § 509 udtager det ubehæftede Gods, henvises til sekundært Udlæg i det pantsatte Løsøre, jfr. V. L. T. 1933. 1 og 1938. 247. Jfr. herved ogsaa § 534 om eventuel Kontinuation af Udlægsforretningen og Højesteretsdom U. 1934. 261, Note 1; sml. ogsaa ndfr. S. 131 med Note 68.

<sup>92)</sup> Jfr. fra den tidligere Ret Dom U. 1889. 481, hvor dette erklæres for »en Selvfølge«. Det maa dog naturligvis være en Forudsætning, at Pengene tilhører Rekvisitus, jfr. Dom U. 1922. 38.

<sup>93)</sup> Jfr. Frost U. 1937. B. 280.

redskaber og ligeledes Haandværksredskaber og andre til Domfældtes Næringsdrift uomgængelig fornødne Ting ikke udlægges, saa længe andre mere undværlige Genstande forefindes<sup>94</sup>).

Endvidere maa Gødning<sup>95</sup>) saavel som Straa, Hø m. m., for saa vidt det til Ejendommens Drift findes fornødent, ifølge § 507, 3. Stk., ikke ved Udlæg skilles fra Ejendommen, men bliver at betragte som Tilbehør til den<sup>96</sup>). Heller ikke maa Sæd paa Marken omhugges eller anden Afgrøde indhøstes, førend den er moden hertil. En særlig Undtagelse fra denne Regel findes dog som tidligere berørt i § 3 i Lov Nr. 511, 22. December 1947 og tidligere Love om Fortrinsret i Høsten.

Endelig maa de befalede Brandredskaber ifølge §'ens sidste Stk. ikke skilles fra Ejendommen<sup>97</sup>).

---

<sup>94</sup>) Jfr. tidligere D. L. 1—24—23 og Fr. 15. December 1797.

<sup>95</sup>) R. U. Nr. 83 i U. 1921. B. 127 har med tvivlsom Føje antaget, at Kunstgødning ikke omfattes af dette Udtryk, cfr. da ogsaa Dom U. 1923. 226 angaaende K. L. § 153. Se ogsaa om skovet Træ 1923. 389, om høstede Rodfrugter 1928. 70 (H), der dog ligeledes refererer sig til K. L. § 153, jfr. nu Tinglysningsl. § 37. Om Forholdet mellem den sidstnævnte Bestemmelse og Rpl. § 507, 3. Stk., se Vinding K r u s e: Ejendomsretten 2. Udg. III. S. 1588 ff., navnlig S. 1590, og K n u d I l l u m: Fast Ejendom, Bestanddele og Tilbehør (1948) S. 116. Jfr. herved om det til § 528 føjede nye tredje Stykke Vinding K r u s e III. S. 1485—86, 1568, 1596 og ndfr. S. 129.

<sup>96</sup>) Jfr. tidligere Pl. 24. Maj 1843. Rpl.'s Bestemmelse adskiller sig dog navnlig fra Pl.'s deri, at den paa den ene Side kun udelukker særskilt Eksekution i den til Ejendommens Drift fornødne Gødning, Straa og Hø, og paa den anden Side ubetinget erklærer disse Genstande for Tilbehør til Ejendommen, saa at det ikke, som efter Pl., er en Betingelse for at bevare dem for Ejendommen, at de andre berettigede udbetaler den paagældende Udlægshaver deres Taksationsværdi, jfr. Mot. til K o m m i s s i o n s u d k a s t e t 1877 S. 198.

<sup>97</sup>) Jfr. Lov 15. Maj 1868 § 7, Lov Nr. 28, 21. Marts 1873 § 1 b. Lov Nr. 174, 31. Marts 1926 om Brandpolitiet paa Landet indeholder ikke i § 35 udtrykkelig Hjemmel for, at der ikke kan gøres særskilt Udlæg i de Brandredskaber, en Landbygning skal være forsynet med, men dette maa sikkert underforstaas, jfr. F r o s t: Fogedforretninger S. 78.

## Fremgangsmaaden m. m.

### § 8.

#### Fremgangsmaaden ved Eksekution og Proceduren under denne.

I. A. Eksekutionsforretningen indledes med, at den, der ønsker den foretaget, for Fogeden fremsætter Begæring herom, ledsaget af en Udskrift af Dommen (eller Forliget) eller af det originale Pantebrev; samtidig skal han meddele alle de Oplysninger, som iøvrigt maatte være fornødne, for at Fogeden kan tage Bestemmelse om Forretningens Berammelse, § 482<sup>1</sup>). Begæringen skal, hvis selve Fordringen overstiger 2000 Kr., være skriftlig<sup>2</sup>), men ellers kan den fremsættes mundtlig til Fogedbogen. En skriftlig Rekvisition stemples til 1 Kr., Stpl.-Bekg. Nr. 99, 23. April 1929 § 125, 3. Stk.; dog er den i de Sager, der angaar en Værdi af ikke over 40 Kr., stempelfri, jfr. Stpl. § 136, Nr. 8, og det samme gælder i beneficerede Sager, jfr. § 136 Nr. 12<sup>3</sup>).

<sup>1</sup>) Ved de »fornødne Oplysninger« maa antages at være sigtet til saadanne Oplysninger, som maatte være fornødne til Afgørelse af, om det nødvendige Eksekutionsgrundlag er til Stede, jfr. U. 1926. 596 (H), jfr. herved Dom U. 1933. 1100 ang. Eksekution i Medfør af § 478 Nr. 4: Fogeden berettiget til straks ved Berammelsen at kræve Dokumentation for Anerkendelse af baade Skyldens Størrelse og Forfaldstidens Indtræden.

<sup>2</sup>) Jfr. herved U. 1924. 813 og 1925. 596 (H).

<sup>3</sup>) Straks ved Indlevering af Eksekutionsfundamentet maa Rekvirenten endvidere betale de sædvanlige Gebyrer — bortset fra Promillegebyret efter § 47. Jfr. J. M. Cirkl. Nr. 66, 20. April 1922, Dom U. 1926. 523 samt Hovedrevisoratets Cirkl. Nr. 117, 27. Juli 1931. Gebyrerne ved Udlæg (og Arrest paa Gods) er nu fastsat ved Lov Nr. 24, 13. Februar 1929 § 2 og udgør Beløb af fra 1 Kr. for Fordringer indtil 50 Kr. incl. til 8 Kr. for Fordringer over 1000 Kr. Jfr. Kommenteret Rpl. I. S. 654. Hertil kommer, jfr. Lov Nr. 24, 13. Februar 1929 § 6, i København for Fordringer indtil 100 Kr. incl. et Vidnegebyr af 50 Øre og for større Fordringer 1 Kr., medens der udenfor København i alle Tilfælde betales to Vidnegebyrer, jfr. ovfr. S. 14, Note 18. Endelig betales for Forkyndelse af Tilsigelse for Beløb til 200 Kr. incl. 50 Øre og derover 1 Kr. — Ved Tilbage-

Der kan ved Eksekution finde objektiv og vistnok ogsaa subjektiv aktiv Kumulation Sted, idet der efter § 482, sidste Stk., kan begæres Eksekution under eet hos samme Skyldner efter forskellige Eksekutionsgrundlag; dog skal der ifølge Sportelrglmt. 22. Marts 1814 § 51 betales Eksekutionsgebyr for hver af dem særskilt<sup>4)</sup>. Modsætningsvis ligger der deri, at subjektiv passiv Kumulation maa være udelukket, saaledes at der altsaa ikke kan begæres Eksekution under eet hos flere Skyldnere, selv om det maatte være efter samme Eksekutionsgrundlag. En Undtagelse herfra maa dog vistnok, ligesom tidligere efter den anførte Bestemmelse i Sportelrglmt., gøres i det Tilfælde, at de forskellige Personer har fælles Ejendomme, hvori der gøres Udlæg, idet man her med en vis Ret kan opfatte Forholdet saaledes, at Eksekutionen retter sig mod samme Realskyldner.

Ved Rpl. maa vistnok være opretholdt nogle hidtil gældende Bestemmelser, hvorefter der i visse Tilfælde skal finde en *A n m e l d e l s e* til Skyldnerens *F o r e s a t t e* Sted, saaledes naar der skal gøres Eksekution hos Militære efter Pl. 10. Juni 1778 § 2, jfr. Kskr. 13. November 1802, Cirk. 14. December 1824, og særlig med Hensyn til Udpantning hos disse § 600, 1. Stk. i Slutn.<sup>5)</sup>, samt hos Studenter efter Univ. Fund. 7. Maj 1788 II. § 6, jfr. Kskr. 30. April 1791; den sidste Bestemmelse synes dog helt at være gaaet af Brug.

Er det fornødne Eksekutionsgrundlag til Stede, og finder Fogeden ikke iøvrigt noget til Hinder for at efterkomme Begæringen, *b e r a m m e r* han<sup>6)</sup> enten selv en Tid til Forretningens Foretagelse, saa vidt muligt i Overensstemmelse med Domhaverens Ønske, eller udfærdiger eventuelt en Anmod-

kaldelse af en Rekvisition hjemler Lov 13. Februar 1929 § 4 under visse Betingelser Tilbagebetaling af Gebyr efter Fradrag af 30 pCt. En Begæring om *U d s æ t t e l s e* af en berammet Udlægsforretning maa sædvanlig betragtes som en Tilbagekaldelse af Rekvisitionen, jfr. utr. J. M. Skr. 16. September 1930.

<sup>4)</sup> Jfr. R. U. Nr. 243 i U. 1924. B. 187.

<sup>5)</sup> Jfr. U. 1894. 192 og m. H. t. Udpantning for Underholdsbidrag Bekg. Nr. 460, 28. Oktober 1922 og J. M. Cirkl. Nr. 298, s. D.

<sup>6)</sup> Jfr. herved de Note 1—2 anførte Afgørelser samt Domme U. 1926. 134, jfr. 1922. 48 og 1930. 599 (H).

ning om dens Foretagelse til Sognefogeden<sup>7)</sup>, se nærmere § 516, 1. Stk.

B. For det Tilfælde, at flere Domhavere (uden at der foreligger Kumulation) begærer Eksekution hos samme Skyldner, indeholdt tidligere D.L. 1—24—20 og 21, jfr. Fr. 30. September 1778, nogle Forskrifter. Herefter skulde som Regel Prioriteten med Hensyn til Begæringens Fremsættelse for Fogeden være afgørende, men hvis flere paa samme Tid (paa samme Dag) begærede Eksekution, skulde den, hvis Dom var ældst, have Fortrinet, og hvis endelig ogsaa Domme var samtidige, skulde der gives de enkelte Domhavere forholdsmæssigt Udlæg efter deres Kravs Størrelse.

Disse Bestemmelser maa imidlertid antages at være bortfaldet ved Retsplejeloven<sup>8)</sup>, og det er herefter tvivlsomt, om man i Mangel af positiv Hjemmel kan tillægge Begæringen om Eksekutionen eller dennes Berømmelse selvstændig Betydning. I hvert Fald savnes der nu ethvert Holdepunkt for at lægge nogen Vægt paa det ret tilfældige Moment, hvornaar Dommen maatte være afsagt<sup>9)</sup>. Derimod synes Praksis i al Almindelighed at anse det for en Følge af »Sagens Natur og ordensmæssige Hensyn«<sup>10)</sup>, at ikke blot et tidligere begæret Udlæg maa gaa forud for et senere begæret, selv om Forretningerne er foretaget i samme Retsmøde<sup>11)</sup>, men endogsaa at den, hvis Begæring først er modtaget, maa have Fortrin fremfor den, hvis Begæring senere maatte indkomme, selvom der faktisk er foretaget Udlæg først i Henhold til den sidste Begæring<sup>12)</sup>. Dette Standpunkt har imidlertid ikke nogen Støtte

<sup>7)</sup> Jfr. Dom U. 1922. 643, R. U. Nr. 128 i U. 1922. B. 142.

<sup>8)</sup> Jfr. R. U. Nr. 76 i U. 1921. B. 104 og Nr. 155 i U. 1922. B. 236 samt Dom U. 1923. 185.

<sup>9)</sup> Jfr. Frost: Fogedforretninger S. 38 og R. U. Nr. 76 i U. 1921. B. 104.

<sup>10)</sup> Jfr. de i Note 8 citerede Retsraadsudtalelser, der altfor generelt udtaler, at det maa følge af Sagens Natur og af almindelige Ordenshensyn, at en Udlægsforretning, der er begæret snarest belejligt, bør berømmes til Foretagelse forud for alle senere indkomne Udlægsbegæring.

<sup>11)</sup> Jfr. Østre Landsrets Domme i U. 1923. 185 og 678.

<sup>12)</sup> Jfr. Vestre Landsrets Dom i U. 1925. 124.

i Retsplejelovens Bestemmelser, hverken i § 482<sup>13)</sup> eller i § 533<sup>14)</sup>. Den sidste Bestemmelse støtter tværtimod den Opfattelse, at alene Udlæggets virkelige Foretagelse kan skabe en Prioritet for den ene Domhaver fremfor den anden, saaledes at Fogeden, saalænge saadant Udlæg ikke er sket, ikke bør give den ene Begæring noget Fortrin for den anden, men saa vidt muligt samtidig give alle Domhavere Udlæg<sup>15)</sup>. Herfor taler ogsaa nærmest Bestemmelserne i §§ 503 og 506<sup>16)</sup>. Under alle Omstændigheder kan man uden en udtrykkelig Lovregel, der som f. Eks. K. L. § 50 knytter særlige Virkninger til Begæringens Indgivelse, ikke finde noget Udgangspunkt for den Antagelse, at man herved skulde kunne regne med mindre Tidsdele end hele Dagen<sup>17)</sup><sup>18)</sup>. Og selv om det af Praxis antagne Standpunkt iøvrigt maatte have gode

<sup>13)</sup> Se dog i denne Retning den i Note 12 citerede Dom, men herimod Knud Gormsen i Juristen 1935 S. 66—67.

<sup>14)</sup> Cfr. dog Østre Landsretsdomme i U. 1923. 185 og 678, der urigtig slutter fra Bestemmelsen i § 533, 1. Stk., om et tidligere foretaget Udlægs Fortrin fremfor et senere foretaget, til at ogsaa et tidligere begæret Udlæg skal gaa forud for et senere begæret.

<sup>15)</sup> Jfr. Knud Gormsen i Juristen 1935 S. 65 ff, men cfr. Frost U. 1937. B. 280. — Saaledes er Forholdet ogsaa nærmest efter den svenske Utsökningslag § 58, den tyske C. P. O. § 827 og den østrigske Eksekutionsordning § 256. Efter Kommissionsudkastet til den norske Tvangsfuldbyrdelseslov (§ 123) var en lignende Ordning foreskrevet. Men ved den endelige Lovs § 77 fastholdes i det væsentlige den tidligere Ordning efter N. L., idet det paalægges Eksekutionsmyndigheden som Regel at fremme Forretningerne i den Rækkefølge, hvori Begæringerne er indkommet, saaledes at Begæringer, der indkommer paa samme Dag, behandles som samtidige, jfr. Hagerup: Civilproces 3. Udg. III. S. 42—43, Skeie: Civilproces 2. Udg. III. S. 246—48 og E. Alten: Tvangsloven S. 124—25.

<sup>16)</sup> Jfr. ogsaa Aage Hastrup i Juristen 1935 S. 145.

<sup>17)</sup> Cfr. dog Vestre Landsretsdomme i U. 1925. 124 og 692. Jfr. derimod Knud Gormsen l. c. S. 69 og Aage Hastrup l. c. S. 146.

<sup>18)</sup> Retsplejeudvalget har ganske vist i et Cirkulære Nr. 38, 22. Januar 1927 henledt Opmærksomheden paa »det ønskelige i, at Begæringer om Foretagelse af særlige Retsforfølgningsskridt forsynes med Paategning om Dagen, eventuelt tillige Klokkeslet, for Indleveringen«. Naar Begæringen er mundtlig, maatte Paategning vel gøres paa Eksekutionsfundamentet, men nogen Pligt hertil kan ikke opstilles. Beviset for Tidspunktet vil derfor sædvanlig kun indeholdes i Sporteljournalen, der ikke angiver noget Klokkeslet.

reale Grunde for sig i Relation til andre Udlægshavere<sup>19)</sup>, kan det i hvert Fald ikke gælde i Forhold til K. L. § 21, 2. Stk., hvorefter det afgørende er, at Konkursen begynder senest 3. Ugers Dagen, efter at Udlæget blev »givet«. I det Tilfælde, hvor et Udlæg først er iværksat indenfor denne Frist, vil det da i hvert Fald ikke kunne nytte at henvise til, at Begæringen var fremsat forud for Fristen. Og er et andet Udlæg iværksat inden Fristen, uanset at det var begæret senere end det førnævnte Udlæg, maa det inden Fristen iværksatte Udlæg staa ved Magt, medens det først begærede Udlæg falder, fordi det er foretaget efter Fristen.

For saa vidt angaar *f a s t E j e n d o m* er Problemet imidlertid nu løst ved Rpl. § 529, 2. Stk., jfr. Tinglysningslov § 1, der kræver, at Udlægsforretningen skal tinglyses for at faa Gyldighed mod Retsforfølgning, saaledes at Udlæg i fast Ejendom altsaa først faar Prioritet i Forhold til anden Retsforfølgning med Tinglysningen. Med Hensyn til det nærmere herom maa dog henvises til nedenfor S. 140. Ogsaa i andre Tilfælde, hvor der kræves særlige Sikringsakter, som f. Eks. Denunciation, Besiddelsestagelse af Gælds-brev eller Registrering af Skib, maa Prioritetsstillingen regnes fra Sikringsaktens Foretagelse<sup>20)</sup>.

II. Hvad *S t e d e t* for Eksekutionsforretningen angaar, maa der sondres mellem det Sted, hvor den skal *p a a b e g y n d e s*, og det Sted, hvor den skal *e n d e l i g f o r e t a g e s*.

A. Naar Rekvirenten ønsker det, og Fogeden<sup>21)</sup> ikke under Hensyn til Domfældtes Tarv finder noget derimod at indvende, skal Fogeden, ifølge § 516, 2. Stk., beramme Eksekutionsforretningen til *P a a b e g y n d e l s e p a a s i t K o n t o r*<sup>22)</sup>. Det

<sup>19)</sup> Jfr. herved *A a g e H a s t r u p* l. c. S. 146.

<sup>20)</sup> Jfr. *K n u d G o r m s e n* l. c. S. 68—69.

<sup>21)</sup> Af Modsætningen til det følgende Punktum fremgaar det, at *S o g n e f o g e d e n* ikke kan træffe en tilsvarende Bestemmelse, jfr. Rigsdagstid. 1922—23, Tillæg A. Sp. 4971 og Vejledn. Nr. 327, 20. December 1932 § 4. En Undtagelse gælder dog nu ved *U d p a n t n i n g f o r S k a t t e r*, jfr. Lov Nr. 185, 23. Juni 1932 § 2. Ogsaa en *P a n t e f o g e d* kan beramme en Udpantningsforretning til *P a a b e g y n d e l s e p a a s i t K o n t o r*, jfr. Vejledn. Nr. 326, 20. December 1932 § 6.

<sup>22)</sup> Se herved *R. U.* Nr. 188 i U. 1923. B. 157, *Dom U.* 1928. 810.

er en Ordning, der finder hyppig Anvendelse i Praksis. Ellers paabegynder Fogeden (Sognefogeden) Forretningen enten paa Domfældtes Bopæl eller saadant andet Sted, som han under de foreliggende Omstændigheder finder mest hensigtsmæssigt for Forretningens Fremme (navnlig fordi Rekvisitus dør kan antages at have Aktiver, hvormed han vil være i Stand til at rette for sig), f. Eks. hans Butikslokale eller Forretningskontor<sup>23</sup>). Naar Dommen lyder paa Udlevering eller Afstaaelse af Ting, kan Eksekutionsforretningen ifølge §'ens 3. Stk. — hvad der vel forøvrigt maa anses for en Selvfølge — begynde, hvor disse Ting forefindes, og naar Eksekutionsforretning foretages i pantsat Ejendom i Henhold til § 478 Nr. 3 eller 4, kan den begynde paa Ejendommen<sup>24</sup>). Endelig bestemmes det i § 516's sidste Stk., at naar Domfældte ingen Bopæl har i Riget, skal Eksekutionsforretningen kunne begynde, hvor Domfældte antræffes, eller hvor Ting, som kan tjene til Fyldestgørelse, forefindes<sup>25</sup>).

B. Hvad den endelige Foretagelse af Eksekutionen angaar, maa det, skønt der intet siges derom i Rpl., sikkert ved denne være forudsat, at den maa ske paa det Sted, hvor de Ting, som Udlæget skal gøres i, forefindes<sup>26</sup>). Er Genstanden for Udlæget en tinglig Ret, f. Eks.

<sup>23</sup>) Jfr. herved utr. Ø.L.D. 27. Juni 1932, der anerkender Berømmelse paa Skyldnerens Arbejdssted som det under de foreliggende Omstændigheder mest hensigtsmæssige. Dette bør dog af Hensyn til den Skade, som herved kan forvoldes saavel Skyldneren som Arbejdsgiveren, kun ske under ganske særlige Forhold. Se endvidere Dom i Ø.L.T. 1929 S. 842: Forretning paabegyndt, hvor Effekterne fandtes. Forudsætningen herfor maa imidlertid være, at Rekvisitus bor indenfor Fogedens Jurisdiktion, idet det ifølge § 516, sidste Stk., alene er, naar Domfældte ingen Bopæl har i Riget, at Forretningen uden videre kan berammes, hvor Ting, som kan tjene til Fyldestgørelse, forefindes. Bor Rekvisitus derimod i en anden Jurisdiktion, maa Forretningen paabegyndes paa Bopælen, jfr. herved Dom i U. 1936. 130 og den til Dommen i V.L.T. 1935. 353 føjede Note \*\*).

<sup>24</sup>) Tidligere havde denne Ordning kun udtrykkelig Hjemmel i Amtstuefr. 8. Juli 1840 § 21 med Hensyn til Inddrivelse af Skatter af faste Ejendomme.

<sup>25</sup>) Jfr. Dom U. 1920. 626.

<sup>26</sup>) Dette udtales udtrykkeligt i den norske Tvangsfuldbyrdelseslov § 79.

en Brugsret, jfr. § 504, eller en Realbyrde som saadan, maa Udlæget vistnok ske paa Ejendommen. Kravet paa den enkelte Realbyrdepræstation maa derimod behandles som andre Fordringsrettigheder. Er disse knyttede til et Gældsbevis, maa Udlæget gøres, hvor dette er, men ellers maa Udlæg i en Fordring foretages hos Rekviritus som Kreditor efter Fordringen<sup>27)</sup>. Hermed stemmer ogsaa Reglerne i Art. 8 i den nordiske Konkurskonvention, jfr. Anord. Nr. 250, 1. September 1934 § 10 og Nr. 251 § 9<sup>28)</sup>. Naar Udlæg finder Sted i en almindelig Fordring, vil det dog for at sikre Udlægsretten overfor Skyldneren være nødvendigt at lade en Forkyndelse for denne finde Sted, jfr. § 531, 2. Stk. Hvis Rekviritus maatte have Penge indestaaende i en Bank eller Sparekasse, maa Udlæget i disse ske hos ham, og Forbud mod disses Udbetaling derefter forkyndes for Banken eller Sparekassen<sup>29)</sup>. Derimod maa Eksekution i Deposita, som Rekviritus maatte have liggende i Banken, foretages hos denne. —

Parterne maa vistnok altid kunne vedtage et andet Sted for Eksekutionens Paabegyndelse eller Foretagelse, naar blot den sker indenfor den paagældende Fogedrets Grænser<sup>30)</sup>; saaledes vedtages i Praksis ikke sjældent Fogedens Kontor ogsaa som endeligt Eksekutionssted. Undertiden vil dog den Omstændighed, at Eksekutionen er foregaaet udenfor sit rette Sted, have medført, at der ikke er sket behørig Registrering

---

<sup>27)</sup> Jfr. Dom U. 1920. 626. I Københavns Byrets Praksis sker det dog undertiden, at der foretages Arrest hos Skyldneren efter Fordringen, saaledes navnlig naar Arrest begæres hos en Forretningsmand, der viser sig at have solgt Forretningen til en Person, der selv skylder paa Købesummen. Se herved ogsaa Skeie: Civilproces III. 2. Udg. S. 398.

<sup>28)</sup> Jfr. herved Skifteretten (1935) S. 322—24.

<sup>29)</sup> Ved Højesteretsdom U. 1945. 1091 er det imidlertid statueret, at en Sparekasse, uanset Lovligheden af et Udlæg i en Sparekassebog, som bestemmer, at Udbetaling sker mod Afskrivning i Bogen, forinden Udbetaling finder Sted til Udlægshaveren, har Ret til at kræve Sparekassébogen forelagt til Afskrivning eller eventuelt mortificeret. Jfr. herved Henry Ussing: Obligationsret Alm. Del, 3. Udg. S. 338—39.

<sup>30)</sup> Cfr. f. Eks. U. 1894. 481.

eller Vurdering af de udlagte Genstande, og der vil da muligvis af dem, der maatte have retlig Interesse heri, kunne rejses Indsigelse mod Udlæget<sup>31)</sup>.

III. A. a. Ifølge det »Partsinitiativs«-Princip, der som Regel behersker Eksekutionsomraadet, er det i Almindelighed en Betingelse for at faa Forretningen fremmet, at der gives behørigt Møde fra Domhaverens Side. Efter den tidligere Procesordning, jfr. Udpantningsl. 29. Marts 1873 § 7, gjordes der kun ved Udpantning Undtagelse herfra, jfr. nu ogsaa Rpl. § 602, 1. Stk. Men ved Rpl. § 517, 1. Stk., erklæres ogsaa ved Eksekution Møde af Rekvirenten for uforment, naar Dommen eller Forliget lyder paa Betaling af en Pengesum, der, bortset fra de efter Sagens Begyndelse paaløbne Renter og Sagsomkostninger, ikke overstiger 200 Kr., og der ikke æskes Udlæg i fast Ejendom<sup>32)</sup>. Naar Rekvirenten i Henhold til denne Bestemmelse ikke har givet Møde under Forretningen, maa Fogeden i paakommende Tilfælde handle paa hans Vegne eller foranledige hans Tilstedekomst. Fogeden skal saaledes efter § 518, 2. Stk., være pligtig at modtage det fordrerede eller Afdrag derpaa, naar saadant tilbydes, med samme Virkning, som om Betalingen var sket til Rekvirenten. Endvidere kan Fogeden af egen Drift udsætte Forretningen efter § 520, 1. Stk., og indkalde Rekviritus til et Møde for at give nærmere Oplysninger om, hvad han ejer, m. m., og Fogeden kan ligeledes udsætte Forretningen efter § 526, 3. Stk., i Anledning af fremsatte Indsigelser. Endelig skal det, naar Rekvirenten i Medfør af § 517 ikke har givet Møde under Forretningen, ifølge § 530, 3. Stk., paahvile den, der iværksætter denne, at bestemme, om det udlagte skal forblive hos Skyldneren, og i modsat Fald drage Omsorg for, at det paa passende Maade bevares.

b. Derimod kan Eksekutionsforretningen selvfølgelig altid foregaa, selv om Domfældte ikke møder (efter Til-

---

<sup>31)</sup> Jfr. fra den tidligere Ret Domme i U. 1911. 115, 1903. 555, 1902. 510, 1897. 849; cfr. 1904. 524, 1908. 99, 1896. 638 (H).

<sup>32)</sup> Jfr. herved R. U. Nr. 188 i U. 1923. B. 157. Jfr. ogsaa R. U. Nr. 65 i U. 1921. B. 16 og Nr. 78 smst. 126 om Forstaaelsen af den tilsvarende Bestemmelse i § 480, naar der er afdraget paa Gælden.

sigelse) eller træffes til Stede<sup>33</sup>). Dog skal Fogeden i dette sidste Tilfælde opfordre visse Personer, der staar Domfældte nær, til at varetage hans Tarv under Forretningen<sup>34</sup>), jfr. nærmere § 517, 2. Stk.

B. Iøvrigt gælder efter Rpl.<sup>35</sup>) Reglen om Sagføreres Eneret til en vis Grad ogsaa under Udlægs- og andre Fogedforretninger. Ifølge § 260, sidste Stk., skal nemlig Rekvirenten altid og Rekviritus, saa snart »fremsatte Paastande eller Indsigelser foranlediger Forhandling for vedkommende Ret«, naar der altsaa opstaar egentlig Procedure, — for saa vidt de ikke møder personlig — lade give Møde for sig ved Sagfører eller en af de i §'ens 2. Stk. særlig nævnte Personer.

IV. A. Forretningen skal ifølge § 518, 1. Stk., begynde med, at Fogeden opfordrer Rekviritus (eller andre Vedkommende) til ved frivillig Opfyldelse at afværge Eksekutionens videre Fremgang. Det vil derfor sædvanlig være nødvendigt, at Gældsbreve og andre Dokumenter, der har ligget til Grund for Sagen, have til Stede, for at de eventuelt kan blive forsynede med Kvittering og udleverede til Rekviritus, hvis denne godvillig vil rette for sig.

B. I modsat Fald skrider Fogeden til at foretage de fornødne Eksekutions handlinger i Overensstemmelse med Reglerne i Kap. 47.

Ifølge § 503, 1. Stk., iværksættes Eksekutionen sædvanlig derved, at Fogeden (Sognefogeden) giver Domhaveren Ud-

<sup>33</sup>) I hvert Fald i Københavns Byrets Fogedafdelinger er Praksis ved Forretninger paa Kontoret dog i Almindelighed den, at man, naar Rekviritus udebliver, ikke uden videre fremmer Forretningen, allerede fordi man ikke mener at kunne bygge paa Rekvirentens Vurdering af de eventuelle Eksekutionsobjekter, han maatte angive. Hvis Rekvirenten ikke forlanger Forretningen omberammet til »udgaaende«, giver man ham da Adgang til i Medfør af § 520 at begære Rekviritus fremstillet af Politiet. Anderledes vil det dog stille sig, hvor der kan gøres Udlæg i en Fordring, og navnlig maa noget andet gælde, hvor det drejer sig om Effekter, i hvilke der i Forvejen er gjort Arrest, jfr. f. Eks. herved Dom U. 1920. 626.

<sup>34</sup>) Se herved Dom U. 1932. 650, der ophæver et Udlæg foretaget med Tilsidesættelse af Paabudet i Rpl. § 517, 2. Stk. Jfr. ogsaa U. 1927. 163.

<sup>35</sup>) Cfr. derimod efter den tidligere Procesordning H. Munch-Petersen: Civilproces I. S. 79—80, III. S. 81—82.

læg til Forauktionering i Domfældtes rørlige eller urørlige Gods eller i ham tilkommende Rettigheder eller Fordringer paa andre.

Undtagelsesvis vil dog andre Fyldestgørelsesmaader staa Domhaveren aaben. Hvis saaledes rede Penge forefindes, vil et umiddelbart Udlæg til Eje finde Sted, idet de ifølge § 503, 3. Stk., skal udbetales Domhaveren til Dækning af eller Afdrag paa Fordringen<sup>36)</sup>. Domhaverens Fyldestgørelse vil ogsaa kunne ske gennem Modregning, idet han efter §'ens Slutningsbestemmelse ikke kan vægre sig ved at modtage Betaling i forfaldne Fordringer paa ham selv, naar disses Rigtighed anerkendes<sup>37)</sup>. Det maa dog fremhæves, at Rpl. § 503, 3. Stk., ikke antages at indeholde en selvstændig Hjemmel for Modregning, der ikke i øvrigt er hjemlet<sup>38)</sup>. Endelig er der ved § 503, 1. Stk., smh. med §§ 504, 557 og 558, hjemlet Domhaveren en særlig Adgang til Fyldestgørelse henholdsvis gennem Udøvelse af Domfældtes Brugsrettigheder over faste Ejendomme, Salg uden Auktion af hans Værdipapirer og Indkrævning af hans udestaaende Fordringer; disse Fyldestgørelsesmaader vil dog først blive nærmere omtalt nedenfor i § 22.

C. Loven hjemler visse Tvangsmidler for det Tilfælde, at Rekviritus ikke selv paaviser behørlige Genstande at gøre Udlæg i.

Ifølge § 519, der i det væsentlige stemmer med den tidligere Bestemmelse i K. L. § 166, er Domfældte saaledes pligtig paa Fogedens Forlangende at aabne sine Værelser og Gemmer<sup>39)</sup>, for at det kan ses, om heri indeholdes saadanne Genstande. I Vægningstilfælde (eller naar der ingen træffes til Stede, der er i Stand til at efterkomme Forlangendet) kan Fogeden skride til den fornødne Magts Anvendelse. I fornødent Fald er Fogeden ligeledes beføjet til at undersøge Domfældtes Person, hvis der er Grund til at antage, at han har skjult Værdigenstande paa sig; Sognefogeden kan

<sup>36)</sup> Cfr. herved U. 1948. 227, hvorom Note 48.

<sup>37)</sup> Jfr. fra tidligere Ret U. 1892. 1334 og efter Rpl. U. 1938. 987. Se nu Ussing: Obl. Alm. Del, 3. Udg. S. 402 ff.

<sup>38)</sup> Jfr. U. 1946. 151 med Hensyn til Feriegodtgørelse.

<sup>39)</sup> Jfr. J. D. 1939. 46, der ligestiller en Sagførers Forretningsbøger med »Gemmer«.

dog ikke gøre dette uden i Henhold til særlig Ordre fra Fogeden, og dennes Beslutning derom maa altid ske ved en af Grunde ledsaget Kendelse, ligesom der om Foretagelsen af en saadan Undersøgelse altid skal gøres udtrykkelig Bemærkning i Fogedbogen.

Skyldneren<sup>40)</sup> er ifølge § 520, 1. Stk., jfr. tidligere K. L. § 167, pligtig under Eksekutionsforretningen at opgive redegørelse og overensstemmende med Sandheden, hvad han ejer til Fyldestgørelse af Fordringen, og iøvrigt at meddele alle i saa Henseende fornødne Oplysninger<sup>41)</sup>. For det Tilfælde, at Parterne ikke er til Stede, træffes der i §'en nærmere Bestemmelser, hvorefter navnlig Rekvisitus kan tilsiges til at give Møde<sup>42)</sup>. Hvis Rekvisitus da undlader at møde, kan han ifølge §'ens 2. Stk. begæres fremstillet af Politiet<sup>43)</sup>; i saa Fald, eller hvis han vægrer sig ved at fremkomme med Opgivelser og Oplysninger, kan han ogsaa ifølge Kendelse fra Fogeden —

---

<sup>40)</sup> Bestemmelsen i § 520, jfr. § 632, kan ikke finde Anvendelse paa Tredjemand, f. Eks. en Bank, hos hvem Skyldneren angiver at have Midler indestaaende. Hvor det er af afgørende Betydning at faa Oplysninger fra Tredjemand, maa Fogeden imidlertid kunne gaa den Vej at indkalde den paagældende som Vidne, saaledes at han under Vidneansvar bliver pligtig baade at møde og at svare, medmindre særlige Fritagelses- eller Udelukkelsesgrunde kan paaberaabes.

<sup>41)</sup> Medens det tidligere er antaget, at der savnedes Hjemmel for ved Overtrædelse af Rpl § 520, 1. Stk., at straffe Rekvisitus efter Reglerne om usandfærdig Partsforklaring, jfr. Dom U. 1927. 760, maa Skyldnerens urigtige Oplysninger under Fogedforretningen nu kunne straffes efter den nye Bestemmelse i Strfl. § 162, jfr. Kræbe: Borgerlig Straffelov, 4. Udg. S. 420—21 og Domme U. 1936. 191 og 1934. 261 (H) samt V. L. T. 1934. 291 og 1936. 53.

<sup>42)</sup> Jfr. utr. kbh. F. R. K. 11. December 1919: § 520 ikke bragt til Anvendelse paa en Udlænding, da Varslet efter §'en ikke kunde fastsættes.

<sup>43)</sup> Jfr. J. M. Skr. Nr. 94, 20. Maj 1930, hvorefter det maa være en Betingelse for, at Politiets Bistand til en Debtors Fremstilling for Fogeden kan kræves, at saadan Bistand begæres indenfor en efter Forholdene passende Tidsfrist, og utr. J. M. Skr. 9. Juli 1938, hvorefter Fremstilling ved Politiet ikke kunde finde Sted i et Tilfælde, hvor der først havde fundet Tilbagekaldelse Sted af den i Henhold til Kendelse fremsatte Begæring og i Mellemtiden af Rekvisitus var stillet Afvikling af Gælden i Udsigt. Se iøvrigt herved Dom U. 1927. 163.

Beslutning derom kan altsaa ikke fattes af Sognefogeden<sup>44)</sup> — underkastes Hæfte<sup>45)</sup> (ikke Gælds fængsel, saaledes at Domhaveren skulde afholde Udgifterne derved<sup>46)</sup>, cfr. § 623), indtil han opfylder sin Pligt i saa Henseende, dog ikke ud over 6 Maaneder. Naar §'en bruger Udtryksmaaden »kan underkastes«, medens der i K. U. 1899 (§ 366) ligesom i K. L. § 167 stod »kan Rekvirenten forlange ham hensat«, ligger der i denne Ændring, at Rekvirenten ikke skal have noget ubetinget Krav i saa Henseende, men at Fogeden selv maa skønne over, om der er tilstrækkelig Anledning til at bringe dette Tvangsmiddel til Anvendelse. Paa den anden Side vil der, naar Rekvirenten er mødt, ikke let blive Tale om at anvende det, uden naar han fremsætter Begæring derom, ligesom det helt maa være udelukket, naar han protesterer derimod. Endvidere maa det, ligesom det tidligere antoges<sup>47)</sup>, være en Forudsætning ogsaa for Anvendelsen af denne Bestemmelse, at der ikke hos Rekviritus er forefundet egnede Eksekutionsobjekter i tilstrækkelig Mængde til at dække Rekvirentens Krav.

Endelig straffes den Skyldner, der for derigennem at skaffe sig eller andre uberettiget Vinding paa den i Strfl. § 283 Nr. 3 angivne Maade unddrager sine Ejendele eller Fordringer fra at tjene til Fyldestgørelse for vedkommende Kreditor, for »Skyldnersvig«<sup>48)</sup>.

<sup>44)</sup> Derimod kan Sognefogeden selv uden Fogedens Mellekomst lade Rekviritus fremstille ved Politiet, jfr. utr. J. M. Skr. 2. Aug. 1932.

<sup>45)</sup> Bestemmelsen finder ogsaa Anvendelse ved Arrest, jfr. § 632 og Dom U. 1936. 964, og ved almindelige Indsættelsesforretninger, jfr. § 609, 3. Stk. Om Indsættelse efter Afbetalingsloven se U. 1922. 995 (Analogi) og U. 1936. 191.

<sup>46)</sup> Omkostningerne ved Fængslingen afholdes derimod, som det udtrykkelig siges i K. L. § 167 og i Afbetalingslov 8. Maj 1917 § 11, »paa samme Maade som Delinkventomkostninger«, altsaa af det offentlige med mulig Regres til den fængslede, jfr. Lov om Udgifterne i Strafferetsplejen 11. April 1916 § 7. Derimod er det af Justitsministeriet antaget, at Politiets Befordringsudgifter ved Anholdelse og Transport af Rekviritus til Fogedretten maa afholdes af Rekvirenten, jfr. J. M. Skr. Nr. 93, 20. Maj 1930.

<sup>47)</sup> Jfr. U. 1878. 1188 (H), 1880. 237.

<sup>48)</sup> Tidligere fandtes en tilsvarende Bestemmelse i Rpl. § 521 og før Rpl. i K. L. § 168. Jfr. om disse Bestemmelser Goos: Strafferetten, spec. Del II. S. 521 ff., samt Højesteretsdomme U. 1904. B. 106,

D. Der skal under Fogedforretningen som Regel ske en Vurdering af det udlagte Gods efter de nærmere Regler, der indeholdes i § 505; denne Vurdering foretages sædvanlig af Fogedvidnerne, jfr. § 480, 2. Stk. Ved Udlæg i Fordringer eller i Rettigheder eller i Indtægterne af faste Ejendomme<sup>49)</sup> finder der dog ingen saadan Vurdering Sted, men Udlæggets Omfang og Udstrækning bestemmes ved et almindeligt Skøn, jfr. § 505 i Slutn.

Ligeledes skal der finde en Registrering Sted, idet alle de enkelte Genstande, hvori Udlæg gøres, efter § 528, 1. Stk., skal optegnes i Fogedbogen<sup>49a)</sup>; ved hver enkelt Genstand tilføjes dens Værdi efter den stedfundne Ansættelse.

De nævnte Regler om Registrering og Vurdering finder ogsaa Anvendelse paa Tilbehøret til en fast Ejendom, der ikke uden videre kan anses for omfattet af et Udlæg i fast Ejendom<sup>50)</sup>.

Disse Regler om Registrering og Vurdering, der navnlig er foreskrevet for at afskære Tvivl om, hvilke Ting Udlæget omfatter, og sikre mod, at der gøres Udlæg i mere end fornødent til at dække Domhaverens Krav<sup>51)</sup>, kan dog næppe antages at konstituere absolutte Formbetingelser, saaledes at deres Tilsidesættelse ubetinget skal medføre Udlæggets Ugylighed<sup>52)</sup>. I Almindelighed maa vel ikke blot Rekvisitus selv

---

1918. 765, 1920. 912, 1922. 856 og 1923. 513. — Om Strfl. § 283, se Krabbé: Borgerlig Straffelov, 4. Udg. S. 700 ff., U. 1934. 261 (H) og 1941. 645 samt V. L. T. 1936. 53 og J. D. 1937. 131. — Cfr. U. 1948. 227, der ikke fandt en Tiltalts Forbrug af et kontant Beløb, hvori der af Fogeden var gjort Udlæg, uden at Beløbet i Henhold til Rpl. § 503, 3. Stk., var blevet udleveret Rekvirenten, og uden at Reglerne i Rpl. § 528, 1. Stk., var iagttaget, strafbart efter Strfl. § 283, Stk. 1, Nr. 1.

<sup>49)</sup> Herved tænkes der, som fremhævet i Mot. til Civilprocessudkast 1899 ad § 351 Sp. 151 (254), kun paa Udlæg i de Indtægter, der kunde falde, indtil Tvangsauktionen kan finde Sted, jfr. ndfr. S. 258—259.

<sup>49a)</sup> Se herved om Udlæg i Penge U. 1948. 227, omtalt Note 48.

<sup>50)</sup> Jfr. herved nærmere Knud Illum: Fast Ejendom, Bestanddele og Tilbehør (1948) S. 159 ff.

<sup>51)</sup> Jfr. U. 1888. 490 (H), 1880. 237.

<sup>52)</sup> Jfr. efter den hidtil gældende norske Ret Hagerup: Civilproces, 2. Udg. II. S. 375—76, cfr. derimod efter den nye Tvangsfuldbyrdslovs §§ 85 og 49 Hagerups anf. Værk, 3. Udg. III. S. 107.

— naar han ikke kan antages at have samtykket i Fravigelsen<sup>53)</sup> — men ogsaa en Tredjemand, der maatte have Interesse deri<sup>54)</sup>, saaledes navnlig en senere Udlægshaver eller Rekvisiti Konkursbo<sup>55)</sup>, kunne forlange Udlæget tilsidesat paa Grund af manglende eller utilstrækkelig Registrering eller Vurdering; særlig vil en mangelfuld Registrering kunne have en saadan Virkning. Men nogen Hjemmel til, at Udlæget af den Grund ex officio skulde erklæres for ugyldigt, er der ikke, og det maa vistnok ogsaa selv mod Protest kunne opretholdes, naar det er klart, at der ingen reel Skade er sket, f. Eks. naar der trods Mangel af en formelig Registrering og Vurdering ingen Tvivl kan være om den nærmere Genstand for Udlæget, og om at dette ikke har strakt sig videre end fornødent<sup>56)</sup>.

E. Udlæg kan ikke gyldig foretages under Henviſning til en senere stedfindende Registrering og Vurdering<sup>57)</sup>. Først efter at denne er foretaget, kan Udlæget endelig ske, idet Føgeden ifølge § 528, 2. Stk., »derefter« til Føgedbogen erklærer »de optegnede Genstande« for udlagt til Domhaverens Fyldestgørelse. Naar det tilføjes, at det skal betydes Domfældte, at han fra nu af ikke uden at paadrage sig Strafansvar<sup>58)</sup> kan raade over dem paa en Maade, som kommer i Strid med Udlægshaverens Ret, kan en saadan Tilkendegivelse ikke være en Betingelse for Udlægets Gyldig-

---

hvorefter der, naar Lovens Regler om Specifikation og Værdsættelse er tilsidesat, antages at være Adgang for den misfornøjede Part til at indgive Klage til Namsretten. Dette antages ogsaa af Erik Solem: Tvangsfuldbyrdelse, 2. Udg. S. 53 og af Skeie: Civilproces III. 2. Udg. S. 253.

<sup>53)</sup> Jfr. fra den tidligere Ret Dom U. 1908. 99.

<sup>54)</sup> Jfr. U. 1884. 545.

<sup>55)</sup> Jfr. Højesteretsdomme U. 1902. B. 82, 1895. 1140, samt Domme U. 1898. 90, 174 og 789, 1897. 120 og 158, 1880. 197, 1879. 191, 1878. 335.

<sup>56)</sup> Jfr. Domme U. 1904. 30, 1898. 570, 1884. 545 og V. L. T. 1934. 4: Registrering af udlagte Fordringer under Betegnelsen »udestaaende Fordringer efter Hovedbog autoriseret 1. December 1928 og efter Kladder« e. O. — derunder Hovedbogens og Kladdens Overlevering — anset for lovlige.

<sup>57)</sup> Jfr. fra den tidligere Ret navnlig Højesteretsdom U. 1895. 1140.

<sup>58)</sup> Jfr. nu Strfl. § 283 Nr. 1 om Skyldnersvig. Tidligere blev der Spørgsmaal om Straf for Bedrageri, jfr. f. Eks. Højesteretsdomme U. 1902. B. 212, 1910. A. 160 og H. R. T. 1896. 715.

hed og næppe engang for den domfældtes Strafansvar, naar ellers Betingelserne for Straf foreligger, men Bestemmelsen har nærmest kun Karakteren af en instruktorisk Forskrift til Fogeden<sup>58a</sup>).

Ved Udlæg i Landejendomme maatte det følge af § 528, 2. Stk., jfr. § 507, 3. Stk., at Ejeren af Ejendommen, naar Udlæget tillige omfatter Ejendommens Tilbehør<sup>59</sup>), vilde være afskaaret fra uden Udlægshaverens Samtykke at afhænde Besætnings- eller Artsdele selv indenfor ganske normale Rammer, altsaa selv om de udskiltes ifølge en regelmæssig Drift af Ejendommen, cfr. Tinglysningsl. § 37, naar disse Dele var medtaget og registrerede under Fogedforretningen<sup>60</sup>). Ved Revisionen 1932 er der derfor til § 528 føjet et nyt tredje Stykke, der i Realiteten overfører den ifølge Tinglysningsl. § 37 ved Kontraktspant gældende Regel om Skyldnerens frie Raaden over Tilbehørsgenstande og Frugter indenfor en regelmæssig Drifts Rammer paa det ved Udlæg stiftede Retspant. Det bestemmes nemlig nu i § 528, 3. Stk., at Udlæget ikke er til Hinder for, at Løsøre forbruges eller afhændes af Ejeren, naar Forbruget eller Afhændelsen sker som Led i en regelmæssig Udnyttelse af Ejendommen<sup>61</sup>). Løsøre, der herved tilføres Ejendommen, omfattes af Udlæget<sup>62</sup>). Denne Beføjelse for Ejeren indtræder dog ikke, dersom Rekvirenten under Udlægsforretningen erklærer, at han agter at skride til Tvangsauktion, og Indkaldelsen derefter sker inden to Uger, og den ophører i alle Tilfælde, naar Indkaldelse til det i § 561 omhandlede forberedende Møde finder Sted.

F. Hvad Besiddelsen af det udlagte angaar,

<sup>58a</sup>) Se dog herved U. 1948. 227, hvorom Note 48.

<sup>59</sup>) Om at dette ikke behøver at være Tilfældet se ovenfor ved Note 50.

<sup>60</sup>) Jfr. nærmere *Vinding Kruse*: Ejendomsretten, 1. Udg., IV. S. 1742 Noten og fra tidligere Domspraksis U. 1930. 938, der dog urigtigt forudsætter, at Udlæg (Arrest) i fast Ejendom uden videre omfatter Tilbehør.

<sup>61</sup>) Jfr. herved *Damsgaard* U. 1928. B. 189 ff., *Vinding Kruse* smst. 198—99 og Ejendomsretten, 2. Udg. III. S. 1485—86, 1568, 1596 samt fra tidligere Praksis Dom U. 1933. 108.

<sup>62</sup>) Bestemmelserne i § 528, 3. Stk., 1. og 2. Pkt., gælder ogsaa ved Arrest, jfr. § 616, 1. Stk.

gælder det efter § 529, at naar der gives Udlæg i fast Ejendom, uden at der tillige gives Udlæg i dens Indtægter<sup>63</sup>), forbliver den indtil Tvangsauktionen i Domfældtes Besiddelse, medmindre denne findes at ødelægge eller forringe Ejendommen, i hvilket Tilfælde den kan sættes under en af Fogeden valgt Mands Bestyrelse<sup>64</sup>). Derimod maa udlagt Løsøre<sup>65</sup>) ifølge § 530, naar Udlægshaveren modsætter sig det (hvad han dog sædvanlig ikke vil gøre, før de 12 Uger efter § 533, 2. Stk., er ved at udløbe), ikke forblive i Domfældtes Besiddelse, medmindre denne stiller antagelig Sikkerhed for dets Tilstedeværelse i uforringet Stand<sup>66</sup>). Udlægshaveren er selv berettiget til at tage udlagt Løsøre i sin Bevaring, dog, hvis det udlagtes Værdi betydelig overstiger hans Fordring, eller Fogeden i øvrigt finder Grund til at forlange saadant, kun imod Sikkerhedsstillelse.

Hvor udlagt Løsøre ikke lades tilbage i Domfældtes Besiddelse, og det heller ikke tages i Forvaring af Udlægshaveren, har Fogeden at træffe de fornødne Foranstaltninger til det udlagtes Bevaring paa Domfældtes Bekostning.

G. I Fogedbogen skal ifølge § 525 optages: 1) en Angivelse af Tid<sup>67</sup>) og Sted for Forretningen, Parternes Navne, Eksekutionsgrundlagets Beskaffenhed, 2) Betegnelse af Fogeden og Vidnerne, 3) Beretning om Forretningens Gang i Almindelighed. Om hvad der i Tilfælde af opstaaet Tvist yderligere skal optages, jfr. nedenfor under V. B.

<sup>63</sup>) Jfr. ovfr. Note 49 og Dom U. 1933. 764. Se iøvrigt om Udlæg i Lejeindtægter ovfr. S. 73—74 Note 42 og ndfr. S. 259, Note 27, samt Frost: Fogedforretninger ad § 504 Note 2, § 505 Note 2 og § 529 Note 2.

<sup>64</sup>) Angaaende en Bestyrer, der var anbragt paa Ejendommen paa Rekvirentens Forlangende, men ikke indsat af Fogeden, se U. 1925. 55 (H).

<sup>65</sup>) Cfr. U. 1924. 812 om den med en Landejendom pantsatte Besætning.

<sup>66</sup>) Under Hensyn til Bestemmelsen i § 542, 2. Stk., hvorefter Realisation af det udlagte alligevel ikke kan ske, før den ordentlige Ankefrist af 4 Uger er udløbet, kræves der dog sædvanlig efter Københavns Byrets Praksis anført særlig Begrundelse for at tillade Udløsning af de udlagte Effekter før 4 Ugers Fristen.

<sup>67</sup>) Om Betydningen af, at ogsaa Klokkeslet angives, se Frost: Fogedforretninger S. 121.

H. I visse Tilfælde kan en Genoptagelse af den sluttede Eksekutionsforretning finde Sted. Dette kan saaledes efter § 534, 1. Stk., ske, naar det foretagne Udlæg har vist sig utilstrækkeligt, og der senere kan paavises nyt Gods, hvori der kan foretages »Kontinuationsudlæg«<sup>68</sup>). Omvendt vil der ogsaa kunne blive Spørgsmaal om at faa det skete Udlæg i det hele eller for en Del hævet (»Relaksation«), naar nemlig den Fordring, hvorfor der er gjort Udlæg, i det hele eller for en Del er bortfaldet, efter at Udlæget er sket<sup>69</sup>).

Ligeledes kan Fogeden efter § 534, 2. Stk., i visse Tilfælde efter Domhaverens Begæring genoptage Eksekutionsforretningen for at træffe ny Bestemmelse om Bevaringen og Administrationen af det udlagte, og efter § 533, 2. Stk., for at faa udlagt Løsøre bragt ud af Skyldnerens Besiddelse.

Ogsaa i andre Tilfælde kan Eksekutionsforretningen ifølge § 535 genoptages for at faa Udlæget udvidet eller ophævet, paa Begæring enten af Tredjemand eller en af Parterne, men dog kun, naar alle vedkommende samtykker deri<sup>70</sup>).

V. I Anledning af Indsigelser, der rejses, kan der begynde en egentlig Forhandling eller Procedure for Fogedretten.

<sup>68</sup>) Jfr. f. Eks. Domme U. 1934. 261 Note 1 (H), 1933. 554, 587 (589) og 1932. 1145.

<sup>69</sup>) Derimod maa Ophævelse af Dekretet paa Grund af Omstændigheder, der ligger forud for Udlægsdekretet, ske ved Appel, jfr. utr. kbh. F. R. K. 12. Januar 1934.

<sup>70</sup>) Cfr. naar Rekvirenten protesterer mod Genoptagelsen Dom V. L. T. 1933. 207. Om et Tilfælde af Genoptagelse ifølge § 535, efter at Tvangsauktionen var afholdt, se Dom V. L. T. 1934. 340: Rekvirentens Samtykke forstået som omfattende et Frafald af den af Tvangsauktionen flydende Ret. I alle saadanne Tilfælde af Genoptagelse beregnes der vistnok overalt udenfor København fuldt Gebyr. Saaledes ogsaa Frost: Fogedforretninger S. 6, 141 Note 1 og U. 1937. B. 281. I København betragter man derimod enhver fornyet Henvendelse til Debitor paa Grundlag af det samme Eksekutionsfundament som en Fortsættelse, saaledes at der kun beregnes Kontinuationsgebyr, altsaa halvt Gebyr, jfr. Jørgen Jensen U. 1931. B. 206. Dette kan vistnok ogsaa forsvares, da det ofte beror paa en Tilfældighed, om Forretningen formelt betegnes som »sluttet« eller blot »udsat«. At den betegnes som »sluttet«, skyldes maaske blot Hensynet til at give Rekviritus Adgang til at anke det hidtil passerede, jfr. § 536, 2. Stk.

Saadanne Indsigelser kan fremsættes enten fra Domfældtes Side eller fra Tredjemand, jfr. §§ 522 og 523 og nærmere ovenfor<sup>71</sup>). Indsigelsen fremsættes, ogsaa naar den rejses af en Tredjemand, til Fogedbogen (eller den efter § 480 autoriserede Bog for Sognefogeden).

A. Den nærmere Fremgangsmaade er forøvrigt væsentlig forskellig, efter som Eksekutionen foretages af Fogeden selv eller af Sognefogeden.

I første Tilfælde maa mulige Indsigelser altid fremsættes under selve Forretningen, jfr. § 524, 1. Stk. I Anledning af de fremsatte Indsigelser kan Domhaveren, hvis han er mødt, ytre sig, men om nogen yderligere Ordveksling skal finde Sted, beror ifølge §'ens 2. Stk. paa Fogedens Tilladelse.

Hvis derimod Eksekutionen foretages af Sognefogeden, kan Indsigelser ifølge § 524, sidste Stk. — paa lignende Maade som tidligere ved Udpantninger, der foretoges af Sognefogeden, efter Lov 29. Marts 1873 § 9, jfr. nu Rpl. § 604 — fremsættes dels under Forretningen, dels i Løbet af 14 Dage efter dens Afholdelse. Fremsættes Indsigelsen under Forretningen, skal Sognefogeden indtegne Indsigelsen i sin Bog og tilstille Fogeden en Udskrift af denne. Nogen Forhandling eller Bevisførelse for Sognefogeden kan ikke finde Sted, men han maa altid uden Hensyn til fremsatte Indsigelser fremme Eksekutionen, jfr. § 526, sidste Stk. Indsigelser, der først fremsættes efter Forretningen, rettes til Fogeden, og denne kan da, naar han finder det fornødent, give Parterne Lejlighed til at ytre sig om Indsigelserne. Om dette skal ske, afhænger dog vistnok ganske af Fogedens Skøn, saa at der ikke paa Undladelsen kan støttes nogen Indsigelse mod Udlæggets Lovlighed<sup>72</sup>).

B. I alle Tilfælde, hvor der saaledes, under eller efter Forretningen, skal finde Forhandlinger Sted for Fogeden, foregaar disse efter de i § 524, 3. til 5. Stk., indeholdte Regler.

Herefter skal Forhandlingerne foregaa m u n d t l i g, saa-

<sup>71</sup>) Ved Spørgsmaalet om »Parterne« ved Eksekution, navnlig S. 60 ff.

<sup>72</sup>) Jfr. fra den tidligere Ret med Hensyn til Udpantning U. 1876. 525 (527), som dog ifølge Momenter, der ikke vedrører dette Spørgsmaal, er forandret ved Højesteretsdom U. 1878. 74.

ledes at der navnlig aldrig finder nogen Skriftveksling Sted. Derimod skal der i Fogedbogen altid optages en ordret Angivelse af de fremsatte Paastande. Endvidere skal Fogeden i det Omfang, som af ham skønnes hensigtsmæssigt, lade Parternes Erklæringer over Sagens Sammenhæng (altsaa kun den faktiske Sammenhæng, men ikke juridiske Udviklinger) tilføre Fogedbogen, dog ikke ordret, men kun efter deres væsentlige Indhold; det tilførte skal oplæses og vedkendes, jfr. § 525, sidste Stykke.

Under Forhandlingerne for Fogeden kan egentlig Bevisførelse ved Vidner, Syn og Skøn eller personlig Afhøring af Parterne ikke finde Sted, medmindre Fogeden mener undtagelsesvis at burde tilstede det<sup>73)</sup>; den skal da foretages efter de for Underretssager gældende Regler. I saa Fald finder altsaa de sædvanlige Regler om Partsafhøring, Vidnepligt, Vidneansvar og Bevisumiddelbarheden Anvendelse<sup>74)</sup>.

I Almindelighed gælder Forhandlingsmaksimen ogsaa under Fogedretsproceduren. Men hvis Hovedsagen hører under Underret — hvorved vistnok maa forstaaes, at den enten faktisk, selv om det kun er sket ifølge Parternes Vedtagelse<sup>75)</sup>, har været behandlet ved Underret, eller at den efter sin Karakter ifølge § 225 vilde høre under Underret, selv om Eksekutionen maaske foretages paa Grundlag af et Forlig<sup>76)</sup> —,

<sup>73)</sup> Jfr. Mot. til Civilprocesudkastet 1899 Sp. 154 (256).

<sup>74)</sup> Jfr. herved angaaende Strafansvar for usandfærdig Partsforklaring Forudsætningen i Dommen U. 1927. 760. Se iøvrigt U. 1935. 1018: antaget, at § 524, 4. Stk., indeholder Hjemmel for, at Fogedretten kan bestemme Vidneførelse ved anden Ret til Oplysning om, hvor meget der skyldes paa et Skadesløsbrev. Cfr. derimod U. 1932. 216: antaget at følge af § 524, 4. Stk., at det ikke ved Indsættelsesforretning bør tilstedes ved Vidneførelse at skaffe det Bevis for Rekvirentens Ret, som denne burde have skaffet inden Berømmelsen. Se ogsaa U. 1938. 384, hvor Fogedretten afviste en Indsættelsesforretning bl. a. med den Begrundelse, at Afgørelsen ikke kunde træffes uden en Vidneførelse, som ganske vilde falde uden for Rpl. § 524 og de umiddelbare Fogedforretningers Omraade, og Frost U. 1937. B. 281.

<sup>75)</sup> Jfr. efter den tidligere Ret H. Munch-Petersen: Civilproces III. S. 87—88.

<sup>76)</sup> Jfr. R. U. Nr. 148 i U. 1922. B. 234 (der gives dog ingen Oplysning om Sagsgenstandens Værdi).

har Fogeden at yde Parterne Vejledning »i Overensstemmelse med Grundsætningerne i § 429<sup>77)</sup>, altsaa bl. a. kun, for saa vidt Parterne ikke møder med eller ved Sagfører, jfr. herved Bestemmelsen i § 260, sidste Stk.

C. Hvad Spørgsmaalet om Udsættelser under Forretningen angaar, siges det i § 526, 1. Stk., at en saadan Udsættelse kun undtagelsesvis kan gives, naar Parterne ikke er enige derom<sup>78)</sup>. Deri ligger da modsætningsvis, at Udsættelse som Regel (men dog næppe altid) maa gives, naar Parterne er enige om at ønske den.

Naar kun en af Parterne ønsker Forretningen udsat, bør derimod Fogeden paa Grund af den Forhaling af Tvangsfuldbyrdelsen, der ellers let kunde blive Følgen, være streng og vise større Strengthed overfor en Begæring fra Rekvirent end fra Rekvirentens Side<sup>79)</sup>. I Tilfælde af, at der er opstaaet en egentlig Procedure, hjemles der dog ved §'ens 2. Stk. udtrykkelig Fogeden Adgang til (af egen Drift) at beslutte eller (efter en Parts Begæring) at tilstaa en Standsning af Forhandlingerne. Fogeden maa vistnok ogsaa, ligesom man antog efter den tidligere Ret, efter Omstændighederne kunne gøre Forretningens Udsættelse afhængig af, at den paagældende Part stiller Sikkerhed.

I §'ens 3. Stk. paalægges det Fogeden i visse Tilfælde, hvor Rekvirenten i Medfør af § 517 ikke har givet Møde, i Anledning af fremsatte Indsigelser at udsætte Forretningen for at give Rekvirenten Lejlighed til at varetage sit Tarv. Foge-

<sup>77)</sup> Jfr. m. H. t. en Udsættelsesforretning U. 1947. 218 Note 1.

<sup>78)</sup> En Dom U. 1925. 981 antager, at Rpl. § 287 ikke finder direkte Anvendelse under en Udsættelsesforretning m. H. t. Spørgsmaalet om Forkastelse af en Udsættelse efter Boliglov Nr. 83, 1. April 1925 § 23. Cfr. derimod ndfr. S. 290—291.

<sup>79)</sup> Jfr. herved paa den ene Side utr. kbh. F.R.K. 8. Februar 1930, der giver en Rekvirent Udsættelse for at afvente Byrettens Afgørelse af, hvem en Dom rettelig skulde lyde paa, og paa den anden Side F.R.K. 16. April 1930, der nægter Rekvirentens Udsættelse til at indgive Politianmeldelse mod Rekvirenten eller Tredjemand. Cfr. derimod F.R.K. 29. Januar 1936, der udsætter en Forretning i Henhold til Rpl. § 966, jfr. § 962, 2. Stk., i Anledning af Andragende om Tilladelse til at paaanke den til Grund for Udlægsforretningen liggende Straffedom.

den maa selvfølgelig ogsaa i visse andre Tilfælde af egen Drift kunne udsætte Forretningen, saaledes paa Grund af personligt Forfald eller af Hensyn til andre Embedsforretninger<sup>80</sup>).

I alle Tilfælde, hvor en Eksekutionsforretning udsættes, maa det paahvile Fogeden, saaledes som det udtrykkelig er paalagt ham i de i § 526, 2. og 3. Stk., omhandlede Tilfælde, »ved Bevogtning eller paa anden Maade at træffe de fornødne Foranstaltninger for at opretholde den samme Tilstand, indtil Forretningen atter fortsættes«, ligesom Parterne paa behørig Maade skal underrettes om Tiden herfor<sup>81</sup>).

D. I opstaaende Tvistigheder skal Fogeden ifølge § 527 afsige **Kendelse** umiddelbart efter Forhandlingernes Slutning eller dog snarest muligt.

Er Forretningen foretaget af Sognefogeden, træffer Fogeden efter Forløbet af 14 Dage fra dens Afholdelse Beslutning om mulig fremsatte Indsigelser. Finder Fogeden en fremsat Indsigelse grundet, berigtiger han selv eller ved Sognefogeden Fejlen eller ophæver ved Kendelse Forretningen i det hele eller for en Del. Forkastes Indsigelsen, stadfæster Fogeden Forretningen som endelig. Om Afgørelsen meddeles der Parterne Underretning.

Fogedens Kendelser skal være ledsagede af Grunde<sup>82</sup>). De indføres fuldstændig i Fogedbogen. Deres Fuldbyardelse kan ikke hindres ved Anke eller Kære.

Hvor Sagen frembyder Tvivl, maa Fogeden vistnok kunne gøre Forretningens Fremme eller Nægtelse afhængig af Sikkerhedsstillelse; en saadan Ordning har for nogle særlige Tilfælde Hjemmel i § 488.

E. Eksekutionen skal ifølge § 502 udstrækkes til saa meget af Domfældtes Gods, at der ogsaa kan blive Dækning for de **Omkostninger** for Domhaveren, som efter hans Paa-

<sup>80</sup>) Naar Forretningen saaledes udsættes ex officio, betales naturligvis intet Gebyr for Fortsættelsen. I andre Tilfælde, hvor Forretningen har været udsat, betales derimod **Kontinuationsgebyr**, d. v. s. halvt Gebyr, jfr. Sportelreglementet af 22. Marts 1814 § 49.

<sup>81</sup>) Jfr. herved U. 1934. 550, hvorom ndfr. S. 230, Note 8.

<sup>82</sup>) Jfr. U. 1922. 643: Misbilliget, at en Fogedkendelse ikke var ledsaget af Grunde.

stand og Fogedens Skøn om dennes Rigtighed vil medgaa til Retsafgifter eller andre nødvendige Udgifter, saasom ved det udlagtes Flytning, Opbevaring indtil Auktionen m. v.<sup>83</sup>). Hvad angaar Honoraret til Rekvirentens juridiske Konsulent, skal dettes Størrelse fastsættes af Fogeden af egen Drift, selv om der ingen Indsigelse derimod fremsættes, og uanset at der derom foreligger Overenskomst, jfr. §'ens 2. Stk.<sup>84</sup>); det kræves altsaa ikke, som efter § 134, 3. Stk., at Overenskomsten kan siges »aaabenbart at forurette« en af Parterne. Endelig indføres der ved § 527, sidste Stk., som noget nyt en Adgang for Fogeden til at paalægge den Part (altsaa ogsaa Rekvirenten), der skønnes uden tilstrækkelig Grund at have givet Anledning til eller unødigt at have vidtløftiggjort Proceduren for Fogedretten, at udrede Sagsomkostninger til Modparten, saaledes at Fuldbyrdelsesfrist med Hensyn hertil fastsættes i Kendelsen<sup>85</sup>). Iøvrigt har Fogeden heller ikke efter Rpl. nogen almindelig Beføjelse til at træffe Bestemmelse om Tilkendelse af Omkostninger<sup>86</sup>).

Endvidere er der ved § 151, 2. Stk., tillagt ogsaa Fogedretten Beføjelse til ved Udøvelsen af det saakaldte Rettergangspoliti at paalægge saavel Rekviritus som andre Straff af Bøder. Med Hensyn til Spørgsmaalet, om Fogedretten kan idømme Rettegangsbøder, maa henvises til ovenfor S. 21<sup>87</sup>).

<sup>83</sup>) Jfr. herved U. 1924. 877 ang. Fogedforretning efter § 496.

<sup>84</sup>) Jfr. U. 1925. 268 (H), der anvender Bestemmelsen paa et i et frivilligt Forlig vedtaget Inkassationsalær, og R. U. Nr. 260 i U. 1924. B. 234 angaaende Arrestforretninger. Se ogsaa U. 1929. 409.

<sup>85</sup>) Jfr. f. Eks. utr. kbh. F. R. K. 26. August 1921 og ang. en Indsættelsesforretning U. 1930. 1020 (1025).

<sup>86</sup>) Jfr. R. U. Nr. 62 i U. 1921. B. 14 og U. 1938. 977. Se ovfr. S. 21 Note 5 og Kommenteret Rpl. I. S. 734—35.

<sup>87</sup>) Jfr. U. 1937. 177 og Frost U. 1937. B. 281.

## Retsvirkninger og Retsmidler.

### § 9.

#### Udlæggets Retsvirkninger.

I. Efter Chr. V.' Lov havde Udlæget sædvanlig Karakter af et »Udlæg til Ejendom«, idet Ejendomsretten over det udlagte straks overførtes til Rekvirenten, dog at der ved faste Ejendomme bevaredes en vis »Løsningsret« for Rekviritus<sup>1)</sup>. I Løbet af det 18de Aarhundrede har imidlertid Udlæget ganske skiftet Karakter og antaget den Skikkelse, hvori det kendes i Nutiden. Herefter vil Domhaveren kun ganske undtagelsesvis blive endelig fyldestgjort ved selve Udlæget, saaledes naar der gøres Eksekution i rede Penge, jfr. § 503, 3. Stk.<sup>2)</sup>. Som Regel vil han gennem Udlæget alene opnaa en vis Sikkerhed for sin senere Fyldestgørelse. Undertiden vil denne Fyldestgørelse kunne skaffes ham paa anden Maade end ved Salg af det udlagte, saaledes gennem Tvangsadministration af en Ejendom, hvis Indtægter han oppebærer, jfr. Rpl. § 504, D. L. 5—7—8, eller ved Indkrævning af Skyldnernes Fordringer paa andre, jfr. § 558. Hvor Fyldestgørelsen sker gennem Tvangssalg, vil dette i visse Tilfælde foregaa paa anden Maade end ved Auktion, jfr. § 557. Men i det langt overvejende Antal Tilfælde, vil den endelige Fyldestgørelse for Rekvirenten opnaas gennem Auktionssalg, og man vil derfor kunne betegne den sikrede Adgang til Fyldestgørelse, som Rekvirenten opnaar ved Eksekution, som et »Udlæg til Forauktionering«, jfr. § 503, 1. Stk., idet han umiddelbart paa Grundlag af Udlæget kan skride til Tvangsauktions Afholdelse.

Medens der tidligere ikke i noget Tilfælde var fastsat nogen bestemt Frist, inden hvilken Tvangsauktion skulde foregaa<sup>3)</sup>, er det nu i § 533, 3. Stk., foreskrevet, at Udlægshave-

<sup>1)</sup> Jfr. nærmere N e l l e m a n n: Execution S. 224 ff.

<sup>2)</sup> Jfr. ovfr. S. 124.

<sup>3)</sup> Se herved D. Rpl. III. 2. Udg. S. 87 og F r o s t: Fogedforretninger S. 131 og 141.

ren i Løsøre taber enhver af Udlæget flydende Sikkerhedsret, dersom han ikke drager Omsorg for inden et Aar at faa Tvangsauktion afholdt. En tilsvarende Regel gælder derimod ikke med Hensyn til Fordringer og fast Ejendom, jfr. nærmere nedenfor S. 146. Noget særligt kan dog maaske antages, hvor Loven kræver Retsforfølgning indledet inden en Frist for at opnaa visse Fordele<sup>4)</sup>4a).

II. Den Sikkerhed, som Rekvirenten saaledes gennem Udlæget faar for at opnaa Fyldestgørelse i de udlagte Ting eller Rettigheder, plejer man at betegne saaledes, at der ved Udlæget stiftes en Panteret til det udlagte. Denne Udtryksmaade er vel ogsaa i det hele og store træffende, men man maa dog gøre sig klart, at man ikke uden videre tør overføre alle de Regler, der gælder om det viljesbestemte Pant, paa den ved Fogedrettens Dekret stiftede Panteret. Denne »Retspanteret«, som den plejer at betegnes, er nemlig efter sin Natur af offentligretlig Karakter, et Udslag af den Tvangsmyndighed, som Staten sætter i Virksomhed til Kreditors Fyldestgørelse, og det kan derfor ikke paa Forhaand undre, om den ikke i alle Retninger undergives den samme Ordning som den efter sin Karakter rent private Panteret.

A. Hvad først Rettens Beskyttelse angaar, gælder der dog i alt væsentligt det samme som om Panterrettigheder i Almindelighed. Udlægsretten maa staa tilbage for tidligere stiftede Rettigheder over det paagældende Gods, saaledes at der kun kan gives sekundært Udlæg deri<sup>5)</sup>, jfr. § 503, 2. Stk.,

<sup>4)</sup> En utr. kbh. F. R. K. 22. Juni 1936 udtaler saaledes, at det for at bevare Fortrinsretten for Renter udover den i Tinglysningsl. § 41, 4. Stk., fastsatte Frist ikke er tilstrækkeligt, at der for Rentydelserne er foretaget Udlæg inden 1 Aar efter disse Forfaldsdage, men at der yderligere maa kræves, at Retsforfølgningen fortsættes ved, at Auktion fremmes uden uforudt Ophold. Udtalelsen hos Vinding Kruse: Ejendomsretten, 2. Udg. III. S. 1633, hvorefter der kun kræves Foretagelse af Udlæg for at bevare Fortrinsretten, tager næppe Stilling herimod.

<sup>4a)</sup> Jfr. med Hensyn til Afbrydelse af Forældelse af Udpantningsretten i Medfør af Rpl. § 597, 1. Stk., 2. Pkt., Højesteretsdom U. 1930. 271 (274—75), der ansaa Fortrinsretten for bortfaldet, da et Sogneraad ikke rettidigt havde begæret Tvangsauktion.

<sup>5)</sup> Jfr. herved fra den tidligere Ret U. 1910. 303, 1912. 995 og efter

§ 506 i Slutn. Dog maa Underpant i Løsøre, som er stiftet for simpel Gæld, ifølge Pl. 14. Maj 1834 vige for Udlæg for privilegerede Fordringer, men dette gælder ikke, naar der allerede er gjort Udlæg for Gælden<sup>6)</sup>. Derimod er Udlægsretten som Regel beskyttet overfor alle Rettigheder, der senere stiftes derover, ligegyldigt, om det sker ad frivillig eller ad eksekutiv Vej, jfr. Rpl. § 533, 1. Stk., og særlig med Hensyn til Kreditorers Forfølgning i Tilfælde af Konkurs eller Gældsfragaelse K. L. § 10 og Skiftelov § 35. Angaaende de nærmere Regler herom maa henvises til Ejendomsretten<sup>7)</sup> og særlig angaaende Muligheden for at afkræfte Udlæget i Tilfælde af Rekvisiti Konkurs, til Skifteretten<sup>8)</sup>.

B. Hvad derimod angaar Kravene til Rettens Stiftelse, kommer der flere Forskelligheder fra den viljesbestemte Panteret frem. Naar der med Hensyn til denne kræves særlige Foranstaltninger som Tinglysning eller Overlevering, skyldes dette væsentlig, dels den Tvivl, der ellers ofte vil være, om der foreligger en alvorlig og endelig Vilje til Stiftelse af Retten, dels de Farer for den almindelige Kredit, som en for formløs Ordning af Forholdet let kunde medføre. Men af disse Betæneligheder gør den første sig slet ikke og den sidste sig kun i væsentlig mindre Grad gældende ved den offentligretlige Akt, som Udlæget er. Formodningen maa være for, at denne Akt har sin Virkning i sig selv, saa snart den foreligger, saa at der altid maa godtgøres særlig Hjemmel for at føje yderligere Betingelser for dens Retsvirkning til.

---

Rpl. en Højesteretsdom U. 1922. 1009 om det særlige Tilfælde, at Rekvisitus først i Tiden mellem de to Udlæg er blevet Ejer af den udlagte Ting, samt en utr. kbh. F. R. K. 30. April 1923, der fastslaar, at selv om nogle udlagte Genstande tidligere maatte være udlagte til andre Kreditorer, maa Rekvirenten dog i Henhold til Rpl. § 531 være berettiget til at fordre dem udleverede for at bortsælge dem ved Tvangsauktion. Se endvidere Domme U. 1929. 245, 1932. 151., 1116, 1933. 548, 766. — Jfr. ogsaa U. 1925. 760, 1927. 1059 og 1928. 746.

<sup>6)</sup> Jfr. herved Kskr. 16. Marts 1841 og N e l l e m a n n: Execution S. 241.

<sup>7)</sup> Torp-Grundtvig: Tingsret S. 716—720, Vinding Kruse: Ejendomsretten, 2. Udg. II. S. 844—845.

<sup>8)</sup> Skifteretten S. 112—14. Se herved ogsaa Domme U. 1937. 580 og U. 1938. 198.

a. Naar der saaledes først spørges, om Tinglysning er nødvendig til Udlægsrettens fulde Beskyttelse, antog man før Rpl., at der med Hensyn til faste Ejendomme ikke kunde være Tale om en almindelig Overførelse af den i D. L. 5—7—7 indeholdte Regel om Tinglæsning af viljesbestemte Panterettigheder paa Udlægsretten, saaledes at dennes Tinglæsning skulde være nødvendig saavel overfor Rekviriti Kreditorer som hans godtroende Singulærsuccessorer. Men der kunde højst være Spørgsmaal, om man af Hensyn til Omsætningen maatte kræve Tinglæsning, for at Retten skulde være beskyttet overfor disse sidste. Dette antog man da, med nogen Støtte i Fr. 7. Febr. 1738 § 1 (der dog direkte kun handler om Udlæg til Ejendom). Denne Ordning var ogsaa positivt slaaet fast ved Rpl. § 529, 2. Stk., men ved Revisionen i 1932 er Bestemmelsen som tidligere nævnt bragt i Overensstemmelse med Tingslysningslov 31. Marts 1926 § 1, hvorefter Tinglysning af Udlægsforretninger ogsaa skal være nødvendig overfor Retsforfølgning<sup>9)</sup>. Dette maa med Hensyn til Beskyttelsen for selve Udlægsretten gælde, selv om Udlæget er foretaget i Henhold til et lovligt tinglyst Pantebrev<sup>10)</sup>. Hvis et saadant Udlæg støder sammen med et andet Udlæg i Henhold til tinglyst Pantebrev, maa imidlertid den Udlægshaver faa Fortrin, hvis Pantebrev er først tinglyst, uanset at 2. Panthavers Udlæg er først tinglyst<sup>11)</sup>.

Hvad derimod Løsøre angaar, maa en Overførelse af Reglen om Nødvendigheden af at lade viljesbestemt Underpant heri tinglyse paa Udlæg være udelukket, da den skyldes de særlige Betænkeligheder for Kreditten, som netop Underpant i Løsøre frembyder. Heller ikke kan man paa Udlæg analogisk anvende Bestemmelsen i Rpl. § 616, 2. Stk., jfr. tidligere Fr. 18. Januar 1788, om Tinglysning af Arrest. Der mangler nemlig for det første Aarsagernes Lighed, da Arrestretten er af en mere ubestemt og normalt længere varende Karakter end Udlæget, som plejer at danne et ret hurtigt

<sup>9)</sup> Jfr. herved Domme U. 1928. 948, 1931. 385, 403, 923, 1932. 408 og 1934. 157, hvorom Kommenteret Rpl. I. S. 738 samt Vinding Kruse: Ejendomsretten, 2. Udg. II. S. 1064—1067.

<sup>10)</sup> Jfr. R. U. Nr. 152 i U. 1922. B. 235.

<sup>11)</sup> Jfr. Vinding Kruse: Ejendomsretten, 2. Udg. II. S. 1119.

Gennemgangsled til Tvangsauktionen. Og dernæst maa en saadan Analogi overhovedet anses for at være udelukket derved, at i Modsætning til, hvad der gælder om Arrest efter den anførte Bestemmelse i § 616, Tinglysning ikke nævnes ved den udførlige Opregning af Betingelserne for Udlæggets Beskyttelse i § 531<sup>12)</sup>).

b. Naar der derimod gøres Udlæg i Skib eller Skibspart, skal Registrering ogsaa af Udlæg ifølge Rpl. § 531, 3. Stk., jfr. Skibsregistreringslov, Lovbekg. 103, 4. Maj 1927 § 49, være nødvendig, for at det kan gælde fremfor »andre Rettigheder, der maatte blive erhvervede ved Registrering i de paagældende Ejendele«. Dette gælder da saavel overfor Kreditorers Retsfølgning som overfor frivillige Dispositioner og uden Hensyn til, om Erhververen maatte have været vidende om Udlæget<sup>13)</sup>).

c. Medens det tidligere ved Udlæg i Gældsbreve var tilstrækkeligt til at sikre Udlægshaveren imod uberettigede Dispositioner, at Gælds brevet havde faaet en Paategning om Udlæget, maa Udlægshaverens Ret efter Gældsbrevsloven sikres ved, at Rekviritus berøves Raadigheden<sup>14)</sup>. Da heller ikke Udlægshaveren bør have Ret til at kræve Besiddelsen af Værdipapiret, bestemmes det derfor nu i Rpl. § 531, 1. Stk. (som ændret ved Lov Nr. 150, 13. April 1938), at Udlægshaveren ved Udlæg i skriftlige Fordringsbeviser<sup>15)</sup> kan forlange, at Fogeden tager Dokumentet i sin Besiddelse.

Naar det i Paragraffens andet Stykke siges, at Skyldneren ved Udlæg i Gældsbreve og andre Fordringer, saafremt han ikke har faaet Underretning om Udlæget, bliver frigjort ved Betaling til den, hos hvem Udlæg er sket, »under samme Betingelser som ved Overdragelse af Fordringer«, føl-

<sup>12)</sup> Jfr. Vinding Kruse: Ejendomsretten, 2. Udg. III. S. 1728.

<sup>13)</sup> Jfr. Grundtvig: Søret, 2. Udg. ved Axel Møller S. 22 og Kristian Sindballe: Søret S. 155.

<sup>14)</sup> Jfr. herved Henry Ussing & C. Dybdal: Gældsbrevslovene S. 156—158 og Kommenteret Rpl. I. S. 740—741.

<sup>15)</sup> Bestemmelsen gælder altsaa alle skriftlige Fordringsbeviser, og ikke blot Omsætningspapirer, men den har navnlig Betydning for disse sidste.

ger heraf, at Gbl. §§ 19, 20 og 29 kommer til Anvendelse. Hvis det drejer sig om Udlæg i et simpelt Gælds brev, vil Skyldneren altsaa i Overensstemmelse med Gbl. § 29 blive frigjort ved Betaling til sin Fordringshaver, hos hvem Udlæg er gjort, medmindre han vidste, at denne ikke længere havde Ret til at modtage Betalingen, eller han ikke har vist fornøden Agtpaagivenhed. Og drejer det sig om Udlæg i Om sæ t n i n g s g æ l d s b r e v e, kan Skyldneren paa tilsvarende Maade ogsaa efter Udlæg betale forfaldne Renter og forfaldne tidsfæstede Afdrag til Rekvisitus efter Reglerne i Gbl. § 20<sup>16)</sup>.

d. Hvad Besiddelsen af det udlagte angaar, stemmer det med de Regler, som i Nutiden antages at gælde om Stiftelsen af Rettigheder over faste Ejendomme, naar disses Overlevering ikke anses for at være nogen Betingelse for, at Udlæggets Retsbeskyttelse indtræder overfor Tredjemand.

Hvad Løsøre angaar, er — i Modsætning til, hvad der gælder om utinglyst viljesbestemt Pant — heller ikke Overlevering en almindelig retlig Betingelse for Udlægsrettens Beskyttelse overfor Tredjemand.

Der vil imidlertid være en let Adgang til at omgaa Reglerne om Underpant i Løsøre paa den Maade, at en Kreditor hurtig (f. Eks. ved Hjælp af et Forlig) skaffede sig Eksekutionsgrundlag og da i Henhold dertil gjorde Udlæg i Skyldnerens Løsøretning, som han derefter lod forblive i dennes Besiddelse. Han vilde nemlig derved opnaa en Ret, som ikke behøvede at tinglyses, men dog var endog bedre beskyttet end sædvanligt Underpant i Løsøre, idet den ikke som dette maatte vige for privilegerede Kreditorer<sup>17)</sup>. For at forhindre saadan Omgaaelse fastsætter derfor Rpl. § 533, 2. Stk., der næsten ganske stemmer med den tidligere Forskrift i K. L. § 158, en Frist af 12 Uger, inden hvilken Udlægshaveren i Reglen maa have enten bortsolgt det udlagte<sup>18)</sup> Løsøre eller i hvert Fald faaet det bragt ud af Skyldnerens Besiddelse, idet ellers hans Beskyttelse i visse Retninger bortfalder. Dette gæl-

<sup>16)</sup> Jfr. Ussing: Obl. Alm. Del., 3. Udg. S. 313. — Se iøvrigt ogsaa Ussing smst. S. 244 med Tilføjelse S. XXI.

<sup>17)</sup> Jfr. Motiverne til § 155 i Udkastet til Konkursloven S. 137.

<sup>18)</sup> At der gives Udlæget Karakteren af en Ejendomsoverdragelse til Sikkerhed, kan ikke gøre nogen Forskel, jfr. U. 1895. 232, 664.

der dog ikke overfor Erhververe ifølge Retshandel, men alene overfor Kreditorer, som senere gør Udlæg<sup>19)</sup>, eller i Konkurstilfælde; i et Gældsfragaalesbo, der ikke er erklæret fallit efter K. L. § 145, kan Bestemmelsen ikke finde Anvendelse<sup>20)</sup>, idet ogsaa de egentlige Afkræftelsesregler her er udelukkede.

Hvad Bestemmelsens nærmere Indhold angaar, har den kun Hensyn til det Tilfælde, at de udlagte Genstande foreløbig er forblevet i Skyldnerens Besiddelse<sup>21)</sup>. Den finder altsaa ingen Anvendelse, naar de er i en Tredjemands Besiddelse<sup>22)</sup>, hvorved dog maa forudsættes, at Tredjemand har en selvstændig Ret til at besidde Tingene og ikke blot besidder dem »precario«, saaledes at Rekvisitus til enhver Tid kan forlange dem udleverede. For at bevare sin Ret maa da Udlægshaveren inden de 12 Ugers Frist, regnet fra Udlægshaverens Slutning, enten drage Omsorg for at faa Tvangsauktion afholdt eller faa det udlagte bragt ud af Skyldnerens Besiddelse<sup>23)</sup>. Ved den Formulering, §'en har faaet i 1932, er nu fastslaaet det af Retspraksis indtagne Standpunkt<sup>24)</sup>, hvorefter det kræves, at selve Auktionen skal være afholdt inden Fristen. Hvad Besiddelsesfratagelsen angaar, maa det ogsaa antages, at selve denne skal ske inden Fristen. Det er altsaa i Almindelighed ikke nok, at Rekvirenten for Fogeden har

---

Heller ikke er der nogen Hjemmel til at udelukke Bestemmelsen, fordi der er givet Pant for vedkommende Fordring, jfr. U. 1875, 475 (476).

<sup>19)</sup> Som maa forudsættes at blive efterfulgt af Tvangsauktion, cfr. U. 1894. 1046.

<sup>20)</sup> Jfr. U. 1883. 866 og Skifteretten S. 221—22.

<sup>21)</sup> Cfr. Dom i U. 1922. 994.

<sup>22)</sup> Jfr. Højesteretsdom U. 1897. 26. Se herved ogsaa utr. Ø. L. D. 26. Maj 1948 (III. A. S. Nr. 136/1948), der opretholder A's Sikkerhedsret i Henhold til en i Maj 1947 foretaget Udpantning overfor et i September 1947 af C foretaget Udlæg i de samme Effekter, uanset at B i Mellemtiden havde foretaget Udlæg og ladet Effekterne afhente, idet det maatte være en Betingelse for, at Sikkerhedsretten ifølge den ældre Udpantning skulde fortabes overfor C's senere Udlæg, at dette iværksattes, medens Løsoret endnu var i Skyldnerens Besiddelse.

<sup>23)</sup> Cfr. U. 1906. 384, hvor Kravet ikke ansaas for opfyldt.

<sup>24)</sup> Jfr. Domme U. 1921. 876, 1923. 761 og 1926. 640 (H).

fremSAT Begæring om Udleveringen før Fristens Udløb<sup>25</sup>). Dog maa vistnok noget andet antages, naar rettidig Udlevering er blevet forhindret ved en Protest fra Rekviriti Side, der ved Fogedens Kendelse erklæres for ubeføjet<sup>26</sup>). Selvfølgelig maa Tingene ikke efter at være frataget Rekviritus igen tilbageleveres til ham<sup>27</sup>). Fristen udløber først, naar Tolvugersdagen er gaaet til Ende<sup>28</sup>), og den vil eventuelt kunne fornyes ved, at der foretages nyt Udlæg i Tingene<sup>29</sup>)<sup>30</sup>). Dette sidste kan imidlertid kun lade sig gøre, naar Rekvirenten samtidig frafalder det tidligere Udlæg<sup>31</sup>), saaledes at han altsaa ikke kan bevare Prioritet i Forhold til andre Udlæg, der maatte være foretaget indenfor 12 Ugers Fristen, men tværtimod gaar bagud for disse.

Ifølge den Betragtning, som ligger bag ved Bestemmelsen, nemlig at ramme den Udlægshaver, der uden Grund lader sin Retsforfølgning hvile, bliver der ingen Anvendelse for den, naar Udlægshaveren har været hindret i at fremme Tvangsalget, hvad enten dette skyldes Anke eller Kære eller en Tredjemands Ret, f. Eks. en Panteret eller en Brugsret over det udlagte, og der kan selvfølgelig heller ikke paahvile Udlægshaveren nogen Pligt til at tage Tingen ud af Skyldnerens Besiddelse, naar Tredjemands Ret er til Hinder derfor<sup>32</sup>). En Overskridelse af Fristen, der skyldes Forsinkelse fra Fogedkontorets Side, bør naturligvis heller ikke komme

---

<sup>25</sup>) Jfr. U. 1895. 469.

<sup>26</sup>) Jfr. saaledes U. 1913. 999, 1906. 57, cfr. derimod 1903. 161.

<sup>27</sup>) Jfr. U. 1910. 322.

<sup>28</sup>) Jfr. U. 1913. 999.

<sup>29</sup>) Jfr. Højesteretsdom U. 1908. 1, jfr. 1906. 908.

<sup>30</sup>) Om Nedsættelse af Kautionistens Hæftelse ved Ikke-Overholdelse af Fristen, se Dom U. 1923. 675 og Henry Ussing: Kaution S. 258.

<sup>31</sup>) Dette er ogsaa fast antaget i Københavns Byrets Fogedpraksis.

<sup>32</sup>) Jfr. U. 1943. 1193: Tredjemands Ret var til Hinder for at bringe nogle paa Afbetaling købte Møbler ud af Rekviriti Besiddelse, saalænge Restgælden paa Møblerne ikke var betalt. — Derimod hindres Udleveringen ikke ved Anke eller Kære, jfr. ndfr. S. 152.

Udlægshaveren til Skade<sup>33</sup>). Hvis Hindringen for Realisation eller Besiddelsesfratagelse bortfalder, maa Rekvirenten snarest muligt derefter foretage de fornødne Skridt<sup>34</sup>). Naar Skyldneren inden Fristens Udløb er gaaet fallit, er derved Besiddelsen ogsaa af det udlagte gaaet over fra Skyldneren til Konkursboet, og Udlægshaveren synes da at burde være fritaget for sin Pligt til Besiddelsesfratagelse<sup>35</sup>). Dette har man imidlertid ikke i tidligere Praksis fastholdt, men udstrakt Reglen ogsaa til dette Tilfælde under Hensyn til, at det umiddelbart synes omfattet af Paragraffens Ord (hvad der dog er noget tvivlsomt, da der efter Konkursen ikke mere kan blive Tale om at bringe det udlagte ud af Skyldnerens Besiddelse), og Konkursbehandlingen i og for sig ikke hindrer Udlægshaveren i at iværksætte Besiddelsesfratagelsen<sup>36</sup>). Det kan derimod næppe være tilstrækkeligt, at Tingen vel er bragt ud af Skyldnerens Besiddelse før Konkursens Begyndelse, naar det dog først er sket efter de 12 Ugers Forløb<sup>37</sup>).

Ved Revisionen i 1932 er der endelig som nyt tredje Stykke til § 533 føjet en Bestemmelse om, at Udlægshaveren i Løse-øretaber enhver af Udlæget flydende Sikkerhedsret, — altsaa saavel overfor Aftaler som overfor Retsforfølgning — dersom han ikke drager Omsorg for inden et Aar efter Udlægsforretningens Slutning at faa Tvangsauktion afholdt, medmindre han ved Anke eller Kære eller Tredjemands Ret har været hindret i at fremme Tvangssalget<sup>38</sup>).

Skønt Faren for en Omgaaelse af Reglerne om Underpant ikke ved Udpantning er helt saa stor som ved Udlæg

<sup>33</sup>) Jfr. angaaende Overskridelse af Aarsfristen U. 1937. 714 (H) med Note 2 og om et Tilfælde, hvor Fogeden ex officio og uden Forhandling med Parterne havde udsat Forretningen, U. 1945. 404.

<sup>34</sup>) Jfr. U. 1898. 580, 1878. 789.

<sup>35</sup>) Jfr. Deuntzer: Skifteret S. 182, men cfr. Nellesmann: Execution S. 262.

<sup>36</sup>) Jfr. saaledes U. 1910. 290, 1879. 599, men derimod 1922. 443, hvor Boet ved at foranstalte Auktion over de udlagte Effekter inden Fristens Udløb havde afskaaret Udlægshaveren fra at gaa frem efter Rpl. § 533.

<sup>37</sup>) Cfr. Frost: Fogedforretninger S. 140, Note 15.

<sup>38</sup>) Se herved ogsaa de i Note 33 citerede Afgørelser vedrørende Tilfælde, hvor Overskridelsen af Fristen ikke skyldes Udlægshaveren.

paa Grund af Udpantningstilfældenes positivt begrænsede Karakter, har man dog i Praksis anset Bestemmelserne for anvendelige ogsaa paa upantet Løsøre<sup>39)</sup>.

De i § 533, 2. og 3. Stk., givne Regler om Udlægshaveren i Løsøre kan ikke finde Anvendelse paa registreringspligtige Skibe, idet de reale Grunde ikke passer her, da Udlæg i Skibe skal registreres<sup>40)</sup>. For saadanne Skibe maa derfor de ovenfor under b refererede Regler i Rpl. § 531, 3. Stk., jfr. Skibsregistreringslov § 47, indeholde en udtømmende Angivelse af, hvad der skal iagttages for at sikre Udlæget overfor Tredjemænd. Ligeledes finder Reglerne i § 533, 2. og 3. Stk., ikke Anvendelse paa Fordringer og Gældsbreve<sup>41)</sup>, idet alene Kravene i § 531, 1. og 2. Stk., her skal iagttages, jfr. ovenfor under c.

C. Med Hensyn til Spørgsmaalet om Retten til at bruge en udlagt fast Ejendom med Tilbehør gælder der nu, som omtalt S. 129, ifølge Rpl. § 528, 3. Stk., samme Regler, som naar der i Ejendommen er stiftet Kontraktspant, saaledes at Udlæget ikke er til Hinder for, at Løsøret forbruges eller afhændes af Ejeren, naar Forbruget eller Afhændelsen sker som Led i en regelmæssig Udnyttelse af Ejendommen<sup>42)</sup>.

Hvad Løsøre angaar, vil Rekvisitus, fordi han har faaet Lov til at beholde det, dog ikke have nogen selvstændig Ret til at bruge det, men det vil sædvanlig være underforstaaet, at en vis Benyttelse maa staa ham aaben, naar den ikke væsentlig vil forringe det udlagte, f. Eks. almindelig Brug af udlagte Møbler. Dette kan maaske ogsaa støttes paa den Betragtning, at der næppe kan siges at paahvile ham nogen Pligt overfor Udlægshaveren til at vise særlig Omhu ved Opbe-

<sup>39)</sup> Jfr. Domme i U. 1921. 920, 1894. 1046 og R. U. Nr. 164 i U. 1922. B. 347.

<sup>40)</sup> Jfr. Frost: Fogedforretninger S. 138, Note 8.

<sup>41)</sup> Jfr. J. D. 1937. 100, men cfr. Frost i U. 1937. B. 281, der dog med Urette paaberaaber sig U. 1937. 714 (H), idet denne Dom, som det fremgaar af Formuleringen »allerede som Følge heraf« og den til Dommen føjede Note 2 i Slutn., ikke har taget Stilling til Spørgsmaalet.

<sup>42)</sup> Jfr. herom nærmere Vinding Kruse: Ejendomsretten, 2. Udg. III. S. 1485—1486.

varingen af de udlagte Ting, der bliver i hans Varetægt, og at derfor en saadan begrænset Brug kan betragtes som en naturlig Forudsætning for hans nærmest i egen Interesse udviste Omsorg. Hvor omvendt Rekvirenten maatte være sat i Besiddelse af udlagte Løsøretning, kan der ikke tilkomme ham nogen Ret til at bruge disse ud over, hvad der maatte kræves til almindelig Vedligeholdelse, f. Eks. Husdyr, der maa røres, idet det ikke er Tingenes Brugsværdi, men alene deres Omsetningsværdi, som han har Ret til at raade over.

## § 10.

### Retsmidlerne mod Eksekution<sup>1)</sup>.

I. A. De Kendelser, Fogeden afsiger, gaar alene ud paa at afgøre, hvorvidt denne Forfølgning skal fremmes eller ikke, men tilsigter ikke at give en mere almindelig Afgørelse af Spørgsmaalet<sup>2)</sup>. I denne Retning er da Forfølgningen bindende for alle Vedkommende, saa at den kun kan omstødes ved Appel, men den har ikke iøvrigt forbindende Virkning. Fogedkendelser har altsaa ikke materiel Retskraft. Naar f. Eks. en Tredjemand protesterer mod Udlæget som stridende mod hans Ret, vil han ikke, fordi Fogeden giver hans Protest Medhold, under en senere Proces kunne paaberaabe sig denne Afgørelse som bindende Fastsættelse af sin Ret, lige saa lidt som han omvendt, fordi hans Protest er forkastet, vil være udelukket fra at gøre sin Ret gældende i første Instans, naar han blot ikke forlanger selve Udlæget eller den eventuelt derpaa fulgte Tvangsauktion formelt omstødt<sup>3)</sup>.

B. Selv denne begrænsede Retsvirkning er dog kun fuldt ud knyttet til Fogedens Dekreter af positivt Indhold, naar de altsaa gaar ud paa at fremme Eksekutionen og lade Udlægsretten indtræde. En allerede iværksat Eksekution kan alene ophæves ifølge senere indtrædende Grunde, f. Eks. at Gælden bliver betalt, jfr. ovenfor S. 131. Er de derimod af negativ Karakter, idet de gaar ud paa at nægte Eksekutionen Fremme, er der en vis Adgang til at faa Dekretet omgjort. Dette stemmer med, hvad der antages i Domssager, for saa vidt Nægtelsen af at tage Eksekutionsbegæringen til Følge

---

<sup>1)</sup> Jfr. *Sindballe*: *Judicielle Afgørelsens Retskraft* (1918) S. 196—205, og efter den tidligere *Ret Nellenmann*: *Execution* S. 275—80.

<sup>2)</sup> Jfr. *Nellenmann*: *Execution* S. 16.

<sup>3)</sup> Jfr. ovfr. S. 61 og *Dom U.* 1912. 790. Jfr. herved ogsaa *Domme U.* 1919. 381, 1899. 254, 1890. 737, 1880. 611. Cfr. derimod *Dom U.* 1895. 758 og *Frost*: *Fogedforretninger* S. 215—216.

skyldes formelle Grunde, idet jo ogsaa en afvist Domssag paa ny kan rejses, naar Formaliteten bringes i Orden<sup>4</sup>). Det lader sig endvidere forene med Princippet om Dommes Retskraft, naar det tilstedes at fremsætte ny Eksekutionsbegæring ifølge materielle Grunde, der først efter den tidligere Afgørelse er kommet til Eksistens<sup>5</sup>), f. Eks. naar Rekvirenten først nu har faaet Transport paa det Pantebrev, der skulde give ham Ret til Udlæg. Derimod er det noget særligt for Eksekution, som staar i Sammenhæng med den indskrænkede Adgang til at oplyse Sagen, som Fogedretsproceduren giver, naar man under den tidligere Procesordning har antaget, at en ny Begæring om Udlæg kan rejses i Henhold til nye Grunde og muligvis ogsaa blot nye Beviser, som ikke ved den tidligere Henvendelse er blevet forelagte Fogedretten, skønt de allerede den Gang eksisterede<sup>6</sup>). Dette kan vistnok heller ikke antages at være forandret ved Rpl. § 593, hvis Bestemmelse om, at Klager skal gøres gældende ved Anke eller Kære, nærmest maa antages at have Hensyn til virkelig foretagne Fogedforretninger<sup>7</sup>), og det synes i hvert Fald til dens Anvendelse naturligt at underforstaa, at Dekretet i Henhold til de hidtil gældende Procesgrundsætninger har vundet »formel Retskraft«<sup>8</sup>), saa at Fogeden er udelukket fra selv at forandre det, eller at han vægrer sig ved at gøre dette.

C. Det stemmer med de almindelige Regler om Dommes Retskraft, naar der alene tillægges Fogedrettens Dekreter Retskraft for Parterne selv, hvortil dog maa henregnes enhver, der har fremsat sin Indsigelse og faaet denne paa-kendt under Eksekutionen, jfr. § 523, men ikke nogen umiddelbar Retsvirkning overfor Tredjemand, der har holdt sig borte fra Forretningen. Hvis f. Eks. en saadan Tredjemand hævder at have Ejendomsret over en udlagt Ting, vil han uden Hensyn til Udlæget kunne vindicere denne tilbage, jfr.

<sup>4</sup>) Jfr. D. Rpl. II. S. 405 og Tvistemaal S. 259—260.

<sup>5</sup>) Jfr. D. Rpl. II. S. 414 og Tvistemaal S. 267—268.

<sup>6</sup>) Cfr. dog U. 1894. 997.

<sup>7</sup>) Cfr. dog Sindballe anf. Sted S. 204 og Frost: Fogedforretninger S. 215.

<sup>8</sup>) Jfr. om dette Begreb D. Rpl. II. S. 402 og Tvistemaal S. 258. Jfr. herved Domme i U. 1919. 381, 1899. 254.

D. L. 5—6—9 og 5—8—6. Tredjemand maa dog vistnok ogsaa, hvis han foretrækker det, kunne benytte Appelvejen, idet hans Paastand jo gaar ud paa, at Udlæget er ulovligt i Forhold til ham<sup>9)</sup>.

II. A. Vi forefinder ogsaa paa dette Omraade de to sædvanlige Retsmidler, »Anke« og »Kære«, men disses indbyrdes Forhold bestemmes ikke her paa samme Maade som ved Domssagerne<sup>10)</sup>.

Ifølge § 593 skal nemlig Klager over Fogedforretninger, som vedrører selve den Fordring eller Ret, om hvis Fuldbyrkelse der er Spørgsmaal<sup>11)</sup>, gøres gældende ved Anke. Forudsætningen maa dog selvfølgelig være, at vedkommende Indsigelse overhovedet kan komme frem under Fogedforretningen, hvad der, naar der til Grund for Eksekutionen ligger en Dom, sædvanlig vil være udelukket med Hensyn til oprindelige Mangler ved Retsforholdet, jfr. § 483. Derimod skal Klager, der alene angaar de processuelle Betingelser for Fogedforretningen eller den derved brugte Fremgangsmaade, gøres gældende ved Kære.

Genstand for Anke vil herefter f. Eks. være Klager, der gaar ud paa, at Dommen eller Forliget er opfyldt, at vedkommende Pantebrev er ugyldigt, at Forfaldstiden endnu ikke er kommet o. lign.<sup>12)</sup>; hertil henføres i Motiverne<sup>13)</sup> ogsaa det Tilfælde, at en Eksekution forlanges annulleret, fordi dens Grundlag er bortfaldet ved Omstødelse af den Dom, hvorpaa den er bygget. Derimod henhører under Retsmidlet Kære

<sup>9)</sup> Jfr. ovfr. S. 62 samt før Rpl. Domme i U. 1911. 115, 1884. 544 og efter Rpl. U. 1938. 805, 1942. 992.

<sup>10)</sup> Jfr. Tvistemaalet S. 236—237.

<sup>11)</sup> Eller som gaar ud paa, at Auktionssummen er urigtigt fordelt ved Fogedens Kendelse, jfr. Lov 209, 23. Juli 1932. Se herom ndfr. S. 233—234.

<sup>12)</sup> Jfr. Domme Ø. L. T. 1929. 255 og 427 angaaende Spørgsmaalet, om Afbetalingsloven kunde finde Anvendelse, samt Ø. L. T. 1933. 148: Spørgsmaalet om Pantets Omfang, jfr. Tinglysnl. § 47, og S. 189: Beregningen af Fordringens Kurs. Se nu ogsaa herved U. 1937. 86 (H) med Note 1, U. 1939. 293 (H): Spørgsmaal om Pantsætnings Ugyldighed.

<sup>13)</sup> til Civilprocesudkastet 1899 ad § 439 Sp. 158 (261).

ikke blot Klager over den rent formelle Fremgangsmaade<sup>14)</sup>, men ogsaa f. Eks. den Indsigelse, at der er gjort Udlæg i Genstande, som var fritaget for Eksekution<sup>15)</sup>. Der har i Praxis vist sig en stærk Tilbøjelighed til at antage, at Afgørelser angaaende det Spørgsmaal, om Tredjemands Ret er til Hinder for, at der gøres Eksekution i visse Ting, derimod skal gøres til Genstand for Anke. Da heller ikke dette Spørgsmaal kan siges at »vedrøre selve den Fordring eller Ret, om hvis Fuldbjerdelse der er Spørgsmaal«, idet denne Fordring eller Ret jo ikke bestrædes, synes en Del at tale for, at Tilfældet, hvor Rekvizitus fremsætter Indsigelsen om, at Tingen tilhører Tredjemand, ligestilles med de fornævnte Tilfælde, hvor Rekvizitus hævder, at Genstanden er fritaget for Eksekution. I Praxis er Kære ogsaa anerkendt i nogle rene Tilfælde af denne Art<sup>16)</sup>. Derimod har Praxis, hvor Tredjemand selv gør Indsigelse om at være Ejer af de udlagte Ting gældende, fastholdt, at Klagen maatte ske ved Anke<sup>17)</sup>. I Virkeligheden er Forholdet det, at Spørgsmaalene om Tredjemands Ret hverken klart omfattes af Formuleringen af de Tilfælde, der er Genstand for Kære, eller af dem, der er Genstand for Anke, og det er derfor vistnok naturligt i Almindelighed at foretrække det præsumtivt bedre Retsmiddel Anke<sup>18)</sup>. Begrundelsen for Anvendelsen af Anke i nogle senere

<sup>14)</sup> Jfr. f. Eks. R. U. Nr. 148 i U. 1922. B. 234 og U. 1937. 177.

<sup>15)</sup> Jfr. Dom U. 1930. 518, men cfr. 1934. 97 (Note 2), der e. O. akcepterer en Anke m. H. t. en Indsigelse angaaende Udlæggets Genstand.

<sup>16)</sup> Jfr. U. 1920. 788 (jfr. Tillæg og Rettelser til U. 1920 A), 1921. 58, Ø. L. T. 1932. 106 og V. L. T. 1936. 241 (der dog kun angik Spørgsmaalet, om Hustruens Samtykke krævedes til Afkald paa Udtagelsesretten). Cfr. derimod V. L. T. 1938. 65, hvor Udlæg paastodes ophevet af Rekvizitus og en Panthaver under Henvisning til, at de udlagte Genstande (utærsket Sæd) var omfattet af Panterrettigheden, og V. L. T. 1939. 33, hvor en Protest mod Udlæg hos en Forpagter tiltraadtes af Gaardens Ejer og en Panthaver.

<sup>17)</sup> Jfr. U. 1921. 369, 1923. 129, 1926. 981 og V. L. T. 1923. 58, 1929. 250, 1938. 65, 1939. 33.

<sup>18)</sup> Jfr. V. L. T. 1938. 65, der i det i Note 16 refererede Tilfælde henviser til Anke, »da Tvisten drejer sig om, hvorvidt Tredjemands Ret er til Hinder for Foretagelse af Udlæg«, og V. L. T. 1939. 33, lige-

Domme tyder ogsaa paa, at Spørgsmaalet naturligt betragtes som hørende under Anke<sup>19)</sup>.

Da Fortolkningen af § 593 i Praksis har givet Anledning til saa megen Tvivl, er der nu ved §'ens 3. Stk. for det Tilfælde, at Parten maatte have benyttet et urigtigt Retsmiddel, aabnet Landsretten en Adgang til at henvise Klageren til at benytte det rette Retsmiddel<sup>20)</sup>.

Hvis den, der rejser Anke, tillige har Klager af den i § 593, 2. Stk., angivne Karakter at gøre gældende mod Forretningen, skal disse dog, for at undgaa Dobbeltforfølgning, altid indtages under Anken.

B. a. Anke og Kære med Hensyn til en Eksekutionsforretning kan dog ifølge § 536 først finde Sted, naar denne er »sluttet«. Kendelser, der afsiges af Fogeden, kan derfor først gøres til Genstand for Anke eller Kære, efter at hele Eksekutionsforretningen er sluttet<sup>21)</sup>. Der tænkes herved paa den formelle Slutning til Protokollen, og det betones i denne Forbindelse i Motiverne<sup>22)</sup>, at der under det nye System bør anvendes en nøjagtigere Terminologi end den, der under den tidligere Procesordning sædvanlig havde været brugt, naar man lod Afslutningen af en Eksekutionsforretning ske blot ved en Protokoltilførsel om, at Forretningen udsattes.

Den Omstændighed, at en sluttet Eksekutionsforretning eller de derunder afsagte Kendelser gøres til Genstand for Anke eller Kære, hindrer ifølge § 527, 3. Stk., ikke Fuldbyrdelser af Fogedens Dekreter, f. Eks. derved, at det udlagte under en Genoptagelse af Forretningen bringes ud af Rekvisiti Besiddelse.

---

ledes refereret Note 16, der udtaler, at »en Paastand som den nævnte under Hensyn til dens Begrundelse i Medfør af § 593 ikke vil kunne gøres gældende ved Kære«.

<sup>19)</sup> Cfr. tildels Tvangsfuldbyrdelse forrige Udgave S. 141 med Note 19—20.

<sup>20)</sup> Jfr. som Eksempler herpaa V. L. T. 1938. 65 og 1939. 33 og U. 1942. 168.

<sup>21)</sup> Jfr. herved Domme U. 1926. 981 (982), 1927. 696, men cfr. 1924. 364 (365).

<sup>22)</sup> til Civilprocesudkastet 1899 ad § 382 Sp. 154 (257).

b. Anke eller Kære imod Eksekutionsforretningen<sup>23</sup>) maa ifølge § 537 i Reglen rejses i n d e n 4 U g e r<sup>24</sup>), efter at Eksekutionsforretningen er endelig sluttet (eller stadfæstet), eller, for saa vidt Eksekutionsgrundlaget paa lovlig Maade ophæves eller forandres, 4 Uger, efter at dette er sket. Dog kan Justitsministeren indtil 1 Aar efter Eksekutionsforretningens Slutning (eller Stadfæstelse) tillade Anke eller Kære, naar ganske særegne Omstændigheder taler herfor.

C. Ved § 594, 1. Stk., hjemles der en almindelig Adgang til Fremsættelse af »N o v a«, idet det udtales, at under Ankesagen eller Kæremaalet er den for Fogeden stedfundne Procedure ikke bindende, og der er endog intet til Hinder for, at nye Paastande fremsættes; det maa dog herved være underforstaaet, at, som det siges i Motiverne<sup>25</sup>), »Sagens Identitet bevares«<sup>26</sup>). Dog kan Parterne ikke tilbagekalde de af dem for Fogeden afgivne, Fogedbogen tilførte Erklæringer med Hensyn til Sagens Sammenhæng.

Reglen om, at Proceduren i Underinstansen ikke er bindende i Overinstansen, stemmer forøvrigt i det væsentlige (dog ikke med Hensyn til den frie Adgang til at fremsætte Paastande) med, hvad der ogsaa gælder under Anke af Domsager til Landsret<sup>27</sup>). Men de Begrænsninger, der gøres her, og som staar i Sammenhæng med den Eventualmaksime, der til en vis Grad gælder i Domssager, men ikke ved Fogedforretninger, finder i Almindelighed ikke Anvendelse i Tilfælde af Anke eller Kære mod en Eksekution. Den Undtagelse, der i § 594 gøres med Hensyn til Parternes faktiske Erklæringer, hviler derimod paa en urigtig Forudsætning om, at der ogsaa ellers er knyttet en almindelig forbindende Kraft til

<sup>23</sup>) U. 1948. 482 (H) fastslaar, at den i § 537, 1. Stk., hjemlede Kærefrist af 4 Uger ogsaa gælder ved særskilt Kære af enkelte Kendelser i Overensstemmelse med § 536, 2. Stk. Tidligere er det antaget, at der i dette Tilfælde gjaldt den almindelige Kærefrist af 2 Uger, jfr. Forudsætningen i U. 1921. 369 og Frost: Fogedforretninger S. 141—142, Note 2.

<sup>24</sup>) Jfr. § 645 smh. m. § 652 med Hensyn til Klage over Fogedens Nægtelse af Arrest eller Forbud.

<sup>25</sup>) til Civilprocesudkastet 1899 ad § 440 Sp. 159 (262).

<sup>26</sup>) Jfr. herved U. 1938. 145.

<sup>27</sup>) Jfr. D. Rpl. II. S. 485—86 og Tvistemaalet S. 247.

saadanne Erklæringer, og det er derfor et Spørgsmaal, i hvilket Omfang der maa tillægges denne Undtagelsesbestemmelse retlig Betydning.

Det er iøvrigt i alt væsentligt de almindelige Regler om Anke og Kære fra Underret til Landsret, der ifølge § 594 finder Anvendelse i disse Tilfælde<sup>28)</sup>.

D. a. Som noget særligt bestemmes det i § 595, 1. Stk., at der i disse Tilfælde kan finde Anke Sted videre fra Landsret til Højesteret, naar den Fordring, i Anledning af hvilken Eksekution er sket, har været Genstand for Landsrettens Afgørelse i første Instans, eller den dog ifølge sin Beskaffenhed i Tilfælde af Retstvist vilde henhøre under Landsret (altsaa navnlig, naar den har over 2000 Kr.'s Værdi<sup>29)</sup>). Det er dog, som det fremhæves i Motiverne<sup>30)</sup>, mere tilsyneladende end virkeligt, at der saaledes bevares 3 Instanser, da Fogedens Afgørelse netop særlig af de Spørgsmaal, som er Genstand for egentlig Anke efter § 593, som oftest paa Grund af Fogedprocedurens Beskaffenhed vil have en rent foreløbig Karakter, og en fuldstændig Forhandling og endelig Paakendelse af Sagen saaledes i Reglen først vil finde Sted ved Landsretten. Naar Fordringen ikke er af den anførte Beskaffenhed, kan Justitsministeren dog tillade, at Sagen undtagelsesvis indbringes for Højesteret<sup>31)</sup>.

<sup>28)</sup> Jfr. U. 1945. 995, der under Anke af Fogedsag afviser et Erstatningskrav mod den anden Part for Afsavn af Lejlighed som hørende under Underretsbehandling.

<sup>29)</sup> Jfr. som Eksempler herpaa Højesteretsdomme U. 1926. 576, 942, 1929. 741 samt med Hensyn til en Udsættelsesforretning, jfr. § 611, 1923. 574 og 1924. 290 vedrørende umiddelbar Fogedforretning med Hensyn til et Barn. — Bestemmelsen maa ifølge Grundsætningen i § 492 ogsaa finde Anvendelse paa Udlæg i Henhold til Pantebrev, saaledes at der heller ikke her kræves Tilladelse til Anke, naar Fordringen efter sin Beskaffenhed i Tilfælde af Retstvist vilde høre under Landsret, jfr. utr. J. M. Skr. 13. Juli 1929 og Højesteretsdom U. 1930. 83. Det samme gælder ogsaa ved Udpantning, jfr. Højesteretsdomme U. 1928. 671, 1934. 97 smh. m. 1928. 299 angaaende en Fordring, der efter sin Beskaffenhed vilde høre under Underret.

<sup>30)</sup> Udk. 1899 ad § 441 Sp. 159 (262).

<sup>31)</sup> Jfr. som Eksempler paa, at saadan Tilladelse er givet, Højesteretsdomme U. 1929. 16, 1935. 26. Jfr. med Hensyn til Udpantning U. 1928. 299. (H).

Om Anken til Højesteret gælder de almindelige Regler i Kap. 36, saaledes at der navnlig ikke synes at være hjemlet nogen Adgang ud over den ved §§ 404—407 hjemlede til at fremkomme med Nova i denne Instans.

b. Med Hensyn til Kære fastslaaes ved § 595, sidste Stk., en anden Ordning, saaledes at Landsrettens Afgørelse i Anledning heraf ikke er Genstand for yderligere Kære til Højesteret, medmindre Justitsministeren undtagelsesvis meddeler Tilladelse dertil.

III. Hvad angaar det mulige A n s v a r for Eksekutionens Ulovlighed, maa

A. F o g e d e n s Ansvar bedømmes efter de almindelige Regler om Dommeres Ansvar<sup>32)</sup>, saa at han kun kan gøres ansvarlig, naar den begaaede Fejl kan tilregnes ham som forsætlig eller uagtsom<sup>33)</sup>. Ved Bedømmelsen heraf maa man ikke anlægge for streng en Maalestok, idet der maa tages Hensyn til, at Fogeden sædvanlig maa handle uden lang Betænkningstid.

B. Derimod maa R e k v i r e n t e n<sup>34)</sup> som den, der bærer Ansvaret for Retsfølgningen, ogsaa i Almindelighed hæfte for Følgerne af dennes mulige Ulovlighed. Dog vil han i Reglen ikke blive ansvarlig, naar Eksekutionen ophæves blot paa Grund af, at den Dom, hvorpaa den hviler, omstødes, idet den domfældte sædvanlig selv vilde have haft det i sin Magt at afværge Eksekution ved Appel. Derimod maa han hæfte for Fejl, der begaas ved selve Udlægsforretningen<sup>35)</sup>, og det kan ikke fritage ham for Ansvar, at Fejlen maaske i det enkelte Tilfælde nærmest maa tilregnes Fogeden. Han maa derfor sædvanlig tilsvare Rekvisitus hele det Tab, denne maatte have lidt ved den ulovlige Eksekution. Det maa dog paahvile denne selv

<sup>32)</sup> Jfr. T v i s t e m a a l S. 47—48, D. R p l. I. S. 93 ff. og Rpl. § 47, 2. Stk., hvorefter Erstatningsansvar normalt gøres gældende ved Anke.

<sup>33)</sup> Jfr. U. 1945. 995 om Erstatning hos Fogeden for Afsavn af Lejlighed og før Rpl. Højesteretsdom U. 1888. 425 samt Overrettsdom 1893. 307. Se ogsaa om Idømmelse af Sagens Omkostninger U. 1935. 1134.

<sup>34)</sup> Jfr. om Erstatningsansvar for Rekvirentens Sagfører U. 1927. 163.

<sup>35)</sup> Cfr. U. 1906. 870, 1880. 559.

nærmere at oplyse Skadens Størrelse, og nogen almindelig Formodning om, at han — saaledes som ved Arrest efter § 641 — har lidt »Tort og Kreditspild«, kan ikke opstilles<sup>36</sup>).

Ogsaa en Tredjemand vil kunne have lidt Skade ved Eksekutionen. Dette Tab vil imidlertid sjældent indtræde ved selve Udlæget<sup>37</sup>), men først ved det derpaa følgende Tvangssalg<sup>38</sup>), og det vil derfor være naturligt at henvise Spørgsmaalet til Behandling nedenfor under Fremstillingen af Tvangsauktion.

---

<sup>36</sup>) Jfr. Højesteretsdomme U. 1913. 507 (511), 1893. 1185, 1891. 57 og 1881. 139 samt Domme U. 1911. 129, 1906. 675, 1902. 603, 1898. 953 (958), 1893. 307, 1884. 515.

<sup>37</sup>) Cfr. dog Dom U. 1917. 885.

<sup>38</sup>) Jfr. U. 1900. 723.

## II. Udpantning<sup>1)</sup>.

### § 11.

I. Om Udpantning fandtes Reglerne tidligere i Lov 29. Marts 1873 (i det følgende citeret som Upl.), og disse er i alt væsentligt opretholdt ved Rpl. Kapitel 54.

Udpantning maa trods det store Antal Tilfælde, hvori den faktisk anvendes, i Forhold til Udlæg anses for et ekstraordinært Retsmiddel, for hvis Anvendelse der altid maa paavises særlig Hjemmel. Den adskiller sig fra det sædvanlige Udlæg derved, at det ikke til dens Foretagelse er nødvendigt at forelægge Fogeden det almindelige Eksekutionsgrundlag, Dom eller Forlig, og heller ikke engang altid et skriftligt Dokument af en saadan Karakter som de i § 478 Nr. 3 og Nr. 4 omhandlede Pantebreve. Paa den anden Side er der ogsaa mellem Udpantning og disse Tilfælde af Udlæg uden forudgaaende Lovmaal og Dom den Forskel, at der altid maa tilvejebringes en formel Akt som umiddelbart Grundlag for Udpantningens Foretagelse. I ældre Tid bestod denne Akt i en Bemyndigelse fra Overøvrigheden, der afgav en »Udpantningsordre«. Denne Ordning blev imidlertid opgivet allerede ved Upl. som kun lidet stemmende med Nutidens Sondring mellem Administration og Retspleje, og i Stedet derfor skal der nu ogsaa efter Rpl. altid af Fogeden selv afsiges en »Udpantningskendelse«, som skal forkyndes, forinden han skrider til Forretningens Foretagelse. Man kan for saa vidt betegne Udpantningen som en forkortet Retsforfølgning, idet de to Akter, hvori ellers en Retsforfølgning falder, Eksekutionsgrundlagets Tilvejebringelse ved Domstolen og Eksekutionens Foretagelse ved Fogeden, ved Udpantningen sammentrækkes til een, saa at saavel Grundlaget for den som dens Udførelse besørges af Fogedretten selv. Til denne Hovedmodsætning i

---

<sup>1)</sup> Jfr. fra den tidligere Ret N e l l e m a n n: Execution S. 296—338.

Grundlaget for Udpantning og Udlæg knytter der sig en Række Forskelligheder i den nærmere Ordning, hvilke ogsaa gør sig gældende i Forholdet til den umiddelbare Retsforfølgning efter § 478, Nr. 3 eller 4, idet denne behandles som sædvanligt Udlæg.

II. A. Angaaende Spørgsmaalet, i hvilke Tilfælde Udpantning skal kunne finde Sted, henvises der i Rpl. § 596 dels til Opregningen i Upl. § 1, dels til en Række senere Love, og dertil følger Rpl. nogle enkelte Tilfælde, ligesom der ogsaa senere er kommet flere Tilfælde til<sup>2)</sup>. Et fælles Træk for Udpantningstilfældene er — foruden at der skal foreligge Lovhjemmel herfor — at Kravet skal have en vis Klarhed, om end dets Grundlag ikke er af en saadan Likviditet, som i Almindelighed kræves til Eksekution<sup>3)</sup>. Medens der med Hensyn til de enkelte Udpantningstilfælde maa henvises til Lovens Opregning og til Lovleksikon, skal der her kun fremhæves nogle, der er særlig karakteristiske eller praktisk vigtige<sup>4)</sup>.

De Krav, hvorfor Udpantningsretten er hjemlet, er for en stor Del af offentlig retlig Natur, saaledes (Upl. § 1, Nr. 1) Stats- og Kommuneskatter<sup>5)</sup>, jfr. ogsaa Stempellov, Bekg. Nr. 99, 23. April 1929 § 44, og Arveafgiftslov 10. April 1922 § 41, Gebyrer (Nr. 4) og Betaling i Henhold til Takster for Benyttelsen af offentlige Indretninger<sup>6)</sup> (Nr. 3). Endvidere kan nævnes en Række familieretlige Ydelser, nemlig ifølge Nr. 6, jfr. nu Lov Nr. 133, 7. Maj 1937 navnlig §§ 1, 5,

<sup>2)</sup> Jfr. f. Eks. Lovbekg. Nr. 177, 15. April 1930 om Tilsyn med Skibe § 40; nogle andre Tilfælde nævnes paa næste Side.

<sup>3)</sup> Jfr. ogsaa Statsbanclov Nr. 336, 27. Juni 1946 § 70, Stk. 2, hvorefter Udpantning for visse Erstatningsbeløb kan finde Sted, »saafremt vedkommende har anerkendt sin Forpligtelse til at erstatte det paagældende Beløb«.

<sup>4)</sup> Se iøvrigt herved Kommenteret Rpl. I. S. 814—820 og Opregningen hos Frost: Fogedforretninger S. 225—230.

<sup>5)</sup> Jfr. U. 1917. 526, 1921. 498 (H), 1925. 983, 1944. 108 (H). Se ogsaa vedrørende Udpantning for Valutaydelse U. 1925. 761. — Om Udpantning for udenlandske Skattekrav se S. 160.

<sup>6)</sup> D. v. s. Indretninger, hvortil Adgangen er offentlig, medens det ikke just kræves, at de tilhører det offentlige. Jfr. som Eksempler Kommunens Udpantningsret for resterende Elektricitetsafgift, Gasafgift eller Vandafgift og for Betaling for Benyttelse af Sygehuse. Se ogsaa Forsorgslovens § 301 om ydet Kommunchjælp.

8, 14 og 21 samt Forsorgsloven, Lovbekg. Nr. 475, 31. August 1946<sup>6a)</sup>), § 200, Stk. 1, alle Underholdsbidrag<sup>7)</sup>), men dog kun for saa vidt de enten er fastsat ved Øvrighedsresolution eller er hjemlet i Separations- eller Skilsmissevilkkaar, der er stadfæstet af Øvrigheden, eller endelig efter ÆL. I. §§ 68, 69 og 70, jfr. dens § 73, eller ÆL. II. § 8, 2. Stk.<sup>8)</sup>), er fastslaaet ved Bevilling eller Dom eller ved Overøvrighedens Afgørelse. Ifølge Strfl. § 52, Stk. 3, bliver dernæst en Bø d c, der ikke betales, at inddrive ved Udpantning, medmindre Politiet skønner, at Inddrivelse ikke er mulig, eller vilde gøre føleligt Skaar i den bødefældtes Livsvilkkaar. Saadan Udpantning spiller imidlertid en meget ringe Rolle i Praksis<sup>9)</sup>). Fremdeles kan Udpantning finde Sted for en Række F o r s i k r i n g s k r a v, nemlig dels for forskellige Brandassurancepræmier (Nr. 7)<sup>10)</sup>), dels for Ulykkesforsikringskrav og Præmier efter Lovbekg. Nr. 149, 23. Marts 1948, §§ 18 og 19<sup>11)</sup>) samt Præmier, som Ejeren af et Motorkøretøj skylder et anerkendt Ansvarsforsikringselskab, jfr. Lovbekg. Nr. 131, 14. April 1932 § 39, Stk. 6. Endelig kan som et praktisk Tilfælde af Udpantning nævnes A u k t i o n s f o r d r i n g e r, idet der (Nr. 10 a) skal kunne gøres Udpantning for »Fordringer hos en og samme Skyldner paa Betaling for L ø s ø r e, der er købt ved offentlig Auktion, naar Auk-

<sup>6a)</sup> Loven er senest ændret ved Lov Nr. 256, 9. Juni 1948, men den er endnu ikke bekendtgjort paany i Henhold til den ved Loven givne Bemyndigelse.

<sup>7)</sup> Underholdspligten antages i Almindelighed ikke at kunne fyldestgøres gennem Modregning. Jfr. herved Jul. Lassen: Obligationsret, Alm. Del S. 755 Note 48, Henry Ussing: Obligationsret, Alm. Del, 2. Udg. S. 413 og Domme U. 1915. 303, 1929. 150, V. L. T. 1932. 65. Undtagelse maa dog kunne gøres, hvor Fordringerne er konnekse, eller Modkravet dog staar i Forbindelse med Hovedkravet, jfr. J. D. 1940. 132 vedrørende de Hustruen under Skilsmissesagen paalagte Sagsomkostninger og U. 1940. 1029 (H) vedrørende Sagsomkostninger i en Sag angaaende selve Underholdsbidragets Størrelse. Se herved L. Carstens i T. f. R. 1941. 230. Sml. om Udpantning i Feriepenge U. 1945. 1136.

<sup>8)</sup> Jfr. herved O. A. Borum: Familieretten, 2. Udg. S. 130—131 samt J. M. Cirkl. Nr. 206, 20. December 1937.

<sup>9)</sup> Jfr. herved Stephan Hurwitz i Nordisk Tidsskrift for Strafferet 1936 S. 94—95 samt ovfr. S. 67. — Udpantning for Bøder er i øvrigt gebyrfri, jfr. J. M. Skr. Nr. 139, 24. Juni 1937.

<sup>10)</sup> Cfr. U. 1923. 968.

<sup>11)</sup> Jfr. f. Eks. Domme U. 1924. 163 og 1928. 598 angaaende Præmie-

tionsprotokollen tydelig udviser Køberens Navn og Købesummernes Størrelse<sup>12)</sup> og ifølge Lov Nr. 246, 9. Maj 1917 § 4, 1. Stk., Købesummen og Omkostningerne ved Salg paa Landboforeningers Auktioner kan fordres inddrevet ved Udpantning, jfr. nu ogsaa Lov Nr. 132, 16. April 1935 § 17 om offentlig Auktion ved Auktionsledere<sup>13)</sup>).

Ved Lov Nr. 276, 9. Juni 1948 er der nu ved et i Rpl. § 596 indføjet nyt andet Stykke givet Hjemmel for, at det ved Overenskomst med fremmed Stat kan vedtages, at udenlandske Skattekrav, som er fastsat i Henhold til vedkommende Stats Lovgivning, kan inddrives her i Landet ved Udpantning. Som Grundlag for saadan Udpantning skal der foreligge en Anmodning herom fra Finansministeriet og en Attestation fra dette om, at Betingelserne ifølge Overenskomsten for Inddrivelsen er til Stede<sup>13a)</sup>).

Det siges i Upl. § 1 udtrykkeligt, at udenfor de nævnte Tilfælde kan Udpantning ikke finde Sted, saa at ogsaa en analogisk Udvidelse maa være udelukket<sup>14)</sup>. Heller ikke ved Parternes Vedtagelse kan Udpantning udstrækkes ud over den lovhjemlede Kreds<sup>15)</sup>).

Derimod staar det altid den berettigede aabent at opgive Udpantningsretten og i Stedet indtale sin Fordring ved sædvanlig Rettergang, jfr. Rpl. § 596, næstsidste Stk.; dette er ogsaa rimeligt paa Grund af det strenge Ansvar, der er forbundet med en ulovlig Udpantning. Ifølge den nævnte Bestemmelse skal det endogsaa — men dog kun naar Fogeden finder, at Omstændighederne taler derfor — være Rekvirenten tilladt at benytte Udpantning for en Del af Fordringen og indtale Resten ved sædvanlig Rettergang; denne Udvej vil

---

forskud, men cfr. 1927. 995 angaaende Præmiedpositum, 1929. 546 vedrørende Præmierabat og U. 1943. 939 vedrørende Ekstrapræmier. — Jfr. ogsaa Folkeforsikringslov, Lovbekg. Nr. 176, 15. April 1948 §§ 10, Stk. 12, og 43, Stk. 5.

<sup>12)</sup> Jfr. U. 1880. 916 (H), cfr. 1878. 662, 1914. 324, 1925. 415.

<sup>13)</sup> Jfr. om Udpantningsrettens Omfang V. L. T. 1944. 285.

<sup>13a)</sup> Jfr. herved Art. 18 i den med U. S. A. den 6. Maj 1948 afsluttede Konvention til Undgaaelse af Dobbeltbeskatning.

<sup>14)</sup> Jfr. m. H. t. Upl. Nr. 10, f., U. 1947. 334. Se ogsaa U. 1938. 660 og 1939. 187.

<sup>15)</sup> Jfr. fra Tiden før Upl. J. M. Skr. 3. Oktober 1849, 10. April 1852 og efter Rpl. U. 1937. 984.

han særlig kunne være interesseret i at benytte, naar der hersker Tvivl angaaende Fordringens Størrelse, idet han da hurtigt kan sikre sig den uomtvistede Del og nøjes med at procedere om Resten. Endelig udtales det i §'ens Slutning, at naar Skyldneren tilbyder delvis Betaling, bør denne modtages.

B. Udpantningsretten kan ikke blot gøres gældende af den oprindelig berettigede, men ogsaa af hans S u c c e s s o r, idet det i § 597 bestemmes, at »Udpantningsretten følger Fordringen, saa at den tilkommer enhver, som med Hensyn til samme er traadt i den oprindelig berettigedes Sted«<sup>16)</sup>.

C. Der er ved § 597, 1. Stk., hjemlet en F o r æ l d e l s e af Udpantningsretten, nemlig efter en Frist af 1 Aar fra Fordringens Forfaldstid<sup>17)</sup>. Det skal være tilstrækkeligt, at Udpantning er b e g æ r e t inden Udløbet af denne Frist, naar den blot derefter med tilbørlig Hurtighed fremmes af Rekvirenten<sup>18)</sup>.

Med Hensyn til U n d e r h o l d s b i d r a g bestemmer § 21 i Lov Nr. 133, 7. Maj 1933, at Udpantningsretten, for saa vidt angaar Bidrag, der forfalder straks ved Bidragsfastsættelsen, vedvarer i 1 Aar fra Bidragsbestemmelsens Dato og ellers 1 Aar fra den fastsatte Forfaldsdag. Det er dog tilstrækkeligt, at Begæring om Øvrighedens Bidrag til Bidragets Inddrivelse eller om Eftersøgning af den bidragspligtige er fremsat inden Udløbet af det nævnte Tidsrum. Det bestemmes derhos, at Retten til at benytte Udpantning bevares, naar Begæring om Bidragets Udbetaling af det offentlige er fremsat i rette Tid, selv om der er forløbet mere end 1 Aar efter Forfaldsdagen, naar vedkommende Myndighed uden Ophold foretager de fornødne Skridt til Bidragets Inddrivelse.

<sup>16)</sup> Jfr. om Udpantning hos senere Ejere af Ejendommen U. 1929. 553. Cfr. derimod U. 1923. 968.

<sup>17)</sup> Jfr. U. 1918. 821 og 1926. 319 (H): Udpantning stadfæstet for Bidrag for flere Aar tilbage, da Grundlaget for Udpantningen først var tilvejebragt ved det i det sidste Aar stadfæstede Regulativ.

<sup>18)</sup> Jfr. herved Dom U. 1926. 834 og utr. kbh. F. R. KK. af 7. Maj og 24. December 1920, som ikke ansaa dette for at være Tilfældet, hvor Forsinkelsen skyldtes Opgivelse af urigtig Bopæl ved den første Rekvision, eller at det ikke inden Fristens Udløb havde været muligt at finde Rekvisiti Bopæl. — Se ogsaa Højesteretsdom U. 1930. 271 med Hensyn til Undladelse af at begære Tvangsauktion samt fra ældre Ret Domme U. 1904. 475 og 1910. 962.

Med Hensyn til de i Lov Nr. 185, 23. Juni 1932 § 2 omhandlede Skatter og Afgifter til det offentlige m. m.<sup>19)</sup> bestemmes det i den nævnte Lovs § 7 — jfr. tidligere Rpl. § 597, 1. Stk., som ændret ved Tillægslov 30. Juni 1922 § 46 — at Udpantningsretten vedvarer indtil 2 Aar efter, at Fordringen er forfalden til Betaling<sup>20)</sup>. I Tilfælde, hvor der er givet Henstand, maa det dog følge af Bestemmelsen i Statsskattelov Nr. 149, 10. April 1922 § 38, 2. Stk., jfr. Anordn. Nr. 81, 30. Marts 1925 § 1, 6. Stk., at Fristen først regnes fra det Tidspunkt, da Skatten efter den givne Henstand skulde være betalt<sup>21)</sup>.

III. Hvad nu angaar de særlige Regler, der gælder om Udpantning sammenlignet med Udlæg, er det

A. om Begæringen i § 598 sagt, at den altid skal være skriftlig<sup>22)</sup>. At Begæringen maa være ledsaget af de fornødne Dokumenter eller andre Oplysninger, siger sig selv. Fogeden træffer derefter Bestemmelse om, hvor vidt Udpantningen skal fremmes, ved en Kendelse, som tegnes paa selve Begæringen. Ved Udpantning for Skatter og Afgifter, som opkræves ved Kommunernes Foranstaltning, afsiges Kendelse af Fogeden i den Retskreds, hvorunder vedkommende Kommune hører, selv om Udpantningen skal foregaa i en anden Retskreds, jfr. Lov Nr. 185, 23. Juni 1932 § 1<sup>23)</sup>. Bortset herfra maa Kendelsen afsiges af Fogeden i den Retskreds, hvor Udpantningen skal foregaa, altsaa sædvanlig hvor Debitor bor. Flytter Debitor, inden Kendelsen er fuldbyrdet, til en ny Jurisdiktion, er Fogeden her ikke pligtig uden videre at eksekvere Kendelsen, men der maa afsiges

<sup>19)</sup> Jfr. om Omraadet herfor U. 1931. 407 og 1945. 835.

<sup>20)</sup> Se ogsaa herved U. 1943. 1020, hvorefter det antages at følge af Lov Nr. 60, 26. Februar 1940 § 7, Stk. 9, at Udpantningsretten for Restskylden paa et Driftslaan til Produktion af Tørv uden Hensyn til Forældelsesreglen i Rpl. § 597 bevaredes i 4 Aar og 3 Maaneder efter Laanets Stiftelse.

<sup>21)</sup> Jfr. U. 1927. 826, utr. kbh. F. R. K. 1. August 1930 og Frost: Fogedforretninger S. 231. At ikke ogsaa Konkursprivilegiet, som ifølge Amtsstueforordningen af 8. Juli 1840 § 2 haves for et Tidsrum af 2 Aar og 3 Maaneder, bevares i Tilfælde af Henstand, er fastslaaet ved Højesteretsdom U. 1936. 744.

<sup>22)</sup> Begæringen er stempelfri, jfr. Stempelovens § 125.

<sup>23)</sup> Se herved Dom U. 1924. 317.

ny Kendelse, idet Fogeden selvstændig prøver, om Betingelserne for Udpantning skønnes at foreligge, uden at være formelt bundet af den tidligere Kendelse<sup>24</sup>). Fogeden maa selvfølgelig nægte Udpantningen, naar Rekvirentens Krav maa anses for ulovmedholdeligt, f. Eks. naar de retlige Forudsætninger for at afgive en Øvrighedsresolution angaaende et Underholdsbidrag ikke har foreligget, eller de juridiske Betingelser for dettes Inddrivelse iøvrigt mangler<sup>25</sup>), eller naar en paalagt Skat er i Strid med Loven<sup>26</sup>). Uanset Finansministeriets Attestation for, at Betingelserne ifølge en i Medfør af § 596, 2. Stk., indgaaet Overenskomst foreligger, maa Fogeden naturligvis selvstændig prøve, om Betingelserne for Udpantning af det udenlandske Skattekrav foreligger. Derimod vil Rekviritus ikke kunne rejse Indsigelse mod Udpantningen for en indenlandsk Skat, fordi Skatteansættelsen har været urigtig, naar han har forsømt rettidig at faa denne omstødt ved Klage til vedkommende højere Skattemyndighed, jfr. Statsskattelov Nr. 149, 10. April 1922 § 38, sidste Stk.<sup>27</sup>). Fogedens Kendelse kan, for saa vidt den gaar ud paa, at den forlangte Udpantning kan foretages, ikke særskilt paaklages, hvorimod den, hvis den gaar ud paa at nægte den begærede Udpantning — ligesom en Nægtelse af Arrest eller Forbud — kan gøres til Genstand for Kæ r e<sup>28</sup>).

<sup>24</sup>) Jfr. F r o s t: Fogedforretninger S. 235, Note 3.

<sup>25</sup>) Jfr. herved U. 1922. 902 og utr. kbh. F. R. KK. af 14. Maj og 19. Oktober 1921, 19. April 1923.

<sup>26</sup>) Jfr. utr. kbh. F. R. KK. af 3. Marts 1920, 20. April og 29. Juni 1923.

<sup>27</sup>) Jfr. saaledes en Række utr. kbh. F. R. KK. af 11. December 1919, 4. Marts 1920, 2. Maj 1921, 17. Februar 1922, 12. Februar 1923. (»D a Rekviritus efter det oplyste er optaget paa Hovedligningslisten for 1922—23, og der ikke foreligger nogen af en kompetent Myndighed truffen Afgørelse for, at den skete Ansættelse er sket med Urette eller ugyldig, d a den Skat, hvorom det under nærværende Sag drejer sig, er forfalden, og d a han efter Lov Nr. 144 af 8. Juni 1912 § 38, 5. Stk., og Anordn. Nr. 141 af 5. Maj 1913 § 13, 3. Stk., jfr. § 38 i Lov Nr. 149 af 10. April 1922, derfor maa anses for afskaaren fra ved Indsigelse her for Retten at unddrage sig for at betale den paalignede Skat, vil hans Protest mod Forretningens Fremme ikke kunne tages til Følge«). Tilsvarende ogsaa utr. kbh. F. R. K. 16. April 1928. Jfr. herved ogsaa U. 1925. 182 og 1919. 27.

<sup>28</sup>) G e b y r e r n e for Udpantningsforretninger er lavere end ved Udlægsforretninger, naar Fordringen er under 100 Kr., og dette gælder, baade naar Forretningen foretages af Sognefogeden og af Fogeden selv,

Udpantningskendelsen skal, sædvanlig ved Rekvirentens egen Foranstaltning, forkyndes for Skyldneren<sup>29)</sup> mindst 5 Dage før Forretningens Foretagelse; denne Frist virker altsaa som en Eksekutionsfrist, regnet fra Kendelsens Forkyndelse. I Almindelighed sker denne Forkyndelse ved en Stævningsmand overensstemmende med Reglerne i Kap. 17<sup>30)</sup>. Men i visse Tilfælde, saaledes navnlig hvor det drejer sig om Skatter og andre Afgifter til det offentlige, vil en offentlig Bekendtgørelse være tilstrækkelig, jfr. de nærmere Regler i Lov Nr. 185, 23. Juni 1932 § 2. Endvidere maa noget særligt gælde med Hensyn til Udpantning for Bøder, idet der formentlig er Hjemmel for at fravige den almindelige 5 Dages Udpantningsfrist i § 999, 2. Stk., hvorefter Fuldbyrdelsesfristen for upaaankelige Bødedomme er 3 Dage, men efter Omstændighederne helt kan bortfalde<sup>31)</sup>. I disse Tilfælde vil Udpantning kunne ske helt uden Forkyndelse af Kendelsen. Paa den anden Side kan fremhæves, at der ved Udpantning hos Militærperso-

---

jfr. Lov Nr. 49, 9. Marts 1926 og Lov Nr. 24, 13. Februar 1929 § 3, og Vidnegebyret er kun 25 Øre, naar Fordringen er under 50 Kr. For Fordringer, der overstiger 100 Kr., er Gebyret derimod det samme som for Udlægsforretninger, jfr. Lov Nr. 24, 13. Februar 1929 § 2, men Sognefogeden har Krav paa en Del af det, jfr. Bekg. Nr. 69, 31. Marts 1926. Om Sportuleringen i øvrigt, se Vejledn. for Sognefogeder Nr. 327, 20. December 1932 § 20 (aftrykt K o m m e n t e r e t R p l. II. S. 1517—18). Udpantningsgebyrerne kan ikke forlanges forudbetalt af Rekvirenten, men de skal enten erholdes hos Rekviritus, eventuelt ved Realisation af det udpantede Gods, eller ogsaa, hvis Udpantningen har været forgæves, bortfalde. Hvis der maatte være paalobet nogle Udgifter, maa disse da refunderes Fogeden af Statskassen, jfr. J. M. Skr. Nr. 61, 1. Marts 1921. Om Forkyndelsesgebyr ved forgæves Udpantning se Note 30. Gebyrerne for Udpantning skal erlægges, naar Skatten først betales, efter at Fogeden har begivet sig ud for at foretage Udpantning hos Restanten. Jfr. herved ogsaa J. M. Cirk. Nr. 44, 20. Februar 1942 om Afkrævning af Udpantnings- og Vidnegebyr, naar en Skatterestance indbetales til Kommunkontoret, efter at den er tilstillet Sognefogeden til Udpantning.

<sup>29)</sup> Jfr. herved U. 1925. 890 om mangelfuld Forkyndelse.

<sup>30)</sup> Jfr. J. M. Skr. Nr. 286, 24. Oktober 1922 og U. 1928. 816, hvorefter Stævningsmanden, der forkynder Udpantningskendelsen, har Krav paa Forkyndelsesgebyr, selv om Forretningen bliver forgæves.

<sup>31)</sup> Jfr. Stephan Hurwitz i Nordisk Tidsskrift for Strafferet 1936 S. 94. — Udpantning for Bøder er gebyrfri, jfr. J. M. Skr. Nr. 139, 24. Juni 1937.

ner, som nu iværksættes af de civile Myndigheder, forud for Udpantningen skal ske Underretning til den paagældende Chef<sup>32)</sup>).

I Sager angaaende Inddrivelse af Underholdsbidrag er dog Fremgangsmaaden ifølge § 601 noget simpleere. Saaledes skal det navnlig ikke være fornødent at indgive nogen særlig skriftlig Begæring om Udpantning, men Fogedens Kendelse om denne paategnes Overøvrighedens Resolution. Naar da denne een Gang er forkyndt, kan Forkyndelsen senere for de enkelte Bidrag gyldig ske, paa Landet ved Sognefogederne og i Købstæderne ved en Politibetjent, uden at det er nødvendigt til Rekviritus at afgive Genpart af Udpantningskendelsen. I disse Tilfælde paa hviler det ogsaa Fogeden at besørge alt fornødent<sup>33)</sup> til Inddrivelse, derunder indbefattet Realisation af de udlagte Genstande<sup>34)</sup> og Auktionsbeløbets Indfordring.

Ogsaa i visse andre Tilfælde paa hviler det Fogeden i Embeds Medfør at træffe alle nødvendige Foranstaltninger til Udpantningens Iværksættelse, jfr. §§ 599, 600, 2. Stk. Men ellers gælder ogsaa paa dette Omraade ikke Official-, men Partsvirksomhedsprincippet, saa at det overlades til Rekvirenten selv at foretage eller foranledige de til Forretningens Fremme fornødne Handlinger.

B. Som tidligere berørt, foretages Udpantning ligesom Udlæg i Almindelighed af Fogeden. Det er heller ikke noget særligt for Udpantning, naar det i § 600 bestemmes, at en saadan,

<sup>32)</sup> Jfr. herved J. M. Bekg. Nr. 460, 28. Oktober 1922 om Udfærdigelse af Resolution ved Udpantning hos Militærpersoner og J. M. Cirk. Nr. 298, 28. Oktober 1922 angaaende Underretning om forgæves Udpantning hos Militære.

<sup>33)</sup> Jfr. U. 1939. 1137, der nægter Udpantning for Incassosalær, da Sagførerassistance under Hensyn til Bestemmelsen i § 601 som Regel vil være overflødig ved Udpantning for Underholdsbidrag, og da der ikke havde foreligget særlige Omstændigheder, der gjorde det rimeligt, at der i det foreliggende Tilfælde var antaget Sagfører. I Dommen forudsættes, at der i andre Tilfælde kan blive Tale om Udpantning for rimelige Udgifter ved Fordringens Inddrivelse — derunder ogsaa Sagførersalær. Cfr. U. 1940. 585.

<sup>34)</sup> Uanset at det saaledes paa hviler Fogeden at foretage alle ydre Skridt ogsaa til Realisation, kan der ikke heraf udledes en Pligt for Fogeden til forskudsvis at afholde de med Realisationen forbundne Omkostninger, men disse maa i Princippet betales af Barnemoderen,

naar Fordringen ikke overstiger 200 Kr., og Genstanden for Udpantningen ikke er faste Ejendomme, paa Landet kan ske ved Sognefogeden<sup>35</sup>). Derimod er det noget særligt for Udpantning, naar det i Lov Nr. 185, 23. Juni 1932 § 3 bestemmes, at Udpantning for Skatter og Afgifter, der opkræves ved Kommunernes Foranstaltning, jfr. for Færøerne Lov Nr. 85, 30. Marts 1935 § 3, foretages af en Pantefoged, for saa vidt Kommunalbestyrelsen har ansat en saadan<sup>36</sup>). Fremhæves maa ogsaa § 3 i Lov Nr. 511, 22. December 1947 og de tidligere Love om Fortrinsret i Høsten, hvorefter Udpantning paa Grundlag af Høstpantebreve uanset Fordringens Størrelse paa Landet foretages af Sognefogeden.

De Regler, der foreskrives i § 604 for det Tilfælde, at der mod en Udpantningsforretning, som foretages af Sognefogeden, fremsættes Indsigelser, er ligeledes ganske stemmende med dem, der efter § 524, sidste Stk., gælder for Udlæg i tilsvarende Tilfælde.

C. Om selve Udpantningsforretningens Iværksættelse, f. Eks. ogsaa om Tinglysning og Besiddelsen med Hensyn til de udpantede Genstande, gælder der væsentlig de samme Regler som om Udlæg<sup>37</sup>). Dog er Rekvirentens Møde under Forretningen ifølge § 602, 1. Stk., aldrig nogen formel Nødvendighed, cfr. med Hensyn til Udlæg § 517, 1. Stk. Hvor Fogeden i Anledning

---

saaledes at hun om fornødent stiller Sikkerhed herfor, jfr. utr. J. M. Skr. 8. November 1929, der dog efter Omstændighederne tillader Fogeden forskudsvis at afholde Udgifterne af Kontorholdet under Forudsætning af, at Auktionsprovenuets skønnes tilstrækkeligt til at dække Omkostningerne.

<sup>35</sup>) Jfr. herved ovfr. S. 8 med Note 7—8 samt Vejledning for Sognefogeder Nr. 327, 20. December 1932 med Tilføjelse 12. Juli 1935 og om Sognefogedernes Regnskabsførelse m. v. Anordn. Nr. 235, 14. September 1928.

<sup>36</sup>) Jfr. herved ovfr. S. 9—10 samt Bekg. Nr. 325, 20. December 1932 vedrørende Pantefogeder, Vejledning for Pantefogeder Nr. 326, 20. December 1932 og J. M. Cirk. Nr. 281 af s. D. til samtlige Kommunalbestyrelser samt for Pantefogederne paa Færøerne Vejledning Nr. 9, 11. Januar 1936. — Om Lovens § 6, hvorefter Fogeden dog efter Kommunalbestyrelsens Begæring er pligtig at besørge Realisationen af det udpantede, se ovfr. S. 9, Note 11.

<sup>37</sup>) Ogsaa Bestemmelserne i § 533, 2. og 3. Stk., maa anses anvendelige paa Udpantning, jfr. ovfr. S. 145—46. — Om Udpantning for

af fremsatte Indsigelser maatte finde det paakrævet, at Rekvirenten kommer til Stede, maa Forretningen dog ogsaa her udsættes for at give ham Lejlighed hertil, jfr. § 603, 2. Stk.

D. Om Indsigelsers Fremsættelse for Fogeden under Udpantningsforretninger gælder ligeledes i alt væsentligt det samme som ved Udlæg<sup>38)</sup>. Naar det i § 603, 2. Stk., udtales, at »ordentligvis kan kun Rekvirenten faa Udsættelse for at begrunde sin Paastand«, ligger der næppe heri, at Rekvirenten i Modsætning til, hvad der maa antages ved Udlæg<sup>39)</sup>, skulde have en ubetinget Ret til at forlange Forretningen udsat. Derimod staar det i Forbindelse med Udpantningens Ejendommelighed, naar det i §'ens 3. Stk. bestemmes, at Fogeden ved Paakendelsen af rejste Indsigelser ikke er bundet ved sin tidligere afsagte Udpantningskendelse.

E. Naar det med Hensyn til Udpantning i § 605 bestemmes, at Realisation af det udpantede ikke maa foregaa førend efter Forløbet af 4 Uger, er dette i Virkeligheden ikke noget særligt for Udpantning, idet det efter § 542, 2. Stk., ogsaa i Tilfælde af Udlæg gælder, at Auktionen ikke maa foregaa, førend den ordentlige Ankefrist af 4 Uger er udløbet<sup>40)</sup>. Ligeledes finder Reglen i § 605 i Slutn. — hvorefter Realisation af det udpantede, naar Udpantningens Genstand ikke er fast Ejendom eller Løsøre af mindst 200 Kr.'s Værdi, kan ske paa en offentlig Auktion, der afholdes af Sognefogeden eller Politiet — ifølge § 538, sidste Stk., jfr. Lov

Incassosalær m. v. se U. 1939. 1137 og 1940. 585 samt ovfr. Note 33. Om Vederlag m. v. til Auktionsleder se V.L.T. 1944. 285.

<sup>38)</sup> Se med Hensyn til Spørgsmaalet om Paakendelse af Indsigelser under Udpantningsforretninger U. 1937. 173, 1946. 977 og 1307.

<sup>39)</sup> Cfr. om Forholdet ved Udlæg ovenfor S. 134—135.

<sup>40)</sup> Naar det nu i § 605 siges, at »Realisation . . . ikke maa foregaa« inden Appelfristens Udløb, kan der ikke længere være Tvivl om, at der herved menes det samme som i § 542, 2. Stk., hvorefter »Auktion ikke maa foregaa« inden Fristens Udløb. Det er altsaa alene udelukket at iværksætte selve Salget inden Fristens Udløb, medens der intet er i Vejen for forinden at foretage de forberedende Skridt til Auktionens Afholdelse, saasom Berammelse og Bekendtgørelse og ved fast Ejendom Afholdelse af det forberedende Møde. Om den Tvivl, som den tidligere Formulering gav Anledning til, se D. R p l. III., 2. Udg. S. 109 Note 18.

Nr. 175, 11. Maj 1935, ogsaa Anvendelse paa udlagt Løsøre indtil samme Værdi.

F. Hvad angaar Retsmidlerne mod en ulovlig Udpantning, er der efter §§ 606 og 607 navnlig den Ejendommelighed at fremhæve, at ikke blot den samme Retsvej som ved Udlæg efter § 593, nemlig Anke eller Kære, staar den forurettede<sup>41)</sup> aaben, men at der ogsaa i visse Tilfælde gives Rekvisitus Ret til at gøre sine Indsigelser gældende i første Instans. Disse Veje er da for saa vidt hjemlede kumulativt, som et paabegyndt Søgmaal i første Instans ikke udelukker ham fra samtidig at forsøge Anke eller Kære som det normale Retsmiddel. Derimod har Loven ikke fundet Grund til at opretholde det ekstraordinære Retsmiddel, som Sagsanlæg i første Instans er, naar Rekvisitus allerede har betraadt Appelvejen, jfr. § 607, 1. Stk.: »han ikke allerede har rejst Anke eller Kære imod Forretningen efter § 606«.

a. Under Anke eller Kære<sup>42)</sup> kan Indsigelse ifølge § 606 rejses mod Udpantningen uden Hensyn til, om den allerede har været fremsat under Forretningen<sup>43)</sup>. Anken eller Kæren har den samme suspensive Virkning paa Forauktioneringen som ved Udlæg efter § 542.

b. Hvad angaar Adgangen til at rejse Sag i første Instans, kan der for det første — selvfølgelig — ikke være Tale om ad den Vej at drage Fogeden selv til Ansvar, jfr. ogsaa udtrykkelig § 607, 1. Stk. Men det er endvidere udelukket i første Instans at fremsætte Indsigelser, der grundes paa Forhold, som Fogeden selv endelig skal paase, altsaa gaaende ud paa, at Fordringen ikke ifølge Lovgivningen kan inddrives ved Udpantning, eller at der ved dennes Foretagelse ikke er brugt den rette Fremgangsmaade; her vilde nemlig den sideordnede Rets Prøvelse indeholde en bestemt Kritik af Fogedens Adfærd<sup>44)</sup>. Hvis derimod Rekvisitus har andre Indsigelser at gøre gældende, saaledes navnlig, at Fordrin-

---

<sup>41)</sup> Efter Omstændighederne ogsaa en Tredjemand, cfr. dog U. 1898. 936, hvorom *Sindballe*: *Judicielle Afgørelsers Retskraft* S. 205, Note 1.

<sup>42)</sup> Se herved U. 1925. 991 og 1928. 1085 (H).

<sup>43)</sup> Jfr. fra den tidligere Ret U. 1901. 667.

<sup>44)</sup> Jfr. Ø. L. T. 1928. 75 angaaende Vurderingens Forsvarlighed.

gen ikke skyldtes eller endnu ikke var falden, da Udpantningen foretoges, ligger der ikke i den fornyede Prøvelse en Kritik af Forhold, som Fogeden burde have taget endelig Stilling til, jfr. ogsaa Udtalelsen i § 598, hvorefter Udpantningen altid foretages »paa Rekvirentens Ansvar, for saa vidt Fordringens Rigtighed angaar«, og saadanne Indsigelser kan Rekviritus da frit indbringe til Prøvelse i første Instans<sup>45</sup>).

Angaaende Søgsmålet bestemmes det i § 607, 2. Stk., særlig, at det uden Hensyn til Rekvirentens Værneting kan anlægges i den Retskreds, hvor Udpantningen er gjort<sup>46</sup>); men det maa i det seneste anlægges inden 8 Uger fra Forretningens Dato, eller, for saa vidt Indsigelse er fremsat i Henhold til § 604, dens Stadfæstelse. Er Sag mod Rekvirenten anlagt inden Udløbet af de i § 605 ommeldte 4 Uger, kan Rekviritus — men dog kun mod at stille Sikkerhed — standse Rekvirentens Ret til at bortsælge det udpantede, og Paastanden kan i saa Fald rettes paa Udpantningsforretningens Ophævelse. Er Rekvirentens Ret til at skride til Realisation ikke saaledes standset, kan Paastanden kun rettes paa Udpantningsforretningens Ophævelse, for saa vidt det udpantede ikke allerede maatte være bortsolgt, men i modsat Fald alene paa Skadesløsholdelse.

G. Med Hensyn til Ans v a r e t for en ulovlig Udpantning maa

a. overfor F o g e d e n de almindelige Regler gælde, saa at han kun bliver ansvarlig, naar Fejlen virkelig i det enkelte Tilfælde kan tilregnes ham. For saa vidt Spørgsmaalet om Fordringens Rigtighed angaar, vil den ovenanførte Udtalelse i § 598 om, at Ans v a r e t herfor paa hviler Rekvirenten, medføre, at der vanskelig vil kunne blive Tale om at paalægge Fogeden noget Ansvar i saa Henseende.

b. Om R e k v i r e n t e n s Ansvar bestemmer § 608<sup>47</sup>), at han, naar Udpantningen findes ulovlig foretaget, »i Overensstemmelse med de hidtil gældende Regler har at erstatte

---

<sup>45</sup>) Jfr. herved U. 1924. 317: Spørgsmaalet om en Mands Skattepligt kunde indbringes for Retten i første Instans, skønt det var procederet for og paakendt af Fogedretten.

<sup>46</sup>) Jfr. § 244 om »Fornærmelsesværnetinget« og fra den tidligere Ret U. 1899. 465 (468).

<sup>47</sup>) Jfr. tidligere Upl. § 13.

Skyldneren al af Forretningen flydende Skade<sup>48</sup>). Der maa selvfølgelig føres Bevis for, at saadan Skade er lidt, og kan ikke opstilles nogen særlig Formodning om Tort og Kredit-spilde<sup>49</sup>). Iøvrigt har det vistnok været Lovens Mening at opstille en særlig streng Ansvarsregel, og dette synes ogsaa naturligt paa Grund af den ekstraordinære Karakter af Retsmidlet<sup>50</sup>), som det jo ogsaa altid staar Rekvirenten frit at undlade at benytte. Der maa derfor i hvert Fald kræves klart Bevis for Skyldfrihed for at lade ham slippe for Ansvar<sup>51</sup>). I det særlig graverende Tilfælde, at selve Fordringen viser sig urigtig, bør man da vistnok forstaa den tidligere anførte Udtalelse i § 598 om Rekvirentens Ansvar absolut, saa at han alene kan blive fri, hvor Fejltagelsen maatte skyldes Rekvirentens selv. Det er dog tvivlsomt, om Praksis vil gaa helt saa vidt.

Hvad Sagsomkostninger angaar, bestemmes det dog netop for det Tilfælde, at Fordringen ikke skyldtes eller ikke var forfalden, da Udpantningen foregik, og det ikke er Skyldneren, der har fremkaldt eller bestyrket Rekvirentens urigtige Opfattelse af Retsforholdet, udtrykkelig, at Rekvirenten vil have at godtgøre Skyldneren Sagens Omkostninger<sup>52</sup>) i alle Instanser<sup>53</sup>). Heri synes at ligge, at Rekvirentens Forpligtelse til at tilsvare Sagsomkostninger ikke i andre Tilfælde skal være lige saa ubetinget, men her maa Spørgsmaalet bero paa de almindelige Regler om Paalæg af Sagens Omkostninger.

Naar derimod § 608 i Beg. med Hensyn til Ansvar<sup>51</sup>) stiller Staten, Kommuner og andre Myndigheder eller juridiske Per-

---

<sup>48</sup>) Jfr. U. 1936. 18, der paalægger en Kommune 400 Kr. i Erstatning for en uhjemlet Udpantning. Cfr. derimod U. 1920. 843.

<sup>49</sup>) Jfr. fra den tidligere Ret Højesteretsdomme U. 1916. 770 (772), 1893. 426, jfr. 1891. 864, 1883. 569 (573) og 1873. 797, jfr. 1872. 507; endvidere Domme U. 1917. 503 (med Hensyn til Skade, som en Tredjemand havde lidt), 1885. 1093, 1875. 299, 1874. 1015.

<sup>50</sup>) Jfr. herved Ussing: Skyld og Skade S. 227, hvis Udtalelser dog direkte kun har Hensyn til Arrest og Forbud.

<sup>51</sup>) Jfr. J.D. 1941. 39.

<sup>52</sup>) I Upl. § 13 tilføjedes »skadesløst«, men dette er bortfaldet ved Rpl., jfr. § 312, 2. Stk.

<sup>53</sup>) Jfr. Højesteretsdomme U. 1913. 950 (953), 1888. 1024, 1883. 569 (573); endvidere Domme U. 1915. 477, 1898. 936 (939), 1875. 741.

soner lige med private Rekvirenter, er dette næppe andet, end hvad man vilde antage ogsaa uden positiv Hjemmel.

IV. De i det foregaaende fremstillede Regler finder ifølge Rpl. § 608 a kun Anvendelse med Hensyn til Udpantning for Skatter og Afgifter m. m.<sup>54)</sup> med de Ændringer, som følger af den om saadan Udpantning gældende Særlovgivning.

Saadanne Særregler indeholdes nu i Lov Nr. 185, 23. Juni 1932, jfr. for Færøerne Lov Nr. 85, 30. Marts 1935<sup>55)</sup>. Af disse Regler er de vigtigste allerede behandlet i det foregaaende, saaledes Bestemmelsen i Lovens § 1 om Fogedens særlige Kompetence ved Afsigelsen af Udpantningskendelse for Skatter og Afgifter ovenfor S. 162, § 2 om den offentlige Bekendtgørelse, der træder i Stedet for Forkyndelse for Skyldneren S. 164, og navnlig Bestemmelsen i Lovens § 3, hvorefter Udpantning for Skatter og Afgifter, der opkræves ved Kommunens Foranstaltning, foretages af Pantefogeden, for saa vidt en saadan er ansat, ovenfor S. 9—10 og 166. Om Bestemmelsen i Lovens § 6, hvorefter Realisation af det udpantede dog i dette Tilfælde kan begæres foretaget af Fogeden, maa endvidere henvises til ovenfor S. 9 med Note 11, og om den særlige Forældelsesregel i § 7 til S. 162. Fremhæves maa dog endnu den nye Regel i Lovens § 5, hvori det fastslaas, at Skyldnerens Betaling af Restancen til Fogeden, Pantefogeden eller Sognefogeden normalt virker frigørende for Restanten, naar den er sket efter den i Bekendtgørelsen fra Fogeden fastsatte Dag for Udpantningens Paabegyndelse<sup>56)</sup>.

---

<sup>54)</sup> Jfr. U. 1931. 407.

<sup>55)</sup> Jfr. om Afkrævning af Udpantningsgebyrer vedrørende Skatterestancer J. M. Cirk. Nr. 44, 20. Februar 1942 og om ufortøvet Videreendelse af Skatteudpantning ved Restantens Flytning J. M. Skr. Nr. 50, 28. Februar 1944 og Nr. 7, 18. Januar 1945.

<sup>56)</sup> Jfr. iøvrigt herved John Knox i U 1931. B. 188—93 og 228 om det til Grund for Loven liggende Forslag.

## Andet Afsnit:

### Tvangsfyldestgørelse.

---

For saa vidt Pengekrav angaar, er den almindelige Maade, hvorpaa Kreditor bliver endelig fyldestgjort, Tvangsauktion. Men undtagelsesvis staar andre Fyldestgørelsesmaader Fordringshaveren aaben, som Udlæg til Ejendom — eventuelt efter forsøgt Auktion —, Salg paa anden Maade end ved Auktion, Indkrævelse af udlagte Fordringer eller Udøvelse af Skyldnerens Brugsrettigheder over faste Ejendomme.

Ved Krav, der gaar ud paa andet end Penge, bliver der ikke Spørgsmaal om Tvangsauktion, og her vil da den endelige Fyldestgørelse ske ved Fogedens Hjælp, enten ved umiddelbart virkende Fuldbyrdelesakter eller indirekte ved en Godtgørelse i Penge, eventuelt Straf, naar den paagældende modvillig undlader at opfylde sin Forpligtelse. Normalt vil der ogsaa her kræves et forudgaaende Grundlag af Dom eller Forlig, men undtagelsesvis vil Forretningen kunne foretages umiddelbart uden saadant formelt Grundlag.

I det følgende vil da i første Underafsnit (§§ 12—21) blive behandlet Reglerne om Auktion og i andet Underafsnit andre Fyldestgørelsesmaader end Tvangsauktion, idet der ved de sidste igen sondres mellem Fyldestgørelse af Pengekrav (§ 22) og andre Krav (§§ 23—24).

**Første Underafdeling:**  
**Auktion<sup>1)</sup>.**

---

§ 12.

**Indledende Bemærkninger.**

I. Auktion er en særlig Fremgangsmaade til Indgaaelse af Handler. Medens nemlig den ene Side ved Handlen paa Forhaand er fastslaet, idet der tilbydes en individuelt eller generisk bestemt Ting eller Rettighed, søges *V e d e r l a g e t* for denne bestemt gennem en Konkurrence mellem tilstedeværende Personer, som ved deres successive Bud og Overbud bestemmer Prisens Størrelse. Ved det beslægtede Forhold, »Licitation«<sup>2)</sup>, forlanger omvendt den, der lader en saadan afholde, præsteret en vis Ydelse (en Vareleverance eller et Arbejdsresultat), og det er da den billigste Pris, hvorfor denne

---

<sup>1)</sup> Litteratur: N e l l e m a n n: Auction, 4. Udg. (1898), Bang & Larsen: Procesmaade. IV, E. Hallager: Om Løsøreauktioner i København. En Vejledning for Auktionsholdere (1921), V. Ravnsholt-Rasmussen: Haandbog for Auktionsledere (1938). Se endvidere om svensk Ret T o r e A l m é n: Om auktion S. 1—25, K a r l O l i v e c r o n a: Förfarandet vid executiv försäljning av fast egendom (1941), Utsökning (1945) S. 148—49 (om Løsøreauktion) S. 189—193 (m. H. t. fast Ejendom) og Å k e H a s s l e r: Svensk Executionsrätt II (1940) S. 318 ff. For norsk Ret se Lov om tvangsfullbyrdelse af 13. August 1915 Kap. 9—11 om Tvangsauktion og Lov af 14. August 1918 om offentlige (»nødvendige« og »frivillige«) auksjoner og lisitasjoner, jfr. E. A l t e n: Tvangsloven 2. Udg. S. 152 ff. og S. 295 ff. og P e r A u g d a h l: Norsk Civilproces (1947) S. 311 ff.

<sup>2)</sup> Dette Forhold er dog holdt uden for Lov Nr. 132, 16. April 1935 om offentlig Auktion ved Auktionsledere, jfr. herved nedenfor i Teksten samt S. 241.

kan leveres, der søges udfundet gennem de tilstedeværendes Bud og Overbud.

Til Ejendommelighederne ved Auktionsfremgangsmaaden hører det saaledes netop, at en Kreds af Personer er nærværende, som ved at paahøre hinandens Bud faar en Opfordring til at gøre Overbud<sup>3)</sup> (ved Licitation: Underbud), idet denne gensidige Paavirkning erfaringsmæssigt viser sig som et godt Middel til at bevirke en Forhøjelse<sup>4)</sup> (eller Nedsættelse) af Prisen. Det kan derfor ikke betragtes som Auktion, naar Folk blot opfordres til at indsende deres Bud i en lukket Seddel, saa at de, ialtfald officielt, ingen Lejlighed har til at blive bekendt med hinandens Bud<sup>5)</sup>. Af denne Grund falder nutildags de fleste offentlige Licitationer udenfor Auktionsbegrebet<sup>6)</sup>. Derimod er det for Auktionens Begreb ligegyldigt, om man vælger den sædvanlige Fremgangsmaade at lade de tilstedeværende af sig selv fremkomme med deres Bud, eller foretrækker den Ordning, at den, der foranstalter Auktionen afholdt, gennem Auktionsmyndigheden lader Tingene tilbyde til en vis Pris, som han da efterhaanden nedsætter, indtil han kommer i Kontakt med de bydende. Det maa dog fastholdes, at der derefter skal være Mulighed for at gøre Overbud<sup>7)</sup>. En ren »Afslagsauktion«, hvor

---

<sup>3)</sup> Jfr. J. M. Skr. Nr. 240, 26. August 1911. Skattedepartementet har dog i Skr. Nr. 62, 14. Februar 1920 udtalt, at der i Anledning af Bortsalg ved en »Afslagsauktion« vil være at erlægge Gebyr til Statskassen »som for egentlige Auktioner«, men cfr. nu herved Højesteretsdom U. 1945. 435 og nedenfor.

<sup>4)</sup> Selve Navnet Auktion, der hidrører fra det latinske »augere« (forøge), udtrykker netop ligesom det tyske »Versteigerung« denne tilsigtede Prisstigning.

<sup>5)</sup> Heller ikke de saakaldte »Indskrivningsauktioner«, hvor Bortsalg finder Sted uden Opraab med Bud og Overbud, kan betragtes som Auktioner, jfr. J. M. Skr. Nr. 129, 20. Juli 1925 og V. Ravnsholt-Rasmussen Haandbog S. 12 og nærmere i Juristen 1943 S. 74 ff.

<sup>6)</sup> Jfr. Jakob Jakobsen U. 1939. B. 101, Vilh. Meyer i Juristen 1942 S. 81 ff. og Henry Ussing Aftaler, 2. Udg. S. 36.

<sup>7)</sup> Jfr. herved U. 1945. 435 (H) vedrørende Salg af Frugt og Grønsager ved »Hollandsk Ur«, hvor kun en enkelt af de bydende kan bringe Urviscenen, der automatisk bevæger sig fra det

Salgsprisen alene fremkommer ved successive Afslag i den af Sælgeren forlangte Pris, indtil hans Pris akcepteres ved at en Køber raaber »min« eller »mit«, anerkendes derimod ikke som Auktion i dansk Ret<sup>8)</sup>. Positivt foreskrevet er »Overbudsauktion« ved Tvangsauktion over fast Ejendom, jfr. Rpl. § 574, og for Auktion ved Auktionsledere, jfr. Lov Nr. 132, 16. April 1935 § 13, Stk. 4<sup>9)</sup>.

Auktionen betegner endelig blot en Fremgangsmaade, hvorved et saadant Resultat tilsigtes. Men den taber ikke sin Karakter af Auktion, fordi Resultatet i det enkelte Tilfælde ikke maatte opnaas, idet der maaske ikke møder flere Personer, der kan konkurrere om Budet, ja selv om der slet intet Bud sker<sup>10)</sup>. En anden Sag er, at flere af Reglerne om Auktion under denne Forudsætning vil blive uden Anvendelse.

## II. Hvad Auktionsvæsenets historiske Ud-

---

højeste til det laveste Tal, til Standsning ved at trykke paa en elektrisk Knap, der er anbragt paa Pultene i Salglokalet. Det udtales i Dommen, at saadant Salg ikke kan anses for indbefattet under den gældende Lovgivnings Auktionsbegreb, da Udbudet fra Sælgerens Side her — i Modsætning til almindelig Auktion, hvor der er Adgang for enhver Tilstedekomende til at afgive Bud og Overbud, hvis Akcept afhænger af Salgslederen (Hammerslag) — sker til den ved Urviseren efterhaanden angivne Pris, saaledes at Handlen afsluttes ved Akcept fra en af den forud bestemte Kreds af Købere, uden at andre af de Tilstedeværende derefter har Lejlighed til at gøre Overbud og uden Godkendelse fra Salgslederen.

<sup>8)</sup> I svensk Ret kendes derimod endnu ved Tvangsauktion over fast Ejendom en Auktionsform, der er en Kombination af Overbuds- og Afslagsauktion, og som betegnes som »Dutch Auktion«, jfr. *Olivcrona* l. c. S. 189—190 og *Hassler* l. c. S. 326—27. Man begynder i disse Tilfælde med Bud og Overbud, som slutter med højeste Bud, men derefter udbydes Ejendommen til et meget højere Beløb, som formindskes gennem Afslag til nogen siger »mit«, eller man er kommet ned til det ved Overbudsauktionen opnaaede højeste Bud.

<sup>9)</sup> For de uden for Loven af 1935 faldende afgiftsfri frivillige Auktioner over fersk Fisk forudsætter Administrationen derimod i de udfærdigede Reglementer, at der ogsaa kan blive Tale om »Afslagsauktion«. Jfr. saaledes senest Reglement for Fiskeriauktioner i Skelskør af 18. Marts 1948, Stk. 6: »Salget sker enten ved Bud eller Overbud eller derved, at Auktionsmesteren nævner den af Sælgeren forlangte Pris og derefter en lavere Pris, indtil der findes en Køber.«

<sup>10)</sup> Jfr. herved U. 1926. 980.

vikling<sup>11)</sup> angaar, begyndte Auktioner at komme i Brug her i Danmark ved Midten af det 17de Aarhundrede. Disse afholdtes imidlertid ikke af Embedsmænd, men af autoriserede Næringsdrivende, som havde Eneret til at holde offentlige Auktioner, nemlig i København af en Direktør, udenfor København af saakaldte Auktionsmestre. Dette stod i Forbindelse med, at man paa den Tid kun kendte saadanne Auktioner, som efter Nutidens Terminologi maatte henføres til de »frivillige«, men ikke egentlige Tvangsauktioner<sup>12)</sup>. Saaledes var Forholdet ogsaa efter Chr. V. Lov. Man finder vel i denne paa nogle Steder, saaledes i 1—24—32, 3—17—23 og 5—7—3, henvist til Afholdelse af Auktion; men at der derved ikke kan være tænkt paa Tvangsauktion, fremgaar allerede deraf, at Udlæg efter D. L. normalt havde Karakteren af et Udlæg til Ejendom, saa at der herved slet ikke blev Brug for nogen Auktion. Den Mulighed for at lade en saadan afholde over udlagte Ting, som hjemledes ved D. L. 1—24—32, havde en ganske ekstraordinær Karakter, og Auktionen foregik da sikkert i dette Tilfælde paa ganske samme Maade som de andre (frivillige) Auktioner.

Kort efter D. L. indtraadte der imidlertid en væsentlig Forandring i Auktionsvæsenets hele Ordning, idet Afholdelsen af Auktioner udenfor København ved en Fr. 4. Marts 1690 henlagdes til de sædvanlige Retsbetjente. Navnlig denne Omstændighed i Forbindelse med Opkomsten i det 18de Aarhundrede af Begrebet Tvangsauktioner, som man naturlig tillagde den samme Karakter som den øvrige Tvangsfuldbyrdelse, har virket til at fremme den Opfattelse af alle Auktioner som en judiciel Akt, der i Nutiden maa siges at staa fast. Denne Opfattelse af Auktionsbehandlingen har da efterhaanden ogsaa præget Auktionsvæsenet i København, skønt Auktioner her, indtil Retsplejeloven traadte i Kraft, foretoges af en særlig Embedsmand, Auktionsdirektøren.

III. Ved Modsætningen mellem »private« og »offentlige« Auktioner tænker man sædvanlig paa, om Adgan-

<sup>11)</sup> Jfr. nærmere N e l l e m a n n: Auction S. 9—13, B a n g & L a r s e n IV. S. 474—84 og V. R a v n s h o l t R a s m u s s e n: Haandbog for Auktionsledere S. 9—12.

<sup>12)</sup> Jfr. om denne Modsætning nedenfor under IV.

gen staar aaben for Almenheden eller kun for en bestemt begrænset Kreds, cfr. dog om Foreningsauktioner Lov Nr. 246, 9. Maj 1917, navnlig §§ 1 og 5. I en vis Sammenhæng hermed staar Spørgsmaalet, ved hvem Auktionen afholdes. De Auktioner, der afholdes ved Statens Embedsmænd, er altid offentlige, jfr. allerede Fr. 19. Decbr. 1693, som helt igennem forudsætter, at Adgangen til de deri omhandlede Auktioner er offentlig. Omvendt vil offentlige Auktioner som Regel alene kunne afholdes af offentlige Tjenestemænd, sædvanligvis Fogederne<sup>13)</sup>. For Tvangsauktionernes Vedkommende gælder denne Ordning undtagelsesfrit<sup>13)</sup>, hvad der staar i Forbindelse med deres Karakter af Led i Tvangsfuldbyrdelsen. Men det vil nedenfor blive paavist, at den samme Regel ogsaa opretholdes med Hensyn til de offentlige frivillige Auktioner, om end med forskellige praktiske Undtagelser.

IV. Som allerede antydet, spiller Modsætningen mellem »Tvangsauktion« og »frivillig Auktion« en væsentlig Rolle<sup>14)</sup>.

A. Kun Auktioner, som er Led i en Tvangsfuldbyrdelse, kan være Tvangsauktioner. Derimod er ikke alle saadanne Auktioner Tvangsauktioner. Et Hovedtilfælde foreligger vel, naar udlagte (udpantede) Ting bortsælges ved Auktion. Det samme gælder endvidere, hvis et Konkursbos pantsatte Effekter realiseres paa denne Maade, jfr. K. L. § 73, og ligeledes, naar det sker i et Dødsbo, hvori Gælden ikke er vedgaaet, jfr. Rpl. § 679 og Skiftel. § 27. Auktionens Karakter vilde ikke i disse Tilfælde forandres, fordi Ejeren og andre Vedkommende maatte give Samtykke til dens Afholdelse. Derimod maa ikke blot alle Auktioner, der ikke saaledes danner et Led i en Retsforfølgning, henføres til de frivillige, men det samme gælder nu, naar der i Konkurs- eller Fragaaellesboer maatte finde

<sup>13)</sup> Jfr. dog Lov Nr. 131, 16. April 1935 § 12, hvorefter Tvangsauktion over Løsøre efter Henvi sning af Fogeden eller Skifteforvalteren kan ske ved en Auktionsleder. En særlig Undtagelse danner ogsaa Assistenshusauktionerne, jfr. ndfr. S. 241—242.

<sup>14)</sup> Sml. om norsk Rets Begreber »nødvendig« Auktion, »frivillig« Auktion og Tvangsauktion E. Alt en: Tvangsloven S. 295 og Per Augdahl: Norsk Civilproces S. 334—35.

offentlig Auktion Sted over ikke pantsatte Effekter, jfr. Rpl. § 682<sup>15)</sup>).

At Auktioner, der ikke er Led i en Retsforfølgning, er frivillige, gælder, selv om Auktionen maatte være »tvungen« i den Forstand, at Ejeren maa finde sig i dens Foretagelse, naar den dog ikke tjener til umiddelbar Tvangsinddrivelse af et Krav paa ham, f. Eks. naar en Skyldner i Tilfælde af Fordringshaverens Mora med Modtagelse af en Ting stiller denne til Auktion, jfr. Købelov 6. April 1906 § 34, eller naar den, der har Tilbageholdelsesret over en Ting, realiserer denne; der finder ikke derved nogen umiddelbar Fyldestgørelse af et Krav Sted, men den indkomne Sum træder alene i Stedet for Tingen som Genstand for Tilbageholdelsesret, og Auktionen kan altsaa ikke betragtes som en egentlig Tvangsauktion<sup>16)</sup>. Paa lignende Maade stiller Sagen sig f. Eks., naar en Skipper i Medfør af Søloven af 7. Maj 1937, jfr. Lovbekg. Nr. 319, 1. December 1937, § 49 bortsælger Rederens Gods eller Ladningen.

Endnu mindre forandres en Auktions Karakter af frivillig i teknisk Forstand, fordi den for saa vidt maa betragtes som »nødvendig«, som Lovgivningen eller Retssædvanen paa lægger vedkommende at lade Realisation foregaa ved Auktion, idet dette anses for den bedste Afhændelsesmaade. Dette gælder saaledes med Hensyn til Hittegods, og i en Række Tilfælde, der er hjemlet i Sølovens §§ 23 og 50<sup>17)</sup>. En lignende Forstaaelse maa ogsaa anlægges paa Bestemmelserne i Skifteovens §§ 56 og 65, jfr. § 27. Herefter maa vel ogsaa Afhændelsen af Ejendele, der tilhører et Vedgaelses- eller Skilsmissebo, som Regel foregaa ved Auktion, men denne kan dog ikke anses for Tvangsauktion, da Behandlingen ikke finder Sted til Kreditorernes Fyldestgørelse. De Auktioner, der maatte afholdes af saadanne Boer, kan i hvert Fald ikke med Hensyn til deres Virkninger og — efter at de nyere Regler om Tvangsauktion er kommet —, til Trods for den udtrykkelige Henvisning i § 65 til § 27, ikke engang ubetinget med Hensyn til den

<sup>15)</sup> Jfr. herved Skifteretten (1935) S. 156 og 228.

<sup>16)</sup> Jfr. U. 1886. 1100.

<sup>17)</sup> Ved § 20 er dog Begrebet Tvangsauktion blevet udvidet ud over dets sædvanlige Omraade.

Maade, hvorpaa de foretages, behandles som Tvangsauktioner, jfr. ogsaa Rpl. § 682<sup>18)</sup>.

Heller ikke det Bortsalg ved offentlig Auktion af Genstanden for Fælleseje, som enhver af Medejerne, naar fysisk Deling ikke kan foretages<sup>19)</sup>, kan forlange ved Opløsning af Fællesejet, kan betragtes som en Tvangsauktion. Derimod anerkendes det i Retspraksis, at enhver Medejer kan forlange Auktionsvilkaarene affattet i Overensstemmelse med Lovgivningens Regler om Tvangsauktion<sup>20)</sup>.

B. Som det af det følgende nærmere vil fremgaa, har Sønningen mellem Tvangsauktioner i egentlig Forstand og frivillige Auktioner en indgribende B e t y d n i n g. Saaledes finder hele det nye Indbegreb af Regler, som tidligere Tvangsauktionsloven af 9. April 1891 og, i væsentlig Overensstemmelse dermed, nu Rpl. i sine Kapitler 49—52 indeholder, direkte kun Anvendelse paa Tvangsauktion. Der kræves sædvanlig til dens Foretagelse et formelt Grundlag, medens der ikke bliver Spørgsmaal om noget saadant ved frivillig Auktion, men Kravet om et formelt Grundlag for Tvangsauktion fastholdes dog ikke ubetinget, jfr. nedenfor i § 13 II. Derimod maa der i alle Tilfælde<sup>21)</sup> til Tvangsauktion, for at den kan opfylde sit Formaal at skaffe Kreditorerne endelig Fyldestgørelse, knytte sig den særlige »eksstingverende« Virkning, at Hæftelser, til hvis Dækning der efter Auktionens Udfald intet udkommer, maa udslettes af Tingbogen, jfr. Rpl. § 584, medens der selvfølgelig ikke kan være Tale om at tillægge en frivillig Auktion en saadan Virkning.

Fremstillingen i det følgende vil som en Del af Læren om Tvangsfuldbyrdelse alene beskæftige sig med Tvangsauktion. I et Tillæg i Slutningen vil der dog blive gjort nogle særlige Bemærkninger om frivillig Auktion.

<sup>18)</sup> Jfr. herved Skifteretten S. 235 og Oluf Bay U. 1927. B. 15—16. Cfr. derimod Einar Bülow U. 1926. B. 317—21.

<sup>19)</sup> At der ikke kan kræves Skifterettens Bistand til Opløsning af Fælleseje er omtalt i Skifteretten (1935) S. 249 med Note 2.

<sup>20)</sup> Jfr. Vinding Kruse: Ejendomsretten 2. Udg. I S. 413 og Domme U. 1906. 680, 1916. 1023, 1918. 622, 1927. 179 og 368.

<sup>21)</sup> Ogsaa i de Tilfælde, hvor Tvangsauktionslovens Regler ikke gælder, fordi der ikke er det formelle Grundlag, jfr. ndfr. S. 181—182.

## § 13.

### Grundlaget for Tvangsauktion.

I. Til Foretagelse af Tvangsauktion kræves som Regel et forudgaaende Grundlag, idet der sædvanlig maa være foretaget »Udlæg til Forauktionering« — eller Udpantning, jfr. § 605 — i de Genstande eller Rettigheder, der skal bortsælges, jfr. § 538. Auktionen maa ikke foregaa, førend den ordentlige Ankefrist af 4 Uger er udløbet, § 542, 2. Stk., jfr. med Hensyn til Udpantning § 605<sup>1)</sup>.

Som ovenfor i § 12 IV. A. omtalt, har den Universaleksektion i en Skyldners Formue, som Konkursdekretet indleder, en lignende Virkning til at give de Auktioner, der foretages til Realisation af Boets pantsatte Effekter, Karakteren af Tvangsauktion, og det samme gælder om saadanne Auktioner i Dødsboer, naar Gælden ikke vedgaaes, men derimod ikke i Vedgaaelsesboer eller Skilsmisseboer.

II. Undtagelsesvis kan dog Tvangsauktion foretages uden et saadant forudgaaende Grundlag.

A. Med Hensyn til viljesbestemt Haandpant hjemlede saaledes allerede D.L. 5—7—3 en subsidiær Adgang for Panthaveren til at stille Pantet til Auktion; den her omtalte »offentlige Auctionering« havde dog en helt anden Karakter end Nutidens Tvangsauktioner. Ved K.L. § 155 blev der imidlertid givet Haandpanthaveren en almindelig Beføjelse til, uden forudgaaende Udlæg, at iværksætte Pantets Realisation ved offentlig Auktion, og der kunde ikke være Tvivl om, at denne maatte betragtes som en Tvangsauktion. Den hidtil gældende Ret er paa dette Punkt opretholdt ved Rpl. § 538, 2. Stk.<sup>2)</sup>. Ogsaa de Auktioner, der i Medfør af Pantelaanerregulativet Nr. 389, 30. Juli 1921 §§ 2 ff. afholdes over ikke rettidig indløste Panter, maa betragtes som Tvangs-

---

<sup>1)</sup> Jfr. om den nærmere Forstaaelse af disse Bestemmelser ovenfor S. 167, Note 40.

<sup>2)</sup> Tidligere T. A. L. § 1.

auktioner. Det samme gælder om Auktioner i Medfør af Regulativ for Assistenshuset Nr. 186, 29. Marts 1940 § 6<sup>3)</sup>).

B. Det samme gælder i forskellige Tilfælde af Lovbestemt Pant. Saaledes for det første efter den udtrykkelige Bestemmelse i § 538, 3. Stk., om Forauktionering, der ifølge Fr. 1. Febr. 1797 § 75 foretages af Statskassen som Pant-haver for krediterede Toldafgifter i de en Oplagshaver betroede Oplagsvarer, endvidere om Auktioner, der i Medfør af Toldlov Nr. 108, 29. Marts 1924, jfr. Lovbekg. Nr. 171, 11. Maj 1928, § 42, Stk. 3, foretages af Toldvæsenet til Dækning af Pakhusleje og Toldafgifter, og om den Auktion, som Skipperen efter Søloven 7. Maj 1937, jfr. Lovbekg. Nr. 319, 1. December 1937, § 116 kan foranstalte over oplagt Gods. Det samme maa vistnok gælde, naar Postvæsenet efter Postlov Nr. 288, 9. Maj 1919 § 26 b. stiller en Postforsendelse til Auktion for at skaffe sig Betaling af en Bøde, Porto eller Erstatning, medens en Auktion, der maatte afholdes efter § 26 a. over Genstande, der ikke har kunnet postbesørges, snarere maa anses for »frivillig«, da den ikke skaffer Postvæsenet umiddelbar Fyldestgørelse. Det maa fremdeles betragtes som Tvangsauktion, naar et optaget Husdyr efter Lov om Mark- og Vejfred 25. Marts 1872 § 6 bortsælges ved Auktion til Fyldestgørelse af Optagerens Fordring paa Erstatning for sket Skade, Foder- og Optagelsespenge (i dette Tilfælde afholdes Auktionen dog af Sognefogeden eller Politiet). Endelig maa ogsaa den Panteret, der ifølge Kommissionsloven 8. Maj 1917 §§ 31—36 tilkommer Kommissionæren i Kommittentens Gods, nærmest sidestilles med en Haandpanteret<sup>4)</sup>. —

I de Tilfælde, hvor saaledes en umiddelbar Adgang til Forauktionering staar aaben, maa i det hele de hidtil gældende Regler om disse Auktioner være opretholdt, saa at de nyere Regler om Tvangsauktion, som indeholdes i Rpl. Kap. 49 og 50, ikke kan være bindende. Efter Udtryksmaaden i den tidligere T. A. L. § 1 kunde det maaske omtvistes, om det ikke alene var Adgangen til at stille Pantet til Auktion uden

<sup>3)</sup> Jfr. herved Vinding Kruse: Ejendomsretten 2. Udg. III. S. 1717—1718 og Torp-Grundtvig: Tingsretten S. 658—59.

<sup>4)</sup> Et særligt Tilfælde af Auktion efter samme Regler og med samme Virkning som Tvangsauktion er hjemlet i Sølovens § 20, 3. Stk.

forudgaaende Udlæg, der var opretholdt, saa at Reglerne for Auktionens Afholdelse derefter skulde bestemmes efter T. A. L. Men ved Rpl. § 538 er Udtrykkene ændrede saaledes, at det er gjort klart — hvad sikkert ogsaa tidligere var Meningen<sup>5)</sup> —, at de ældre Regler opretholdes ikke blot med Hensyn til Betingelserne for at stille Pantet til Auktion, men ogsaa med Hensyn til den Fremgangsmaade, der derved skal følges, dog at nu Auktionen i Almindelighed skal foretages af Fogeden<sup>6)</sup>. Med Hensyn til haandpantssatte Fordringer maa det dog antages, at de nye Regler om Underretning til Skyldnerne ifølge Fordringerne og Kautionisterne, som indeholdes i Rpl. § 544, 4. Stk., maa finde Anvendelse<sup>7)</sup>, og ogsaa iøvrigt vil Reglerne i Rpl. Kap. 50 efter Omstændighederne kunne være vejledende<sup>8)</sup>.

Hvad særlig Haandpant angaar, maa det erindres, at Hovedejendommeligheden ved de nyere Tvangsauktionsregler bestaar i det Hensyn, der tages til andre, som maatte have Rettigheder i Tingen, men dette Hensyn lader sig ved Haandpant dog ikke opretholde, idet Pantshaveren altid ved den Adgang, der efter D. L. 5—7—2 tilkommer ham til selv at overtage Pantet til Ejendom efter Vurdering og udbetale det overskydende til Pantsætteren, vil kunne sætte det til Side. Og med Hensyn til de andre Tilfælde af umiddelbar Auktionsadgang vil det dermed tilsigtede Formaal at skaffe en hurtig Fyldestgørelse vanskelig kunne naas med Iagttagelse af den sædvanlige Fremgangsmaade, ligesom det vil kunne være næsten umuligt at følge denne, naar Auktionen afholdes i Udlandet, hvad der f. Eks. ofte vil være Tilfældet efter Sølovens § 116. Om Kommissionærens Salg til sin Fyldestgørelse træffes der forøvrigt ved Kommissionslovens § 34, 2. Stk., nogle særlige Bestemmelser.

<sup>5)</sup> Jfr. N e l l e m a n n: Auction S. 29—30.

<sup>6)</sup> Jfr. Mot. til Civilprocesudkastet 1899 ad § 384 Sp. 155 (258).

<sup>7)</sup> Jfr. U. 1933. 827, der kender en Tvangsauktion over haandpantssatte Fordringer ugyldig i Forhold til Fordringshaveren (Haandpantssætteren) paa Grund af Ikke-Iagttagelse af Forskrifterne i § 544, 4. Stk.

<sup>8)</sup> Jfr. R. U. Nr. 248 i U. 1924. B. 219 med Hensyn til Reglen i § 553 om Beregningen af Inkassationsalæret.

C. Andre Tilfælde af umiddelbar Adgang til Tvangsauktion gives der næppe i vor Ret. Den blotte Tilbageholdelsesret kan i hvert Fald ikke medføre en saadan Adgang. Og hvad Underpant angaar, hersker der ingen Tvivl om, at der, naar Genstanden for dette er Løsøre, ikke er hjemlet nogen umiddelbar Adgang til at stille dette til Auktion, men at Panthaveren maa gaa den sædvanlige Vej, først at erhverve Dom (eller Forlig) for sit Krav og paa Grundlag deraf foretage Udlæg til Forauktionering.

Hvad Underpant i faste Ejendomme angaar, indeholdtes der i flere ældre Bestemmelser, saaledes navnlig Rskr. 7. Febr. 1794 § 12, en Forudsætning om, at det i Pantebrevet kunde vedtages, at Kreditor uden Lovmaal og Dom skulde være berettiget til at sætte Pantet til Auktion<sup>9)</sup>. Men denne Forudsætning ophævedes ved Fr. 25. Januar 1828 §§ 11 og 12, og der maatte herefter alene antages at bestaa en Adgang til at foretage umiddelbart Udlæg efter Udpantningsl. § 15, nu Rpl. § 478, Nr. 3 og 4, for derefter paa Grundlag deraf at iværksætte Tvangsauktionen; det ligger ogsaa nær fra den sidste Bestemmelse at drage en Modsætnings Slutning om, at ikke ogsaa Udlæget kan overspringes.

Det har ligeledes været antaget, at der paa D. L. 5—7—11 kunde støttes en Adgang til umiddelbart paa Grundlag af en Dom over Pantsætteren, uden mellemkommende Udlæg, at stille den pantsatte Ejendom til Auktion, idet den ved den nævnte Artikel hjemlede Dom til at tage Pantet til Ejendom efter Vurdering ved den senere Retsudvikling skulde være blevet omdannet til en Dom til umiddelbar Forauktionering. Hvad man imidlertid end maatte antage herom før Tvangsauktionsloven<sup>10)</sup>, maatte Adgangen til at opnaa en saadan Dom til Auktion sikkert i hvert Fald være faldet bort ved denne Lov<sup>11)</sup>, idet denne i § 1, jfr. § 20, ligesom nu Rpl. § 538, jfr. § 560, klart forudsætter et Udlæg til Forauktionering som Grundlag for Tvangsauktionen, saaledes at der kun i de udtrykkelig hjemlede Tilfælde, der alle udelukkende har Hensyn til Løsøre, kan gøres Undtagelser herfra.

<sup>9)</sup> Jfr. nærmere N e l l e m a n n: Auction S. 34 ff.

<sup>10)</sup> Jfr. herom N e l l e m a n n: Auction S. 38 ff.

<sup>11)</sup> Jfr. ogsaa T o r p - G r u n d t v i g: Tingsret S. 696.

III. Hvad angaar Fogedens Prøvelsesret overfor det givne Grundlag<sup>12)</sup>, maa det Synspunkt fastholdes, at Tvangsauktionen kun udgør en Del af den tvangsfuldbyrdende Virksomhed, der i ældre Tid allerede afsluttedes med Fogedens Udlæg til Ejendom. De to Akter, Udlæget og Tvangsauktionen, maa da til en vis Grad opfattes som en juridisk Enhed, og Fogeden kan derfor ikke paa Tvangsforfølgningens sidste Stadium anfægte, hvad der paa dens tidligere Stadium er sket<sup>13)</sup>.

I Overensstemmelse hermed bestemmer Rpl. § 586, 1. Stk., at under Tvangsauktionen kan de oprindelige Partier ikke fremsætte saadanne Indsigelser, som vedrører Lovligheden af Udlægsforretningen eller de forud for samme gaaende Retshandlinger<sup>14)</sup>. Derimod kan en Tredjemand fremkomme med Indsigelser mod Auktionen, selv om de maatte have Hensyn til noget, der er forefaldet allerede under Eksekutionen, naar han dog ikke under denne har rejst Indsigelse i den Anledning, jfr. § 586, 2. Stk., og § 523.

Kun hvor Auktionen foregaar uden nogetsomhelst formelt Grundlag, f. Eks. blot i Henhold til en Haandpanteret, vil der tilkomme Fogeden fuld materiel Prøvelsesret.

<sup>12)</sup> Jfr. efter den tidligere Ret N e l l e m a n n: Auction S. 158—9.

<sup>13)</sup> Jfr. fra den tidligere Ret Dom U. 1896. 1191 og efter Rpl. Ø. L. T. 1930. 304.

<sup>14)</sup> Jfr. Dom U. 1931. 158 og f. Eks. utr. kbh. F. R. K. 6. Maj 1936.

## § 14.

### Parterne ved Tvangsauktion<sup>1)</sup>).

Tvangsauktionen er ikke blot, saaledes som den hos os var før Loven af 1891 og endnu i det væsentlige er i Norge, et Middel til at skaffe Auktionsrekvirenten Fyldestgørelse, men den tjener tillige — i Lighed med hvad der sædvanlig er Tilfældet efter fremmed, saaledes navnlig tysk og fransk Ret — til at fyldestgøre andre, der maatte have Rettigheder i Tingen. Selv om en saadan Rettighedshaver maatte ønske at bevare sin Ret i Tingen uafhængig af Tvangssalget og ifølge sin Prioritetsstilling have et naturligt Krav herpaa, vil hans Retsstilling dog maaske kunne berøres ved Auktionen. Som Parter under denne maa herefter anses ikke blot Auktionsrekvirenten og Skyldneren, men alle andre, der kan siges at være interesserede i Salget. I den tyske Tvangsauktionslov (§ 9) findes der en udtrykkelig Bestemmelse af, hvem der i denne Retning skal anses for »Beteiligte«, og en saadan nærmere Bestemmelse maa ogsaa anses for nødvendig. Men da dette ikke er Tilfældet efter Rpl. (lige saa lidt som tidligere efter T. A. L.), maa man gennem Lovens spredte Forskrifter og Forudsætninger søge at bestemme Kredsen af de interesserede og at fastslaa Tidspunktet for og den nærmere Karakter af deres Partsvirksomhed.

Forholdet stiller sig i saa Henseende væsentligt forskelligt ved Løsøre og ved faste Ejendomme.

I. A. Ved Tvangsauktion over Løsøre maa selvfølgelig altid R e k v i r e n t e n og Skyldneren anses for Parter. Ved »S k y l d n e r e n« maa i denne Forbindelse forstaas den egentlige Rekviritus eller den, som er Ejer af de Ting, der skal bortauktioneres; at Loven gaar ud fra denne Forstaaelse, fremgaar bl. a. klart af Bestemmelsen i Begyndelsen af § 554 om, at det mulig tiloversblevne af Auktionssummen skal afgives til Skyld-

---

<sup>1)</sup> Jfr. N e l l e m a n n: Auction S. 92—94.

neren, idet der hermed selvfølgelig kun kan være sigtet til Tingens Ejer. Men ogsaa andre, der har Rettigheder over Tingen, vil i et vist Omfang kunne betragtes som Parter.

Som nødvendige Parter maa alle de anses, hvis Rettigheder over det bortsolgte ophører ved Tvangssalget. Deres Ret vil nemlig ved Salget blive omsat til et Krav paa den derved indkomne Sum, og Auktionen er da ifølge § 552 med Hensyn til sit Udfald bindende for alle disse Rettighedshavere.

Et saadant tvungent Ophør af Retten indtræder altid for Udlægshavere, idet disse ifølge § 551 aldrig kan modsætte sig, at ældre eller yngre Udlægshavere i samme Løsøre skrider til Tvangsauktion, og Salget paa denne maa, da en Løsørengstand vanskelig lader sig sælge behæftet, medføre de andre Udlægsrettigheders Bortfald. Det gør i denne Retning ingen Forskel, om deres Udlægsret er ældre eller yngre end Rekvirentens Ret. Kun bestemmes det i § 551, 2. Pkt., at hvor Auktionen afholdes ifølge Begæring af en yngre Udlægshaver, skal de deraf flydende Omkostninger ikke komme en ældre Udlægshaver til Skade, ligesom Beløbet bliver at anvende til hans Fyldestgørelse, forinden noget kan komme den yngre Udlægshaver til Gode.

For saa vidt der derimod maatte være Tale om Panthavere, der endnu ikke har gjort Udlæg for deres Fordring, skal det ifølge § 551, 2. Stk., afgøres efter »de hidtil gældende Retsregler«, om de kan modsætte sig vedkommende Genstands Realisation, og det forudsættes ligeledes i § 552, at det maa bero paa »den borgerlige Rets Regler«, om andre, der har Rettigheder, f. Eks. en Lejeret over Genstanden, maa finde sig i, at disse ved Tvangssalget bringes til Ophør. Disse Regler fører vistnok til, at enhver, hvis Ret er stiftet tidligere end Udlægshaverens (eventuelt dennes Panteret, hvis Udlæget grundes paa en saadan), kan modsætte sig, at Tingen ved Tvangssalget skifter Ejer<sup>2)</sup>, medmindre Udlægshaveren som privilegeret Fordringshaver i Medfør af Pl. 14. Maj 1834 kan tilsidesætte Panteretten<sup>3)</sup>. Man maa dog vistnok gøre den Begrænsning i Hovedreglen, at den ældre Panthaver ikke kan

<sup>2)</sup> Jfr. herved *Nellemann*: Auction S. 82 og *Domme U.* 1923. 976, 1930. 377, 1931. 136 og *Ø.L.T.* 1928. 334.

<sup>3)</sup> Jfr. *U.* 1930. 377.

modsætte sig, at den daarligere prioriterede Udlægshaver realiserer, naar han selv gennem Udlæg har tilkendegivet, at han ønsker at tvangsrealisere<sup>4</sup>). Han maa iøvrigt altid i Stedet for at modsætte sig Salget kunne tillade dette, men vil da sædvanlig kun gøre det paa Betingelse af, at han faar Ret til Andel i Auktionssummen efter sin Prioritetsstilling. Disse berettigede maa altsaa betegnes som mulige Parter under Auktionen.

B. I Modsætning til, hvad der gælder ved faste Ejendomme, er det imidlertid ved Løsøre Reglen, at de Personer, der foruden Rekvirenten maatte have Rettigheder over Tingen, først efter Salget kan udøve selvstændige Partsbeføjelser. Dette beror paa, at det ved Løsøre i Modsætning til, hvad der gælder om faste Ejendomme, kun ganske undtagelsesvis vil forekomme, at flere har Ret over samme Ting. Forinden Salget er der vel givet forskellige bindende Forskrifter for at beskytte ikke blot Skyldnerens, men ogsaa andre mulig berettigedes Interesser, jfr. saaledes § 547, 1. Stk., og § 548, 1. Stk., men nogen Adgang til selv at træde frem for at værne disse aabnes der dem i Almindelighed ikke, jfr. dog som Undtagelse den specielle Beføjelse, der ved § 548, 2. Stk., er tillagt »enhver i Tvangssalget interesseret« til paa egen Bekostning at udstede trykte Auktionskataloger. Ligeledes kan Rekvirenten til enhver Tid frafalde sin Forfølgning, og der er ikke, saaledes som med Hensyn til faste Ejendomme ved § 570, aabnet andre i Tingen berettigede Adgang til at forlange Forfølgningen fortsat, medens der omvendt heller ikke, saaledes som ved faste Ejendomme efter § 560, 2. Stk., er gjort nogen Indskrænkning i de andre berettigedes Adgang til paa egen Haand at anstille Forfølgning.

Først naar Auktionssummen skal fordeles, er det, at man overensstemmende med Reglerne i §§ 554 og 555, som nedenfor vil blive nærmere omtalt, tager Hensyn ogsaa til andre, der maatte vise sig at have Krav paa at faa Del i det ved Auktionen indkomne.

II. A. Ved Tvangsauktion over faste Ejendomme er som Parter naturligvis ogsaa i første Række at nævne a. Rekvirenten og b. Skyldneren.

---

<sup>4</sup>) Jfr. Frost: Føgedforretninger S. 160 og U. 1937. B. 281.

a. Rekvirenten vil sædvanlig være en Udlægshaver, men vil ogsaa kunne være nogen, der ved Universal- eller Singulærsuccession er traadt i hans Sted.

b. Ved »Skyldneren«, som udtrykkelig omtales f. Eks. i §§ 560, 561 og 576, maa ogsaa ved Auktion over en fast Ejendom forstaas dennes Ejer som »Realskyldneren«<sup>5)</sup>, idet kun denne har en saadan direkte Interesse i Tvangssalget, at han kan anses for Part under selve Auktionsforretningen. For saa vidt der maatte være en anden personlig Skyldner for Pantegælden end Pantsætterten, vil han lige saa lidt som en Kautionist<sup>6)</sup> kunne anses som Part ved Ejendommens Bortsalg<sup>7)</sup>. Selv om det maatte være en tidligere Ejer, der paa Tvangsauktionens Tid endnu ikke var løst fra sin Forpligtelse ved Pantegældens Overtagelse af den nye Ejer, maa dog ved Ejerskiftet hans aktuelle Interesseforhold til Ejendommen være ophørt. De mulige Regreskrav, der maatte være hjemlede i det indbyrdes Forhold mellem den nuværende og tidligere Ejer, vedkommer ikke selve Tvangssalget, om end Regreskravets Omfang vil kunne paavirkes deraf<sup>8)</sup>. Hvor der er Tvivl om,

<sup>5)</sup> Saaledes forstaas ogsaa »der Schuldner« efter den tyske Tvangsauktionslov (§ 9).

<sup>6)</sup> Jfr. herved U. 1944. 162. — Ifølge § 544, sidste Stk., skal Kautionister dog indkaldes ved Auktion over pantsatte Fordringer.

<sup>7)</sup> Saaledes ogsaa N e l l e m a n n: Auction S. 92—93.

<sup>8)</sup> Cfr. dog U. 1934. 668 (H), Note 2, der udtaler, at en tidligere Ejer burde have været indkaldt i Henhold til Rpl. § 561 som »Skyldneren« og N e l l e m a n n anf. Sted, der imidlertid tilføjer, at ogsaa Pantets Ejer formentlig bør indkaldes, da han maa betegnes som en af dem, hvis Retsstilling »kan blive berørt ved Salget« eller som har »Interesse i Tvangssalget«, jfr. Ordene i §§ 560, 1. Stk., og § 561, 2. Stk. Forholdet er dog snarere det omvendte, at Pantets nuværende Ejer maa betragtes som den Hovedperson, der skal indkaldes som »Skyldneren«, men at man, naar man ved, at en tidligere Ejer hæfter for Pantegælden, bør indkalde denne som en Person, der »kan blive berørt ved Salget« eller har »Interesse i Tvangssalget«. I Praxis indkalder man vistnok ogsaa sædvanlig baade den nuværende og den tidligere Ejer, naar man kender Forholdet. Dette behøver man imidlertid slet ikke at gøre, idet Tingbogsattesten lyder paa den nuværende Ejer, og man, da Gældsovertagelse efter Tinglysningslovens § 39, 3. Stk., ikke skal tinglyses, ikke kan se, hvorledes det forholder sig med den personlige Hæftelse. Man kan derfor næppe uden videre betragte en Indkaldelse som formelt ulovlig,

hvem der skal anses for den virkelige Ejer, maa, indtil denne Tvivl løses, hver af dem, der anser sig for ejendomsberettigede, have Mulighed for at træde frem som Parter, skønt deres Retsstilling ifølge § 566 ikke præjudiceres ved, at de holder sig borte fra Auktionsforretningen.

Fremdeles maa som Parter under Auktionen nævnes:

c. a n d r e U d l æ g s h a v e r e end Rekvirenten, idet Tvangsauktionen ogsaa er bestemt til at tjene til deres Fyldestgørelse, jfr. § 560, 1. Stk., og ligeledes

d. d e, der i Egenskab af P a n t h a v e r e eller paa Grundlag af en anden Ret, f. Eks. en Realbyrde, skal tage Del i Auktionssummen, jfr. § 560, 1. Stk., derimod ikke, hvis deres Rettigheder skal blive bestaaende til Trods for Salget, jfr. § 562, 4. Stk., samt

e. a n d r e b e r e t t i g e d e i E j e n d o m m e n, hvis Stilling f. Eks. som Brugshavere, servitutberettigede eller desl. iøvrigt kan blive berørt ved Salget, jfr. § 560, 1. Stk. Hertil kan dog næppe henregnes Rettighedshavere, som indtager en saadan Stilling, at de skal gaa forud for alle dem, der skal have Dækning gennem Tvangssalget. Men er der Tvivl i saa Henseende, maa de indkaldes til Mødet om Auktionsvilkaarenes Fastsættelse, og de er for saa vidt at anse som mulige Parter ved Auktionen. Deres Prioritetsstilling vil dog i flere Retninger paavirke Karakteren af deres Partsvirk-somhed, jfr. saaledes navnlig § 566 i Slutningen og nærmere nedenfor.

f. Derimod kan Skyldnerens rent personlige Kreditorer aldrig anses for Parter under Auktionsforretningen. Den Omstændighed, at Udsigterne for dem til at faa Fyldestgørelse indirekte vil kunne paavirkes af Tvangsauktionens Udfald, kan nemlig i saa Henseende ikke være tilstrækkelig.

B. Den nærmere Stilling, som disse forskellige »Parter« indtager, er dog ingenlunde den samme.

---

fordi den tidligere Ejer, der er personlig Skyldner, ikke er indkaldt. Dette er der heller ikke saa megen Grund til at antage, efter at Rpl. § 578, 2. og 3. Stk., i materielretlig Henseende har indført Mulighed for Nedsættelse af den personlige Fordring, som ikke er dækket ved Auktionen. — Med Hensyn til Reglerne om Indkaldelse af »Skyldneren« maa iøvrigt henvises til nedenfor S. 208, Note 6.

a. Auktionsrekvirenten nyder for saa vidt en vis Fortrinnsret ved Forfølgningen, som den af ham indledede Auktionsforretning enten helt udelukker andre Pant- eller Udlægshavere fra eller dog væsentlig begrænser deres Adgang til at anstille Retsforfølgning mod Ejendommen. Ifølge § 560, 2. Stk., kan de nemlig, efter at Indkaldelse til det Møde, hvor Auktionsvilkaarene skal fastsættes, har fundet Sted, for det første, saa længe ikke Rekvirentens Forfølgning er bortfaldet, ikke begære Ejendommen stillet til Auktion (jfr. § 570) men paa den anden Side staar det, lige indtil dette Møde er afholdt, Rekvirenten frit for at frafalde sin Forfølgning, saa at de andre berettigede, der maatte ønske Ejendommen bortsolgt ved Tvangsauktion, maa indlede en ny Forfølgning. Først efter det nævnte Møde, nemlig naar Auktionsvilkaarene er fastsat, erhverver de andre Rettighedshavere i Ejendommen efter § 570, 1. Stk., en Ret til at fordre, at der skrives til Auktion i Henhold til den begyndte Forfølgning, og det samme gælder, hvis Rekvirenten paa dette Stadium frafalder Forfølgningen<sup>9)</sup>. Dernæst kan vel andre Rettighedshavere efter § 560, 2. Stk., til Trods for den paabegyndte Auktionsforretning foretage

<sup>9)</sup> Jfr. herved U. 1927. 387, 1930. 587 (H). — For at de andres Ret skal blive aktuel, kræves der en utvetydig Tilkendegivelse fra Rekvirentens Side om, at han frafalder Forfølgningen, og det er ikke tilstrækkeligt, at han udebliver fra et af de forberedende Møder, men Auktionen fortsættes i dette Tilfælde i Henhold til Rekvirentens Begæring, jfr. R. U. Nr. 84 i U. 1921. B. 181. I Praxis foretager man ofte, naar man har modtaget Meddelelse om, at Rekvirenten frafalder Forfølgning, en Aflysning af det forberedende Møde, skønt § 571, 3. Stk., alene foreskriver Aflysning af en berammet Auktion. Der kan imidlertid ikke, naar Aflysning ikke har fundet Sted, opstilles nogen Pligt til at paabegynde det forberedende Møde, saaledes at der gives de andre Rettighedshavere Adgang til at begære den paabegyndte Forfølgning fremmet. En saadan Ret har de ifølge § 570, 1. Stk., 2. Pkt., kun, naar Rekvirenten først frafalder sin Begæring paa Mødet, og vil de sikre sig for det Tilfælde, at Forfølgning frafalder forinden, maa de i Overensstemmelse med § 560, 2. Stk., selv foretage Eksekution i Ejendommen. En anden Sag er, at Rekvirenten kan frafalde sin Forfølgning saa sent, at det kan være praktisk naturligt at betragte Tilbagekaldelsen som sket paa Mødet, jfr. U. 1927. 387, hvor Erklæringen om Tilbagekaldelse først indleveredes paa Dommerkontoret 5 Minutter før det forberedende Møde. — Se iøvrigt ogsaa herved U. 1930. 387 (H).

Arrest eller Eksekution i Ejendommen, hvad der navnlig vil kunne være af Interesse for dem for det Tilfælde, at Forfølgningen maatte blive frafaldet af Rekvirenten inden Afholdelsen af det forberedende Møde, men efter Indkaldelsen til Mødet kan en saadan ikke paaføre Forfølgningshaveren eller andre i Tvangssalget interesserede nogen Udgift. En vis Overvægt sikres der ogsaa Rekvirenten derved, at det ifølge § 560, 1. Stk., er ham, der leverer Udkastet til Auktionsvilkaarene. Efter § 575 behøver Rekvirenten ikke saaledes som de andre Pant- eller Udlægshavere at fremsætte særlig Fordring paa, at Hammerslag gives den højstbydende, men dette er dog udelukket, og Auktionen maa da hæves, naar heller ikke Rekvirenten hører til dem, der vil faa Del i den budte Købesum.

b. Skyldneren er i § 560 udtrykkelig nævnt blandt dem, der skal indkaldes til det Møde, hvor Auktionsvilkaarene skal fastsættes, og det er ligeledes i § 566 forudsat, at han kan fremkomme med Indsigelser mod Rekvirentens Udkast. Skyldneren stilles vel, f. Eks. i § 562, i Modsætning til »de til Deltagelse i Auktionssummen berettigede Personer«. Herved kan der dog kun antages at være tænkt paa det sædvanlige Tilfælde, at der ikke ved Tvangssalget bliver noget Overskud til Pantsætteren, men for saa vidt dette undtagelsesvis maatte blive Tilfældet, maa Skyldneren gaa ind under Kredsen af de Personer, der har Ret til Andel i Købesummen, og blive undergivet de Regler, der gælder for disse. Derimod maa Skyldneren sædvanlig henføres til »de i Tvangssalget interesserede Personer«, jfr. saaledes § 565, men undertiden viser Sammenhængen, at der ved dette Udtryk kun er tænkt paa dem, der skal have Del i Købesummen, saaledes vistnok i § 564, næstsidste Stk., smh. m. § 562, 3. Stk., og efter det anførte vil Skyldneren sædvanlig falde udenfor denne Kategori. Der er ikke hjemlet Skyldneren nogen Beføjelse efter § 570 til at fordre Forfølgningens Fortsættelse eller efter § 575 til at forlange, at der gives den højstbydende Hammerslag. Derimod tillægges der ved § 576 udtrykkelig ogsaa Skyldneren Ret til at fordre en anden Auktion afholdt.

c. og d. Hvad de andre Pant- eller Udlægshavere angaar, er de vel efter det under a. udviklede med

Hensyn til deres Adgang til at anstille selvstændig Retsfølgning eller forlange dens Fortsættelse noget mere begrænset end Rekvirenten. Men iøvrigt har de en ganske lignende Ret til at bestemme Auktionens nærmere Gang, saaledes navnlig Auktionsvilkaarenes endelige Skikkelse, jfr. §§ 562, 564—565, 576 og 578. Undertiden begrænses dog Adgangen til at øve en saadan Indflydelse udtrykkelig til de Panthavere, hvis Fordringer er forfaldne, jfr. saaledes §§ 570 og 575, eller denne Begrænsning maa dog underforstaas som selvfølgelig, saaledes efter §§ 580—582.

e. Hvad endelig angaar andre Rettighedshavere i Ejendommen, f. Eks. Indehavere af Grundbyrder, Brugsrettigheder og Servitutter, maa, for saa vidt disse Rettigheder kun har sekundær Prioritet, fremhæves den særlige Fremgangsmaade, som skal iagttages efter § 563, 2. Stk.<sup>10)</sup>. Hvis derimod saadanne Rettigheder skal gaa forud for alle, der skal have Dækning gennem Tvangssalget, hjemler § 563, 1. Stk., en særlig Ret til at forlange dem respekterede af Køberen<sup>11)</sup>. De paa-gældende behøver ifølge § 566 i Slutn. ikke for at opretholde deres Ret at gøre denne gældende overfor derimod stridende Bestemmelser i Auktionsvilkaarene i det til disses Fastsættelse berammede Møde. Men de kan altid, hvis de selv ønsker det, støttet paa deres Ret rejse Indsigelse mod Auktionsvilkaarene og saaledes gøre sig til Part under Forhandlingen om disse.

---

<sup>10)</sup> Jfr. med Hensyn til den dertil svarende Bestemmelse i T. A. L. § 23 U. 1906. 898 og efter Rpl. U. 1927. 177, 405, 1933. 132, 1935. 993 samt V. L. T. 1929. 38. Se iøvrigt Kommenteret Rpl. I. S. 779—80.

<sup>11)</sup> Jfr. med Hensyn til en Legatydselse U. 1934. 143.

## § 15.

### Tvangsauktionens almindelige Gang og Karakter.

I. Det Fællesskab, der ved Tvangsauktionen etableres mellem de forskellige Rettighedshavere i Tingen derigennem, at Salget sker til Fyldestgørelse for dem alle og ikke blot for Rekvirenten, udtrykker man undertiden ved at betegne Tvangsauktionen som en »Specialkonkurs«<sup>1)</sup> eller Særkonkurs<sup>2)</sup>. Ved Tvangsauktion over Løsøre er det, som i forrige § omtalt, dog først, efter at selve Auktionen er afholdt, at der bliver Spørgsmaal om en saadan Fællesoptræden, nemlig naar flere maa antages at have Krav paa Andel i Købesummen. For dette Tilfælde opstiller nemlig §§ 554 og 555 en Række Regler sigtende til at sikre en retfærdig Fordeling. Men iøvrigt foregaar den af Rekvirenten indledede Auktionsforretning, uden at de andre berettigede faar Lejlighed til at blande sig deri, selv om deres Retsstilling nok saa meget kan berøres af Auktionens Udfald.

Væsentlig anderledes stiller Sagen sig med Hensyn til faste Ejendomme. Her finder der i Virkeligheden

---

<sup>1)</sup> Jfr. saaledes N ellemannn: Auction S. 146—153, Torp-Grundtvig: Tingsret S. 701—705. — I Norge var det ved Civilprocesreformen oprindelig Meningen at ordne Tvangsauktionen som et Generalopgør mellem Rettighedshaverne i Tingen. Men dette blev opgivet ved den endelige Tvangsfulbyrdelseslov, som opretholdt Tvangsauktionens Karakter af Individualforfølgning, men dog i flere Retninger tillagde den judicielle Embedsmand en mere fremtrædende kontrollerende Myndighed (navnlig med Hensyn til Auktionsvilkaarene og Stadfæstelse af Hammerslaget ved faste Ejendomme) end den tidligere Ret, jfr. Hagerup: Civilproces. 3. Udg. III. S. 111 og E. Aalten: Tvangsloven 2. Udg. S. 152.

<sup>2)</sup> Jfr. herved Vinding Kruse: Ejendomsretten 2. Udg. III. S. 1696—1700.

under hele Auktionens Gang — lige fra det forberedende Møde, paa hvilket Auktionsvilkaarene fastsættes — en Fællesoptræden af de interesserede Sted, der i meget minder om Konkurs. Man maa dog ikke af denne udvortes Lighed lade sig forlede til den Antagelse, at i det hele de sædvanlige Konkursregler lader sig overføre paa Tvangsauktionen. Ikke blot vilde Konkursen netop kun kunne betragtes som speciel, idet Forfølgningen alene har Hensyn til selve den paagældende Ejendom, og det ejendommelige Kompleks af Regler, der beror paa Konkursens Karakter af en almindelig Retsforfølgning mod Skyldnerens Formue, er altsaa paa Forhaand udelukket. Men ogsaa med Hensyn til sit Formaal er Tvangsauktionen mere begrænset end Konkursen, idet den alene tilsigter at fyldestgøre dem, der har Rettigheder i Ejendommen, og ikke engang alle disse, men kun visse af dem og navnlig — i Modsætning til hvad der gælder om Konkurskreditorerne — kun dem, hvis Krav er forfaldne. En anden Sag er, at selve Tvangsauktionen sædvanlig vil bringe de forskellige Pantehæftelser til at forfalde, men dette gælder dog ikke, hvis Pant-haveren særlig har forpligtet sig til, til Trods for Ejendommens Salg, at lade sin Prioritet blive staaende i den, jfr. § 562, 4. Stk. Heller ikke vil Pant-haverne nogensinde ved Tvangsauktionen kunne tvinges til at modtage Betaling før den sædvanlige Frigørelsestid, idet der ikke for Tvangsauktioners Vedkommende findes nogen Forskrift svarende til Konkurslovens § 14, men det tværtimod i den anførte § 562, 4. Stk., betegnes som selvfølgelig, at ingen Pant-haver derved, at den pantsatte Ejendom sættes til Auktion, kan tvinges til at modtage Betaling, førend hans Fordring efter de almindelige Regler er forfalden.

Hvad selve Forfølgningens Gang angaar, er der vel den Lighed med Konkursen, at den af Rekvirenten indledede Tvangsauktion tjener som Fyldestgørelsesmiddel ogsaa for de andre berettigede, og, i Forbindelse dermed, at disse som Regel er udelukket fra at anstille Forfølgning paa egen Haand, ligesom der paa det Møde, der afholdes under Forberedelsen af Tvangsauktionen, og hvortil de interesserede indkaldes paa lignende Maade som til Skiftesamlingerne under Konkurs, gives

dem Adgang til at øve Indflydelse paa Auktionsvilkaarene. Men som i forrige § paavist, er dog deres Adgang til at benytte Udelukkelse fra Individualforfølgning betydelig mere begrænset end i Konkurstilfælde, idet de ikke udelukkes fra at foretage Arrest eller Eksekution i Ejendommen, men alene fra selv at begære Auktion, jfr. ovfr. S. 190—191. Desuden er der under Tvangsauktion slet ikke Tale om det almindelige Selvstyre, som Kreditorerne i Konkurstilfælde udøver gennem den af dem valgte Kurator, Kreditorudvalget og Skiftesamlingerne.

II. Dette staar i Sammenhæng med, at Fogedens Officialvirksomhed her er af langt mere omfattende Karakter end Skifterettens i Konkurstilfælde. Det udtales saaledes i § 542 i al Almindelighed, altsaa med Henblik paa Tvangsauktion saavel over Løsøre som over fast Ejendom, at Fogeden, naar han finder, at Grundlaget for Tvangsauktionen er i Orden, og at iøvrigt intet er til Hinder for det udlagtes Forauktionering, »har at foretage de til Auktionens Afholdelse fornødne Skridt« i Henhold til den fremsatte Begæring, navnlig ved at udstede de fornødne Bekendtgørelser angaaende Auktionen. I Overensstemmelse med denne Officialmaksime paalægges det saaledes ved Tvangsauktion over Løsøre i § 547 Fogeden at øve et vist Tilsyn med Auktionsvilkaarene, og han forudsættes i § 550 paa egen Haand at foretage hele Auktionshandlingen; efter § 554 skal han derefter udbetale Auktionssummen eller gøre et Udkast til dens Fordeling og efter § 555 give de vedkommende Underretning. Med Hensyn til Tvangsauktion over faste Ejendomme skal Fogeden efter § 561 selv indkalde de paagældende til Mødet til Auktionsvilkaarenes Fastsættelse, efter § 567, 1. Stk., paa Embeds Vegne paase, at Auktionsvilkaarene ikke vilkaarligt afviger fra Lovens bindende Regler — jfr. ogsaa hans Mæglings- og Afgørelsesmyndighed efter §'ens 2. Stk., — efter § 571, saa snart Auktionsvilkaarene er fastsat, af egen Drift og uden yderligere Opfordring tillyse Auktionen, efter § 574 paa egen Haand besørge Opraabet og i det hele lede Auktionen og sørge for, at denne fremmes med Ro og Orden og uden unødvendigt Ophold; endelig kan han efter § 575 give den højst-

bydende Hammerslag, uden at Rekvirenten, for saa vidt han hører til dem, der vil faa Del i den budte Købesum, behøver at fremsætte særlig Fordring derpaa (hvorimod det, hvis Rekvirenten ikke ønsker det, kræves, at nogen af de andre berettigede gør Fordring derpaa), efter § 581 skal han gøre Udkast til Auktionssummens Fordeling, og han skal efter § 593 udstede Auktionsskøde til Køberen, naar Auktionsvilkaarene er opfyldt.

## Fremgangsmaaden ved Tvangsauktion \*).

### § 16.

#### A. Ved Tvangsauktion over Løsøre<sup>1)</sup>.

Tvangsauktion over Løsøre finder som Hovedregel Sted ved Fogeden ligesom med Hensyn til fast Ejendom. Undtagelse fra denne Regel danner dog for det første de Tilfælde, hvor Skifteretten i Medfør af Rpl. § 679 i et Konkurs- eller Fragaaellesbo maatte bestemme selv at afholde Auktion. Endvidere maa fremhæves, at der nu ved Lov Nr. 132, 16. April 1935 § 2 for at aflaste Dommerkantorerne er givet Hjemmel for, at Tvangsauktioner over Løsøre, bortset fra registreringspligtige Skibe, Aktier, Gældsbreve og andre Fordringer, kan afholdes ved Auktionsledere efter Henvi- sning i hvert enkelt Tilfælde af Fogeden, for Konkurs- og

---

\*) Med Hensyn til Afgifter ved Auktion gælder nu Lov Nr. 138, 24. April 1935, der modsat Lov Nr. 132, 16. April 1935 omfatter alle Slags Auktioner, saavel frivillig Auktion som Tvangsauktion, og saavel Auktion over fast Ejendom som Auktion over Løsøre. Ved denne Lov er Bestemmelserne i Sportelreglm. 22. Marts 1814 V. Afd. (§§ 99—126) og § 156 (20 pCt. Forhøjelsen) ophævet og erstattet med et enklere System med 4 Afgiftsrater, 4 pCt., 2 pCt., 1 pCt. og  $\frac{1}{4}$  pCt., saaledes at der skal svares 4 pCt. i alle Tilfælde, hvor der ikke er udtrykkelig Hjemmel for Anvendelse af en af de lavere Satser, jfr. Lovens § 1. Endvidere afskaffes de tidligere Afgifter for Udstedelse af Auktionsplakat og Udstedelse af Skøde, saaledes at der alene ved Siden af Auktionsgebyr bibeholdes Afgift til Statskassen for Tilbagekaldelse af bestilt Auktion, jfr. Lovens § 8. Endelig bortfalder Afgifterne til andre Kasser end Statskassen, saasom i København Katalogafgift og Børsafgift, cfr. dog § 11, 4. Stk., med Hensyn til Katalogafgift.

<sup>1)</sup> Litteratur: Nellemann: Auction S. 72—88, E. Hallager: Om Løsøreauktioner i København. En Vejledning for Auktionsholdere (1921) og Ravnsholt Rasmussen: Haandbog for Auktionsledere (1938).

Om Afgrænsningen mellem Reglerne om Løsøre og fast Ejendom se før Tinglysningsloven R. U. Nr. 121 i U. 1922. B. 102: Tvangsauktion over en Køberet til en fast Ejendom skal foretages efter

Fragaaelsesboer dog efter Bestemmelse af Skifteretten samt for Eksekutorboer af executor testamenti. Denne Bestemmelse er bl. a. praktisk ved Pantelaanerauktioner og ved Auktioner i Henhold til § 6 i Lov Nr. 185, 23. Juni 1932 om Inddrivelse af Skatter og Afgifter til det offentlige m. m., men den benyttes overhovedet i meget vidt Omfang, i hvert Fald i København. Ogsaa i de nedenfor under VIII omtalte Tilfælde, hvor det er paalagt Sognefogeden eller Politiet at afholde Auktion, kan Fogeden undtagelsesvis paa Sognefogedens eller Politiets Anmodning i Stedet henvise Auktionerne til Afholdelse ved en Auktionsleder.

I det følgende tænkes kun paa Auktioner, der afholdes af Fogeden eller efter Henvisning af denne ved en Auktionsleder.

I. Med Hensyn til Begæringen om Tvangsauktion forholdes der ifølge § 541 efter de samme Regler, som i § 482 er givet om Udlæg. Begæringen skal derefter, hvis Fordringen overstiger 2000 Kr.'s Værdi, være skriftlig, medens den ellers kan fremsættes mundtlig til Fogedbogen. Begæringen skal for det første ligesom ved Udlæg være ledsaget af den paagældende Dom, Kendelse eller Forlig eller af det originale Pantebrev, og desuden maa der medfølge en Udskrift af Udlægsforretningen, medmindre Tvangsauktionen skal foretages af

---

Reglerne for Tvangsauktion over Løsøre og tilsvarende U. 1925. 719 med Hensyn til Tvangsauktion over en Ret til ifølge utinglæst Købekontrakt at erholde Skøde paa en Grund samt efter T. L. U. 1947. 774, der antager, at en Tvangsauktion over Købers Ret til i Henhold til utinglyst betinget Skøde skulde fremmes efter Reglerne om Tvangsauktion over Løsøre. Landsretten fremhæver i Begrundelsen, at Bestemmelserne i Rpl. Kap. 51 efter deres eget Indhold ikke er anvendelige paa en saadan Tvangsauktion, og at Retten maa nære Betænkelighed ved at anse disse Regler for ændrede ved Tinglysningslovens § 6 »i hvert Fald for saa vidt angaar Realisation af Rettigheder efter Overdragelsesdokumenter, der ikke er tinglyst eller endog ikke kan tinglyses, Sluttedler og lignende«. Se herved Ravnsholt Rasmussen i Juristen 1942. 580. — At en Tvangsauktion over en ideel Anpart af en fast Ejendom ikke skal ske efter Reglerne om Tvangsauktion i Løsøre er fastslaaet ved U. 1933. 128, jfr. herved H. Jørgen I. Trojel U. 1938. B. 242 og Holger Algreen-Ussing smst. 295.

den samme Foged, som har foretaget Udlægsforretningen; i dette Tilfælde er nemlig en simpel Paaberaabelse af Udlægsforretningen med Angivelse af dens Datum tilstrækkelig. Begæres Tvangsauktion over haandpantssatte Effekter, maa der medfølge Bevis for Haandpantssætningen og for, at det ved K. L. § 155 fastsatte Varsel er givet.

Finder Fogeden, at Grundlaget for Tvangsauktionen er i Orden, og at iøvrigt intet er til Hinder for det udlagtes Forauktionering<sup>2)</sup>), har han som tidligere berørt at foretage de til Auktionens Afholdelse fornødne Skridt i Henhold til den fremsatte Begæring.

II. Der skal saaledes altid forud ved Fogeden eller Auktionslederen, jfr. Lov Nr. 132, 16. April 1935 § 2, Stk. 1, og Instruks 2. Juli 1935 III. § 1 finde en **Bekendtgørelse af Auktionen Sted**. Efter de nærmere Regler herom i § 544 skal den for det første mindst 2 Gange indrykkes i et eller flere af de mest udbredte stedlige Blade. Den første Bekendtgørelse skal ske mindst en Uge før Auktionens Afholdelse og den anden en af de nærmeste Dage før Auktionen. Hvis Tingene er udsat for hurtig Fordærvelse eller Tab i Værdi, eller deres Bevaring er forbundet med uforholdsmæssig Bekostning, kan Bekendtgørelsesfristen dog ifølge § 556 forkortes, ligesom en saadan Forkortelse ifølge § 538, sidste Stk., indtræder ved Bortsalg af Løsøre indtil 200 Kr.'s Værdi, jfr. nærmere nedenfor under VIII. Omvendt maa der altid kunne fastsættes en længere Frist. Fremdeles skal der om Auktionen ske Opslag ved Plakater og foregaa offentligt Udraab, for saa vidt det paa Auktionsstedet er sædvanligt ved frivillige Auk-

<sup>2)</sup> Jfr. herved utr. F. R. K., 12. Oktober 1935, der i et Tilfælde, hvor der var foretaget Arrest og derefter i Henhold til Forlig under Forretningen Udlæg i en Aktiepost, der var deponeret i Norge, nægter Auktion, da der ikke for Fogedretten var fremlagt saadanne Oplysninger, som nærmere vilde kunne individualisere den udlagte Aktiepost, ligesom der ej heller var fremlagt Kopi af Haandpantebrevet, og under Hensyn til at Aktierne befandt sig i Udlandet. Det fremhæves udtrykkeligt, »at den Omstændighed, at der er givet Udlæg i Aktierne, ikke giver Rekvirenten en Ret til at faa dem bortsolgt ved Auktion, idet der paahviler Fogedretten en Pligt til at undersøge, om Grundlaget for Tvangsauktionen er i Orden, og til i benægtende Fald at nægte at tage Begæringen til Følge, jfr. Rpl. § 542, 1. Stk.«

tioner. Bekendtgørelsen skal naturligvis indeholde en tydelig og nøjagtig Angivelse af Tiden og Stedet for Auktionen<sup>3)</sup> og ligeledes en Betegnelse af de Genstande, som skal bortsælges, jfr. nærmere § 545.

Nogle særlige Regler gælder ifølge §'ens 2. og 3. Stk. ved Auktion over Skibe, idet det navnlig foreskrives, at Bekendtgørelse mindst 2 Uger før skal indrykkes i Statstidende, og at der ved registrerede Skibe skal gives særskilt Underretning til Ejer og Panthaver. Endvidere skal ved Auktion over pantsatte Fordringer Fordringshaveren, Skyldneren og Kautionsister samt saavidt muligt enhver anden, hvis Rettigheder eller Forpligtelser med Hensyn til Fordringen maa antages at ville blive berørt af Salget, underrettes om Auktionen, jfr. § 544, 4. Stk.<sup>4)</sup>.

III. Auktionsrekvirenten skal ifølge § 546 altid antage en Inkassator<sup>5)</sup>, der skal indkræve Auktionspengene og derfor selv maa afgøre, om han vil give den enkelte bydende Kredit eller ikke. Hans Afgørelse af Spørgsmaalet om Køberens Vederhæftighed kan ikke omstødes ved Kendelse af Fogeden. Han er som Selvskyldner ansvarlig for, at de af ham antagne Bud bliver betalt, medmindre andet er vedtaget<sup>6)</sup>. Ikke blot Ordene synes klart at vise, at Inkassator skal være en fra Auktionsrekvirenten forskellig Person, men ogsaa Lovgrunden til Bestemmelsen fører i samme Retning, idet den maa antages at være, at man ikke ønsker at betro Auktions-

<sup>3)</sup> Fejl i Angivelsen vil kunne medføre Auktionens Ugyldighed og eventuelt paadrage Fogeden Ansvar, jfr. N e l l e m a n n: Auction S. 73—74, F r o s t: Fogedforretninger S. 152 og Dom U. 1935. 1134 (vedr. § 561, sidste Stk.).

<sup>4)</sup> Se om denne Bestemmelse V i n d i n g K r u s e: Ejendomsretten 2. Udg. III. S. 1745—1746. — Uanset at det er undladt i Rpl. 538, 2. Stk., at optage en Henvisning til § 544, 4. Stk., maa Reglen ogsaa finde Anvendelse ved Tvangsauktion i Henhold til § 538, 2. Stk., over pantsatte Fordringer, jfr. U. 1933. 827, der iøvrigt fandt § 544, 4. Stk., anvendelig paa en efter dens Ikrafttræden afholdt Tvangsauktion, uanset at Rekvisitionen forinden var afgivet til Fogeden.

<sup>5)</sup> Da Inkassator antages af Auktionsrekvirenten, kan Dommerfuldmægtige, efter at det ved Lov Nr. 128, 15. April 1930 § 2, Stk. 2, er blevet forbudt dem at drive privat Praksis, ikke længere paatage sig dette Hverv.

<sup>6)</sup> Se herved Domme U. 1910. 819 og 1912. 987.

rekvirenten Pengene, da det ikke er givet, at de alene tilkommer ham. Det er imidlertid i tidligere Praksis<sup>7)</sup> antaget, at Rekvirenten kan gøre sig selv til Inkassator; dette har man vistnok navnlig støttet paa, at Inkassator altid skal stille Sikkerhed efter Fogedens nærmere Bestemmelse, idet herved Fare for Misbrug antages at være udelukket<sup>8)</sup>.

IV. A. Angaaende Auktionsvilkaarene, som forfattes af Rekvirenten, bestemmer § 547, at Fogeden skal paase, at der ved dem indrømmes vederhæftige Købere den paa Egnen ved frivillige Auktioner sædvanlige Kredit, dog uden Fogedens Billigelse ikke ud over 3 Maaneder<sup>9)</sup>. En kortere Kredittid end den sædvanlige vil nemlig let afholde Folk fra at byde, og paa den anden Side vil en for lang Kredit kunne opholde de andre berettigedes Adgang til at komme til deres Penge. Fogeden maa derfor ogsaa, skønt det i § 565 kun udtrykkelig er sagt ved faste Ejendomme, i det hele ex officio modsætte sig usædvanlige eller særlig byrdefulde Betingelser, som kan antages at ville afskrække Køberne<sup>10)</sup>.

Om Auktionsomkostningerne — om hvad der regnes hertil, se § 543 og særlig om Inkassationslær § 553<sup>11)</sup> — bestemmer § 547, 2. Stk., at det skal bero paa Auktionsrekvirenten, om han ved Auktionsvilkaarene (i Form af visse Procent eller en vis Andel af hver Krone) vil paalægge Køberne

<sup>7)</sup> Jfr. en Højesteretsdom U. 1896. 707, som paa dette Punkt underkendte en københavnsk Overretsdøm U. 1895. 205.

<sup>8)</sup> I Lov Nr. 132, 16. April 1935 § 4 bestemmes det udtrykkeligt, at det er Auktionsledere tilladt at virke som Inkassatorer ved de af dem afholdte Auktioner. Sikkerhedsstillingen efter Lovens § 5, 2. Stk., dækker da ogsaa Auktionslederens Ansvar som Inkassator, jfr. J. M. Skr. Nr. 130, 18. Juli 1935.

<sup>9)</sup> Utr. J. M. Skr. 25. Marts 1926 udtaler, at denne Bestemmelse ikke er gældende ved Tvangsauktion af Haandpant.

<sup>10)</sup> Jfr. Eksempler paa saadanne Vilkaar U. 1896. 704.

<sup>11)</sup> Se herved U. 1893. 654: Der kunde ogsaa beregnes Godtgørelse for Befordring og Salær til vedkommende Sagfører (Inkassator) for Procedure samt U. 1936. 795: Inkassationslæret i § 553 maa ogsaa antages fastsat under Hensyn til Inkassators Udgifter til Sikkerhedsstilling, og disse Udgifter kan ikke henregnes til de i § 543, jfr. § 547, 2. Stk., omhandlede Omkostninger. Se iøvrigt Kommenteret Rpl. I. S. 543.

at udrede dem, eller han vil fritage Køberne herfor og lade dem forlods udrede af Auktionssummen<sup>12)</sup>).

B. Om trykte Auktionskataloger bestemmes det i § 548, at saadanne kan udstedes af Rekvirenten med Fogedens Billigelse, naar denne finder det stemmende med alle Parters Interesse; i dette Tilfælde udredes Udgifterne af Auktionsbeløbet. Men det staar forøvrigt enhver i Tvangsalget interesseret frit for paa egen Bekostning at udstede saadanne Kataloger<sup>12)</sup>).

C. Angaaende Auktionsvilkåarenes Bekendtgørelse foreskriver § 549, at de altid skal oplæses ved Auktionens Begyndelse og tillige opslaaes paa et iøjnefaldende Sted dèr, hvor Auktionen holdes. I trykte Kataloger skal Auktionsvilkåarene indføres straks efter Titelbladet.

Naar dette er iagttaget, skal de paa Auktionen bydende ikke kunne paaberaabe sig Uvidenhed om Auktionsvilkåarene<sup>13)</sup>. Herfra tør dog ikke sluttes modsætningsvis, at de bydende i modsat Fald altid kan paaskyde Ukendskab til Vilkåarene. Hvis disse stemmer med det sædvanlige og naturlige, maa de som »naturalia negotii« kunne gøres gældende, uden at Køberne særlig behøver at være gjort opmærksomme paa dem. Kun med Hensyn til ganske ekstraordinære Vilkåar maa det, for at de skal kunne forlanges respekterede af Køberne, kræves, enten at disse virkelig kender dem, eller at de foreskrevne Bekendtgørelsesmaader er iagttagne.

V. Om selve Auktionens Foretagelse bestemmer § 550, at Fogeden opraaber de enkelte Genstande til Salg. Om Ordenen, hvori Tingene skal bortsælges, bestemmer §'ens 2. Stk., at de, medmindre Fogeden tilsteder Afvigelse herfra, skal sælges i den Orden, Auktionskataloger eller specificerede Auktionsplakater angiver, hvis saadanne er udstedt<sup>14)</sup>; men

<sup>12)</sup> Bestemmelserne i §§ 547 og 548 gælder ogsaa, naar en Tvangsauktion henvises til Afholdelse af en Auktionsleder, jfr. Bemærkninger til Auktionslederloven, Rigsdagstidn. 1934/35, Tillæg A, Sp. 3135

<sup>13)</sup> Denne Regel er ogsaa gjort anvendelig paa Auktion ved Auktionsleder, jfr. Lov Nr. 132, 16. April 1935 § 13, 1. Stk. Det samme gælder ifølge Lovens § 2 Bestemmelserne i Rpl. § 549, 1. Stk.

<sup>14)</sup> De trykte »Plakater« er i hvert Fald nu gaaet af Brug ved Auktioner, der afholdes af Fogeden i København.

i modsat Fald er Skyldneren berettiget til at bestemme den Orden, hvori det udlagte skal bortsælges, hvilket stemmer med Skyldnerens »Paavisningsret« ved Eksekution. Ved hver enkelt Genstand optegnes i Protokollen eller det dertil hørende Auktionskatalog Køberens Navn og Budets Størrelse<sup>15)</sup>, hvilket bl. a. har Betydning af Hensyn til Udpantningsretten efter Upl. § 1, 10. a, jfr. ovfr. S. 159—60. Hvis Betalingen erlægges kontant ved Hammerslaget, gøres der derom Bemærkning, og det antages da ikke at være nødvendigt at angive Køberens Navn<sup>16)</sup>.

Rekvirenten maa vistnok være raadig over, om Hammerslag skal gives eller ikke<sup>17)</sup>. Selv om der er flere, som maatte have Rettigheder over Tingene, tages der, som tidligere berørt, først Hensyn hertil, naar Auktionen er bragt til Ende.

En Begrænsning i Adgangen til at akceptere det højeste Bud følger nu af den Omstændighed, at Salget ikke maa indeholde en Overtrædelse af Prisloven eller andre Bestemmelser af lignende Art<sup>18)</sup>.

VI. Inden 14 Dage, som, hvis der kun er solgt pr. kontant, regnes fra selve Auktionens Afholdelse, men ellers fra den fastsatte Kredittids Udløb, har Inkassator ifølge § 553 at aflægge Regnskab til Fogeden over Auktionsbeløbet og til ham at indbetale dette med Fradrag af Omkostninger. Hertil hører for det første Inkassationsaal, om hvis Størrelse den nævnte § træffer nærmere Bestemmelse<sup>19)</sup>; men

<sup>15)</sup> Disse Bestemmelser gøres udtrykkeligt anvendelige ved Lov 16. April 1935 § 2.

<sup>16)</sup> Cfr. N e l l e m a n n: Auction S. 81.

<sup>17)</sup> Cfr. ligeledes N e l l e m a n n S. 77, der hævder, at der i Realiteten altid foreligger absolut Bortsalg ved Tvangsauktion over Løsøre, cfr. om Tvangsauktion over fast Ejendom udtrykkeligt Rpl. § 579, 1. Stk.

<sup>18)</sup> Jfr. med Hensyn til Prisloven U. 1944. 173 og V. L. T. 1944. 92, der dog begge angaar frivillig Auktion, og med Hensyn til Anvendelse af Reglerne om Salg af Tørv paa Tvangsauktion U. 1943. 1204. Se herved ndfr. S. 248—49, Note 7.

<sup>19)</sup> Jfr. herved R. U. Nr. 248 i U. 1924. B. 219, hvorefter disse Bestemmelser vel ikke er direkte anvendelige ved Auktion i Henhold til Rpl. § 538, 2. Stk., men dog vejledende for Fogedens Skøn over Salarets Størrelse.

dertil kan ogsaa ved Løsøreauktioner komme andre Udgifter, f. Eks. til Rejser eller Salær for mulig Procedure for Auktionsretten<sup>20)</sup>, skønt et saadant Honorar ved § 585 kun ved faste Ejendomme udtrykkelig er tilsikret Rekvirentens juridiske Konsulent.

VII. I det sædvanlige Tilfælde, at kun Rekvirenten har nogen Ret over den solgte Ting, har Fogeden derefter af Auktionsbeløbet at udbetale til ham, hvad der tilkommer ham, og afgive, hvad der derefter maatte blive tilovers til Skyldneren.

En særlig Ordning bliver der derimod Brug for i det Tilfælde, at der maatte være flere, der har Krav paa Auktionssummen. Det kan saaledes være, at flere har anmeldt saadant Krav, eller at det af Tingbogen, hvoraf Genpart i saa Henseende skal tilvejebringes<sup>20 a)</sup>, kan ses, f. Eks., at der foreligger Underpant i Løsøre, eller paa anden Maade, saasom ved Skyldnerens Forklaring (hvis Indhentelse dog ikke er gjort Fogeden til bestemt Pligt) erfares, at saadant Krav haves<sup>21)</sup>. For dette Tilfælde foreskriver §§ 554 og 555 nogle Regler, der er nær beslægtede med dem, som § 581 opstiller ved Tvangsauktion over faste Ejendomme; dog er Ordningen ved Løsøre noget simplere, saaledes behøver ikke her som ved faste Ejendomme noget Møde af de interesserede at finde Sted.

Fogeden skal først affatte et Udkast til Auktionssummens Fordeling mellem samtlige vedkommende ifølge deres Rettigheders Beskaffenhed<sup>22)</sup>. Hvad Tidspunktet for Affattelsen af dette Fordelingsudkast angaar, synes det af Forbindelsen mellem §§ 553 og 554, jfr. navnlig Ordet »derefter« i Begyndelsen af den sidste §, nærmest at fremgaa, at Lovgiveren har tænkt sig Udarbejdelsen henlagt

<sup>20)</sup> Jfr. U. 1893. 654 og 1936. 795 samt ovfr. Note 11.

<sup>20 a)</sup> Skønt Lov Nr. 209, 23. Juli 1932 § 1 ogsaa i Rpl. § 554 har ændret Ordene »Skøde- eller Pantebøgerne« til »Tingbogen«, maa det formentlig være en Udskrift af »Personbogen«, det maa komme an paa i denne Forbindelse.

<sup>21)</sup> Jfr. R. U. Nr. 141 i U. 1922. B. 183.

<sup>22)</sup> Jfr. om et særligt Kollisionstilfælde Dom U. 1921. 769.

til et Tidspunkt, efter at hele Auktionssummen er indbetalt til Fogeden. Imidlertid sagdes det i den tidligere til Rpl. § 554 svarende Bestemmelse i T. A. L. § 14, 2. Stk., udtrykkelig, at Auktionsforvalteren (nu Fogeden) skulde affatte Udkastet »snarest muligt efter Auktionens Afholdelse«, og ligeledes indeholdt Ordene i den til Rpl. § 555 svarende Bestemmelse i T. A. L. § 15, 2. Stk., »saa snart det er indkommet« en ret klar Forudsætning om, at Fordelingen af Auktionsbeløbet kunde være fastsat, allerede forinden dette i sin Helhed var indkommet. De nævnte Udtryk blev under den tidligere Tvangsauktionslovs Behandling paa Rigsdagen netop indføjet for at fastslaa denne Ordning<sup>23)</sup>, og for denne taler ogsaa det praktiske Hensyn til ikke at udskyde Beløbets Udbetaling, saaledes som det vil ske, naar Fordelingsudkastet først skal bringes i Orden, efter at hele Auktionssummen er indgaaet<sup>24)</sup>. I den iøvrigt med T. A. L. § 14 stemmende Bestemmelse i Rpl. § 554 er imidlertid Ordene »snarest muligt efter Auktionens Afholdelse« slettet (derimod ikke i den til T. A. L. § 15 svarende § 555 ogsaa Ordene »saa snart det er indkommet«), og da det af Kommissionsudkastets Motiver<sup>25)</sup> fremgaar, at dette netop er sket for at udelukke Muligheden for Udkastets Affattelse straks efter Auktionen, idet man — forøvrigt med Urette — gik ud fra, at Udkastet faktisk ikke kunde affattes, før Beløbene var indkommet, maa man vistnok nu efter Rpl. bøje sig herfor, saaledes at Fordelingsudkastets endelige Affattelse udsættes til umiddelbart efter Auktionssummens Indbetaling.

Om Udkastet skal der ske særskilt Underretning til de interesserede eller Bekendtgørelse i Statstidende efter de nærmere Regler, som indeholdes i § 555. Der kan derefter i en Tid af 4 Uger rejses Indsigelse mod Udkastet, men er der ingen Indsigelse fremkommet inden denne Frist, iværksættes Fordelingen af Auktionsbeløbet, dog, som det siges, »uden at nogens Ret iøvrigt er prækluderet herved«. Den virkelig beret-

<sup>23)</sup> Jfr. Folketingsudvalgets Betænkning i Rigsdagstid. for 1890—91 Tillæg B. Sp. 1924—25.

<sup>24)</sup> Cfr. dog Nellesmann: Auction S. 85—86.

<sup>25)</sup> til Civilprocesudkastet 1899 ad § 400 Sp. 156 (258).

tigede, f. Eks. en Udlægshaver, hvis Ret jo ikke kan ses af Panteprotokollen, kan altsaa søge den ham tilkommende Del af Auktionssummen tilbage fra enhver, hvem den med Urette er tillagt. Derimod kan han næppe, naar han melder sig efter denne Frist, men dog før Beløbets Udbetaling endnu har fundet Sted, forhindre denne Udbetaling ved Fogedforbud, idet Nedlæggelsen af et saadant Forbud synes udelukket ved § 646, og man forøvrigt ogsaa derved vilde komme i Strid med den udtrykkelige Bestemmelse om, at »Fordelingen af Auktionsbeløbet (i Overensstemmelse med Udkastet) iværksættes<sup>26)</sup>.

Opstaar der Tvist om Fordelingen, skal Fogeden efter § 555 søge at bilægge den ved sin Mægling, men lykkes dette ham ikke, er Reglen nu ligesom efter T. A. L. § 15, at Fogeden selv afgør Tvisten ved sin Kendelse. Angaar Tvisten Fordeling af Auktionsbeløbet for Salg af et Skib, skal Fogeden dog, hvis hans Mægling er forgæves, henvise de stridende Parter til almindelig Rettergang<sup>27)</sup>. Den Del af Auktionssummen, som er Genstand for Tvist, tilbageholdes indtil Sagens endelige Afgørelse, og det paahviler Fogeden at drage Omsorg for de indkomne Summers hensigtsmæssige Bevaring og Frugtbargørelse i Mellemtiden.

VIII. Undertiden foregaar Tvangsauktion over Løsøre paa en simple Maade, idet Bortsalg af udlagt Løsøre, hvis Vurderingssum under Udlægsforretningen er under 200 Kr., ifølge § 538, sidste Stk., skal foregaa paa samme Maade som Bortsalg af udpantet Løsøre under samme Værdi, jfr. § 605<sup>28)</sup>. Det skal saaledes bortsælges mod kontant Betaling ved en offentlig Auktion, som afholdes paa Landet af

<sup>26)</sup> Cfr. efter den tidligere Ret N e l l e m a n n: Auction S. 88.

<sup>27)</sup> Indsigelser mod Fordelingen, der ikke behørig forfølges inden 14 Dage, anses da for ikke fremkomne. Til behørig Forfølgning maa normalt kræves, at Sag anlægges ved Indlevering af Stævning (Forligsindkaldelse) til Berammelse, jfr. Rpl. § 279, inden Fristen. Se om et særligt Tilfælde (vedr. den tidligere Bestemmelse i § 581) U. 1925. 686. Sagen maa anlægges ved Modpartens sædvanlige Værneting, ikke ved Retten paa det Sted, hvor Udkastet er affattet, jfr. U. 1923. 217. Ogsaa Bestemmelsen om Udlændinges Værneting i § 248 maa efter Omstændighederne kunne finde Anvendelse, jfr. R. U. Nr. 134 i U. 1922. B. 143.

<sup>28)</sup> Jfr. ovfr. S. 167—68.

Sognefogeden og i Købstæderne af Politiet<sup>29)</sup>, efter at der mindst 3 Dage forud har fundet een Bekendtgørelse Sted henholdsvis ved Kirkestævne eller ved Indrykkelse i det Blad, hvori Bekendtgørelser fra Politiet plejer at offentliggøres. Der synes da ikke her at blive Plads for Reglerne om Fordelingsudkast m. m. efter §§ 554 og 555<sup>30)</sup>.

## § 17.

### B. Ved faste Ejendomme<sup>1)2)</sup>.

Ved Tvangsauktion over faste Ejendomme har Synspunktet med en Specialkonkurs faaet særlig klart Udtryk i Lovens Regler, som for en væsentlig Del er affattet efter

---

<sup>29)</sup> Efter Anmodning af Sognefogeden eller Politiet kan Fogeden dog ogsaa i dette Tilfælde henvise Auktionen til Afholdelse ved en Auktionsleder.

<sup>30)</sup> Se derimod ovfr. i Note 4 og 13 om Anvendelse af Rpl. §§ 544 og 549.

<sup>1)</sup> Litteratur: Nellesmann: Auction S. 90—126, Vinding Kruse: Ejendomsretten, 2. Udg. III. S. 1696—1700 og Ravnsholt Rasmussen i Juristen 1942. 577—602. Se endvidere fra nyere Tid: J. Damsgaard: Om Tvangsauktion over en Del af en fast Ejendom i U. 1927. B. 33 ff., Frost: Alternativt Opraab ved Tvangsauktion over faste Ejendomme som Følge af forskellig Prioritering af saadanne U. 1935. B. 169 ff. og de i Tvangsfuldbyrdelse forrige Udg. S. 198—99 Note 18 citerede Artikler samt vedr. Tvangsauktion over en ideel Part af en fast Ejendom H. Jørgen I. Trojel U. 1938. B. 242, Holger Algreen-Ussing smst. 295 ff. og Ravnsholt Rasmussen i Juristen 1942. 579—580. Jfr. ved det sidste Spørgsmaal U. 1933. 128, der fastslaar, at Reglerne om Tvangsauktion over fast Ejendom maa anvendes. Se iøvrigt om Grænsetilfælde for disse Reglers Anvendelse ovfr. S. 197, Note 1 og J. D. 1939. 32: Et paa et lejet Grundstykke opført, til 1500 Kr. vurderet Sommerhus, der var anbragt paa 25—30 Cementblokke, fandtes at falde ind under Reglerne om fast Ejendom.

<sup>2)</sup> Auktion over fast Ejendom kan aldrig afholdes af Auktionsleder. Dette gælder ikke blot Tvangsauktion, jfr. Lov Nr. 132, 16. April 1935 § 2 e contrario, men ogsaa frivillig offentlig Auktion over fast Ejendom, jfr. Lovens § 1, Stk. 3, og R. T. 1934/35. A. Sp. 3134. Se herved ndfr. S. 238—239.

den franske<sup>3)</sup> og tildels efter den tyske<sup>4)</sup> Lovgivnings Mønster.

I. Sammen med Begæringen om Auktion skal Udlægshaveren ifølge § 560 til Fogeden afgive Udkast til Auktionsvilkaarene ledsaget af en Anmodning om, at Skyldneren saavel som andre i Tvangssalget interesserede<sup>5)</sup> maa blive indkaldt til et Møde. Med denne Anmodning skal der følge fornøden Genpart af Ejendomsbladet og Afskrift af det senest tinglyste Adkomstdokument — foruden de Dokumenter, der danner Grundlaget for Retten til at fordrø Tvangsauktion, altsaa sædvanlig en Udskrift af Udlægsforretningen, medmindre Tvangsauktionen skal foretages af den samme Foged, som har foretaget Udlægsforretningen, jfr. nærmere Rpl. § 541.

At disse Dokumenter følger med Anmodningen, maa være en Betingelse for, at denne kan anses for lovlig, saaledes navnlig for, at den kan skaffe Rekvirenten den Prioritetsstilling i Forfølgningen, som § 560, 2. Stk., hjemler. I Sammenstødtilfælde maa ikke blot Dagen, men selve Klokkeslettet for Rekvisionens Indgivelse, eller, hvis den ikke er »behørig«, jfr. § 561, det Øjeblik, hvor den suppleres med det manglende, være afgørende, og Fogeden bør derfor ogsaa give Begæringen Paategning herom.

II. A. Naar Fogeden saaledes har modtaget behørig Begæring om Tvangsauktion, skal han med 14 Dages Varsel indkalde de omtalte interesserede Personer til et Møde paa sit Embedskontor eller Tingstedet; denne Indkaldelse skal ske efter de nærmere Regler, som indeholdes i § 561<sup>6)</sup>, hvorefter der ogsaa paahviler Rekvirenten en vis Pligt til at til-

<sup>3)</sup> Code de procédure §§ 690—717.

<sup>4)</sup> En prøjsisk Lov af 1883, der har tjent som Grundlag for den tyske Zwangsversteigerungsgesetz af 1897.

<sup>5)</sup> Jfr. ovfr. i § 14 II. A., om hvem der herefter skal indkaldes.

<sup>6)</sup> Jfr. herved U. 1939. 48 (H) og 1939. 177 som Eksempler paa Ophævelse af Tvangsauktion paa Grund af manglende særskilt Underretning til Ejeren, der i begge Tilfælde havde »bekendt Bopæl indenfor Riget«. Sml. U. 1946. 489: Auktion nægtet Fremme, da Skyldneren ikke havde bekendt Bopæl i Riget og ikke var indkaldt i Statstidende, men ved anbefalet Brev til Adressen efter Tingbogen, og U. 1942. 877 om et Tilfælde, hvor Rekvirenten

stille de foran ham berettigede en Afskrift af hans Udkast til Auktionsvilkaarene, og det skal udtrykkelig bemærkes, at den, der udebliver, udsætter sig for at miste den Indflydelse paa Auktionsvilkaarenes Affattelse, som han ellers kunde udøve. cfr. dog den Pligt, der efter § 567, 1. Stk., paahviler Fogeden til paa Embeds Vegne at paase de bedre prioriteredes Ret<sup>7)</sup>.

B. Indkaldelsen har efter § 560, 2. Stk., navnlig den ovenfor i § 14 II. B. a. omtalte Virkning at udelukke de andre Pant- eller Udlægshavere fra at begære Ejendommen stillet til Auktion<sup>8)</sup>. Efter den nævnte §'s 3. Stk. skal dog den Pant-haver, som foruden i selve den faste Ejendom har Pant i den dertil hørende Besætning, Inventarium eller de andre dær opregnede Genstande, og som deri har gjort Udlæg<sup>9)</sup> forinden Auktionsvilkaarenes Vedtagelse, kunne fordre, at Auktionen udstrækkes til disse Genstande<sup>10)</sup>. Paa Auktionen opraaibes da Ejendommen alternativt, nemlig først uden det nævnte Tilbehør, og uden at der paalægges Køberen de ved Udlæget heri foraarsagede Omkostninger, og dernæst med saadant Tilbehør og saaledes, at de nævnte Omkostninger paalægges Køberen<sup>11)</sup>. Det er dog alene en Ret for den paagældende Pant-haver at faa disse Genstande inddraget under Auktionen, men hvis han ikke ønsker det, f. Eks. fordi han alligevel kan vente

---

som Følge af en Paategning fra Fogedretten paa Indkaldelsen om, at hun ikke behøvede at komme til Stede, ikke havde faaet Indflydelse paa Auktionsvilkaarene. Jfr. ogsaa U. 1935. 1134: Tvangsauktionen og den forberedende Behandling ophævet paa Grund af utydelig Dato i Indkaldelsen, og Sagens Omkostninger paalagt Dommeren. Cfr. derimod U. 1923. 852 (H), 1929. 782, 1932. 1007 og 1933. 383, der ved forskellige Mangler ved Indkaldelserne af Panthavere og Udlægshavere ikke ansaa den afholdte Auktion for ugyldig.

<sup>7)</sup> Se herved N e l l e m a n n: Auction S. 95—96.

<sup>8)</sup> Endvidere maa erindres, at Indkaldelsen bevirker, at Ejerens Beføjelse efter § 528, 3. Stk., ophører, jfr. ovfr. S. 129.

<sup>9)</sup> Et saadant Udlæg kan kun, naar Betingelserne i Rpl. § 478 Nr. 3 og 4 foreligger, foretages uden Lovmaal og Dom. Se om det uheldige heri S t e g l i c h - P e t e r s e n U. 1912. B. 277 og V i n d i n g K r u s e: Ejendomsretten, 2. Udg. III. S. 1599. Jfr. ogsaa J. D a m s g a a r d U. 1927. B. 35.

<sup>10)</sup> Se herved D o m m e U. 1929. 408, 1930. 146 og 1937. 946 samt K o m m e n t e r e t R p l. I. S. 772—73.

<sup>11)</sup> Om den praktiske Trang, der er til ogsaa at tillade en Pant-haver, der har Pant i een eller flere Parceller, som Rekvirenten ikke

at ville blive fuldt dækket, kan de andre Panthavere ikke gøre noget Krav i saa Henseende gældende.

III. Angaaende Auktionsvilkaarenes Indhold<sup>12)</sup> giver Loven en Række Forskrifter.

A. a. Der skal efter § 562 for det første tilstaaes Køberen en passende Frist til Tilvejebringelsen af den Del af Købesummen, som skal udbetales. For en Tredjedel af dette Beløbs Vedkommende skal Fristen mindst være 3 Maaneder fra Auktionens Datum, men for den øvrige Del skal der gives Henstand til den første 11. Juni eller 11. December Termin, som indtræder mindst 3 Maaneder efter den anførte Tredjedels Forfaldsdag. Endelig kan Omkostningerne<sup>13)</sup> ved Auktionen — som skal udredes af Køberen, medmindre han ved Auktionsvilkaarene er fritaget derfor — altid fordres betalt inden en Uge.

Enhver af dem, der har Ret til Købesummen, maa finde sig i, at disse Betalingsfrister indrømmes Køberen, men det staar dem naturligvis frit at tilstaa ham lempeligere Vilkaar. Den, som er kontraktmæssig forpligtet til at lade sin PanteFordring forblive indestaaende i Ejendommen, uanset dens Salg, har naturligvis ikke noget Krav paa Fyldestgørelse af Auktionsudbyttet, men kun paa, at hans Ret bevares. Omvendt vil en Prioritetshaver ikke kunne tvinges til at modtage Betaling, før Frigørelsestiden i Forhold til ham er kommet, jfr. § 562, 4. Stk.<sup>14)</sup>.

b. Naar ikke andet er vedtaget, har Køberen at forrente Auktionskøbesummen med den hver enkelt Panthaver (eller Udlægshaver) lovlig tilkommende Rente og for det Beløbs Vedkommende, der maatte overskride Prioriteterne, med 4 pCt. fra Hammerslagets Dato at regne.

B. Der skal endvidere efter § 564 i Auktionsvilkaarene optages det fornødne angaaende den Sikkerhedsstillelse, som kan fordres af den bydende.

---

har Pant i, at faa medinddraget hele den til ham pantsatte Ejendom under Tvangsauktionen, se J. D a m s g a a r d U. 1927. B. 33 ff., F r o s t: Fogedforretninger S. 169 og U. 1935. B. 170, Noten.

<sup>12)</sup> Jfr. et særligt Tilfælde U. 1919. 225.

<sup>13)</sup> Om hvilke disse er, jfr. de sædvanlige Auktionsvilkaars Post 7 og ndfr. under IV.

<sup>14)</sup> Jfr. U. 1894. 183.

Hvis Ejendommen skal overleveres, inden Betaling finder Sted, skal Sikkerheden omfatte en Tredjedel af Beløbet, der skal udbetales, foruden Auktionsomkostningerne. Dersom der med Ejendommen sælges Driftsinventar og Driftsmateriel, Besætning, Gødning, Afgrøder eller andre Frembringelser, jfr. Tinglysningslov 31. Marts 1926 § 37 og Rpl. § 507, skal Sikkerheden — for at ikke Køberen ansvarsløst skal kunne bortsælge disse Ting — dog mindst omfatte deres Vurderingssum. For Købstadejendommens Vedkommende skal Sikkerheden mindst svare til den halvaarlige Lejeindtægt og for bortforpagtede Ejendomme mindst til 1 Aars Forpagtningsafgift.

Saa fremt derimod Ejendommen ikke skal overleveres, inden Købesummen er berigtiget, kan der kun fordres Sikkerhed for en Fjerdedel af det Beløb, der skal udbetales (foruden for Auktionsomkostningerne).

I § 564, 3. Stk., gives der nærmere Forskrifter om, hvori Sikkerhedsstillelsen skal bestaa<sup>15)</sup>. Fogeden kan tilstaa den bydende en kort Frist af 8 Dage til at tilvejebringe Sikkerheden, naar der blot ikke mangler Sikkerhed for de Omkostninger, som en eventuel ny Auktion maatte medføre. Sikkerhedsstillelsen kan som Regel først forlanges, naar Hammerlaget tilbydes, jfr. § 579. Rekvirenten kan ikke kræve Sikkerheden overleveret til sig, da den jo ikke blot skal tjene hans Interesser, men den maa, naar ikke alle Vedkommende samtykker i en anden Ordning, leveres til Fogeden. Selvfølgelig staar det, jfr. § 564, 4. Stk., enhver frit for, for sit Vedkommende at frafalde eller nedsætte Kravene paa Sikkerhed.

C. Der tilføjes endelig i § 565 et almindeligt Forbud mod uden Nødvendighed i Auktionsvilkaarene at optage

<sup>15)</sup> Loven siger, at Sikkerheden bør bestaa i indenlandske Værdipapirer, der har Kurs paa Københavns Børs, eller i Panteobligationer i faste Ejendomme, som fyldestgør, hvad der kræves til unyndiges Midlers Betyggelse. Der kan dog i hvert Fald ikke være Tvivl om, at Sikkerheden ogsaa kan bestaa i rede Penge eller i et Beløb, der er indsat paa Kontrabog med Prohibitivpaategning. Der kan næppe heller nu til Dags være Tvivl om, at man maa kunne tage en Bankgaranti eller Kautionsforsikring. Se dog herved Frost U. 1937. B. 282. Noget andet maa derimod gælde en blot personlig Kaution. Tages en saadan, vil man i hvert Fald i Praxis oftest lade alle Vedkommende frafalde Krav paa yderligere Sikkerhed.

usædvanlige eller byrdefulde Betingelser, som kan antages at ville afskrække Køberne.

IV. I det omtalte Møde skal da Auktionsvilkaarene endelig fastsættes. Efter de nærmere Regler i §§ 566 og 567 maa de indkaldte fremkomme med deres Indsigelser mod Rekvirentens Udkast, idet de ellers anses for at samtykke i dette. Saadan Indsigelse behøves dog ikke fra nogen, der anser sig for ejendomsberettiget til det udlagte eller tror sig i Besiddelse af Servitutter, Grundbyrder eller lignende Rettigheder<sup>16)</sup>, for saa vidt disse skal gaa forud for alle eller nogen af<sup>17)</sup> dem, der skal have Dækning gennem Tvangssalget. Der behøves heller ikke nogen Indsigelse fra de ifølge Genparten af Ejendomsbladet bedre prioriterede, ikke mødende Pant-havere, idet Fogeden ex officio skal paase, at der ikke i Auktionsvilkaarene indsættes Bestemmelser, som er i Strid med deres Rettigheder. Ligeledes har han paa Embeds Vegne at paase, at Auktionsvilkaarene ikke vilkaarlig afviger fra de i §§ 562—565 givne Regler<sup>18)</sup>, jfr. ovenfor under III. Derimod er der ikke noget i Vejen for, at alle Vedkommende udtrykkelig samtykker i, at der indrømmes Køberen lempe-lige Vilkaar, idet der enten kræves mindre Sikkerhed end foreskrevet i Loven eller ydes længere Kredit. I Praksis er det navnlig ikke ualmindeligt, at Sikkerhed helt frafalder. Endelig har Fogeden ifølge § 567, 1. Stk., sidste Pkt., at sørge for, at Størrelsen af de Omkostninger, Restancer og mulige andre Ydelser, som det paalægges Køberen at udrede udenfor Købesummen, oplyses og udtrykkelig opgives, i alt Fald ved Angivelse af deres højeste Beløb. Hvor meget det kan paalægges Køberen at betale i Honorar til Auktions-reqvirentens juridiske Konsulent, bestemmes i § 585<sup>19)</sup>, og hvad der overhovedet kan henregnes til Omkostninger ved Forauktionering i § 543<sup>20)</sup>. Til Trods herfor vil det ofte være en vanskelig Opgave for Fogeden at opgive Omkostningerne

<sup>16)</sup> Jfr. med Hensyn til Hævd V. L. T. 1941. 249.

<sup>17)</sup> Disse tre Ord fandtes ikke i T. A. L. § 26.

<sup>18)</sup> Cfr. U. 1909. 10 (H) med Hensyn til en Tilføjelse til Vilkaarene, der ansaas for betydningsløs.

<sup>19)</sup> Se herved U. 1938. 343 om Sagførersalær ved 2. Auktion.

<sup>20)</sup> Jfr. herved Domme U. 1929. 1168 angaaende et Kontingent for Ulykkesforsikring, U. 1936. 795 vedrørende Inkassators Udgifter ved

allerede ved Affattelsen af Vilkaarene, medmindre han bruger Bestemmelsen om, at Maksimum i hvert Fald skal angives, saaledes at han for at være paa den sikre Side opgiver et Beløb, der maaske langt overstiger det virkelige<sup>21)</sup>. I Praxis anses det derfor for tilstrækkeligt, at den nærmere Angivelse af Omkostningerne først sker paa selve Auktionsdagen, hvilket formentlig ogsaa kan forsvares, naar det i Vilkaarene udtrykkeligt siges, at det højeste Beløb af Omkostningerne først vil blive oplyst paa Auktionsdagen<sup>22)</sup>. Spørgsmaalet om, i hvilket Omfang Køberen skal udrede Auktionsomkostningerne, giver iøvrigt Anledning til nogen Tvivl<sup>23)</sup>.

Fremsættes der Indsigelser, skal Fogeden ved sin Mæg-

at stille den af Fogeden i Medfør af § 546 bestemte Sikkerhed og Kommenteret Rpl. I. S. 755—56.

<sup>21)</sup> Jfr. Nellesmann: Auction S. 102—03 og Frost: Fogedforretninger S. 182.

<sup>22)</sup> Jfr. U. 1907. 495 og Post 7, næstsidste Stk., i den sædvanlig benyttede Blanket til Auktionsvilkaarene: »Det højeste Beløb af samtlige disse (i Post 7 nævnte) Omkostninger saavel som de i Post 6 ommeldte (Skatter, Afgifter, Forsikringspræmier samt Medhjælperes Løn og Kostpenge i Henhold til § 22 a i Lov Nr. 343, 6. Maj 1921, jfr. Lov Nr. 131, 20. April 1933) udbetalte forfaldne Beløb og andre Ydelser vil blive oplyst paa Auktionen, dels af Udlægshaverens befuldmægtigede, dels for Litra e (Fogedens Udlæg i Anledning af Auktionen samt alle med Auktionen forbundne Afgifter til det offentlige og Vidnerne) af Fogeden.«

<sup>23)</sup> Der kan vel efter § 543, 2. Pkt., ikke være Tvivl om, at Køberen alene skal udrede de i de sædvanlige Vilkaar Post 7 a nævnte Udgifter til Ejendommens Bestyrelse og Drift mellem Udlæget og Auktionen, for saa vidt Udlægshaveren faar Andel i Budsummen, og at det som udtalt i Post 7 d er en Forudsætning for, at Repræsentanter for Prioritetshavere eller andre berettigede kan faa deres Salærer og Rejseomkostninger, at disse faar Andel i Købesummen eller har Krav paa at fyldestgøres udenfor denne. Derimod har der tidligere været nogen Tvivl med Hensyn til Spørgsmaalet om Rekvirentens Udgifter og Salærer, Vilkaarenes Post 7 b og c, skal udredes, uden Hensyn til om Rekvirenten faar Andel i Købesummen, jfr. herved Tvangsfuldbyrdelse, forrige Udg. S. 198—99 Note 18 og de der citerede Afhandlinger og Domme. Efter disse indskrænkede Problemet sig efterhaanden til, om Fogeden af Hensyn til bedre prioriterede Panthavere, der ikke er repræsenteret paa Mødet *ex officio* i Medfør af § 567, 1. Stk., skal paase, at der indsættes en Bestemmelse i Vilkaarene, hvorefter de nævnte Udgifter og Salærer maa bæres af Rekvirenten, saafremt de ikke kan dækkes af Auktionsudbyttet uden

ling søge at tilvejebringe Enighed<sup>24</sup>), men lykkes dette ikke, afgør han Sagen ved en Kendelse, der afsiges snarest muligt, og drager derefter Omsorg for, at Auktionsvilkaarene affattes i Overensstemmelse dermed<sup>25</sup>). Der vil kunne tilstaas de fornødne Udsættelser, dog som Regel ikke over en Uge, og hvis der fremkommer Paastande om at forandre Rekvirentens Udkast til Skade for nogen indkaldt, som ikke har givet Møde, skal Fogeden udsætte Sagens Afgørelse til et følgende Møde<sup>26</sup>), hvortil de vedkommende særlig skal indkaldes; udebliver de da, anses de for at samtykke i Paastanden.

Er der Uenighed om, hvorvidt og i hvilken Orden de paa-gældende skal fyldestgøres af Auktionssummen, kan det dog ifølge § 568 undlades i Auktionsvilkaarene at optage nogen Angivelse af, til hvem af dem der skal betales, og i Stedet for af Fogeden efter derom nedlagt Paastand (altsaa ikke ex officio) bestemmes, at den omstridte Del af Købesummen skal indbetales til Fogeden, som i saa Fald har at forholde sig efter de i § 581 givne Forskrifter, jfr. nedenfor under IX.

V. Medens der efter den ældre Ret før Auktionsloven som Regel skulde finde en særskilt Vurdering af Ejen-

Tab for de fortrinsberettigede, jfr. Rpl. § 570, 2. Stk. Dette er nu fast antaget i Praksis, idet den nu gældende Blanket til Auktionsvilkaar i Post 7, sidste Stk., indeholder følgende Bestemmelse: »I Overensstemmelse med Rpl. § 570 tilføjes, at der ikke kan paaføres de Fordringshavere, der har Prioriteter eller reelle Rettigheder forud for Rekvirenten, nogen Udgift i Anledning af Forfølgningens Fremme, idet disse Omkostninger maa bæres af Rekvirenten, saafremt de ikke kan dækkes af Auktionsudbyttet uden Tab for de fortrinsberettigede.« Hvis ældre Vilkaarsformularer benyttes, forlanger Fogeden nu altid en Tilføjelse til disse i Overensstemmelse hermed, jfr. allerede Frost U. 1937. B. 282. Jfr. herved ogsaa vedrørende Spørgsmaalet om Benyttelse af Sagførerbistand ved Inddrivelse af Skatter J. M. Cirk. Nr. 211, 11. Oktbr. 1932 og Domme U. 1930. 587 (H), 1933. 950 samt ovfr. S. 9, Note 11.

<sup>24</sup>) Se herved Højesteretsdom U. 1930. 271: At Fogeden ikke saas at have mæglet Forlig, medførte ikke Afvisning af Sagen. Jfr. herved U. 1898. 903 (H) med supplerende Oplysninger i P. C. Müller's Oversigt over Højesteretsdomme (1902) S. 229 og U. 1903. 402.

<sup>25</sup>) Se herved U. 1931. 619, 1932. 791.

<sup>26</sup>) Jfr. U. 1927. 472.

dommen<sup>27)</sup> til Auktions efterretning Sted, bestemmes det nu ved § 569, at en saadan Vurdering kun skal finde Sted, naar det paa Mødet til Auktionsvilkaarenes Fastsettelse enten vedtages eller, i Tilfælde af Tvist, af Fogeden kendes nødvendigt. Angaaende de nærmere Regler om Vurderingens Foretagelse henvises til den nævnte §. I hvert Fald i København forekommer en saadan Vurdering meget sjældent.

VI. Saa snart Auktionsvilkaarene er fastsat, har Fogeden ifølge § 571 af egen Drift og uden yderligere Opfordring at tillyse Auktionen. Dette sker ved, at en Bekendtgørelse 2 Gange indrykkes i Statstidende<sup>28)</sup> med et Varsel af mindst 14 Dage fra den første Indrykkelse at regne. Fogeden kan derhos, naar det af nogen vedkommende forlanges, og han finder det tjenligt, ogsaa foranstalte Auktionen bekendtgjort i andre Aviser, endogsaa udenlandske. Angaaende Bekendtgørelsens nærmere Indhold giver § 572 nogle ret selvfølgelige Forskrifter.

VII. Hvad angaar selve Auktionen og det, der kan forefalde under denne, kan

A. Indsigelser mod Auktionsvilkaarene paa Auktionsdagen som Regel ikke mere fremsættes, dog med Undtagelse af de i §§ 566, 2. Pkt., og 567, 1. Stk., omhandlede<sup>29)</sup>, jfr. ovenfor under IV. Naar saadan Klage fremsættes, gives der i § 573 nærmere Regler om dens Behandling og Afgørelse ved Fogedens Kendelse. For saa vidt Auktionen af den Grund maa udsættes og derefter igen skal fremmes, maa der ske ny Bekendtgørelse herom med en Uges Varsel.

B. Ved Auktionens Begyndelse oplæses Auktionsvilkaarene, Genparten af Ejendomsbladet og saa meget af tidligere Protokoltilførsler eller af andre Dokumenter, som Fogeden finder fornødent at meddele de lysthavende, medens de øvrige Salget vedkommende Dokumenter bør være til Stede og til lysthavendes Eftersyn, jfr. § 573, 3. Stk.

<sup>27)</sup> Cfr. med Hensyn til særskilt Vurdering af Inventaret U. 1930. 146.

<sup>28)</sup> Jfr. Lov Nr. 10, 23. Januar 1903 § 1, Bckg. Nr. 39, 19. Marts 1904, 12.

<sup>29)</sup> Jfr. U. 1910. 773.

C. Derefter opraabes Ejendommen efter de nærmere Regler, som indeholdes i § 574. Fremgangsmaaden er her noget omstændeligere end ved Løsøreauktion. Saaledes skal navnlig en Optegnelse af Budene, efterhaanden som de gøres, finde Sted. Naar ingen efter derom 3 Gange gentagen Opfordring gør Overbud, standses Opraabet, og Resultatet indføres i Auktionsbogen. Der gives derefter vedkommende Lejlighed til at fremsætte mulige Bemærkninger, og Fogeden afgør da det fornødne, dersom det behøves, ved en Kendelse. Hvis Salg skal finde Sted, bekræftes Budet ved Hammerslag.

Hvis der intet Bud gøres, eller intet lovligt Krav foreligger fra nogen af de berettigede paa, at der gives den højstbydende Hammerslag, vil Auktionen blive hævet, jfr. § 575. Under visse nærmere Betingelser aabnes der ved § 578 Pant- eller Udlægshavere Adgang til at forlange Auktionen standset og til derefter at henvende sig til Fogeden for af denne at faa Ejendommen udlagt<sup>30)</sup>.

VIII. A. Efter den ældre Ret var det det sædvanlige, at der holdtes en Række Auktioner over fast Ejendom, idet man derigennem mente at kunne værne de andre berettigede mod Skade ved Rekvirentens ensidige Forfølgning. Med den forandrede Karakter af en samlet Retsfølgning i alle de berettigedes Interesse, som Tvangsauktionen antog ved Loven af 1891, ligesom nu ved Rpl., har man imidlertid ment i det væsentlige at kunne undvære dette Kontrolapparat, som ofte virkede i høj Grad forstyrrende, tidsspildende og bekosteligt.

Reglen er nu efter § 576, at der kun behøver at holdes een Auktion. Men dog kan saavel Skyldneren som enhver af dem, hvis Rettigheder over Ejendommen ved Tvangssalg vil bringes til at ophøre<sup>31)</sup> — uden Hensyn til, om hans Fordring er forfalden —, for saa vidt der ved første Auktion intet Bud sker, eller han ikke ved det skete Bud vil faa fuld Dækning for sit Krav, fordre en anden Auktion afholdt, naar han straks paa Auktionsstedet erklærer dette, imod at han stiller Sikkerhed for Betalingen af de af den nye Auktion flydende Om-

<sup>30)</sup> Jfr. nærmere ndfr. S. 256—257.

<sup>31)</sup> Cfr. Ø. L. T. 1928. 459 om en Panthaver, hvis Pantebrev var afkræfteligt.

kostninger, for saa vidt disse ikke maatte blive dækkede ved højere Bud<sup>32</sup>). At Hammerslaget er meddelt, udelukker i og for sig ikke Bestemmelsens Anvendelse; det kræves blot, at Erklæringen fremkommer »straks paa Auktionsstedet«, hvilket betyder, forinden Retten har forladt dette<sup>33</sup>)<sup>34</sup>). F l e r e A u k t i o n e r afholdes derimod ikke, medmindre alle de, som ifølge § 570 kan fordre Auktionens Fremme, navnlig foruden Auktionsrekvirenten enhver Udlægshaver og enhver Panthaver, hvis Fordring er forfalden, jfr. ovenfor S. 189 ff., samtykker heri, dog at de, der ikke gør Indsigelse, anses at samtykke.

Naar en anden Auktion skal finde Sted, maa der efter § 577 herom udgaa en ny Bekendtgørelse<sup>35</sup>) med 14 Dages Varsel, der i det mindste een Gang indrykkes i Statstidende. Det skal i Bekendtgørelsen udtrykkelig bemærkes, at det er anden og sidste Auktion<sup>36</sup>).

B. En særlig Mulighed for ny Auktion efter Hammerslagets Meddelelse aabner § 582 for det Tilfælde, at Køberen ikke efterkommer Auktionsvilkaarene<sup>37</sup>). I dette Tilfælde er nemlig Rekvirenten saavel som enhver af de Personer, som ifølge deres Fordringers Beskaffenhed har Krav paa at faa Del i Købesummen<sup>38</sup>), berettiget til at fordre, at Ejendommen sættes til en eneste Auktion paa Auktionskøberens Regning og Risiko, saaledes at han bliver pligtig at tilsvare, hvad der maatte

<sup>32</sup>) Jfr. U. 1901. 665 og 1925. 898.

<sup>33</sup>) Jfr. Motiverne til Kommissionsudkastet 1877 S. 220—21 og tilsvarende Motiver til den med Rpl. § 576 ligelydende Bestemmelse i Tvangsauktionsloven 1891 § 36, Rigsdagstid. 1889—90 Till. A. Sp. 2492. Dette er ogsaa anerkendt ved en Højesteretsdom U. 1925. 90, der efter Omstændighederne betragtede en Begæring om ny Auktion som fremsat straks paa Auktionsstedet.

<sup>34</sup>) U. 1942. 472 (H) fastslaar, at Anke af en Fogedkendelse, der afslaar Begæring om Afholdelse af anden Auktion, ikke hindrer, at højstbydende paa første Auktion lader sig indsætte i Ejendommen som ufyldstgjort Panthaver.

<sup>35</sup>) Cfr. herved U. 1933. 756.

<sup>36</sup>) Om Gebyrberegningen ved Afholdelse af anden Auktion, se Skattedepm. Skr. Nr. 183, 27. September 1937 og Kommenteret Rpl. I. S. 793.

<sup>37</sup>) Jfr. efter den ældre Ret U. 1876. 145.

<sup>38</sup>) Se herved U. 1927. 494 angaaende et Tilfælde, hvor 1. Prioritetshaver havde givet Henstand med Betaling af den første Tredjedel af Købesummen, som alene tilfaldt ham, og hvor 2. Prioritetshaver begærede ny Auktion.

bydes mindre, uden at have Krav paa, hvad der bydes mere end Auktionskøbesummen<sup>39)</sup> 40).

IX. For det Tilfælde, at Betalingen efter § 568 skal erlægges til Fogeden, jfr. ovenfor S. 214, skal denne gøre et Udkast til Auktionssummens Fordeling, og der forholdes da hermed efter de nærmere Regler i § 581, der i det væsentlige stemmer med de i § 555 omhandlede med Hensyn til Tvangsauktion over Løsøre, som er fremstillet ovenfor S. 204 ff.; mulige Tvistigheder afgøres dog her altid ved Fogedens Kendelse<sup>41)</sup>, der særskilt kan paaankes, jfr. § 591, 2. Stk., og nedenfor S. 233—34. Som en Forskel maa dog bemærkes, at Fordelingsudkastet ifølge § 581 skal gøres til Genstand for Behandling paa et Møde, hvortil de interesserede skal indkaldes, og hvor de maa fremkomme med deres Indsigelser<sup>42)</sup>.

X. Endelig har Fogeden at udstede Auktions-skøde til Køberen, naar denne enten har opfyldt de derfor stillede Vilkaar eller i Tilfælde af forgæves lovligt Tilbud eller praktisk Umulighed for at fremsætte et saadant har afgivet Beløbet til Fogeden<sup>43)</sup>, eller alle Vedkommende samtykker i Skødets Udstedelse, jfr. nærmere § 583<sup>44)</sup>. Køberen er i Mangel af anden Bestemmelse i Vilkaarene pligtig at tage Skøde eller Overdragelsesdokument og berigtige Købet i enhver Henseende inden 1 Aar efter Hammerslaget.

<sup>39)</sup> Jfr. U. 1908. 649.

<sup>40)</sup> At der er begæret ny Auktion i Henhold til § 582, fritager ikke den højstbydende for at tage stemplet Udskrift af Auktionsprotokollen i Henhold til Stempellov § 6, jfr. Skattedepm. Skr. Nr. 137, 3. Juli 1922.

<sup>41)</sup> Se dog herved U. 1937. 1130, der anerkender, at Prioritetsstillingen med Hensyn til et Auktionsprovenu kunde faas afgjort ved almindelig Rettergang i Stedet for at afgøres af Fogeden. Der var dog i dette Tilfælde ikke udarbejdet noget Fordelingsudkast.

<sup>42)</sup> Jfr. om Forligsmæglingen, som Fogeden (tidligere Auktionsforvalteren) efter § 581 (T. A. L. § 41), 3. Stk., skal foretage, U. 1903. 402.

<sup>43)</sup> Fogeden skal i saa Fald opbevare og frugtbargøre Beløbet efter § 581, sidste Stk. — Om nogle Beløb, som Fogeden i Henhold hertil havde opbevaret i 7 Aar, fordi de ikke kunde udbetales til Pant-haverne, da disse ikke var i Besiddelse af vedkommende Pantebrev, udtaler utr. J. M. Skr. 1. Juli 1929, at de skulde indbetales i Nationalbanken.

<sup>44)</sup> Se herved bl. a. Domme U. 1928. 1062 (H), 1929. 569, 1934. 1089 og 1935. 369.

## Retsvirkninger af Auktion, Retsmidler m. v.

### § 18.

#### Auktions Virkninger.

Skønt Fremstillingen ogsaa her i første Række tager Sigte paa Tvangsauktion, vil der dog for Sammenhængens Skyld blive gjort nogle Bemærkninger om Forholdet ved frivillige Auktioner.

I. Selve O p r a a b e t ved Auktionen indeholder sædvanlig ikke et Kontraktstilbud, men har kun Karakteren af en Opfordring til de tilstedeværende om at fremkomme med Tilbud<sup>1)</sup>. Rekvirenten maa ogsaa have Adgang til selv eller ved andre at byde paa Auktionen, jfr. Pantelaanerregulativ (Nr. 389) 30. Juli 1921 § 3<sup>2)</sup>. Ved Tvangsauktionen kan der slet ingen Tvivl være herom<sup>3)</sup>. Ved frivillig Auktion kunde det maaske synes paafaldende, at Rekvirenten saaledes køber sin egen Ting, men i Realiteten betyder hans Bud kun en Tilkendegivelse af, at han ikke vil sælge Tingen under den Pris,

---

<sup>1)</sup> Jfr. N e l l e m a n n: Auction S. 62 ff., J u l. L a s s e n: Haandbog i Obligationsret, Alm. Del S. 38, Note 2, H e n r y U s s i n g: Aftaler, 2. Udg. S. 36, H a g e r u p: Civilproces, 3. Udg. III. S. 141, T o r e A l m é n: Om auktion II. S. 99 ff., 140 ff., samt Domme U. 1867. 627 (før Tvangsauktionslovens Tid) og 1894. 827 (her dog ved Auktionskonditionerne udtrykkelig bestemt, at den højstbydende ikke havde Ret til at fordre Hammerslag).

<sup>2)</sup> Ogsaa Rekviritus, der jo ved en Tvangsauktion er Ejeren af Effekterne, maa kunne optræde som Køber. Derimod kan Fogeden ikke købe noget paa Auktionerne, jfr. Anordn. 5. Juni 1777 § 7 c og Pl. 19. Marts 1819. Jfr. ogsaa med Hensyn til Auktionslederen ved frivillig Auktion Lov Nr. 132, 16. April 1935 § 14 og ndfr. S. 252.

<sup>3)</sup> Jfr. saaledes ogsaa U. 1918. 461.

og dette maa det i Almindelighed staa ham frit for at bestemme. Man har vel ment, at et saadant Bud af Ejeren selv altid maatte ske aabenlyst og ikke hemmeligt ved Mellemmand, idet ellers let nogen i Tillid til et saadant Skinbuds reelle Karakter kunde forledes til at byde højere<sup>4)</sup>. Men naar de bydende, efter hvad der ved den Slags Forhold er det sædvanlige, maa være forberedt paa, at ogsaa Ejeren selv kan være blandt de medbydende, narres de jo i Virkeligheden ikke, idet Overbudet da kun betyder (hvad der ogsaa er rigtigt), at de ikke faar Tingen til den hidtil budte Pris, og derefter selv maa tage Bestemmelse, om de vil byde mere<sup>5)</sup>.

I det Tilfælde, at Tingen er stillet »til absolut Bortsalg«, maa dog noget andet gælde<sup>6)</sup>. I dette Tilfælde har nemlig Rekvirenten selv paa Forhaand forpligtet sig til at antage det højeste Bud, for saa vidt det ikke af særlige Grunde kan afvises, og han maa da sikkert ogsaa være udelukket fra at gøre Bestemmelsen om absolut Bortsalg til intet ved selv at gøre Bud paa Tingen<sup>7)</sup>.

Et saadant Vilkaar om absolut Bortsalg vil dog kun kunne antages at foreligge i Tilfælde af klar Bestemmelse derom. Hvad Tvangsauktioner angaar, vil Reglen med Hensyn til Løsøre vel være, at der kun holdes een Auktion, og med Hensyn til fast Ejendom vil der, som i forrige § nærmere omtalt<sup>8)</sup>, vel ofte blive holdt to Auktioner, men flere kun med alle vedkommendes Samtykke. Men den Udsigt, som den højstbydende derefter vil kunne have til at faa Tingen endelig tilslaaet paa den eneste eller paa den anden Auktion, skyldes dog ikke noget direkte Hensyn til ham selv, men alene et Hensyn til de andre Rettighedshavere over Tingen, der muligvis kan forlange Tvangsauktionen bragt til Afslutning. Den fremtræder saaledes kun som en Refleksvirkning af deres Ret og vil altsaa falde bort, saa snart de giver Afkald paa denne<sup>9)</sup>. Angaaende Tvangsauktion over fast Ejendom bestemmer da

<sup>4)</sup> Saaledes N e l l e m a n n: Auction S. 64.

<sup>5)</sup> Jfr. dog S i n d b a l l e: i U. 1916. B. 13—14.

<sup>6)</sup> Jfr. dog A l m é n: Om auktion S. 127 ff.

<sup>7)</sup> Jfr. U. 1889. 49.

<sup>8)</sup> S. 216—217.

<sup>9)</sup> Jfr. N e l l e m a n n: Auction S. 77 og tildels S. 117—18

ogsaa § 579, 1. Stk., udtrykkelig, at den højstbydende ikke ved nogen af Auktionerne har Ret til at fordre Hammerslag<sup>10</sup>).

II. Auktionsbudets Virkning vil allerede tildels fremgaa af det anførte.

A. Nogen selvstændig Ret vil det i Almindelighed ikke begrunde for den bydende. Det er jo nemlig alene at opfatte som et Tilbud, der først ved Rekvirentens Akcept bliver forpligtende for denne. Anderledes stiller Sagen sig dog, hvor Auktionsvilkaarene lyder paa absolut Bortsalg, idet der heri ligger en Forhaands Akcept af det højeste Bud, som paa Auktionen maatte fremkomme.

B. Derimod vil vedkommende sædvanlig blive forpligtet ved sit Bud. Det maa dog være Forudsætningen herfor, at den bydende opfylder de almindelige civilretlige Betingelser, f. Eks. Myndighed, for at kunne paatage sig Forpligtelser. Naar flere byder i Forening, maa vistnok Formodningen i Mangel af modstridende Bestemmelse<sup>11</sup>), ligesom ved andre Pengeløfter<sup>12</sup>), være for solidarisk Ansvar. En Person, der byder, kan naturligvis ved selve sit Bud erklære, at han kun afgiver det paa en andens Vegne<sup>13</sup>). Men er dette ikke sket, kan han ikke senere opgive en anden som forpligtet, for saa vidt da ikke Formodningen allerede ifølge den paagældendes Stilling, f. Eks. som Sagfører eller Auktionstaksatrice maatte siges at være for, at han ikke optraadte i eget Navn<sup>14</sup>). I Almindelighed indeholder imidlertid Auktionsvilkaarene ved Løsøreauktion den Bestemmelse, at den, som byder for en anden, simpelthen

<sup>10</sup>) Se med Hensyn til Tvangsauktion over Løsøre ovfr. S. 203 ved Note 17.

<sup>11</sup>) Jfr. herved Højesteretsdom i U. 1873. 437, cfr. 1872. 684.

<sup>12</sup>) Jfr. Jul Lassen: Haandbog i Obligationsretten, Alm. Del, 3. Udg. S. 528 ff. og Henry Ussing: Obligationsret, Alm. Del, 3. Udg. S. 14 ff.

<sup>13</sup>) Jfr. U. 1891. 1106. Jfr. om Overskridelse af Bemyndigelse U. 1904. 405, 1902. 848.

<sup>14</sup>) Jfr. nærmere N e l l e m a n n: Auction S. 70—71 samt J. U. 1856 S. 645 og J. M. Skr. 14. Juli 1864. Omvendt vil ogsaa undertiden den, der som »Auktionsholder« har foranstaltet Auktionen, kunne blive gjort ansvarlig i Stedet for den virkelige Sælger, jfr. U. 1919. 830 og om det Forhold, der derved vil kunne opstaa mellem Auktionsholderen og hans Kommittent, Højesteretsdom U. 1921. 656.

hæfter som Selvskyldner. Naar dette derimod ikke er sædvanligt ved fast Ejendom, skyldes det Reglerne om Sikkerhedsstillelse.

Denne Forpligtelse for den bydende vil dog som Regel bortfalde ved *Overbud*, forsaar vidt da ikke dette, f. Eks. paa Grund af den bydendes Umyndighed eller bekendte Uvederhæftighed, straks afvises af Rekvirenten. En senere Forkastelse af Overbudet vil derimod ikke igen gøre Underbudet bindende<sup>15)</sup>, og endnu mindre vil der kunne være Tale om, at man i dette Tilfælde, med Overspringelse af mellemliggende Bud, skulde kunne gaa tilbage til en tidligere bydende. Der kan imidlertid i Auktionsvilkaarene være truffet særlig Bestemmelse om, at man i Tilfælde af det højeste Buds Forkastelse, f. Eks. fordi den, der har fremsat det, ikke er i Stand til at stille den forlangte Sikkerhed, skal kunne holde sig til den næstbydende<sup>16)</sup> og eventuelt ogsaa til tidligere bydende.

Hvis flere har gjort samme Bud, og det ikke lykkes at fremkalde noget Overbud, kan ingen af dem have Fortrinnet, men det maa staa Auktionsrekvirenten frit for at vælge, hvem han vil betragte som Køber<sup>17)</sup>.

Der maa dog gælde en vis Grænse for den højstbydendes Forpligtelse til at staa ved sit Bud. Ved *Løsøreauktioner* vil det saaledes være den naturlige Forudsætning, at Budet inden Auktionens Slutning antages ved Meddelelse af Hammerslag. Det er da ogsaa det overvejende almindelige i Praksis, at man ikke i Vilkaarene for Tvangsauktioner optager Bestemmelser om Hammerslag paa Approbation efter Auktionen, og ved frivillig Auktion, der afholdes af Auktionsleder, er det ligefrem forbudt, jfr. ndfr. S. 224. Undtagelse gøres dog undertiden, navnlig ved Tvangsauktion over Pantebreve, men

<sup>15)</sup> Jfr. U. 1897. 544 (H), jfr. 1894 S. 843.

<sup>16)</sup> Jfr. U. 1897. 28 (H). Den næstbydende maa dog i et saadant Tilfælde være bundet ved sit sidste Bud, men vil ikke kunne gøre gældende, at han nu ikke længere skal være bundet ved noget Bud, der har været fremkaldt ved den højstbydendes Overbud, jfr. U. 1922. 958.

<sup>17)</sup> Hvis flere solide Købere har budt *Maksimalprisen*, vil det dog vistnok været det naturlige at foretage en Lodtrækning mellem disse.

hvis Effekterne er stillet til absolut Bortsalg, kan Approbation ikke betinges i Vilkaarene. Ved Auktion over f a s t e E j e n d o m m e har derimod Lovgivningen fastsat en — sikkert naturlig lang — Frist for Budets bindende Kraft. For T v a n g s a u k t i o n e r bestemmer saaledes § 576<sup>18)</sup>, 2. Stk., at den, som er højstbydende ved første Auktion, i 6 Uger skal være bundet ved sit Bud for det Tilfælde, at der ikke ved anden Auktion skulde ske et lige saa højt<sup>19)</sup> eller højere Bud, eller det skete Bud formedelst manglende Sikkerhedsstillelse ikke kan antages. Gives der ved anden Auktion hverken Hammerslag til ham eller til nogen anden, er den højstbydende ved første Auktion løst fra sit Bud, og Forpligtelse til at vedstaa Budet paahviler heller ikke den eller de højstbydende ved anden Auktion, idet disse har Ret til at fordre en Afgørelse under selve denne.

Allerede tidligere havde man en Bestemmelse om Forholdet i en Pl. 25. Januar 1820, som altsaa nu kun har Betydning for frivillige Auktioner. Herefter skal det Bud ved en Auktion, som ikke antages inden 6 Uger efter Auktionen, ikke forbinde den bydende, medmindre det i Konditionerne udtrykkelig er betinget, at den bydende skal staa ved sit Bud i længere Tid, og denne Regel skal gælde baade, naar der intet Hammerslag er sket, men ny Auktion skal foretages, og naar Hammerslag paa nærmere Approbation har fundet Sted. Budet forudsættes paa den anden Side at være bindende indenfor den 6 Ugers Frist, og med Hensyn til denne bindende Kraft gøres der ingen Forskel mellem den første og de senere Auktioner. Det maa dog vistnok herved underforstaas, at Auktionen ikke udtrykkelig er bekendtgjort som den sidste og endelige, idet den højstbydende i dette Tilfælde — i Mangel af klar modsat Bestemmelse — maa kunne forlange Hammerslag meddelt paa selve Auktionen<sup>20)</sup>.

<sup>18)</sup> Jfr. tidligere T. A. L. § 36.

<sup>19)</sup> Det er altsaa herefter for at frigøre den højstbydende paa første Auktion tilstrækkeligt, at der paa anden Auktion fremkommer et lige saa højt Bud, men det er ikke nødvendigt, at Budet er højere.

<sup>20)</sup> Jfr. N e l l e m a n n: Auction S. 61—62 i Henhold til B a n g & L a r s e n: Procesmaade V. S. 138—39. Skønt dette ikke udtrykkelig

III<sup>21)</sup>. Hammerslaget har altid den Betydning, at selve Auktionshandlingen dermed maa anses for tilendebragt, saaledes at navnlig enhver Adgang til at fremkomme med yderligere Bud maa være afskaaret, indtil Hammerslaget igen ophæves. Men med Hensyn til dets nærmere Retsvirkninger iøvrigt gør der sig nogen Forskel gældende mellem Løsøreauktioner og Auktioner over fast Ejendom og ved de sidste igen, efter som Auktionen har Karakter af frivillig Auktion eller Tvangsauktion.

A. Ved Auktion over Løsøre maa da Hammerslagets Betydning bestaa i, at det, i hvert Fald, saa snart Auktionen er sluttet<sup>22)</sup>, overfører Ejendomsretten over det solgte til den højstbydende. Hammerslag paa Approbation efter Auktionen kendes saa godt som ikke ved Tvangsauktion over Løsøreting, jfr. ovfr. S. 222, og ved frivillig Auktion ved Auktionsledere er Salg under Forbehold af Godkendelse efter Hammerslagets Meddelelse ligefrem forbudt, jfr. Lov Nr. 132, 16. April 1935 § 13, Stk. 4<sup>23)</sup>. Derimod vil Ejendomsrettens endelige Erhvervelse kunne være betinget af, at Købesummen i rette Tid er-

---

siges, er det dog saavel af Pl.s nærmere Indhold som af Motiverne (i Kollegialtid. for 1820 S. 81 ff.) klart, at den kun har Hensyn til Auktion over faste Ejendomme, idet der kun ved disse praktisk set bliver Tale om flere Auktioner eller om Meddelelse af Hammerslag paa Approbation efter Auktionen. Dette er da ogsaa fast antaget.

<sup>21)</sup> Jfr. N e l l e m a n n: Auction S. 126—43, T o r p - G r u n d t v i g: Tingsret S. 382—83, A l m é n: Om auktion II. S. 272 ff.

<sup>22)</sup> I Konditionerne for Løsøreauktioner hedder det ofte, at Genstandene »sælges paa nærmere Approbation ved Auktionens Slutning.«

<sup>23)</sup> Derimod er der vistnok ikke noget i Vejen for, at man forinden Hammerslag er givet, kan udsætte en Auktion til Approbation af de afgivne Bud, jfr. f. Eks. Post c i de særlige Auktionsvilkaar for Salget af de Danmark som Krigsskadeserstatning tillagte Maskiner (»Københavns Maskinauktioner«), hvorefter man ved Auktionen noterer Navn og Adresse paa de 2 højstbydende, hvis Bud er bindende i 14 Dage. Naar det derefter i Vilkaarene hedder: »Endeligt Salg bringes først i Stand ved Handelsministeriets Akcept af et af de paagældende Bud«, er dette dog ikke rigtigt, idet det maa være Hammerslaget ved Auktionens Kontinuation, der er afgørende. At Auktionen som forudsat maa kontinuieres i disse Tilfælde, er ogsaa fast antaget i Københavns Fogedpraksis.

lægges, i hvilket Tilfælde den naturlige Opfattelse vistnok vil være den, at Købesummens Ikke-Betaling virker som en resolutiv Betingelse paa den ved Hammerslaget stiftede Ejendomsret.

B. a. En lignende Ordning maa antages ved Tvangsauktion over fast Ejendom. Ogsaa her maa Tvangsforfølgningen ved Hammerslaget være bragt til Ende, saaledes at Ejendomsretten derved er gaaet over fra Rekvisitus til den bydende, hvis Bud er antaget<sup>24</sup>); der kan saaledes navnlig ikke være Tale om, at han, hvis han er en Udlægshaver, mere skulde behøve at finde sig i at blive udløst af nogen af de andre, som har Rettigheder over Ejendommen, og saaledes gaa Glip af sin ved Hammerslaget erhvervede Ret. Hvis Hammerslaget kun er meddelt paa nærmere Approbation, kan Ejendomsretten dog først antages at blive overført ved denne. Derimod kan det Auktionsskøde, som Køberen ifølge § 583 kan forlange udstedt, ikke anses for en nødvendig Betingelse for Ejendomsrettens Overgang. Dets Betydning er kun at tjene som Legitimation for Køberen og navnlig at udgøre et Bevis for, at han har opfyldt de for Ejendommens endelige Erhvervelse stillede Betingelser, saa at der ikke længere kan blive Spørgsmaal om at forlange Handlens Tilbagegang efter § 582. Tinglysning er heller ikke nogen Betingelse for Køberens Retsbeskyttelse, men den har ligeledes kun Betydning med Hensyn til Legitimationen<sup>25</sup>).

b. Endnu klarere er det, at en almindelig Overførelse af Reglerne om Ejendomsoverdragelse maa finde Sted ved frivillige Auktioner over fast Ejendom, hvor de særlige Hensyn til Tvangsforfølgningens Formaal jo ikke gør sig gældende, og i Sammenhæng dermed heller ikke den judicielle Regulering af Forholdet i samme Grad træder frem. Disse fører nærmest til at sammenstille Hammerslaget med Købekontrakten eller det betingede Skøde, som sædvanlig kun giver Køberen en foreløbig, af forskellige Vilkaars Opfyldelse suspensivt betinget Ret til Ejendommen, medens den endelige Ret først

<sup>24</sup>) Cfr. U. 1874. 941, 1871. 582.

<sup>25</sup>) Jfr. nærmere herom Vinding Kruse: Ejendomsretten, 2. Udg. II. S. 1066—67.

opnaas ved Erhvervelse og Tinglysning af ubetinget Skøde paa Ejendommen<sup>26)</sup>.

Ved Salg af registreringspligtige Skibe maa ganske lignende Regler gælde, kun at her Registrering efter Sølov, jfr. Lovbekg. Nr. 319, 1. December 1937, § 3 og Skibsregistreringslov, jfr. Lovbekg. Nr. 103, 4. Maj 1927, træder i Stedet for Tinglysningen. —

Den Ret til at erhverve Skøde i Henhold til Hammerslaget, som den højstbydende har, kan han — som det udtrykkelig var hjemlet ved Pl. 5. Juni 1829 § 4<sup>27)</sup> og senere er forudsat i Rpl. § 583<sup>28)</sup> i Begynd., jfr. ogsaa Stpl. Bekg. Nr. 99, 23. April 1929 §§ 62 og 63 — ved Transport overdrage til en anden, saaledes at Skødet udstedes til denne<sup>29)</sup>.

IV. Som en Virkning, der særlig knytter sig til Tvangsauktion, maa endnu nævnes den Udslettelse, den medfører af alle Hæftelser, som ikke kan dækkes af Auktionssummen<sup>30)</sup><sup>31)</sup>. Det maa naturligvis herved være en Forudsætning, at Auktionen er lovlig afholdt, og ligeledes er det, for at Køberen kan forlange saadan Udslettelse, en Betingelse, at han har fyldestgjort Auktionsvilkaarene, selv om han maaske ikke endnu har faaet Auktions-skøde<sup>32)</sup>, og at Anke- eller Kærefristen er udløbet, uden at saadan Anke eller Kære er rejst, § 584<sup>33)</sup>.

<sup>26)</sup> Jfr. U. 1877. 721.

<sup>27)</sup> Cfr. derimod tidligere Sp. Rglm. 22. Marts 1814 § 119, 2. Stk.

<sup>28)</sup> Tidligere i T. A. L. § 40.

<sup>29)</sup> Jfr. U. 1896. 143 og angaaende Stemplingen af en Transport paa Retten til at faa Fogedudlægsskøde Højesteretsdom U. 1915. 99 samt Skattedpm. Skr. Nr. 135, 29. Juni 1922, Nr. 136, 30. Juni 1922 og Nr. 126, 11. Sept. 1930.

<sup>30)</sup> Med Hensyn til hvilke Hæftelser, der omfattes af Bestemmelsen, se Domme U. 1930. 201 og 551 samt R. U. Nr. 156 i 1922. B. 258.

<sup>31)</sup> Afgørelsen af, under hvilke nærmere Betingelser de udækkede Hæftelser kan kræves udslettet, maa træffes af Tinglysningsdommeren, ikke af Fogeden, jfr. V. L. T. 1934. 260. Vedrørende Spørgsmaalet, om Tinglysningsdommeren er pligtig at udslette saadanne udækkede Hæftelser i Medfør af Tinglysningslov § 20, se Domme U. 1932. 1121, cfr. 1933. 545.

<sup>32)</sup> Jfr. U. 1910. 59.

<sup>33)</sup> Jfr. tidligere T. A. L. § 44 med dens Henvisning til Pl. 22. April 1817.

V. Auktionssalg giver endelig Anledning til lignende civilretlige Spørgsmaal i Anledning af Mangler ved den solgte Ting, Vanhjemmel o. lign. som et almindeligt Salg<sup>34</sup>).

a. Ved frivillig Auktion er det i et og alt de almindelige Synspunkter, der finder Anvendelse. Den tidligere kutymemæssig udviklede Regel ved Løsøreauktioner, at Tingene sælges, »som de ved Salget forefindes«, har ved Købelov 6. April 1906 § 48 faaet den nærmere bestemte Form, at Køberen ved Auktionssalg ikke kan paaberaabe sig, at Genstanden lider af nogen Mangel, medmindre Genstanden ikke svarer til den Betegnelse, hvorunder den er solgt<sup>35</sup>), eller Sælgeren har handlet svigagtigt<sup>36</sup>); dog skal denne Regel ikke gælde, naar en Handlende sælger sine Varer ved Auktion<sup>37</sup>). Køberen kan altsaa i Almindelighed paa Grund af Mangler ved Tingen hverken hæve Kontrakten<sup>38</sup>) eller forlange Erstatning. Denne Bestemmelse kan næppe analogisk overføres paa Auktioner over faste Ejendomme<sup>39</sup>).

Ved Lov Nr. 249, 9. Maj 1917 om Landboforeningers og Husmandsforeningers Auktioner, § 4, 3. Stk., er der truffet en særlig Bestemmelse om Ansvar for Mangler ved Husdyr, der bortsælges (ogsaa naar det sker underhaanden) af de deri omhandlede Foreninger, idet Sælgeren herefter, uden Hensyn til Forbehold i modsat Retning i Salgsbetingelserne, er ansvarlig overfor Køberen saavel med Hensyn til smitsomme Sygdomme som med Hensyn til andre væsentlige, i høj Grad værdiforringende Sygdomme eller Fejl, der ikke specielt er opgivne (et almindeligt Forbehold er derimod ikke tilstrækkeligt) eller ikke er let synbare, saafremt disse med Sikkerhed

<sup>34</sup>) Jfr. N e l l e m a n n: Auction S. 126—43.

<sup>35</sup>) Jfr. Domme U. 1915. 495, 1917. 67, 1918. 463, 1920. 506. 1931. 187 og 1947. 781.

<sup>36</sup>) Jfr. f. Eks. U. 1920. 501, men cfr. 1938. 170.

<sup>37</sup>) Jfr. J u l. L a s s e n: Haandbog i Obligationsretten, Alm. Del, 3. Udg. S. 510 Note 15, samt Domme U. 1901. 804, 1898. 153, 766, 1897. 77, 1896. 282, 1100, 1895. 1219, 1894. 1314, 1880. 1027, 1876. 117, 1871. 90, 1869. 211, 289.

<sup>38</sup>) Jfr. herved U. 1914. 576.

<sup>39</sup>) Jfr. J u l. L a s s e n paa det anf. Sted og Dom U. 1875. 479.

kan erkendes at have været til Stede hos Dyret, da Salget fandt Sted.

b. Bestemmelsen i Købelov § 48 gælder i og for sig ogsaa om Tvangsauktioner over Løsøre<sup>40)</sup>, kun vil der ved disse paa Grund af Rekvirentens Ukendskab til Forholdene sjældnere kunne tænkes at foreligge Svig med Hensyn til Mangler. Det samme formodede Ukendskab vil ogsaa i Almindelighed medføre, at der ikke vil kunne paalægges Auktionsrekvirenten noget Vanhjemmelsansvar paa Grund af Mangler ved Adkomsten til det solgte<sup>41)</sup>. Derimod maa der tilkomme Køberne paa Tvangsauktion den sædvanlige Adgang til i Anledning af Vanhjemmel at hæve Kontrakten og fordre sig fritaget for at betale Købesummen<sup>42)</sup>.

---

<sup>40)</sup> Jfr. U. 1915. 495.

<sup>41)</sup> Jfr. Jul. Lassen anf. Sted S. 488, Grundtvig: Lov om Køb, 2. Udg. ved Alf Ross, § 59, Note 6, Dom U. 1872. 190.

<sup>42)</sup> Jfr. Jul. Lassen anf. Sted S. 494—95.

§ 19.

**Om Proceduren under og Retsmidlerne mod Tvangsauktion.**

Angaaende Proceduren og Retsmidlerne ved Auktion gælder der i det hele og store de samme Regler som ved Eksekution<sup>1)</sup>, men enkelte Afvigelser kommer der dog frem.

I. A. Hvad angaar Spørgsmaalet, hvilke Indsigelser der overhovedet kan rejses under Tvangsauktionen, gennemføres Grundsætningen om judicielle Akters forbindende Kraft for Parterne ogsaa i Forholdet mellem Eksekution og Tvangsauktion indbyrdes<sup>2)</sup>, idet de oprindelige Parter (d. v. s. de samme, som har været Parter under Eksekutionen) ifølge § 586, 1. Stk., ikke kan fremsætte saadanne Indsigelser, som vedrører Lovligheden af Udlægsforretningen eller de forud for samme liggende Retshandlinger<sup>3)</sup>. Under »de oprindelige Parter« gaar imidlertid ogsaa den Tredjemand, der har fremsat Indsigelse mod Eksekutionen til Fogedbogen, jfr. § 523<sup>4)</sup>. Men med den anførte Begrænsning kan der ogsaa af disse Parter rejses Indsigelse imod Auktionens Fremme enten i det hele eller for en Del eller paa den paastaede Maade, jfr. særlig for Rekvisiti Vedkommende § 587 smh. m. § 522.

En Tredjemand, der ikke har gjort sig til Part under Eksekutionen, kan derimod efter § 586, 2. Stk., fremsætte Ind-

---

<sup>1)</sup> Jfr. ovfr. S. 131 ff. og 150 ff.

<sup>2)</sup> Jfr. Mot. til Civilprocesudkastet 1899 Sp. 156—57 (259) og Dom i Ø. L. T. 1930 S. 304.

<sup>3)</sup> Jfr. utr. Østre Landsrets Dom 3. Juli 1928 angaaende den Indsigelse, at et Forlig var indgaaet ved en Misforstaaelse, og at der derfor med Urette var gjort Udlæg, som imidlertid ikke var paaanket, jfr. herved ogsaa Rpl. § 484.

<sup>4)</sup> Se herved U. 1931. 158 og ovfr. S. 60—61.

sigelser under Auktionsforretningen, saa snart han formener, at Auktionens Fremme paa den paastaede Maade kommer i Strid med hans Ret, jfr. ogsaa § 587 smh. m. § 523. Naar der i § 586 undtages Indsigelser, som »hører til de i Kapitel 51 omhandlede«, altsaa vedrørende Forholdet mellem forskellige Rettighedshavere i en fast Ejendom, beror dette vistnok paa, at Adgangen til at fremsætte disse Indsigelser paa Auktionsforretningens forskellige Stadier nærmere er reguleret ved de i det nævnte Kapitel indeholdte Regler. Men af disse følger forøvrigt netop, at den, der ikke er »nødvendig Part«<sup>5)</sup>, men f. Eks. hævder at være Ejer af den Ejendom, der skal bortauktioneres, endnu paa selve Auktionsdagen kan rejse Indsigelse mod Auktionen, jfr. navnlig § 573, 1. Stk., smh. m. § 566, 2. Pkt.

B. Selve Proceduren skal ifølge § 587 foregaa efter de samme Regler, som i § 524 er givet om Tvistigheders Forhandling under Eksekutionsforretninger. Saaledes foregaa navnlig ogsaa her Forhandlingerne for Fogeden mundtlig, dog at der skal finde visse Tilførsler til Auktionsbogen Sted<sup>6)</sup>, § 588 smh. m. § 525; der kan kun undtagelsesvis finde egentlig Bevisførelse Sted for Fogeden, og denne vejleder som Regel ikke Parterne, men en anden Sag er, at »Officialprincippet« finder en vid Anvendelse under Auktionsforretninger<sup>7)</sup>. Ligeledes kommer de i § 526 givne Regler om Udsættelse og Standsning efter § 589 ogsaa til Anvendelse<sup>8)</sup> paa selve Auktions Afholdelse, jfr. dog § 573, 1. Stk. i Slutn., hvorefter Auktioner i det dør omhandlede Tilfælde skal fremmes, medmindre Anke eller Kære paa Stedet erklæres, og paa Forlangende Sikkerhed stilles for det ved Auktionens Udsættelse forvoldte Tab. Da der ikke ved Auktion gælder nogen almindelig For-

<sup>5)</sup> Jfr. ovfr. S. 186.

<sup>6)</sup> Nogle særlige Bestemmelser i Rskr. 13. Juni 1783 og Pl. 3. Sept. 1823, hvorefter visse Løsøreauktioner ikke behøver at foretages til Auktionsbogen, opretholdes ved § 588, 2. Stk.

<sup>7)</sup> Jfr. ovfr. S. 195—196.

<sup>8)</sup> Jfr. herved U. 1934. 550, hvorefter Fogeden ikke i Tilfælde af Rekvirentens Udeblivelse burde have nøjedes med at udsætte Auktionen, men ved at gaa frem efter Reglerne i Rpl. § 589, jfr. § 526, burde have draget Omsorg for, at der berammedes Tid og Sted for den nye Afholdelse af Auktionen, hvorom da sædvanlig Bekendtgørelse maatte ske.

pligtelse for Rekvirenten til at give Møde, vil der her særlig hyppig blive Brug for den ved § 526, 3. Stk., hjemlede Udsættelse. Om Kendelses Afsigelse gælder der endelig efter § 590 de samme Regler, som i § 527 er foreskrevet ved Udlægsforretninger. Derefter maa vistnok ogsaa Bestemmelsen i §'ens sidste Stk. om Fogedens Beføjelse til under de dør anførte Omstændigheder at afsige eksigibel Kendelse angaaende Sagsomkostningerne finde Anvendelse under Auktion. For det Tilfælde, at Auktionen hæves, er der forøvrigt i § 575 i Slutn. særlig Hjemmel for at afsige eksigibel Kendelse for Auktionsomkostningerne.

Som Forskelligheder fra Proceduren under Eksekution maa dog for det første nævnes, at Fogeden under Tvangsauktion i adskillige Tilfælde skal foretage Forligsmægling i Anledning af opstaaende Tvistigheder, se § 555, 2. Stk., jfr. § 559, § 567, 2. Stk., § 581, 3. Stk., og § 585, 3. Stk.<sup>9)</sup>

Endvidere finder der, som ovenfor omtalt, under Auktionsforretningen forskellige Indkaldelser Sted, og Udeblivelse eller Passivitet efter en saadan Indkaldelse vil kunne medføre en vis præklusiv Virkning, jfr. §§ 555, 561, 566 og 567. Nogle særlige Tilfælde, hvor Fogeden af egen Drift kan eller skal udsætte Auktionen, hjemles i § 567, 3. Stk., og § 573, 1. Stk. For at betinge Forretningens Udsættelse af, at der stilles Sikkerhed, haves der udtrykkelig Hjemmel i det i den sidstnævnte § omhandlede Tilfælde.

II. A. Ligesom under Eksekution kan Fogedretten ogsaa under Auktionsforretninger alene træffe Bestemmelse om, hvad den selv vil gøre eller undlade, altsaa om, hvorvidt Auktionen kan fremmes eller ikke, jfr. § 573, 1. Stk. Der tilkommer altsaa kun Fogedens Kendelser »formel Retskraft« under den enkelte Retsforfølgning, ikke nogen mere almindelig forbindende »materiel Retskraft«.

Ogsaa under Auktion har dog Retten en vis Adgang til at omgøre sine Beslutninger. Denne Beføjelse er for saa vidt vide-regaaende end ved Eksekution, som adskillige af de Afgørelser,

<sup>9)</sup> Jfr. Højesteretsdom U. 1898. 903 med supplerende Oplysninger i P. C. Müllers Oversigt over Højesteretsdomme (1902) S. 229, samt U. 1903. 402, der viser, at en Kendelse ikke bliver annulleret ex officio, fordi Forligsmægling er undladt.

der træffes under Auktionsforretningen, har Karakteren af rent ensidige Beslutninger, som Retten fatter, uden at Parterne har haft Lejlighed til at udtale sig, f. Eks. angaaende Berømmelse af Auktionen o. lign., og dem staar det da Retten frit for at forandre. Egentlige Kendelser vil derimod kun kunne omgøres, naar der fremkommer nye faktiske Momenter, hvorimod den blotte Fremskaffelse af nye Beviser næppe kan være tilstrækkelig<sup>10</sup>). Enhver Adgang til at omgøre trufne Beslutninger maa dog være afskaaret, efter at Auktionsforretningen er bragt til endelig Afslutning ved, at Hammerslag er givet eller Forretningen hævet.

Det er alene for Parterne, men ikke overfor Tredjemand, at Fogedrettens Afgørelser under Auktion har forbindende Virkning. Herved maa imidlertid erindres, at Kredsen af de »nødvendige« Parter er betydelig videre ved Tvangsauktion end ved Eksekution, idet alle, hvis Retsstilling vil blive berørt ved Tvangssalget, betragtes som Parter, jfr. ovenfor S. 185 ff.

B. Reglen maa nu være, at Klager over en Auktions Lovlighed, for saa vidt de fremkommer fra Personers Side, der ifølge deres Stilling nødvendig er eller frivillig har gjort sig til Parter under Forretningen<sup>11</sup>), jfr. § 587 smh. m. § 523, skal gøres gældende ad Appelvejen. Det er i saa Henseende ligegyldigt, om der nedlægges Paastand paa selve Auktionsforretningens Omstødelse, eller om Parten i Forbindelse dermed eller alene paastaar Fogeden paalagt Ansvar.

Ogsaa en Tredjemand, hvis Interesse er blevet krænket ved Auktionen, maa, hvis han ønsker det, kunne paanske denne. Han er endogsaa nødsaget til at gaa denne Vej, hvis han vil have Auktionen formelig omstødt eller Fogeden paalagt Ansvar. Men hvis han indskrænker sig til at forlange Erstatning, enten ubetinget, eller for saa vidt Modparten ikke godvillig udleverer den bortauktionerede Ting, vil han altid kunne gøre sin Ret gældende gennem Søgemaal i første Instans<sup>12</sup>). Det samme maa vistnok gælde, selv om han

<sup>10</sup>) Jfr. U. 1894. 997; cfr. om Forholdet ved Eksekution ovfr. S. 148—149.

<sup>11</sup>) Jfr. U. 1895. 758.

<sup>12</sup>) Jfr. U. 1889. 49 (52)

fordrer selve Tingen tilbage, naar han dog ikke forlanger Auktionen formelt omstødt. Dette bliver særlig klart, naar han overhovedet ikke støtter sin Vindikationspaastand paa Fejl, hvori Fogeden ved Forretningens Foretagelse skulde have gjort sig skyldig, men paa en materiel Ret, som slet ikke har foreligget Auktionsretten til Paakendelse, og med Hensyn til hvilken derfor Auktionen umulig kan være bindende, jfr. D. L. 5—6—1 og 9, 5—8—6.

C. Drejer det sig endelig om de rent civilretlige Virkninger af Auktionen, er det klart, at saadanne, der netop forudsætter Auktionssalgets Gyldighed, idet f. Eks. en Auktionskøber søges til at opfylde sine Forpligtelser efter Hammerslaget, alene kan gøres gældende i første Instans. Hvis der derimod er Tale om en Grund, der efter almindelige Kontraksregler skulde medføre Salgets Ugyldighed, f. Eks. Umyndighed hos Køberen eller Vanhjemmel, maa vel ogsaa Reglen være, at saadanne Ugyldighedsgrunde henvises til Sag i første Instans. Men hvor undtagelsesvis en saadan Grund maatte være gjort til Genstand for Paakendelse af Auktionsretten, maa en Underkendelse af dennes Afgørelse ske gennem Appel.

III. A. Appel foregaar ogsaa her i de to Former, Anke eller Kære, jfr. § 591, 1. Stk., smh. m. § 593, hvorefter Klager vedrørende det materielle Grundlag for Forretningen<sup>13)</sup>, eller som gaar ud paa, at Auktionssummen er urigtigt fordelt ved Fogedens Kendelse (§§ 555 og 581), skal gøres gældende ved Anke, medens Klager, der alene angaar de processuelle Betingelser for Forretningen eller den derved brugte Fremgangsmaade, skal gøres gældende ved Kære<sup>14)</sup>. Se dog nu herved det nye 3. Stykke i § 593<sup>15)</sup>.

B. Medens Kendelser angaaende Fordelingen af Auktions-

<sup>13)</sup> Jfr. herved U. 1939. 293 (H) m. H. t. Spørgsmaalet om Rekvirentens Pantebrev var ugyldigt som Følge af Ejerens utinglyste Ret (e. O. dog ikke Hjemvisning af Kæresag) og V. L. T. 1940. 265 m. H. t. Ejendomsforbehold over nogle i Ejendommen værende Maskiner.

<sup>14)</sup> Jfr. f. Eks. U. 1937. 143.

<sup>15)</sup> Jfr. som Eksempel paa Anvendelse af denne Bestemmelse Ø. L. T. 1934. 110, der henviser en Klager, der havde paakæret en Kendelse om Auktionssummens Fordeling, til at anvende Anke. Se herved ogsaa V. L. T. 1940. 265.

summen (§§ 555 og 581) kan paaankes eller paakæres straks efter deres Afsigelse, er Reglen ifølge § 591, 2. Stk., ved andre Kendelser den, at Anke eller Kære først kan rejses imod den sluttede Auktionsforretning<sup>16)</sup>. Kendelser, der afsiges under Auktionen eller Forberedelsen af denne, kan derfor normalt først paaankes eller paakæres, efter at hele Auktionsforretningen er sluttet, saaledes at hele Auktionen appelleres<sup>17)</sup>, jfr. dog det særlige Tilfælde i § 573, 1. Stk. i Slutn. Da Post 4 i de sædvanlige Auktionsvilkaar indeholder en Angivelse af den Orden, hvori de forskellige Rettighedshavere er lodtagne, kunde en Kendelse i Anledning af en Tvist desangaaende paa det forberedende Møde i og for sig siges at være en Kendelse »angaaende Auktionssummens Fordeling«. Det fremgaar imidlertid af den i Parentes tilføjede Henvisning til §§ 555 og 581, at der alene er tænkt paa de Kendelser, der afsiges om Fordelingen af den indkomne Købesum efter det af Fogeden udarbejdede Udkast<sup>18)</sup>, men ikke paa en Afgørelse vedrørende Prioritetsordenen, der kan træffes paa det forberedende Møde<sup>19)</sup>. En anden Sag er, at der næppe kan være noget i Vejen for, at samtlige mødende erklærer, at de begærer det forberedende Møde udsat, indtil Afgørelse i Ankesagen er truffet. En saadan særskilt Anke med samtlige Interessenters Samtykke er formentlig heller aldrig blevet afvist af Landsretterne.

C. Anke eller Kære over Auktionsforretningen maa efter § 592, 1. Stk., i Reglen rejses inden 4 Uger, efter at Auktionsforretningen er sluttet, eller, for saa vidt forudgaaende Rets handlinger (Udlæget eller Dommen) er paaklagede for højere Ret, 4 Uger, efter at disse er ophævede eller forandrede. Anke eller Kære over de i §§ 555 og 581 omhandlede Kendelser maa iværksættes inden 4 Uger efter deres Afsigelse. Dog kan

---

<sup>16)</sup> Jfr. herved U. 1931. 785, 1934. 814, 1935. 998 (1000), 1939. 293 (H) og V. L. T. 1930. 270, 1934. 295, 1940. 265.

<sup>17)</sup> Jfr. U. 1928. 562.

<sup>18)</sup> Jfr. Bemærkninger til Lovforslaget Rigsdagsdagstid. 1925/26 Tillæg A Sp. 3889, der blot om Ændringerne i §§ 591 og 593 fremhæver, at de er Konsekvenser af, at Afgørelserne efter §§ 555 og 581 nu er henlagt til Fogeden.

<sup>19)</sup> Jfr. U. 1934. 576 og U. 1939. 293 (H).

Justitsministeren efter § 592, 2. Stk., smh. med § 537, 2. Stk., paa lignende Maade som ved Eksekutionsforretninger, indtil 1 Aar efter Auktionsforretningens Slutning tillade Anke eller Kære, naar ganske særegne Omstændigheder taler herfor.

D. De nærmere Regler om Fremgangsmaaden under Anke eller Kære med Hensyn til Auktionsforretninger er ogsaa ifølge § 591, smh. med Kap. 53, ganske de samme, som gælder med Hensyn til Retsmidler imod andre Fogedforretninger<sup>20)</sup>.

IV. A. Som berørt vil den, der er forurettet ved en Auktion, i Almindelighed kunne paastaa denne ophævet<sup>21)</sup>. Denne Ophævelse virker dog selvfølgelig umiddelbart kun til Fordel for den Part, der har iværksat Paaanken. Naar f. Eks. en anden Prioritetshaver paa Grund af begaaede Fejl ved en Tvangsauktion har faaet denne omstødt, vil en tredje Prioritetshaver ikke kunne paaberaabe sig dette, selv om Fejlen lige saa vel maa antages at have krænket hans Interesser<sup>22)</sup>.

Følgen af Ophævelsen vil hyppigst blive, at Tingen kan vindiceres fra Auktionskøberen<sup>23)</sup>, hvortil dog kræves, at denne har været indstævnet under Sagen. Er den imidlertid af ham overdraget videre til Tredjemand, der er i god Tro, idet han

<sup>20)</sup> Jfr. ovfr. S. 152 ff.

<sup>21)</sup> Jfr. som Eksempler herpaa U. 1937. 143, 1940. 684 (H) og V. L. T. 1946. 21.

<sup>22)</sup> Jfr. om et lignende Forhold ved Tvangsakkord Skifteretten S. 199.

<sup>23)</sup> Med Hensyn til Spørgsmaalet om Eksstinktion til Fordel for Auktionskøberen, se vedrørende Tvangsauktion over udlagt Løsøre U. 1932. 43 (H), hvorom Troels G. Jørgensen T. f. R. 1932. 395 og Vinding Kruse: Ejendomsretten, 2. Udg. II. S. 1297, og vedrørende Tvangsauktion over fast Ejendom U. 1940. 684 (H), hvorom L. Carstens T. f. R. 1941. 227, M. C. A. Bjerre i Juristen 1942. 73 ff. og Henry Ussing: Obl., Alm. Del, 3. Udg. S. 282. I de nævnte Tilfælde blev Auktionen omstødt, og det blev ikke anerkendt, at der ved Købet paa Tvangsauktion var sket en Eksstinktion af den tidligere Ejers Ret over Ejendommen. Jfr. ogsaa V. L. T. 1946. 21 med Hensyn til et Tilfælde, hvor en Auktion over et Pantebrev i en Fiskekutter blev omstødt, da det ansaas for godtgjort, at Pantebrevet tilhørte Rekviziti Broder. Cfr. derimod Henry Ussing l. c. med Hensyn til Tvangsauktion over Omsætningsgældsbreve og ved Salg af Haandpant efter K. L. § 155.

maaske ikke engang har vidst, at Tingen var solgt paa Auktion, vil der eventuelt indtræde en eksstinktiv Erhvervelse til Fordel for ham.

B. Ofte vil imidlertid den forurettede ved Siden af eller i Stedet for Auktionens Ophævelse paastaa sig tilkendt Erstatning. En Forudsætning for, at en saadan kan tilkendes, maa det dog selvfølgelig være, at det er oplyst, at der virkelig er lidt Tab ved den begaaede Fejl; nogen særlig Formodning om, at Auktionen har medført Tort eller Kreditspilde, kan ikke opstilles.

Hvad Betingelserne for Erstatningsansvaret iøvrigt angaar, maa vistnok Reglen være, at Rekvirenten overfor Rekviritus ubetinget hæfter for Auktionsforretningens Lovlighed, saa at i hvert Fald kun ganske klare Undskyldningsgrunde kan udelukke eller begrænse hans Ansvar<sup>24</sup>). Derimod kan man næppe opstille en saa streng Ansvarsregel overfor Tredjemand. Rekvirenten maa vel ogsaa overfor ham, naar han har haft nogen Grund til at kende hans Ret, f. Eks. i Anledning af en Protest, der er rejst imod Udlæget eller Auktionen, kunne blive fuldt ansvarlig for det lidte Tab; dette vil ingenlunde altid blive dækket af den Sum, der paa Auktionen er blevet budt paa Tingen, navnlig ikke, hvor der er begaaet Fejl ved selve Auktionens Afholdelse<sup>25</sup>), f. Eks. Bekendtgørelsen har været mangelfuld. Har Rekvirenten derimod været i begrundet god Tro, maa man vistnok, til Trods for de vidtgaende Udtryk i D. L. 5—6—9 og 5—8—6, begrænse hans Pligt til Udlevering af Auktionsprovenuet<sup>26</sup>), og han vil næppe engang altid kunne tilpligtes at udbetale dette<sup>27</sup>).

---

<sup>24</sup>) Jfr. U. 1927. 764, 1891. 677 (682 H), 1887. 418, 1880. 611; jfr. om et lignende Forhold ved frivillig Auktion Højesteretsdom U. 1917. 180 (182). Cfr. derimod U. 1906. 870.

<sup>25</sup>) Jfr. nærmere N e l l e m a n n: Auction S. 196—7 og Jul. L a s s e n: Haandbog i Obligationsret. Spec. Del S. 821 Note 13 og de der citerede Domme.

<sup>26</sup>) Saaledes N e l l e m a n n: Auction S. 198—200 og Henry U s s i n g: Erstatningsret S. 87—88 og 89, men derimod Jul. L a s s e n: Obligationsret, Spec. Del, Haandbog S. 831—32. Jfr. endvidere Domme U. 1900. 723, 1903. 604, 1912. 512, 1927. 177 og 1930. 123 (124).

<sup>27</sup>) Jfr. J. D. 1942. 28.

## Tillæg.

---

### Frivillige Auktioner<sup>1)</sup>.

#### § 20.

#### Ved hvem de holdes.

I. A. Skønt det sikkert ikke kan anses for naturligt og da heller ikke i fremmed Ret plejer at være Tilfældet<sup>2)</sup>, har der, som ovenfor berørt, hos os hidtil været tillagt det Salg, der sker gennem frivillig Auktion, en ganske lignende judiciel Karakter som Tvangsauktion, og det har ogsaa hidtil været afholdt af den samme Embedsmand som denne, Auktionsforvalteren eller i København Auktionsdirektøren. Ved Retsplejereformen var det Meningen at afskaffe denne Ordning, og i Overensstemmelse dermed var der ogsaa af den sidste Proceskommission (1892) udarbejdet et særligt Udkast til Lov om »offentlige Auktioner, der ikke er Tvangsauktioner«, hvorefter Afholdelsen af saadanne Auktioner skulde foregaa ved særlig dertil beskikkede »Auktionsbestyrere«. Dette Udkast lykkedes det imidlertid ikke at gennemføre sammen med Retsplejeloven, som i Udgaven fra 1909 ved sin Henvisning i § 673 til »de for offentlige Auktioner, der ikke er Tvangsauktioner, gældende Lovregler«<sup>3)</sup>, vel forudsatte, at en Ord-

---

<sup>1)</sup> Jfr. N e l l e m a n n: Auction S. 13 ff., V. R a v n s h o l t R a s m u s s e n: Haandbog for Auktionsledere (1938) og K o m m e n t e r e t R p l. II. S. 1580—1609.

<sup>2)</sup> Ogsaa i Norge har de frivillige Auktioner efter en Lov af 14. August 1918 helt tabt deres judicielle Karakter, jfr. H a g e r u p: Civilproces. 3. Udg. S. 180—81.

<sup>3)</sup> I den første Udgave af Loven (fra 1908) var Udtryksmaaden en anden, som i højere Grad forudsatte den vedvarende Opretholdelse af den nuværende Ordning. (Auktionen skulde derefter altid ske enten ved Skifteretten selv eller ved en Auktionsforvalter).

ning af disse vilde kunne finde Sted, men dog ikke umiddelbart hidførte en saadan. Derimod blev der i Forbindelse med Rpl. af 1916 truffet en midlertidig Ordning af dette Forhold, idet Lov Nr. 95, 11. April 1916 bestemte, at saafremt der ikke ved Lov blev truffet en anden Ordning med Hensyn til offentlige Auktioner, der ikke er Tvangsauktioner, skulde den gældende Lovgivning efter Rpl.'s Ikrafttræden indtil videre forblive i Kraft, dog at Auktioner, der ifølge den hidtilværende Ordning skulde foretages af Auktionsretten, fremtidig afholdtes af F o g e d e n.

Denne midlertidige Ordning skyldtes til Dels, at man ansaa det for ubilligt at berøve Dommerfuldmægtigene den væsentlige Indtægtskilde, som de dengang havde som Inkassatorer ved disse Auktioner. Efter at Dommerfuldmægtigenes Stilling er helt forandret ved Lov Nr. 128, 15. April 1930, jfr, navnlig Lovens § 2, Stk. 2, er dette Hensyn imidlertid bortfaldet, idet — som fremhævet i Motiverne til Loven af 16. April 1935 — den Omorganisation af Dommerkontorerne, som denne Lov har medført, tværtimod taler for at aflaste disse. Der har derfor ved en Lov Nr. 132, 16. April 1935 fundet en Nyordning Sted<sup>4)</sup>.

Af den nævnte Lovs § 1 følger det nemlig, at frivillig offentlig Auktion over L ø s ø r e, derunder Fordringer og ikke registreringspligtige Skibe, skal afholdes af A u k t i o n s l e d e r e, medmindre der i den hidtil gældende Lovgivning har været Hjemmel for, at Auktionen kunde afholdes uden Fogedens Mellekomst. Dette sidste gælder dels i det tidligere omtalte Tilfælde, hvor Skifteretten i Medfør af Rpl. § 682 selv maatte bestemme at afholde frivillig Auktion<sup>5)</sup>, dels i de nedenfor under B. omhandlede Undtagelsestilfælde, hvor Reglen om det offentliges Eneret til at afholde Auktion ikke opretholdes.

Derimod skal frivillig offentlig Auktion over f a s t E j e n d o m og registreringspligtige Skibe<sup>6)</sup> ifølge Lovens § 1, Stk. 3, ligesom hidtil afholdes af F o g e d e n. Naar

<sup>4)</sup> Jfr. R. T. 1934/35 A Sp. 3131 ff. og Kommenteret Rpl. II. S. 1580—1594.

<sup>5)</sup> Jfr. Skifteretten (1935) S. 228 og J. M. Skr. Nr. 206, 18. December 1935.

<sup>6)</sup> Jfr. Lovbekg. Nr. 103, 4. Maj 1927 § 7 og Bekg. Nr. 301, 16. December 1927 § 1.

denne Ordning er opretholdt, skyldes det navnlig, at der ved saadanne Auktioner kan opstaa Tvivlsspørgsmaal og Tvistigheder, hvis Afgørelse kræver juridisk Sagkundskab, og at der i Forbindelse med disse Auktioner skal udstedes Auktionsskøder og foretages Noteringer i Tingbøgerne og Skibsregistret. Det fremhæves derfor i Motiverne<sup>7)</sup>, at Reglen kun gælder Bortauktionering af selve den faste Ejendom, men ikke af Rettigheder over fast Ejendom, f. Eks. en Græsningsret, hvor de nævnte Spørgsmaal ikke vil opstaa.

Auktionslederne, der ikke behøver at være Jurister, beskikkes efter Indstilling af Fogeden af Justitsministeren, der ligeledes efter forud indhentet Erklæring fra Fogeden kan tilbagekalde Beskikkelsen, jfr. Loven § 3<sup>8)</sup>. Over en Auktionsleder kan der ifølge § 9, Stk. 1, klages til Justitsministeren. Klagen indgives gennem Fogeden, der overhovedet ifølge Bekg. Nr. 210, 2. Juli 1935 fører Kontrol med Auktionslederen<sup>9)</sup>. Se ogsaa om Afgørelsen af Tvistigheder nedenfor S. 253—

7) Rigsdagstidn. 1934/35, Tillæg A Sp. 3134.

8) Beskikkelsen kan begrænses til Afholdelsen af Auktion over bestemte Effekter, saaledes at der navnlig ligesom tidligere i Medfør af Rpl. § 45 kan meddeles Skovridere Beskikkelse til paa Dommerens Ansvar at afholde Auktion over Skoveffekter.

9) Om Forstaaelsen af Bekg. Nr. 210, 2. Juli 1935, se J. M. Skr. Nr. 135, 3. August 1935. — Auktionslederen, der ifølge § 5 hæfter personlig for de Statskassen tilkommende Afgifter, er pligtig at stille Sikkerhed for rettidig Betaling af Afgifterne og for sin eventuelle Erstatningspligt overfor Rekvirønter og Auktionskøbere, jfr. Bekg. Nr. 244, 24. Maj 1935 og Kommenteret Rpl. II. S. 1584—1585. Denne Sikkerhedsstillelse dækker ogsaa Auktionslederens Ansvar, naar han tillige er Inkassator, jfr. J. M. Skr. Nr. 130, 18. Juli 1935 og utr. Skr. 13. Juli 1935 og 15. Januar 1936. Han skal endvidere ifølge § 6 føre autoriserede Bøger og en af Fogeden autoriseret Auktionsbog. Om Auktionslederens Regnskabsførelse, se I. Hovedrevisorats Skr. Nr. 80, 29. Maj 1935 og Cirkl. Nr. 6, 6. Februar 1936. — Auktionslederen har Krav paa Vederlag efter Ls § 4, Stk. 1, og Godtgørelse for Udgifter efter § 4, Stk. 2, jfr. Bekg. Nr. 244, 24. Maj 1935 § 2. Se herved V. L. T. 1944. 285 samt J. M. Skr. Nr. 46, 24. Marts 1937, Nr. 224, 24. Oktober 1938, Nr. 27, 26. Januar 1944 og Nr. 125, 6. April 1945. Om Dækning af Udgifter og Salær, hvor Auktion afværges ved Betaling af Skatte-*resistance*, se J. M. Skr. Nr. 176, 10. Oktober 1935. Om Betaling for aflyst Auktion se J. M. Skr. Nr. 157, 28. September 1936.

54. Det er tilladt en Auktionsleder at virke som Inkassator<sup>10)</sup> ved de af ham afholdte Auktioner<sup>11)</sup>, jfr. § 4, Stk. 3, paa samme Maade som Dommerfuldmægtigene tidligere virkede som Inkassatorer ved Auktioner, ved hvilke de selv fungerede som Fogeder. Det er ogsaa foreneligt med Stillingen som Auktionsleder at drive privat Virksomhed som »Auktionsholder« ved at samle Varer til Bortsalg i dertil bestemte Lokaler, men her til kræves, at han løser Næringsbrev, jfr. Lov Nr. 138, 28. April 1931 §§ 53—56<sup>12)</sup>.

B.<sup>13)</sup> a. Auktionslederne og Fogederne maa i Almindelighed anses for eneberegtigede til at afholde frivillige Auktioner, som det altsaa omvendt maa være private forbudt paa egen Haand at foranstalte. Dette følger allerede af den historiske Udvikling, idet det, som ovenfor S. 175—76 nærmere udviklet, er givet, at der tilkom de Auktionsmestre, til hvem Auktioners Afholdelse oprindeligt var henlagt, en saadan Eneret, og Retsbetjentene da i denne Retning, maatte antages ligefrem at være indtraadt i deres Sted<sup>14)</sup>; dette var det, saa længe Retsbetjentene var sportellønnede, af stor praktisk Interesse for dem at fastholde. Det samme fremgaar imidlertid nu klart af den Omstændighed, at Lov Nr. 132, 16. April 1935 § 1, Stk. 2, som en særlig Undtagelse opretholder den Lovgivning, der hjemler andre Ret til at holde Auktioner. Der er da ogsaa nu ved Lov Nr. 132, 16. April 1935 § 21 hjemlet Straf for Krænkelse af det offentliges Eneret<sup>15)</sup>, idet der foreskrives, at den som uhjemlet foretager offentlige Auktioner, for saa vidt højere Straf ikke er forskyldt efter den almindelige Lovgivning, straffes med Bøde. Endvidere vil den private, der selv foranstalter Auktion, kunne tilpligtes at betale de Gebyrer, som ved dens lovlige Afholdelse vilde være tilfal-

<sup>10)</sup> Den Sikkerhedsstilling, som Auktionslederen er pligtig at stille efter Lovens § 5, Stk. 2, dækker ogsaa Auktionslederen Ansvar over for Rekvirenten som Inkassator, jfr. J. M. Skr. Nr. 130, 18. Juli 1935.

<sup>11)</sup> Derimod maa Auktionslederen ikke byde paa Ting, der er til Auktion hos ham, jfr. J. M. Skr. Nr. 206, 24. Oktober 1944 og Instr. Nr. 211, 2. Juli 1935 § 14.

<sup>12)</sup> Cfr. herved U. 1941. 215.

<sup>13)</sup> Jfr. N e l l e m a n n: Auction S. 22—24.

<sup>14)</sup> Jfr. Rskr. 14. Decbr. 1669, Fr. 19. Decbr. 1693 § 1.

<sup>15)</sup> Cfr. tidligere U. 1868. 242.

det Statskassen<sup>16)</sup>. Om Afgifterne for offentlig Auktion, se iøvrigt nu Lov Nr. 138, 24. April 1935<sup>17)</sup><sup>18)</sup>.

Det har hidtil i Almindelighed maattet antages, at der i det hele gjaldt det samme om Licitationer som om Auktion, jfr. som en særlig Undtagelse fra Auktionsmyndighedernes Eneret i saa Henseende Landkommunallov 6. Juli 1867 § 32<sup>19)</sup>. Det var da ogsaa under Overvejelse at lade Reglerne i Lov Nr. 132, 16. April 1935 gælde offentlig Licitation. Da imidlertid de fleste offentlige Licitationer nutildags foregaar paa en saadan Maade, at de bydende indgiver skriftlige Tilbud og ikke personlig er til Stede og faar Lejlighed til at blive bekendt med hinandens Bud og gøre Underbud<sup>20)</sup>, er de offentlige Licitationer blevet holdt uden for Lovens Omraade<sup>21)</sup>.

b. Fra Reglen om det offentliges Eneret til at holde Auktioner gøres der som berørt en Række Undtagelser<sup>22)</sup>.

10. Der er saaledes hjemlet visse offentlige Institutioner, som f. Eks. Assistenshuset<sup>23)</sup>, Grønlands Styrelse<sup>24)</sup> og det kgl. Teater med Hensyn til Salg af Loger<sup>25)</sup>, Ret til at holde Auktion. I det førstnævnte Tilfælde, Assistenshusauktionerne,

<sup>16)</sup> Jfr. HRD. U. 1874. 124 og tidligere kbhvnsk Overretsdom U. 1872. 1055 samt J. M. Skr. Nr. 62, 14. Febr. 1920.

<sup>17)</sup> For Københavns Vedkommende opretholdtes dog den i Plakat 25. Juli 1812 hjemlede særlige Skillingsafgift af Kataloger indtil 1. April 1945, men den er nu ligesom Børsafgiften bortfaldet.

<sup>18)</sup> Se herved V. L. T. 1946. 19.

<sup>19)</sup> Jfr. I. M. Skr. 11. Februar 1868, J. M. Skr. Nr. 136, 15. April 1871, Nr. 214, 3. August 1872, Nr. 25, 12. Febr. 1879, Nr. 173, 13. Septbr. 1883.

<sup>20)</sup> Jfr. Jakob Jakobsen U. 1939. B. 101, Vilh. Meyer i Juristen 1942. 81 ff., Henry Ussing: Aftaler, 2. Udg. S. 36 og ovfr. S. 174.

<sup>21)</sup> Naar offentlig Licitation foregaar ved tilstedeværendes Bud og Underbud, maa den derimod stadig iøvrigt stilles i Klasse med offentlig Auktion, jfr. Lov Nr. 138, 24. April 1935 om Afgift for offentlig Auktion, navnlig Lovens §§ 10 og 11.

<sup>22)</sup> Se nærmere herved Dansk Lovleksikon og Ravnsholt Rasmussen S. 18—23.

<sup>23)</sup> Jfr. Fr. 29. Juni 1753 § 6, Kancellipromemoria af 17. August 1771 og Regulativ Nr. 186, 29. Marts 1940 § 6.

<sup>24)</sup> Jfr. Reglement af 2. Juli 1781 § 22.

<sup>25)</sup> Jfr. Kane. Prom. 21. August 1810 og Forudsætningen i Lov Nr. 677, 22. Decbr. 1919 § 1.

er Auktionen i Virkeligheden ligesom Pantelaanerauktionerne Tvangsauktion, jfr. ovenfor S. 180—81, saaledes at der alt-  
saa endog foreligger et Brud paa Reglen om Fogedens Eneret til at afholde Tvangsauktion.

2<sup>o</sup>. Efter Lov Nr. 451, 22. December 1939 og Lov Nr. 71, 7. April 1899, jfr. Lov Nr 151, 15. April 1930 og Lov Nr. 197, 20. Maj 1933 om Tillæg til den sidstnævnte Lov, kan der meddeles dertil egnede Personer Bevilling til, uden Auktionsmyndighedernes Mellekomst og uden Erlæggelse af Afgifter, at afholde frivillig offentlig Auktion, henholdsvis over fersk Fisk<sup>26)</sup> og over indenlandske Haveprodukter og Frugt<sup>27)</sup>.

3<sup>o</sup>. Endvidere opretholdes ogsaa den særlige Adgang, der ifølge § 12 i Lov Nr. 120, 30. Marts 1940 om Foranstaltninger til Husdyravlens Fremme kan tillægges Foreninger, der virker i denne Retning, til at afholde frivillig offentlig Auktion over Avlsdyr »uden Auktionsrettens Mellekomst og uden at betale Retsafgift«.

Ved Lov Nr. 246, 9. Maj 1917<sup>28)</sup> indførtes der imidlertid ved Siden heraf en mere almindelig Adgang for visse Foreninger til at holde Auktion. Det var nemlig efterhaanden blevet almindeligt, at forskellige Landboforeninger afholdt Auktion over Effekter og navnlig Husdyr for deres Medlemmer. Under Hensyn til det store Medlemstal, som disse Foreninger ofte havde, og den lette Adgang, der var til at blive Medlem af dem, var der imidlertid blevet rejst Tvivl om Lovligheden af denne Fremgangsmaade, om den nemlig ikke i Virkeligheden maatte anses for en Omgaelse af Reglen om Auktionsmyndighedernes Eneret til at holde offentlige Auktioner og saaledes navnlig berøvede Statskassen de Gebyrer, som den havde Krav paa<sup>29)</sup>. Det var da tænkt som en midlertidig Regulering af Forholdet med Hensyn til saadanne Foreningsauktioner, indtil den endelige Ordning af vort Auktionsvæsen maatte finde Sted, men ved Lov Nr. 132, 16. April 1935 § 1, Stk. 2, er

<sup>26)</sup> Jfr. herved V. L. T. 1936. 19 og ovfr. S. 175, Note 9.

<sup>27)</sup> Se herved f. Eks. U. 1943. 172.

<sup>28)</sup> Jfr. J. M. Cirk. Nr. 163, 14. Juni 1917.

<sup>29)</sup> Jfr. herved V. Ravnsholt Rasmussen i Juristen 1943 S. 74—75.

disse Auktioner stadig holdt udenfor den almindelige Ordning.

Ifølge Lovens § 1 skal *Landboforeninger* og *Husmandsforeninger* (eller flere saadanne i Forening), for saa vidt disses Hovedformaal er at fremme Landbruget, efter Bemyndigelse af Justitsministeren være berettigede til uden Auktionsmyndighedernes Mellekomst ved Auktion at lade bortsælge Husdyr og Landbrugsprodukter (men ikke Redskaber og Indbogenstande eller Skoveffekter) for og til Medlemmer af Foreningen.

Hvor særlige Landsdelsforhold taler derfor<sup>30)</sup>, kan Justitsministeren bemyndige en særlig Organisation af Landbrugere til at afholde Auktioner efter samme Regler.

Auktionerne skal afholdes paa de Steder, som godkendes af Amtmanden i det paagældende Amt; man har ved denne Bestemmelse særlig tilsigtet at forhindre, at Auktionerne i Stedet for paa dertil af Foreningerne fast indrettede Pladser holdes paa enkelte Gaarde, hvor en enkelt Person lader bortsælge sine Produkter (de saakaldte Gaardauktioner).

Auktionen skal forestaaes af en af Foreningen antaget Inkassator, der godkendes af Justitsministeren, og der skal angaaende Auktionen straks ske Tilførsel i en dertil af vedkommende Amtmand autoriseret Protokol, jfr. de nærmere Bestemmelser herom i § 2. For Auktionerne skal der ifølge § 3 betales en Afgift til Statskassen af 1 pCt. af Købesummen med Tillæg af Omkostninger og andet, som Køberen skal udrede<sup>31)</sup>. For at forhindre Omgaaelse tilføjes det, at naar Genstandene er opraaft til Salg, uden at Tilslag er sket, skal dog det samme Gebyr betales, dersom Genstandene under eller efter Auktionen sælges saaledes, at Foreningen eller dens Inkassator indkræver Købesummen hos Køberen. Paa den anden Side hjemles der ved § 4, 1. Stk., Udpantningsret for Købesummen med Omkostninger. Om Ansvar for Mangler ved de Husdyr, der bortsælges af de her omhandlede Foreninger,

<sup>30)</sup> Denne Bestemmelse har navnlig Hensyn til nogle særlige Forhold paa Bornholm.

<sup>31)</sup> Disse Afgiftsbestemmelser opretholdes udtrykkeligt ved Lov Nr. 138, 24. April 1935 § 11, Stk. 1, jfr. Rigsdagstidn. 1934/35, Tillæg A Sp. 3153. Cfr. derimod om frivillig Auktion over Dyr og Landbrugsprodukter iøvrigt Lovens § 4 (2 pCt. Afgift).

gælder der efter §'ens 3. Stk. nogle særlige Regler, som dog allerede er omtalt ovenfor S. 227—28.

For andre Auktioner end de her omhandlede skal det, jfr. Lovens § 5, 1. Stk., forblive ved de hidtil gældende Regler, og det tilføjes, at det ikke skal betage Auktionens Karakter af offentlig, at Bortsalg sker alene for og til Medlemmer af en bestemt Forening. Dette betyder dog selvfølgelig ikke, at enhver Foreningsauktion skal anses for offentlig, men kun, at naar en Auktion ifølge den vide og lette Adgang til at deltage i den praktisk set maa siges at staa aaben for alle og enhver, skal de mødendes formelle Egenskab af Foreningsmedlemmer ikke udelukke Auktionens Karakter af offentlig<sup>32)</sup>. Desuden skal det ifølge §'ens 2. Stk. kunne tillades Foreninger<sup>33)</sup> at fordele Foreningens Ejendele ved Auktion mellem deres Medlemmer, uden Auktionsmyndighedernes Mellekomst og helt uden Gebyr, for saa vidt Bortsalget staar i Forbindelse med Foreningens almindelige Formaal og ikke har nogen erhvervs-mæssig Karakter. Dette finder f. Eks. Anvendelse paa Læseforeninger, der lader Bøger bortauktionere til Medlemmerne, eller de saakaldte »Skuffedarie«-Auktioner, der holdes i visse Foreninger, o. lign.

I de nævnte Undtagelsestilfælde er det dog kun selve Auktionssalget, som overlades til de paagældende offentlige Institutioner eller de private Foreninger eller Enkeltmænd; der er derimod ikke tillagt dem nogensomhelst judiciel Myndighed, men mulige Tvistigheder maa henvises til de almindelige Domstole.

II.<sup>34)</sup> Med Hensyn til S t e d e t for Auktionens Afholdelse, hvor denne sker ved de offentlige Auktionsmyndigheder, fin-

<sup>32)</sup> Jfr. herved utr. J. M. Skr. 14. November 1946, hvorefter nogle af Danmarks Filatelist-Union foranstaltede Auktioner over Frimærker under Forudsætning af, at der paa Auktionerne kun sælges Effekter tilhørende Foreningens Medlemmer eller disses Boer, og at Salg kun sker til Medlemmer, maatte anses for p r i v a t e, saaledes at de fortsat kan afholdes uden Medvirken af Auktionsledere og uden Erlægelse af de for offentlige Auktioner foreskrevne Afgifter.

<sup>33)</sup> Dette betyder ikke, at der skal indhentes særlig Tilladelse dertil, men det maa uden videre være dem tilladt.

<sup>34)</sup> Jfr. N e l l e m a n n: Auction S. 18—21, R a v n s h o l t R a s m u s s e n: Haandbog S. 76—77.

des der nogle gamle Bestemmelser, som maaske stadig kan have nogen vejledende Betydning. I Fr. 21. Juni 1793 § 3 forudsættes Stedet saaledes som Regel at skulle være dèr, hvor Tingene findes, og i Overensstemmelse dermed er der tillagt Auktionsforvalteren paa dette Sted Ret til at afholde Auktionen. Derimod forudsætter Pl. 28. September 1821, der nu kun finder Anvendelse paa frivillige Auktioner med Hensyn til faste Ejendomme, en almindelig Frihed for Rekvirenten til at bestemme Auktionsstedet, dog at der af Hensyn til Panthaverne gøres en vis Begrænsning, som dog næppe kan gælde ved frivillige Auktioner<sup>35)</sup>, og som bortfalder i det Tilfælde, at Auktionen over en Landejendom blot holdes i nærmeste Købstad. Auktionsmyndigheden i den Jurisdiktion, hvor Ejendommen ligger, skal, naar det ønskes af Rekvirenten, være berettiget til at afholde Auktionen, uagtet denne foregaar ved en fremmed Jurisdiktion; denne Ret for Auktionsforvalteren eller nu Fogeden spiller dog nutildags, hvor han ikke længere lønnes med Sportler, ikke nogen synderlig Rolle, og nogen Pligt til at afholde Auktionen paahviler der ham ikke. Efter de samme Regler som faste Ejendomme maa vistnok i denne Henseende ogsaa behandles tinglige Rettigheder i saadanne, f. Eks. Forpagtningsrettigheder, selve Tienderetten som saadan eller en almindelig Græsningsret, og i disse Tilfælde, hvor Auktionen afholdes af Auktionsleder, jfr. ovenfor S. 238, der har Krav paa Vederlag efter Lov Nr. 132, 16. April 1935 § 4, vil Bestemmelserne snarere kunne tænkes at være af Betydning. Efter de særlige Regler kan derimod ikke behandles Retten til en enkelt Tiendepræstation eller et andet Krav paa et Kvantum Korn eller Retten til Afgrøden af et Stykke Jord eller den blotte Ret til Høslet eller Eftergræsning<sup>36)</sup>. Heller ikke Auktion over Aktier kan henregnes til Auktion over faste Ejendomme, selv om Aktieselskabet maatte eje saadanne.

Ved Auktion over Løsøre har Rekvirenten for saa vidt

<sup>35)</sup> Jfr. Motiverne i Kollegialtid. for 1821 S. 641 ff., hvoraf det klart fremgaar, at der kun er tænkt paa saadanne Auktioner, der kan medføre en Udslettelse af Pantebreve.

<sup>36)</sup> Jfr. Kskr. 28. Septbr. 1805, 6. Marts 1827, 9. Marts 1830, 5. April 1842, 12. Juli 1845, J. M. Skr. 6. Septbr. 1858, Nr. 488, 31. Oktbr. 1871, Nr. 289, 20. Decbr. 1888, U. 1890. 152.

frit Valg med Hensyn til Stedet, som han ved at flytte Tingene kan forandre dette. Men det maa ogsaa være en Forudsætning, at Tingene virkelig er henbragt til Auktionsstedet; Betydningen af denne Regel ligger navnlig deri, at der gives de bydende Lejlighed til at besigtige dem. Kun hvor dette Hensyn ikke gør sig gældende, idet der nemlig er Tale om visse generisk bestemte Ydelser som Leverancer af Korn, Brænde el. lign., der ikke behøver at forevises de lysthavende uden i alt Fald i en blot Prøve, skal Rekvirenten ifølge Fr. 27. Juli 1832 § 4, jfr. ogsaa Fr.'s Præmisses, frit kunne lade Auktionen afholde paa det Sted, hvor han finder det fordelagtigst. En særlig Begrænsning med Hensyn til Stedet gælder dog ifølge Næringslovens §§ 51—52, jfr. nedenfor S. 248.

Auktion over mundtlige Fordringer maa ligeledes kunne afholdes hvor som helst, og hvis Tingene ikke er her i Landet, f. Eks. et Skib paa Rejse, har Rekvirenten ogsaa frit Valg med Hensyn til Auktionsstedet<sup>37)</sup>.

---

<sup>37)</sup> Sølov 7. Maj 1937 § 23 taler ikke herimod, idet det alene er de dør omhandlede Afgørelser, men ikke selve Auktionen, der nødvendig skal ske ved Auktionsretten (nu Fogedretten) paa Rederiets Hjemsted.

§ 21.

**Fremgangsmaaden ved frivillig Auktion<sup>1)</sup>.**

I. A. Ogsaa ved frivillige Auktioner maa der selvfølgelig til Auktionsmyndigheden ske en Begæring om Auktions Foretagelse; denne kan af Fogeden forlanges skriftlig affattet, og dette kræves i hvert Fald i København altid ved frivillig Auktion over fast Ejendom eller Skib. Derimod kan Auktionsledere ikke kræve skriftlig Rekvisition, jfr. Instr. for Auktionsledere Nr. 211, 2. Juli 1935 § 1<sup>2)</sup>. Ved Løsøreauktioner er Rekvirenten pligtig at give Oplysning om Sælgerens Navn m. v. og at angive Salgsgenstandenes Art og omtrentlige Antal. Der kræves derimod ikke, saaledes som ved Tvangsauktion, noget formelt Grundlag for Auktionens Afholdelse, men Rekvirentens Adkomst til at iværksætte Auktions salg maa ganske bero paa de almindelige civilretlige Betingelser for at foretage en saadan Afhændelse. Auktionslederen (Fogeden) skal vel ikke ex officio undersøge Rekvirentens Adkomst, men han skal, jfr. Lov Nr. 132, 16. April 1935 § 8, 1. Stk., og Instr. Nr. 211, 2. Juli 1935 § 2 (med Ændringer og Tilføjelser ved Bekg. Nr. 552, 29. Oktober 1940), inden han berammer Auktionen, give Agt paa Omstændigheder, der er egnede til at vække Mistanke om Sælgerens Mangel paa lovlige Adkomst til Salgsgenstanden, og kan

---

<sup>1)</sup> Jfr. N e l l e m a n n: Auction S. 24—25, 44—71, 172—73, 175—76 samt R a v n s h o l t R a s m u s s e n: Haandbog og Kommenteret Rpl. II. vedrørende de forskellige Bestemmelser i Auktionslederloven og Instruksen.

<sup>2)</sup> Jfr. herved U. 1940. 1114, hvor der ikke antoges at foreligge Besked om Salg af nogle Varer, der af en Fejltagelse var afleveret til en Auktionsforretning.

afkræve Rekvirenten Bevis for Sælgerens Adkomst<sup>3)</sup>). Endvidere skal det paases, at Bortsalget ikke kommer i Strid med Næringslovgivningen. Disse Regler, der indeholdes i Næringslov Nr. 138, 28. April 1931 §§ 51—52, medfører navnlig den Indskrænkning i Adgangen til at foranstalte Auktionssalg, at Næringsdrivende, der i Henhold til dertil erhvervet Næringsbrev i det sidst forløbne Aar har drevet og stadig driver Handels-, Industri- eller Haandværksnæring med Benyttelse af fast Forretningslokale, kun er berettiget til at søge de dem tilhørende Varer afsat ved frivillig Auktion i den eller de Kommuner, i hvilke de har faste Forretningslokaler<sup>4)</sup>, og alene de Varer, som de iøvrigt er berettigede til at forhandle. Næringsbrev kræves dog ikke til Realisation ved Auktion af Døds-, Konkurs- og Likvidationsboers Varebeholdninger, jfr. § 51, 2. Stk. Paa den anden Side gælder der ifølge § 52 særlige Begrænsninger med Hensyn til Varer, der ligefrem er fremstillede eller erhvervede med Auktionssalg for Øje<sup>5)</sup><sup>6)</sup>). Det skal naturligvis ogsaa paases, at Bortsalget ikke kommer i Strid med andre Lovregler<sup>7)</sup>.

<sup>3)</sup> Jfr. nu det ved Bekg. Nr. 552, 29. Oktober 1940 til Instruksen føjede nye Punkt 7 vedrørende brugte Cykler og Cykeldele.

<sup>4)</sup> Jfr. U. 1926. 778.

<sup>5)</sup> Jfr. om Bestemmelserne i Næringsloven §§ 51—52 nærmere Poul Andersen: Næringsretten 2. Udg. S. 151—53. — Jfr. herved ogsaa om den tidligere Bestemmelse i § 6 i Lov Nr. 73, 23. Maj 1873 om Forandring i Næringsloven A. W. Scheel: Personretten, 2. Udg. S. 615—618, samt Domme U. 1926, 778, 972, 1897. 419, 1887. 690, 1885. 14, cfr. 1884. 42, 1884. 191 jfr. 1883. 984, 1883. 759 jfr. 315, 1881. 575, 1880. 509, J. M. Skr. Nr. 145, 5. Juli 1875 og Nr. 94, 14. Juli 1880.

<sup>6)</sup> Utr. J. M. Skr. 30. Maj 1936 udtaler, at en Auktionsleder i Tilfælde, hvor Auktionsrekvirenten erklærer, at de paagældende Genstande ikke er købt eller fremstillet med Auktionssalg for Øje, efter Justitsministeriets Formening i Almindelighed ikke vil være pligtig at anstille nærmere Undersøgelse vedrørende dette Spørgsmaal, medmindre han har særlig Grund til at nære Mistanke.

<sup>7)</sup> I saa Henseende fremhæver Instruksen Nr. 211, 2. Juli 1935 II § 2 Punkt 6, som ændret ved Bekg. Nr. 552, 29. Oktober 1940, at Salget f. Eks. kan være i Strid med Lovgivningen om Vaaben eller forskellige Afgiftslove, der forbyder Auktionshandel med Tobaksvarer, Chokolade og Sukkervarer. Endvidere nævnes Lovgivningen

B. I Henhold til Begæringen b e r a m m e r Auktionslederen (Fogeden) Auktionen. I Lov Nr. 132, 16. April 1935 § 10, jfr. Instr. Nr. 211, 2. Juli 1935 § 3, paalægges det udtrykkeligt Auktionslederen snarest muligt efter Forhandling med Rekvirenten at beramme Tid og Sted for Auktionens Afholdelse, og ifølge Kanc. Skr. 27. August og 19. November 1814 skal Fogeden, for saa vidt ikke andre uopsættelige Embedsforretninger er til Hinder derfor, rette sig efter Rekvirentens Ønske med Hensyn til Tiden for Auktionens Afholdelse.

C. a. Hvorledes B e k e n d t g ø r e l s e n af Auktionen skal ske ved Auktioner, der afholdes af A u k t i o n s l e d e r, beror ifølge Lov 1935 § 11 paa Rekvirenten. I Instruksens § 4, sidste Stk., paalægges det dog Auktionslederen paa Forlangende at vejlede Rekvirenten med Hensyn til Bekendtgørelsen af Auktionen. Naar det i § 11, Stk. 2 og 3, er bestemt, at Bekendtgørelsen skal angive, om Salgsgenstandene sælges for Auktionsrekvirentens eller for anden Mands Regning, og at det ved Auktioner, hvor Salget angives helt eller delvis at hidrøre fra navngivne Boer eller Personer<sup>8)</sup>, i Bekendtgørelsen skal fremhæves udtrykkeligt, hvis der ved Auktionen ogsaa sælges Ting, som ikke hidrører fra de særlig angivne Boer og Personer, er dette ganske i Overensstemmelse med Forskrifterne i § 7 i Lovbekg. Nr. 80, 31. Marts 1937 om uretmæssig Konkurrence og Varebetegnelse. Jfr. ogsaa herved Bestem-

---

om smitsomme Sygdomme hos Husdyrene og Reglerne om Salg af uapproberet Radiomateriel eller Lavspændingsmateriel, jfr. herved Oversigten hos R a v n s h o l t R a s m u s s e n: Haandbog S. 65—72. Salget kan imidlertid ogsaa indeholde en Overtrædelse af Prisloven eller andre Bestemmelser af lignende Art. Se herved U. 1944. 173 om Overtrædelse af M a k s i m a l p r i s e r paa Fiskeauktioner, jfr. U. 1943. 1204 om Anvendelse af Reglerne om Salg af Tørv paa Tvangsauktion. Se endvidere V. L. T. 1944. 92, der fastslaar, at den Omstændighed, at Salg af brugte Effekter sker ved frivillig Auktion, ikke udelukker, at P r i s l o v e n finder Anvendelse, jfr. herved U. 1944. 491 (H), der statuerer, at Forbudet i Prislovens § 8, Stk. 1, mod urimelige Priser ogsaa omfatter Privates Salg, og J ø r g e n T r o l l e i Juristen 1944 S. 181 ff.

<sup>8)</sup> Nogen P l i g t til at angive, fra hvilke Boer eller Personer Genstanden stammer, findes ikke, jfr. J. M. Skr. Nr. 83, 30. April 1878 og U. 1914. 236.

melsen i § 12, Stk. 2, om Angivelserne i Auktionskataloget. Disse Bestemmelser finder da ogsaa Anvendelse ved Auktioner, der afholdes af Fogeden, iøvrigt selv om der er Tale om Tvangsauktion.

b. Naar frivillig Auktion afholdes af Fogeden, vil Bekendtgørelsen i Almindelighed ske ved Fogeden paa den dér paa Stedet sædvanlige Maade. Det maa dog ogsaa ved de rent frivillige Auktioner<sup>9)</sup> over fast Ejendom staa Rekvirenten aabent selv at besørge Bekendtgørelsen eller at foretage Afvigelser fra den sædvanlige Fremgangsmaade. Man har vel paa den gamle Bestemmelse i Fr. 19. Decbr. 1693 § 10 villet støtte, at der altid skulde udstedes mindst een »Auktionsplakat«<sup>10)</sup>, men den kan dog naturlig forstaas saaledes, at den kun hjemler, hvad Rekvirenten kan forlange foretaget af Auktionsmyndigheden, men ikke paatvinger ham nogen bestemt Fremgangsmaade<sup>11)</sup>. Auktionsplakater er iøvrigt helt bortfaldet ved Auktioner, der afholdes af Fogeden i København.

D. Det beror ligeledes paa Rekvirenten selv, om han vil antage en Inkassator, hvilken Sikkerhed denne da skal stille, og hvilken Stilling han i det hele skal indtage<sup>12)</sup>. Loven af 1935 indskrænker sig til i § 4 at anerkende, at Auktionslederen kan være Inkassator, og til i § 13 at tillade Inkassator, selv om han ikke tillige er Auktionsleder, at foretage Opraab og meddele Hammerslag. Den af Auktionslederen i Medfør af § 5, Stk. 2, stillede Sikkerhed dækker da ogsaa hans Ansvar som Inkassator<sup>13)</sup>.

II. Ogsaa det nærmere Indhold af Auktionsvilkårene maa Rekvirenten — for saa vidt de da ikke ligefrem kommer i Strid med Lov og Ærbarhed<sup>14)</sup> — i det hele frit

<sup>9)</sup> Cfr. derimod med Hensyn til visse »nødvendige« Auktioner ovenfor S. 178—79, hvor der sædvanlig vil være givet bindende Regler om Bekendtgørelsen af Auktioner i Boer.

<sup>10)</sup> Jfr. saaledes Kanc. Cirkl. 1. Decbr. 1829.

<sup>11)</sup> Jfr. J. M. Skr. Nr. 61, 1. April 1885.

<sup>12)</sup> Jfr. U. 1910. 819, 1909. 772, 1903. 562.

<sup>13)</sup> Jfr. J. M. Skr. Nr. 130, 18. Juli 1935. Hvis Auktionen er af saadant Omfang, at den ved Beskikkelsen stillede Sikkerhed ikke skønnes tilstrækkelig, maa der dog eventuelt stilles særlig Sikkerhed, jfr. utr. J. M. Skr. 13. Juli 1935.

<sup>14)</sup> Jfr. saaledes Kane. Cirkl. 13. Marts 1819.

kunne bestemme. Ved Auktion over faste Ejendomme er det dog paalagt<sup>15)</sup> Auktionsmyndigheden at paase, at der ved Auktionskonditionerne udtrykkelig gives Oplysning om, hvilke Hæftelser der hviler paa Ejendommen. Hvad Omkostningerne angaar, maa disse vistnok ved frivillig Auktion ogsaa over faste Ejendomme<sup>16)</sup> antages at skulle bæres af Sælgeren, medmindre de ved Vilkaarene er paalagt Køberen; til disse Auktionsomkostninger maa da ogsaa henregnes Udgifterne ved Skødets Udstedelse, men ikke ved dets Tinglysning<sup>17)</sup>. Med Hensyn til Løsøre er det ogsaa ved frivillige Auktioner det sædvanlige, at Omkostningerne paalægges Køberne i Form af visse Procenter af Købesummen. Ved Løsøreauktioner er der ved Udpantningslov 29. Marts 1873 § 1, 10) a. hjemlet Udpantningsret<sup>18)</sup> for Købesum og Auktionsomkostninger under de der angivne nærmere Betingelser<sup>19)</sup>, jfr. nu ogsaa Lov Nr. 132, 16. April 1935 § 17.

Ved Lov 1935 § 12 foreskrives det, at der til Brug ved Auktionen skal udarbejdes et Auktionskatalog indeholdende Auktionsvilkaarene, der indføres straks efter Titelbladet. Det er dog lige saa lidt som ved Tvangsauktion over Løsøre paabudt, at der skal være trykte Kataloger, men en Del af de nærmere Bestemmelser om Kataloger i Instruksens § 5 har kun saadanne for Øje.

III. A. Om Fremgangsmaaden ved selve Afholdelsen af frivillig Auktion ved Auktionsledere indeholdes der nu visse Forskrifter, dels i Lov Nr. 132, 16. April 1935 §§ 13 ff., dels i Instr. Nr. 211, 2. Juli 1935 § 7. Det foreskrives saaledes i § 13, Stk. 1, i Overensstemmelse med, hvad der ifølge Rpl. § 549 gælder om Tvangsauktion over Løsøre, at Auktionslederen ved Auktionens Begyndelse skal op-

<sup>15)</sup> Næmlig ved Kanc. Cirk. 27. Aug. 1814, jfr. Kskr. 28. Aug. 1830.

<sup>16)</sup> Jfr. N e l l e m a n n: Auction S. 54, cfr. derimod med Hensyn til Tvangsauktion Rpl. § 562.

<sup>17)</sup> Jfr. Kskr. 15. Juni 1822, 11. Novbr. 1845, Sp. Rglm. 22. Marts 1814 § 125, 2. Stk.

<sup>18)</sup> Der behøves næppe, saaledes som N e l l e m a n n: Auction S. 36 synes at forudsætte, noget særligt Forbehold i saa Henseende.

<sup>19)</sup> Jfr. U. 1880. 916, cfr. 1878. 662. Bestemmelsen kan forøvrigt ogsaa finde Anvendelse paa Tvangsauktion.

læse Auktionsvilkaarene, som tillige skal opslaas til almindelig Efterretning paa et iøjnefaldende Sted, og at naar dette er iagttaget, kan de paa Auktionen bydende ikke paaberaabe sig Uvidenhed om Auktionsvilkaarene. For at beskytte Publikum mod vildledende Opraab bestemmes det endvidere, at Genstandene saa vidt muligt opraaes i den Rækkefølge, i hvilken de er opført i Kataloget, og under Iagttagelse af Reglerne i § 12, Stk. 2. Det er dog kun saa vidt muligt, at Genstandene skal opraaes efter den i Kataloget fastsatte Nummerorden, og Afgivelse kan altsaa ske, men det foreskrives i Instr. § 7, Pkt. 4, at dette i saa Fald tydeligt skal tilkendegives de mødende. Der skal naturligvis forud eller under Auktionen gives de mødende Adgang til at gøre sig bekendt med de til Salg stillede Genstande, § 13, Stk. 3.

De enkelte Salg sker ved, at Hammerslag efter 3 Gange gentaget Opraab uden Overbud gives til den højstbydende, eller hvis dennes Bud paa Grund af hans manglende Evne til at opfylde Auktionsvilkaarene forkastes, til den næsthøjstbydende og saa fremdeles, jfr. iøvrigt de nærmere Regler i Lovens § 13 og Instr. § 7<sup>20</sup>).

For at sikre Auktionslederens Upartiskhed er det i § 14 forbudt en Auktionsleder selv eller ved andre at sælge egne Ting eller købe eller byde paa en Auktion, som han eller nogen paa hans Vegne afholder. Denne Regel skyldes dels et Hensyn til det købende Publikum, idet dette maa beskyttes imod, at Budsummerne drives i Vejret gennem ukontrollerede Opraab fra Auktionslederens Side, dels Hensynet til Auktions-sælgerne, idet dette kræver, at Auktionslederen ikke er interesseret i billigt Hammerslag. Forbudet gælder kun Salg af egne Ting, og det er derfor ikke til Hinder for, at en Auktionsleder, der tillige er Inkassator, paa en ny Auktion sælger Ting, som er taget tilbage paa Grund af Auktionskøberens Misligholdelse, jfr. Instr. § 7, Pkt. 12. For at værne Statskassen mod Omgaaelse af Afgiftsreglerne bestemmes det endvidere i Lovens § 15, at det er en Auktionsleder forbudt i Tilknytning til en afholdt Auktion at medvirke ved Salg underhaanden af en opraabt,

---

<sup>20</sup>) I utr. J. M. Skr. 24. Septbr. 1936 er det udtalt, at Auktionslederen ikke har Beføjelse til at give Henstand.

men ikke ved Auktionen solgt Genstand eller at modtage Vederlag i Anledning af saadant Salg.

B. Om Fremgangsmaaden ved de frivillige Auktioner over fast Ejendom eller registreringspligtige Skibe, som Fogeden afholder, har den nye Lovgivning ikke givet Regler. Nogen Vejledning kan maaske nok de om Auktionslederauktioner gældende Regler give. Sædvanlig vil man dog snarere følge lignende Regler som ved Tvangsauktion, men heller ikke disse kan anses for bindende<sup>21)</sup>. Der findes imidlertid i den ældre Lovgivning enkelte Forskrifter. Ved Fr. 19. Decbr. 1693 § 9 paabydes det saaledes udtrykkeligt at opraabe 3 Gange efter det højeste Bud (»første, anden, tredje Gang«<sup>22)</sup>); derimod anvendes den i Fr.s § 12 hjemlede Fremgangsmaade ved Auktion over faste Ejendomme (med et tændt Lys, der skulde brænde ud) ikke mere. Naar Fr.s § 8 udtaler, at Rekvirenten eller hans Fuldmægtig altid skal være til Stede ved Auktionen, maa dette dog vistnok blot forstaas saaledes, at Fogeden, naar han maatte ønske det, kan forlange deres Tilstedeværelse, men det forlanges vistnok altid.

Det staar Rekvirenten frit for at lade afholde flere Auktioner, men dette vil der praktisk set kun blive Spørgsmaal om med Hensyn til faste Ejendomme, og det er ogsaa ved Auktion over saadanne kun sjældent.

Hvis Køberen misligholder sine Forpligtelser, skal de købte Varer ifølge Fr.'s § 18 igen sælges paa hans Risiko og Bekostning.

IV. A. Med Hensyn til Tvistigheder under Auktioner, der afholdes af en Auktionsleder, bestemmer Lov 1935 § 16, at Auktionslederen selv afgør Tvistigheder vedrørende Fremgangsmaaden under en frivillig Auktion. De Spørgsmaal, der opstaar f. Eks. om Budsummens Størrelse og hvem, der skal have Hammerslag, er nemlig af en saadan Beskaffenhed, at de maa afgøres straks, og at de uden Betænkelighed kan overlades til Afgørelse af Auktionslederen. Med Hensyn til andre Indsigelser staar den almindelige Adgang til at nedlægge Fogedforbud aaben, men der er tillige Adgang til at nedlægge

<sup>21)</sup> Jfr. herved U. 1877. 253.

<sup>22)</sup> Jfr. J. M. Skr. Nr. 240, 26. Aug. 1911.

Protest til Auktionsbogen, og Auktionen skal da i det Omfang, Protesten nødvendiggør dette, standses, under Forudsætning af, at der, for saa vidt det forlanges af Auktionslederen, uopholdelig stilles en af denne fastsat Sikkerhed for Standsninogens Følger. Auktionslederen tilstiller derefter Fogeden Udskrift af Auktionsbogen, og F o g e d e n afgør<sup>23</sup>), om Protesten har været berettiget, og fastsætter i benægtende Fald den eventuelle Erstatning, idet der finder en Procedure Sted i Overensstemmelse med Rpl. Kap. 52.

For saa vidt angaar de Tilfælde, hvor Auktionslederen afholder T v a n g s a u k t i o n, følger det af Retsplejelovens Regler, at alle Indsigelser maa afgøres af Fogeden ved Kendelse, saaledes at Auktionen i fornødent Omfang maa standses, uden at der i denne Anledning kan kræves Sikkerhedsstillelse, jfr. § 16, Stk. 2.

B. Med Hensyn til frivillige Auktioner over fast Ejendom, der afholdes af F o g e d e n, gælder stadig Reglerne i den midlertidige Lov om frivillige Auktioner Nr. 95, 11. April 1916. Herefter skal Fogedens Afgørelser i disse Auktionssager altid p a a k æ r e s til Landsretten, hvorimod der i Modsætning til, hvad der efter Rpl. § 593 gælder om Klager over Udlæg eller Tvangsauktion, i intet Tilfælde synes at blive Tale om Anke. Dette hænger vistnok sammen med, at Spørgsmaal om Rekvirentens materielle Ret til at afholde Auktion sjældent ved frivillige Auktioner vil blive forelagt Fogeden, men sædvanlig vil finde sin Afgørelse ved de almindelige Domstole.

---

<sup>23</sup>) Denne Afgørelse maa formentlig kunne appelleres efter Rpl.'s Regler om Appel over for Fogedens Kendelser under Tvangsauktion, jfr. Kommenteret Rpl. II. S. 1592, Note 57.

**Anden Underafdeling:**  
**Andre Fyldestgørelsesmaader end**  
**Tvangsauktion.**

---

§ 22.

**I. For Pengekrav.**

A<sup>1</sup>). Naar der gøres Udlæg i Penge eller Pengesedler, der her i Landet er »lovlige Betalingsmidler«<sup>2</sup>), bliver der selvfølgelig ikke Spørgsmaal om at stille disse til offentlig Auktion, men de vil, jfr. § 503, sidste Stk., straks blive endelig udlagt til Ejendom<sup>3</sup>). Hvad fremmed Mønt angaar, maa Fogeden vistnok ogsaa, for saa vidt de har en fast Kurs, kunne udlægge Kreditor dem til Ejendom efter Kursværdien; i hvert Fald maa Kreditor havde Adgang til, i Stedet for at sætte dem til Auktion, i Analogi med Rpl. § 557 at lade dem bortsælge ved et paalideligt Pengeinstitut. Med Hensyn til Værdipapirer, der har Kurs, eller andre Fordringer maa de i Rpl. §§ 557 og 558 angivne Fyldestgørelsesmaader anses for udtømmende, saa at Fordringshaveren ikke kan have Ret til selv at overtage dem til Ejendom efter Kursen eller deres paalydende Beløb<sup>4</sup>).

Hvor ellers udlagte Ting overdrages Udlægshaveren til Ejendom i Stedet for at bortsælges ved Auktion, maa dette anses for en rent privat Disposition (»datio in solutum«), der f. Eks. ikke kan have den eksstingverende Virkning paa senere Hæftelser, som er knyttet til Tvangssalg, og som ogsaa med Hen-

---

<sup>1</sup>) Jfr. N e l l e m a n n: Execution S. 230—1.

<sup>2</sup>) Jfr. herom H e n r y U s s i n g: Obligationsret Alm. Del 3. Udg. S. 32—33.

<sup>3</sup>) Jfr. U. 1889. 481 og N e l l e m a n n: Execution S. 186, Note 1. Se ogsaa herved U. 1940. 961.

<sup>4</sup>) Jfr. U. 1896. 162 (165).

syn til Afkræftelse maa være undergivet Reglerne for frivillige Afhændelser efter K. L. § 20.

B. Lige med kontant Betaling maa stilles Fyldestgørelse gennem Modregning, idet Domhaveren ikke kan vægre sig ved at modtage Betaling i forfaldne Fordringer paa ham selv<sup>5)</sup>, naar disses Rigtighed anerkendes, jfr. Rpl. § 503, 3. Stk. i Slutn., hvormed dog utvivlsomt maa stilles i Klasse, at de er fastslaaet ved retskraftig Dom<sup>6)</sup>. Rpl. indeholder saaledes en særlig Indskrænkning i Adgangen til at gøre Modregning gældende<sup>7)</sup>. Derimod indeholder den ingen selvstændig Hjemmel for Modregning, som ikke iøvrigt er hjemlet<sup>8)</sup>.

C<sup>9)</sup>. For et enkelt Tilfælde er der hjemlet Adgang til efter forsøgt Auktion at overtage det udlagte til Ejendom. Ifølge § 578<sup>10)</sup> er nemlig enhver Pant- eller Udlægshaver<sup>11)</sup>, altsaa ikke blot Rekvirenten, for saa vidt han under Auktionen har gjort det højeste Bud og herved vil faa Andel i Auktionssummen uden dog fuldt ud at fyldestgøres<sup>12)</sup>, berettiget til at forlange sig Ejendommen udlagt for dette, naar han paa Auktionen, forinden Adgang til at byde er sluttet, tilkendegiver denne Hensigt og derved giver fornøden Opfordring til at gøre Overbud. Han har da at forlange Auktionen standset og derefter med Udskrift af det stedfundne<sup>13)</sup>

<sup>5)</sup> Jfr. herved U. 1938. 395 (596) og 1938. 987, hvorom Kommenteret Rpl. I. S. 686, Note 2.

<sup>6)</sup> Jfr. utr. kbh. F.R.K. 27. Maj 1936.

<sup>7)</sup> Jfr. herved Henry Ussing: Obligationsret Alm. Del, 3. Udg. S. 421—22.

<sup>8)</sup> Jfr. U. 1946. 151 med Hensyn til Modregning overfor et Krav paa Feriegodtgørelse. Se iøvrigt herved ovfr. S. 159, Note 7.

<sup>9)</sup> Jfr. N e l l e m a n n: Execution S. 234—36.

<sup>10)</sup> Tidligere T. A. L. § 38.

<sup>11)</sup> Om ensidige Grundbyrder jfr. Vinding Kruse: Ejendomsretten 2. Udg. III. S. 1553, men cfr. om de gensidige smst. S. 1555.

<sup>12)</sup> Cfr. herved U. 1937. 960 og 1938. 130.

<sup>13)</sup> En saadan Udskrift synes egentlig ikke fornøden, naar ogsaa selve Auktionen efter Rpl., i Modsætning til tidligere efter T. A. L., afholdes af Fogeden, jfr. saaledes ogsaa ved almindeligt Auktionssalg §§ 541, 560, 1. Stk. i Slutn.; muligvis beror Bestemmelsen paa en Inkurie, jfr. R. U. Nr. 18 i U. 1920. B. 198.

samt med Bevis for, at han har opfyldt Auktionsvilkaarene<sup>14)</sup>, at henvende sig til Fogeden (eller eventuelt Skifteretten) for af denne at faa sig Ejendommen udlagt<sup>15)</sup>. Den, der saaledes lader sig Ejendommen udlægge, maa have samme Ret som Auktionskøberen til at forlange de Behæftelser, der ikke dækkes af Købesummen, udslettede. Angaaende denne Bestemmelse, navnlig om det ved Lov Nr. 81, 23. Marts 1932 tilføjede 2. og 3. Stykke, maa forøvrigt henvises til Ejendomsretten<sup>16)</sup>.

D<sup>17)</sup>. Som berørt, findes der i §§ 557 og 558<sup>18)</sup> nogle særlige Bestemmelser om Adgangen til at søge Fyldestgørelse i Værdipapirer og Fordringer.

Naar der er gjort Udlæg i Værdipapirer, som har Kurs paa Københavns Børs, eller i udenlandske Statspapirer, Aktier og lignende Effekter, paa hvilke der noteres Kurs paa fremmede Børser, skal Fogeden efter § 557 efter Udlægshaverens Begæring besørge disse Effekter solgt ved et paalideligt Pengeinstitut (ikke ved en Vekselmægler som efter K. L. § 155), og det siges udtrykkelig, at de »ikke bliver at forauktionere«.

Efter § 558 kan Udlægshaveren, naar Udlæg er givet i Fordringer af anden Beskaffenhed, ved en af

<sup>14)</sup> Se herved U. 1940. 171 og V. L. T. 1941. 24.

<sup>15)</sup> Fogeden maa da vistnok ogsaa kunne tage Spørgsmaal om, hvor vidt vedkommende Pant- eller Udlægshaver har opfyldt Vilkaarene, under Paakendelse, jfr. U. 1923. 198. Derimod er det i Dom U. 1929. 1161 antaget at ligge uden for Fogedrettens Kompetence ex officio at rejse Spørgsmaal om, hvorvidt der ved Transporten paa den paagældende Pantefordring er sket en Overtrædelse af en Kreditforenings Statutter. Se i øvrigt herved U. 1929. 569, 1934. 1089, 1935. 369, 1935. 1100, alle refereret Kommenteret Rpl. I. S. 794—795.

<sup>16)</sup> Vinding Kruse: Ejendomsretten 2. Udg. III. S. 1699—1700, Torp-Grundtvig: Tingsret S. 384—85, jfr. ogsaa Domme U. 1908. 673, 1907. 197, 1906. 737, 1902. 775, 1898. 101, 1895. 479 samt om § 578, 2. og 3. Stk., foruden de hos Vinding Kruse 1. c. anførte Afgørelser U. 1932. 219, 245, 1933. 241 (H), 1934. 107 (H), 154, 587, 696 (H), 1935. 991, 1936. 627, 1940. 622 (H), 1941. 731 (H) og 1942. 310 (H). Se ogsaa J. D. 1942. 109.

<sup>17)</sup> Jfr. Nellesmann: Execution S. 183—84, 236—37, Auction S. 88—90.

<sup>18)</sup> Jfr. tidligere T. A. L. §§ 17 og 18.

ham antaget Inkassator, der skal autoriseres af Fogeden, jfr. §'ens 2. Stykke<sup>19)</sup> og stille Sikkerhed efter Fogedens Bestemmelse, lade dem indkræve hos vedkommende Skyldner, efterhaanden som de forfalder<sup>20)</sup>. Han har dog ogsaa Adgang til at stille Fordringerne til Auktion, og dette vil han sædvanlig foretrække, naar der vil hengaa længere Tid, før Forfaldstiden indtræder.

De Pengebeløb, der indkommer, naar der gaas frem efter §§ 557 og 558, skal efter § 559 indbetales til Fogeden, som derefter har at gaa frem efter Reglerne i §§ 554 og 555.

E<sup>21)</sup>. Der antoges efter den tidligere Procesordning ikke blot i det særlige, i D. L. 5—7—8 og 9 med Hensyn til Pant-  
haveren hjemlede Tilfælde, men i al Almindelighed at bestaa en Adgang for Rekvirenten til, i Stedet for at sætte Ejendommen til Auktion, at søge Fyldestgørelse i en fast Ejendom, der tilhører Rekviritus, paa den Maade, at Rekvirenten overtager den almindelige Administration af Ejendommen og da oppebærer de deraf flydende Indtægter, saaledes at Nettoudbyttet gaar af paa hans Tilgodehavende<sup>22)</sup>. Denne Ordning<sup>23)</sup> gav imidlertid Udlægshaveren en ret betænkelig Adgang til at spekulere paa Ejerens Bekostning<sup>24)</sup>, og den ophævedes derfor i Almindelighed ved Rpl.

a. Herefter skal nemlig Domhaveren, naar den domfældte er Ejer af Ejendommen, ikke mere kunne skaffe sig Fyldestgørelse gennem en saadan Tvangsbrug af den, jfr. § 504 e contrario. Dog maa der ogsaa efter Rpl. antages at

<sup>19)</sup> Cfr. U. 1929. 578 om en ikke af Fogeden autoriseret Person. Cfr. ogsaa J. D. 1937. 100.

<sup>20)</sup> Jfr. U. 1928. 621 og 1929. 578 samt før Rpl. U. 1896. 162, 1899. 335, 1899. 428, 1903. 549, 1908. 423, 1910. 756.

<sup>21)</sup> Jfr. N e l l e m a n n: Execution S. 231, 250—54.

<sup>22)</sup> Efter svensk Ret er Forholdet efter en Lov af 17. Juni 1921 det, at man anerkender Tvangsforvaltning af fast Ejendom som sideordnet med Auktion, jfr. Åke Hassler: Executionsrätt II. S. 414 ff. og Karl Olivecrona: Utsökning S. 204—205.

<sup>23)</sup> Jfr. angaaende den nærmere Ordning Torp-Grundtvig: Tingsret S. 692—95.

<sup>24)</sup> Jfr. Mot. til Civilprocesudkastet 1899 Sp. 139 (241—42).

være opretholdt den hidtil bestaaende Adgang for Rekvirenten til, naar Ejendommens Salgsværdi efter den under Udlægsforretningen foretagne Vurdering ikke kan antages at være tilstrækkelig til at dække Udlægshaveren, midlertidig, indtil Tvangsauktionen kan finde Sted, tillige at oppebære Indtægterne af Ejendommen<sup>25)</sup>, jfr. Motiverne<sup>26)</sup> til og Forudsætninger i Rpl. § 505, 3. Pkt., og § 529, 1. Stk. Denne Adgang bliver i Praxis hyppig benyttet<sup>27)</sup>.

b. Ellers skal der kun gives Domhaveren Adgang til at søge Fyldestgørelse i en Ejendoms Indtægter i Tilfælde, hvor den domfældte ikke selv er Ejer af Ejendommen, men alene har en Brugsret over den. Efter § 504 kan der nemlig gøres Udlæg i Domfældtes Leje-, Forpagtnings- eller Fæsterettigheder<sup>28)</sup> eller i andre Brugsrettigheder over faste Ejendomme (herunder ogsaa indbefattet den Indtægtsnydelsesret, der f. Eks. tilkommer Beneficiarer) paa den Maade, at Ejendommen ved Fogedens Foranstaltning administreres til Domhaverens Fordel, og Indtægterne af den benyttes til dennes Dækning paa samme Maade som ellers de ved Tvangsauktion indvundne Beløb. Om nogen almindelig Fordeling af Indtægtsbeløbet, saaledes som af Auktionssummen, naar Ejendommen endelig realiseres, jfr. navnlig §§ 568 og 581, bliver der dog her ikke Tale, men Indtægterne maa forudsættes alene at skulle komme den paagældende Domhaver selv til Gode, jfr. de lige anførte Udtryk i § 504 »administreres til Domhaverens Fordel« og »Indtægterne af den benyttes til dennes Dækning«, og § 508, næstsidste Stk.,

<sup>25)</sup> Jfr. U. 1888. 902.

<sup>26)</sup> anf. Sted samt ad § 351 Sp. 151 (254).

<sup>27)</sup> Jfr. om saadant Udlæg i Lejeindtægten sammen med Udlæg i Ejendommen Dom U. 1933. 764. Det maa dog ogsaa ved saadant Udlæg være en Forudsætning, at det ikke drejer sig om Oppebærelse af Indtægter længere ud i Fremtiden, jfr. U. 1938. 139 refereret ovfr. S. 73—74, Note 42, hvor Spørgsmaalet om særskilt Udlæg i Lejeindtægt uden Forbindelse med Udlæg i fast Ejendom behandles.

<sup>28)</sup> Under Udtrykket »Domfældtes Lejerettigheder« gaar ikke det Lejekrav, som en Lejer maatte have paa en Fremlejetager. Om der kan gøres Udlæg i et saadant Krav, maa afgøres efter Reglerne i Rpl. § 511.

hvorefter Ejendommen igen skal overleveres til Skyldneren, saa snart Domhaveren er blevet dækket. En anden Sag er, at tidligere berettigedes Ret kan være til Hinder for, at Domhaveren saaledes overtager Ejendommens Administration.

Det siges nemlig udtrykkelig i Slutn. af § 504, hvad der forøvrigt maa anses for en Selvfølge, at hele den nævnte Ordning kun kan finde Sted, »for saa vidt saadant kan ske uden at krænke andres Ret«. Navnlig vil selve Brugsrettens personlige Karakter kunne udelukke den paagældendes Kreditorer fra at udøve den. Hvor Brugsretten undtagelsesvis ligefrem kan overdrages til andre, jfr. saaledes Lov om Fæstegaardes Bortforpagtning 25. Juni 1870 § 3, vil Udlejeren selvfølgelig ikke kunne modsætte sig, at Lejetagerens Kreditorer lader sig give Udlæg til Forauktionering i Brugsretten, hvis de foretrækker denne Fremgangsmaade, hvorved den særlige Ordning efter § 504 bliver overflødig. Den vil derimod finde sin Hovedanvendelse i de, dog næppe meget talrige Tilfælde, hvor Brugsretten vel ikke er ligefrem overdragelig, men det dog ikke er udelukket, at en Udøvelse af Rettigheden i større eller mindre Grad kan foregaa ved andre end Lejetageren selv<sup>29)</sup>.

Som noget nyt er der dog ved Rpl. i Lighed med, hvad der ofte gælder i fremmed Ret<sup>30)</sup>, indført en vis offentlig Kontrol med Domhaverens Administration. Ifølge § 508 skal nemlig Fogeden overgive Administrationen til en af ham godkendt Bestyrer og træffe de iøvrigt fornødne Foranstaltninger. Denne Bestyrer skal aflægge Regnskab til Fogeden og aflevere Overskudet til denne, og alle Spørgsmaal angaaende Ejendommens Bestyrelse, Regnskabsaflæggelse og den tvungne Administrationens Ophør skal afgøres af Fogeden.

For saa vidt Ejendommens Bestyrelse maatte give Under-skud, hæfter Domhaveren herfor, og Fogeden kan med Hen-

---

<sup>29)</sup> Jfr. Mot. til Civilprocesudkastet 1899 ad § 350 Sp. 151 (253—54).

<sup>30)</sup> Saaledes efter tysk Ret ifølge Reichsgesetz über die Zwangsversteigerung und die Zwangsverwaltung af 24. Marts 1897 I. Abschnitt. Titel 3 §§ 146—161, jfr. Arthur Nussbaum: Die Zwangsversteigerung und Zwangsverwaltung (1916) S. 208 ff. og Adolf Schönke: Zwangsvollstreckungsrecht (1939) S. 173—75.

syn hertil afkræve ham en Sikkerhedsstillelse, naar han anser det fornødent.

c. Uafhængigt af disse Bestemmelser maa dog antages at være opretholdt den særlige Ret, der ved D. L. 5—7—8 og 9 er hjemlet Panthaverne i en fast Ejendom til at tage Pantet til Brugelighed<sup>31)</sup>. Opretholdt er ogsaa den Adgang, som ved Amtstuefr. 8. Juli 1840 § 21 for Skatterestancer hos »Beneficiarier, Fideicommissarier og Usufructuarier« er hjemlet det offentlige til at overtage Ejendommens Administration for at blive fyldestgjort gennem dens Indtægter, jfr. § 609, 2. Stk., og Motiverne<sup>32)</sup>. De Forskrifter, der i Amtstuefrdn. gives om Administrationen, minder dog stærkt om Rpl.'s Ordning. Derimod foreskriver D. L. 5—7—9 ikke nogensomhelst offentlig Kontrol med Panthaverens Bestyrelse, og skønt Grundene til at paabyde en saadan Kontrol her ganske synes at passe, lader Bestemmelserne i § 508, der udtrykkelig er begrænset til det Tilfælde, at »Fyldestgørelse søges paa den i § 504 omhandlede Maade«, altsaa gennem Udøvelse af en domfældts Brugsrettigheder, sig næppe overføre paa dette Tilfælde, hvor der ifølge en viljesbestemt Panteret søges Fyldestgørelse i Indtægterne af Pantsætterens Ejendom. En anden Sag er, at Pant haveren overfor Ejereren maa have Regnskabspligt, og at han efter D. L. 5—7—6 kan ifalde Erstatningskrav for Skade, der tilføjes Pantet<sup>33)</sup>.

<sup>31)</sup> Et Skadesløsbrev giver ikke uden videre Ret til at tage Pantet til Brugelighed, jfr. U. 1925. 979, men hertil maa ligesom ved Adgangen til Eksekution uden Lovmaal og Dom efter Rpl. § 478 Nr. 4 kræves en klar Anerkendelse fra Skyldneren af Gældens Størrelse og Forfaldstidens Indtræden, f. Eks. ved et Forlig, jfr. Vinding Kruse: Ejendomsretten, 2. Udg. III. S. 1691 og U. 1929. 738 (H). Adgangen til at tiltræde Pantets Brug tilkommer derimod ogsaa den, der har Pantebrevet i Haandpant, jfr. Vinding Kruse l. c. S. 1692. Om Tinglysning af Brugspant, se U. 1928. 738. Om Udtagelsesret efter Rpl. § 509, 2. Stk., se U. 1929. 530. Se endvidere U. 1934. 625 om Retten til ikke oppebaarne Lejesummer.

<sup>32)</sup> til Civilprocesudkastet 1899 Sp. 151 (253).

<sup>33)</sup> Jfr. herved Vinding Kruse: Ejendomsretten, 2. Udg. III. S. 1692—93, Højesteretsdomme U. 1925. 55 og 1927. 602 samt med Hensyn til Dispositioner til Skade for en bedre prioriteret Panthaver U. 1932. 783 (H) og 1933. 620.

## II. For andre Krav.

### § 23.

#### A. Paa Grundlag af Dom eller Forlig.

I. A. Med Hensyn til Krav paa andet end Penge var det normale Middel til at fremtvinge dem efter den tidligere Procesordning Tvangsmulkter, subsidiært Gældsfængsel, efter de nærmere Regler i Fr. 6. April 1842; dog var der ved Siden deraf hjemlet Domhaveren en vis Adgang til at faa sig Erstatning tilkendt for Pligtens Ikke-Opfyldelse.

Efter Rpl. afskaffés derimod Systemet med Tvangsmulkter og Gældsfængsel helt ved civilretlige Forpligtelser<sup>1)</sup>, og man opstiller i Stedet derfor, navnlig efter fransk Rets Forbillede<sup>2)</sup>, i § 493 den Regel for Eksekution af Handlingsdomme, at den skal ske derved, at Domhaverens Interesse i Dommens Efterkommelse anslaaes i Penge, og at Beløbet derefter inddrives, hvorhos der i § 499 foreskrives særlig Straf for modvillig Oversiden af Dommen. Som Grund til, at man har opgivet det hidtilværende System, anføres det i Motiverne<sup>3)</sup>, at dets praktiske Brugbarhed beror paa, at Tvangsmulkterne om fornødent kan afløses af Gældsfængsel; men at tillade en privat Person til Fremtvingelse af en civilretlig Forpligtelse<sup>4)</sup> efter eget For-godtbefindende at berøve en anden hans personlige Frihed, tilmed, som det hjemledes ved en Fr. 17. Febr. 1847 § 6, for et Tidsrum af indtil 3 Aar, maa anses for at være i bestemt Strid med moderne Grundsætninger. Der kan ogsaa frem-

---

<sup>1)</sup> Jfr. fra Overgangstiden Domme i Medfør af Rpl. § 1036 U. 1920. 53, 57 og 456 (459).

<sup>2)</sup> Code civil art. 1142: »Toute obligation de faire ou de ne pas faire se résout en dommages et intérêts, en cas d'inexécution de la part du débiteur«.

<sup>3)</sup> til Civilprocesudkastet 1899 Sp. 133 (235) ff.

<sup>4)</sup> Cfr. derimod om Forpligtelser overfor det offentlige ndfr. S. 264.

komme et stærkt Misforhold mellem Middel og Maal, naar det tillades en Domhaver til Fremtvingelse af en maaske i sig selv ubetydelig Rettighed at anvende Tvangsmulκτη næsten uden Tidsgrænse, ligesom det er betænkeligt, at Tvangsmulκτη kan anvendes uden positivt Bevis for, at der foreligger virkelig Modvilje fra Domfældtes Side, medens paa den anden Side den i og for sig ubillige Ordning, at Domhaveren selv skal betale Omkostningerne ved Domfældtes Hensættelse i Gælds fængsel, gør et meget væsentligt Skaar i Systemets Effektivitet.

Det er dog et Spørgsmaal, om disse Betragtninger er tilstrækkelig vægtige til at begrunde en fuldstændig Afskaffelse af det tidligere System, der vistnok gennemgaaende havde virket godt, og som ogsaa findes i adskillige fremmede Procesordninger<sup>5)</sup>. Det vilde vistnok, til at fjerne de væsentligste Betæneligheder ved det, have været tilstrækkeligt noget at begrænse dets Omraade, saaledes at det navnlig helt udelukedes ved Forpligtelser af mere personlig Karakter, og at der tillagdes Dommeren en regulerende Myndighed ved dets Anvendelse paa lignende Maade som med Hensyn til personlige Tvangsmidler overfor Vidner efter § 177, 2. Stk.<sup>6)</sup>. Paa den anden Side vil det Straffængsel paa det offentliges Bekostning, som Rpl. indfører for Tilsidesættelsen af Handlingsdomme, vistnok hyppigere end hidtil kunne medføre Frihedsberøvelse for den domfældte, og den Ansættelse af Domhaverens Interesse i Penge, der skal finde Sted, vil, som det nedenfor nærmere vil blive omtalt, ofte volde betydelig Vanskelighed. Betegnende er det ogsaa, at man i fransk Retspraksis til en vis Grad har søgt at komme bort fra Lovbogens Ordning, der vistnok nærmest kun er en Rest af den gamle romerretlige Sætning »*condemnatio semper pecuniaria*«, og under Navn af Erstatning har paalagt den domfældte Ydelser, der i Virkeligheden ikke er bestemt efter det Tab, som Domhaveren har lidt, men efter Hensynet til derigennem indirekte at tvinge den domfældte til at efterkomme selve Handlefor-

<sup>5)</sup> Saaledes efter den tyske C. P. O. § 888, den østrigske Exekutionsordning § 354 og den norske Tvangsfuldbyrdseslov § 239.

<sup>6)</sup> Jfr. D. Rpl. I. S. 218 og Tvis t e m a a l S. 165.

pligtelsen, saaledes at Dommen endogsaa ligefrem kan lyde paa, at Domfældte skal betale saa og saa meget for hver Dag, han sidder Dommen overhørig<sup>7)</sup>).

Det er imidlertid kun med Hensyn til civilretlige Forpligtelser, at Tvangsmulκτη afskaffes. Derimod kan Tvangsmulκτη stadig anvendes til Fremtvingelse af Forpligtelser mod det offentlige, jfr. herved Rpl. § 997, 3. Stk., hvorefter der i Domme, »hvørved nogen tilholdes at opfylde en Forpligtelse mod det offentlige« kan fastsættes »en fortløbende Bøde«, der tilfalder Statskassen<sup>8)</sup>. Saadan Bøde maa idømmes i Strafferetsplejens Former<sup>9)</sup>. Om de Tilfælde, hvor Loven hjemler en Forvaltningsmyndighed Adgang til selv at fastsætte Tvangsbøder, maa henvises til Forvaltningsretten<sup>10)</sup>.

a. Som det normale Middel til Fyldestgørelse af Handlingsdomme tænker Loven sig altsaa en vis Godtgørelse i Penge. De nærmere Regler herom findes i § 493.

I §ens 2. Stk. forudsættes et saadant Pengevederlag allerede at kunne være fastsat i selve Dommen. Der kan vel ikke være Tale om, at Sagsøgte under Sagen kan nedlægge Paastand paa, at Dommen skal lyde paa Pengebetaling som Alternativ; han vilde jo ellers altid paa den Maade kunne fri sig for sin Handleforpligtelse. Derimod maa en saadan Adgang staa Sagsøgeren aaben, saaledes at han, om han ønsker det, kan faa Dommen affattet som en alternativ Namsdom, der om fornødent eksekveres paa den for saadanne Domme almindelige Maade, men han maa da altid

<sup>7)</sup> Jfr. Garsonnet & Cézard Bru: *Traité de procédure* 3. éd. IV. S. 10 ff.

<sup>8)</sup> Jfr. som Eksempler U. 1922. 56: Paalæg efter Sundhedsvedtægten; 1924. 801: Udlevering af Førerbevis; 1922. 91 (H), 1922. 938 og 1927. 40 (H): Paalæg efter Bygningslovgivningen; 1924. 100 og 1930. 179: Genoprettelse af nedlagt Husmands- eller Avlsbrug; U. 1936. 1023: Paalæg efter Færdselsloven og U. 1936. 1152: Paalæg efter Brandpolitiloven.

<sup>9)</sup> Jfr. U. 1943. 197, der afviste en i den borgerlige Retsplejes Former anlagt Sag, under hvilken en Kommune under Tvangsbøde havde paastaet en Person tilpligtet at ophøre med en Beboelse, der formentes at stride mod Bygningsreglementet. — Alle de i Note 8 nævnte Eksempler angaar ogsaa Straffesager.

<sup>10)</sup> Jfr. Poul Andersen: *Forvaltningsretten*, 2. Udg. S. 533 ff.

finde sig i at blive fyldestgjort gennem Domfældtes Betaling af den fastsatte Vederlagssum. Sagsøgeren maa imidlertid ogsaa, hvis han foretrækker det, kunne paastaa Dommen affattet saaledes, at den principalt paalægger Sagsøgte direkte Opfyldelse, men samtidig subsidiært fastsætter en Godtgørelsessum. Han kan da, naar Domfældte ikke efterkommer Dommen, først forsøge Straffesag efter Reglerne nedenfor under b, og, hvis dette ikke fører til noget, lade det i Dommen fastsatte Beløb inddrive, ligesom der heller ikke omvendt er noget til Hinder for, at den, der subsidiært har faaet en Godtgørelsessum fastsat, først forsøger denne inddrevet og, hvis dette ikke lykkes, derefter anlægger Straffesag<sup>11)</sup>.

Hvis der ikke i selve Dommen er fastsat et saadant Pengevederlag (hvad der i Praksis ikke plejer at ske), kan Domhaveren ifølge §'ens 2. Stk. under Fogedforretningen faa et Beløb fastsat. Endelig vil Pengevederlaget ifølge §'ens sidste Stk. ogsaa kunne fastsættes under den Straffesag, der ifølge § 499 maatte blive anlagt mod Domfældte.

Om noget Vederlagsbeløb bliver der dog ikke Tale, for saa vidt en efter Dommens Afsigelse indtraadt Umulighed eller andre lignende Omstændigheder (f. Eks. Opfyldelse, Eftergivelse eller Kreditors Mora) efter den borgerlige Rets Grundsætninger har befriet Domfældte uden tillige at medføre Erstatningspligt for ham; paa Grund af Reglen om »perpetuatio obligationis« i Tilfælde af Skyldnerens Mora<sup>12)</sup> vil dog en efterfølgende Umulighed kun sjældent medføre denne Virkning.

Angaaende selve Fastsettelsen af Vederlagsbeløbets Størrelse indeholder § 493 nærmere Regler særlig for det praktisk vigtigste Tilfælde, at det skal ske under Fogedforretningen<sup>13)</sup>, men lignende Synspunkter maa finde Anvendelse, hvor Pengevederlaget fastsættes ved selve Dommen eller senere under Straffesagen.

<sup>11)</sup> Jfr. Mot. til Udkast 1899 ad § 339 Sp. 146—47 (248—49).

<sup>12)</sup> Jfr. Jul. Lassen: Haandbog i Obligationsret, Alm. Del, 3. Udg. S. 440, Henry Ussing: Obligationsret, Alm. Del, 2. Udg. S. 138—39.

<sup>13)</sup> Om Sportuleringen i disse Tilfælde, se Skattedepm. Skr. Nr. 28, 26. Januar 1922.

Fogeden skal fastsætte det Pengebeløb, hvortil Domhaverens Interesse maa anslaaes<sup>14</sup>). Men tilføjes det yderligere: »Kan Ydelsen i og for sig ikke anslaaes til Penge, kan Fogeden i Stedet derfor sætte en Godtgørelse i Penge«. Herved stilles der i Virkeligheden Fogeden en ganske umulig Opgave, naar han saaledes i Penge skal vurdere, hvad der netop forudsættes at være uvurderligt, og denne Ordning vil da let give Vilkaarligheden et stort Spille- rum. Den Maalestok, som Motiverne<sup>15</sup>) mener at finde i Ar- ten og Styrken af den Interesse, Dommens Opfyldelse har for Domhaveren, har næppe nogen synderlig objektiv Værdi, og naar det tilføjes, at det vil være naturligt kun at fastsætte en ringe Godtgørelse, hvor den hele Proces nærmest kun beror paa Trættekærhed og Retshaveri fra Domhaverens Side, og omvendt en meget stor Godtgørelse, hvor den er afgørende for Domhaverens Ve og Vel, — synes dette ret selvfølgelig. Hovedsynspunktet maa dog være, hvad der for Domha- veren kan anses for at være en rimelig Erstatning eller Godtgørelse, medens det ikke vilde være stemmende med Lovens Tankegang, om Fogeden, i Lighed med den ovenfor be- rørte franske Retspraksis, vilde bestemme Beløbet efter, hvad der overfor den domfældte kunde antages at ville virke som praktisk Motiv til, at han i Stedet opfylder selve sin Handleforpligtelse.

Fogeden skal i Reglen foretage Ansættelsen med Bistand af Vidnerne (eventuelt det enkelte Vidne), som er til Stede ved Forretningen, eller andre særlig tilkaldte Mænd, jfr. § 480, 2. Stk.<sup>16</sup>), men han fastsætter dog Pengevederlaget efter sit

<sup>14</sup>) Jfr. Domme U. 1924. 168 (Interesse i Regnskabsaflæggelse ikke fastsat), 1926. 53 (Interesse i Afgivelse af en Specifikation derimod fastsat), J. D. 1942. 205 (Interessen i en mod Rekvirentens Rettigheder stridende Konkurrence fastsat til 400 Kr. aarlig) samt utr. kbh. F. R. KK. 20. April 1920 (i Stedet for et Brændselsrum, der var berøvet Domhaveren, givet et nyt Rum samt Erstatning for Udgifter til Ned- bæring, da Rummet laa paa Loftet i Stedet for tidligere i Kælderen), 21. August 1920 (Interessen i Trappebelysning fastsat), 6. September 1920 (givet Erstatning for Ting, der ikke ifølge Dom var tilbageleve- rede, men ikke for mulige Mangler ved de tilbageleverede Ting).

<sup>15</sup>) til Civilprocesudkastet 1899 Sp. 135 (237).

<sup>16</sup>) Jfr. herved R. U. Nr. 208 i U. 1923. B. 271.

Skøn over Omstændighederne uden at være bundet ved disse Mænds Anskuelse. Som almindeligt Synspunkt angives det, at Fogeden navnlig har at drage Omsorg for, at Domhaveren faar fuldstændig Erstatning, og i Tvivlstilfælde hellere har at fastsætte denne rigelig end at udsætte Domhaveren for at lide noget Tab ved, at Dommen ikke efterkommes<sup>17)</sup>. Men der kan, naar Ydelsen overhovedet lader sig ansætte i Penge, ikke være Tale om at gaa ud over dens virkelige Værdi og f. Eks. tillægge Domhaveren en særlig Godtgørelse for den Tort, han maaske lider ved ikke, som han ønskede, at faa selve Tingen.

b. Som berørt er der endvidere hjemlet Straff for den, der modvillig undlader at efterkomme en Handlingsdom<sup>18)</sup>, idet der ifølge § 499 af Domhaveren kan anlægges en privat Straffesag, hvorunder han kan faa den domfældte dømt til Straff af Bøder eller Hæfte<sup>19)</sup>.

Naar Straffedom saaledes er afsagt over Domfældte, har endelig ogsaa Politiet paa Domhaverens Begæring at yde Bistand til hans Rets Gennemførelse ved at opsøge og fragte Domfældte de ham frakendte Ting, hindre ham i at foretage Overtrædelseshandlinger, tilintetgøre, hvad der er foretaget i Strid med Domhaverens Ret, og deslige. Dette faar dog særlig Betydning med Hensyn til Undlædelsesdomme, jfr. om disse straks nedenfor under B.

B. De samme Eksekutionsmidler skal ifølge §§ 497 og 499 ogsaa finde Anvendelse paa det Tilfælde, at den domfældte skal undlade noget; men Hensyn til saadanne Undlædelsesdomme hjemlede forøvrigt allerede tidligere Fr. 6. April 1842 § 8 en ganske lignende Ordning. Der bliver altsaa ogsaa, naar saadanne Domme tilsidesættes, Spørgsmaal enten om Erstatning eller Godtgørelse eller om Straff<sup>20)</sup>. Denne vil end-

<sup>17)</sup> Jfr. om Beviset for Skadens Størrelse i Almindelighed Jul. Lassen: Haandbog i Obligationsret, Alm. Del, 3. Udg. S. 353 ff.

<sup>18)</sup> Ved Højesteretsdom U. 1940. 36 er det antaget, at der ikke kan gives Handlingsdom under Straffansvar efter Rpl. § 499 til Gennemførelse af »S a m k v e m s r e t t e n«. Cfr. derimod Dissensen. Sml. herved Note 27 og ndfr. S. 292.

<sup>19)</sup> Se herved U. 1941. 175 og J. D. 1942. 99.

<sup>20)</sup> Jfr. U. 1927. 128: Paalagt Domfældte en Erstatning af 100 Kr. og en Bøde paa 100 Kr. for Overtrædelse af et ved Dom paalagt Forbud mod Færdsel paa en Vej. Jfr. ogsaa U. 1935. 1105: En Blad-

ogsaa her kunne komme til at virke stærkere end ved de positive Handlingsdomme, idet Straf ifølge § 499 vil kunne anvendes, »hver Gang en særskilt Tilsidesættelse af Dommen foreligger«, altsaa hver Gang Domfældte forsætlig handler mod Dommens Forbud, medens der, naar Domfældte først en Gang er straffet for Undladelse af at foretage den Handling, der er paalagt ham ved Dommen, ikke bliver Tale om yderligere Straf for fortsat Undladelse af selve denne Handling<sup>21</sup>). Der vil ogsaa, naar Dommen kan overtrædes ved en Række af Handlinger, blive Spørgsmaal om Erstatning efter § 497, jfr. § 493, hver Gang Dommen tilsidesættes, jfr. § 498.

II. I visse Tilfælde er der dog aabnet Domhaveren Adgang til direkte Eksekution til Fremtvængelse af en positiv Handleforpligtelse (derimod ikke en blot Undladelles-pligt). I §§ 494—496 gives der nærmere Regler herom<sup>22</sup>).

Herefter skal Fogeden for det første i det Tilfælde, at Domfældte skal fravige Besiddelsen af en fast Ejendom eller tilstede Domhaveren en vis Raadighed over den, saa vidt gørligt, umiddelbart fremtvænge Dommens Efterlevelse ved Domfældtes Udsættelse eller paa anden lignende Maade<sup>23</sup>)<sup>24</sup>).

---

handler, som ved Dom var kendt uberettiget til i Erhvervsøjemed at udleje forskellige Ugeblade, i Medfør af § 499 straffet med en Bøde af 100 Kr. for Overtrædelse af Dommen, og U. 1938. 230: En Grosserer, der ved Dom var kendt uberettiget til at medvirke ved Salg af nogle nærmere specificerede Artikler, idømt Bøde af 100 Kr. i Medfør af § 499. — Se endvidere herved J.D. 1946. 150 vedr. Undladelse af at benytte Naboens Grund. Cfr. derimod J.D. 1937. 58, refereret Kommenteret Rpl. I. S. 674, vedrørende Overtrædelse af et Konkurrenceforbud.

<sup>21</sup>) Jfr. Mot. til Civilprocesudkastet 1899 Sp. 136 (238).

<sup>22</sup>) Jfr. tidligere Fr. 6. April 1842 §§ 1 og 5.

<sup>23</sup>) Jfr. U. 1925. 201: Husejer tilpligtet at ryddeliggøre en Lejlighed, som han uden Kommunalbestyrelsens Samtykke havde udlejet, jfr. Lov Nr. 168, 1. Maj 1923 § 1, IV, saaledes at Lejligheden i modsat Fald vilde være at ryddeliggøre af Fogeden »overensstemmende med Rpl. § 494 eller dens Analogi«. Cfr. derimod U. 1941. 187 m. H. t. Indsættelse i Ejendom i Henhold til en af Vandsynsmænd afsagt Kendelse.

<sup>24</sup>) Se herved U. 1945. 994 og ndfr. S. 280 om Fogedens Bistand til Udsættelse af en Ægtefælle af Parternes fælles Lejlighed ved Separation eller Skilsmisse, naar Bevillingen eller

Lyder Dommen paa, at Domfældte skal udlevere en rørlig Ting, har Fogeden ligeledes umiddelbart at sætte Dommen i Værk ved at fratage Domfældte Tingen, om fornødent med Magt<sup>25</sup>). Forefindes Tingen ikke under Forretningen, kan Domhaveren dog ogsaa i dette Tilfælde fordr sin Interesse ansat til Penge efter Reglerne i § 493<sup>26</sup>). Naar Dommen lyder paa, at Domfældte skal udlevere et Barn, skal Fogeden ligeledes sætte den umiddelbart i Værk ved at fratage Domfældte Barnet og overgive det til rette Vedkommende<sup>27</sup>). I disse Tilfælde finder Bestemmelsen i § 520 om den domfældtes Paavisningspligt Anvendelse, saaledes at der eventuelt kan anvendes Hæfte for at gennemføre den<sup>28</sup>).

De fornævnte tre Tilfælde af direkte Eksekution danner et naturligt Supplement til Reglerne om umiddelbare Fogedforretninger efter Rpl. § 609, idet de maa anvendes, hvor Forholdet ikke har den Klarhed eller iøvrigt opfylder de Betingelser, som § 609 kræver.

Skal Domfældte ifølge Dommen udføre et Arbejde eller træffe andre lignende Foranstaltninger, kan Fogeden efter Omstændighederne tillade Domhaveren at lade saadant foretage ved andre, saaledes at Udlæg derefter kan gøres for det efter en af Fogeden godkendt Regning hertil medgaaede Beløb<sup>29</sup>). Er omvendt Domhaveren kendt berettiget til at udføre

---

Dommen har truffet Bestemmelse om, hvem af Ægtefællerne der skal have Lejligheden.

<sup>25</sup>) Jfr. herved utr. kbh. F. R. K. 11. Februar 1932: Da Rekviritus uden Betingelser var dømt til Udlevering af en Cykle, kunde Udleveringen ikke gøres afhængig af, at Rekvirenten betalte ham en Gæld.

<sup>26</sup>) Jfr. U. 1923. 331 (338 H).

<sup>27</sup>) Se herved V. L. T. 1930. 229, hvorom ndfr. i Note 36. Se endvidere m. H. t. en eventuel Anvendelse af § 495 til Gennemførelse af »Samkvemsretten« med Børn O. A. B o r u m U. 1939. B. 302 ff. og Familieretten I., 2. Udg. S. 73 samt Højesteretsdom U. 1940. 36 (med Dissens) og Bemærkninger hertil af C. D. R u m p T. f. R. 1940. 452. Sml. ovfr. Note 18. Om umiddelbar Fogedforretning til Gennemførelse af Samkvemsretten se U. 1945. 828 (H) og ndfr. S. 280.

<sup>28</sup>) Jfr. m. H. t. en Indsættelsesforretning U. 1922. 995.

<sup>29</sup>) Jfr. U. 1924. 877 og utr. kbh. F. R. K. 28. Maj 1936: tilladt Nedtagning af et Skilt ved andre. Cfr. derimod J. D. 1937. 70, refereret K o m m e n t e r e t R p l. I. 673 og ovfr. S. 42, Note 70.

en Handling mod at erstatte den herved bevirkede Skade, eller Domfældte kendt pligtig til at foretage noget imod at faa Udgifterne derved erstattet af Domhaveren, er Fogeden paa vedkommendes Forlangende pligtig til, om fornødent med sagkyndiges Bistand, at afgøre Spørgsmaal om Udførelsen af Dommen saavel som at bestemme Størrelsen af den Erstatning, der skal udredes i Forbindelse med Dommens Fuldbyrdelse.

Drejer det sig om Foretagelsen af en juridisk Akt, f. Eks. hvis Domfældte er tilpligtet at udstede eller underskrive et Dokument, kan Fogeden ogsaa udfærdige dette med samme Virkning, som om han af Domfældte var blevet befuldmægtiget dertil; Bestemmelsen finder altsaa ikke Anvendelse paa Retshandler, som overhovedet ikke kan indgaas ved Fuldmægtig. En Forudsætning maa endvidere være, at Kontraktens nærmere Vilkaar ikke giver Anledning til Tvivl<sup>30)</sup>. Der gøres dog i Motiverne<sup>31)</sup> opmærksom paa, at Domhaveren undertiden vil kunne stille sin Paa-stand under Sagen saaledes, at selve Dommen kan træde i Stedet for den Legitimation for et Retsforholds Stiftelse eller Ophør, som han er berettiget til at fordre udstedt af Sagsøgte, hvorved enhver Eksekution af Dommen bortfalder. Dette gælder saaledes, naar det drejer sig om en Lejekontrakts Underskrift, Udfærdigelse af en lovformelig Transport eller et Skøde; i disse Tilfælde vil Dommen kunne træde i Stedet for det paagældende Dokument. Fremdeles hjemler Loven for det Tilfælde, at Domfældte er tilpligtet at stille en Sikkerhed, Adgang til at fuldbyrde Dommen paa den Maade, at Fogeden udtager saa meget af den domfældtes Gods, som hertil er fornødent, og over dette haves da samme Sikkerhedsret som over udlagt Gods; dette vil f. Eks. finde Anvendelse under Vekselsager i Stedet for den tidligere Bestemmelse i Lov 28. Maj 1880 § 8.

Naar Dommen lyder paa en Række af Ydelser, kan Dom-

---

<sup>30)</sup> Jfr. utr. kbh. F. R. K. 28. Maj 1936: Eksekution af Dommens Bestemmelse om Underskrift af en Lejekontrakt nægtet, da Dommen ikke indeholdt nogen Bestemmelse om den fremtidige Lejes Størrelse.

<sup>31)</sup> Mot. til Civilprocesudk. 1899 ad §§ 340—42 Sp. 148 (251).

haveren selvfølgelig, hver Gang Dommen tilsidesættes, gaa frem efter §§ 493—497, jfr. § 498<sup>32</sup>).

III. A. Hvad angaar Spørgsmaalet, om de forskellige Eksekutionsmidler udelukker hinanden, gælder det, som allerede ovenfor berørt, at det ikke udelukker Domhaveren fra at anlægge Straffesag, at han forgæves har søgt at komme til sin Ret ved Hjælp af de i §§ 493—497 hjemlede Fremgangsmaader. Dette maa gælde, selv om Eksekutionen har skaffet ham delvis Fyldestgørelse, men dette kan muligvis give Retten Anledning til at sætte Straffen lavere, end den ellers vilde have gjort<sup>33</sup>). Derimod kan en saadan Straffesag ikke anlægges, naar Domhaveren i Mindelighed eller ved Anvendelse af de nævnte Fremgangsmaader har opnaaet Fyldestgørelse for sin Ret eller Sikkerhed for den (ved Opnaelse af Udlæg for Vederlaget). I saa Fald skal ogsaa en allerede anlagt Sag hæves, og Fuldbyrdselsen af en idømt Straf undlades eller standses<sup>34</sup>). Omvendt skal den Omstændighed, at Domfældte allerede har udstaaet Straf for sin Overtrædelse af Dommen, ikke udelukke Domhaveren fra at gaa frem efter Reglerne i §§ 493—497, jfr. § 499.

B. Endelig siges det udtrykkelig i § 500, at der ved de anførte Forskrifter ikke er gjort nogen Indskrænkning i Domhaverens Adgang til at benytte de foreløbige Retsmidler, Arrest og Forbud, efter Reglerne i Kap. 56 og 57 for at sikre sig i Henseende til Dommens Efterkommelse<sup>35</sup>). Dette vil navnlig faa Betydning, saa længe Fuldbyrdselsesfristen ikke er udløbet. Det maa nemlig bemærkes, at den almindelige Fuldbyrdselsesfrist af 15 Dage ikke blot som omtalt S. 47—48 gælder ved Handlings- og Undladellesdomme, men ogsaa ved direkte Eksekution i Medfør af §§ 494—496.

<sup>32</sup>) Dom U. 1920. 80 giver eksigibel Dom for nogle Aftægtsydelser ogsaa for Fremtiden.

<sup>33</sup>) Jfr. Mot. til Civilprocesudkastet 1899 ad § 339 Sp. 147 (249).

<sup>34</sup>) Jfr. J.D. 1942. 99, der — efter at Rekvisitus havde fremsendt behørigt Regnskab — bestemte, at den for Undladelse af Opfyldelsen af Regnskabspligten idømte Bøde ikke skulde fuldbyrdes.

<sup>35</sup>) Jfr. herved U. 1938. 427 og S.H.T. 1939. 86, begge refereret ndfr. S. 357, Note 52.

Dette gælder f. Eks. ved en Dom, der udtrykkelig lyder paa Udlevering af et Barn. Eksekution kan altsaa i Almindelighed heller ikke i dette Tilfælde ske før 15 Dage efter Dommen, og hvis Dommen paaankes inden Fristen, har denne sædvanlig suspensiv Virkning. Paaankes Dommen derimod efter Eksekutionsfristen, faar denne Anke kun suspensiv Virkning, hvis der i Medfør af § 491 træffes særlig Bestemmelse herom af den Ret, til hvilken Sagen er indanket, jfr. herved nedenfor S. 291<sup>36</sup>).

---

<sup>36</sup>) Se herved V. L. T. 1930. 229, der i et Tilfælde, hvor en Mand ved en Dom, der ikke var paaanket, og for hvilken Eksekutionsfristen var udløbet, var dømt til at udlevere 3 Børn til Hustruen, udtaler, at Fogeden havde savnet Hjemmel til at nægte at gennemføre Dommen af Hensyn til, at der nu var anlagt en Separationssag.

## § 24.

### B. Uden det sædvanlige Eksekutionsgrundlag.

I I Rpl. Kap. 55 omhandles de saakaldte »Ind- og Udsættelsesforretninger« eller, som de efter den hidtil gældende Ret ogsaa ofte er blevet betegnet, »umiddelbare Fogedforretninger«<sup>1)</sup>. De har nemlig den Ejendommelighed tilfælles med de ved § 478, Nr. 3 og 4, hjemlede Tilfælde af Udlæg uden Grundlag af Dom eller Forlig, at der til deres Foretagelse ikke kræves noget formelt Eksekutionsgrundlag<sup>2)</sup>. Men de adskiller sig fra de nævnte Tilfælde af Udlæg ved deres Formaal, som ikke er at skaffe Rekvirenten Fyldestgørelse ved Bortsalg af de Ting, han sættes i Besiddelse af, idet de enten slet ikke har Hensyn til Pengekrav, eller der ved en Ejendoms Overlevering blot skabes en Adgang for Rekvirenten til at blive dækket ved at overtage Brugen og oppebære Indtægterne af den. Det er altsaa umiddelbart alene et Besiddelseskrav med Hensyn til en Ting (eller efter Omstændighederne en Person), der ved Forretningen bliver fyldestgjort<sup>3)</sup>. Fra Arrest adskiller disse Forretninger sig navnlig derved, at der ikke kræves nogen efterfølgende Justifikation.

---

<sup>1)</sup> Litteratur: Nellesmann: Execution S. 286—298, O. F. Ahlmann: Om umiddelbare Fogedforretninger (1892). — Om svensk Ret se Per Nilsson-Stjernquist: Om handräkningsutslag (1946) S. 124 ff., navnlig S. 128—139, Ake Hassler: Executionsrätt S. 95 ff., Karl Olivecrona: Utsökning S. 59—61 og S. 215—218.

<sup>2)</sup> Paa den anden Side udelukkes umiddelbar Fogedforretning ikke, fordi Rekvirenten har paabegyndt Retssag mod Modparten.

<sup>3)</sup> Skulde Genstanden f. Eks. paa Grund af Reparation befinde sig i Rekvirentens Besiddelse, kan der ikke foretages nogen Indsættelse i Besiddelsen »til fri Disposition«, jfr. utr. kbh. F. R. K. 13. April 1932, der anser en Kendelse herom som liggende udenfor Fogedrettens Competence.

II. De Tilfælde, hvor saadanne Forretninger skal kunne finde Sted, bestemmes nærmere ved Rpl. § 609.

Herefter skal det for det første »i samme Tilfælde som hidtil« staa vedkommende berettigede aabent at fordre Fogedens Hjælp til at indsættes i eller udsætte andre af Besiddelsen af fast Ejendom eller efter Omstændighederne af rør- ligt Gods, uden at sædvanligt Eksekutionsgrundlag er til Stede.

A. Med Hensyn til faste Ejendomme findes Hovedbestemmelserne efter den tidligere Ret i D. L. 6—14—7, Pl. 2. Oktbr. 1754 § 4, samt i D. L. 5—7—8 og 9, der særlig opretholdes ved § 609, sidste Stk.<sup>4)</sup>

a. Ved den førstnævnte Artikel hjemles der Adgang til at udsætte den, der »ej vil flytte af Lejehus, naar han lovlig udsagt er til rette Fardag, eller bliver i det Hus besiddende, som han ingen Ret har til, eller er engang fradømt, imod Ejerman- dens Vilje«.

Af disse Tilfælde falder det sidstnævnte, hvor Besidderen er fradømt Ejendommen, udenfor de umiddelbare Fogedfor- retningers Omraade, da jo her det sædvanlige Eksekutions- grundlag forudsættes at være til Stede. Ved en nærmere Be- tragtning viser imidlertid Lejetilfældet sig ogsaa kun at være et Undertilfælde af den følgende mere omfattende Kategori, hvor den paagældende ingen Ret (mere) har til at udøve Be- siddelsen, idet jo netop Lejetagerens Ret ved Brugsforholdets Afslutning er bragt til Ophør. Fælles for disse Tilfælde bliver det altsaa, at det er en Ejer, der forlanger en Person, som uden Ret sidder inde med hans Hus, udsat af Besiddelsen. Det mest praktiske Tilfælde er ganske vist det, hvor Ejeren fordrer en Lejer udsat, og det maa her være ligegyldigt, om Lejeforholdet, saaledes som forudsat i Artiklen, er ophørt ved O p s i g e l s e <sup>5)</sup>, eller fordi den oprindelig fastsatte O p h ø r s - t e r m i n e r indtraadt<sup>6)</sup>.

Bestemmelsen er dog altid blevet anset for anvendelig i

<sup>4)</sup> Pl. 2. Oktober 1754 § 4 gælder ogsaa efter Lejeloven.

<sup>5)</sup> Cfr. U. 1932. 216: Udsættelse nægtet, da der ikke forelaa Bevis for Lejemaalets Ophør, og da det ifølge § 524, 2. Stk., ikke burde til- stedes ved Vidneførsel at fremskaffe Beviset.

<sup>6)</sup> Cfr. U. 1925. 697 og 1927. 326 (H).

al Almindelighed, naar Lejetageren har forbrudt sin Ret paa Grund af væsentlig Misligholdelse. Det har imidlertid ofte voldt Vanskeligheder at afgøre, om saadan Misligholdelse forelaa<sup>7)</sup>. Nu indeholder Lejeloven, jfr. Lovbekg. Nr. 347, 6. September 1947 og Lovbekg. Nr. 348 s. D., i §§ 67—71 udtrykkelige Regler om Udlejerens Ret til at hæve Lejemaalet. Hovedbestemmelserne findes i § 67, der efter at have opregnet en Række Tilfælde, hvor Ophævelse kan ske, i Nr. 10 udtaler, at Udlejeren kan ophæve Lejemaalet, »hvis Lejeren iøvrigt misligholder nogen ham ifølge Lejemaalet paahvilende Forpligtelse paa saadan Maade, at hans Fjernelse er paakrævet«. Det fastslaas dernæst i Paragraffens andet Stykke, at Ophævelse af Lejemaalet uden Varsel ikke kan ske, hvis det Forhold, der lægges Lejeren til Last, skønnes at være af uvæsentlig Betydning, og i tredje Stykke, at Bestemmelserne er præceptive<sup>8)</sup>.

Et Hovedtilfælde af Misligholdelse, der vil kunne medføre Udsættelse af Lejligheden, er som hidtil Udeblivelse med Leje. Loven bestemmer nu i § 67, Stk. 1, Nr. 1, at det er tilstrækkeligt, at Beløbet er betalt senest den tredje Søgnedag efter Forfaldsdagen. Herefter kunde enhver Forsinkelse herudover synes at maatte medføre, at Lejeforholdet kan ophæves og Lejeren udsættes, men at dette ikke kan have været Lovens Hensigt, fremgaar af Paragraffens andet Stykke, hvorefter Ophævelse ikke kan ske, naar det Forhold, der lægges Lejeren til Last, skønnes at være af uvæsentlig Betydning. I de første 10 Aar efter Lejelovens Ikrafttræden har Domspraksis da ogsaa, ligesom hidtil, nægtet Udsættelse af Lejeren, hvis Forsinkelsen klart ikke skyldtes Lejerens manglende Evne eller Vilje til at betale<sup>9)</sup>. Ved nogle nyere

<sup>7)</sup> Se om Praksis før Lejeloven Tvangsfuldbyrdelse, forrige Udgave S. 255—259 med Note 6—18 og Kommenteret Rpl. I. S. 837—838.

<sup>8)</sup> Se om Bestemmelserne i Lejeloven O. I. Kaarsberg og A. Gøtzsche: Lejelovene med Kommentarer (1941) S. 150—163 og Lejelovsbekendtgørelserne med Kommentarer (1943) S. 126—128.

<sup>9)</sup> Jfr. navnlig U. 1938. 1106 og 1124, U. 1944. 355 og 560. Saaledes ogsaa Kaarsberg og Gøtzsche: Lejelovene S. 152 og

Landsretsdomme er der imidlertid pludselig sket en Ændring i dette Standpunkt, saaledes at man nu uden videre betragter enhver Overskridelse af de tre Løbedage som en saa væsentlig Misligholdelse, at Lejeren kan udsættes<sup>10)</sup>. Højesteret har dog ikke endnu taget Stilling til denne radikale Kursændring af Praksis<sup>11)</sup>, som forekommer meget betænkelig. Selv om Lejelovens Gennemførelse af tre Løbedage vel kan motivere, at Spørgsmaalet bedømmes noget strengere end tidligere, spørger man forgæves om, hvilke reale Grunde der taler for i Stedet for at fortolke Lejeloven i Overensstemmelse med den hidtidige paa Billighedshensyn hvilende Retsopfattelse pludselig — efter at Boligforholdene er blevet mere vanskelige end nogensinde — at anlægge en ren formalistisk Fortolkning af Lejeloven. Særlig betænkeligt er det, at Landsretten endogsaa helt har set bort fra et Moment, som man hidtil lagde

---

H i n d e n b u r g: Formularbog, 8. Udg. (1947) S. 354. Uforenelige med dette Standpunkt er endnu heller ikke J.D. 1943. 200 og 1944. 41 eller U. 1946. 1145 og 1198. Se ogsaa utr. kbh. F.R.K. 22. April 1948 refereret Note 10 i.f.

<sup>10)</sup> Jfr. U. 1947. 208, hvori det blot kategorisk siges, at Indsættelsesforretningen vil være at fremme, da den den 1. September 1946 forfaldne Leje ikke er betalt inden den i Lejeloven fastsatte Frist, og da dette Forhold ikke skønnes at være af uvæsentlig Betydning, og tilsvarende bl. a. utr. Ø.L.D. 29. November 1946 (II. 553/1946), 18. November 1947 (II. 733/1947), 27. November 1947 (II. 651/1947). Cfr. derimod utr. kbh. F.R.K. 22. April 1948, hvor Retten nægter Udsættelsesforretning i et Tilfælde, hvor det tidligere var tilkendegivet Lejeren, at Lejemaalet vilde blive hævet, hvis han paany betalte Lejen for sent, men hvor den for sene Lejebetaling skyldtes pludselig Sygdom og Hospitalsindlæggelse. Det hedder i Kendelsen, at Retten finder, at »det udviste Forhold som u v æ s e n t l i g t maa anses at falde ind under Lejelovens § 67, Stk. 2, under særlig Hensyntagen til, at den for sene Lejeindbetaling hverken har beroet paa manglende økonomisk Evne eller Vilje hos Rekvisitus, og at Rekvisitus grundet paa den pludseligt opstaaede Sygdom var ude af Stand til selv at ordne sine Sager, hvortil kommer, at Rekvisiti Søn, da hans Tanke faldt paa Huslejebetaling, omgaaende indbetalte Lejen«.

<sup>11)</sup> Jfr. den konkrete Begrundelse af Højesteretsdomme i U. 1948. 134 (136—37) om Betaling af Husleje gennem Modregning af et Beløb, som Lejeren havde betalt for en nødvendig Reparation, der paahvilede Ejeren. Jfr. om dette Spørgsmaal K a a r s b e r g og G ø t z s c h e: Lejelovene S. 153—55 samt U. 1920. 395 (H) og V.L.T. 1936. 160.

afgørende Vægt paa<sup>12)</sup>, nemlig, at Lejeren tidligere uden Forbehold har betalt efter den lovlige Betalingsfrist<sup>13)</sup>.

Samme Regler som om Forsinkelse med Leje gælder ifølge § 67, Nr. 1, »anden pligtig Pengedydelse«<sup>14)</sup>, f. Eks. Bidrag til Opvarmning og Forsyning med varmt Vand<sup>15)</sup>, jfr. nu herved Lovens § 38 i, 5. Stk.<sup>16)</sup>.

Som andre Eksempler paa Misligholdelse, der vil kunne bevirke Ophævelse af Lejemaalet uden Varsel og Udsættelse af Lejeren af det lejede, kan nævnes, at Lejeren trods Udlejerens Indsigelse kontraktstridig benytter det lejede til andet Brug end aftalt, f. Eks. til Kontor, Lotterikollektion, Skole eller Pensionat<sup>17)</sup>, jfr. Lejelovens § 67 Nr. 3, eller undlader at opfylde sin Pligt til at holde en Butik eller Beværtningsaben eller i forsvarlig daglig Drift, jfr. Lejelovens § 67, Nr. 9, smh. m. § 64<sup>18)</sup>. Endvidere kan fremhæves

<sup>12)</sup> Jfr. saaledes endnu utr. Ø.L.D. 24. April 1947 (II, 157/1947), hvor Udsættelse nægttes under Henvi sning til, at Udlejeren, der baade over for vedkommende Lejer og over for andre Lejere havde tolereret for sen Betaling af Lejen uden at kræve Lejemaalet ophævet, ikke havde oplyst paa nogen Maade at have tilkendegivet Lejerne at ville kræve Fristen overholdt.

<sup>13)</sup> Jfr. herved utr. Ø.L.D. 31. Oktober 1947 (II, 459/1947), hvor Udlejeren flere Gange uden Forbehold havde modtaget og kvitteret for Leje, som betaltes efter den lovlige Betalingsfrist, men hvor Landsretten alligevel blot som i de i Note 10 anførte Domme siger, at Indstævnte ikke har betalt Lejen senest 3 Dage efter Forfaldsdagen og inden Lejemalets Ophævelse, og at Ophævelsen, da dette Forhold ikke skønnedes at være uvæsentligt, har været berettiget.

<sup>14)</sup> Cfr. om Misligholdelse m. H. t. Betalingen af Købesummen for Forretningen U. 1938. 411.

<sup>15)</sup> Jfr. før § 38 i. blev indføjet i Lejeloven U. 1943. 426: Udsættelsesforretning nægtet, da Bidraget ikke ansaas forfaldent, før der forelaa en af Udlejeren udarbejdet Opgørelse over det af ham forlangte Varmebidrag, og J.D. 1940. 338 m. H. t. et Varmeregnskab, hvis Rigtighed blev bestridt. — Se nu de nærmere Regler i Lejelovens § 38 i.

<sup>16)</sup> Jfr. U. 1947. 928.

<sup>17)</sup> Se herved U. 1921. 69 (Lotterikollektion), 1925. 1008 (mindre Spisepensionat dog tilladt), U. 1928. 67 (H), 1932. 837 og J.D. 1942. 222 (Vaskerivirksomhed i Eetværelseslejlighed), 1943. 2 (Klaverundersøgning drevet i 19 Aar uden Protest). I flere af Tilfældene var der dog ikke Spørgsmaal om Udsættelsesforretning.

<sup>18)</sup> Jfr. herved U. 1942. 621: Fjernelse af Bagerovn stred mod Lejeren s Pligt til at holde Bageriet i fuldstændig Drift og U. 1944. 418

Bestemmelserne i Lejelovens § 67, Nr. 4, om Fremleje udenfor de tilladte Tilfælde<sup>19)</sup> eller Udnyttelse af Fremlejeretten paa en saadan Maade, at den medfører en væsentlig Ulempe for Udlejeren eller Ejendommens Beboere. Det sidste Forhold vil i øvrigt efter Omstændighederne kunne være en Ophævelsesgrund efter § 67, Nr. 8<sup>20)</sup>, jfr. straks nedenfor. Der kræves ogsaa i disse Tilfælde, at Udlejeren forgæves har nedlagt Indsigelse. Hvis Fremlejeforholdet ikke kan anses for en saadan Misligholdelse, at Hovedlejeren kan udsættes, vil der dog kunne blive Spørgsmaal om Udsættelse af selve den Logerende. Endelig kan nævnes den almindelige Bestemmelse i Lovens § 67, Nr. 8, om Ophævelse af Lejemaalet, fordi Lejeren trods Udlejeren Paamindelse »tilsidesætter sin Pligt til at iagttage god Skik og Orden i Ejendommen«, en Bestemmelse, der i hvert Fald, naar der begæres Udsættelsesforretning, maa anvendes med stor Varsomhed<sup>21)</sup>. Da der sædvanlig ikke kan tilstedes Bevisførelse under en umiddelbar Fogedforretning, vil der iøvrigt ofte mangle den Klarhed i Grundlaget, som er en Betingelse for en saadan Fogedforretning, jfr. nedenfor S. 281—82<sup>22)</sup>. Disse Bemærkninger gælder ogsaa med Hensyn til den almindelige ovenfor S. 275 refererede Udtalelse i Lejelovens § 67, Nr. 10 om Lejerens Mislighol-

---

(H): Restaurant drevet paa en saadan Maade, at Politiet efter flere Advarsler lukkede den en Tid — dog ikke Spørgsmaal om Udsættelsesforretning. — Se i øvrigt Kaarsberg og Gøtzsche: Lejelovene S. 132 ff.

<sup>19)</sup> Jfr. f. Eks. før Lejeloven U. 1896. 763 (H), U. 1927. 376, 1928. 568, 1929. 952 og efter Lejeloven U. 1946. 1142 (dog ikke Spørgsmaal om Udsættelsesforretning).

<sup>20)</sup> Jfr. som Eksempel herpaa J.D. 1946. 252, hvor en Lejer, der havde Ret til Fremleje af enkelte Værelser fandtes ansvarlig for Fremlejerens Adfærd, saaledes at forskellige Uregelmæssigheder fra disses Side, som havde givet Anledning til Politiets Indskriden og til Avisomtale, der bragte Ejendommen i Miskredit, gav Ejeren Ret til at ophæve Lejemaalet efter § 67, Nr. 8. (Der var tidligere anlagt Sag mod Fremlejeren, der ved et Forlig havde forpligtet sig til fremtidig at være forsigtig med, til hvem hun udlejede, saa at der ikke blev berettiget Grund til Klage over hendes Lejere).

<sup>21)</sup> Se f. Eks. herved U. 1947. 70 (H) vedrørende et Paalæg til en kvindelig Lejer om at ophøre med at modtage Herrebesøg om Natten. (Udsættelsesforretning nægtet Fremme).

<sup>22)</sup> Jfr. ogsaa U. 1947. 70 (H).

delse af »nogen ham ifølge Lejemaalet paa hvilende Forpligtelse«<sup>23)</sup>. I Praksis er der da ogsaa, i hvert Fald i København, efter at Boligretten er oprettet, en stærk Tendens i Retning af, hvor det drejer sig om paastaaede Overtrædelser af Lejelovens § 67, Nr. 8 og 10, at nægte umiddelbar Fogedforretning og henvise Sagen til Boligrettens Afgørelse. Dette gælder f. Eks. med Hensyn til Husspektakler, Paastande om kontraktstridig Hunde- eller Kattehold eller om usædelig Levevis eller Brud paa Husordenen i øvrigt<sup>24)</sup>.

Et særligt Tilfælde af umiddelbar Fogedforretning med Hensyn til Lejligheder er i øvrigt nu hjemlet i Boliganvisningsloven Nr. 248, 31. Maj 1947 § 17<sup>24a)</sup>, hvorefter Boliganvisningsudvalget kan lade en af Udvalget anvist lejligheds-søgende indsætte i Lejligheden samt tillade en Lejer, hvis Lejemaal er afsluttet i Strid med Lovens Bestemmelser, eller som undlader at foretage pligtig Fremleje, udsætte af Lejligheden.

Det har altid været anerkendt, at der ogsaa kan blive Spørgsmaal om en begrænset Besiddelsesfrata-

<sup>23)</sup> Som Tilfælde, hvor der har været Spørgsmaal om Anvendelse af § 67 Nr. 8 eller (og) Nr. 10, kan foruden U. 1947. 70 (H), omtalt Note 21 og J.D. 1946. 252 refereret Note 20, nævnes U. 1932. 387: Undervisning i Plastik, Ballet og Dans til Grammofonmusik til alvorlig Ulempe for Beboerne ved Støj og Ryster (Opsigelse berettiget), U. 1932. 640: Lejer kun fundet berettiget til at holde den Hund, m. H. t. hvilken Tilladelsen var meddelt, J.D. 1941. 104: Lejer selv meget grov i sin Optræden, Børnebørn spyttede paa Trappen og ind gennem Brevsprækken og megen Uro i Lejligheden (Opsigelse godkendt), V. L. T. 1943. 65: Støj uden for sædvanlig Arbejdstid fra Lejerens Billedskærvervirksomhed (ligeledes). Cfr. U. 1947. 774: Antaget, at en Udlejer ikke kunde ophæve Lejemaalet efter § 67 Nr. 10, fordi en Lejer paa Udlejerens Bopæl havde tildelt Udlejeren nogle Slag i Ansigtet (Dommen er anket til Højesteret) og J.D. 1942. 72: ikke anerkendt Opsigelse af Lejer, der var idømt 4 Maaneders Fængsel for Uterlighed mod Børn.

<sup>24)</sup> I Københavns Byrets Fogedafdeling fremmes en Udsættelsesforretning mod en kvindelig Lejer, som paastaas at drive Utugt som Erhverv saaledes kun, naar Lejeren erkender Forholdet, men henvises ellers til Boligretten. Med Hensyn til Hunde- og Kattehold henviser man Ejeren til at nedlægge Forbud — hvilket i dette Tilfælde sædvanlig nedlægges uden Sikkerhedsstillelse — saaledes at Spørgsmaalet derefter kan prøves under Justifikationsagen.

<sup>24a)</sup> Lovens Gyldighed er ved Lov Nr. 259, 29. Maj 1948 forlænget til Udgangen af December 1948.

g e l s e<sup>25)</sup> 26), f. Eks. af nogle Værelser, for at de kan blive underkastet Reparation, eller for at Ejeren kan blive i Stand til at indlægge Centralvarme i Ejendommen<sup>27)</sup>, eller om en blot midlertidig Indskrænkning i Besiddelse, f. Eks. naar Fogedens Hjælp paakaldes, fordi en Lejer, der skal flytte, ikke vil tillade eventuelle nye Lejere at se paa Lejligheden. Dette anerkendes nu ogsaa udtrykkeligt ved Lejelovens § 67, Nr. 5, jfr. §§ 47—52.

Bestemmelsen i D. L. 6—14—7 maa, skønt den direkte kun er givet om Huse, analogisk kunne udstrækkes til Gaarde og andre faste Ejendommen, jfr. ogsaa Sportelregl. (for Island), 10. September 1830 § 23 og (for Færøerne) 30. Marts 1836 § 22.

Efter at Lejelovens § 66 har fastsat, at selve Bestemmelsen om, hvilken af Ægtefællerne der i Tilfælde af Separation eller Skilsmisse skal have Ret til Parternes fælles Lejlighed, om fornødent skal ske ved Bevillingen eller Dommen, er der ingen Tvivl<sup>28)</sup> om, at Fogedretten kun er berettiget og forpligtet til at yde Bistand til Udsættelse af Lejligheden, naar der ved Bevillingen eller Dommen er truffet en saadan Bestemmelse<sup>29)</sup>.

Ogsaa den, der har en aktuel Ret til at blive

<sup>25)</sup> Jfr. Tvangsfuldbyrdelse, forr. Udg. S. 258—59 og det smst. Note 16—18 anførte, særlig Dommene U. 1916. 884, 1920. 79, 1929. 967 og 1930. 173. — Om Skiltningsretten se nu Lejelovens § 62. Cfr. J. D. 1945. 156 om begrænset Besiddelsesindsættelse i en Landejendom til Foretagelse af Opmaalinger m. v. for Projektering af en Flyveplads.

<sup>26)</sup> Jfr. efter Lejeloven U. 1939. 126: Indsættelsesforretning for at Ejeren kunde paafylde Varmemaalere i Lejligheden Maalervædske. Cfr. derimod U. 1938. 190: En Husejer fandtes ikke uden Godtgørelse af de dermed forbundne Udgifter at kunne faa en Lejer udsat af en Lejlighed for et Tidsrum af 3 Dage, for at Ejeren kunde blive i Stand til at foretage Udryddelse af Væggetøj i Lejligheden. Se i øvrigt herved U. 1933. 1129 og J. D. 1938. 156, 246 og 1939. 66.

<sup>27)</sup> Se herved *Kaarsberg og Gøtzsche*: Lejelovene S. 102.

<sup>28)</sup> Se derimod før Lejeloven den U. 1935. 391 refererede Fogedkendelse, men som Teksten Tvangsfuldbyrdelse forrige Udg. S. 259 med Note 20.

<sup>29)</sup> Jfr. U. 1945. 994 om et Tilfælde, hvor Lejligheden ved Separationsdommen var tillagt Hustruen. Udtalt af Landsretten, at det var uhjemlet, naar Fogeden ved Dommens Fuldbyrdelse havde indblandet Spørgsmaal vedrørende Ægtefællernes Fælleseje, hvilke Spørgsmaal i Mangel af mindelig Overenskomst hører under Skifteretten. Derfor antaget, at det var ubeføjet af Fogeden at nægte at udsætte Manden af Lejligheden, uden at Lejligheden samtidig ryddeliggjordes for Indbo,

Ejer, f. Eks. i Henhold til en tinglyst Købekontrakt<sup>30)</sup> eller maaske blot en Slutseddel eller ifølge Hammerslag paa en Auktion, maa saavel overfor Overdrageren eller Rekviritus som overfor en Tredjemand, der ulovlig maatte have sat sig i Besiddelse af Ejendommen, kunne lade sig indsætte i denne<sup>30a)</sup>. Det kan nemlig ikke være en Betingelse for at udøve denne Beføjelse, at den paagældende allerede tidligere har været Besidder af Ejendommen<sup>31)</sup>.

Ordene i 6—14—7 er saa vide, at de synes at omfatte ethvert Tilfælde, hvor nogen uden tilstrækkelig Adkomst sidder inde med en Ejendom. En Begrænsning maa dog sikkert gøres, idet ellers saa godt som alle Ejendomstvistigheder i Stedet for at afgøres ad den almindelige Domstolevej kunde blive henvist til Afgørelse gennem denne summariske Fremgangsmaade<sup>32)</sup>. For at indskrænke Anvendelsen til de Tilfælde, hvor Vedkommende ikke har nogensomhelst Hjemmel til Besiddelsen af Ejendommen, idet han enten aldeles ingen Besiddelsesgrund kan anføre eller griber til et aabenbart Paaskud<sup>33)</sup>, synes Ordene dog ikke at frembyde tilstrækkelig Støtte, og et saa snævert Anvendelsesomraade for Art. har heller ikke Praksis fastholdt. Derimod har man med Føje plejet at kræve, at der var en vis Klarhed ved

---

der hørte til det endnu ikke delte Fællesbo. (Fogeden havde begrundet Nægtelsen med, at en Udsættelse uden samtidig Ryddelig-gørelse ikke vilde betyde en Fuldbyrkelse af Dommens Ordlyd).

<sup>30)</sup> Jfr. Vinding Kruse: Ejendomsretten, 2. Udg. II. 1025 og U. 1899. 593 (H), cfr. 1897. 493. — Se herved U. 1942. 855 m. H. t., om omvendt Sælgeren kan lade Køberen i Henhold til en utinglyst Købekontrakt udsætte i et Tilfælde, hvor Kontrakten hjemlede, at Sælgeren kunde lade sig indsætte i Besiddelse af den solgte Ejendom, hvis Køberen misligholdt Kontrakten, og hvor Køberen erkendte, at han havde misligholdt Kontrakten. Cfr. derimod J.D. 1940. 323, der nægtede umiddelbar Fogedforretning, da det ikke af det betingede Skøde fremgik, at Misligholdelsen kunde medføre Udsættelse ved Fogeden.

<sup>30a)</sup> Sml. m. H. t. en betinget Ejendomsret til et et Interessentskab tilhørende Skibsværft U. 1943. 911, jfr. V. L. T. 1943. 244, hvorom ndfr. Note 49 i. f.

<sup>31)</sup> Jfr. den Note 30 anførte Højesteretsdom U. 1899. 593; fremdeles 1882. 442 (446 nederst).

<sup>32)</sup> Jfr. N e l l e m a n n: Execution S. 288—289 og 295.

<sup>33)</sup> Saaledes S c h w e i g a a r d: Proces II. S. 337.

Rekvirentens Ret, saa at Spørgsmaalet uden Betænkelighed eller Vanskelighed kan finde sin Afgørelse under den summariske Fogedprocedure<sup>34</sup>). Der var dog i tidligere Praksis en vis Tilbøjelighed til at udvide Bestemmelsens Anvendelsesomraade, hvad der maaske særlig skyldtes Ønsket om ved de vigtige Ejendomstrætter at søge at raade Bod paa vor hidtilværende Procesmaades Langsomhed<sup>35</sup>). Det er ogsaa først og fremmest Kravet om Klarhed ved Rekvirentens Ret, der har ført Praksis til i Almindelighed ikke blot at nægte en Ægtefælle Adgang til gennem umiddelbar Fogedforretning at blive genindsat i det fælles Hjem efter af den anden Ægtefælle at være udsat af dette<sup>36</sup>), men til ogsaa at nægte den Ægtefælle, der har ophævet Samlivet, at lade den anden Ægtefælle udsætte af den tidligere fælles Bolig, selv om denne er Rekviren-

<sup>34</sup>) Jfr. herved Domme U. 1919. 763, 1922. 811 (den her anførte Begrundelse, at »der mangler Hjemmel til at gøre et Retskrav til Genstand for flere jævnsides løbende Retsforfølgninger«, dog noget tvivlsom), 1924. 890, 1925. 940 (942 H): »staar det uklart hen, hvem der er Ejer af Kirken ... og det kan særlig ikke anses for godtgjort...«, 1932. 216 og fra nyere Tid navnlig U. 1942. 188: »Idet Spørgsmaalet om, i hvilket Omfang den kærende Kommune kan kræve Bygningerne fjernede, findes at være af en saadan Beskaffenhed, at det bør finde sin Afgørelse under almindelig Rettergang vil...« Kendelsen, der nægtede Udsættelsesforretning, være at stadfæste, V. L. T. 1944. 204: Da det henstod som uklart, om Rekviritus var berettiget til at blive Ejer af Ejendommen, og da der af Rekvirenten var anlagt Sag for at faa Ejendomsretten fastslaaet, fandtes Begæringen om Udsættelse af Rekviritus ikke at burde tages til Følge. Jfr. ogsaa U. 1946. 140 og U 1947. 70 (H), der i det Note 21 refererede Tilfælde statuerede, at Udlejerens Ret til at forlange Lejeren fjernet fra Lejligheden »ikke findes at foreligge med den Klarhed, som er fornøden til Foretagelse af umiddelbar Fogedforretning.

<sup>35</sup>) Jfr. herved U. 1897. 983 (H), 1896. 437, 1886. 311, 1881. 874 (H), 1870. 399, men cfr. fra nyeste Tid U. 1942. 188 og V. L. T. 1944. 204 begge refereret ovfr. i Note 34.

<sup>36</sup>) Jfr. U. 1940. 1095: Statueret, at Hustruen, som af Manden var blevet udsat af deres Hjem, ikke ved Indsættelsesforretning kunde blive indsat i Hjemmet, »da Betingelserne efter Rpl. § 609 for Foretagelse af Indsættelsesforretning ikke foreligger i et Tilfælde som det ... omhandlede«. Jfr. om Dommen nærmere Borum: Familieretten II., 2. Udg. S. 162—63, der ligesom den paakærede Fogedretskendelse fremhæver, at der ikke kan anvendes Tvang til at etablere Samliv eller Samboen. Cfr. kritiske Bemærkninger af V. Byrdal

tens Særeje<sup>37</sup>). Jfr. herved ogsaa nedenfor S. 285—86 med Note 50 med Hensyn til Indboet.

Er Forholdet ikke tilstrækkelig klart, vil Fogeden kunne gaa den Mellemsvej at foretage Forretningen mod Sikkerhedsstillelse<sup>38</sup>). Dette bør dog kun ske aldeles undtagelsesvist. Der bør sædvanlig heller ikke finde Bevisførelse Sted til Dokumentation af, at Betingelserne for en umiddelbar Fogedforretning foreligger<sup>39</sup>). Er Tvivlen ikke saa ringe, at Fogeden bør tillade Forretningen mod Sikkerhedsstillelse, maa Sagen henvises til almindelig Rettergang<sup>40</sup>).

Spørgsmaalet om, hvornaar Sikkerhedsstillelsen igen kan frigives, har under den tidligere Procesordning, der ikke fastsatte nogen Frist for Anlæggelse af Erstatningssag, givet Anledning til nogen Tvivl<sup>41</sup>). Nu har Rpl. imidlertid i § 610 fastsat en Frist af 8 Uger, saaledes at Sikkerheden i hvert Fald

---

U. 1940. B. 271—72 og en Afgørelse J. D. 1941. 184 om et Tilfælde, hvor Manden havde overladt Hustruen den tidligere Lejlighed efter at være flyttet sammen med en anden Kvinde, men hvor Manden under Hustruens midlertidige Fraværelse ved at forsyne Lejligheden med nye Laase havde hindret hende i at komme ind igen. Under disse Omstændigheder kunde Udsættelsesforretningen ikke som i det ovenfor refererede Tilfælde ses som en Tvang til Gennemførelse af Samliv eller Samboen.

<sup>37</sup>) Jfr. V. L. T. 1939. 113: E. O. antaget, at der i Tilfælde, hvor en Mand, der havde ophævet Samlivet med sin Hustru, begærede denne udsat af en ham som Særeje tilhørende Villa, som inden Samlivets Ophævelse havde været Ægtefællernes fælles Bolig, havde manglet den fornødne Klarhed i det retlige Grundlag til at foretage Udsættelsesforretning. Sml. m. H. t. Indsættelsesforretning i Løsøre, der er Særeje, V. L. T. 1940. 107 og ndfr. Note 50.

<sup>38</sup>) Jfr. f. Eks. utr. kbh. F. R. KK. 3. September 1935, 26. Oktober 1935, 18. April 1936, utr. Østre Landsrets Dom 23. Juni 1936 og J. D. 1940. 338: Forretning nægtet, bl. a. fordi den paagældende havde deponeret det omstridte Beløb.

<sup>39</sup>) Jfr. Frost U. 1937. B. 281 og U. 1932. 216: Antaget at følge af § 524, 4. Stk., at det ikke ved Indsættelsesforretning bør tilstedes ved Vidneførelse at skaffe det Bevis for Rekvirentens Ret, som denne burde have skaffet inden Berømmelsen. Sml. ndfr. S. 287.

<sup>40</sup>) Jfr. f. Eks. U. 1942. 188, hvorom Note 34, og U. 1932. 1136, hvorom Note 49.

<sup>41</sup>) Jfr. N e l l e m a n n: Execution S. 296—97.

maa kunne tilbagegives, naar Forretningen ikke er appelleret, og det efter 8 Ugers Forløb godtgøres, at der ikke er anlagt Erstatningssag mod Rekvirenten.

b. Hvis omvendt ikke Rekvirenten, men *Rekviritus* maatte være *Ejer* af Ejendommen, hjemles der kun i to Tilfælde Adgang til ved en umiddelbar Fogedforretning at fortrænge Ejeren fra Besiddelsen, hvortil der selvfølgelig altid maa kræves en ganske særlig Adkomst. Det ene er det tidligere omtalte efter 5—7—8, der tillægger en *Panthaver* i en fast Ejendom Ret til, naar Rente eller Hovedstol ikke betales i rette Tid, uden videre Proces eller Indførsel at lade sig indsætte i Besiddelsen af Ejendommen for at overtage Brugen af denne<sup>42</sup>). Det andet findes hjemlet i Pl. 2. Oktober 1754 § 4, hvorefter en *Lejer* ved Fogeden kan lade sig indsætte i Lejligheden, naar Ejeren ikke vil tillade ham at flytte ind; ogsaa en begrænset Indsættelse maa i saadanne Tilfælde kunne finde Sted, f. Eks. naar Ejeren kun nægter Lejeren Adgang til et enkelt Rum<sup>43</sup>). Særlig Betydning har denne Adgang til begrænset Indsættelse iøvrigt navnlig for *Logerende*<sup>44</sup>). Skønt Plakaten af 1754 kun er givet for Leje af Huse i København, har man — med Støtte foruden i de tidligere anførte islandske og færøske Sportelreglementer ogsaa i det dan-

<sup>42</sup>) Se herved ovfr. S. 261 navnlig vedrørende Spørgsmaalet, om et *Skadesløsbrev* kan give Grundlag for Indsættelse. Den Omstændighed, at *Panthaveren* tager *Pantet* til Brugelighed, udelukker ikke *Skyldnerens Udtagelsesret* efter § 509, jfr. U. 1929. 550 (H) og V. L. T. 1928. 277. Angaaende Spørgsmaalet, om *Panthaveren* har Krav paa *Lejeindtægter* af Ejendommen, se U. 1934. 97 (H), der ikke anerkender Krav paa et *Lejebeløb*, der i Henhold til særskilt *Udpantning* i det var oppebaaret, inden han overtog *Pantet* til Brugelighed, og 1934. 625, der derimod giver *Brugspanthaveren* Ret til to *Lejesummer*, der ikke var oppebaaret, da han tog *Pantet* til Brugelighed. En tidligere for *Skat* foretaget *Udpantning* i de ikke forfaldne *Lejebeløb* ophævedes derfor ved den sidste *Dom*, jfr. herved ovfr. S. 73—74, Note 42.

<sup>43</sup>) Jfr. U. 1920. 807: Indsættelse med Hensyn til en *Lejers* Adgang til periodisk at benytte et *Tørreloft*. Indsættelse er f. Eks. ogsaa sket m. H. t. Benyttelse af et *Cykelskur*.

<sup>44</sup>) Denne vil f. Eks. kunne indsættes i Benyttelsen af *Køkkenet*, eventuelt blot i Benyttelsen af *Gas*, *Elektricitet* eller *Telefon*, ja i et enkelt Tilfælde er en *Logerende* endogsaa blev indsat i Benyttelsen af det til *Lejligheden* hørende *W. C.*

ske af 22. Marts 1814 § 55 — udstrakt Bestemmelsen til Huse og andre Ejendomme udenfor København.

Om den særlige Adgang til Indsættelse af Lejeren efter Begæring af Boliganvisningsudvalget maa henvises til ovenfor S. 279.

B. Hvad Løsøretning angaar, har man ikke anset Adgangen til ved en umiddelbar Fogedforretning at sætte sig i Besiddelse af saadanne for helt udelukket<sup>45)</sup>, jfr. nu ogsaa Rpl. § 609: »eller efter Omstændighederne af rørligt Gods<sup>46)</sup>. Der vil jo her endogsaa kunne være større Trang til en saadan øjeblikkelig Retshjælp end ved faste Ejendomme, idet Løsøretningen maaske ellers vil kunne skaffes til Side<sup>47)</sup>. Men man har dog med Rette ment det nødvendigt at opstille visse Begrænsninger. En selvfølgelig Forudsætning maa det for det første være, at de paagældende Løsøretning er tilstrækkelig individualiserede<sup>48)</sup>, og at der foreligger den fornødne Klarhed i Grundlaget<sup>49)</sup>. Ligesom med Hensyn til den fælles Bolig er der i Praksis som Følge af disse Betingelser — hvis der ikke foreligger et af Overøvrigheden i Med-

<sup>45)</sup> Positiv Hjemmel herfor findes ogsaa i Afbetalingsloven, jfr. ndfr. under III. B., og i ÆL. II. § 7, jfr. O. A. Borum: Familieret II, 2. Udg. S. 174 og U. 1930. 587.

<sup>46)</sup> En Dom U. 1919. 874 har ikke til »rørlig Gods« ment at kunne henregne et Krav paa Tilførsel af elektrisk Strøm, cfr. derimod Vinding Kruse: Ejendomsretten, 2. Udg. S. 175—176 og m. H. t. Gas U. 1939. 652 (Indsættelsesforretning til Afbrydelse af Gasforsyning tilladt). — Om Tilbehør til fast Ejendom i Medfør af Tinglysningsl. 31. Marts 1936 § 38 maa henvises til Vinding Kruse: Ejendomsretten, 2. Udg. III. S. 1617—1628 og til Knud Illum: Ejendomsforbehold (1946) S. 152 ff. og Fast Ejendom, Bestanddele og Tilbehør (1948) S. 117 ff.

<sup>47)</sup> Jfr. Ahlmann anf. Sted S. 94.

<sup>48)</sup> Jfr. U. 1922. 808, hvorefter en Købers Krav paa at komme i Besiddelse af et Parti købte, men ikke ved Købets Afslutning individualiserede Varer, ikke kunde fyldestgøres gennem en umiddelbar Fogedforretning hos Sælgeren, cfr. derimod utr. kbh. F. R. K. 28. Februar 1920 m. H. t. et solgt specificeret Vareparti.

<sup>49)</sup> Jfr. U. 1938. 384, hvor Landsretten stadfæster Fogedens Nægtelse af en Indsættelsesforretning, »idet det tiltrædes, at den af de kærende hævdede Ret ikke hviler paa et saadant klart Grundlag, som maa være Forudsætningen for Iværksættelsen af en umiddelbar Fogedforretning«. Se endvidere J. D. 1942. 107 og V. L. T. 1940. 107, hvorom Note 50.

før af Æ. L. II § 7 givet Paalæg — en vis Tilbøjelighed til at afvise umiddelbar Fogedforretning, naar den ene Ægtefælle, efter at Samlivet er ophævet, ønsker udleveret Løsøretning, som beror hos den anden<sup>50</sup>). I hvert Fald hvor det drejer sig om Hustruens (eller Børnenes) p e r s o n l i g e E f f e k t e r o. lgn., som den ene Ægtefælle maatte forholde den anden, bør Indsættelsesforretning dog normalt fremmes.

For at ikke Tilknytningen til den for faste Ejendomme hjemlede Ordning helt skal glippe, maa det dernæst være en Forudsætning, at der — hvad der jo i Almindelighed heller ikke vil blive Spørgsmaal om med Hensyn til faste Ejendomme (cfr. dog maaske, hvor det drejer sig om et enkelt Jordstykke) — ikke hersker nogensomhelst Tvivl om Identiteten af den paagældende Gen-

---

Jfr. i øvrigt m. H. t. Indsættelsesforretninger af mere speciel Art U. 1928. 969 angaaende Udsættelse af en Fagforenings Ledelse og V. L. T. 1936. 149 angaaende Indsættelse af en Person, der ansaa sig valgt til Formand for en Forening, i Foreningens Boxnøgle m. v. samt U. 1932. 1136: En Interessent i et Vandværk, som paa formelt behørig Maade var ekskluderet af dette, fandtes ikke ved Indsættelsesforretning at kunne opnaa Genoptagelse af Vandforsyningen, idet Spørgsmaalet om Eksklusionens Lovlighed og hans kontraktmæssige Krav paa Vand maatte afgøres gennem sædvanlig Rettergang, og U. 1941. 437: A, der med Urette var frataget Stillingen som Hovedbestyrelsesmedlem m. v., kunde ikke ved umiddelbar Fogedforretning indsættes i sin Stilling, »da der ikke findes at være Hjemmel til en umiddelbar Indsættelse ved Fogeden i de ommeldte Funktioner«. Cfr. derimod U. 1943. 911, jfr. V. L. T. 1933. 244, der tilsidesætter Indsigelsen om, at der savnedes den fornødne Klarhed i Grundlaget for, at en Interessent kunde indsættes i et et Interessentskab tilhørende Skibsværft, som han i længere Tid havde været i Medbesiddelse af, men som Medinteressenten havde forment ham Adgang til under Paaberaelse af Kontraktsbrud, idet det statueredes, at Medkontrahenten havde gjort sig skyldig i ulovlig Selvtægt, og at dette Forhold ikke burde forbedre hans processuelle Retsstilling, hvilket vilde blive Tilfældet, hvis han ikke kunde benytte umiddelbar Fogedforretning til at genoprette den hidtil bestaaende Tilstand. (Dommen er formentlig refereret for kortfattet i Rubrum i U. f. R.).

<sup>50</sup>) Jfr. herved den vidtgaende Dom i V. L. T. 1940. 107, der statuerede, at der manglede den fornødne Klarhed i Grundlaget for efter Begæring af en gift Kvinde, der havde forladt Hjemmet, paa et Tidspunkt, hvor Separationsforhandlingerne, bl. a. vedrørende Fordelingen af Indboet, ikke var afsluttet, at foretage Indsættelsesforretning i det af hende i Ægteskabet i n d b r a g t e I n d b o, der ifølge Ægtepagt var

stand<sup>51</sup>). Der vil derfor, bortset fra det Tilfælde, hvor Identiteten er uomtvistet<sup>52</sup>), kun blive Spørgsmaal om umiddelbare Fogedforretninger med Hensyn til Ting med tydelige Kendetegn, f. Eks. Skibe, Automobiler og ofte Cykler, Symaskiner og Motorer<sup>53</sup>) eller efter Omstændighederne Panteobligationer, hvis Indhold sædvanlig vil give tilstrækkelige Støttestrukturer for Identiteten<sup>54</sup>). Heller ikke med Hensyn til Spørgsmaalet om de fornævnte Betingelsers Tilstedeværelse bør der normalt finde Bevisførelse Sted<sup>55</sup>).

En særlig Begrænsning med Hensyn til Foretagelse af Indsættelsesforretning maa i øvrigt gælde med Hensyn til kunstige Tænder, Træben og lignende Løsøreting, som er gaaet over til at være en Del af det menneskelige Legeme. Selv hvor der er taget klart Ejendomsforbehold, maa Indsættelsesforretning derfor i Almindelighed her nægtes<sup>56</sup>).

Endvidere kan der kun være Tale om ved en umiddelbar

---

hendes Særeje. Cfr. derimod utr. Ø.L.D. 3. Februar 1944 (IV. A. S. Nr. 306/1943) angaaende Udlevering af en elektrisk Symaskine, der ansaas for tillagt Hustruen som Særeje.

<sup>51</sup>) Jfr. m. H. t. en Ko V.L.T. 1930. 106 og m. H. t. en Assistenshusseddell for et Guldur utr. kbh. F.R.K 13. November 1920. Der kan dog næppe være noget i Vejen for at begynde en Indsættelsesforretning, selv om Identiteten endnu ikke er tilstrækkelig godtgjort, da den muligvis kan blive fastslaaet under Behandlingen for Fogedretten, jfr. U. 1922. 48.

<sup>52</sup>) Jfr. U. 1898. 832: en Hund, hvis Identitet ikke var bestridt.

<sup>53</sup>) Jfr. U. 1881. 564 vedr. Symaskine og U. 1899. 670 vedr. Motor.

<sup>54</sup>) Jfr. U. 1894. 1247 (H), 1896. 186.

<sup>55</sup>) Jfr. Frost U. 1937. B. 281, U. 1932. 216, hvorom ovfr. Note 39, og U. 1938. 384, hvor Fogedretten havde afvist en Indsættelsesforretning med den Begrundelse, at Afgørelse ikke kunde træffes uden en Vidneførsel, som ganske vilde falde uden for Rpl. § 524 og de umiddelbare Fogedforretningers Omraade. I denne vidtgaende Form er Begrundelse dog ikke tiltraadt af Landsretten, der indskrænker sig til at afvise Forretningen under Henvisning til den manglende Klarhed, jfr. Note 49.

<sup>56</sup>) Jfr. nu U. 1943. 657, der begrunder Resultatet i »Hensynet til at beskytte Personen mod Udlevering af saadanne Ting, der fra at være selvstændige Løsørengstande er blevet forbundet med Personen som kunstige Dele af denne«.

I Praksis antages det endvidere, at en Rekvirent, der kræver et Sæt Tøj, der er købt paa Afbetaling, tilbageleveret hos en Person, der ikke er i Besiddelse af andets Tøj, er pligtig til Gen-

Fogedforretning at give en Ejer<sup>57)</sup> Ret til at komme i Besiddelse af sin Løsøreting, f. Eks. naar en Ting er solgt paa Afbetaling med det Forbehold, at Udeblivelse med et Afdrag skal medføre Ret for Sælgeren til ved Fogedens Hjælp at tage Tingen tilbage; om dette Tilfælde gælder der dog nogle særlige Bestemmelser, som vil blive omtalt nedenfor under III. B. Derimod kan de Bestemmelser, der undtagelsesvis ogsaa hjemler en Ikke-Ejer Ret til uden forudgaaende Retsforfølgning at lade sig indsætte i Besiddelse af en fast Ejendom, ikke overføres paa Løsøre. Men Hensyn til Panthaverens Beføjelse efter D. L. 5—7—8 følger dette allerede af, at der overhovedet ikke tilkommer Underpanthaveren i Løsøre nogen Ret til at overtage Pantet til Brugelighed. At Underpantet iklædes Skikkelse af et »Møbellaan«, saaledes at Laangiveren fremtræder som »Ejer« og Laantageren som »Lejer« af de pantsatte Løsøreting, kan lige saa lidt influere paa den processuelle Retsstilling som paa den tinglige Beskyttelse overfor Tredjemand<sup>58)</sup>. I ingen af disse Relationer kan man nemlig alene lægge Vægt paa Parternes Vilje<sup>59)</sup>, og da det økonomiske Formaal er Sikkerhedsstillelse, bør Aftalen ikke uden videre have den Virkning, at Kreditor som »Ejer« kan opnaa den umiddelbare Fogedforretning, han ikke kan faa

---

gæld at udlevere Personen andet Tøj, saaledes at han ikke under Fogedforretningen efterlades uden nødtørftig Beklædning, jfr. U. 1941. 411, der dog nægtede at efterkomme Kravet om Aflevering af et Sæt Maskintøj eller lign. i Stedet for den paa Afbetaling købte Habit, under Hensyn til at Rekviritus, der afsonede Straf i et Statsfængsel, var iklædt Fangedragt, og det maatte være Fængslets Sag ved Løsladelsen at sørge for det fornødne Tøj.

<sup>57)</sup> Cfr. med Hensyn til et Ejendomsforbehold, der hævdedes ogsaa at omfatte Betaling for Arbejde paa de solgte Effekter, U. 1930. 913, der udtaler, at en saadan Sikkerhedsret, hvad enten den opfattes som en forbeholdt Haandpanteret eller som en Underpanteret, ikke kan hævdes ved Indsættelsesforretning.

<sup>58)</sup> Jfr. herved ovfr. S. 39—40 samt nærmere H. Munch-Petersen U. 1908. B. 8—9 og Erwin Munch-Petersen: Overdragelse til Fyldestgørelse (1935) S. 18—22. Cfr. derimod Torp-Grundtvig: Tingsret S. 344—45, der ogsaa i Relation til den processuelle Retsstilling synes at ville fastholde Synspunktet, at der inter partes foreligger virkelig Ejendomsret.

<sup>59)</sup> Jfr. om Dispositioner vedrørende den processuelle Retsbeskyt-

som »Panthaver«. Naar Retsforholdet synes at have Møbel-  
laanets Karakter, mangler der da den Klarhed i Grundlaget,  
som er Forudsætningen for en umiddelbar Fogedforretning,  
hvorfor Fogeden maa nægte Forretningen Fremme og overlade  
til de almindelige Domstole at foretage en nærmere  
Prøvelse af Retsforholdet, saaledes at det afgøres, hvad Kredi-  
tor virkelig har til Gode<sup>60</sup>). I nyere Retspraksis er dette Stand-  
punkt ogsaa anerkendt<sup>61</sup>). Hvad Lejetilfældet efter Pl. 1754 og  
dennes Analogi angaar, følger Udelukkelsen af Bestemmelsens  
Overførelse paa Leje af Løsøretning deraf, at der ikke ved  
disse er samme almindelige Trang til hurtig Retshjælp  
for Lejeren, som hvor det drejer sig om Husrum.

C. a. Fogedens Hjælp skal ifølge § 609 fremdeles ligesom  
hidtil<sup>62</sup>) kunne fordres til at gøre Forældre- eller Vær-  
gemyndighed gældende med Hensyn til umyndige  
uden det sædvanlige Eksekutionsgrundlag<sup>63</sup>). Det maa ligeledes  
her være Forudsætningen, at der ikke er nogen Tvivl om Iden-  
titeten, hvad der jo forøvrigt meget sjældent vil være. Men  
iøvrigt har man ikke altid med samme Strenghed, som hvor  
det drejer sig om Ting, fastholdt Kravene til Klarhed i For-

telse D. Rpl. II. S. 237 og 241, Tvistemaal S. 133 og specielt  
om umiddelbare Fogedforretninger ndfr. under D.

<sup>60</sup>) Dette fremhæves ogsaa af Erwin Munch-Petersen l. c.  
S. 21, hvilket synes oversat af Vinding Kruse U. 1935. B. 163. Det  
eneste, der paalægges Fogeden, er at afvise Sagen, naar han mener,  
at der ikke er tilstrækkelig Klarhed i Grundlaget, men denne Opgave  
er næppe her vanskeligere end i saa mange andre Tilfælde, hvor  
Fogeden maa afgøre, om Forretningen kan fremmes uden videre, kun  
kan fremmes mod Sikkerhedsstillelse eller helt maa nægtes.

<sup>61</sup>) Jfr. U. 1929. 776, 1930. 1107, Ø.L.T. 1930. 275 og V.L.T. 1932.  
33 samt utr. kbh. F. R. K. 13. Juli 1936. Cfr. derimod den gamle Høj-  
steretsdom U. 1888. 613. (616).

<sup>62</sup>) En saadan Praksis havde efter den tidligere Ordning udviklet  
sig i Tilknytning til en speciel Bestemmelse i Pl. 7. Aug. 1792.

<sup>63</sup>) Jfr. U. 1933. 1110, hvorefter Moderen som Indehaver af For-  
ældremyndigheden over et udenfor Ægteskab født Barn var berettiget  
til at faa Barnet udleveret fra dets Plejeforældre, uden at disse kunde  
betinge Barnets Udlevering af, at de fik deres Udgifter til Barnets  
Underhold godtgjort. Cfr. derimod Ø.L.T. 1930. 142: Antaget at  
mangle Hjemmel for, at en Person, der ansaa sig for med Urette ind-  
lagt til Observation paa et Hospital, kunde begære sig udsat af Hospi-  
talet ved Fogedens Hjælp.

holdet, idet her Trangen til af Hensyn til Børnenes Vel at faa en hurtig Afgørelse har været den overvejende<sup>64</sup>). Netop Hensynet til Barnets Tarv kan dog efter Omstændighederne bevirke, at Begæringen om Udlevering af Barnet ikke tages til Følge<sup>65</sup>). Tvivlsomt er Forholdet navnlig, hvis en Ægtefælle forlanger Børnene udleveret fra den anden, naar denne ensidig har ophævet Samlivet og medtaget Børnene<sup>66</sup>). I disse Tilfælde vil der sædvanlig ikke være Grundlag for en umiddelbar Fogedforretning, da Spørgsmaalet om, hvem der skal have Forældremyndigheden, ifølge M. L. § 24 henhører under Overøvrighedens Afgørelse<sup>67</sup>). Udlevering ved Fogeden vil derimod alene kunne ske, naar der er Grund til at tro, at den paagældende Ægtefælle, hos hvem Børnene er, vil lægge Hindringer i Vejen for den endelige Ordning<sup>68</sup>). Naar endelig Afgørelse er truffet af Overøvrigheden, vil Fogedens Bistand sædvanlig kunne paakaldes, uden Hensyn til om der maatte være indgivet Andragende om Ændring<sup>69</sup>) eller Klage til Justitsministeriet. Efter Omstændighederne maa Fogeden dog kunne benytte Reglerne i Rpl. § 287 til at udsætte Forretningen, til Justitsministeriets Afgørelse foreligger. En Dom har ganske vist udtalt sig for den Opfattelse, at § 287 ikke er direkte anvendelig

<sup>64</sup>) Jfr. U. 1882. 442, cfr. 1900. 561. (H).

<sup>65</sup>) Jfr. U. 1932. 406: Moders Begæring om Udlevering af Barn fra Plejhjem ikke taget til Følge, da Fjernelsen af Barnet fra Plejhjemet ifølge Lægeerklæring var uforsvarlig for Barnets Helbredstilstand. Jfr. ogsaa utr. Ø. L. D., refereret i Note 69. Jfr. om svensk Ret N i l s s o n - S t j e r n q u i s t: Handräckningsutslaget S. 132.

<sup>66</sup>) Jfr. hertil O. A. B o r u m: Familieretten I., 2. Udg. S. 95.

<sup>67</sup>) Jfr. U. 1925. 991.

<sup>68</sup>) Jfr. Højesteretskendelse U. 1931. 641 og T. f. R. 1932. 411.

<sup>69</sup>) Jfr. herved angaaende et særlig klart Tilfælde utr. kbh. F. R. K. 21. August 1935: »Da den Omstændighed, at Rekvisita har indgivet Begæring om Ændring af de for Separation gældende Vilkaar, hvorefter Rekvirenten har Forældremyndigheden over Sønnen, og hvori det bestemmes, at Sønnen indtil det fyldte 11. Aar skal bo hos Moderen, ikke kan berøve Rekvirenten Retten til, nu da Drengen er fyldt 11 Aar, at erholde ham udleveret til Opdragelse hos sig selv, vil den begærede Forretning være at fremme«. Kendelsen stadfæstedes af Ø. L. R. d. 3. September 1935, idet det dog yderligere anføres, at »der intet er oplyst om, at en Udlevering af Barnet under de foreliggende Forhold skulde være til Skade for dets Tarv«.

under en Udsættelsesforretning<sup>70</sup>), men netop ved Ind- og Udsættelsesforretninger vil Trangen til at benytte Bestemmelsen kunne være særlig stor. Dette gælder særlig ved umiddelbare Fogedforretninger vedrørende Børn, hvor det ofte vil være meget uheldigt at flytte Børnene frem og tilbage mellem Forældrene. Hvor Fogeden derfor maatte mene, at der er betydelig Udsigt til Ændring af Overøvrighedens Afgørelse og f. Eks. ved Udtalelse fra Børneværnet eller Lægeerklæring støttes i den Opfattelse, at Hensynet til Barnets Tarv taler for Udsættelse<sup>71</sup>), maa han formentlig med Hjæmmel i § 287 kunne udsætte Forretningen<sup>72</sup>).

Særligt stiller Forholdet sig, hvor Afgørelsen om Forældremyndigheden er truffet ved Dom<sup>73</sup>). Da en Dom, der udtrykkelig lyder paa Udlevering af et Barn, jfr. § 495, som omtalt S. 271—72, ikke kan eksekveres, medmindre Fuldbyrdelsesfristen er udløbet, uden at Anke har fundet Sted<sup>74</sup>), synes det samme at maatte gælde en Dom, der kun indirekte giver Grundlag for Udlevering; jfr. ogsaa at § 487, sidste Stk., udtaler, at Domme, hvorved der tilkendes nogen en Ret, ikke før Eksekutionsfristens Udløb kan afgive Hjæmmel til Udøvelse af Retten. Anke inden Eksekutionsfristen har altsaa i Almindelighed suspensiv Virkning<sup>75</sup>), og skulde der i det enkelte Tilfælde være Trang til Fuldbyrdelse uden Hensyn til Anke, maa særlig Bestemmelse træffes efter § 488, 2. Stk. Omvendt har Anke efter Eksekutionsfristens Udløb ikke suspensiv Virkning<sup>76</sup>), og

---

<sup>70</sup>) Jfr. U. 1925. 981 med Hensyn til Spørgsmaalet om Forkastelse af en Opsigelse efter Boligloven.

<sup>71</sup>) Jfr. herved den i Note 69 citerede Landsretsdom samt den i Note 65 anførte Dom U. 1932. 406.

<sup>72</sup>) Dette antages ogsaa i Københavns Byrets Fogedpraksis.

<sup>73</sup>) Dette Tilfælde medtages for Sammenhængens Skyld, skønt der ikke her er Tale om egentlig »umiddelbar Fogedforretning«. I Københavns Byret foretages Forretningen ogsaa i disse Tilfælde af første Kontor, jfr. Note 82.

<sup>74</sup>) Jfr. Dom i V. L. T. 1930 S. 229, refereret S. 272, Note 36.

<sup>75</sup>) Jfr. U. 1941. 158 og ovfr. S. 48 med Note 9.

<sup>76</sup>) Jfr. utr. Ø. L. K. 6. November 1930, der i et Tilfælde, hvor et Fællesbarn ved Skilsmisdom var tillagt Manden, og hvor Hustruen under Forretningen, der foregik efter Eksekutionsfristens Udløb, protesterede under Hensyn til, at hun agtede at paaanke Dommen, for-

i disse Tilfælde vil Fogeden næppe kunne benytte § 287 til at udsætte Forretningen. Kræver Hensynet til Barnets Tarv eller lignende, at Forretningen udsættes, maa der af den Ret, til hvilken Dommen er paaanket, i Medfør af § 491 træffes særlig Bestemmelse om, at Anke skal have suspensiv Virkning<sup>77)</sup>.

b. Skønt § 609 kun omtaler Fogedens Hjælp til at »gøre Forældre- eller Værgemyndighed gældende med Hensyn til umyndige«, har Praksis i nyeste Tid anerkendt<sup>78)</sup>, at Fogedens Bistand til Udlivering af et Barn ogsaa kan paakaldes efter § 609 ellers dens Analogi til Gennemførelse af »Samkvemsretten« eller »Besøgsretten« efter Myn- dighedslovens § 27.

Rigtigheden af denne Praksis er overordentlig tvivlsom, men det maa i hvert Fald understreges, at det ovenfor S. 291 om Gennemførelse af Forældre- eller Værgemyndighed anførte, hvorefter Hensynet til Barnets Tarv kan føre til, at Fogeden ikke er Faderen (evt. Moderen) følgagtig, gør sig endnu stærkere gældende, hvor det kun drejer sig om Gennemførelse af et kortvarigt Besøg, som Barnet ikke ønsker, jfr. nærmere O. A. B o r u m: Familieretten I, 2. Udg. S. 73—74<sup>79)</sup>.

D. P a r t e r n e s V e d t a g e l s e kan næppe have nogen selvstændig Betydning til at udvide Omraadet for de umid-

---

kaster den fremsatte Protest. Jfr. m. H. t. Eksekution U. 1944. 396 og m. H. t. alm. Indsættelsesforretning V. L. T. 1943. 147.

<sup>77)</sup> Jfr. herved utr. Beslutning af Østre Landsret d. 12. November 1936, der nægtede i Anledning af, at Manden havde anket efter de 15 Dage, at udsætte Fuldbyrdselen af en Dom, hvorved Hustruen havde faaet Forældremyndigheden.

<sup>78)</sup> Jfr. allerede Præmisserne til U. 1940. 36 (H) og nu udtrykkeligt U. 1945. 828 (H). Se om den første Dom O. A. B o r u m U. 1939. B. 302—305, C. D. R u m p T. f. R. 1940. 452 (hvis Tillid til Fogedpersonalets Konduite er imponerende) og Ø. A h n f e l d t - R ø n n e Jur. Forenings Aarbog 1939/40 S. 31 og om den sidste Dom A. D r a c h m a n n B e n t z o n T. f. R. 1947. 221. — Om norsk Ret se A n d r e a s S t ø y l e n T. f. R. 1939. 250 ff. og 1940. 235—36. Om svensk Ret se K a r l O l i v e c r o n a: Utsökning S. 60.

<sup>79)</sup> I Højesterets Dom U. 1945. 828 tages ogsaa et Forbehold, der tyder i Retning af, at Højesteret ikke under alle Omstændigheder anser Fogeden for pligtig at efterkomme Begæringen, idet det bemærkes, at det ikke for Højesteret var gjort gældende, at særlige Forhold gjorde det betænkeligt at gennemføre Samkvemsretten. Herefter be-

delbare Fogedforretninger<sup>80</sup>). Men den vil undertiden kunne have den Virkning at afskære Tvivl, om en Misligholdelse er tilstrækkelig væsentlig til at give Anledning til denne Rets-hjælp<sup>81</sup>).

III. A. Fremgangsmaaden ved disse Forretninger er i Almindelighed den samme, som gælder ved Udlæg, særlig naar Handlingsdomme skal fremtvinges ved direkte Eksekution, jfr. § 495; der vil ligesaa lidt som ved disse kunne være Tale om at lade Forretningen foretage ved Sognefogeden, idet dette efter § 480, 1. Stk., kun kan ske, naar det drejer sig om Betaling af en Pengesum, og Genstanden for Forretningen ikke er fast Ejendom<sup>82</sup>). Derimod gælder der ogsaa her for Rekvisitus en Paavisningspligt, som evt. vil kunne fremtvinges ved Hæfte, § 609, 1. Stk. i Slutn., smh. med § 495, 2. Stk.<sup>83</sup>), se ndfr. Ifølge § 609, 3. Stk., kan Fogeden endvidere nu ogsaa, naar Rekvirenten ønsker det, og Hensynet til Skyldnerens Tarv ikke taler derimod, beramme en Indsættelses- eller Udsættelsesforretning til Paabegyndelse paa sit Kontor, saaledes at Rekvisiti Udeblivelse uden lovligt Forfald medfører Virkning efter § 520,

---

tyder det formentlig ikke saa meget, at Højesteret stadfæster Landsrettsdommen i Henhold til de øvrige anførte Grunde, deriblandt den mærkværdige Udtalelse om, at »Hensynet til Barnet skønnes at tabe sin Betydning, naar det vides, at Fogedens Bistand kan kræves, idet det kan antages, at Forældremyndighedens Indehaver netop af Hensyn til Barnet vil undlade at vise Modvilje mod Samkvemsrettens Udøvelse«. Det er jo meget hyppigt Barnet selv, der viser denne Modvilje. — Se ogsaa herved utr. Ø.L.D. 10. Januar 1947 (II. 628/1946).

<sup>80</sup>) Selvtægtsstraffen for ved privat Magt at iværksætte Besiddelsesfratagelse, f. Eks. at udsætte en Lejer af Lejligheden, kan næppe heller fjernes ved den paagældendes forudgaaende Samtykke, jfr. H. Munch-Petersen U. 1908. B. 12—13. Cfr. derimod Domme U. 1879. 1070 og 1909. 90, Hagerup: Civilproces I. S. 6, R. Schmidt: Civilprozessrecht S. 159—160.

<sup>81</sup>) Jfr. U. 1942. 855 om en utinglyst Købekontrakt, i hvilken det var vedtaget, at Sælgeren, hvis Køberen misligholdt Kontrakten, kunde sætte sig i Besiddelse af det solgte.

<sup>82</sup>) I Københavns Byret hører de umiddelbare Fogedforretninger under første Fogedkontor. — I Gebyr for Ind- og Udsættelsesforretninger betales, jfr. Lov Nr. 24, 13. Februar 1929 § 2, 4 Kr. Cfr. Note 87.

<sup>83</sup>) Jfr. U. 1922. 995 og 1936. 191.

2. Stk. Ogsaa Bestemmelsen i § 481, 2. Stk. maa vistnok finde Anvendelse ved Ind- eller Udsættelsesforretninger<sup>84</sup>).

B. Om de Indsættelsesforretninger, hvorved Sælgeren ved Køb paa Afbetaling tager Tingen tilbage paa Grund af Køberens Misligholdelse, gælder der ifølge Lov Nr. 244, 8. Maj 1917 §§ 10—15 nogle særlige Bestemmelser, der navnlig gaar ud paa at gøre Fremgangsmaaden saa simpel som mulig<sup>85</sup>).

Sælgerens Begæring skal, jfr. § 10, altid være skriftlig affattet og være bilagt med en Udregning af det Beløb, som Sælgeren kræver i Henhold til Lovens § 486). Fogeden kan ifølge § 11 altid tilsige Køberen til Møde paa Fogedkontoret. Naar Sælgeren ønsker det, kan en saadan Tilsigelse — for at spare Omkostningerne ved selve Forretningen<sup>87</sup>) — navnlig ogsaa finde Sted, forinden der er paabegyndt Indsættelsesforretning; Bestemmelsen gaar noget videre end Rpl. § 609, 3. Stk. Til Fremtvængelse af dette Møde og Køberens Oplysningspligt i det hele haves der det sædvanlige Tvangsmiddel af Hæfte<sup>88</sup>). Derimod er der ikke i §'en omtalt den ved Rpl. § 520, 2. Stk., hjemlede Adgang til at lade Rekvisitus fremstille umiddelbart ved Politiet. Naar Rekvisitus udebliver, maa der derfor altid afsiges Kendelse om Hensættelse i Hæfte, og i Henhold til denne Kendelse kan Politiet saa fremstille den paagældende

---

<sup>84</sup>) Jfr. U. 1947. 185, der antog, at en i Odense Købstad paabegyndt Indsættelsesforretning kunde kontinueres i Odense Herred.

<sup>85</sup>) Jfr. herved Jul. Lassen og Henry Ussing: Haandbog i Obligationsret, speciel Del, I. S. 373, Ussing: Køb S. 157—58 og Heide-Jørgensens Udgave af Afbetalingsloven S. 33 ff. — De processuelle Regler med Undtagelse af § 11 maa i og for sig ogsaa finde Anvendelse, hvor der bliver Spørgsmaal om at tage Tingen tilbage fra en Tredjemand, hvem Køberen har overladt Tingen, men ofte vil der tilkomme Tredjemand et Krav paa forinden at faa nødvendige Reparationsudgifter o. lign. Udlæg dækkede, jfr. U. 1934. 198 og 1935. 184.

<sup>86</sup>) Jfr. U. 1922. 818.

<sup>87</sup>) Naar Sagen paa Grundlag af en saadan Tilsigelse ordnes mellem Parterne ved deres Møde paa Fogedkontoret uden Fogedens Medlemkomst, tages Forretningen nemlig slet ikke til Protokollen, og der beregnes intet Gebyr. Ellers betales efter § 16 et Gebyr af 3 Kr. samt i Vidnegebyr 1 Kr. og for Tilsigelse 1 Kr.

<sup>88</sup>) Jfr. ovfr. S. 126, Note 45. Det siges udtrykkeligt i § 11, at Omkostningerne herved afholdes paa samme Maade som Delinkventomkostninger. Jfr. m. H. t. Rpl. § 520 ovfr. S. 126, Note 46.

paa Fogedkontoret, saaledes at han løslades, hvis han nu giver de fornødne Oplysninger<sup>89</sup>). Fogeden skal under Forretningen altid, uden Hensyn til Sagens Værdi, cfr. om sædvanlige Ud-lægsforretninger Rpl. § 524, 5. Stk., vejlede Parterne, for saa vidt de ikke giver Møde ved Sagfører. Om Ansættelse af Tingens Værdi af Fogedvidnerne, eventuelt ved Tilkaldelse af sagkyndig Bistand, eller ved Skøn, gives der i Lovens § 12<sup>90</sup>) nærmere Regler<sup>91</sup>). Bestemmelsen i Rpl. § 480, 2. Stk., hvorefter eet Vidne kan være tilstrækkeligt, maa ogsaa finde Anvendelse ved Indsættelsesforretninger efter Afbetalingsloven<sup>92</sup>). Finder Fogeden, at det Beløb, som Sælgeren har beregnet til Dækning af Omkostningerne ved Tingens Tilbagebetaling, er større end rimeligt, kan han nedsætte det til et passende Beløb. Endelig træffes der i § 13 særlig Bestemmelse om den Sikkerhedsstillelse, der skal kunne forlanges af Rekvirenten<sup>93</sup>), og der gives i § 14 nærmere Regler om, hvorvidt eller hvornaar den skal kunne forlanges tilbage. Ved disse Regler henlægges i Virkeligheden en Art Domsvirksomhed til Fogeden, jfr. ndfr.

Ifølge § 15 skal disse Bestemmelser finde tilsvarende Anvendelse, naar Køberen vil gøre Brug af sin Ret efter § 6 eller § 7 til at indløse Ting, Sælgeren har faaet tilbage, naar denne ikke godvillig vil udlevere dem.

Ifølge § 16 skal der betales visse mindre Retsafgifter og Gebyrer under disse Indsættelsesforretninger<sup>94</sup>).

#### IV. Angaaende Adgangen til at rejse Indsigelser og

<sup>89</sup>) Saaledes er Praksis i København og vistnok ogsaa andre Steder. Heide-Jørgensen l. c. S. 36 Note 5. Cfr. derimod tildels Jul. Lassen og Henry Ussing anf. Sted Note 184. — Politiets Udgifter ved Fremstilling af Rekviritus i Afbetalingssager afholdes af Statskassen, jfr. J. M. Skr. Nr. 154, 8. Marts 1941, cfr. ovfr. S. 126, Note 41.

<sup>90</sup>) Om Aftaler, der bl. a. søger at fravige Iagttagelse af Reglerne i § 12, se U. 1929. 1070 (H), 1930. 562 og 1931. 395.

<sup>91</sup>) Jfr. herved U. 1934. 195: Effekterne fandtes at burde forblive i Køberens Varetægt, indtil Resultatet af en i Henhold til § 12, 3. Stk., begæret Skønsforretning forelaa. — Naar der har været udmeldt Skøn, afgør Fogeden ifølge § 12, 3. Stk., hvem af Parterne der skal bære Omkostningerne.

<sup>92</sup>) Jfr. U. 1926. 839. Vidnegebyret er i saa Fald i Medfør af Lovens § 16 1 Kr., jfr. J. M. Skr. Nr. 118, 6. Maj 1932.

<sup>93</sup>) Se herved Domme U. 1925. 708 og 1932. 607.

<sup>94</sup>) Jfr. herved U. 1932. 638 og ovfr. Note 87.

anvende Retsmidler mod disse Fogedforretninger indeholdes der nogle Bestemmelser i Rpl. §§ 610 og 611, der dog væsentlig kun kodificerer den tidligere Ordning og indpasser den i det nye Processystem.

A. Rekvisitus kan selvfølgelig altid fremføre sine Indsigelser imod Forretningens Fremme for Fogeden, som da paa-kender dem i Overensstemmelse med de almindelige Regler i Kap. 48, navnlig §§ 524—527<sup>95</sup>). Imod Fogedens Afgørelse kan der da ifølge § 611 benyttes henholdsvis *Anke* eller *Kære* i Overensstemmelse med de almindelige Regler om Retsmidler imod Fogedforretninger, jfr. navnlig § 536, hvorefter Fogedens Kendelser først kan appelleres, naar Forretningen er sluttet<sup>96</sup>), § 537 om Appelfristerne og § 593 ff., om hvornaar Anke eller Kære kan benyttes<sup>97</sup>). Ligesom ved Udlægsforretninger vil der

<sup>95</sup>) Fogeden har heller ikke under disse Forretninger nogen almindelig Beføjelse til at træffe Bestemmelse om Omkostninger, jfr. U. 1937. 587, der statuerer, at der hverken i Rpl. eller i Analogien af § 11 i Afbetalingsloven er Hjemmel for Fogeden til under en almindelig Ind- og Udsættelsesforretning at træffe Bestemmelse om Forretningens Omkostninger, derunder Gebyrer og Sagførersalærer. Disse maa da eventuelt kunne indbetales ved Søgmaal i første Instans, jfr. R.U. Nr. 62 i U. 1921. B. 14 og U. 1938. 977 (m. H. t. Tredjemand). Naar den særlige Grundsætning i Rpl. § 527, sidste Stk., kan anvendes, er Fogeden dog beføjet til at paalægge Sagsomkostninger, jfr. Højesteretsdom U. 1930. 1020 (1025 med Note 1). — Cfr. m. H. t. Afbetalingsforretninger Afbetalingslovens § 12.

<sup>96</sup>) Jfr. U. 1927. 696.

<sup>97</sup>) Jfr. som Domme, der anser *Anke* for nødvendig: U. 1921. 5: Spørgsmaalet om Brugerens Ret til at bebo et Tjenestehus var bortfaldet som Følge af Tyendeforholdets Ophør, 1921. 63: Spørgsmaalet om Rekvisitus havde Tilbageholdelsesret, 1922. 995: Lignende Forhold, 1923. 574: Spørgsmaalet om Brud paa en Tjenestekontrakt kunde medføre Udsættelse af et Hus, der ikke var et egentligt Tjenestehus, 1924. 290: Spørgsmaalet, om Afkald paa Forældremagt forelaa, 1925. 470: Spørgsmaalet om Mekaniker havde Tilbageholdelsesret i Automobil overfor Afbetalingssælgeren, 1931. 359: Panthaver, der havde overtaget Ejendommen til Brugelighed, berettiget til at anke Indsættelsesforretning, der i Henhold til Ejendomsforbehold var foretaget i nogle Grise, 1933. 1142: Spørgsmaal om Retsforfølgning i Strid med Afbetalingslovens Regler, og 1935. 391: Spørgsmaal, om Fogeden kunde udsætte en frasepareret Hustru af Ægtefællernes tidligere fælles Lejlighed, henhører under *Anke*, V. L. T. 1932. 378: Fogedens Nægtelse af

ogsaa kunne blive Tale om Anke fra en Tredjemand, der ikke har været Part under Fogedforretningen<sup>98</sup>). Under Anke eller Kære kan der ogsaa rejses helt nye Paastande og Indsigelser, jfr. § 594. Der kan endvidere blive Tale om Anke i to Instanser i Overensstemmelse med den S. 154 omtalte Bestemmelse i § 595, 1. Stk.<sup>99</sup>).

Under Appellsagen kan den, der klager over en ulovlig Indsættelsesforretning, baade fordre Forretningens Ophævelse<sup>100</sup>), eventuelt i Forbindelse med Erstatning<sup>101</sup>) for den lidte Skade, og indskrænke sig til at nedlægge Erstatningspaastand. Der gælder naturligvis ikke som under Regressøgsmaal efter § 610 nogen Indskrænkning med Hensyn til at fremsætte Indsigelser mod Forretningens formelle Lovlighed eller den benyttede Fremgangsmaade, og der kan under Anke ogsaa gøres Ansvar gældende mod Fogeden personlig.

---

Indsættelsesforretning hos den tidligere Formand for en Sygekasse maatte ske ved Anke, da Nægtelsen skyldtes, at Godkendelsen af Valg af ny Formand var paaklaget til Socialministeriet, samt Ø. L. T. 1929. 255: Spørgsmaal om Afbetalingsloven kunde finde Anvendelse, maa afgøres ved Anke, og 1929. 427: Spørgsmaalet om Gyldigheden af et Ejendomsforbehold. Se derimod som Tilfælde, hvor Kære har fundet Sted, U. 1922. 48: Spørgsmaal om Fogedforretning skulde paa-begyndes, uanset at Effekternes Identitet ikke paa Forhaand var givet, og 1925. 979: Spørgsmaalet om Skadesløsbrev kunde give Grundlag for at tage Ejendom til Brugelighed.

<sup>98</sup>) Jfr. U. 1942. 992.

<sup>99</sup>) Jfr. som Eksempler herpaa Højesteretsdommene U. 1923. 574 og 1924. 290. Se ogsaa U. 1940. 693 (H): En af Landsretten afsagt Dom, der stadfæstede en Fogedkendelse vedr. Udsættelse af et Lejemaal, kunde paaankes til Højesteret, idet Sagen efter sin Beskaffenhed — bortset fra Lejeloven — som egentlig Retssag vilde henhøre under Landsretten, og Lejeloven ikke kunde medføre andet Resultat i et Tilfælde som det foreliggende, hvor Sagens Behandling ved Voldgiftsretten var udelukket.

<sup>100</sup>) Jfr. U. 1937. 850: Tre Indsættelsesforretninger, hvorunder Rekviritus frivillig udleverede nogle af ham paa Afbetaling købte Husdyr til Sælgerne, ophævedes, da Fogeden ikke burde have tilstedet Udleveringen, idet han vidste, at Rekviriti Ejendom var overtaget til brugeligt Pant af en Panthaver, men burde have udsat Forretningen, for at Panthaveren kunde faa Lejlighed til at varetage sine Interesser.

<sup>101</sup>) Jfr. U. 1920. 233 (H): Udsættelsesforretning ophævet under Anke og 1000 Kr. tilkendt i Erstatning, og 1920. 395 (H), der ligeledes

Angaaende Fogedens Kendelse om Tilbagegivelse af stillet Sikkerhed efter Lov om Køb paa Afbetaling Nr. 244, 8. Maj 1917 træffes der i § 14, 1. Stk. i Slutn., en Bestemmelse, hvorefter Kendelsen skal kunne gøres til Genstand for Appel, og denne have opsættende Virkning. Da denne Afgørelse nærmest har Karakteren af en Dom<sup>102)</sup>, maa vistnok ogsaa efter Rpl. egentlig Anke overfor den finde Sted.

B. Der aabnes imidlertid ogsaa ved § 610 Rekvisitus en vis Adgang til at anlægge Regressøgsmaal i første Instans mod Rekvirenten. Denne er ordnet i nøje Overensstemmelse med, hvad der ifølge § 607 gælder om Udpantningsforretninger.

Herefter kan denne Adgang kun benyttes, naar Rekvisitus har andre Indsigelser mod Forretningen at gøre gældende end saadanne, som gaar ud paa, at den ikke lovlige kunde finde Sted uden sædvanligt Eksekutionsfundament, eller at der ved dens Foretagelse ikke er brugt den rette Fremgangsmaade (han kan derimod f. Eks. gøre gældende, at Rekvirentens Krav ikke har været tilstrækkelig materielt begrundet), og endvidere kun, for saa vidt han ikke vil gøre Ansvar mod Fogeden gældende, og han ikke allerede har rejst Anke eller Kære<sup>103)</sup>. Søgsmålet

---

under Anke ophæver Udsættelsesforretningen og tilkender 2000 Kr. i Erstatning. Se endvidere V. L. T. 1941. 345, der under Anke af en Udsættelsesforretning ophæver denne, under Hensyn til at Lejemaalet havde været beskyttet efter Boliglovgivningen, og tillægger Rekvisitus 47 Kr. i Erstatning for Flytteudgifter og tabt Arbejdsfortjeneste samt 600 Kr. for Tort og Ulempe i Anledning af, at han med Hustru og fire Børn af Socialvæsenet var anvist Ophold paa Arbejdsanstalten. Det er uklart, hvad der menes, naar denne sidste Dom siger, at Erstatningen tilkendes »i Medfør af § 610«. Sml. herved Note 103.

<sup>102)</sup> Jfr. Mot. t. Kommissionsudkastet til Loven i Rigsdagstid. for 1916—17 Tillæg A, Sp. 2540.

<sup>103)</sup> V. L. T. 1942. 144 antager, at Rekvisitus ved Anke af Fogedforretningen alene kunde anses at have afskaaret sig fra at anlægge det i Rpl. § 610 hjemlede særlige Regressøgsmaal, men ikke fra, efter at Fogedforretningen var ophævet af Landsretten under Anke, at anlægge almindeligt Erstatningssøgsmaal, idet det udtales, at dertil maatte kræves udtrykkelig Hjemmel for og Krav om Erstatningskravets Fremsættelse under Anken af Fogedforretningen. Det kan imidlertid ikke tiltrædes, at der ikke er Hjemmel for at tilkende Erstatning under Anken, jfr. ovfr. S. 297 med Note 101. Dette har

skal anlægges inden 8 Uger<sup>104</sup>). Under dette Søgmaal kan der da efter Omstændighederne saavel tilkendes ham Erstatning i Anledning af den ulovlige Forretning, som ogsaa gives Dom for, at Forretningen bør være ophævet.

Naar der under Appel af Fogedforretningen efter § 611 eller under Regressøgmaal efter § 610 paastaas Erstatning, kan der ikke opstilles nogen Formodning om, at der er lidt Tort eller Kreditspilde<sup>105</sup>).

---

altid været anerkendt før Retsplejeloven, jfr. H. Munch-Petersen: Dansk Civilprocesret III. (1915) S. 187, og der er intet i Motiverne til Rpl., der taler for, at dette skulde være ændret, jfr. herved Mot. til Civilprocesudkastet 1877 S. 230—31 og til Udcastet 1899 Sp. 162 (265).

<sup>104</sup>) Højesteretsdom U. 1928. 667 antager ikke, at denne Frist skal paases ex officio.

<sup>105</sup>) Jfr. herved efter Rpl. V. L. T. 1941. 345 og U. 1920. 233, 395 og fra den tidligere Ret U. 1901. 201, 1899. 670, 1897. 983 (985), 1896. 1261, 1894. 342, 1892. 307, 1890. 1184, 1889. 672 (675), 1888. 89, 1886. 52, 311 (314), 1885. 917, 1878. 499, 1877. 470, 472, 1875. 470, 873, 1014.

## FORELØBIGE RETSMIDLER

•

## § 25.

### Indledning<sup>1)</sup>).

I. I Begrebet »de foreløbige Retsmidler«, der i Overskriften til Rpl.'s tredje Bog, femte Afsnit, bruges som Fællesbetegnelse for de to Retsmidler Arrest og Forbud, ligger nærmest, at denne Retshjælp efterfølges af en endelig. Dette passer ogsaa fuldt ud paa Arresten, hvis Væsen netop ligger i at skabe en foreløbig Sikring for et Krav, indtil dets endelige Tvangsfuldbyrdelse kan finde Sted. Derimod vil noget saadant sædvanlig ikke være Tilfældet med Forbud, idet den retlige Hindring for visse Handlingers Foretagelse, der derved skabes, som Regel ikke er bestemt til at afløses af andre retslige Midler, men kun ved den senere Dom faar sin Bekræftelse. For saa vidt kan altsaa dog Forbudet lige saa vel som Arresten betegnes som et »foreløbigt« Retsmiddel, som de begge kun er bestemt til at have midlertidig Virkning, indtil den endelige Afgørelse om deres Lovlighed kan træffes under den »Justifikationssag«, hvoraf de altid skal efterfølges. Det vilde derfor maaske egentlig være korrektere som Fællesmærke for Arrest og Forbud at betone, at de er en *f o r e g r e b e t* (»anteciperet«) Retshjælp.

Naar der dernæst spørges, hvori Forskellen mellem Arrest og Forbud i egentlig Forstand bestaar, er det vel klart, at allerede D. L., jfr. saaledes navnlig 1—21—22, forudsatte en vis Forskel, men den fastholdt ikke nogen skarp Terminologi. Der har imidlertid paa Grundlag deraf fundet en historisk Udvikling Sted, hvorunder de to Retsinstitutter nærmere er blevet udformet efter de reale Formaal, som de er bestemt til at tjene. Paa dette historisk-praktiske Begreb bygger da ogsaa Rpl., hvis Ordning i Hovedsagen kun indeholder en Kodifikation af den hidtil gældende Retstilstand.

---

<sup>1)</sup> Jfr. Deuntzer: Arrest og Forbud, 2. Udg. 1897 (citeret A. & F.) S. 1—5.

Ifølge Rpl. § 612, 1. Stk., kan Arrest under visse nærmere Betingelser finde Sted »til Sikkerhed for et Krav, der lyder paa Penge eller Penges Værd«. Dette maa vistnok — navnlig naar man sammenholder dette Udtryk med Udtrykket i § 225, Nr. 1, »private Formuere Rettigheder« — forstaas saaledes, at Arrest altid skal tjene til at sikre Fyldestgørelse af et Krav paa Penge (eller Pengerepræsentativer), ligegyldigt, om dette er af privat eller offentligretlig Karakter, hvorimod andre Krav af Pengeværdi, f. Eks. paa individuelt bestemte Ting eller paa visse Arbejdsydelser, ikke efter deres principale Indhold, men alene for den Erstatningsydelse, hvortil de subsidiært kan omsættes, kan sikres ved Arrest. Denne Bestemmelse af Arrestbegrebet var formentlig den rette før Rpl.<sup>2)</sup>, og det har utvivlsomt ikke været Meningen ved denne at gøre nogen Forandring heri; ved at strække Arrestens Anvendelse udover Pengekrav vilde man navnlig komme i Strid med den moderne Opfattelse af Arresten, hvorefter den blot skal være et Middel til at sikre den senere Eksekutions Genneførelse, men ikke skal tjene som et ubestemt Tvangsmiddel til at fremkalde en Forpligtelses Opfyldelse<sup>3)</sup>. Paa samme Maade forstaas ogsaa en ganske lignende Bestemmelse i den tyske Civilprocesordning<sup>4)</sup>, ligesom det udtrykkelig udtales i den norske Tvangsfuldbyrdelseslov<sup>5)</sup>. Er det altsaa Hensigten

---

<sup>2)</sup> Noget mere omfattende var dog maaske Deuntzers Bestemmelse S. 3, om »Retsmidlets Formaal er at sikre Eksekutionsmidlers Tilstedeblivelse eller ej«, og efter den hidtil gældende norske Ret Hagerup: Civilproces II. S. 448, »udelukkende har til Formaal at sikre Tilstedeværelsen af Debitor selv eller af Eksekutionsmidler for et obligatorisk Retskrav«, idet ogsaa Kravene paa individuelt bestemte Ting syntes at gaa ind herunder.

<sup>3)</sup> Jfr. saaledes navnlig Mot. Civilprocesudkastet 1877 S. 232.

<sup>4)</sup> § 916: »Der Arrest findet zur Sicherung der Zwangsvollstreckung in das bewegliche oder unbewegliche Vermögen wegen einer Geldforderung oder wegen eines Anspruchs statt, welcher in eine Geldforderung übergehen kann«; jfr. om dennes Forstaaelse Steins Kommentar, Vorbemerkungen ad § 916 II. og V., og Adolf Schönke: Zwangsvollstreckungsrecht S. 218 ff.

<sup>5)</sup> § 244: »For at sikre tvangsfuldbyrdelsen i skyldnerens gods av krav, som gaar ut paa penger enten umiddelbart eller istedenfor en anden ydelse, kan arrest foretages — —«

med vedkommende Retshandling at sikre Tvangsfuldbyrdelsen af et Pengekrav, maa den anses for Arrest, selv om den udvortes fremtræder som et Forbud, f. Eks. imod en Fordrings Udbetaling, et Skibs Afsejling eller overhovedet en Genstands Forflyttelse eller en anden Raadighedsudøvelse over den; disse Tilfælde, der undertiden betegnes som »Arrestforbud«, henføres ogsaa ved Rpl. § 653 udtrykkelig til Arrest. Omvendt vil egentligt Forbud aldrig kunne anvendes til at sikre Fyldestgørelse af et Pengekrav, idet der ved Forbud altid kun bliver Spørgsmaal om at værne en Ret overfor Handlinger, der i Forvejen er retsstridige, jfr. § 646, 1. Stk. i Slutn., medens den Indskrænkning i Skyldnerens Raadighed over sin Formue, som skal sikre Kreditors Adgang til Fyldestgørelse, ikke allerede er hjemlet ved Kreditors Krav, men netop først indtræder ved Arresten, jfr. § 616, 1. Stk.: »Arrest paa Gods medfører, at Skyldneren — — bliver uberegtiget til at — — raade over de arresterede Genstande«.

I Modsætning til Arrest omfatter da det egentlige Forbud alle de Tilfælde, hvor de prohibitive Akter foretages i andet Øjemed end at sikre Fuldbyrdelsen af et Pengekrav. Disse Forbudstilfælde er forøvrigt af højst forskellig Art. De kan gaa ud paa at afværge Forstyrrelse af Besiddelsesforholdet med Hensyn til en Ting. Naar Rekvirenten selv er Ejer af den, er jo ethvert Arrestøjemed paa Forhaand udelukket. Men ogsaa, hvor der kun er Spørgsmaal om at sikre et obligatorisk beskyttet Krav paa Overdragelse af en individuelt bestemt Ting, maa, som allerede ovenfor antydnet, Forholdet betragtes som Forbud, naar det er selve denne Overdragelse, der ønskes sikret mod forstyrrende Raadighedsakter fra Besidderens Side. At et saadant Tilfælde ikke er tænkt medindbefattet under Arrestinstituttet, fremgaar ogsaa deraf, at der her ikke, saaledes som § 616 forudsætter, er Tale om at berøve Skyldneren en Raadighed over Tingen, som ellers vilde tilkomme ham, idet en saadan Raadighed allerede ved Kontrakten er ham forment, ligesom forøvrigt Arrest ogsaa vilde være et højst usikkert Mittel til at værne Kreditors kontraktmæssige Ret, da det ifølge den Paavisionsret, der efter § 632, jfr. § 506, ved Arrest ligesom ved Udlæg i Almindelighed tilkommer Skyldneren,

overhovedet vil bero paa et Tilfælde, om Arresten netop gøres i den omkontraherede Ting. Hvor der er Tale om at forhindre Udbetalingen af nogle Penge fra en Tredjemand, maa Forholdet opfattes som Forbud, hvor det ikke er en almindelig Kreditor, der vil sikre sig Fyldestgørelse ved Hjælp af en Rekviritus tilkommende Fordring, men hvor Rekvirenten under Paaberaabelse af, at han i Virkeligheden er den berettigede, søger at afværge retskrænkende Dispositioner over en Obligation, der er kommet paa urette Hænder eller af andre Grunde kan befrygtes at ville blive misbrugt<sup>6)</sup>. Paa lignende Maade vil det, naar et Skib ifølge Fogeddekret tilbageholdes, være Arrest, hvor det sker efter Begæring af en Kreditor, for at sikre sig det som eventuelt Eksekutionsobjekt, men egentligt Forbud, hvor det er Skibets Ejer, der derigennem vil værge sig mod en uberettigets Dispositioner over det, eller naar det er en Befragter, som derigennem vil sikre sig, at Skibet bliver liggende det foreskrevne Antal »Liggedage« og »Overliggedage«<sup>7)</sup>.

Endnu klarere bliver Modsætningen til Arrest, hvor der nedlægges Forbud mod Handlinger som stridende mod Krav eller Rettigheder, der overhovedet slet ikke er af økonomisk Natur. Dette medfører alene et nyt retligt Værn mod Handlinger, der i sig selv er retsstridige, men ikke iøvrigt nogen særlig Uraadighed for Rekviritus, saaledes som det er Tilfældet med Arrest<sup>8)</sup>.

II. Naar Arrest og Forbud ikke sjældent, navnlig i den ældre Tid, sammenstilledes med Eksekution under et fælles Begreb »Fogedforretninger«<sup>9)</sup>, er der vel det rigtige heri, at de — paa lignende Maade forøvrigt som efter Rpl. ogsaa Auktion — foretages af den samme Embedsmand, som i Almindelighed foretager Udlæg, nemlig Fogeden, jfr. §§ 625, 626

<sup>6)</sup> Jfr. Mot. til Civilprocesudkastet 1899 Sp. 187 (291).

<sup>7)</sup> Cfr. dog U. 1937. 1096, der taler om Arrest, hvor der blev foretaget Fogedforretning af en Befragter for at hindre, at et Skib afsejlede inden Udløbet af det Tidsrum, i hvilket han kunde forlange, at det skulde være til hans Disposition for Indtagning af Ladning.

<sup>8)</sup> Jfr. Bang & Larsen: Procesmaade III., S. 340.

<sup>9)</sup> Saaledes hos Bang & Larsen: Procesmaade III. og Frost: »Fogedforretninger«.

og § 646<sup>10)</sup>; derimod vil Arrest eller Forbud i intet Tilfælde kunne ske ved Sognefogeden (eller ved en Pantefoged). Ogsaa i flere andre Retninger er Arrest og Forbud undergivet lignende Regler som Udlæg. Men derved bør ikke udviskes den Væsensforskell saavel i Henseende til Øjemed som Karakter, der dog er imellem den foreløbige Retshjælp og den endelige Tvangsfuldbyrdelse, og som ogsaa paa adskillige Punkter præger den retlige Ordning.

III. Hvad angaar den tidligere Litteratur om Arrest og Forbud, der til en vis Grad har bevaret sin Betydning efter Rpl., maa som Hovedskriftet for dansk Rets Vedkommende nævnes J. H. Deuntzers Fremstilling<sup>11)</sup>. Tidligere var Emnet behandlet af Bang og Larsen i deres Fremstilling af den danske Procesmaade, i hvis tiende Capitel (III. S. 185—449) Arrest og Forbud behandles i Forbindelse med de øvrige »Fogedforretninger«. Efter den hidtil gældende norske Ret er Læren om Arrest og Forbud fremstillet af A. Schweigaard som ottende Afsnit af hans Proces<sup>12)</sup> og af Francis Hagerup som niende Hovedafsnit af hans Civilproces<sup>13)</sup>, medens Ordningen efter den nye Tvangsfuldbyrdelseslov behandles i III. Bind af den sidste Udgave af dette Værk<sup>14)</sup>, af Skeie i Civilproces III., syttende Kapitel<sup>15)</sup>, og af Per Augdahl: Norsk Civilproces (1947) S. 336 ff. Om svensk Ret kan nu navnlig mærkes Karl Olivecrona: Utsökning (1945) S. 206 ff. og Per Nilsson-Stjernquist: Om handräckningsutslag (1946) S. 173 ff.<sup>16)</sup>.

<sup>10)</sup> Jfr. ovenfor S. 6 ff. — I Kobenhavns Byret hører Forbud under Fogedkontor I, men Arrest under Fogedkontor II.

<sup>11)</sup> Om Arrest og Forbud i civile Sager efter dansk Ret. 2. Udgave. 1897, her citeret som: Deuntzer: A. & F. Arrestinstituttets historiske Udvikling i vor Ret er behandlet af Deuntzer i en Afhandling i Tidsskrift for Retsvidenskab for 1888 S. 59—104, jfr. for norsk Ret Skeie: Civilproces III. S. 728—739.

<sup>12)</sup> III. Bind 2. Udgave S. 1—112.

<sup>13)</sup> II. Anden Udgave. 1905 S. 445—492.

<sup>14)</sup> Tredje Udgave 1919 S. 210—234.

<sup>15)</sup> 2. Udg. S. 389—409.

<sup>16)</sup> Iøvrigt findes Læren om de foreløbige Retsmidler i fremmed Ret sædvanlig behandlet i de almindelige Procesfremstillinger.

# Arrest.

## Betingelser og Genstand.

### § 26.

#### De almindelige Betingelser for Arrest<sup>1)</sup>.

I. Hovedbetingelserne for at foretage Arrest i Gods findes angivet i Rpl. § 612.

A. Herefter er det for det første, som tidligere anført, en Betingelse, at Kravet, som derigennem skal sikres, »lyder paa Penge eller Penges Værd«. Allerede heri ligger, at Kravet maa være af artsbestemt Karakter, saa at Rettigheder til en individuelt bestemt Raaden — hvad der forøvrigt ogsaa følger af det i forrige § udviklede — efter deres umiddelbare Indhold kun kan værnes ved Forbud, og der alene kan blive Tale om gennem Arrest at sikre sig for den eventuelle Erstatning for Krænkelser af saadanne Rettigheder, jfr. ogsaa, at det i § 612, Nr. 1, forudsættes, at der kan gøres almindeligt »Udlæg« for Kravet, og at der i Nr. 2 bruges Udtrykket »Fordringen«.

B. Ifølge Arrestens Formaal, at sikre den fremtidige Eksekution, maa det være udelukket at foretage Arrest, naar der allerede kan gøres Eksekution for Fordringen, og det gøres ogsaa ved § 612, Nr. 1, udtrykkelig til Betingelse for Arrests Foretagelse, at »Udlæg for Kravet ikke endnu kan gøres i Godset«<sup>2)</sup>. Derimod udelukkes Adgangen til Arrest

<sup>1)</sup> Jfr. om den tidligere Ret Deuntzer: A. & F. S. 8—16 og 25—32 samt H. Munch-Petersen: Civilproces III. (1915) S. 197—203. Med Hensyn til Retsplejelovens Bestemmelser mærkes Civilprocesudkast 1877 §§ 572—605, Mot. S. 232—48 og Civilprocesudkast 1899 §§ 459—492, Mot. Sp. 163—84 (266—288) samt Frost: Fogedforretninger S. 226—97 og Kommenteret Rpl. I. S. 848—76.

<sup>2)</sup> Jfr. U. 1923. 426.

ikke derved, at der allerede er anlagt Retssag i Anledning af Fordringen<sup>3)</sup>, naar der dog endnu ikke er opnaaet eksigibelt Grundlag for denne, eller naar Eksekution til Trods for, at der foreligger et saadant Grundlag, dog endnu ikke kan finde Sted, f. Eks. fordi Eksekutionsfristen endnu ikke er udløbet<sup>4)</sup>, eller Eksekutionskraften er suspenderet ved Anke<sup>5)</sup>, jfr. § 500.

Med Hensyn til de Tilfælde, hvor der haves Hjemmel for Udpantning i Stedet for Eksekution, kan Arrest alene foretages indtil 5 Dage, efter at Udpantningskendelsen er blevet forkyndt for Skyldneren, jfr. § 599, eller hvis Udpantningsretten er forældet. Med Hensyn til Bøder maatte der vel principielt kunne foretages Arrest i de 3 Dage, der ifølge § 999 er den sædvanlige Fuldbyrdelesfrist, jfr. ovenfor S. 164, men i de Tilfælde, hvor der ellers vilde være Trang hertil, vil selve Bødedommen dog formentlig i Medfør af den nævnte § bestemme, at Dommen skal kunne fuldbyrdes straks.

C. Efter D. L., jfr. 1—21—8 og 9, krævedes der altid særlig klart Bevis for Fordringen, som der skulde foretages Arrést for, idet dens »vitterlige« Karakter skulde være fastslaaet enten ved Haandskrift eller Dom. Endvidere fordredes der særlige Omstændigheder, hvorefter Fordringsnaverens Retsnydelse maatte anses for truet; dette antoges altid at gælde, naar Skyldneren var en »Udenbysmand«, men overfor en »Indenbysmand« maatte Faren særlig begrundes ved, at Skyldneren var »uvederhæftig« og befandtes at afhænde eller forstikke sit Gods for saaledes at bedrage sine Kreditorer.

Disse Betingelser var imidlertid efterhaanden bortfaldet gennem Retsudviklingen, og denne blev fæstnet ved Rpl.

Der kræves for det første slet intet positivt Bevis for Fordringens Rigtighed, men man nøjes med den Beskyttelse for Skyldneren, der ligger i Reglen i § 627, 2. Stk., om at der skal afkræves Rekvirenten Sikkerhed. Arrest bør dog aldrig, ikke engang mod Sikkerhedsstillelse, indrømmes, naar det ifølge det for Fogeden oplyste skønnes, at Fordringen

<sup>3)</sup> Heller ikke udelukkes Arrest derved, at der er vedtaget Voldgift angaaende Kravet, jfr. D. Rpl. II. S. 511.

<sup>4)</sup> Jfr. fra den tidligere Ret Højesteretsdom U. 1896. 125 (127).

<sup>5)</sup> Jfr. fra den tidligere Ret U. 1892. 360 (H), 1902. 650, 1910. 599 og efter Rpl. 1923. 621 (623—624 H).

er ugrundet<sup>6)</sup>, og efter Omstændighederne vil allerede den fuldkomne Mangel paa Beviser for den kunne vække Formodning herom.

Heller ikke opstilles der nogen almindelig Betingelse om, at Kreditors Retsstilling skal være truet<sup>7)</sup>. Naar Fordringen er forfalden — til dette Tilfælde indskrænkedes Arrestadgangen før Rpl. — kan Arrest ifølge § 612, Nr. 2, altid gøres<sup>8)</sup>. Den eneste Modvægt mod Arrestinstituttets Misbrug i dette Tilfælde yder Bestemmelsen i § 636, 2. Stk., hvorefter et saadant Misbrug kan udelukke Rekvirenten fra at faa sine

<sup>6)</sup> Cfr. Dom Ø. L. T. 1932. 172, der afviste den Paastand, at den paagældende Fordring var ugrundet.

<sup>7)</sup> Dette kræves derimod sædvanlig efter fremmed Ret, jfr. saaledes den tyske C. P. O. § 917: »Wenn zu besorgen ist, dass ohne dessen Verhängung die Vollstreckung des Urteils vereitelt oder wesentlich erschwert würde«, den norske Tvangsfuldbyrdelseslovs § 245: »naar skyldnerens adfærd gir grund til at frygte for, at fuldbyrdelsen ellers vil bli forspildt eller i væsentlig grad vanskeliggjort — —«, og svensk Utsökningslag § 179: »och prävar överexekutor, det fara är att gäldenären undansticker eller förstör godset«.

<sup>8)</sup> Det maa dog vistnok kræves, at selve Handlingstiden er kommet, saa at der f. Eks., hvor den først indtræder efter Paakrav, ikke kan finde Arrest Sted, før dette er sket, jfr. Poul Jacobsen i U. 1920. B. 147—9. Jfr. herved utr. kbh. F. R. K. 26. November 1921, der nægtede Arrestens Fremme, da Rekviritus var opfordret til inden 2 Dage at betale en Vekselsum, og disse 2 Dage endnu ikke var forløbet, og 30. Juli 1923, hvor Arrest nægtedes, da Rekvirenten indrømmede at have modtaget en endnu ikke forfalden Vekselsum for Beløbet. Se ogsaa Frost: Fogedforretninger S. 267 og U. 1930. 1056: Antaget, at der ikke ved en Skrivelse var givet Hensstand, og at Fordringen derfor maatte anses for forfalden. — Cfr. herved S. H. T. 1939. 213, hvor en Bank, som havde 1. Prioritets Panteret i et hollandsk Skib, under Hensyn til at Banken havde tolereret, at Pantebrevets Betalingsfrister ikke overholdtes og havde modtaget Transport paa i Forhold til Gælden betydelige Forsikringsbeløb, ikke fandtes berettiget til i Anledning af Udeblivelse med Renter og Afdrag at foretage Arrest i Skibet under dettes Anløb af København i lastet Tilstand, ligesom et saadant ekstraordinært Retsskridt heller ikke ansaas hjemlet derved, at den for Skibet tegnede Forsikring var udløbet, uden at Tegning af ny Forsikring var sket. Arresten ophæves under Henviisning til, at »Betingelserne efter Rpl. § 612, jfr. § 615« ikke antages at være til Stede, jfr. herved ogsaa S. 311, Note 9.

Udgifter til Arrestforfølgningen godtgjort. I det Tilfælde derimod, at Fordringen endnu ikke er forfalden, har man vel ikke ment, som den ældre Ret gjorde det, helt at burde udelukke Adgangen til at foretage Arrest for den. Men i dette Tilfælde er Adgangen hertil betinget af, at der foreligger en særlig Arrestgrund, nemlig at »der er Grund til at befrygte, at Skyldneren ellers ved at bortflytte eller forstikke sit Gods eller paa anden Maade vilde umuliggøre eller dog væsentlig vanskeliggøre Adgangen til i sin Tid at opnaa Dom og gøre Eksekution«<sup>9)</sup>. Det erklæres nemlig i Motiverne<sup>10)</sup> for unaturligt, at en Kreditor, saa længe Forfaldstid ikke er kommet, ubetinget skal være afskaaret fra at faa Sikkerhedsforanstaltninger anvendt imod Skyldneren, om end Forfaldstiden er nok saa nær, og Kreditor kan oplyse bestemte Handlinger fra Skyldnerens Side, som netop gaar ud paa at ophæve eller dog væsentlig at vanskeliggøre Fordringshaverens Adgang til eventuel Retsnydelse, f. Eks. naar en Lejer Dagen før Flyttedagen drager bort, medtagende sine Møbler og øvrige Ejendele<sup>11)</sup>.

II. Som allerede berørt, har Fogeden i Reglen at afkræve Rekvirenten en Sikkerhedsstillelse, jfr. § 627, 2. Stk.<sup>12)</sup>. Kun hvor de foreliggende Oplysninger skønnes at indeholde et fuldstændigt Bevis for Arrestens Lovlighed, er

---

<sup>9)</sup> Cfr. herved U. 1935. 828: at Rekviritus agtede at anvende en Panteobligation til Udbetaling ved Køb af et Hus, kunde ikke betragtes som præjudicerende Bortflytning eller Forstikkelse, og S. H. T. 1939. 213, refereret Note 8.

<sup>10)</sup> til Civilprocesudkastet 1899 ad § 459 Sp. 165 (268).

<sup>11)</sup> Betingelsen om, at Kravet skal være forfaldet, plejer heller ikke at opstilles i fremmede Retsforfatninger, jfr. f. Eks. tysk C. P. O. § 916, norsk Tvangsfuldbyrdselsl. § 244, 2. Stk.

<sup>12)</sup> En lignende Ordning antoges ogsaa tidligere at være hjemlet ved D. L. 1—21—4, jfr. Deuntzer A. & F. S. 25—32. — Se iøvrigt efter Rpl. U. 1925. 702: Foged nægtet at tage en Banks Garanti som Sikkerhed, 1931. 383: Uanset at Fogeden i en Retskreds havde krævet Sikkerhedsstillelse, kunde Fogeden i en anden Retskreds ved Continuation af Forretningen i en i denne Retskreds beliggende Ejendom kræve yderligere Sikkerhedsstillelse. — Fogeden er naturligvis berettiget til at nægte Fremme af Forretningen, naar den forlangte Sikkerhed ikke stilles, jfr. V. L. T. 1928. 6.

Sikkerhedsstillelse ufoønden, saa længe ikke Beviset svækkes ved det under Forretningen oplyste<sup>13</sup>).

Sikkerhedsstillelse skal forlanges før Forretningens Foretagelse; allerede Fogedens Henvendelse til Skyldneren i en saadan Anledning vil jo kunne paaføre denne Skade. Sikkerhedsstillelsen vil enten kunne være reel eller personlig, altsaa have Karakteren af Kaution. Efter Omstændighederne maa ogsaa selve den Fordring, hvorfor der begæres Arrest, kunne anvises Rekvisitus til Sikkerhed, for saa vidt dens Rigtighed er erkendt. Sikkerhedsstillelsen skal omfatte det Erstatningsbeløb, som vilde tilkomme Rekvisitus i Tilfælde af Arrestens Ulovlighed. Alle Spørgsmaal om Sikkerhedsstillelsens Art og Størrelse afgør Fogeden efter sit Skøn. Hvis Fogeden iværksætter Arrest uden tilstrækkelig Sikkerhed, vil Rekvisitus ikke blot kunne søge Arresten ophævet som ulovlig gjort, men efter Omstændighederne ogsaa kunne drage Fogeden personlig til Ansvar.

En vis Tvivl volder Spørgsmaalet, hvornaar Rekvirenten igen kan forlange sin Sikkerhedsstillelse tilbage. Det er vel en Selvfølge, at det maa ske, naar det ved endelig Dom er afgjort, at Arresten er lovlig iværksat, eller at der ialtfald ikke tilkommer Rekvisitus nogen Erstatning. Udenfor disse Tilfælde vil Sikkerhedsstillelsen i Almindelighed ikke kunne forlanges løsgivet før Udløbet af de i §§ 635 og 642 ommeldte Frister, hvorefter en mulig Erstatningspaastand er prækluderet. Dog vil selvfølgelig Fogeden, naar det, efter at Skyldnerens Erklæring er indhentet, viser sig klart, at Arresten er lovlig, kunne løsgive den Sikkerhed, han paa et tidligere Trin har anset det fornødent at afkræve Rekvirenten<sup>14</sup>). Der vil ogsaa omvendt kunne blive Tale om paa et senere Stadium at for-

---

<sup>13</sup>) Jfr. U. 1938. 1001 (1002): Skønt Rekvisitus under en Arrestforretning ikke kunde anerkende at være det opgjorte Beløb skyldig, udtales det: »Da Rekvisitus imidlertid gentagne Gange har erkendt at skyldte det omhandlede Beløb og har betalt af paa det, skønnes der at foreligge fuldstændig Bevis for Arrestens Lovlighed, hvorfor Forretningen vil være at fremme uden Sikkerhedsstillelse«.

<sup>14</sup>) Jfr. Mot. til Civilprocesudkastet 1899 ad § 474 Sp. 171—72 (274—75).

lange Sikkerhedsstillelse eller den stillede Sikkerhed forøget, naar Faren for, at der kan lides ulovlig Skade ved Arresten, viser sig at være større end oprindelig forudsat<sup>15)</sup>.

En Undtagelse fra Reglen om Sikkerhedsstillelse gøres i Veksel-, Check- og Gældsbevægsager, hvor der ifølge § 627, sidste Stk.<sup>16)</sup>, ikke kan afkræves Arrest-rekvirenten Sikkerhedsstillelse<sup>17)</sup>, medmindre der fra Skyldnerens Side under Arrestforretningen fremkommer saadanne Indsigelser, som ifølge Reglerne i Kap. 41, jfr. navnlig § 444, kan fremsættes under den i Anledning af Fordringen anlagte Sag<sup>18)</sup>.

III. Det stemmer fremdeles med Arrestens Karakter af et Sikringsmiddel, at den altid kan afværges ved Sikkerhedsstillelse, idet der herved maa antages skabt en egentlig Panteret, der ogsaa nyder Beskyttelse overfor Kreditorerne, jfr. om Konsekvenser heraf nedenfor S. 332 og S. 338. I saa Henseende foreskriver § 615<sup>19)</sup> nærmere, at Arrest kan afværges, og en foretagen Arrest faas ophævet, naar Skyldneren stiller fornøden<sup>20)</sup> Sikkerhed for den Fordring med Renter og Omkostninger, i Anledning af hvilken Arrest søges. Ogsaa denne Sikkerhed maa kunne være enten reel eller personlig, og ogsaa her overlades det til Fogeden efter et Skøn

<sup>15)</sup> Se herved med Hensyn til Forbud U. 1945. 890, omtalt nedenfor S. 364, Note 20.

<sup>16)</sup> Tidligere gjaldt Undtagelsen ifølge Lov 28. Maj 1880 § 9 og 23. April 1897 § 15 kun i Veksel- og Checksager, ikke i Gældsbevægsager.

<sup>17)</sup> Jfr. J. D. 1942. 107.

<sup>18)</sup> Jfr. *Tvistemaal* S. 282 og utr. kbh. F. R. K. K. 29. Decbr. 1919, 1. April 1922, 18. Oktbr 1923.

<sup>19)</sup> Tidligere indeholdt D. L. 1—21—7 en lignende Bestemmelse.

<sup>20)</sup> Vestre Landsret har, jfr. V. L. T. 1944. 219, afvist en Sikkerhedsstillelse fra en Rekviritus, hvis Bo var taget under Konkursbehandling, mød den Begrundelse, at den tilbudte Sikkerhed maatte antages at ville blive afkræftet ved Søgmaal fra Konkursboets Side. Begæring om Arrestens Ophævelse blev derfor ikke taget til Følge. Se herimod med Rette Knud Illum i *Juristen* 1946. S. 118. Den omtalte Vestre Landsrets Dom er i øvrigt — uden at der er taget Stilling til dette Spørgsmaal — ændret ved Højesteretsdom U. 1946. 340, hvorefter S. 330—31, Note 11.

at bedømme, om den tilbudte Sikkerhed ifølge Størrelse og Beskaffenhed er fyldestgørende.

Naar Arresten afværges ved Sikkerhedsstillelse, gælder den strenge Ansvarsregel i Rpl. § 641 ikke, men der kan kun blive Tale om Ansvar for Rekvirenten efter de almindelige Erstatningsregler<sup>21)</sup>, og der kan da vistnok heller ikke opstilles nogen almindelig Formodning om, at Rekviritus har lidt Tort eller Kreditspilde<sup>22)</sup>. Se herved ogsaa nedenfor S. 343—344.

Af Reglen om, at Arrest kan afværges ved Sikkerhedsstillelse følger ogsaa, at Arrest i Almindelighed maa være udelukket, hvor Kreditor allerede har fyldestgørende Sikkerhed for Kravet, saaledes efter Omstændighederne ogsaa gennem en Modfordring, som Rekviritus har paa ham<sup>23)</sup>. Haves der Pant for Kravet, vil Arrest i selve Pantet i Almindelighed ikke kunne finde Sted, da Kreditors lovlige Retsbeskyttelse ikke derved vilde blive større<sup>24)</sup>. Dog vil der være Mulighed for, at en Panthaver foretager Arrest i Pantet, naar Pant sætteren derved vil blive mere begrænset i sin Raadighed over det pantsatte, end selve Panteretten medfører<sup>25)</sup>. Dette vil imidlertid efter den i 1932 skete Ændring i § 616, hvorved de nye Regler i § 528, 3. Stk., 1. og 2. Pkt., er gjort anvende-

<sup>21)</sup> Jfr. H. Munch-Petersen: Dansk Civilproces III (1915) S. 234—35 og efter Rpl. U. 1937. 930, der i et Tilfælde, hvor en begæret Arrest var afværget ved Sikkerhedsstillelse af Rekviritus, under Justifikationssagen statuerede, at der, uanset at Arresten, saafremt den var blevet iværksat, havde været ulovlig, ikke tilkom Rekviritus Erstatning efter Rpl. § 641, ligesom det heller ikke fandtes godtgjort, at der efter almindelige Regler tilkom ham nogen Erstatning. Jfr. tilsvarende V. L. T. 1938. 343.

<sup>22)</sup> Jfr. U. 1912. 546 (H) og 1909. 838, cfr. 1910. 326 og 1895. 1185 (1189). Sml. om Forretninger, der af andre Grunde nægtes Fremme U. 1900. 305, 1897. 1007 (1012), men cfr. U. 1914. 324.

<sup>23)</sup> Jfr. U. 1921. 861, 1930. 377.

<sup>24)</sup> Jfr. som Domme, der nægter Arrest i pantsatte Effekter U. 1910. 972: Pant i Løsøret, 1915. 766 (H), 1923. 426: Pant i den faste Ejendom, 1931. 1085: Pant i Automobilet i Kraft af Motorloven og S. H. T. 1939. 213: Pant i Skib (se Note 8) samt utr. kbh. F. R. K. 13. Nøvr. 1935, der nægter Arrest i en pantsat Maskine.

<sup>25)</sup> Jfr. herved U. 1925. 131 om en pantsat Fiskekutter.

lige paa Arrest i fast Ejendom, ikke længere gælde ved Foretagelse af Arrest i det sammen med en fast Ejendom pantsatte Tilbehør<sup>26)</sup>. Derimod maa Panthaveren i fast Ejendom vistnok i Henhold til sin personlige Fordring kunne gøre Arrest i Skyldnerens almindelige Løsøregenstande, idet han derigennem sikrer sin Adgang til under den senere Eksekution at skaffe sig Fyldestgørelse i lettere realisable Objekter<sup>27)</sup>.

Er en Arrest foretaget til Trods for tilbudt Sikkerhed, maa den ophæves, selv om Betingelserne for Arrest iøvrigt har været til Stede<sup>28)</sup>.

---

<sup>26)</sup> Jfr. herved ovfr. S. 129, Vinding Kruse: Ejendomsretten 1. Udg. IV. S. 1742 og Dom U. 1930. 938.

<sup>27)</sup> Jfr. U. 1908. 92, hvor det dog maatte anses for godtgjort, at Ejendommen faktisk ingen Sikkerhed gav. — Se i øvrigt herved N. H. B a c h e U. 1909. B. 107—108, 1911. B. 12—13.

<sup>28)</sup> Da Arresten kun skal skabe en foreløbig Sikring af et Krav, for hvilket der derefter under en Justifikationssag søges skabt Eksekutionsgrundlag, maa det sædvanlig være en Forudsætning for Foretagelsen af Arrest, at saadan Forfølgningssag overhovedet kan anlægges, jfr. med Hensyn til personlig Arrest udtrykkeligt § 613 i. f. Er det derfor paa Forhaand klart, at Rekviritus som Følge af Værnetingsbestemmelserne ikke kan stævnes her i Landet — hvorved erindres, at den tidligere Regel i Pl. 30. November 1821 om Arreststedet som særligt Værneting er bortfaldet — maa Arrest vistnok straks kunne nægtes som formaalsløs. Jfr. den U. 1932. 646 refererede Fogedkendelse, der angik den nu ophævede Bestemmelse i Mellemrigslov 19. Februar 1861 § 6: »Da Retten maa skønne, at Rekviritus... under de foreliggende Forhold ikke kan stævnes her i Riget... maa en Arrest som den begærte anses for formaalsløs og vil herefter ikke kunne nyde Fremme«. Dette vil dog ikke faa megen praktisk Betydning, efter at Rpl. § 248, 2. Stk., er blevet anvendelig paa alle Udlændinge, ogsaa svenske Undersaatter, idet det, naar Udlændinge overhovedet har Gods at foretage Arrest i, hvilket Rekvirenten imidlertid maa have Bevisbyrden for, jfr. U. 1925. 453 og 1933. 75 (H) med Note 1, normalt vil stille sig saaledes, at der vil være Værneting i Medfør af § 248. Spørgsmaalet vil dog i hvert Fald kunne komme frem i de Tilfælde, hvor den danske Rekvirent søger at konstruere et »Godsværneting«, idet han f. Eks. begærer Arrest i Beløb, han selv skylder Udlændingen eller lignende. Jfr. herved H. M u n c h - P e t e r s e n U. 1926. B. 49—51 og de der anførte Domme samt U. 1942. 660, der viser, at man i saadanne Tilfælde maa nægte at anerkende Godsværneting efter § 248. — Om et Tilfælde, hvor Hovedsag verserede i Tyskland, se V. L. T. 1942. 93 og ndfr. S. 338, Note 20.

## § 27.

### Særlige Betingelser for Arrest paa Person<sup>1)</sup>.

Ved Arrest paa Person forstodes efter Chr. V.'s Lov alene et verbalt Forbud mod at forlade Retskredsen. Kun naar der kom noget yderligere til, nemlig at den arresterede befandtes »at være uvederhæftig eller foragte (tilsidesætte) Arresten«, jfr. 1—21—18, kunde han tages i Forvaring. I en vis Forbindelse med den nærmere Bestemmelse, som Begrebet »Uvederhæftighed« fik, jfr. nedenfor under I., havde Forholdet imidlertid, vistnok allerede i Begyndelsen af det 18de Aarhundrede, udviklet sig saaledes, at personlig Arrest altid blev forbundet med Frihedsberøvelse, og den betegnes derfor i Nutiden ofte som »Gælds fængsel«, jfr. nu ogsaa Rpl. § 618 ff.

I. I Sammenhæng med Reglen om, at der ikke kan gøres Arrest i mere Gods end fornødent til at dække Rekvirentens Fordring, staar den Betingelse for personlig Arrest, som i Nutiden bestemt er blevet fastholdt, at Skyidneren i den Forstand maa være uvederhæftig, at der ikke hos ham findes tilstrækkeligt Gods at gøre Arrest i, idet, som det ofte udtrykkes, »Godset beskytter Personen«, jfr. Rpl. § 619. Herefter kan Gælds fængsel ikke anvendes, naar en til Fordringens Størrelse svarende Sikkerhed kan faas ved Arrest paa Gods. Der maa derfor i Reglen først forgæves være forsøgt Arrest i Gods, medmindre Skyldnerens Uvederhæftighed er sandsynliggjort ved hans egen Erkendelse eller efter Omstændighederne ved en forgæves Eksekution, der for nylig, af den samme eller en anden Kreditor, har været foretaget hos ham.

II. A. Man er i nyere Tid blevet mere og mere klar over de betænkelige Sider, som Gældsarresten baade ud fra humane og principielle Synspunkter frembyder, og har derfor stærkt

---

<sup>1)</sup> Jfr. Deuntzer: A. & F. S. 17—25.

begrænset dens Anvendelse. Saadanne Begrænsninger blev først foretaget ved en Fr. 17. Febr. 1847, og disse er igen ved Rpl. § 620 blevet fastslaaet og yderligere udvidede.

Herefter kan Arrest paa Person for det første overhovedet ikke anvendes for Fordringer, der er mindre end 100 Kr. Endvidere fastsættes der en Grænse for Fængslingens Varighed under Hensyn til Fordringens Størrelse, saaledes at den længste Tid, hvori den kan anvendes (nemlig for Fordringer paa 4000 Kr. og derover) er 24 Uger. I Fordringsbeløbet indbefattes ogsaa de Renter og Omkostninger, der er paaløbet, inden Arresten iværksættes, men ikke de, der senere paaløber. Skyldneren bliver, som det udtrykkelig udtales i Fr. 17. Febr. 1847 § 1 i Slutn., jfr. nu ogsaa Lov Nr. 133, 7. Maj 1937 § 19, ikke ved at udstaa Gælds-fængsel fritaget for at betale den Gæld, hvorfor han har været fængslet. Selvfølgelig kan Gælds-fængsel i den anførte Tid ikke anvendes mere end een Gang for samme Fordring, selv om Fordringen maatte være gaaet over til en ny Kreditor.

B. Anvendelsen af Gældsarrest har i Nutiden overhovedet Karakteren af en særlig Undtagelse, idet den kun kan finde Sted i følgende Tilfælde:

1<sup>o</sup>. Efter § 613, der i det væsentlige stemmer med de tidligere Regler i K. L. § 164, jfr. Lov Nr. 160, 18. Decbr. 1897<sup>2)</sup>, er der hjemlet Adgang til at anvende Arrest paa Person overfor Skyldnere, der staar i Begreb med at forlade Landet for bestandigt eller paa ubestemt Tid. Fordringen maa være af den i § 612 omhandlede Beskaffenhed; dog kræves det i dette Tilfælde ubetinget, at Fordringen skal være forfalden. Da der ikke er hjemlet noget særligt Arrestværneting, kan Arresten kun anvendes for Fordringer, for hvilke de paagældende Skyldnere ifølge Lovens Regler vilde kunne sagsøges ved danske Retter. Faktisk vil dog denne Bestemmelse faa noget videre Anvendelse end den tilsvarende Bestemmelse tidligere i K. L. som Følge af, at de nye Værnetingsregler i Kap. 22, navnlig

<sup>2)</sup> Derimod er Adgangen efter K. L. § 163 til at foretage personlig Arrest før Dom for Handleforpligtelser bortfaldet ved Rpl., hvad der staar i Sammenhæng med den forandrede Fuldbyrdelesmaade med Hensyn til Domme for saadanne Forpligtelser.

hvad Udlændinge angaar, jfr. § 248, har aabnet en videre Adgang end hidtil til at sagsøge de paagældende ved danske Retter<sup>3)</sup>).

Skyldnerens Fængsling skal dog i disse Tilfælde altid op-høre, for det første efter § 621, Nr. 1, der indeholder en korrek-tere Omskrivning af K. L. § 165, jfr. Lov Nr. 38, 28. Febr. 1908, saa snart der kan gøres Eksekution for For-dringen, enten ifølge en under Arrestforfølgningssagen eller paa anden Maade erhvervet Dom<sup>4)</sup> eller ifølge et offentligt Forlig. Endvidere skal Arresten efter § 621, Nr. 2, der ogsaa ganske stemmer med K. L. § 165, bortfalde, saa snart den arresterede Skyldners Bo her i Landet eller i et Land, med hvilket Overenskomst herom foreligger, er taget under Konkursbehandling. En saadan Overens-komst er indgaaet med de Stater, der sammen med Danmark har tiltraadt Haagerkonventionerne af 1896 og 1905 angaaende visse civilprocessuelle Forhold, jfr. Bekg. Nr. 118, 19. Maj 1909 Art. 24<sup>5)</sup>. Ved Rpl. § 621, Nr. 3, er der endelig tilføjet den med rationelle Synspunkter stemmende Begrænsning, at Arresten skal ophøre, saa snart Skyldneren gør antage-ligt, at han intet ejer — hverken her i Landet eller andetsteds — hvori der kunde gøres Eksekution for Fordrin-gen<sup>6)</sup>. Herefter vil der alene kunne blive Tale om en længere Anvendelse af dette Retsmiddel overfor modvillige Skyldnere, idet det maa ophøre, saa snart Skyldnerens manglende Betalingsevne er sikkert fastslaaet.

2<sup>o</sup>. Nogle nye Tilfælde af Gældsfængsel blev indført ved Lovene Nr. 130 og 131, 27. Maj 1908 og opretholdt ved Rpl. § 620, sidste Stk. Nu bestemmer Lov Nr. 133, 7. Maj 1937 om Inddrivelse og Sikring af Underholdsbidrag i § 23, at Foge-den ved Kendelse kan beslutte Hensættelse i Gældsfængsel af en Person, hvem det paa hviler at udrede Bi-

<sup>3)</sup> Jfr. Mot. til Civilprocesudkastet 1899 ad § 460 Sp. 165 (268).

<sup>4)</sup> Den arresterede maa for at fremme Eksekutionsadgangen kunne give Afkald paa Eksekutionsfrist og efter Omstændighederne For-kyndelse af Dommen, jfr. fra den tidligere Ret U. 1897. 737.

<sup>5)</sup> Jfr. Kommenteret Rpl. I. 859 smh. m. II. 1369.

<sup>6)</sup> Jfr. utr. kbh. F. R. K. 19. Oktbr. 1923.

drag, naar det er sandsynligt, at han vil forlade Landet »for længere eller ubestemt Tid«<sup>7)</sup> uden forud at have opfyldt de ham efter § 22, Stk. 1, paahvilende Forpligtelser til Sikring af Underholdspligtens Opfyldelse<sup>8)</sup>. Da dette nærmest er et Tilfælde af Eksekutionsarrest, bliver der ikke Spørgsmaal om Arrestens Forfølgning og altsaa heller ikke om Værnetingsbetingelsen efter Rpl. § 613. Arrestens Varighed kan dog aldrig strække sig ud over 9 Maaneder, og der gælder ogsaa i visse andre Retninger særlige Forskrifter om den<sup>9)</sup>.

Tilsvarende Ret tilkommer under visse nærmere Betingelser Moderen til et Barn uden for Ægteskab samt den uden for Ægteskab besvangrede Kvinde, selvom Faderskabet eller Bidragspligten endnu ikke er fastslaaet. Det er dog en Forudsætning, at hun har gjort eller ufortøvet gør Skridt til, at der rejses Faderskabssag.

III. En særlig Fritagelse for personlig Arrest er efter Rpl. § 614, 2. Stk., hjemlet Søfolk, naar et Skib er udklareret for en Rejse og iøvrigt sejlfærdigt. Derimod maa vistnok den Fritagelse for Gældsarrest, som ved Grl. 28. Juli 1866 § 57, 1. Pkt., ligesom tidligere ved Grl. 1849 § 61, hjemledes Rigsdagsmænd, saa længe Rigsdagen er samlet, være bortfaldet ved Grl. 5. Juni 1915 § 56. I denne Bestemmelse er nemlig udeladt Ordene »hæftes for Gæld«, som fandtes i de tidligere Grundlove, ligesom Tilføjelsen »medmindre han er grebet paa fersk Gerning« synes at vise, at der kun er tænkt paa kriminelle Forhold, og paa den anden Side Udtrykket »Fængsling af nogen Art« ikke kan være afgørende herimod, idet det hermed sikkert kun har været Meningen at understrege, at Bestemmelsen ogsaa skal finde Anvendelse paa

---

<sup>7)</sup> Jfr. herved utr. kbh. F. R. K. 16. Aug. 1922: Københavns Politi havde nedlagt foreløbigt Forbud i Henhold til Pl. 15. Maj 1839, jfr. Pl. 28. Oktbr. 1791, mod at der udstedtes Pas til Rekvisitus til Rejse i Udlandet. Rekvirentinden begærede derefter en Fogedforretning i Henhold til Lov Nr. 131, 27. Maj 1908 § 11 foretaget. Men dette nægtet, da ikke godtgjort, at Rekvisitus stod i Begreb med at forlade Landet for stødse eller paa længere ubestemt Tid.

<sup>8)</sup> Jfr. herved U. 1930. 173 samt J. M. Skrivelser Nr. 464, 3. December 1909, Nr. 195, 16. Oktober 1926 og Nr. 159, 15. August 1934.

<sup>9)</sup> Jfr. nedenfor S. 326, 327, 335 og 337.

Straffængsel og ikke blot paa Varetægtsfængsel, saaledes som den tidligere Praksis havde været tilbøjelig til at antage<sup>10)</sup>. De andre Tilfælde af Fritagelse for personlig Arrest, som den tidligere Lovgivning hjemlede, er bortfaldet ved Rpl.<sup>11)</sup>.

## § 28.

### Genstanden for Arrest<sup>1)</sup>.

Genstand for Arrest kan kun de Ting og Rettigheder være, som kan gøres til Genstand for Eksekution<sup>2)</sup>, jfr. Rpl. § 614, 1. Stk.: »Arrest kan ikke foretages i Ting, hvori der ikke vilde kunne gøres Eksekution for den paagældende Fordring«<sup>3)</sup>. Derimod gælder det ikke ubetinget omvendt, at alt, hvad der kan være Genstand for Eksekution, ogsaa kan gøres til Genstand for Arrest. Saaledes kan der ifølge kgl. Resol. 23. Decbr. 1864 I. Nr. 3, hvis Gyldighed er opretholdt ved Rpl. § 614, 3. Stk., for Indskud i Laane- og Sparekasser og lign. Institutioner ved kgl. Konfirmation tilstaas Fritagelse for Arrest, men ikke for Eksekution, jfr. ovenfor S. 82—83. Endvidere kan der ifølge § 614, 4. Stk., kun foretages Arrest i Luftfartøjer i Overensstemmelse med Reglerne i den derom gældende Sær-

<sup>10)</sup> Jfr. Knud Berlin: Statsforfatningsret I. 5. Udg. (1943) S. 90. Cfr. derimod Alf Ross og Ernst Andersen: Dansk Statsforfatningsret II. (1948) S. 27, hvortil bemærkes, at det eneste praktiske Tilfælde af Gælds fængsel er Gælds fængsel for Underholdsbidrag, og at det i dette Tilfælde efter Lov Nr. 133, 7. Maj 1937 § 23 er tilstrækkeligt, at den paagældende vil forlade Landet »for længere eller ubestemt Tid«.

<sup>11)</sup> Jfr. Mot. til Civilprocesudkast 1899 ad § 469 Sp. 166 (269).

<sup>1)</sup> Jfr. Deuntzer: A. & F. S. 23—34.

<sup>2)</sup> Jfr. ovenfor S. 64—68 og som Domme fra den tidligere Ret, der særlig angaar Arrest, U. 1897. 378, 1903. 176, 1905. 549, 1909. 211, 228, 1911. 658 samt efter Rpl.: U. 1927. 836, 1932. 783 (H), 1929. 610, 1934. 370, V. L. T. 1929. 140, Ø. L. T. 1929. 186 og 1931. 307. Se Referater Kommenteret Rpl. I. 851.

<sup>3)</sup> Jfr. med Hensyn til Midler, som vilde være undtaget fra Udlæg i Medfør af Rpl. § 512 eller i Medfør af § 515 U. 1929. 616 og 1934. 370.

lovgivning, jfr. Lov Nr. 367, 21. Decbr. 1938 og Anordn. Nr. 179, 14. April 1939 om Frihed for Arrest og Forbud med Hensyn til Luftfartøjer<sup>4</sup>).

Et noget tvivlsomt Spørgsmaal er det dog, i hvilket Omfang det ved § 509 hjemlede »beneficium competentiæ«<sup>5</sup>) ogsaa finder Anvendelse ved Arrest<sup>6</sup>). For saa vidt angaar de Ting, der ifølge dette Beneficium absolut skal være undtaget fra Udlæg, maa det dog i hvert Fald antages at følge af § 614, 1. Stk., smh. m. § 509, 1. og 2. Stk., hvorefter Udlæg slet ikke kan gøres i disse Ting, at der heller ikke kan foretages Arrest i dem<sup>7</sup>). For saa vidt angaar de Genstande, der ifølge § 509, 3. Stk., kun af Skyldneren kan fordres undtaget fra Udlæg, har der derimod været nogen Tilbøjelighed til i Princippet at lade Forholdene i Udlæggets Øjeblik være afgørende for Udtagelsesrettens Udøvelse<sup>8</sup>). Ud fra det Synspunkt, at det er Faren for, at Skyldneren gennem Udlæget skilles af med disse Genstande, som gennem Skyldnerens Udtagelsesret skal afværges, har man saaledes kun villet anerkende, at Udtagelsesretten kunde udøves under Arrestforretningen, hvor undtagelsesvis allerede denne vilde medføre, at Skyldneren blev udelukket fra den faktiske Brug af og Raadighed over de paagældende Ting, jfr. herved § 617, f. Eks. hvor der var Tale om Mel, som en Bager brugte i sin Forretning<sup>9</sup>), men ikke hvor det f. Eks. drejede sig om Inventargenstande, som Skyldneren til Trods for Arresten kunde bruge omtrent

---

<sup>4</sup>) Se om disse Lovregler Kommenteret Rpl. I. 852—853 og de der givne Fortolkningsbidrag og Henviisninger til Rigsdagstidende. Naar det der fremhæves, at Luftfartøjer, der ejes af en fremmed Stat, ofte vil være undtagne fra Arrest som Følge af Folkerettens almindelige Regler, er dette ikke noget specielt for Luftfartøjer. Jfr. saaledes om Skibe U. 1942. 1002: Antaget, at Arrest ikke kunde foretages i et i Københavns Havn henliggende Handelskib, der tilhørte det russiske Statsrederi.

<sup>5</sup>) Jfr. ovfr. S. 89—114.

<sup>6</sup>) Jfr. herved O. Topp U. 1906. B. 219, Deuntzer: A. & F. S. 33, Huno v. Holstein U. 1930. B. 262 og Frost: Fogedforretninger S. 269—70 og U. 1937. B. 282.

<sup>7</sup>) Dette forudsættes ogsaa i U. 1930. 160 og 1938. 865.

<sup>8</sup>) Jfr. D. Rpl. III. 2. Udg. S. 212.

<sup>9</sup>) Jfr. fra den tidligere Ret U. 1892. 921.

som hidtil<sup>10)</sup>. Det er dog vistnok naturligere at forstaa Forholdet mellem §§ 614 og 509 saaledes, at Fogeden ikke blot under Arrestforretningen skal paase, at Udtagelsesretten efter § 509, 1. og 2. Stk., iagttages, men ogsaa i Overensstemmelse med § 509, 4. Stk., allerede under Arrestforretningen i al Almindelighed bør gøre Rekvirenten opmærksom paa hans Ret til efter §'ens 3. Stykke at udtage Genstande, som er nødvendige til hans Næringsvejs Udøvelse. Dette antages i hvert Fald i Københavns Byrets Fogedpraksis<sup>11)</sup>, men er vistnok ogsaa det almindelige udenfor København<sup>12)</sup>. Udtagelsesretten maa naturligvis gøres gældende under selve Arrestforretningen og ikke først under Forfølgningssagen<sup>13)</sup>. Derimod kan den Omstændighed, at Skyldneren ikke under Arresten har udøvet eller forbeholdt sin Udtagelsesret<sup>14)</sup>, næppe afskære ham fra at gøre den gældende senere under Eksekutionen<sup>15)</sup>; ifølge § 509, 4. Stk., kan Skyldneren jo endogsaa uden Hensyn til mulig givet Afkald benytte sin Udtagelsesret lige indtil Udlægsforretningens Slutning<sup>16)</sup>. Har Skyldneren paa den anden Side under Arresten udøvet sin Udtagelsesret, kan han ikke, fordi de udtagne Ting i Mellemtiden maatte være forbrugt, senere under Eksekutionen paany gøre sin Udtagelsesret i de arresterede Genstande gældende<sup>17)</sup>, men vel i andre Ting, som Skyldneren imidlertid maatte have erhvervet.

<sup>10)</sup> Jfr. (m. H. t. Indbogenstande) U. 1892. 151, men derimod 1889. 775.

<sup>11)</sup> Jfr. f. Eks. herved utr. kbh. F. R. K. 25. Juni 1936 og utr. Ø. L. D. 20. Aug. 1936, refereret ovenfor S. 101, Note 36 i Slutn.

<sup>12)</sup> Jfr. Frost U. 1937. B. 282.

<sup>13)</sup> Jfr. U. 1885. 396.

<sup>14)</sup> Jfr. modsætningsvis U. 1938. 865: En Genstand, i hvilken der var gjort Arrest under en med Iagttagelse af § 509 foretaget Fogedforretning, der senere ved Forlig var anerkendt som lovlig gjort og forfulgt, kunde ikke udtages under en senere hos Rekviritus af samme Kreditorer for samme Fordring foretaget Eksekutionsforretning. Genstanden — en Skænk — kunde i øvrigt ikke antages at tjene til Opretholdelse af noget Hjem for Rekviritus. Jfr. tilsvarende Ø. L. T. 1932. 178.

<sup>15)</sup> Cfr. dog Deuntzer: A. & F. S. 33 og Topp anf. Sted.

<sup>16)</sup> Jfr. ovfr. S. 107 ff.

<sup>17)</sup> Jfr. utr. kbh. F. R. KK. 8. Juni 1933 og 7. Maj 1936.

## Fremgangsmaaden ved Arrest.

### § 29.

I. Angaaende Fremgangsmaaden ved Arrest i Gods gælder i det væsentlige de samme Regler som ved Eksekution, kun med enkelte mindre Afvigelser.

A. Den, der vil erhverve Arrest i Gods (og det samme gælder for Arrest i Person), skal ifølge § 627, 1. Stk., altid indgive skriftlig Begæring herom til vedkommende Foged, ledsaget af de Dokumenter og øvrige Oplysninger, som er forhaanden<sup>1)</sup>.

Om den Sikkerhedsstilling, der i Reglen skal forlanges af Rekvirenten, er allerede talt ovenfor S. 311—13.

B. Ved Arrestforretninger gælder vel ifølge § 628, 1. Stk., som Hovedregel, at Forretningen skal begynde paa Skyldnerens Bopæl eller i Mangel af saadan paa hans sædvanlige Opholdssted, men at den dog efter Omstændighederne, navnlig naar der er Fare ved Opsættelse — ved Arrest vil det ofte være af særlig Betydning, at den kommer bag paa Skyldneren — eller naar Skyldneren ikke har Bopæl i Riget eller staar i Begreb med at forlade dette, kan begynde paa det Sted, hvor Personen eller Forretningens Genstand forefindes<sup>2)</sup>.

Ifølge det ved Revisionen 1932 til § 628 tilføjede 2. Stk. er denne Regel imidlertid blevet lempet paa lignende Maade som § 516 og nu ogsaa § 616, saaledes at Fogeden, naar Rekvirenten ønsker det, og Hensynet til Skyldneren ikke taler derimod, kan beramme Forretningen til Paabegyndelse paa Fogedkontoret med den Virkning, at Skyldneren i Tilfælde af Udeblivelse uden lovligt Forfald kan begæres fremstillet af Politiet i Overensstemmelse med § 520, 2. Stk.

<sup>1)</sup> Gebyrerne ved Arrest paa Gods er ifølge Lov Nr. 24, 13. Febr. 1929 § 2 de samme som ved Udlæg, jfr. ovenfor S. 115, Note 3. For Arrest paa Person betaales 10 Kr.

<sup>2)</sup> Jfr. U. 1923. 398.

C. Med Hensyn til Parternes Møde under Arrestforretningen gælder efter § 629 de samme Regler, som i § 517 er givet om Eksekution, dog at Møde for Rekvirenten altid er nødvendigt, selv om altsaa Fordringen ikke maatte overstige 200 Kr., og der ikke æskes Arrest i fast Ejendom, cfr. § 517, 1. Stk.

D. Arrestforretningen begynder ifølge § 630, paa lignende Maade som Eksekution efter § 518, med, at Fogeden opfordrer den paagældende til ved Sikkerhedsstillelse eller Betaling at tilfredsstille Rekvirenten, hvorpaa han, naar dette ikke straks sker, efter Afgørelse af mulige Indsigelser (som kan rejses enten af Rekviritus eller af en Tredjemand) skridter til Arrestens Udførelse.

E. Arresten kan ifølge § 631 — jfr. med Hensyn til Udlæg § 502<sup>3)</sup> — kun udstrækkes til saa meget af Skyldnerens Gods, som i Henhold til den under Forretningen foretagne Vurdering behøves til at sikre Rekvirentens Fordring i Forbindelse med de sandsynlige Udgifter ved Arresten og dens Forfølgning<sup>4)</sup>. Der kan da selvfølgelig heller ikke være Tale om at foretage flere af hinanden uafhængige Arrestforretninger for det samme Krav.

Med Hensyn til Valget af de Genstande, hvori Arresten gøres, forholdes der ifølge § 632 efter de samme Regler, som i §§ 506 og 507 er givet om Udlæg<sup>5)</sup>.

<sup>3)</sup> Jfr. ovenfor S. 112.

<sup>4)</sup> Grundsætningerne i Rpl. § 502, 2. Stk., jfr. §§ 553 og 312, 2. Stk., maa ogsaa gælde ved Arrestforretninger, saaledes at Fogeden kan skønne over, om Salæret til Rekvirentens juridiske Konsulent er passende, jfr. R. U. Nr. 260 i U. 1924. B. 234. — Se i øvrigt om Salærberegningen ved Arrest Kommenteret Rpl. I. 865 og U. 1923. 414, 621 og 963 samt J. D. 1938. 282, hvor Rekvirenten efter at en paabegyndt Arrestforretning var frafaldet, under en selvstændig Sag paastod sig tilkendt Omkostninger ved Arrest og Inkassosalær. Til Arrestomkostningerne kan ikke henregnes Inkassosalær, men dette maa høre til de almindelige Sagsomkostninger, der vil kunne tilkendes under Justifikationssagen, jfr. utr. Ø. L. DD. 28. Marts og 17. Decbr. 1930. En Dom U. 1902. 134 har antaget, at Vekselprestomkostninger heller ikke kan henregnes til Arrestomkostningerne, men maa tilkendes særskilt under Justifikationssagen, men dette fastholdes vistnok ikke altid.

<sup>5)</sup> Jfr. ovenfor S. 112—114.

F. Iøvrigt henvises der i § 632 med Hensyn til den nærmere Fremgangsmaade ved Arrestforretningers Foretagelse til de i §§ 519—527 angaaende Eksekutionsforretninger givne Regler om Skyldnerens Oplysningspligt<sup>6)</sup>, mulige Tvangsmidler imod ham og Straf for Forstikkelse<sup>7)</sup>, nu Skyldnersvig, jfr. Strfl. § 283, om Indsigelser, Procedure og Udsættelser under Forretningen og Fogedens Afsigelse af Kendelser — dog »med de af Forholdets Natur følgende Lempelser«, der vel navnlig vil fremkomme ved, at der aldrig bliver Spørgsmaal om Arrests Foretagelse ved Sognefogeden.

Som allerede berørt, skal der, paa lignende Maade som efter § 505 ved Udlæg, finde en Vurdering af det arresterede Gods Sted. Ligeledes skal der efter § 633, 1. Stk., ligesom ved Eksekution efter § 528, 1. Stk., ske en nøjagtig Optegnelse (»Registrering«) af alle de enkelte Genstande, hvori Arrest gøres. Betydningen af denne Vurdering og Registrering maa da her være en ganske lignende som ved Udlæg<sup>8)</sup>. Ogsaa de Regler, som § 633, 2. Stk., indeholder om selve Arrestdekretet, stemmer ganske med dem, der i § 528, 2. Stk., er givet om Udlæg.

G. Med Hensyn til Besiddelsen af de arresterede Ting har Arrestens foreløbige Karakter faaet Udtryk i den Bestemmelse, som § 617 indeholder — i Modsætning til, hvad der gælder om Udlæg efter §§ 529 og 530 — om at Rekvirenten i Reglen ikke, selv hvor det drejer sig om Løsøretning, er berettiget til at lade de arresterede Genstande tage fra Skyldneren. Dog kan Fogeden ved rørligt Gods, naar de arresterede Genstandes Beskaffenhed (jfr. saaledes navnlig Penge) eller Skyldnerens Person og Forhold opfordrer dertil, bestemme, at de arresterede Genstande skal tages under Bevogtning af ham selv eller af nogen, der hertil af ham beskikkes paa Skyldnerens Bekostning<sup>9)</sup>. Derimod er Arrest-

<sup>6)</sup> Jfr. U. 1936. 964: Da Rekviritus nægtede at give fyldestgørende Oplysninger om sit Forbrug af et paa en Sparekassebog hævet betydeligt Beløb, blev han i Medfør af Rpl. § 520, 2. Stk., jfr. § 632, hensat i Hæfte straks og indtil videre, dog ikke over 6 Maaneder.

<sup>7)</sup> Jfr. U. 1923. 513 (H).

<sup>8)</sup> Jfr. ovenfor S. 127—128.

<sup>9)</sup> Jfr. herved U. 1927. 697 og Ø. L. T. 1931. 323.

rekvirenten i intet Tilfælde, saaledes som Udlægshaveren efter § 530, berettiget til at tage Genstandene i sin egen Forvaring.

II. A. Ved Arrest paa Person sker Hensættelsen i Gældsfængsel ved Fogedens Foranstaltning, jfr. § 618, 1. Stk. Naar saadan Arrest er paalagt, skal det derfor, jfr. § 633, 3. Stk., af Fogeden tilkendegives Skyldneren, hvis han er til Stede, at han er belagt med Gældsfængsel, hvorefter Fogeden beordrer ham straks henbragt til Gældsfængslet. I modsat Fald (man taler her ofte om et »eventuelt« Arrestdekret) er det Rekvirentens egen Sag at drage Omsorg for Udførelsen af Arrestkendelsen ved Skyldnerens Indsættelse i Gældsfængsel, og han kan dertil fordre Politiets Bistand. Saa snart Indsættelsen i Gældsfængsel er sket, har Rekvirenten øjeblikkelig at underrette Fogeden herom; denne gør, efter at have hørt Arrestforvarerens Forklaring, fornøden Bemærkning i Fogedbogen om Tiden og Klokkeslettet for Indsættelsen.

I det i Lov Nr. 133, 7. Maj 1937 § 23 omhandlede Tilfælde af Gældsfængsel siges det, at Barnefaderen efter vedkommedes Begæring af Politiet fremstilles for Fogeden, som derefter tager Beslutning om hans Hensættelse i Gældsarrest; Muligheden af et eventuelt Arrestdekret synes altsaa her udelukket.

I Gældsfængslet maa der, jfr. § 618, 2. Stk., ikke paalægges Skyldneren anden Indskrænkning i Henseende til hans Levevis, end Fængslets Orden med Nødvendighed kræver. Det maa vel ogsaa efter Omstændighederne kunne tillades ham af Sundhedshensyn eller for at udføre enkelte vigtige Forretninger under Bevogtning at gaa udenfor Fængslet<sup>10)</sup>.

B. Den arresteredes Hensættelse i Gældsfængsel sker ifølge § 622 paa Rekvirentens Regning, og det tilføjes udtrykkelig, at de herved foranledigede Udgifter ikke kan fordres godtgjort af Skyldneren. Disse Udgifter bestaar ifølge § 623 dels i Underholdspenge til Skyldneren (8 Kr. om Ugen), dels i Varetægtspenge til Arrestforvareren (2 Kr. om

---

<sup>10)</sup> Jfr. fra den tidligere Ret J. M. Skr. 4. Septbr. 1857 samt et Reglement for Gældsarrestanter i København af 18. August 1897, der har afløst en Instruks af 1. Novbr. 1861.

Ugen). Derimod udredes andre i Anledning af Gælsfængslets Anvendelse fornødne Udgifter, saasom til Lokale, til dettes Renholdelse, Belysning og Opvarmning, til fornødne Sengeklæder og Bohave m. m., af det offentlige. Underholds- og Vare-tægtspenge har Rekvirenten at erlægge henholdsvis til Skyldneren og Arrestforvareren forud for mindst en Uge ad Gangen, første Gang inden eller ved Skyldnerens Indsættelse i Gælds-fængslet og senere inden det hertil svarende Klokkeslet hver Ugedag derefter. Undlader Rekvirenten saaledes at betale, er Skyldneren berettiget til straks at løslades, og han kan ikke mere fængsles for samme Fordring.

I de i Lov Nr. 133, 7. Maj 1937 § 23 omhandlede Tilfælde af Gælds-fængsel gælder der dog det særlige, at Udgifterne dertil afholdes af den bidragspligtige eller, hvis de er uerholdelige hos denne, som Delinkventomkostninger af vedkommende Kasse i den Overøvrighedskreds, i hvilken Arresten udstaas.

III. Hvis Skyldneren ved Henførelsen til eller Opholdet i Gælds-fængslet vilde lide Skade paa Helbred, kan Gælds-fængsel, som det udtrykkelig udtales i § 618, ikke anvendes eller kun med saadanne Lempelser, som Fogeden skønner fornødne; der kan maaske i saadanne Tilfælde blive Tale om Skyldnerens Bevogtning i hans Hjem el. lign. Ogsaa i andre Tilfælde maa Kreditor kunne nøjes med en mindre Indskrænkning i Skyldnerens Frihed, f. Eks. at denne ikke maa forlade sin Bolig eller Byen eller Retskredsen, men Kreditor kan ikke derved fritages for sin Forpligtelse til at betale Underholdspenge, medmindre Skyldneren selv for at opnaa den mildere Behandling gaar ind derpaa.

## Retsvirkninger og Retsmidler m. m.

### § 30.

#### Arrestens Retsvirkninger<sup>1)</sup>.

I. A. Angaaende Virkningen af Arrest paa Gods bestemmer § 616, i væsentlig Overensstemmelse med D. L. 5—3—18, som den gennem Retsudviklingen var blevet fortolket, at en saadan Arrest medfører, at Skyldneren fra det Øjeblik, Arrestdekret er afsagt, »bliver uberettiget til at forflytte, forbruge, tilintetgøre eller ved Retshandler raade over de arresterede Genstande, derunder oppebære arresterede Fordringer«. Enhver faktisk eller retlig Disposition over det arresterede til Kreditors Skade er altsaa Skyldneren forment<sup>2)</sup>.

Dispositionen maa være rettet særlig paa de arresterede Genstande. En almindelig Gældsstiftelse, saaledes at der eventuelt for Gælden skal kunne søges Fyldestgørelse ogsaa i det arresterede, burde vel egentlig for at yde Arresthaveren et tilstrækkeligt Værn ogsaa være forbudt. Men da en saadan Gældsstiftelse dog ikke kommer i saa bestemt Modstrid med Arresten som Dispositioner specielt over det arresterede, har man ikke ment at burde strække Retsbeskyttelsen saa vidt. Paa den anden Side maa vistnok Dispositioner over de arresterede Ting være Skyldneren forbudt, selv om han før Arresten maatte have paataget sig en Forpligtelse i saa Henseende. Hvis Skyldneren har udstedt et Købesummens Betaling betinget Skøde inden Arrestens Foretagelse, kan denne og dens Tinglysning dog ikke hindre Skyldneren i at meddele Køberen endeligt Skøde ved Købesummens Betaling. Men er Arresten tinglyst paa Skyldnerens faste

<sup>1)</sup> Jfr. fra den tidligere Ret Deuntzer: A. & F. S. 52—61, Hagerup: Civilproces II. S. 462—70, Torp-Grundtvig: Tingsret S. 770—7.

<sup>2)</sup> Det maa dog erindres, at Skyldneren ved Arrest i fast Ejendom har de i § 528, 3. Stk., hjemlede Beføjelser, jfr. ovfr. S. 129.

Ejendom forinden Tinglysning af et endeligt Skøde, vil dette, selv om det er udstedt i Henhold til et før Arresten udstedt utinglyst betinget Skøde, faa Retsanmærkning om den foretagne Arrest, idet denne i saa Fald i Medfør af Tinglysningslov § 1, jfr. § 25, har Prioritet forud for Skødet<sup>3)</sup>. Er derimod det betingede Skøde tinglyst forud for Arresten, fortrænger Skødet denne<sup>4)</sup>.

Anerkendelsen af, at en Afhændelse af en arresteret fast Ejendom er forenelig med Arrestens Bestaaen, naar Ejendommen allerede er ovedraget ved et før Arrestens udstedt Skøde, der dog først tinglyses efter Arrestens Tinglysning, hviler paa den Forudsætning, at en fast Ejendom trods Arresten kan afhændes, men med Forbehold af Arresthaverens tinglyste Ret. Uanset Ordlyden i Rpl. § 616, 1. Stk., har der nemlig med Hensyn til faste Ejendomme dannet sig den Praksis, at Ejendommen kan afhændes med Forbehold af Rekvirentens Ret paa samme Maade, som naar der er foretaget Udlæg. At Arresten dog ikke herefter er betydningløs, viser sig navnlig i, at Arresthaveren ogsaa efter Ejendommens Salg kan foretage Udlæg i denne, som om den stadig tilhørte Rekviritus<sup>5)</sup>.

Ved sine Dispositioner i Strid med Arresten vil Skyldneren kunne paadrage sig Strafansvar efter Strfl. § 283<sup>6)</sup>, og hvad

<sup>3)</sup> Jfr. U. 1945. 796 (H), hvorom Drachmann Bentzon T. f. R. 1947. 224—25, U. 1936. 385, 1930. 206, 1929. 1152, 1928. 984, Vinding Kruse: Ejendomsretten 2. Udg. II. 1023—24, III. 1438—39, Knud Illum i Juristen 1946. 112—114, cfr. derimod Harald Petersen U. 1934. B. 340—41 og Frost U. 1937. B. 282—83. — Om det Tilfælde, at Arresten og Skødet tinglyses samme Dag, se U. 1930. 552. Se endvidere om Tinglysning af Arrest U. 1932. 408 og 1935. 976.

<sup>4)</sup> Jfr. U. 1938. 365: At der paa en fast Ejendom »som Hæftelse« var tinglyst et betinget Skøde antoges at medføre, at en senere foretaget og lyst Arrestforretning og et efter det endelige Skødes Lysning i Henhold til Dom foretaget Udlæg for den arresterede Fordring maatte være uden Betydning overfor den lyste endelige Ejendoms-overdragelse. Herefter ophævedes Udlæget.

<sup>5)</sup> Jfr. nærmere Knud Illum anf. Sted.

<sup>6)</sup> Cfr. U. 1939. 373: En Tiltalt, der havde modtaget og forbrugt den kontante Del af Købesummen for en Motorvogn, i hvilken der var gjort Arrest, frifandtes for Overtrædelse af Strfl. § 283, Stk. 1, da Vognen forinden Arresten ansaas for solgt i Forbindelse med Vogn-

han saaledes maatte have afhændet, vil Arresthaveren kunne søge Fyldestgørelse i, selv om Erhververens Kreditorer maatte have gjort Udlæg deri, eller det maatte være inddraget i dennes Konkursbo. Cfr. derimod nedenfor om Forholdet til Skyldnerens Kreditorer.

Det er imidlertid netop ogsaa kun mod saadanne frivillige Dispositioner fra Skyldnerens Side, at Arresthaveren nyder Beskyttelse<sup>7)</sup>. I vor ældre Lovgivning finder man vel undertiden Antydninger af, at Arresten skulde medføre egentlig Panteret, saaledes at den skulde nyde fuld Beskyttelse ogsaa overfor Skyldnerens Kreditorer<sup>8)</sup>. For at Arresten helt skulde kunne opfylde sit Formaal, at sikre sig den senere Eksekution, maatte den unægtelig ogsaa nyde en saadan Retsbeskyttelse, og i fremmed Ret findes der ofte tillagt den Virkning som Panteret<sup>9)</sup>. Men i vor nyere Lovgivning har der været Enighed om ikke at tillægge den nogensomhelst Beskyttelse mod Kreditorernes Forfølgning, jfr. Fr. 30. September 1778 Præm., Fr. 24. Maj 1793 § 10, K.L. § 10, Skiftel. § 35, og dette Standpunkt er nu ogsaa klart fastslaaet ved Rpl. § 616, 1. Stk.<sup>10)</sup>. Nogen bedre Stilling i Forhold til Skyldnerens øvrige Kreditorer opnaar Arresthaveren heller ikke i det Tilfælde, hvor Skyldneren senere har solgt Ejendommen<sup>11)</sup>.

---

mandsforretningen, og Arresten ikke udtrykkelig omfattede Tiltaltes Ret til Købesummen.

<sup>7)</sup> Ogsaa »Opbud«, som nævnes i D.L. 5—3—18, men blev afskaffet ved Lov 30. Decbr. 1858, var en frivillig Overdragelse af Skyldnerens Ejendele til hans Kreditors Fyldestgørelse.

<sup>8)</sup> Jfr. saaledes Fr. 17. Maj 1690 i Slutn. af Indledningsbemærkningerne, Fr. 28. Oktbr. 1702 § 2 i Slutn.

<sup>9)</sup> Saaledes efter tysk Civilprocesordning § 930. Efter Kommissionsudkastet til den norske Tvangsfuldbyrdelseslov (§ 403) var det ogsaa foreslaaet at knytte Panteret til Arresten. Men dette blev opgivet i den endelige Lov, der i § 253 kun lader Arresten betage Skyldneren hans Raadighed over de arresterede Genstande.

<sup>10)</sup> Jfr. Vinding Kruse: Ejendomsretten 2. Udg. III. 1438: Arresten er en særlig Ret, der ikke er en Panteret, men en foreløbig Sikkerhedsret.

<sup>11)</sup> Jfr. U. 1946. 340 (H 343) med Noter: Antaget, at K.L. § 10 maatte medføre, at Arresten ved Indtræden af Skyldnerens Konkurs havde tabt sin Virkning, uanset at Ejendommen forinden var afhændet

For at der saaledes skal kunne søges Fyldestgørelse i det arresterede Gods, maa det dog selvfølgelig være en Forudsætning, at det Krav, der skal fuldbyrdes, ikke er stiftet i Strid med Arresten, men enten hidrører fra Tiden for dennes Foretagelse eller hører til den almindelige Gældsstiftelse, som trods Arresten er tilladt. Under samme Forudsætning maa ogsaa et af Skyldneren indgaaet Forlig kunne tjene som tilstrækkeligt Grundlag til at gøre Eksekution i det arresterede Gods<sup>12)</sup>, men hvis f. Eks. Skyldneren ved Forliget til Sikkerhed for Gælden maatte have givet Pant i en af de arresterede Ting<sup>13)</sup>, vilde en saadan Vedtagelse være ugyldig.

B. Arrestdekretet skal tinglyses ved Skyldnerens personlige Værneting og, hvis Arresten er gjort i fast Ejendom, ved dennes Værneting for at faa Gyldighed overfor Aftaler, der i god Tro indgaas med Skyldneren om de arresterede Genstande, jfr. Tinglysningslov § 48, 3. Stk. Tinglysning kræves altsaa, selv om der alene er gjort Arrest i Løsøre<sup>14)</sup>. Arresten udslettes, naar der er gaaet 1 Aar siden

---

af Skyldneren, idet denne sidste Omstændighed ikke saas at kunne medføre en bedre Retsstilling for Arresthaveren end Arrestens almindelige Karakter hjemler. Se herved Drachmann Bentzon T. f. R. 1947. 358 og navnlig Knud Illum i Juristen 1946. 115—119, hvor det bl. a. fremhæves, at Arresten, hvis man antog, at den ikke skulde vige for Skyldnerens øvrige Kreditorer, efter Ejendommens Overdragelse vilde blive noget andet og mere end en Arrestret, nemlig en Panteret. Cfr. Vinding Kruse 2. Udg. II. 1024, men jfr. III. 1438 og 1853.

<sup>12)</sup> Jfr. fra den tidligere Ret U. 1890. 437 (439), 1898. 570 (571).

<sup>13)</sup> Jfr. herom nærmere Deuntzer anf. St. S. 54—57, Torp-Grundtvig: Tingsret S. 776—77.

<sup>14)</sup> Det samme var tidligere hjemlet ved Pl. 18. Januar 1788 og 27. Novbr. 1839. Den Forskel, der paa dette Punkt bibeholdes mellem Arrest og Udlæg i Løsøre, begrundes i Motiverne til Udk. 1899 ad § 463 Sp. 167 (270) med, at der saavel paa Grund af den almindeligvis længere Varighed af Arresten som med Hensyn til de ved Udlæg og Arrest forskellige Regler om Rekvirentens Adgang til at udsætte Rekviritus af Godsets Besiddelse og Betydningen af denne Foranstaltning (jfr. § 617 smh. m. §§ 530 og 533, sidste Stk.) er større Trang ved Arrest end ved Udlæg til at paabyde Iagttagelsen af en Form, hvorved det ialtfald bliver muligt for Tredjemand at komme til Kundskab om Forfølgningen.

dens Tinglysning, og der ikke inden denne Frist's Udløb er anmeldt fornyet Tinglysning, jfr. Lovens § 48, sidste Pkt.<sup>15)</sup>.

Er Arrest gjort i *Fordringer*, finder Bestemmelserne i § 531, 2. Stk., om Udlæg i Fordringer ifølge § 616, 2. Stk., tilsvarende Anvendelse, jfr. herved ovenfor S. 141—42. Ved *Penge* vil det vistnok til Arrestens Beskyttelse være nødvendigt at fratage Skyldneren dem eller paa anden Maade at berøve ham den faktiske Raadighed over dem.

Arrest i *Skib* eller *Skibspart* maa ifølge Skibsregistreringslov 1. April 1892, jfr. Lovbekg. Nr. 103, 4. Maj 1927 § 49, der er opretholdt ved § 616, 3. Stk., være registreret for at kunne gælde fremfor andre Rettigheder, der maatte blive erhvervet ved Registrering i de paagældende Ejendele<sup>16)</sup>.

Den *Sikkerhedsstillelse*, hvorved Arrest ifølge § 615 kan afværges, maa som tidligere nævnt antages at medføre egentlig Panteret, saaledes at Retten er beskyttet ikke blot overfor godtroende Erhververe, men ogsaa overfor Kreditorerne<sup>17)</sup>. Dog kan der blive Spørgsmaal om at afkræfte Retten overfor Skyldnerens Konkursbo<sup>18)</sup>.

Der kan ikke være nogen almindelig Nødvendighed for at tinglyse denne Sikkerhedsret. Men med Hensyn til faste Ejendomme vil det følge af almindelige Regler, at Retten maa tinglyses for at gælde overfor godtroende Erhververe og overfor Kreditorerne. Hvad *Løsøre* angaar, maa vistnok enten en Overlevering efter Reglerne om Haandpant, saaledes at f. Eks. Sikkerheden bliver deponeret hos Fogeden (hvad *Rekvirenten* altid maa kunne forlange), eller Tinglysning efter de i Tinglysningslovens § 47 indeholdte Regler om *Underpant* i *Løsøre* være nødvendig til Beskyttelsen.

II. Ogsaa Arrest paa *Person* antoges efter den tidligere Ret for den arresterede at medføre en vis almindelig

<sup>15)</sup> Jfr. herved U. 1935. 976. — Den i Pl. 18. Jan. 1788 § 4 foreskrevne Forældelse efter Aar og Dag er ophævet ved Tinglysningslov § 53.

<sup>16)</sup> Jfr. *Grundtvig*: Sørret, 2. Udg. ved Axel Møller S. 22, U. 1910. 368.

<sup>17)</sup> Jfr. fra den tidligere Ret *Deuntzer*: A. & F. S. 37 og U. 1902. B. 156 (H), 1878. 274, 1876. 807 (812).

<sup>18)</sup> Jfr. U. 1913. 398.

Uraadighed over hans Gods, jfr. D. L. 5—3—18, der netop umiddelbart kun handlede om personlig Arrest.

Det var dog allerede efter den tidligere Procesordning et Spørgsmaal, om det ikke i Sammenhæng med den Betingelse, der i Nutiden opstilles for Arrest paa Person, nemlig at der ikke findes tilstrækkeligt Gods at gøre Arrest i, var naturligere at statuere, at den personlige Arrest overhovedet slet ingen Virkning havde med Hensyn til Skyldnerens Formue, men at han, for saa vidt han ikke udelukkedes derfra ved speciel Arrest, frit maatte kunne raade derover. Ved Rpl. er i hvert Fald denne Uraadighedsvirkning helt bortfaldet, hvad der ret klart fremgaar af den alene om »Arrest paa Gods« handlende Bestemmelse i § 616 sammenholdt med Bestemmelserne om »Arrest paa Person«, hvori der ingen Uraadighedsvirkning omtales, og det siges udtrykkelig i Motiverne til det ældre Kommissionsudkast af 1877<sup>19</sup>). Der indførtes dog ved Rpl. i visse Tilfælde under Straffesager en almindelig »Beslaglæggelse« af Formue, hvis Virkninger er beslægtede med den tidligere almindelige Arrests, men nærmere bestemmes i Loven, jfr. §§ 794—796, § 1002, 2. Stk.; derimod medfører den i §§ 797—799, jfr. § 1002, 1. Stk., omhandlede Beslaglæggelse af en mistænks eller domfældts Gods de samme Retsvirkninger som Arrest paa Gods<sup>20</sup>).

<sup>19</sup>) S. 235.

<sup>20</sup>) Jfr. herom D. Rpl. V. S. 157—58 og Stephan Hurwitz: Strafferetspleje S. 743 og 744—45. — Om Beslaglæggelse og Forvaltning i Landsforræderi- eller Værnemagersager se ovenfor S. 91.

### Retsmidler mod Arrest og Erstatning for ulovlig Arrest.

I. Efter den tidligere Procesordning antoges en Rekvisitus, der vilde rejse Indsigelse mod Arresten, at have tre forskellige Veje at gaa: Han kunde enten fremsætte Indsigelsen under det Søgsmaal til Arrestens Forfølgning, som Rekvirenten altid skulde anlægge, eller gøre Indsigelsen gældende ad Appelvejen, eller endelig i visse Tilfælde henvende sig til Fogeden for at faa Arresten ophævet<sup>1)</sup>.

Disse forskellige Retsmidler aabnede imidlertid Mulighed for visse Konflikter, og Rpl. har derfor i §§ 634—645 truffet en Række nye Bestemmelser til Undgaaelse af saadanne og til Simplificering af Ordningen i det hele<sup>2)</sup>. Herefter skal, jfr. navnlig §§ 634 og 636, 1. Stk., alle Spørgsmaal om Arrestforretningens lovlige Foretagelse udelukkende prøves i første Instans<sup>3)</sup>. Derimod kan Klager fra Rekvisitus<sup>4)</sup>, sigtende til at bevirke Ophævelse af den foretagne Arrest som ulovlig gjort, aldrig gøres gældende ad Appelvejen, jfr. § 637<sup>5)</sup>, men denne staar ham ifølge §§ 644 og 645 alene aaben for at drage Foge-

---

<sup>1)</sup> Jfr. nærmere om den ældre Ordning H. Munch-Petersen: Civilproces III. S. 221—36, Deuntzer: A. & F. S. 61—75.

<sup>2)</sup> Jfr. herved Mot. til Civilprocesudkastet 1899 ad §§ 481—492 Sp. 173—84 (276—88).

<sup>3)</sup> Jfr. herved U. 1927. 697, 1932. 224 og V. L. T. 1936. 179.

<sup>4)</sup> Cfr. derimod om Indsigelser fra Tredjemand U. 1935. 601 og nedfr. under B.

<sup>5)</sup> Jfr. U. 1927. 697: Fogedens Kendelse under en Arrestforretning om, at noget Løsøre skulde tages i Forvaring af Fogeden, og Spørgsmaalet om Tilbagelevering af Skyldnerens Sikkerhedsstillelse kunde ikke paakæres, men maatte fremføres under Arrestforfølgningssagen.

den personlig til Ansvar eller for at paatale Fogedens Nægtelse af Arrest. Endelig er Fogeden ifølge § 640 indskrænket til at ophæve Arresten paa Grund af Omstændigheder, som er indtruffet efter Arrestens Foretagelse, men han kan ikke gøre det blot paa Grund af nye Oplysninger om tidligere foreliggende Omstændigheder<sup>6)</sup>; efterfølgende Omstændigheder kan derimod ikke gøres gældende under Arrestsagen.

A. Som berørt, skal Rekvirenten altid »forfølge Arresten« ved at anlægge Sag til dens Stadfæstelse i første Instans.

Skyldneren kan dog frafalde Arrestens Forfølgning, men et saadant Afkald er, jfr. § 634 i Begynd., kun gyldigt, naar det meddeles under eller efter Forretningen, men — paa Grund af de Farer for Skyldnerens Beskyttelse, som det kunde medføre — ikke, naar det er givet forud.

Den Gældsarrest, der kan bringes til Anvendelse overfor Barnefædre efter Lov Nr. 133, 7. Maj 1937 § 23, behøver dog ikke at forfølges.

a. I det sædvanlige Tilfælde, hvor der ikke allerede er anlagt Retssag i Anledning af den Fordring, for hvilken Arrest er gjort, skal Rekvirenten ifølge § 634, 1. Stk., inden en Uge<sup>7)</sup> efter Arresten anlægge saadan Sag (»Hovedsag«), hvorunder han tillige skal nedlægge særskilt Paastand paa, at Arrestens Foretagelse stadfæstes<sup>8)</sup>. Dette Anlæg af Sagen sker overensstemmende med Reglen i § 279, 1. Stk., derved at Forligsindkaldelse eller Stævning indleveres til Berømmelse (eller eventuelt Sagen anmeldes for Retten). Skal Sagen begynde med Mægling ved Forligskommissionen efter Reglerne i § 268, skal Sagen, hvis Forlig ikke opnaas, indstævnes for Retten hurtigst muligt efter Mæglingens Slutning. Retten kan dog altid anvende sin almindelige Beføjelse efter § 286 til at bestemme, at Spørgsmaal vedrørende Arrestens Stadfæstelse skal behandles særskilt<sup>8)</sup>. Dette vil der kunne være Anledning til, hvor det drejer sig

<sup>6)</sup> Jfr. U. 1933. 125.

<sup>7)</sup> Anlægges Sagen efter Ugens Udløb, maa Følgen formentlig, naar Indstævnte udebliver, være, at Sagen afvises for saa vidt angaar Arrestens Stadfæstelse, jfr. med Hensyn til Forbud U. 1935. 179.

<sup>8)</sup> Se herved R. U. Nr. 165 i U. 1922. B. 347.

om Spørgsmaal vedrørende selve Forretningens Foretagelse — f. Eks. om en Sikkerhedsstilling er tilstrækkelig — som vil kunne afgøres uden at komme ind paa nærmere Prøvelse af Parternes Mellemværende<sup>9)</sup>).

Om »Hovedsagen« skal anlægges ved Underret, Landsret eller Sø- og Handelsret, afhænger af Sagens Beskaffenhed<sup>10)</sup>. Hører Sagen efter sin Beskaffenhed under Boligretten, sker Stadfæstelsen af Arrest eller Forbud ved denne, uanset at Fogedsager ikke hører under den<sup>11)</sup>. Om Værneting se nedfr.

Er Retssag i Anledning af paagældende Fordring sværende ved første Instans, bliver der ifølge § 634, 2. Stk., inden den nævnte Frist at anlægge en særskilt »Arrestsag« ved samme Ret, hvorved Hovedsagen behandles<sup>12)</sup>. Det er dog Retten forbeholdt, overensstemmende med Reglerne i §§ 286 og 287, at bestemme, at Arrestsagen skal sættes i Forbindelse med Hovedsagen, eller at den ene af disse Sager skal udsættes, indtil den anden er paakendt; hyppigst vil der kunne blive Tale om at udsætte Arrestsagen, indtil Spørgsmaalet om Fordringens Rigtighed under Hovedsagen er afgjort.

Er der endelig faldet Dom i første Instans i Retssagen, hvorunder Fordringen er indtalt, anlægges Arrestsagen ved den Ret, af hvilken denne Sag er blevet paakendt. Retten kan i Tilfælde af Anke udsætte Arrestsagens Forhandling i det hele eller for en Del, jfr. § 287.

Naar Arrestforfølgning finder Sted som særskilt Sag, er Forligsmægling ifølge § 634, 4. Stk., jfr. § 268, Nr. 7, unødvendig. Disse særlige Arrestsager er afgiftsfri efter R. A. L. Nr. 92, 11. April 1916 § 16, Nr. 4. —

Medens der saaledes ifølge § 634, 2. og 3. Stk., i de Tilfælde, hvor der anlægges »særskilt Arrestsag«, gælder specielle Regler om Værnetinget, findes der ikke længere Bestemmelser om noget særligt Arrestværneting, naar der vedrørende Fordringen anlægges en »Hovedsag«, under

<sup>9)</sup> Jfr. herved U. 1927. 697, hvorom Note 5.

<sup>10)</sup> Jfr. med Hensyn til Forbud U. 1947. 703.

<sup>11)</sup> Jfr. Kommenteret Rpl. I. S. 8 og U. 1940. 1095.

<sup>12)</sup> Jfr. om et Tilfælde, hvor der efter en Arrest foretoges ny Arrest, Højesteretsdom U. 1925. 534 (536).

hvilken der tillige nedlægges særskilt Paastand om Stadfæstelse af den for Kravet foretagne Arrest<sup>13</sup>). Ved hvilken Ret Hovedsagen skal anlægges, afhænger saaledes ganske af de almindelige Værnetingsregler, derunder Reglen i § 247 om Vedtagelse af Værneting<sup>14</sup>). Ogsaa de særlige Bestemmelser, som Pl. 30. Novbr. 1821 indeholdt angaaende Arrestværneting (nemlig Arreststedets<sup>15</sup>) og visse andre Forhold for det Tilfælde, at der var anvendt Arrest overfor Udlændinge, er bortfaldet ved Rpl. Dette vil dog som tidligere berørt<sup>16</sup>) ikke faa nogen praktisk Betydning, idet det, naar Udlændingen overhovedet har Gods at foretage Arrest i, oftest vil stille sig saaledes, at der vil være Værneting her i Medfør af Rpl. § 248. Herved maa imidlertid erindres de Begrænsninger, der gøres med Hensyn til Anvendelsen af § 248, 2. Stk.<sup>17</sup>).

I de Tilfælde af Gældsarrest, der hjemles ved Lov Nr. 133, 7. Maj 1937 § 23, bliver der som ovenfor berørt, ikke Tale om egentlig Forfølgning.

Reglerne om Arrestens og Fordringens Forfølgning bliver ifølge § 634, sidste Stk., med de fornødne Lempelser ogsaa at anvende, naar Arrest er afværget ved Sikkerhedsstillelse.

Kommer Skyldneren, efter at Arresten er gjort, under Konkurs<sup>18</sup>), eller dør han, og hans Bo behandles som Gældsfragaalsesbo, taber jo Arresten sin Virkning, og

<sup>13</sup>) Et særligt Arrestværneting (Strandingsstedets Soret) er dog hjemlet m. H. t. Arrester foretaget af Marineministeriet for Strandingsudgifter.

<sup>14</sup>) Cfr. U. 1942. 660 refereret i Note 17.

<sup>15</sup>) Jfr. herved R. U. Nr. 40 i U. 1920. B. 236.

<sup>16</sup>) Jfr. ovfr. S. 315, Note 28.

<sup>17</sup>) Jfr. Tvistemaal S. 37, H. Munch-Petersen U. 1926 B. 50—51, Kommenteret Rpl. I. 333 og U. 1942. 660: Arrestfølgningssagen afvistes, da Aftalens Bestemmelse om Prøvetagning her i Landet ikke kunde anses for en tilstrækkelig tydelig Vedtagelse af Værneting efter Rpl. § 247, og da Køberen ikke ved sin Indbetaling af Restkøbesummen i en herværende Bank skulde kunne bevirke, at den udenlandske Sælger kunde sagsøges her i Medfør af § 248, 2. Stk., i en Sag, som tilmed netop angik Sælgerens Ret til Købesummen.

<sup>18</sup>) Med Hensyn til Spørgsmaalet om en Konkurs i Udlandet har samme Virkning som en Konkurs her i Landet, se Skiftetretten S. 298—302.

i Forbindelse dermed bestemmer da § 635, at Arrestrekvirentens Forpligtelse til at anlægge Retssag i Anledning af Fordringen eller Arresten skal bortfalde. Der træffes i Forbindelse dermed nogle nærmere Bestemmelser om, hvornaar den i Anledning af Arresten stillede Sikkerhed i disse Tilfælde kan løsgives.

Er Arresten afværget ved Sikkerhedsstillelse, antages denne jo ikke at tabe sin Gyldighed overfor Skyldnerens Konkurs eller Dødsbo, og det maa da høre til »de fornødne Lempelser« efter § 634, sidste Stk., at Rekvirenten ikke i dette Tilfælde bliver fri for sin Forpligtelse til at forfølge Sagen.

b. Under Forfølgningssagen<sup>19)</sup> paakendes det i Almindelighed, jfr. § 636, om Arresten er lovlig gjort. Er Retssag i Anledning af den paagældende Fordring svævende, og behandles Arrestsagen ikke i Forbindelse med Hovedsagen, kan dog Indsigelser mod Fordringens Rigtighed ikke fremføres under Arrestsagen<sup>20)</sup>. Er der allerede faldet Dom i Hovedsagen, maa denne Afgørelse angaaende Fordringen sikkert være bindende under Arrestsagen. Iøvrigt kan alle andre Indsigelser vedkommende Arrestens Lovlighed fremsættes og paakendes under Arrestsagen uden Hensyn til, om de allerede har været undergivet Fogedens Afgørelse, og der sker altsaa for saa vidt et Brud paa Princippet om, at sideordnede Retsbetjente ikke maa censurere hverandre<sup>21)</sup>.

<sup>19)</sup> I § 635 bruges Udtrykket »Arrestsagen«, men det samme maa gælde, naar der i Medfør af § 634 nedlægges Paastand under Hovedsagen paa Arrestens Stadfæstelse. Se iøvrigt herved U. 1932. 224 om et Tilfælde, hvor en Sag til Opgørelse af Parternes Mellemværende blev ligestillet med »Arrestsagen eller den i Anledning af Fordringen anlagte Retssag«, jfr. Rpl. § 637.

<sup>20)</sup> Jfr. V. L. T. 1942. 93: Da Spørgsmaalet om Fordringens Rigtighed samtidig var under Afgørelse ved en tysk Domstol, hvis Dom under de i kgl. Anordn. 13. April 1938 nævnte Betingelser er afgørende for de danske Domstole, maatte der i Medfør af Rpl. § 636 gives Rekvirenten Medhold i, at Indsigelserne mod Fordringens Indsigelse ikke kunde fremsættes under den her i Landet paabegyndte Arrestforfølgning, som derfor maatte stilles i Bero, indtil Hovedsagen var afgjort i Tyskland.

<sup>21)</sup> Jfr. Mot. til Civilprocesudkast 1899 Sp. 173—74 (277).

Under Forfølgningssagen afgøres dog alene Spørgsmaalet om Arrestens Lovlighed overfor Rekviritus, men ikke i Forhold til Tredjemand, hvis Ret altid maa anses for forbeholdt<sup>22</sup>). Derimod maa denne paa Grund af den retlige Interesse, han har deri, kunne indtræde i Sagen som Intervenant, hvad enten han allerede har rejst Indsigelse for Fogedretten eller ikke<sup>23</sup>). Om Tredjemand er henvist til saadan Intervention og ikke i Stedet kan appellere Arrestforretningen, se nedenfor under B.

Under Hovedsagen vil Rekvirenten sædvanlig i Forbindelse med Paastanden om Arrestens Stadfæstelse nedlægge Paastand om eksigibel Dom for sit Krav. Herom bliver der dog i Almindelighed ikke Tale, hvor Fordringen endnu ikke maatte være forfalden, men han maa i dette Tilfælde sædvanlig nøjes med at søge Dom til Anerkendelse af sin Fordring<sup>24</sup>).

Arresten kan, jfr. § 638, ophæves saavel ved Dommen i Arrestsagen som ved Dommen i Hovedsagen, idet Forretningen maa tabe sin Gyldighed, naar den blot enten fra den materielle eller den formelle Side lider af en Mangel. Arresten bortfalder dog først, naar Ankefristen for den Dom, hvorved den kendes ugyldig, er udløbet, uden at Anke er iværksat, medmindre andet særlig er bestemt i Dommen.

c. Forsømmer Arrestrekvirenten inden Lovens Frister at begynde Forfølgningssag, eller hæves eller afvises Sagen, kan Arresten af Rekviritus fordres ophævet, jfr. § 639<sup>25</sup>). Da Afvisning af Arrestsagen er stillet i Klasse med Forsømmelse af Anlæg af og Ophævelse af Arrestsag, kan det næppe som efter § 638 være en Betingelse for Ophævelsen af Arresten, at Ankefristen for Afvisningsdommen er udløbet, uden at Anke har fundet Sted<sup>26</sup>). Arrestrekvirenten

<sup>22</sup>) Jfr. U. 1897. 884, 1883. 579 (581—82, 583), 1879, 683.

<sup>23</sup>) Jfr. U. 1869. 865 (867 og 869), cfr. 1904. 455.

<sup>24</sup>) Cfr. V. L. T. 1936. 179 om et Tilfælde, hvor Rekvirenten overhovedet ikke under Justifikationssagen havde nedlagt Paastand om Anerkendelse af Fordringen, men først under Anken nedlagde Paastand herom.

<sup>25</sup>) Se herved U. 1932. 1123 og 1124, men cfr. 1924. 802.

<sup>26</sup>) Jfr. U. 1932. 1123: Arresten ophævet uden Hensyn til, at Af-

er dog ikke, fordi Arresten ophæves i Medfør af § 639, udelukket fra igen at gøre Arrest for den samme Fordring.

B. a. Om at benytte Appelvejen i Tilfælde af, at Arrest er foretaget, vil der, som berørt, efter § 644 alene blive Spørgsmaal for at drage Fogeden personligt til Ansvar for hans Embedsforhold ved Arrestens Foretagelse; dette maa nemlig altid ske ved Anke.

I det omvendte Tilfælde derimod, at Fogeden har nægtet at foretage Arrest, kan hans Nægtelse ifølge § 645 altid gøres til Genstand for Kære efter Reglerne i Kap. 53. Kærefristen er 4 Uger<sup>27)</sup>.

b. Denne meget begrænsede Adgang til overfor Arrestforretninger at benytte Appelvejen kan dog sikkert kun gælde for Rekviritus selv, jfr. at Rpl. § 637 alene taler om »Klager fra dens Side, hos hvem Arresten er gjort«. Derimod kan en udenfor Arrestforretningen staaende Tredjemand, med hvis Rettigheder Forretningen er uforenelig, ikke være afskaaret fra gennem Anke at paastaa Arrestforretningen ophævet i Forhold til sig<sup>28)</sup>.

C. Endelig kan en paalagt Arrest ifølge § 640 i det hele eller for en Del ophæves af Fogeden (»Relaksation«), men kun paa Grund af Omstændigheder, som er indtruffet efter Arrestens Foretagelse<sup>29)</sup>. Paa Grund af formelle Fejl ved Forfølgningssagen kan Arresten kun fordres ophævet i Medfør af § 639, altsaa naar Sagen ikke anlægges i rette Tid, eller den afvises eller hæves. Fogeden vil ogsaa i Medfør af § 615 kunne beslutte Arrestens Ophævelse mod Sikkerhedsstillelse.

Forinden Arresten ophæves, skal Fogeden saa vidt muligt

---

visningsdommen var rettidig paaanket, og uanset at Rekvirenten paa Grund af Omstændighederne vilde være udelukket fra paany at gøre Arrest for Fordringen.

<sup>27)</sup> Jfr. allerede U. 1921. 69 med Note (den handler dog direkte om Forbud). — Se iøvrigt om Fortolkningen af § 645 (jfr. § 652) R. U. Nr. 135 i U. 1922. B. 171.

<sup>28)</sup> Jfr. U. 1935. S. 601: ikke tilstrækkelig klar Hjemmel i Rpl.s Bestemmelser til at udelukke saadan Anke. Heller ikke Motiverne til Rpl. § 637, Mot. til Civilprocesudkast 1899 ad § 484 Sp. 176 (279), giver nogen Støtte for at anse Tredjemand for afskaaret herfra.

<sup>29)</sup> Jfr. U. 1933. 125.

give Rekvirenten Lejlighed til at ytre sig, medmindre Grunden til Ophævelsen er Udeblivelse med de anordnede Underholds- og Varetægtspenge, jfr. §§ 623 og 624.

Imod Fogedens Kendelse kan der, hvad enten den gaar ud paa at ophæve Arresten eller nægte dens Ophævelse, iværk-sættes Anke eller Kære i Overensstemmelse med de Regler, der gælder om Eksekution, jfr. navnlig § 593 ff. Herefter skal Klagen altsaa gøres gældende ved Anke, hvis den har Hensyn til Fordringen, men ved Kære, hvis den alene angaar de processuelle Betingelser for Forretningen eller den derved brugte Fremgangsmaade.

Fogedens Ophævelsesdekret kan dog ikke hindres fra at træde i Virksomhed ved Anvendelse af Anke eller Kære.

II. A. Anses en Arrest i det hele for ulovlig, er Rekvirenten efter § 641 paa lignende Maade som tidligere efter D. L. 1—21—21 pligtig at erstatte den, hos hvem Arresten er gjort<sup>30)</sup>, al Skade, som derved er sket<sup>31)</sup>.

Til Paadragselse af dette Erstatningsansvar antoges det efter den tidligere Ret paa Grund af Arrestens Karakter af et ekstraordinært Retsmiddel at være tilstrækkeligt, at Forretningen fandtes objektivt ulovlig, selv om der ikke kunde lægges Rekvirenten nogetsomhelst til Last. For det Tilfælde, at Arrestens Ulovlighed skyldes Fordringens Urigtighed, fastholder Rpl. denne strenge Regel, men hvor Ugyldigheden beror paa Mangler ved selve Forretningen, lempes den saaledes,

<sup>30)</sup> Cfr. U. 1908. 302, der nægter Erstatning til en Datter for en Arrestforretning, der lovlig var paabegyndt paa hendes Bopæl og Forretningslokale, hvor Rekviritus, hendes Fader, havde en Del Inventar beroende.

<sup>31)</sup> Jfr. efter Rpl. U. 1920. 832, 1921. 420: ogsaa Erstatning for Kurstab, 713 (716 H), 861, 1922. 294 (H), 1923. 426 (429): kun Tort og Kreditspilde, 1925. 291 (293 H), 1926. 885 (H), 1932. 224, 1934. 412: 1000 Kr. Erstatning for Tab, særlig fordi Rekviritus' Navn havde været optaget i Oplysningsbureauernes »Fogedlister«, 1934. 1035 (1040 H), U. 1942. 660 (jfr. Note 17): Erstatning skønsmæssigt fastsat til 500 Dollars, 1946. 590 (H): 200 Kr. i Erstatning til en Mand, hos hvem der var gjort Arrest for et paastaet Krav paa Erstatning for Tort og Æreskrænkelser fra en ung Pige, som han havde haft Samleje med mod hendes Vilje, jfr. herved T. f. R. 1947, 348—49. Se endvidere V. L. T. 1933. 243: særlig Tab for Fald i Kronekursen i Arresttiden og S. H. T. 1939. 213 (jfr. S. 310, Note 8).

at der kun paalægges Rekvirenten Ansvar, for saa vidt Manglen kunde have været undgaaet af ham ved fornøden Agtpaaivenhed<sup>32</sup>).

Paa den anden Side kan der efter Rpl. komme til at paa-hvile Rekvirenten et vist Ansvar selv for en formelt lovlig Arrest, naar han ved dens Foretagelse maa siges at have gjort sig skyldig i Misbrug af Arrestinstituttet. Ifølge § 636, 2. Stk., skal han nemlig ikke kunne faa tilkendt Erstatning for Arrestomkostningerne, dersom Retten efter derom af Rekviritus nedlagt Paastand skønner, at der ikke i dennes økonomiske Stilling eller Forhold iøvrigt paa den Tid, da Arresten begæredes, fandtes nogen rimelig Anledning for Rekvirenten til at benytte dette Retsmiddel. Herimod stridende Overenskomster er ugyldige.

Erstatningen omfatter Godtgørelse baade for »T a b, T o r t og K r e d i t s p i l d e«<sup>33</sup>). Godtgørelse for Tort og Kreditspilde maa i Almindelighed ydes uden særligt Bevis derfor<sup>34</sup>), men den kan dog udelukkes, naar det gøres sandsynligt, at der ingen særlig Krænkelse eller Kredittab er lidt ved Arresten<sup>35</sup>), f. Eks. paa Grund af andre Retsforfølgninger, som Skyldneren tidligere er undergaaet, og som i Forvejen maa antages at have ødelagt hans Kredit<sup>36</sup>). Derimod skal andet Tab kun erstattes, naar det nærmere oplyses<sup>37</sup>).

<sup>32</sup>) Jfr. Mot. til Civilprocesudk. 1899 Sp. 182 (285—86) og med Hensyn til Erstatning for ulovlig Konkurs U. 1935. 636 (637).

<sup>33</sup>) Jfr. herved P o p p - M a d s e n: Bod S. 195—97 og de i Note 31 citerede Domme.

<sup>34</sup>) Jfr. fra den tidligere Ret U. 1884. 668 (674 H), 1886. 658, 1890. 171 (175), 1896. 459, 1903. 780, 1918. 379. (H).

<sup>35</sup>) Se herved U. 1943. 1214, der ikke antager, at der var paaført Rekviritus særligt Tab eller Kreditspilde, og udtaler, at Arrestforretninger i Disputer mellem Befragtere og Rederier, jfr. Sølovens § 113, i Almindelighed ikke kan antages at medføre Tort og Kreditspilde for Rekviritus.

<sup>36</sup>) Jfr. U. 1879. 603 (605), 1897. 172, 1906. 145, V. L. T. 1928. 302 og Ø. L. T. 1928. 465. Cfr. derimod U. 1872. 673 og P o p p - M a d s e n anf. Sted. Den Omstændighed, at Arresten er foretaget paa Fogedens Kontor, vil ikke udelukke Erstatning for Tort og Kreditspilde, jfr. U. 1884. 668 (673), 1895. 1185.

<sup>37</sup>) Jfr. saaledes U. 1922. 465: Erstatning for Tab ved, at »let for-dærlige« Varer havde henstaaet i længere Tid og saaledes var øde-

Anses Arresten kun ulovlig for en Del, er Arrestrekvisrenten pligtig at erstatte Rekvisitus det særlige Tab og den særlige Kreditspilde (derimod ikke »Tort«), som maatte være en Følge af, at der er blevet givet Arresten en for stor Udstrækning<sup>38</sup>).

Bortfalder eller ophæves en gjort Arrest paa Grund af efterfølgende Omstændigheder, maa det selvfølgelig afhænge af Forholdene ved Arrestens Foretagelse, om Ansvar er paa-draget, jfr. § 641, sidste Stk.<sup>39</sup>).

Paa den Skade, en T r e d j e m a n d maatte have lidt ved, at der f. Eks. er blevet gjort Arrest i hans Ting, finder Reglerne i § 641 ikke Anvendelse, men Ansvar herfor maa bestemmes efter a l m i n d e l i g e E r s t a t n i n g s r e g l e r<sup>40</sup>).

Den strenge Ansvarsregel i § 641 gælder kun, for saa vidt Arrest virkelig er foretaget. Er den vel paabegyndt, men endelig Foretagelse frafaldet eller nægtet, eller er den afværget ved Sikkerhedsstillelse, ifalder Rekvisrenten kun Ansvar efter almindelige Erstatningsregler<sup>41</sup>). Der kan da vistnok heller ikke opstilles nogen almindelig Formodning for Tort og Kreditspilde<sup>42</sup>). At Ansvar kun ifaldes efter den almindelige Erstatningsregel, er i hvert Fald ogsaa efter Retsplejeloven klart anerkendt i Tilfælde, hvor Arrest afværget ved Sikkerhedsstillelse<sup>43</sup>), men det samme maa sikkert gælde i de andre Tilfælde<sup>44</sup>), idet Udtrykkene i Rpl. § 641 helt igennem forudsætter, at Arresten virkelig er foretaget,

---

lagt, og V. L. T. 1929. 115, men cfr. U. 1930. 218: Erstatning ikke tilkendt for en ophævet Arrest hos et Firma i Likvidation i en Fordring ifølge en Dom, der var under Anke.

<sup>38</sup>) Jfr. fra den tidligere Ret U. 1885. 396, 1881. 783 (786).

<sup>39</sup>) Jfr. hervod U. 1932. 1123, der ikke tilkender Erstatning i et Tilfælde, hvor Arresten ophævedes, fordi den ikke var lovlig forfulgt.

<sup>40</sup>) Jfr. U. 1894. 1327.

<sup>41</sup>) Jfr. H. Munch-Petersen: Dansk Civilproces III. (1915). 234—35 og Kommenteret Rpl. I. 875.

<sup>42</sup>) Jfr. U. 1912. 546 (H), 1909. 838, 1900. 305 og 1897. 1007 (1012), men cfr. U. 1914. 324, 1910. 326 og 1895. 1185 (1189).

<sup>43</sup>) Jfr. U. 1937. 930, V. L. T. 1938. 343 og nærmere ovenfor S. 314. Note 21. Sml. for Rpl. U. 1912. 546 (H) og 1909. 838.

<sup>44</sup>) Jfr. vedrørende Tilfælde, hvor Forretningen er nægtet Fremme, før Rpl. U. 1900. 305, 1897. 1007 (1012), men cfr. U. 1914. 324.

jfr. Ordene »for hvilken den er iværksat«, »den, hos hvem Arresten er gjort« og »en gjort Arrest«.

B. Rekvisitus' Krav paa Erstatning i Anledning af Arresten vil hyppigst blive gjort gældende mod Rekvirenten som Modkrav under Arrestsagen, jfr. § 642. Dette maa vistnok staa Rekvisitus aabent, uanset at den Fordring, for hvilken Arresten er gjort, hører til dem, mod hvilke Modfordringer iøvrigt ikke kan fremsættes, altsaa er et Veksel-, Check- eller Gældsbrevskrav, jfr. § 445<sup>45)</sup>). Erstatningskravet kan dog ogsaa rejses under et selvstændigt Søgsmaal i første Instans, der maa anlægges ved Rekvirentens almindelige Værneting. Men dette kan dog først ske, naar Arresten enten ved Dom er kendt ugyldig eller ved Fogedens Kendelse ophævet. Som noget nyt indføres der for Anlæggelsen af et saadant Søgsmaal en Frist af 12 Uger<sup>46)</sup>, hvad der særlig har Betydning med Hensyn til Spørgsmaalet om Tilbagegivelse af Rekvirentens Sikkerhed. Endelig kan der ogsaa i et enkelt Tilfælde tillægges Rekvisitus Erstatning ad Appelvejen. Har Fogeden nægtet at ophæve Arresten, kan nemlig Rekvisitus ifølge § 643, naar han ved overordnet Ret faar Fogedens Dekret omstødt og Arresten ophævet, ved samme Dom faa sig tilkendt Erstatning hos Rekvirenten. Mod Fogeden selv kan, som ovenfor nævnt, Ansvar overhovedet kun gøres gældende ad Ankevejen.

---

<sup>45)</sup> Jfr. nærmere D. Rpl. II. S. 378 ff., Tvistemaalet S. 282 og Domme U. 1921. 851, 1933. 749, 1937. 194. Cfr. derimod Poul Spleth U. 1932. B. 253—57. — Hvis Arrestens Forfølgning frafalder, fordi Sagsøgte hævder at have Realitetsindsigelser, maa Sagsøgte vistnok som Følge af Opgivelsen af Arrestforfølgningen blive afskaaret fra at fremsætte Realitetsindsigelser under den nu alene som Vekselsag anlagte Sag, jfr. J.D. 1939. 134, men har Rekvisitus, allerede inden Forfølgningen frafalder, haft Lejlighed til at fremsætte sine Realitetsindsigelser og til at paabegynde Bevisførelse i saa Henseende, kan Rekvirenten ikke med Støtte i Vekselpocesreglerne kræve, at der ved Sagens Paadømmelse bortses fra det saaledes foreliggende Grundlag, hvorfor Sagen vil være at paakende efter almindelige processuelle Regler, jfr. U. 1945. 916.

<sup>46)</sup> Med Hensyn til Spørgsmaalet om, fra hvilket Tidspunkt 12 Ugers Fristen fra Sagens Anlæg skal regnes, se U. 1934. 412.

# Forbud<sup>1)</sup>.

## § 32.

### Betingelserne for Nedlæggelse af Forbud.

Forholdet mellem Arrest og Forbud og Formaålet med Forbud er allerede omtalt ovenfor i § 25, S. 303 ff. Det fremgaar heraf, at Formaålet med Forbud er at værne en Ret mod Handlinger, der i Forvejen er retsstridige, idet der nemlig ved Nedlæggelse af Forbud skabes et særligt Grundlag for Straf, jfr. nedenfor § 33 II. B. Her skal nu det selvstændige Omraade for Forbud og de nærmere Betingelser for det Nedlæggelse undersøges. Herom, som om Forbud i det hele, indeholdt vor tidligere Lovgivning kun faa spredte Bestemmelser<sup>2)</sup>. Men Reglerne om Forbud har væsentlig udviklet sig gennem Retspraksis, og det er denne Praksis, der ved Rpl. Kap. 57 har fundet sin Bekræftelse og, i visse Retninger, sin nærmere Bestemmelse.

I. A. a. Man kender ikke i vor Ret som efter de fleste fremmede Lovgivninger — jfr. saaledes de tyske »einstweilige Verfügungen«<sup>3)</sup>, de engelske »injunctions«<sup>4)</sup> og efter den nye

---

<sup>1)</sup> Jfr. Civilprocesudkast 1877 §§ 606—615, Mot. 248—51 og Civilprocesudkast 1899 §§ 493—500, Mot. Sp. 184—87 (288—91). Litteratur: Deuntzer: Arrest og Forbud (cit. A. & F.), Frost: Fogedforretninger S. 297—312 og Kommenteret Rpl. I. 876—888.

<sup>2)</sup> Jfr. nærmere H. Munch-Petersen: Civilproces III. S. 237—253, Deuntzer: A. & F. S. 98—110.

<sup>3)</sup> C. P. O. VIII. Bog, 5. Afsnit, navnlig §§ 935—942.

<sup>4)</sup> Jfr. saaledes et Værk af W. W. Kerr, 5. ed. 1914.

norske Tvangsfuldbyrdslovs<sup>5)</sup> »midlertidige forføininger« — foreløbige Retsforanstaltninger i Form af Paabud til at opfylde en Handleforpligtelse, en Pligt til at udfolde en vis positiv Virksomhed. De kendes kun som »Forbud« mod at foretage en Handling, til Hævdelse altsaa af en vis Undladelsespligt, der paahviler den paagældende, jfr. nu ogsaa Rpl. § 646, hvorefter der ved Forbud alene kan gives Paalæg om at »undlade Handlinger eller Foretagender«, og Rpl. § 648, hvorefter Forbud kun kan gøres, naar der er Grund til at antage, at den paagældende »vil foretage de Handlinger, der skal forbydes«.

Det kan dog undertiden være tvivlsomt, om der er Tale om en ren Undladelsespligt. I saa Henseende kan man selvfølgelig ikke lægge Vægt paa Udtryksmaaden. Naar f. Eks. et Hus maatte være opført for nær ved Nabogrunden, kan man godt udtrykke Forholdet saaledes, at Husejeren skal undlade paa den Maade at forulempe Naboen, men dennes Krav gaar i Virkeligheden ud paa, at Huset skal fjernes. Og hvis det forbydes Indehaveren af et Fabriksanlæg at lade Røg og Spildevand fra dette slippe ud paa en for Omgivelserne generende Maade, er dette kun et andet Udtryk for, at det paalægges ham at træffe positive Foranstaltninger for at undgaa disse Ulemper. I det hele maa Reglen være, at kun saadanne Pligter, der kan opfyldes uden nogen positiv Virksomhed fra den paagældendes Side, idet de blot gaar ud paa ikke at krænke en bestaaende Tilstand, kan sikres ved Forbud. Men en Undtagelse maa vistnok gøres, hvor der er Tale om enkelte, i Forhold til Undladelsen rent accessoriske Foranstaltninger, der eventuelt vil kunne udføres af Fogeden, og ved hvis Udførelse den endelige Situation ikke i væsentlig Grad vil præjudiceres; f. Eks. vil der i Forbindelse med et Forbud mod Benyttelse af et ulovligt Firmanavn kunne blive Spørgsmaal om at paabyde Fjernelse af et Skilt, hvorpaa det fin-

---

<sup>5)</sup> 15de Kapitel §§ 262—268, jfr. Hagerup: Civilproces, 3. Udg. S. 227—233 og Skeie: Civilproces III. 2. Udg. S. 402 ff. — Om svensk Ret se den S. 307 anførte Litteratur.

des<sup>6)</sup>, eller sammen med Forbud mod at forhindre Færdselen ad en Vej kunne paalægges at aabne en Bom, der er blevet anbragt derover<sup>7)</sup>).

b. Alle mulige R e t t i g h e d e r vil kunne tænkes beskyttede ved Forbud, ikke blot egentlige økonomiske Rettigheder, hvad enten de er tinglig<sup>8)</sup> eller obligatorisk beskyttede<sup>9)</sup>, f. Eks. baade Færdselsret<sup>10)</sup>, Lejerens<sup>11)</sup> og Ejerens

<sup>6)</sup> Jfr. U. 1900. 364.

<sup>7)</sup> Jfr. U. 1894. 389 (H), jfr. 1892. 896 samt 1899. 840 og 1920. 594 (paalagt Rekvisitus at fjerne to Meter af et Skur). Cfr. derimod U. 1919. 851, hvorefter et Elektricitetsværks Afbrydelse af den elektriske Strøm betegnedes som en fuldbyrdet Kendsgerning, mod hvis Opretholdelse der ikke kunde nedlægges Forbud, og U. 1940. 836: En Lejer af en Butik kunde ikke, efter at Ejeren havde udlejet en anden Butik til Brug paa en efter Lejerens Mening mod hans Lejekontrakt stridende Maade, nedlægge Forbud over for Ejeren mod, at Butikken benyttedes paa denne Maade, »idet den paastaaede retsstridige Tilstand allerede er etableret gennem den skete Udlejning af Butikken, saaledes at der ikke nu er Spørgsmaal om at paalægge Indstævnte at undlade en Handling«.

<sup>8)</sup> Jfr. før Rpl. U. 1912. 295 (H), 1900. 236 (H), 1906. 15, 1894. 1084, 1901. 256, 682, 1894. 389, jfr. 1892. 896.

<sup>9)</sup> Cfr. dog ovfr. S. 304 ff. om Grænseomraadet overfor Arrest.

<sup>10)</sup> Jfr. som Eksempler paa Forbud mod Færdsel U. 1900. 236 (H), 1906. 15 (H), 1924. 644 og 1927. 820, men cfr. Ø. L. T. 1930. 239 og som Eksempel paa Forbud mod at hindre Færdsel U. 1894. 389 (H), jfr. 1892. 896 samt 1899. 840.

<sup>11)</sup> Jfr. som Eksempler paa Forbud overfor Ejeren Domme U. 1894. 1084: Forbud mod, at Ejeren fuldførte en 3dje Sals- og Kvist-Etage til Gene og Tab for Lejeren, 1912. 295 (H): Forbud mod Tilmuring af Skorsten m. m., 1920. 594: Forbud mod, at Ejeren opførte et Skur, der hindrede Arbejds kørsel til et udlejet Pakhus, 1930. 81 (H): Forbud mod, at Ejeren opsatte Lysreklamer til betydelig Ulempe for Lejeren, og 1935. 154: Forbud mod Indlæggelse af Centralvarme inden Flytningen (se nu Lejelov § 51). Jfr. ogsaa utr. kbh. F. R. KK. 21. Januar og 20. December 1928: Forbud mod Udlejning i Strid med Lejerens Eneret som Urtekræmmer eller Trikotagehandler. At der i et Tilfælde som det sidste kan nedlægges Forbud over for Ejeren forudsættes ogsaa i Dommen U. 1940. 947, der nægter Forbud over for Medlejer med den Begrundelse, at Lejeren i saa Henseende alene fandtes at kunne holde sig til Ejendommens Ejer. Cfr. derimod den i Note 7 refererede Dom U. 1940. 836.

Rettigheder<sup>12)</sup> ved Lejekontrakter<sup>13)</sup> og Retten ifølge Arbejdskontrakter<sup>14)</sup>, men ogsaa Individual- og Erhvervsrettigheder som Privatlivets Fred<sup>15)</sup>, Navn, baade Slægtsnavn<sup>16)</sup> — i hvilken Henseende dog Straffebestemmelsen i Lov Nr. 89, 22.

<sup>12)</sup> Se som Eksempler paa Forbud mod Lejerens uberettigede Benyttelse af det lejede U. 1921. 69: Lotterikollektion i Lejlighed lejet til Beboelse og utr. kbh. F. R. K. 23. September 1930: Auktion med Eftersyn i de af Rekvisitus hos domus medica lejede Lokaler. Se ogsaa om Forbud mod Hundehold kbh. F. R. K. 1. Oktober 1929, jfr. utr. Ø. L. D. 19. April 1934, og mod Kattehold F. R. K. 27. Marts 1935. Jfr. herved ovfr. S. 279, Note 24. Se ogsaa U. 1938. 427: Lejeren af en Kaffebar blev under en mod hende af Husejeren anlagt Sag kendt pligtig i Overensstemmelse med Lejekontraktens Bestemmelser at lukke Forretningsvirksomheden Kl. 8 Aften. Uanset at Dommen var indanket for Højesteret inden Fuldbyrdelsesfristens Udløb, kunde Ejeren mod Sikkerhedsstillelse, jfr. § 647, gennemføre Forbud, jfr. nærmere Note 52. Særlig Hjemmel for Nedlæggelse af Forbud over for Lejeren indeholder i øvrigt Erhvervslejelov Nr. 55, 23. Marts 1937 § 5, Stk. 2.

<sup>13)</sup> Jfr. særlig om Skiltningssret og Anbringelse af Udhængsskabe U. 1901. 682, jfr. 1899. 190, 1908. 267: Forbud overfor Nabolejer, sml. 1909. 689, 1910. 737 og 1918. 836. Se iøvrigt ved hele dette Spørgsmaal O. K. Magnussen U. 1937. B. 5—11 og nu Lejelov § 62. Sml. ogsaa Dom U. 1930. 173 angaaende Anbringelse af Automat.

<sup>14)</sup> Jfr. U. 1898. 945, 1896. 912, 1887. 1177 og Ø. L. T. 1930. 319. Cfr. derimod J. D. 1942. 212.

<sup>15)</sup> Jfr. m. H. t. Privatlivets Fred U. 1900. 281: Forbud mod Offentliggørelse af Navnet paa en Dame, 1896. 217: Forbud mod Redaktørs Offentliggørelse af Forhold vedrørende Det kgl. Teaters indre Anliggender m. m., 1894. 1149: Forbud mod »Afsøringer« vedrørende en Teaterdirektørs Privatliv, 1894. 514: Forbud mod Offentliggørelse af Odd-Fellowordenens Hemmeligheder og Love. Jfr. ogsaa utr. Ø. L. D. 19. September 1934: Forbud mod Offentliggørelse af en Pjece. Cfr. derimod U. 1892. 907, 1894. 1242 (H) og nu U. 1943. 666 vedrørende en paastaet »Nøgleroman«.

<sup>16)</sup> Jfr. utr. kbh. F. R. K. 20. December 1922 om ulovligt Navn for Barn og U. 1929. 1131: Forbud mod, at fraskilt Kvinde efter at have indgaaet nyt Ægteskab benyttede den første Mands Slægtsnavn, jfr. ogsaa 1933. 156 (dog ikke Spørgsmaal om Forbud). Se endvidere U. 1940. 967: Forbud mod at fraskilt Hustru, der ikke havde indgaaet nyt Ægteskab, benyttede sin Mands Fornavn eller Mellemanavn »Vaaben« i Forbindelse med Slægtsnavnet Hansen, jfr. U. 1939. 1024. Om disse Spørgsmaal maa i øvrigt henvises til O. A. Borum: Familieretten I, 2. Udg. S. 188 ff., navnlig S. 194—197, og I b L u n ø e: Dansk Personnavneret (1944).

April 1904 § 8 til en vis Grad vil gøre Forbud overflødigt<sup>17)</sup> — og Firmanavn<sup>18)</sup>, Varemærke<sup>19)</sup>, Benævnelser for Stillinger, f. Eks. som Sagfører<sup>20)</sup>, Læge eller Tandlæge<sup>21)</sup> overfor dem, der uberettiget benytter saadanne Betegnelser, Forfatter- eller Kunstnerrettigheder<sup>22)</sup> og Patentrettigheder<sup>23)</sup> og andre Ene-rettigheder<sup>24)</sup> samt ogsaa visse Familieforhold, jfr. f. Eks. For-

<sup>17)</sup> Cfr. dog Dommen U. 1929. 1131.

<sup>18)</sup> Jfr. om Firmanavne f. Eks. U. 1910. 380: Stadfæstet Forbud, som »Gebr. Reichstein, Brennabor Werke« havde faaet nedlagt overfor »Dansk Cyklefabrik Brennabor Aktieselskab«, 1903. 306 (H): Sparekassen »Bikuben« overfor Kaffeforretning, der betegnede sig som »Bikuben«, 1901. 358 og 509: Forbud mod at betegne sig som en Persons Efterfølger, jfr. ogsaa 1899. 848 og 849. Se i øvrigt ved dette Spørgsmaal *Sindballe*: Selskabsret I., 2. Udg. S. 13 ff.

<sup>19)</sup> Jfr. med Hensyn til Varemærker f. Eks. U. 1888. 991 (H), jfr. 185: Forbud nedlagt af et engelsk Firma mod Benyttelse af dets i Tyskland indregistrerede Varemærke, 1910. 166 (H): Forbud nedlagt af »Taxamotor« overfor Anvendelse af Navnet »Taxameter«, 1909. 822 og 1922. 479 (H): Forbud mod Benyttelse af Ordet »Grammophon«, (cfr. dog herved Højesteretsdom i U 1923. 315) samt U. 1933. 368: Forbud mod Annoncering under Betegnelsen »Jo-Jo« i Strid med registreret Varemærke.

<sup>20)</sup> Jfr. U. 1908. 825, 1890. 928: Forbud mod at betegne sig som Sagfører.

<sup>21)</sup> Jfr. f. Eks. U. 1894. 788: Forbud mod, at Tandtekniker skiltede som »Tandlæge«, jfr. 1893. 612 og 916, samt m. H. t. Betegnelse som »Translator« 1912. 787 og med Hensyn til Betegnelsen som »Revisor« U. 1934. 816 (dog ikke Spørgsmaal om Forbud). — Se herved ogsaa Dom i U. 1935. 1124, hvorom nedenfor i Note 30.

<sup>22)</sup> Jfr. som Eksempler paa Forbud vedr. Forfatter- og Kunstnerret U. 1935. 180: Forbud mod at udgive Publikationer, hvori Stoffet fra »Traps Danmark« blev benyttet paa lignende Maade som i Værket »Danske Byer og Sogne«, 1935. 171: Forbud overfor Radioraadet mod uden at betale Afgift at benytte forskellige Fabrikata af Grammofonplader, 1930. 416: Forbud mod Lejebiblioteks Udlaan af en Bog med Paatryk om, at den ikke maatte udlaanes af Biblioteker, Læseselskaber, Foreninger eller lign., 1927. 1017: Forbud mod Efterligninger af den kgl. Porcelainsfabriks Modeller, 1912. 453: Forbud mod Benyttelse af en Filmstekst, 1900. 593: Forbud mod fremtidige Krænkelser af Eneret til Udgivelse af nogle Revuesange, 1896. 710 (H), jfr. 1894. 1318: Forbud mod Udgivelse af et Værk, der skulde indeholde det bedste af en Del navngivne danske Forfatteres Værker i fyldigt Udvalg. Cfr. m. H. t. »Drama-Ret« U. 1947. 360, hvorom Note 24.

<sup>23)</sup> Cfr. dog U. 1906. 699.

<sup>24)</sup> Jfr. U. 1930. 302 (H) angaaende en Krænkelser af Eneret til

bud mod Ægteskab<sup>25</sup>). Som særlig praktisk vigtige Tilfælde maa endelig fremhæves Forbud mod illoyal Konkurrence, Overtrædelse af Konkurrenceforbud og lign.<sup>26</sup>) samt Forbud mod »Undersalg«<sup>27</sup>), men Forbud kan iøvrigt tænkes nedlagt

Levering af Elektricitet. — Se ogsaa om Angivelser i Telefonbogen af Personer som Medlemmer af Foreninger, som de ikke er eller ikke længere er Medlemmer af, Føgedkendelser i J. D. 1944. 128 (Spørgsmaal om Forbud mod Distribuering af Telefonbog, hvori et Ikke-Medlem var angivet som Medlem af »Sig det med Blomster«) og U. 1947. 703 (Forbud mod at Kørelærerforening rettede Henvendelse til Telefonselskabet om Udslettelse af det ud for to ekskluderede Medlemmers Navne anbragte Foreningsmærke). Se endvidere U. 1947. 360: »Drama-Ret« kunde ikke nedlægge Forbud mod, at et ekskluderet Medlem afsluttede Kontrakter angaaende beskyttede dramatiske Værkers Opførelse.

<sup>25</sup>) Jfr. U. 1870. 338.

<sup>26</sup>) Jfr. som Eksempler vedr. Konkurrenceklausuler og lign. U. 1919. 902: Forbud mod illoyal Konkurrence, 1921, 191: mod Overtrædelse af Konkurrenceklausul (Forbudet dog ophævet i Medfør af Aftalel. § 38, 1. Stk.), 1926. 977: tilsvarende, 1934. 145: Forbud mod Ansættelse i konkurrerende Firma ikke i Strid med Aftalelov § 38, U. 1937. 1162: Forbud over for Chauffør, der efter at være afskediget fra Kaffefirma havde deltaget i en med dette konkurrerende Virksomhed, for hvilket Forhold han blev dømt til at betale 1000 Kr. i Konventionalbod (se herved ndfr. S. 000, Note 00) og U. 1938. 184: Hverken Beskaffenheden af Retsforholdet mellem Parterne eller Kontraktens Konkurrenceklausul gav Holdepunkt for, at et Tilbud om Betaling af den stipulerede Konventionalbod kunde udelukke Nedlæggelse af Forbud over for en Revisor. Cfr. deri mod 1931. 1108: Forbud ophævet, da Følgerne af Overtrædelse af Konkurrenceforbud var udtømmende angivet ved en Konventionalbod af 1000 Kr. (Dissens), J. D. 1937. 59: Da Kontrakten bestemte, at en Repræsentants Andenprovision i Tilfælde af, at han overtraadte en med et Forlag aftalt Konkurrenceklausul, skulde tilfalde Forlaget, og da den maatte anses udtømmende at angive Virkningerne af Overtrædelse, blev Forbudet nægtet Fremme, U. 1933. 971: Forbud ophævet, da den med en Værkfører truffne Konkurrencebestemmelse kun antoges at omfatte økonomiske Interesser, som f. Eks. Kompagniskab, men ikke Ansættelse som ugelønnet Haandværker i konkurrerende Virksomhed og U. 1937. 322 (H), hvor det nedlagte Forbud vel kendtes lovligt, men dog fandtes at burde bortfalde under Hensyn til den foreliggende Usikkerhed angaaende Omfanget af Forpligtelsen, om hvilken der ikke fandtes nogen skriftlig Kontrakt. Cfr. ogsaa herved U. 1939. 324 (H), 1939. 417 og 622. Se ogsaa om Konkurrenceloven J. D. 1939. 219.

<sup>27</sup>) Jfr. med Hensyn til Undersalg fra nyeste Tid navnlig

i saa mange andre Tilfælde, at en udtømmende Opregning ikke er mulig<sup>28</sup>).

c. Den Handling, der skal forbydes, maa da være retsstridig i Forhold til det Gode, der skal værnes, jfr. Rpl. § 646: »Handlinger eller Foretagender, som strider mod Forbudsrekvirentens Ret, og som de paagældende paa Grund heraf, selv uden Forbudet, vilde være uberettigede til at foretage«<sup>29</sup>). Afgørelsen af Spørgsmaalet om Handlingens Retsstridighed volder ofte Tvivl. Men da dette Spørgsmaal ikke er særligt for dette Retsomraade, men paa lignende Maade gør sig gældende paa mangfoldige andre af Retslivets Om-

---

Domme i U. 1929. 1080 (H): Forbud mod at sælge »Palmolive« Sæbe med udkradsede Kontrolnumre, 1930. 525: Forbud mod Skiltning med og Forhandling af »Cap Corse« under fastsat Pris, paaklæbet Flaskerne med Papirstimler, 1931. 197: Forbud mod Undersalg af ikke prismærket »Sunlight« Sæbe, jfr. Højesteretsdom U. 1930. 282 (hvor der dog ikke var Spørgsmaal om Forbud), 1934. 9 (H): Forbud mod at sælge »Colgate«s Tandpasta med udkradsede Kontrolnumre, jfr. ogsaa U. 1938. 1065 (dog ikke Spørgsmaal om Forbud) og 1939. 581, hvor Fjernelsen af Kontrolnumrene fandtes stridende mod redelig Forretningsskik. Dette Synspunkt var i øvrigt ogsaa Begrundelsen for Stadfæstelse af det i U. 1938. 999 omhandlede Fogedforbud. Cfr. derimod Domme U. 1931. 625 (H), 1932. 20 (H), 1933. 135, 154, 1934. 537, 1937. 646, og en Række Højesteretsdomme i U. 1937. 294, 1935. 359, 362 og 363, der alle ophæver de nedlagte Forbud. Se ved hele dette Spørgsmaal *Vinding Kruse*: Ejendomsretten 2. Udg. II. S. 1308—1309, U. 1931. B. 285 ff., 1932. B. 13—21, 53—56, *Jørgen Jensen* U. 1930. B. 280—82, 1932. B. 1—7, 41—44 og *Karsten Meyer smst.* S. 21—22 samt *Johannes Hansen*: Aftaler om Detailprisen (1934), navnlig S. 15 ff., og *Bang-Jensen*: Mindstepris og Undersalg (1934).

<sup>28</sup>) Jfr. som andre Eksempler: U. 1921. 133 (H): Forbud mod at levere Mælk til et Mejeri, 1928. 799: Forbud mod Nedrivning af en Herregaardsfløj i Strid med Bygningsfredningsloven, 1933. 682 (H): Forbud mod, at Gadehandler tog Stadeplads i en privat Gade uden Gadeejerens Samtykke, selv om Gaden var aaben for almindelig Færdsel, og Politiet havde givet Tilladelse dertil, jfr. m. H. t. et Avisskur Højesteretsdom 1931. 531 (dog ikke Spørgsmaal om Forbud), samt f. Eks. utr. kbh. F. R. KK. 17. Aug. 1922: Forbud mod at aflaae en Port, 25. Oktbr. 1922: Da Rekviritus ikke maatte drive »Morgenbeværtning«, forbudt ham at aabne før Kl. 6, ikke allerede Kl. 5. Se endvidere som særlige Tilfælde U. 1937. 631 og 1943. 71 (H). Cfr. derimod U. 1941. 437.

<sup>29</sup>) Jfr. herved Dom U. 1916. 759, der nægter Forbud, fordi Handlingen ikke var retsstridig overfor Rekvirenten, og Ø. L. T. 1929. 326.

raader, skal det ikke uddybes nærmere her. Særlig Tvivl har der i Praksis været angaaende Retsstridigheden af Udtalelser og Meddelelser, der er egnet til at skade en Person, saaledes navnlig om Arbejdsforhold. Herom maa dog henvises til Obligationsretten<sup>30</sup>).

d. De Handlinger, der skal forbydes, maa kunne betegnes med en vis Bestemthed, saa at der f. Eks. ikke kan nedlægges Forbud mod, at Rekvisitus »retsstridig« krænker Rekvirentens Ret<sup>31</sup>). Derimod kan der ikke kræves fuldt

<sup>30</sup>) Jfr. herved i Almindelighed Jul. Lassen: Haandbog Alm. Del 3. Udg. S. 256 ff. og særlig om retsstridige Meddelelser vedrørende Arbejdsforhold Carl Ussing i Tillæg til U. f. R. 1928, særlig S. 52, Krabbe: Kommentar til Straffeloven 4. Udg. S. 600—601, Henry Ussing: Erstatningsret S. 47 og Knud Illum: Den kollektive Arbejdsret (1939) S. 334 ff., navnlig S. 338—39 og S. 369. Det staar i hvert Fald ogsaa efter Lov om den faste Voldgiftsret Nr. 536, 4. Oktober 1919 § 5. B. 2 fast, at Arbejdsgiveren kan nedlægge Forbud mod Offentliggørelse af Navnene paa arbejdsvillige Arbejdere, der arbejder under en Arbejdsstandsning. Jfr. som Eksempler paa, at Forbud er nedlagt U. 1925. 551 (H): Meddelelse af Navne og Adresser paa Personer, der arbejdede i et blokeret Bryggeri, anset for retsstridig ikke blot i Forhold til disse selv, men ogsaa overfor Arbejdsgiveren, og Forbud derfor stadfæstet, U. 1928. 375: Stadfæstet Forbud mod Offentliggørelse i et Blad af Navne og Adresser paa en Fabriks Arbejdere, der stod udenfor Fagforeningen, U. 1930. 142: lignende. Se endvidere herved U. 1920. 803: Stadfæstet Forbud overfor en Redaktør mod Offentliggørelse af, hvem der var Medlemmer af »Samfundshjælpen«. Cfr. derimod U. 1926. 408: Forbud mod Offentliggørelse af de mellem en Vekselerer og hans Bude herskende Arbejdsvilkaar ophævet som for vidtgaaende, da ikke enhver Offentliggørelse af Oplysninger som de anførte kunde anses for retsstridig, jfr. Lov Nr. 536, 4. Oktober 1919 § 5. B. 2. Om Forbud mod ulovlig Blokade og Sympati-strejke i øvrigt se Ussing: Erstatningsret S. 44 ff. og f. Eks. U. 1938. 989. — Som andre Tilfælde, hvor der har været Spørgsmaal om Forbud mod retsstridige Udtalelser, kan nævnes U. 1935. 1124: Forbud mod, at en Automobilhandler i sine Annoncer anvendte Ordet »Apotekerpriser«, stadfæstet, da Anvendelsen af Ordet ansaas for retsstridig overfor Apotekerstanden, og f. Eks. utr. kbh. F. R. K. 10. Oktober 1936: Forbud mod at bekendtgøre, at nogle Radioapparater ifølge Elektricitetsværkets Bestemmelser var »livsfarlige« at benytte. Cfr. derimod U. 1922. 680: Forbud mod Betegnelse af et Gasapparat som »Efterligning« ophævet.

<sup>31</sup>) Jfr. Højesteretsdomme i U. 1894. 12 cfr. 1892. 696, 1912. 244 (248), københavnske Overretsdomme U. 1894. 153, 466; jfr. ogsaa

Bevis for, at Handlingen vil blive foretaget, jfr. § 647 og nedenfor under II. Der vil derfor sædvanlig ikke være tilstrækkelig Anledning til at tillade Vidneførsel herom, jfr. § 524.

e. Naar § 646 taler om Handlinger eller Foretagender, som strider mod Rekvirentens »Ret«, er dette sidste Ord brugt i saa vid Betydning, at det ogsaa omfatter en Forvaltningsmyndigheds tjenstlige Interesse i en Retsforskrifts eller en Forvaltningsakts Efterlevelse<sup>32)</sup>.

B. Et Spørgsmaal, der efter den tidligere Ret har været meget omtvistet<sup>33)</sup>, er, hvor vidt der kan nedlægges Fogedforbud mod offentlige Myndigheders Handlinger.

Forudsætningen herfor maatte nu i hvert Fald være, at det Retsforhold, som der er Tale om at værne ved Forbudet, overhovedet kan gøres til Genstand for privat Søgmaal<sup>34)</sup>, og selv under denne Forudsætning kunde der næppe blive Spørgsmaal om at nedlægge Forbud mod judicielle Myndigheders Handlinger, f. Eks. mod at en Person af Skifteretten erklæres fallit, idet der derved vilde ske en væsentlig Forstyrrelse i hele den forudsatte Kompetencefordeling. Iøvrigt synes der almindelig set ikke at være nogen Hindring for at nedlægge Forbud mod Handlinger af offentlige Myndigheder, der foretages i privates Interesse. Men ogsaa overfor administrative Handlinger, der foretages paa det offentliges Vegne, til Varetagelse af det almindelige Samfunds Interesser, vil der kunne være Trang til Forbud for at beskytte Borgerne mod Administrationens Overgreb, og der lader sig

---

N. Lassen i T. f. R. 1895. 72, samt f. Eks. en utr. F. R. K. 13. Marts 1922, der erklærede et Forbud mod blot at omtale Rekvirentens Forhold til et vist Firma for at være for ubestemt. Jfr. ogsaa herved U. 1937. 322 (H) omtalt Note 26.

<sup>32)</sup> Jfr. Poul Andersen: Dansk Forvaltningsret (1946) S. 526 og som Eksempel den i Note 28 omtalte Dom U. 1928. 799.

<sup>33)</sup> Jfr. nærmere herom H. Munch-Petersen: Civilproces III. S. 242—45, Deuntzer: A. & F. S. 99—100, Hagerup: Civilproces 3. Udg. III. S. 229—230 og om den i sin Tid meget omtalte »Vestre Kirkegaards Sag« U. 1895. 1001—1004, 1266—77, C. Ussing: samme- steds S. 1278—82, N. Lassen: T. f. R. 1897 S. 421—23.

<sup>34)</sup> Jfr. om »Søgmaalskompetencen« Stephan Hurwitz: Retlig Interesse (1941) S. 28 ff. og Tvistemaalet S. 72.

næppe anføre afgørende Indvendinger derimod. Man har ganske vist ment, at Nedlæggelse af et saadant Fogedforbud skulde komme i Strid med Grundsætningen i Grl. § 70, 2. Pkt., hvorefter man ikke ved at bringe et Spørgsmaal om Øvrighedsmyndighedens Grænser for Domstolene kan unddrage sig fra foreløbig at efterkomme Øvrighedens Befaling. Det maa imidlertid sikkert hævdes, at dette ikke er Tilfældet. Et er nemlig, at den blotte Indbringelse for en Domstol ikke kan have en saadan hæmmende Virkning, et andet, om ikke den judicielle Afgørelse, der foreligger allerede ved Fogedens Nedlæggelse af et Forbud, foreløbig maa respekteres af de offentlige Myndigheder lige saa vel som af private<sup>35</sup>). Frygten for, at Administrationen derved skulde blive lammet for stærkt i sin Virksomhed, har næppe heller noget synderligt paa sig, naar det erindres, at der selvfølgelig kun kan nedlægges Forbud til Værn for bestemte private Rettigheder mod ligefremme Lovbrud fra Administrationens Side<sup>36</sup>).

Det er dog væsentlig denne Frygt, der har bestemt Rpl. til i § 646 helt at udelukke Fogedforbud overfor offentlige Myndigheder, ikke blot Staten, men ogsaa Kommunerne, hvor de optræder i deres offentlige Egenskab, og kun at tilstede det mod Repræsentanter for Stat eller Kommune i disses Egenskab som Ejere af faste Ejendomme<sup>37</sup>) eller som Medkontrahenter i Kontraktforhold, altsaa hvor de staar som Parter i efter deres Natur rent private Retsforhold. Det fremgaar af Motiverne<sup>38</sup>), at det med Hovedreglen har været Meningen at afskære Fogedforbud ogsaa overfor administrative Handlinger, der foretages efter private Borgeres Begæring, saaledes at den ved Fr. 30. April 1824 § 8 hjemlede og ved § 646, 2. Stk., opretholdte Adgang

<sup>35</sup>) Jfr. saaledes Matzen: Statsforfatningsret III. S. 235—36.

<sup>36</sup>) Jfr. J. D. 1942. 34: Antaget, at der kunde nedlægges Forbud mod, at Statens civile Luftværn efter at have rekvireret nogle Lokaler til offentlige Beskyttelsesrum, lod Lokalerne indrette til Oplag af Effekter tilhørende Luftværnet.

<sup>37</sup>) Jfr. om Staten som Skovejer Dom i U. 1924. 644 og ndfr. Note 39. — Om Kommunen eller Staten som Ejere af Løsøre se Poul Andersen: Forvaltningsret S. 563, Note 1.

<sup>38</sup>) Mot. til Civilprocesudkastet 1899, Sp. 185 ff. (289 ff.) sml. med Mot. til Civilprocesudkastet 1877 S. 249—50.

til Forbud mod Ægteskab bliver det eneste Tilfælde af Forbud mod Øvrighedshandlinger, der efter Rpl. er anerkendt.

II. Lige saa lidt som ved Arrest kræves der som nævnt ved Forbud noget Bevis for Rigtigheden af Rekvirentens Paastand, men ifølge § 647 kan Forbud gøres, uagtet det ikke for Fogeden bevises, at de Handlinger, der skal forbydes, er stridende mod Forbudsrekvirentens Ret. Men denne maa »i saa Fald«, altsaa naar der ikke foreligger fuldt Bevis for Rekvirentens Ret, jfr. med Hensyn til Arrest § 627, 2. Stk., stille Sikkerhed for den Skade og Ulempe, som ved Forbudet kan foraarsages den paagældende<sup>39)</sup>. Dog siges det ogsaa om Forbud, at det end ikke mod Sikkerhedsstillelse maa iværksættes, naar det maa antages, at det er ulovligt<sup>40)</sup>.

III. A. I Modsætning til, hvad der i Almindelighed gælder ved Arrest, jfr. § 612, Nr. 2, kræves der ved Forbud en »*justa causa*« til dets Nedlæggelse, idet ellers Forbud, navnlig fordi det deri er forskelligt fra Arresten, at det ofte sker til Værn for Rettigheder, som ikke paa Forhaand retter sig mod en bestemt Person, vilde kunne faa et altfor vidt Anvendelsesomraade<sup>41)</sup>. Det bestemmes derfor ved § 648, at »Forbud kun kan gøres, naar den, mod hvem Forbudet rettes, ved Gerning eller Ord har givet Grund til at antage, at han vil foretage de Handlinger, som skal forbydes«<sup>42)</sup>. Denne Grund vil hyppigst ligge i en allerede stedfunden Krænkelser, der giver Anledning til at be-

<sup>39)</sup> Jfr. som Eksempel U. 1938. 427, omtalt Note 12. — En Dom U. 1924. 644 antager, at Sikkerhedsstillelse ikke kan kræves, naar Rekvirenten er en Statsmyndighed, selv om denne Optræder som Skov-ejer og vil forbyde Rekvirentens Færd ad en Vej.

<sup>40)</sup> Jfr. U. 1926. 977, der nægter at fremme Forbud mod Overtrædelse af Konkurrenceklausul, der ansaas i Strid med Aftl. § 38.

<sup>41)</sup> Jfr. om en meget vidtgaaende Praksis i København i Slutn. af forrige Aarhundrede N. Lassen i den ovenfor anførte Afhandling S. 69 ff.

<sup>42)</sup> Cfr. herved U. 1940. 836 refereret Note 7 og J.D. 1945. 156: Intet oplyst om, at de Handlinger, mod hvilke Forbudet var nedlagt — Flytning af de Mærkepæle, som det maatte blive nødvendigt at anbringe til Støtte for de til Projektering af Flyveplads nødvendige Opmaalinger og Nivellement — kunde forventes foretaget.

frygte Fortsættelse eller Gentagelse<sup>43</sup>). Dette Forhold behøver dog ikke ubetinget at være et tilregneligt Retsbrud, men ogsaa en Handling udført i god Tro vil efter Omstændighederne kunne give Anledning til Forbuds Nedlæggelse<sup>44</sup>). Forbudet vil derfor ogsaa kun kunne nedlægges i et saadant Omfang, som Rekvisiti tidligere Adfærd naturlig kan begrunde<sup>45</sup>).

Kan fyldestgørende Bevis i saa Henseende ikke fremskaffes for Fogeden, kan det ogsaa i denne Retning paalægges Forbudsrekvisenten at stille Sikkerhed som Betingelse for at faa Forbudet iværksat<sup>46</sup>).

B. Forbud er et ekstraordinært Beskyttelsesmiddel, som kun bringes i Anvendelse, for saa vidt den Ret, som derigennem skal hævdes, ikke allerede i Forvejen har tilstrækkeligt Værn<sup>47</sup>). Da Forbudets Hovedbetydning ligger i, at det skaber Grundlag for Straf i Tilfælde af dets Overtrædelse, kunde navnlig meget tale for at anse Nedlæggelse af Forbud for udelukket i alle Tilfælde, hvor den almindelige Lovgivning hjemler Straf for Krænkelsen, idet man betragtede denne som en udtømmende Angivelse af Retsfølgerne<sup>48</sup>). I vor tidligere Praksis var man dog ikke gaaet saa vidt, men nøjedes med at nægte Forbud, hvor der i det enkelte Tilfælde ikke skønnedes at være Trang til dette, fordi allerede de bestaaende Regler om Straf og Erstatning ydede den fornødne Beskyttelse, idet de navnlig kunde antages at være tilstrækkelige til at ville afholde Rekvisitus fra paany at begaa Handlingen<sup>49</sup>). Men hvor man nærede Tvivl i saa Henseende, supplerede man Lovens

<sup>43</sup>) Jfr. fra den tidligere Ret N. Lassen anf. Sted S. 70—71 og Domme U. 1892. 907, 1893. 1099, 1894. 454, 1900. 349, 1901. 679, 682, 1902. 212, 295, 1903. 325, 1904. 435.

<sup>44</sup>) Jfr. U. 1889. 719, 1902. 295 (297).

<sup>45</sup>) Jfr. saaledes U. 1892. 983, 1900. 281, 593, 1903. 264.

<sup>46</sup>) Jfr. herved ovfr. S. 000 og den der citerede utr. kbh. F. R. K. 6. Okt. 1928.

<sup>47</sup>) Jfr. saaledes fra den tidligere Ret U. 1894. 454.

<sup>48</sup>) Jfr. (med Hensyn til en Konventionalbøde) 1905. 598, cfr. derimod 1913. 774.

<sup>49</sup>) Jfr. Højesteretsdom U. 1893. 1147 jfr. 319, samt U. 1892. 907, 1301, 1893. 612, 916, 1099, 1894. 1082, 1896. 789, 1906. 699; jfr. ogsaa 1879. 1206.

almindelige Beskyttelse med den specielle, der indtraadte ved Forbudet<sup>50)</sup>.

Denne Ordning er ogsaa opretholdt ved Rpl., som i § 648, 2. Stk., giver følgende Bestemmelse: »Forbudet bør ikke nedlægges, naar det skønnes, at — — — den Straf, som Lovens almindelige Regler hjemler for Retskrænkelsen, yder Rekvisenten tilstrækkeligt Værn«<sup>51)</sup>.

Den Omstændighed, at der allerede foreligger Dom for et Krav, kan ikke i og for sig afskære Muligheden for, hvor den berettigede maatte have nogen Interesse deri, ogsaa at værne det ved et Fogedforbud, jfr. § 500<sup>52)</sup>.

C. Et noget omtvistet Spørgsmaal har det efter den tidligere Ret været, hvor vidt Forbud ligesom Arrest kan afværges ved Rekvisiti Sikkerhedsstilling. Det synes nu klart, at der ikke ved Forbud kan være den samme ubetingede Ret for Rekvisitus i saa Henseende, som der gælder ved Arrest, jfr. § 615. Der gør sig nemlig den Forskel gældende, at de Handlinger, som forbydes, jo allerede i Forvejen forudsættes at være retsstridige. Selv om den Skade, der kan forvoldes ved de forbudte Handlingers Foretagelse, kan erstattes, synes Rekvisenten ikke at skulle behøve at finde sig i, at hans Ret saaledes omsættes til et Erstatningskrav, især da et Forbud ikke som Arrest udsætter Rekvisitus for et almindeligt Kredittab. Den naturlige Ordning vil vistnok derfor være den at overlade det til Fogeden i det enkelte Til-

<sup>50)</sup> Jfr. saaledes Højesteretsdomme U. 1894. 1242 (1246) og 1896. 710 jfr. 1894. 1318, 1912. 21, samt U. 1894. 1149, 1900. 593.

<sup>51)</sup> Jfr. m. H. t. en Konventionalbøde U. 1931. 1108 og J.D. 1945. 156: tilstrækkelig Beskyttelse ved Bestemmelserne i Strfl. §§ 126 og 119, men cfr. U. 1929. 1131: Navnelov Nr. 89, 22. April 1904 § 8 hindrede ikke Nedlæggelse af Forbud, U. 1927. 820: de almindelige Regler i Straffelovgivningen gav ikke tilstrækkeligt Værn.

<sup>52)</sup> Jfr. U. 1938. 427: Uanset at Dommen inden Fuldbyrdelsesfristens Udlob af Lejeren var indanket for Højesteret, saaledes at den ikke kunde fuldbyrdes som saadan, fandtes Ejeren at kunne benytte den ham forud for Dommen tilkommende Ret til gennem Forbud at gennemføre Overholdelse af Kontraktsbestemmelsen om Lukketid og S.H.T. 1939. 86: Anken kunde ikke betage et Firma den det allerede forud for Dommen tilkommende Ret til gennem Forbud at gennemføre Overholdelsen af den det ved Overdragelsen af et Varemærke tilkommende Ret.

fælde at afgøre, om den Sikkerhed, Rekvisitus tilbyder, kan antages enten at ville holde Rekvirenten fuldstændig skadeløs — hvad der dog vanskelig vil kunne tænkes, undtagen hvor Forbudet sker til Beskyttelse af et rent økonomisk Krav — eller saaledes at fjerne Faren for den ulovlige Handlings Foretagelse, at man kan spare sig at nedlægge formeligt Forbud derimod. I Overensstemmelse hermed bestemmer ogsaa Rpl. i § 648, 2. Stk., at Forbudet ikke bør nedlægges, »naar det skønnes, at en af Rekvisitus tilbudt Sikkerhed — — — yder Rekvirenten tilstrækkeligt Værn«<sup>53</sup>).

Overalt, hvor der ved Forbud bliver Tale om Sikkerhedsstillelse, bestemmer Fogeden efter § 649 — paa lignende Maade som ved Arrest efter § 615, 2. Stk., og § 627, 2. Stk. i Slutn. — ifølge Skøn over samtlige Omstændigheder Sikkerhedens Art og Størrelse.

IV. De Fritagelser, der gælder for Arrest, lader sig ikke overføre paa Forbud, for saa vidt da ikke Talen er om det saakaldte »Arrestforbud«, jfr. § 653 og ovenfor S. 305. § 614 hører ikke til de Bestemmelser, der ved § 652 udtrykkelig (jfr. Ordet »navnlig«) er erklæret for anvendelige paa Forbud, og en Overførelse af Arrestfritagelserne paa det almindelige Forbud vilde heller ikke være naturligt. Et er nemlig, at man i visse Tilfælde udelukker en Mands Kreditorer fra til deres eventuelle Fyldestgørelse at lægge Beslag paa Midler, som han ellers vilde have fri Dispositionsret over. Men noget ganske andet vilde det være, om man, fordi en Person f. Eks. i en Sparekasse havde indskudt et Beløb, som han slet ingen Ret havde til, vilde udelukke den virkelig berettigede fra at sikre sin Ret ved at nedlægge Forbud mod Beløbets Udbetaling.

Om de ovenfor S. 320—21 omtalte Bestemmelser om Fritagelse for Arrest med Hensyn til Luftfartøjer bestemmer Lov Nr. 367, 21. December 1938, jfr. Anordn. Nr. 179, 14. April

<sup>53</sup>) Se herved Højesteretsdom U. 1934. 124 med Note 1, der nægter at ophæve et Forbud mod Sikkerhedsstillelse, da det af Rekvisitus hermed tilsigtede Formaal var at opnaa Adgang til at foretage de efter Rekvirentens Anbringende ulovlige Handlinger, og da der efter den omhandlede Rettigheds særlige Natur (et Filmopatent) ikke vilde ydes Rekvirenten tilstrækkeligt Værn.

1939, dog i § 3, at de »finder tilsvarende Anvendelse paa Forbud til Fordel for Ejeren eller den, som i øvrigt har en Rettighed over Luftfartøjer. Forbud vil herefter i vidt Omfang være udelukket<sup>54</sup>).

V. Der er visse Forbudsforanstaltninger, som intet har med det civilprocessuelle Forbud at gøre. Dette gælder saaledes om de nærmest til den offentlige Ret henhørende foreløbige Forbud i Grl. § 85, jfr. Rpl. § 800, 1. Stk., mod Foreninger, i Presselov Nr. 147, 13. April 1938 § 14, jfr. Rpl. § 800, 2. Stk., mod fremmede Skrifters Udbredelse og i Lov Nr. 107, 31. Marts 1932 § 38, Nr. 182, 23. Juni 1932 § 5 og Nr. 72, 14. Marts 1934 § 5 mod Udøvelse af Praxis. Det gælder ligeledes om det »Forbud«, som til Sikring af Underholdsbidrag kan nedlægges mod Udbetaling af Arbejds løn, jfr. Lov Nr. 133, 7. Maj 1937 §§ 6—11, Rpl. § 511, 4. Stk., og Forsorgslov Nr. 181, 20. Maj 1933 § 201, Stk. 1; der vil navnlig ikke blive Spørgsmaal om at forfølge et saadant Forbud. Endelig maa Behandlingen af de forskellige »Tilhold«, som navnlig Politiet<sup>55</sup>) kan meddele, henvises til Forvaltningsretten, Strafferetten og Strafferetsplejen.

<sup>54</sup>) Jfr. herom nærmere Kommenteret Rpl. I. 882.

<sup>55</sup>) Jfr. ogsaa det Tilhold, der kan gives en Ægtefælle af Overøvrigheden efter Ægteskabslov 30. Juni 1922 § 77, som ændret ved Lov Nr. 57, 18. Marts 1925 § 1.

### De nærmere Regler om Forbud.

Angaaende Forbud indeholdt den tidligere Lovgivning i D. L. 1—21—22 en almindelig Bestemmelse om, at der med Forbud skulde »forholdes ligesom med Arrest i alle Maader«. Dette var vel for generelt udtrykt. Men rigtigt er det, at der i de fleste Retninger gælder de samme Regler om Forbud som om Arrest, og dette har ogsaa fundet Anerkendelse ved Rpl. § 652, som særlig henviser til en Række af Bestemmelserne om Arrest, men dog kun »med de Lempelser, som følger af Forholdets Beskaffenhed«.

I. Hvad angaar selve Forbudsforretningens Foretagelse, sker den ifølge § 646 og § 652 smh. m. §§ 625—629 ved Fogeden. Om Begæringen og om Parternes Møde under Forretningen gælder der ogsaa de samme Regler som ved Arrest<sup>1)</sup>. Forbudsforretninger skal i Almindelighed begynde paa dens Bopæl, som de retter sig imod, men Forretningen kan dog ogsaa i Overensstemmelse med § 628, 2. Stk., begynde paa Fogedens Kontor.

Forbudet maa nedlægges overfor den, hvem Undladellespligten paahviler<sup>2)</sup>, eller for nogen, der i det paagældende Forhold staar som hans Repræsentant eller kan antages at ville

<sup>1)</sup> Begæringen skal altsaa altid være skriftlig, og Rekvirentens Møde er altid nødvendigt. I Gebyr for Forbudsforretninger betales 9 Kr. (ikke som hos Frost: Fogedforretninger S. 8 anført 10 Kr. 80 Øre), jfr. Sportelreglm. 22. Marts 1814 § 53 smh. m. Lov Nr. 24, 13. Februar 1929 § 5 og Møntlov Nr. 66, 23. Maj 1873 § 18. Det maa erindres, at Forhøjelsen af Gebyrerne med 20 pCt. er bortfaldet ved Lov 13. Febr. 1929 § 1.

<sup>2)</sup> Jfr. herved U. 1940. 947: Forbud fra et Mælkekompagni overfor Medlejer, en Bagermester, mod at han lod sælge Mejeripro-

handle paa hans Vegne<sup>3)</sup>); de Regler, som § 156 indeholder om, for hvem en Stævning kan forkyndes, kan ikke i denne Retning være bindende. Overfor en Forening maa Forbud kunne nedlægges for dens Formand<sup>4)</sup>. Overfor en Redaktør kan der ikke nedlægges Forbud mod Optagelse af med Navn underskrevne Artikler, da Ansvar for saadanne ifølge Presselov Nr. 147, 13. April 1938 § 6, Stk. 3, som Hovedregel ikke kan paalægges ham<sup>5)</sup>. Forbud mod Ægteskab skulde ifølge Fr. 30. April 1824 § 8, der som ovenfor berørt er opretholdt ved Rpl. § 646, 2. Stk., nedlægges for vedkommende Part og anmeldes for Præsten. Efter Ægteskabslov 30. Juni 1922 maa Anmeldelsen ske til Lysningsmyndigheden eller, for saa vidt denne allerede har udstedt Lysningsattest, til den Præst eller borgerlige Myndighed, der skal foretage Vielsen, jfr. Lovens §§ 24, 25 og 33.

Til Trods for den Henviſning, der i § 652 gøres ogsaa til § 633, vil sjældent nogen egentlig Registrering og vistnok aldrig nogen Vurdering kunne antages at blive nødvendig ved Forbud. Derimod vil det ogsaa ved Forbud kunne være af Betydning, saaledes som § 633, 2. Stk., foreskriver, udtrykkelig at gøre Rekviritus opmærksom paa Følgerne af at sætte Fogeddekretet til Side.

II. A. Hvad Forbudets Retsvirkninger angaar, skaber det ikke den civilretlige Uraadighedsvirkning som Arrest; der henvises i § 652 heller ikke til § 616. Selv hvor Forbudet maatte gaa ud paa, til Hævdsen af en Ret til en bestemt Ting, at afskære Dispositioner over denne, er det dog kun den materielle Ret i sig selv, ikke det formelle Forbud, der kan medføre en i Strid dermed foretaget Dispositions Ugyldighed. Hvis Rekvirenten maatte ønske at skaffe sig yderligere Sikkerhed, vilde det kun kunne ske der-

---

dukter, nægtet Fremme, da Lejeren i saa Henseende alene fandtes at kunne holde sig til Ejendommens Ejer.

<sup>3)</sup> Jfr. U. 1899. 180, 1868. 117.

<sup>4)</sup> Jfr. Højesteretsdomme U. 1897. 796, jfr. 1896. 194, cfr. 1894. 1207, jfr. 1893. 1099.

<sup>5)</sup> Jfr. Højesteretsdomme U. 1892. 126 (128) og 1912. 244 (248), utr. kbh. F. R. K. 31. Oktbr. 1922 og U. 1942. 1152. Cfr. derimod Kommenteret Rpl. I. 884 og utr. kbh. F. R. K. 7. April 1920, hvorved der nedlagdes Forbud for et Blads Redaktion mod at offentliggøre Liste over arbejdsvillige Mestres.

ved, at han gjorde Arrest i Tingen til Sikring af sit eventuelle Erstatningskrav.

Reglen om Arrestens Tinglysning finder derfor heller ikke Anvendelse paa Forbud. Selv med Hensyn til fast Ejendom skal Tinglysning altsaa ikke finde Sted, men det kan dog ikke være udelukket, at Forbudet tinglyses, da Tinglysningen ikke kan siges at være »aaabenbart overflødig til Rettens Beskyttelse«, jfr. Tinglysningslov 31. Marts 1926 § 15, 2. Stk., idet den ingenlunde er uden Betydning, men f. Eks. kan tjene til at udelukke god Tro hos Tredjemand angaaende Rekvisiti Ret<sup>6</sup>).

Selve Forbudet vil ikke i noget Tilfælde kunne give Rekvisi- renten Ret til at fratage Rekvisitus Besiddelsen af den om- spurgte Ting — cfr. derimod med Hensyn til Arrest § 617 —, men herom vil der højst kunne blive Spørgsmaal som en Tvangsforanstaltning i Tilfælde af Rekvisiti senere Overtræ- delse af Forbudet.

B. For det Tilfælde, at Rekvisitus overtræder Forbudet, er der ved Rpl. § 650, som i det væsentlige stemmer med de tidligere Regler i Fr. 6. April 1842 § 9, jfr. § 8, fastsat nogle særlige Retsfølger.

For det første kan han ifølge § 650, 1. Stk., under en af Forbudsrekvisi- renten anlagt Sag — der maa anlægges henholds- vis ved Underretten eller Landsretten efter Reglen i § 225, Nr. 9 — dømmes til Straf af Bøder eller Hæfte og i Forbindelse hermed efter Omstændighederne Erstatning<sup>7</sup>).

---

<sup>6</sup>) Jfr. herved Vinding-Kruse: Ejendomsretten, 2. Udg. II. S. 1139, der fremhæver, at Dommeren ikke bør afvise efter T. L. § 15, 2. Stk., naar han er i den mindste Tvivl, om en Tinglysning »mulig kunde medføre en vis Retsbeskyttelse, have en vis retlig Interesse for Anmelderen«.

<sup>7</sup>) Jfr. U. 1927. 412: 400 Kr. Bøde og 400 Kr. Erstatning for mod- villig at overtræde et nedlagt Forbud og U. 1937. 1162: Foruden at dømme den paagældende til at betale en Konventionalbod paa 1000 Kr. for Deltagelse i konkurrerende Virksomhed paalægges for Over- trædelse af et i den Anledning nedlagt Forbud en Bøde paa 500 Kr., hvorimod Paastanden om Erstatning ikke tages til Følge, da det ikke kunde anses godtgjort, at der var lidt noget Tab, som ikke dækkedes af Konventionalboden. Se endvidere J. D. 1942. 193: To Redaktører idømt Bøde af 250 Kr. for at have undladt at foretage noget for at

Det er dog selvfølgelig kun den modvillige Overtrædelse, der straffes, men ikke den, der maatte skyldes en undskyldelig Misforstaaelse, jfr. ogsaa tidligere Fr. 6. April 1842 § 8<sup>8</sup>). Det er kun »efter Omstændighederne«, at der tillige vil kunne paalægges Erstatning<sup>9</sup>). Det maa nemlig, ligesom efter den tidligere Ret<sup>10</sup>), antages, at alene Spørgsmaalet om Forbudets formelle Lovlighed, saavel dets lovlige Nedlæggelse som dets Opretholdelse gennem rettidig Forfølgning, men ikke om dets materielle Retmæssighed, skal prøves under Straffesagen, og Spørgsmaalet om Erstatningsansvar vil jo ikke kunne afgøres, før ogsaa det sidste Spørgsmaal er bragt paa det rene<sup>11</sup>). I § 650 gives der dog udtrykkelig Dommeren i Straffesagen Anvisning paa den Mulighed at udsætte Spørgsmaalet saavel om Idømmelse af Straf som af Erstatning, indtil Forbudssagen er afgjort.

Naar Forbud ved Fogeden er nedlagt, har Politiet fremdeles ifølge § 650, 2. Stk., paa Rekvirentens direkte Begæring (han behøver altsaa ikke først at henvende sig til Fogeden derom) at yde Bistand til Forbudets Opretholdelse ved at hindre den paagældende i at foretage Overtrædelseshandlinger, tilintetgøre, hvad der maatte være foretaget i Strid med Forbudet, og deslige<sup>12</sup>).

Ifølge § 651 skal ogsaa en Tredjemand, der vidende om et Forbud yder den, mod hvem Forbudet er rettet, Bistand til de forbudne Foretagenders Udførelse, blive erstatningspligtig overfor Rekvirenten<sup>13</sup>). Efter Strfl. 1930 kan der ogsaa overfor Tredjemand blive Spørgsmaal om Straf.

III. A. Angaaende Retsmidlerne mod et ulovligt Forbud gælder der ifølge § 652, smh. m. § 634<sup>14</sup>) og §§ 636—645, i alt væsentligt det samme som ved Arrest.

---

efterkomme et af Fogeden nedlagt Forbud mod at lade det af dem redigerede Blad udkomme under Navnet »Arbejderen«.

<sup>8</sup>) Jfr. Domme U. 1900. 956, cfr. 1909. 171 (173), 293.

<sup>9</sup>) Jfr. herved U. 1937. 1162, refereret i Note 7.

<sup>10</sup>) Jfr. nærmere H. Munch-Petersen: Civilproces III. S. 249—250.

<sup>11</sup>) Jfr. U. 1910. 902, men cfr. 1937. 1162.

<sup>12</sup>) Jfr. saaledes fra den tidligere Ret U. 1898. 604.

<sup>13</sup>) Jfr. efter den tidligere Ret Domme U. 1916. 435, 1873. 44.

<sup>14</sup>) Bestemmelsen i § 635 om Fritagelse for Forfølgning i Tilfælde

a. Saaledes skal navnlig ogsaa det nedlagte Forbud »følgess«<sup>15)</sup>. En fuldstændig Ligestilling med Arrest maatte medføre Forfølgning fra dets materielretlige Side under en »Hovedsag«, fra dets formelt-processuelle Side under en »Forbudssag«, men saaledes at disse to Sager normalt blev bragt i Forbindelse med hinanden. Dette antoges ogsaa før Rpl.<sup>16)</sup>, men i nyere Retspraksis er en særlig Hovedsag ikke blevet anset for fornøden<sup>17)</sup>. Alle Spørgsmaal om Forbudets oprindelige Lovlighed afgøres da under Forfølgningssagen<sup>18)</sup>.

b. Derimod hører Spørgsmaalet, om et Forbud skal ophæves paa Grund af efterfølgende Omstændigheder, udelukkende under Fogedens Afgørelse<sup>19)</sup>. Selv om Forbudet allerede maatte være stadfæstet under Forfølgningssagen, maa Fogeden dog sikkert kunne ophæve det igen, naar de Forudsætninger, der forelaa, dengang det blev nedlagt, væsentlig maatte have forandret sig, f. Eks. naar den Fare for Overtrædelse, der i sin Tid har fremkaldt Forbudet, maa antages at være forsvundet, og vistnok ogsaa, naar den Retsanskuelse, hvorpaa det hvilede, senere er blevet underkendt af højere Instans. Dette er ikke i Strid med Princippet om Dømmes Retskraft, da Retten i Forfølgningssagen selvfølgelig kun har kendt Forbudet for lovligt paa det da eksisterende Grundlag, og en modsat Ordning vil kunne føre til det højst stødende Resultat, at en en Gang begaaet Retskrænkelse i ganske ubegrænset Tid skulde medføre den Ekstra-Straf, der er knyttet til Overtrædelse af et Forbud, selv om de faktiske

---

af Rekvisiti Konkurs eller Død har man derimod ikke fundet Anledning til at overføre paa Forbud, da dette sædvanlig ikke vil tabe sin Virkning, fordi Rekvisitus gaar fallit, og det, naar han dør, er selvsagt, at Forbudet maa blive uden enhver Betydning.

<sup>15)</sup> Vedrørende Spørgsmaalet om lovlig Forfølgning af Forbud, se U. 1920. 594 og 1935. 179 samt V. L. T. 1929. 19.

<sup>16)</sup> Jfr. Deuntzer: A. & F. S. 104 og H. Munch-Petersen: Civilproces III. S. 251.

<sup>17)</sup> Jfr. herved Højesteretsdomme i U. 1934. 9 (10) Note 1 og 1934. 12, hvorefter Forligsmægling fandtes unødvendig, skønt der ikke var rejst særlig Hovedsag.

<sup>18)</sup> Om Paalæg af Omkostninger ved Forbudssagen og dens Forfølgning, uanset at Forbudet ikke kunde stadfæstes, se J. D. 1942. 37.

<sup>19)</sup> Jfr. herved Højesteretsdom i U. 1934. 124 med Note 1 samt Dom U. 1933. 135.

eller juridiske Forudsætninger for dette for længst maatte være faldet bort<sup>20)</sup>.

c. Ligesom ved Arrest kan Klager fra Rekviritus, der tilsigter Ophævelse af det nedlagte Forbud som ulovligt gjort, aldrig gøres gældende ad Appellen, jfr. § 652 smh. m. § 637, men der vil alene kunne blive Tale om Appel overfor et nedlagt Forbud for at drage Fogeden personligt til Ansvar, idet Retsmidlet i saa Fald er Anke, jfr. § 652 smh. m. § 644.

Har Fogeden derimod nægtet at nedlægge Forbud, maa der ligesom i Tilfælde af Nægtelse af Arrest, ifølge § 652, jfr. § 645, finde Kære<sup>21)</sup> Sted. Kærefristen er 4 Uger<sup>22)</sup>. Iøvrigt kan Fogedens Kendelser under Forbudsforretningen næppe paakæres<sup>23)</sup>.

B. Findes Forbudet ulovligt<sup>24)</sup>, vil Rekviritus ligesom ved

<sup>20)</sup> Jfr. Frost: Fogedforretninger S. 310 og U. 1933. 155: Et Forbud til Sikring af en Prisaftale ophævet, da denne maatte antages at være truffet under den udtrykkelige Forudsætning, at Domspraksis ikke ændredes, og derfor ikke kunde være bindende, efter at en saadan Ændring var sket. Cfr. derimod U. 1945. 890, der ikke anerkendte en Dom, der havde ophævet et Forbud, men hvis Virkninger var suspenderet gennem Anke til Højesteret, som en efterfølgende Omstændighed, der giver Adgang til hos Fogeden at kræve Relaksation af Forbudet, ligesom Dommen ikke fandtes at kunne begrunde en af Rekviritus krævet højere Sikkerhedsstilling, sml. ovfr. S. 312—13. Cfr. ogsaa efter den tidligere Ret to Højesteretsdomme fra 1908 i U. 1909. 169 og 171, der paalagde en Redaktør Ansvar for nogle Overtrædelser af et i 1890 nedlagt Forbud, som han i 1906 og 1907 havde gjort sig skyldig i, skønt en i Mellemtiden af Højesteret i 1892 afsagt Dom (jfr. U. 1892. 126) i en tilsvarende Sag havde erklæret det juridiske Grundlag, hvorpaa Forbudet var blevet nedlagt, for urigtigt.

<sup>21)</sup> Jfr. R. U. Nr. 135 i U. 1922. B. 171 — U. 1936. 413 antager, at Fogedkendelser under Forbudsforretninger først kan paakæres, naar Forretningen er sluttet, jfr. § 536, smh. m. § 652 og Kap. 52. U. 1942. 411 statuerer, at den i Rpl. § 420 fastsatte Ugefrist ikke var gældende i et Tilfælde, hvor der rejstes Kære mod en Fogedkendelse, gaaende ud paa Forbuds Nægtelse mod Afsejling af nogle Skibe, ligesom Landsretten forudsatte, at Meddelelse om Kæremaalet, jfr. § 419, ikke behøvede at gives af Fogeden eller af Landsretten.

<sup>22)</sup> Jfr. allerede Dom U. 1921. 69 og nu Rpl. § 645.

<sup>23)</sup> Herfor taler Udviklingen i Mot. til Civilprocesudkastet 1899 Sp. 173 ff., navnlig Sp. 184.

<sup>24)</sup> Cfr. U. 1897. 847.

Arrest som Regel<sup>25)</sup> kunne forlange sig Erstatning tilkendt, jfr. § 652 smh. m. §§ 641 og 642<sup>26)</sup>. Nogen almindelig Formodning om, at der er lidt Kreditspilde, kan der dog her ikke opstilles, og ogsaa Tort vil kun under særlige Omstændigheder kunne antages at være tilføjet, f. Eks. ved Forbud mod Ægteskab<sup>27)</sup>.

---

<sup>25)</sup> Det gælder dog ikke ubetinget, jfr. U. 1939. 417, der ikke fandt, at der kunde blive Spørgsmaal om at tillægge Rekvisitus Erstatning, »idet der intet er oplyst om, at der ved Forbudet er tilføjet hende noget Tab«.

<sup>26)</sup> Jfr. fra den tidligere Ret Højesteretsdomme i U. 1913. 506, 1907. 48, 1899. 328 (334), 67, jfr. 1897. 856, 1893. 462, jfr. 1891. 285 (299), 1888. 460, samt U. 1900. 119 og efter Rpl. U. 1921. 191: 3000 Kr. »for den ved Forbudet forvoldte Forstyrrelse af hans Stilling og Forhold«, 1931. 1108: 3000 Kr., 1932. 20 (H): 200 Kr., 1933. 971 (973): 400 Kr., 1934. 537: 1000 Kr., 1935. 363 (366 H): 200 Kr., 1937. 294 (H): 1000 Kr., 1937. 646: 200 Kr. og 1942. 1152: 600 Kr. »som Erstatning for Udgifter ved Forbudet og Tort«.

<sup>27)</sup> I U. 1942. 1152 er Erstatning for Tort dog anerkendt.

SAGREGISTER M. M.

## SAGREGISTER

Tallene betegner Siden (smaa Tal Noter), Hovedstedet er udhævet med Kursiv.

- Absolut Bort salg** 220, 221.  
**Ad citation** under Eksekution 60, 62-63.  
**Adkomstdokument** til Brug ved Tvangsauktion 198-99, 208, ved frivillig Auktion 247.  
**Administration** af fast Ejendom som Fyldestgørelsesmiddel 124, 137, 258-61.  
**Afbetaling**, **Indsættelsesforretninger** ved Afbetalingskøb 294-95, Eksekution i Afbetalings effekter 65, 73 m. 42), Udtagelsesret ved 104-106.  
**Afgifter**, **Udpantning** for 9-10, 110, 158, 162, 163, 166, 171. — Om Afgifter ved Fogedsager, se **Gebyrer**.  
**Afgrøde**, **Udlæg** i 114.  
**Afhændelse** af fast Ejendom uanset Arrest 329.  
**Afkald** paa Eksekutionsfritagelse 83, paa Udtagelsesret 102<sup>41)</sup>, 107, paa Eksekutionsfrist 46, 48<sup>15)</sup>, 50<sup>17)</sup>.  
**Afkræftelse** af **Udlæg** 89-90 cfr. 91, 118-119.  
**Aflysning** af Auktion eller forberedende Møde 190<sup>9)</sup>.  
**Afslagsauktion** 174-175, 175<sup>9)</sup>.  
**Afsoning** af Boder 67.  
**Aftægtskontrakter** som Grundlag for umiddelbar Eksekution 35<sup>49)</sup>.  
**Aftægtsyndelser** 78<sup>67)</sup>, 98<sup>31)</sup>, 271<sup>32)</sup>.  
**Afværgelse** af Eksekution ved frivillig Opfyldelse 123, af Arrest ved Betaling eller Sikkerhedsstillelse 313-315, 332, 337, 338, 343-44, af Forbud mod Sikkerhedsstillelse 357-58.  
**Akkomodationsobligationer** 36<sup>55</sup> og 56).  
**Akkord**, om Eksekution i Tilfælde af 90-91.  
**Aktier**, Eksekution i 98<sup>29)</sup>, tvungent Bort salg af 257-58.  
**Aktieselskab** som Part under Fogedforretning 54<sup>3)</sup>, ingen Udtagelsesret 106<sup>56)</sup>.  
**Aldersrente**, **Udlæg** i 81.  
**Alimentation**, se **Underholdsbidrag**.  
**Anden Auktion** 216-17, 223.  
**Anke**, **Indflydelse** paa Eksekutionsadgangen 51-53; **Anke** mod Eksekution 150-55, mod Udpantning 168, mod Auktion 233-35, mod umiddelbare Fogedforretninger 296-98, mod Arrest 334-35, 340, 341, mod Forbud 365.  
**Ankefrist** ved Eksekution 153, ved Auktion 234-35, ved umiddelbar Fogedforretning 296.  
**Anmeldelse** af Eksekution til Foresatte 116, af Udpantning 164-65.  
**Anstand**, se **Udsættelse**.  
**Ansvar**, for ulovligt **Udlæg** 155-56, for Udpantning 169-71, for Auktion 236, for umiddelbare Fogedforretninger 297, 299, for ulovlig Arrest 314, 341-44 og Forbud 366, for Overtrædelse af Forbud 362-63.  
**Appel**, se **Anke**, **Kære**.  
**Approbat ion**, **Hammerslag** paa 222, 224 m. 23).  
**Arbejdsyndelser**, **Udlæg** i **Vederlag** for 71-73, **Fremtv ingelse** af 269-70.  
**Arrest**, dens **Begreb** 303, **Forskel**

Tvangsfuldbyrdelse.

- fra Forbud 303-306, de alm. Betingelser 2, 308-315 (se Indhold § 26), særlige Betingelser for Arrest paa Person 316-320 (se Indhold § 27), Genstanden 320-22, Fremgangsmaaden 323 ff. (se Indhold § 29), ved Arrest paa Person 326-27, Arrestens Retsvirkninger 328-33 (se Indhold § 30), Retsmidler mod Arrest 334 ff. (se Indhold § 31), Ansvar for ulovlig Arrest 341-44. — Arresthaveres Adgang til Eksekution 59-60; Arrest uanset paabegyndt Auktionsforretning 190-91, 195, uanset Forskrifterne i §§ 493-499, 271-72.
- Arrestforbud* 305, 358.
- Arrestgrund* ved uforfaldne Fordringer 310-11.
- Arrestsag* 334, 336-40.
- Arreststedet* 323, 337.
- Arrestværneting* 336-37.
- Artsbestemt Krav* som Betingelse for Arrest 304, 308.
- Arv*, Udlæg i 70-71.
- Assistenshusauktioner* 177<sup>13</sup>), 181, 241-42.
- Auktion*, om Auktion i Almh. 173-79 (se Indhold § 12), Virkninger af Auktion 219-28 (se Indhold § 18), Mangler ved den solgte Ting 227-28, Proceduren under Auktion 229-31, Retsmidler 232-35. — Se iøvrigt frivillig Auktion og Tvangsauktion.
- Auktionsafgifter*, se *Gebyrer*.
- Auktionsbog* 14, 216, 239<sup>9</sup>).
- Auktionsbud* 159-60, 203, 216, 221-23, 252.
- Auktionsfordringer*, Udpantning for 159-60, 243.
- Auktionsholder* 240.
- Auktionskataloger* 202, 251.
- Auktionskonditioner*, se *Auktionsvilkår*.
- Auktionsledere* 12, 177<sup>13</sup>), 197-98, 201<sup>8</sup>), 202<sup>12</sup> og 13), 207<sup>29</sup> og 2), 238, 239-40, 247-50, 251-53, 253-54.
- Auktionsmøde*, det forberedende, se *Forberedende Møde* og *Indkaldelse*.
- Auktionsomkostninger* 201-202, 210, 212-13, 251, Udpantning for 159-60, 251.
- Auktionsplakat* 197<sup>\*</sup>), 199-200, 202 m. 1<sup>4</sup>), 250.
- Auktionssskøder* 218, 225.
- Auktionssummen*, dens Fordeling ved Løsøre 204-206, ved fast Ejendom 214, 218. Anke mod urigtig Fordeling af 233-234.
- Auktionsvilkår* ved Tvangsauktion over Løsøre 201-202, over fast Ejendom 210-14, ved frivillig Auktion 250-51.
- Autorisation* som Inkassator af Fordringer 257-58, som Bestyrer af fast Ejendom 130, 260, som Auktionsleder 239-40.
- B***aandlagte Midler*, Udlæg i 86-87.
- Banker*, Udlæg i Midler staaende i 82-83, 121, 125<sup>40</sup>), Udlæg paa Grundlag af Pantebrev udstedt til 38-39, 50.
- Barnets Tarv*, Hensynet hertil ved umiddelbar Fogedforretning 290-91, 292.
- Begyndelsessted* for Fogedforretninger, se *Paabegyndelsessted*.
- Begrænset Besiddelsesfratagelse* gennem Ind- og Udsættelsesforretning 279-80.
- Begæring* ved Eksekution 115, Udpantning 162, ved Tvangsauktion 198, 208, ved frivillig Auktion 247, ved Arrest 323, ved Forbud 360.
- Bekendtgørelse* af Tvangsauktion over Løsøre 199, 207, over fast

- Ejendom 215, af det forberedende Møde 190<sup>9</sup>), 208-209, af anden Auktion 217, af Auktionsvilkaar 202, af frivillig Auktion 249-50.
- Beneficiarier* 259, 261.
- Beneficium competentiae* 92-112, særlig ved Arrest 321-22, se ogsaa *Udtagelsesret*.
- Berammelse* af Eksekution 116-17, af Tvangsauktion 199, 215, af frivillig Auktion 249.
- Besiddelsen* af udlagte Genstande 129-30, 142-46, af udpantede Genstande 166, af arresterede Genstande 325, cfr. ved Forbud 362.
- Besiddelseskrav*, Gennemførelse ved direkte Eksekution 268-69, ved umiddelbar Fogedforretning 273 ff. (se Indhold § 24).
- Beskikkelse*, se *Autorisation*.
- Beslaglæggelse*, Eksekution i beslaglagt Formue 91, sml. med Arrest 333.
- Beslutninger* har ikke Eksekutionskraft 20.
- Bestyrer* af fast Ejendom 130, 260.
- Besøgsretten*, se *Sammekvemsretten*.
- Betalingsfrist* ved Auktion, se *Kreditfrist*.
- Betingede Ydelser*, Udlæg i 71.
- Betinget Skøde* 197<sup>1</sup>), 225, 281<sup>30</sup>), 328-29.
- Bevis* for, at Arrestgrundlaget er til Stede, kræves ikke 2, 309-10, jfr. ved Forbud 352-53, 355.
- Bevisførelse* under Fogedforretninger 133 m. 7<sup>4</sup>), 230, 274<sup>4</sup>), 278, 283-287, særlig ved Forbud 352-53, 355.
- Bevisoptagelse*, se *Bevisførelse*.
- Bodel*, Eksekution i 66-67, Betydning ved Udtagelsesrettens Udøvelse 103-104.
- Boliganvisningsudvalget*, Ret til at kræve Ind- og Udsættelsesforretninger 279, 285.
- Boligvoldgiftsretter* 22, 30.
- Brandredskaber*, Udlæg i 114.
- Brugspant* 258, 261, 284, cfr. 288.
- Brugsrettigheder*, Udlæg i 75, 120-21, deres Stilling under Tvangsauktion 189, 192, 212, Fyldestgørelse i Brugsrettigheder 259-60, 261.
- Bud*, se *Auktionsbud*.
- Boder*, deres Inddrivelse 55, 67, 159, 164, 309.
- Børn*, Udlevering ved Fogeden 267<sup>18</sup>), 269, 289-92.
- Børsafgift* 197<sup>\*</sup>), 241<sup>17</sup>).
- Dagpenge**, Udlæg i 78.
- datio in solutum* i Stedet for Auktion 255-56.
- Delinkventomkostninger* 126<sup>46</sup>), 294<sup>88</sup> cfr. 89).
- Denunciation* ved Udlæg i Fordringer 141-42, ved Arrest 332.
- Direkte Eksekution* til Fremtvindelse af Handlepligt 268-71.
- Dispositionsmaksime* i Fogedsager, se *Vedtagelse*.
- Dokumentation*, se *Oplæsning*.
- Dokumenter*, Tvang til Udstedelse af 270.
- Domfældte* er sædvanlig Rekvizitus 54-55, Eksekutionsobjektet skal tilhøre ham 64-67; Domfældtes Møde under Eksekutionen 2-3, 122-23, under Udpantning 2, 166-67, ved Arrest 2<sup>4</sup>), 324, ved Forbud 360; Domfældtes Indsigelser mod Tvangsauktion 184.
- Domme*, deres Eksekutionskraft 20-29, 41-42, 45-48.
- Dommer- eller Partsvirksomhed* ved Eksekution 133-34, ved Udpantning 165, under Tvangsauktion 195-96, 230, 231, ved Indsæt-

- telser efter Afbetalingsloven 295, ved alm. Udsættelsesforretning 13477).
- Dommerfuldmægtige* ved Fogedforretninger 8, 238.
- Domstole* modsat øvrige Retter 20-21, cfr. 29-30.
- Død*, Fritagelse for Forfølgning af Arrest, 337-38, cfr. Forbud 363<sup>14</sup>).
- Dødsbo*, Eksekution i 70-71, cfr. 91.
- Ejerpantebreve** 365<sup>5</sup> og 56).
- Eksekution*, Grundlaget derfor 1, 20-45 (se Indhold § 3), Parterne ved 54-63 (se Indhold § 5), Genstanden for 64-88 (se Indhold § 6), særlige Udtagelser fra Eksekution 75-88, Genstanden for det enkelte Udlæg 89-114 (se Indhold § 7), Fremgangsmaaden ved Eksekution 115-136 (se Indhold § 8), Stedet for 119-22, Møde under 122-23, Tvangsmidler under 124-26, Vurdering og Registrering 127-28, Besiddelsen af det udlagte 129-30, 142-46, Genoptagelse af Udlægsforretning 131, Procedure under Eksekution 131-36, Kendelser 135, Omkostninger 135-36, Udlæggets Retsvirkninger 19, 128, 137-47 (se Indhold § 9), 186, 189, 191-92, Retsmidlerne 148-56 (se Indhold § 10). — Eksekution uanset paabegyndt Auktionsforretning 190-91, 194-95.
- Eksekutionsfrist* 45-50 (se Indhold § 4, I), 271-272, 291-92.
- Eksekutionsfritagelse* ifølge Loven 75-83, ifølge Vedtagelse 84-88.
- Eksekutionsgrundlag* 20-45 (se Indhold § 3).
- Eksekutionsklausul*, se *Tvangsklausul*.
- Eksekutionskraft*, Voldgiftskendelsers 21-22, 34-35, 43-44, 46<sup>6</sup>), Dommes og Kendelsers 20-29, 41-42, Indtræden og Suspension af Eksekutionskraft 45-54 (se Indhold § 4).
- Eksekvatur* 1, 23-24.
- Eksekutionsstedet*, se *Stedet*.
- Eksigibilitet*, se *Eksekutionskraft*.
- Eksstingverende Virkning* af Tvangsauktion 179, 226, jfr. 257, cfr. 255.
- Eksstinktiv Erhvervelse* 235 m. 23).
- Embedsmænd*, se *Tjenestemænd*.
- Eneret*, Sagføreres under Eksekution 123, Fogedernes og Auktionsledernes med Hensyn til frivillig Auktion 240-41.
- Eneste Auktion* 217-18.
- Ensidige Erhvervelser*, Eksekutionsfritagelse ved 85-86.
- Erstatning* for ulovlige Fogedforretninger, se *Ansvar*.
- Erstatningssummer*, Udelukkelse fra Eksekution 81-82.
- Exequatur* for udenlandske Domme 1, 23-24.
- Falsmaalskendelser**, Fuldbyrkelse af 49.
- Familieforsørger* som Kriterium for Udtagesrettens Omfang 98-99 cfr. 95, 103<sup>44</sup>).
- Familieretlige Ydelser*, Udpantning for 158-59, se iøvrigt *Underholdsbidrag*.
- Fast Ejendom*, Eksekution i 8, 15, 16, 17-18, 35-39, 49-50, 59, 97<sup>27</sup>), 119, 120-21, 129, 140, 146, Tvangsauktion over 187-92, 193-95, 207-218 (se Indhold § 17), 223, 225, frivillig Auktion over 238-39, 245, 247, 250, 253, 254, Administration af 258-61, Fravigelse af Besiddelse 268, 274-85.

- Faste Voldgiftsret* 21-22, 30, 43, 46<sup>6</sup>).
- Fastsættelsesdom* kan ikke eksekveres 1, 22.
- Fideicommissarier* 261.
- Firmanavn*, Værn ved Forbud 349 m. 18).
- Fiskeriauktioner* 175<sup>9</sup>), 242.
- Flere Domhavere*, Prioritet med Hensyn til Udlæg 117-19.
- Fogedbog*, 14, 130.
- Fogeder*, 7 ff. (se Indhold § 2), Ansvar for Fogeden, se *Ansvar*.
- Fogedforbud*, se *Forbud*.
- »*Fogedforretninger*« 306-307, »umiddelbare Fogedforretninger«, se *Ind- og Udsættelsesforretninger*.
- Fogedkendelser*, deres Retskraft 61, 148-50, 231-32, deres Eksekutionskraft 20-21.
- Fogedret* 7 ff.
- Fogedvidner*, se *Vidner*.
- Forbehold* af Udtagelsesret 108-109.
- Forberedende Møde* ved Tvangsauktion 190-91, 212-14, 234, se ogsaa *Indkaldelse*.
- Forbud*, Forskel fra Arrest 303-306, Betingelserne for dets Nedlæggelse 345-59 (se Indhold § 32), de nærmere Regler om Forbud 360 ff., dets Retsvirkninger 361-63, Overtrædelse af 362-63, Retsmidlerne 363-65, Ansvar for ulovligt Forbud 365-66. Forbud uanset Forskrifterne i §§ 493-99, 271-72.
- Forbudsgrund* 355-56.
- Fordelingsudkast* ved Tvangsauktion 204-206, 214, 218.
- Fordringer*, Udlæg i 71-75, 121, 141-42, 146, Udtagelsesret ved Fordringer 97<sup>28</sup>), Auktion over 182, 200, 246, anden Fyldestgørelse i 257-58, Arrest i 332.
- Foregrebet Retsforfølgning* 303 ff. — se *Arrest* og *Forbud*.
- Forelobige Retsmidler* 2, 303 ff., se *Arrest*, *Forbud*.
- Forelobigt Udlæg* i Arvepart 70-71.
- Forening* af Krav under Eksekution 116.
- Foreningsauktioner* 244.
- Forfalden Fordring* som Betingelse for Eksekution 22-23, 36-37, 38, for Fyldestgørelse paa Tvangsauktion 194, om Betingelse for Arrest 317 cfr. 310.
- Forfatterret*, Udlæg i 69, 70, Forbud til Værn af 349<sup>22</sup>).
- Forfølgning* af Arrest 334, 335-340, af Forbud 364.
- Forhandlingsmaksimen* under Fogedforretninger 133-134, cfr. ved *Indsættelsesforretninger* efter *Afbetalingsloven* 295.
- Forkortelse* af Eksekutionsfrist 47, 48.
- Forkyndelse* af Dommen 46, af Eksekution ifølge Pantebrev 49-50, af Udpantningskendelse 164-65.
- Forlig*, dets Eksekutionskraft 29-34, 44-45, 49.
- Forligsmægling* under Tvangsauktion 195, 206, 213-14, 231.
- Forlængelse* af Eksekutionsfrist 47.
- Formel Retskraft*, Fogedkendelsers 61, 148-50, 231-32.
- Formuerettigheder*, Udlæg i 67, 70 ff.
- Forsikringskrav*, Undtagelse fra Eksekution 79-81, Udpantning for 159.
- Forsørgelseskontrakter*, Udlæg i Retten efter 78 ff.
- Forældelse* af Eksekutionskraft 50, af Udpantningsret 161-62, af Adgangen til Tvangsauktion 137-38, 145-46.
- Forældremyndighed*, Fremtvingelse af 269, 289-92.
- Fragaaelsesbo*, Eksekution i 91,

- Udtagelsesret i 111, om Realisation af Boets Effekter 177, 180, Arrest overfor 237-38, Forbud 363<sup>14</sup>).
- Fremgangsmaade*, ved Eksekution 115-36 (se Indhold § 8), ved Udpantning 162-71 (se Indhold § 11. III), ved Tvangsauktion 197-218 (se Indhold §§ 16 og 17), ved frivillig Auktion 251-53, ved umiddelbar Fogedforretning 293-95, ved Arrest 323-27 (se Indhold § 29), ved Forbud 360-61.
- Fremleje*, om Udsættelse paa Grund af 278.
- Fremmed Mont* 255.
- Fremmede Retsdekreter*, se u d e n l a n d s k e D o m m e.
- Fremstilling* af Rekviritus ved Politiet, ved Eksekution 125, ved umiddelbar Fogedforretning 293-94 cfr. 294, ved Arrest 326.
- Fremtidige Erhvervelser* ikke Genstand for Eksekution 70-71.
- Frigivelse af Sikkerhed* ved umiddelbar Fogedforretning 283-84, ved Arrest 312-13.
- Frigørelsestid* ved Tvangsauktion 194.
- Frist* for Afholdelse af Tvangsauktion 137-38, 145. Se ogsaa Eksekutionsfrist, Ankefrist, Kærefrist og Tolvugersfrist.
- Fritagelser* fra Eksekution 75-88 (se Indhold § 6. II), fra Arrest 320-22, cfr. Forbud 358-59.
- Frivillig Auktion* 177-79, 237-54, ved hvem den holdes 237-46 (se Indhold § 20), Stedet for dens Afholdelse 244-46, Begæring 247-48, Berømmelse 249, Bekendtgørelse 249-50, Auktionsvilkaarene 250-51, selve Auktionens Afholdelse 251-53, Tvistigheder 253-54, om Vidner 14<sup>19</sup>), Auktionens Virkninger 219 ff., 223, 224, 225-26, 227-28.
- Frivillig Opfyldelse* til Afværgelse af Eksekution 123.
- Frugtauktioner* 242.
- Frugter* af fast Ejendom, Eksekution i 73<sup>42</sup>), 127<sup>43</sup>), 129, 130<sup>63</sup>), 146, 259<sup>27</sup>), 258-61.
- Fuldbyrdelse* af Domme i borgerlige Sager, se Eksekution.
- Fuldbyrdelsesfrist*, se Eksekutionsfrist.
- Fuldbyrdelseskraft*, se Eksekutionskraft.
- Fuldmægtige* under Fogedforretninger 7-8.
- Fyldestgørelsesmaader*, de forskellige 19, 123-24, 255 ff.
- Fælleseje*, Auktion ved Opløsning af 179.
- Færdelsesret*, Beskyttelse ved Forbud 347 m. 10).
- Fæsterettigheder*, Udlæg i 259-260.
- Første Instans*, Fremsættelse af Indsigelser mod Eksekution i 61-62, 148, mod Udpantning 168-69, mod umiddelbare Fogedforretninger 298-99, mod Arrest 334, 335-40, 344, mod Forbud 364.
- G***angklæder*, Udlæg i 94 m. 22a og 23).
- Gaver*, om Eksekution i 85-86.
- Gebyrer*, ved Udlæg 115<sup>3</sup>), 131<sup>70</sup>), ved Udpantning 163<sup>28</sup>), ved Tvangsauktion 197\*), ved frivillig Auktion 197\*), 239-41, 242, 243<sup>31</sup>), ved Handlingsdomme 265<sup>13</sup>), ved umiddelbare Fogedforretninger 293<sup>82</sup>), 294<sup>87</sup>), 295<sup>92</sup> og <sup>94</sup>), ved Arrest 323<sup>1</sup>), ved Forbud 360<sup>1</sup>).
- Genoptagelse* af Eksekutionsforretning 131.
- Gensidige Obligationsforhold*, Udlæg i Retten efter 71-75, 87-88.

- Gensidighed* som Betingelse for Fuldbyrdelse af udenlandsk Dom 25, som Betingelse for Udpantning for udenlandsk Skattekrav 160.
- Genstanden* for Udlæg 64-114 (se Indhold §§ 6-7), for Arrest 320-22.
- Godkendelse* af Forlig, se *Ratifikation*.
- Godtgørelse* i Penge ved Fyldestgørelse af Handlings- og Undlæsesdomme 264-68.
- Godtgørelseskrav* for ikke-økonomisk Skade, Udlæg i 68-69, 81.
- Grundbyrder*, Udlæg i 120-21, deres Stilling under Tvangsauktion 189, 192, 212.
- Grundbyrdedokument* som Grundlag for umiddelbar Eksekution 35<sup>49)</sup>, som Grundlag for Retten efter § 578 256<sup>11)</sup>.
- Grundlaget* for Eksekution 20-45 (se Indhold § 3), for Udpantning 158-61, for Tvangsauktion 179, 180-84 (se Indhold § 13), for frivillig Auktion 247-48.
- Grønlands Styrelse*, Ret til at afholde Auktion 241.
- Gyldighed*, Dommens 41-42, Forligs 44-45, Udlægsforretningens 184.
- Gældsbreve*, Udlæg i 121, 141-42, 146, Arrest i 332.
- Gælds brevssager*, Arrest i 313, 344.
- Gældsfragaelsesbo*, se *Frageaelsesbo*.
- Gælds fængsel*, Betingelser for dets Anvendelse 262, 316-20 (se Indhold § 27), særlig for Underholdsbidrag 318-19, 326, 327, 335, 337, Fremgangsmaaden 326-27, Fritagelse for 319-20, dets Retsvirkninger 332-33.
- Gødning*, Udlæg i 114.
- Haager-Konventionen* af 1905 26, 318.
- Haandpant*, Forauktionering af 16<sup>25)</sup>, 17, 180-81, 182, 184, 199, 199<sup>2)</sup>, 200, Haandpant i Pantebrev 38, 39<sup>66)</sup>, 261<sup>31)</sup>.
- Habilitetsbetingelser* for Fogeder, Sognefogeder m. fl. 12-13, Auktionsledere 239-40.
- Hammerslag* ved Auktion 191, 203, 216, 217, 220-21, 224-26, 252, se ogsaa *Approbat ion*.
- Handleforpligtelser*, direkte Eksekution af 268-71, ikke Haandhævelse ved Forbud 345-47.
- Handling*, Forbud mod 345-47, 351-55, Fremtvingelse af 262-67, 268-71.
- Handlingsdomme* 47, 262-67.
- Henstandslovgivning* 90.
- Hittegods*, Auktion over 178.
- Honorarer* til Rekvirentens juridiske Konsulent, ved Eksekution 32<sup>39)</sup>, 136, ved Tvangsauktion 212, ved Arrest 324<sup>4)</sup>.
- »*Hovedsag*« ved Arrest 335, 336-37, 339, ved Forbud 364.
- Husdyrvoldgiftskendelser*, deres Eksekutionskraft 22, 43-44, 46<sup>6)</sup>, jfr. 30.
- Huslejekrav*, Udlæg i 73<sup>42)</sup>, 127<sup>49)</sup>, 130<sup>63)</sup>, 259<sup>27)</sup>, 284<sup>42)</sup>.
- Husmandsbrug*, Undtagelse fra Eksekution ved 83.
- Husmandsforeninger*, Auktioner ved 160, 227-28, 242-44.
- Husstand*, Beneficiet til Fordel for 95.
- Hustru*, Samtykke til Afkald paa Udtagelsesret 83, 107<sup>m. 61)</sup> — se iøvrigt *Ægtefæller*.
- Hypotekforening*, Eksekution paa Grundlag af Pantebrev til 38-39, 50.
- Hæfte*, se *Straf*.

- Hæftelser*, Udslettelse af — se *Udslettelse*.
- Hø*, Udlæg i 114.
- Høstpantebreve*, Udpantning i Henhold til 87), 102-103, 114, 166.
- Illoyal Konkurrence* ved Auktionssalg 249, Forbud mod 350 m. 26).
- Indbogenstande*, undtaget fra Udlæg 95-99, 101-102, 103-106.
- Individualrettigheder* som Genstand for Forbud 348, 353-55.
- Indkaldelse* til forberedende Møde ved Tvangsauktion 188-89, 208-209, Virkning af Indkaldelsen 129, 190-92, 209-210 — se iøvrigt *Bekendtgørelse*.
- Ind- og Udsættelsesforretninger*, almindelig Karakteristik 2, 273, hvornaar de kan finde Sted 2, 273-99 (se Indhold § 24 II), Fremgangsmaaden 293 ff., særlig i Tilfælde af Køb paa Afbetaling 294-95, Retsmidler mod 295-99.
- Indsigelser* mod Dommen 41-42, mod Forliget 44-45, mod Eksekution 60-63, 132, 135, 148-49, mod Udpantning 167, under Tvangsauktion 205-206, 213-14, 215, 218, 229-31, ved frivillig Auktion 253-54, ved umiddelbar Fogedforretning 295-97, ved Arrest 334-344 (se Indhold § 31), ved Forbud 363-66.
- Indtægter* af fast Ejendom, Eksekution, se *Frugter*.
- Inhabilitet* hos Fogeder 12-13.
- Inkassationsalder* 32<sup>39)</sup>, 136<sup>84)</sup>, 201<sup>11)</sup>, 212, 213<sup>23)</sup>, 324<sup>4)</sup>.
- Inkassator* ved Tvangsauktion 200, 203-204, ved frivillig Auktion 250, ved Inddrivelse af Fordringer 257-58.
- Interessentskab*, Udlæg i Retten efter 75, 88, Udtagelsesret 106<sup>56)</sup>.
- Intervention* under Eksekution 60-62.
- Invaliditetserstatning*, om Udlæg i 68, 81-82.
- Iusta causa*, se *Forbudsgrund*.
- Justifikation* af Arrest 334, 335-40, af Forbud 364.
- Kapitalforsikringer* undtaget fra Kreditorforfølgning 79-81.
- Katalog*, se *Auktionskatalog*.
- Katalogafgift* 197<sup>\*</sup>), 241<sup>17)</sup>.
- Kendelser*, deres Eksekutionskraft under Fogedforretninger 20-21, 41-42, 48-49. Kendelser under Eksekutionsforretning 20-21, 135, 148-150, under Udpantningsforretning 167, under Tvangsauktion 205-206, 213-14, 215, 218, 229-31, ved frivillig Auktion 253-54, ved umiddelbare Fogedforretninger 296 — se ogsaa *Udpantningskendelse*.
- Kirkestævne* 207.
- Klager*, se *Anke* og *Kære* samt *Indsigelser*.
- Klarhed i Grundlaget* som Betingelse for Eksekution 1, 20-29 (se Indhold § 3, I) for Udpantning 1-2, 158, umiddelbar Fogedforretning 281-83, 285-86, 289-90, Arrest 2, 309-310, 311-12.
- Klasselotterigevinster*, Eksekutionsfritagelse for 82.
- Kommission*, Udelukkelse af Eksekution fra Kommissionærens Kreditorer 83.
- Kommissionærens Panteret* som Grundlag for Tvangsauktion 181, 182.
- Kommunale Tjenestemænd*, Udlæg i deres Løn og Pension 76<sup>52)</sup>.

- Kommuneskatter*, Udpantning for, se *S k a t t e r*.
- Kompetence*, Fogedretternes 15-18.
- Konkurrenceforbud* o. lign., Beskyttelse ved Forbud 350<sup>26</sup>).
- Konkurs*, dens Indvirkning paa Eksekutionsadgangen 88-89, paa Arrest 318, 330, 337-38, paa Forbud 363<sup>14</sup>).
- Konkursbo*, Eksekution i 88-89, Auktion over Boets Effekter 177, 180, Arrest overfor 337-38, cfr. Forbud 363<sup>14</sup>).
- Konsuler*, danske Konsuler i Ulandet 22, 42-43, 46<sup>6</sup>).
- Kontinuationsudlæg* 131.
- Kontorforretninger* ved Udlæg 119-20, 121, 123<sup>33</sup>), ved umiddelbar Fogedforretning 293, ved Arrest 323, ved Forbud 360.
- Kontradiktoriske Princip* i Fogedsager 2, 122-23, 166-67, 324.
- Kontrakrav*, se *M o d r e g n i n g*.
- Kontrol*, Fogedens med Sognefoged 11, 132, 135, med Auktionsleder 239-40, 253-54, med Administration af fast Ejendom 260, 261.
- Kreditforeninger*, Eksekution paa Grundlag af Pantebrev til 38-39, 50.
- Kreditfrist* ved Tvangsauktion 201, 210.
- Kreditspilde*, Godtgørelse for, ved Udlæg 156, ved Udpantning 170, ved Indsættelsesforretning 299, ved Arrest 342 cfr. 343-44, ved Forbud 366.
- Kriselovgivning* 90.
- Kumulation* af Krav under Eksekution 116.
- Kunstige Lemmer og Tænder*, Undtagelse fra Eksekution 95<sup>23</sup>), Indsættelsesforretning i 287 m. 5<sup>6</sup>).
- Kunstnerret*, se *F o r f a t t e r r e t*.
- Kære* har ikke opsættende Virkning 53-54; Kære mod Eksekution 150-55, mod Udpantning 168, mod Tvangsauktion 233-35, mod frivillig Auktion 254, mod umiddelbare Fogedforretninger 296-98, mod Arrest 334-35, 340, 341, mod Forbud 365.
- Kærefrist* ved Eksekution 153, ved Tvangsauktion 234-35, ved umiddelbar Fogedforretning 296, ved Arrest 340, ved Forbud 365.
- Købekontrakt* 197<sup>1</sup>), 225, 281<sup>30</sup>), 293<sup>81</sup>).
- Københavns Byret*, Fogedsagers Behandling ved 7-8.
- Laanekasser*, Fritagelse for Arrest i Midler 82-83, 320.
- Landboforeninger*, Auktioner ved 160, 227-28, 242-44.
- Landbrugsejendomme*, Udlæg i 83, 129.
- Landjurisdiktion*, Udlæg foretaget i 16-18.
- Landsforræderisager*, Beslaglæggelse eller Forvaltning i 91.
- Landvæsenkommissioner* 21, 30, 43, 46<sup>6</sup>).
- Lejeindtægt*, Udlæg i 73<sup>42</sup>), 127<sup>49</sup>), 130<sup>63</sup>), 259<sup>27</sup>), 284<sup>42</sup>).
- Lejekontrakter*, Beskyttelse ved Forbud af Rettigheder ifølge 347-48<sup>11-13</sup>).
- Lejeret*, Udlæg i 75, 259-61, Misligholdelse som Grundlag for Udsættelse 274-80, 281-83, Forbud til Værn af 347<sup>11</sup>).
- Lejlighed*, Indsættelse i eller Udsættelse af 274-83, 284-85.
- Licitation* 173, 174, 241.
- Likvidation*, om Eksekution i Tilfælde af 90, 90-91.
- Litteratur* ang. Eksekution og Auktion 3-6, 173<sup>1</sup>), 197<sup>1</sup>), 207<sup>1</sup>), ang. Arrest og Forbud 307.
- Livrenter*, Udlæg i 79-81.
- Livsfornødenheder*, Undtagelse fra

- Udlæg af de vigtigste 97-99, ved Arrest 321-22.
- Livsforsikringer*, Udlæg i 79-81.
- Logerende*, Udsættelse af 278, Indsættelse af 284 m. 44).
- Lotterigevinster*, Eksekutionsfritagelse for 82.
- Lovbestemt Pant* som Grundlag for Tvangsauktion 181.
- Lovordnet Likvidation* 90.
- Luftfartøjer*, Fritagelse for Arrest og Forbud 320-21, 358-59.
- Lærlingevoldgiftsretter* 22, 30.
- Lønninger*, Udlæg i 76-77.
- Løsøre*, Udlæg og Udpantning i 9 m. 8-10), 15-16, 39-41, 117-19, 120-22, 130, 140-41, 142-46, 147-48, frivillig Auktion over 238, 240-44, 245-46, 247-54 (se Indhold § 21), Tvangsauktion over 16-18, 185-87, 193, 197-207 (se Indhold § 16), 222, 224, 228, umiddelbar Fogedforretning vedr. 285-88.
- Maksimalpriser** 203, 222<sup>17)</sup>, 248<sup>7)</sup>.
- Maksimumsbeløb** for Trangsbeneficiet 93 ff.
- Mangler** ved det paa Auktion solgte 227-28, 233.
- Materiel Retskraft**, Fogedkendelser har ikke 3, 61, 148, 231.
- Mergelbidrag**, Udpantning for 87<sup>a)</sup>.
- Middelbar Eksekutionskraft** af udenlandske Domme 23-24.
- Militære**, Eksekution og Udpantning hos 75, 77, 116, 164-65.
- Misligholdelse** af Lejekontrakt som Grundlag for Udsættelse 274-79.
- Modregning** under Eksekution 57, 124, 256, ved Udpantning for Underholdsbidrag 159<sup>7)</sup>.
- Motorkøretøjer**, særlig Adgang til Eksekution hos Successor 60 m. 27), Udpantning for Forsikringspræmier 159.
- Mundtlighed** i Retsplejen under Fogedforretninger 132-33, 230.
- Mægling**, se Forligsmægling.
- Mobellaan** 39-40, 288-89.
- Modepligt** for Rekvirenten ved Eksekution 2, 122, cfr. ved Udpantning 2, 166-67, ved Arrest 2<sup>4)</sup>, 323, ved Forbud 360.
- Nationalbanken**, Eksekution i Midler staaende i 82.
- Nordiske Konventioner** om Eksekution: Domskonventionen 26, 28, 34, Konventionen om Underholdsbidrag 28-29, Konkurs- og Dødsbokkonventionerne 29.
- Norske Domme**, Eksekution af 26-28.
- Norske Forlig**, Eksekution af 34.
- Notarius publicus**, Pantebreve oprettet for 36 ff.
- Nova** under Appel af Udlægsforretninger 3, 153-54.
- Ny Auktion** paa Grund af Køberens Misligholdelse 217-18. — Se ogsaa **Anden Auktion**.
- Nye Anbringender efter Paastande** overfor Fogedretten 148-49, 232, under Appellen 3, 153-54.
- Nye Beviser** overfor Fogedretten 149, 232, under Appellen 153.
- Nægtelse** af Udpantning, Genstand for Kære 163-64, jfr. m. H. t. Arrest og Forbud 340, 365. Ansvar for nægtet Arrest 343.
- Næringsbrev** ved frivillig Auktion 240, 246, 248.
- Næringsvejs Udøvelse**, Udtagelse af Effekter nødvendige til 93-94, 99-101, 321-22.
- »Nødvendig« **Auktion** 178-79, 250<sup>9)</sup>.
- Obligationer**, Fyldestgørelse i 255, 257.

- Offentlige Auktioner* 176-77, 237 ff.
- Offentlige Myndigheder*, Forbud til Værn for 353, Forbud mod Handlinger af 353-55.
- Offentlige Ydelser*, Udpantning for 9-10, 110, 158, 162, 163, 166, 171.
- Officialmaksime* under Tvangsauktion 195-96, 230, 231, under Udpantning 165, ved Indsættelse efter Afbetalingsloven 295.
- Ombytning* af værdifulde Eksekutionsgenstande med mindre værdifulde 95<sup>23</sup>), 101-102.
- Omfang*, Eksekutionens 135-36, Arrestens 324.
- Omgørelse* af Fogeddekreter 148-49, 231-32, 334-35, 340-41, 364-65.
- Omkostninger* i ratihaberede Forlig 31-32, ved Eksekutionen 135-36, ved Auktion 201-202, 210, 212-13, 251, ved Rekvisiti Hensættelse i Hæfte og ved Fremstilling af Rekvisitus 126<sup>44</sup>), 294<sup>88</sup> og <sup>89</sup>), ved Gælds fængsel 326-27, ved Arrest paa Gods 324.
- Ophævelse* af Eksekution 131, af Auktion 232-33, 235-36, af Indsættelsesforretning 297, 299, af Arrest 335, 339-40, 340-41, af Forbud 364-65.
- Oplæsning* af Protokollater under Fogedsagen 133, af Auktionsvilkaar m. m. 215.
- Oplysningspligt*, Rekvisiti, se *Paavisningspligt*.
- Opraab* paa Tvangsauktion 202, 216, 219-21, ved frivillig Auktion 252.
- Oprejsning*, se *Ankefrist*, *Kærefrist*.
- Opsættende Virkning* af Anke 51-53, 272, 291-92, 339, 341, af Kære 54.
- Ordre public* 25, 28.
- Overbud* 173-175, 222-23, 252.
- Overbudsauktion* 175.
- Overlevelsesrenter*, Udlæg i 79-81.
- Overtrædelse* af Handlings- eller Undladelsesdom 262-68, af Forbud 362-63.
- Overøvrigheden*, Eksekution af Forlig indgaaet for 30.
- P***aaabegyndelsessted* for Eksekutionsforretning 119-20, for umiddelbar Fogedforretning 293, for Arrest 323, ved Forbud 360.
- Paavisningspligt*, Skyldnerens under Eksekution 124-25, 269, ved umiddelbar Fogedforretning 293 ved Arrest 325.
- Paavisningsret*, Skyldnerens under Eksekution 112-114, ved Auktion 203, ved Arrest 305-306, 324.
- Pant*, Udtagelsesret i den pantsatte Ting 102-103 m. <sup>41</sup> og <sup>42</sup>), som Hindring for Arrest 314-15.
- Pantebreve*, Eksigibilitet af 35-40, 45, 49-50, 59 m. <sup>24</sup>), 183, 261, 284 cfr. 288, umiddelbar Adgang til Tvangsauktion paa Grundlag af 180-83.
- Pantefogeder* 9-11, 119<sup>21</sup>), 166, 171 cfr. 307.
- Pantelaanerauktioner* 17, 180-81, 197, 219, 241-42.
- Panterettigheder*, deres Stilling under Tvangsauktion 186-87, 189, 191-92, 194, 207-208, 210, 217, 256-57, anden Fyldestgørelse for 258-59, 261, 284.
- Pantsatte Effekter*, Tvangsauktion over 177-78, 180-82.
- Parter* ved Eksekution 54-63 (se Indhold § 5), ved Tvangsauktion 185-92 (se Indhold § 14), 229-30, 232-33.
- Partsafhøring* i Fogedsager 125<sup>41</sup>), 133 m. <sup>74</sup>).
- Parts- eller Dommervirksomhed* ved Eksekution 133-34, ved Ud-

- pantning 165, under Tvangsauktion 195-96, 230, 231, ved Indsættelser efter Afbetalingsloven 295.
- Patentrettigheder*, Udlæg i 69, Forbud til Værn for 349.
- Penge*, Udlæg i 3, 19, 113, 124, 255. Udtagelsesret med Hensyn til 94<sup>22a</sup>), 97 m. 29), 100<sup>36</sup>), 113, Arrest i 304, 308.
- Pensioner*, Udlæg i 76-77.
- Personbogen* 204<sup>20a</sup>).
- Personlig Arrest*, se *Gældsfængsel* og *Arrest*.
- Personlige Rettigheder*, Udlæg i 68-69.
- Personligt Arbejde*, Udlæg i 72.
- Personlig Undersøgelse* af Rekvisitus 124-25, 325.
- Personskade*, Udlæg i Erstatningskrav for 68, 81-82.
- Policer*, Udlæg i 79-82.
- Politiet*, Foretagelse af Auktion — ikke Eksekution — ved 8-9, 167-68, 206-207, Bistand ved Eksekution 125-26 m. 43-46), ved Arrest 126<sup>45</sup>), ved umiddelbar Fogedforretning 126<sup>45</sup>), 293, efter Afbetalingsloven 294, til Fremtvingelse af Handlings- eller Ondladelsesdomme 267, til Opretholdelse af Fogedforbud 363.
- Prioritet*, naar flere begærer Udlæg 117-19, naar flere begærer Tvangsauktion 208.
- Prisloven*, Overholdelse ved Auktion 203, 2487).
- Private Auktioner* 176-77.
- Privatlivets Fred*, Værn ved Forbud 348 m. 15).
- Privat Skifte*, Udlæg i 70-71.
- Privat Viljesbestemmelse* om Eksekutionfritagelse ved 84 ff.
- Privilegerede Krav* 139, 186.
- Procedure* under Eksekutionsforretning 131-36, under Udpantning 167, under Tvangsauktion 230-31, ved frivillig Auktion 244, 253-54, ved umiddelbar Fogedforretning 295-97, ved Arrest 325.
- Proceserklæringer* i Fogedsager 133, 153.
- Procesomkostninger*, se *Sagsomkostninger*.
- Processuelle Straffe*, se *Rettergangsboeder*.
- Prøvelsesret*, Fogedens overfor Eksekutionsgrundlaget 41-45 (se Indhold § 3. II), overfor Grundlaget for Tvangsauktion 184.
- R***ansagning* af Rekvisiti Ejendele og Person 124-25, 325.
- Ratihabition* af private Forlig 31-34, cfr. 34, 45.
- Realbyrder*, se *Grundbyrder*.
- Realisation* af udlagte eller udpantede Ting 8-10, 129, 167-68, 177, 180.
- Reassumption*, se *Genoptagelse*.
- Rede Penge*, se *Penge*.
- Registrering* under Eksekution 127-28, under Arrest 325, ved Forbud 361.
- Regnskabspligt* for Inkassator ved Løsørcauktion 203-204, for Bestyrer af fast Ejendom 260, for Brugspanthaver 261.
- Regressogsmaal*, ved Udpantning 168-69, ved umiddelbar Fogedforretning 298-99 — se iøvrigt *Første Instans*.
- Rekvirent* ved en Eksekutionsforretning 54 ff., 122, ved Tvangsauktion 185 ff.
- Rekvisitus* ved en Eksekutionsforretning 54-55, 122-23, ved Tvangsauktion 185 ff.
- Relaksation* af Udlæg 131, af Arrest 335, 340-41, af Forbud 364-65, se ogsaa *Ophævelse*.
- Rente* af Auktionskøbesum 210,

- Udeblivelse med Rente som Grundlag for Eksekution 37.
- Renteforsikringer* undtaget fra Kreditorforfølgning 79-81.
- Repræsentation* under Eksekution 55-56.
- Res judicata-Virkning*, se *Retskraft*.
- Retsafgørelser*, deres Eksekutionskraft 20-29, 41-43, 45-49.
- Retsforlig* 29-30, 34, 44-45.
- Retskraft*, Fogeddekreters 3, 61, 148-50, 231-32.
- Retsmidler* mod Eksekution 148-56 (se Indhold § 10), mod Udpantning 168-69, mod Tvangsauktion 233-35, mod frivillig Auktion 253-54, mod umiddelbare Fogedforretninger 295-99, mod Arrest 334-41 (se Indhold § 31), mod Forbud 363-65, se iøvrigt *Anke*, *Kære* og *Genoptagelse*.
- Retspanteret*, Udlæg medfører 128-29, 138 ff., cfr. Arrest 330.
- Retsstridig* Handling som Betingelse for Forbud 305, 345, 351-52, 361.
- Retsvidner* under Fogedforretninger 13-14 — se iøvrigt *Vidner*.
- Retsvirkninger* af Udlæg 137-47 (se Indhold § 9), af Auktion 219-28 (se Indhold § 18), af Arrest 328-33 (se Indhold § 30), af Forbud 361-63.
- Rettergangsbøder* under Fogedforretning 21, 136.
- Rettergangspoliti* i Fogedsager 21, 136.
- Rigsdagsmænd*, hvorvidt fritagne for Gældsfængsel 319-20.
- Sagførere**, <sup>911</sup>), 54, deres Eneret i Fogedsager 123, Pantebrev oprettet for 36 ff.
- Sagførersalær* under Eksekution 31-32 m. <sup>39</sup>), ved Auktion 201, 212-13, ved Arrest 324<sup>4</sup>).
- Sagsomkostninger* ved Eksekution 21, 135-36, ved Udpantning 170, ved Auktion 201, 210, 212-13, 231, ved umiddelbar Fogedforretning 296<sup>93</sup>), ved Arrest paa Gods 324. Fuldbyrdelse af Afgørelser om Sagsomkostninger 21, 26.
- Salær* til Sagfører, se *Sagførersalær* og *Honorarer*.
- Sameje*, Auktion ved Opløsning af 179.
- Samkvemsretten*, Fogedens Bistand til Gennemførelse af 269<sup>27</sup>), 292, Handlingsdom til Gennemførelse af 267<sup>18</sup>).
- Saneringslaan*, 90.
- Sekundært Udlæg* 62, 92, 113 m. <sup>91</sup>), 138-39.
- Selvtægt*, ulovlig 62.
- Senge*, Udlæg i Senge og Sengklæder 94-95.
- Separation*, Udpantning for Underholdsbidrag 158-59, 165, »Forbud« mod Udbetaling af Løn 72-73, 359, Gennemførelse af Forældremyndighed eller Samkvemsret 267<sup>18</sup>), 269 m. <sup>27</sup>), 289-92, Udsættelse af fælles Lejlighed 280, 282-83, Indsættelse i Løsøre 285-86.
- Servitutter*, deres Stilling under Tvangsauktion 189, 192, 212.
- Sikkerhedsstillelse* ved Eksekution 48, 52 m. <sup>27</sup>), 130, ved Arrest 309-10, 311-13, ved Forbud 355, 356. Afværgelse af Arrest eller Forbud ved 313-15, 332, 337, 338, 343-44, 357-58, som Betingelse for Udsættelse af Tvangsauktion 230, 231, ved Administration af Ejendom 260-61, ved umiddelbar Fogedforretning 283, 289<sup>60</sup>). Auktionskøberens Sikkerhedsstillelse 210-11, Inkassators 201, Auktionsleders 239-40 m. <sup>9</sup> og <sup>10</sup>), 250; Fuldbyrdelse af Dom til Sikkerhedsstillelse 270.
- Singulærsuccession*, se *Succession*.

- Skadesløsbrev* som Eksekutionsgrundlag 36 m. 54-56), 39, 50, 59<sup>24</sup>), 261<sup>31</sup>), 284<sup>42</sup>).
- Skatter*, Udlæg for 73, 93, 94, 98, 100-101, Udpantning for 9-10, 110, 158, 162, 163, 166, 171, Udpantning for udenlandske Skatter 160, 163, Administration til Fyldestgørelse for 261, Betaling ved Auktion 213<sup>21</sup>).
- Skibe*, Udlæg i 141, 146, Auktion over 200, 226, 238-39, 247, Arrest i 306, 332, Forbud ved 306.
- Skibsmandskab*, Udlæg i dets Ejendele 75, 83, personlig Arrest mod 319.
- Skifte*, se *K o n k u r s*.
- Skifteretten*, Tvangsauktion ved 12, 197-98, frivillig Auktion 238 m. 5); dens Dømmes Eksekutionskraft 20-21, dens Kendelsers og Forligs Eksekutionskraft 21 og 29-30.
- Skilsmisse*, se *S e p a r a t i o n*.
- Skiltningsret*, umiddelbar Fogedforretning vedr. 280<sup>25</sup>), Forbud vedr. 348<sup>13</sup>).
- Skipper*, Udlæg i Skippers Ejendele 75, 83.
- Skovridere*, Auktion over Skoveffekter ved 239<sup>8</sup>).
- Skriftlig Begæring* ved Eksekution 115, ved Udpantning 162, ved Tvangsauktion 198, ved frivillig Auktion 247, ved Arrest 323, ved Forbud 360<sup>1</sup>).
- Skriftlighed* under Procedure ved Fogedret 132-33, 230.
- »*Skyldneren*« ved Tvangsauktion 185-86, 188-89, 191, 208 m. 6).
- Skyldnersvig* 126, 325, 329-30.
- Slutning* af Udlægsforretning, Betydning m. H. t. Udtagelsesret 107-110, og m. H. t. Appel 144<sup>32</sup>), 152, 296, Slutning af Auktionsforretning 218, 233-34, Betydning m. H. t. Gebyr 131<sup>70</sup>).
- Slægtsnavn*, Værn ved Forbud 348-49 m. 16 og 17).
- Sognefogeden*, Foretagelse af Udlægs- eller Udpantningsforretninger ved 8-11, 119<sup>21</sup>), 124-25, 126 m. 44), 132, 135, 163<sup>28</sup>), 165-66, Auktion ved 8-9, 167, 198, 206-207, cfr. om umiddelbare Fogedforretninger 293 og om Arrest og Forbud 307.
- Sparekasser*, Udlæg i Midler staaende i 82-83, 121, Arrest i saadanne Midler 82-83, 320, Pantebrev udstedt til Sparekasse 38-39, 50.
- Specialkonkurs*, Tvangsauktion som 193-95, 207-208.
- Sportulering*, se *G e b y r e r*.
- Stadfæstelse* af Eksekutionsforretning ved Sognefogeden 135, af Arrest 338-39, af Forbud 364.
- Standsning* af Tvangsauktion, 216, 230, 256-57.
- Statshusmænd*, se *H u s m a n d s b r u g*.
- Statstjenestemænd*, se *T j e n e s t e m æ n d*.
- Stedet* for en Eksekutionsforretning 15-16, 119-22, for Arrest 121<sup>27</sup>), 323, for Auktion 16-18, 244-46.
- Straa*, Udlæg i 114.
- Straf* overfor Rekvizitus for urigtige Oplysninger under Fogedforretning 125<sup>41</sup>), 125-26, 133<sup>74</sup>), 249, 249-50, 293, 294, ved Arrest 126<sup>45</sup>), 325, for Skyldnersvig 126, 325, 329-30, for ikke at efterkomme Handlings- eller Undladelsesdomme 267, for Overtrædelse af Forbud 362-63, om Straf udelukker Forbud 356-57.
- Succession* ved Eksekutionsforretninger 57-60, ved Udpantning 161.
- Summarisk Karakter*, Fogedprocedurens 2.

- Suspensiv Virkning*, se opsættende Virkning.
- Svenske Domme*, Eksekution af 26-28.
- Svenske Forlig* 34.
- Sygeforsikring*, Undtagelse fra Retsforfølgning 81.
- Sæd*, Udlæg i 114.
- Særeje*, Eksekution udelukket i den anden Ægtefælles 66, Betydning ved Udøvelse af Udtagelsesret 103-104.
- »*Særskilt Arrestsag*« 336, jfr. ved Forbud 364.
- Søfolk*, Udlæg hos 75, 83, Fritagelse for Arrest 319.
- Tarveligt Hjem** som Kriterium for Udtagelsesret 95-96, 103-106.
- Tilbageholdelse af Løn* for Underholdsbidrag 72-73, for personlig Skat 73.
- Tilbageholdelsesret*, ikke Tvangsauktion 178, ikke umiddelbar Auktion 183.
- Tilbagekaldelse* af Begæring om Udlæg 115-116<sup>3</sup>).
- Tilbehør*, Udlæg i 97<sup>27</sup>), 102 m. 4<sup>2</sup>), 127, 129.
- Tilhold*, ikke Forbud 359.
- Tinglysning* af Udlæg 119, 140-41, af Udpantning 166, af Arrest 328-29, 331-32, af Forbud 362, af Auktionskøberens Ret 225, af Skøde uanset Arrest 328-29.
- Tjenestemænd*, Udlæg i Embedsmænds Lønninger og Pensioner 76-77, i deres Embedsdragter og lign. 75, 83.
- Tolvugersfristen* ved Udlæg 142-46.
- Tort*, Godtgørelse for, ved Udlæg 156, ved Udpantning 170, ved umiddelbar Fogedforretning 299, ved Arrest 342, ved Forbud 366. Om Eksekution i Krav paa Tort 68-69, 81.
- Traktater* om Eksekutionskraft for fremmede Afgørelser og Forlig 24-29.
- Trangsbeneficiet*, se beneficium competentia.
- Tredjemand*, Adgang til Indsigelser overfor Fogedforretninger 15<sup>20</sup>), 60-63, 132, 149-50, 229-30, ved Arrest 334<sup>4</sup>), 339, 340, Adgang til Appel 62, 150, 151, 232-33, 296-97, 334<sup>4</sup>), 340, Vidnepligt for Tredjemand 125<sup>40</sup>), 133, Tredjemands Bistand ved Overtrædelser af Forbud 363, Erstatning til Tredjemand ved Auktion 236, ved Arrest 343.
- Tvangsadministration* af fast Ejendom 124, 137, 258-61.
- Tvangsakkord*, Udelukkelse af Eksekution ved 90; om Trangsbeneficiet gælder ved 110-111.
- Tvangsauktion*, Modsætning til frivillig Auktion 177-79, 182.
- Tvangsfuldbyrdelse*, om denne i Almh. 1 ff., se iøvrigt Eksekution, Udpantning og Tvangsauktion.
- Tvangsfuldbyrdende Myndigheder* 7-18 (se Indhold § 2).
- Tvangsfyldestgørelse* 172 ff. (se Indhold §§ 12 ff.).
- Tvangsklausul* 22.
- Tvangsmidler* overfor Rekviritus 124-26, 269, 293, 294, 325<sup>6</sup>), overfor Tredjemand 125<sup>40</sup>).
- Tvangsmulfter* 262 cfr. 264.
- Tvangssikring* 19 ff. (se Indhold §§ 3-11).
- Tvistigheder* ved Eksekution 131-36, 148-49, ved Udpantning 167, ved Tvangsauktion 205-206, 213-14, 215, 218, 229-31, ved frivillig Auktion 244, 253-54, ved umiddelbar Fogedforretning 295-97, ved Arrest 334-44 (se Indhold § 31) og Forbud 363-66.
- Tvungen Auktion* 178.

- Udbetaling** af Auktionsbeløbet ved Løsøre 204.
- Udeblivelse**, under Tvangsfuldbyrdelse 2-3, særlig ved Tvangsauktion 231, jfr. 205-206, 209-10, 212-13 — se iøvrigt **Mødepligt** og **Tvangsmidler**.
- Udeblivelse med Leje**, Udsættelse paa Grund af 275-77.
- Udenlandske Domme**, deres Eksekutionskraft 23-29, Forlig 34, Voldgiftskendelser 34-35 og Pantebreve 39.
- Udenlandske Skattekrav**, Udpantning for 160, 163.
- Udkast** til Auktionsvilkaar 208, til Fordeling af Auktionssum, se **Fordelingsudkast**.
- Udlandet**, Domme afsagt i 23-29, danske Konsuler i 23, 42-43, 46<sup>6</sup>).
- Udlæg**, dets Retsvirkninger 3, 19, 123, 137-47 (se Indhold § 9), 177, 180, under Tvangsauktion 186, 189, 191-92, 208, 209, 216, 256-57, se iøvrigt **Eksekution**.
- Udlæg »til Ejendom«**, 3, 19, 124, 137, 172, 176, 255-56.
- Udlæg »til Forauktionering«** 3, 19, 123-24, 137-47 (se Indhold § 9), 180.
- Udlændinge**, Dom over 23-29, Arrest mod 315<sup>28</sup>), 317-18.
- Udpantning** 1-2, 157-71 (se Indhold § 11), i hvilke Tilfælde den kan finde Sted 1-2, 157-61, Forældelse af Udpantningsret 161-62, de særlige Regler 162 ff., Udpantningskendelsen 1-2, 162-65, Udpantning ved Sognefoged eller Pantefogeden 8-10, 165-66, Møde af Rekvirenten ikke nødvendigt 166-67, Indsigelsers Fremsættelse 167, Retsmidler mod Udpantning 168-69, Ansvar for 169-71, Omkostninger ved 170-71. Udtagesret ved Udpantning 110. Arrest hvor Udpantning er hjemlet 309.
- Udpantningskendelse** 157-58, 162-65.
- Udslettelse** af udækkede Hæftelser ved Tvangsauktion 179, 226, jfr. 257.
- Udskrift** af Dom eller Forlig ved Eksekution 115 og Auktion 198, af Udlægsforretning ved Auktion 198-99, 208, Auktionsudskrift 256<sup>13</sup>).
- Udstrækning**, Eksekutionens 135-36, Arrestens 324.
- Udsættelse** under Eksekution 134-35, under Udpantning 167, under Auktion 230, under Indsættelsesforretning 290-91, 292. Udsættelse af Eksekution uanset Fuldbyrddelsesfristens Udløb 53.
- Udsættelsesforretninger**, se **Ind- og Udsættelsesforretninger**.
- Udtagesret** ved Eksekution 92-110, ved Udpantning 110, i Konkurs- og andre Boer 110-112, ved Tvangsakkord 110-11, ved Arrest 321-22, særlig overfor Brugspanthaver 284<sup>42</sup>).
- Udtalelser**, Forbud mod skadelige 352.
- Udvælgelsesret**, se **Paavisningsret**.
- Ufyldestgjort Panthaver** 216, 256-57.
- Ulykkesforsikring**, Udlæg i Retten til 81.
- Umiddelbar Eksekutionskraft** af udenlandske Domme 23-29, af udenlandske Forlig 34, Voldgiftskendelser 34-35 og Pantebreve 39.
- Umiddelbare Fogedforretninger**, se **Ind- og Udsættelsesforretninger**.
- Underfogeder** 7-8.
- Underholdsbidrag**, Eksekution for

- 28-29, 67, 72-73, 76, 78, Udpantning for 28-29, 158-59, 161, 165, Gældsfængsel for 318-19, 326, 327, 335, 337, »Forbud« til Sikring af 72-73, 359.
- Underpant i fast Ejendom*, se *Pantebreve og Panterektigheder*.
- Underpant i Løsøre* 39-40, 59<sup>23</sup>), 139, 183, 186-87, 288-89.
- Undersalg*, Forbud mod 350<sup>27</sup>).
- Understøttelser*, Udlæg i 78.
- Undersøgelse*, personlig Undersøgelse under Eksekution 124-25.
- Undladelsesdomme*, Fremtvingelse af 47, 267-68.
- Undladelsespligt* kan ikke fremtvinges ved Eksekution 268, men kan haandhæves ved Forbud 345-47.
- Undværlige Ting* udlægges først 113-14.
- Uniformer*, Udlæg i 75.
- Universalsuccession*, se *Succession*.
- Unødige Trætte*, om Fogedret kan idømme Bøde for 216).
- Uraadighed* ved Arrest 328-31 cfr. 332-33; cfr. ved Forbud 361-62.
- Uskiftet Bo*, Udlæg i 70.
- Usufructuarier* 261.
- Vanhjemmel** m. H. t. det paa Auktion solgte 227-28, 233.
- Varemærke*, Beskyttelse ved Forbud 349<sup>19</sup>).
- Varsel* ved Bekendtgørelse af Tvangsauktion 199, 208, 215, 217, ved det forberedende Møde 208-209.
- Vederlag*, Eksekutionsfritagelse ved Erhvervelser mod 87-88.
- Vedgaaelsesbo*, Udlæg i 70-71.
- Vedtagelse* af Eksekutionsadgang 40-41, af Eksekutionsfritagelse 84 ff., af Eksekutionssted 121-22, af Udpantning 160, af umiddelbar Fogedforretning 288-89, 292-93.
- Vekselsager*, Arrest i 313, 324<sup>4</sup>), 344.
- Ventendes Arv*, Eksekution i 70.
- Vidneførsel* under Fogedsager 125<sup>40</sup>), 133 m. 7<sup>4</sup>), 230, 274<sup>4</sup>), 278, 283, 287.
- Vidnegebyr* 141<sup>8</sup>), 115<sup>3</sup>), 163<sup>28</sup>), 294<sup>87</sup>), 295<sup>92</sup>).
- Vidner* ved Eksekution og Udpantning 13-14, 98<sup>30</sup>), 109, ved Tvangsauktion 14, ved frivillig Auktion 141<sup>9</sup>), ved Indsættelse efter Afbetalingsloven 295.
- Vindikationskrav* 60-62, 232-33, 235 m. 2<sup>3</sup>), 258-59, 273 ff.
- Visitation*, se *Undersøgelse*.
- Voldgiftskendelser*, deres Eksekutionskraft 21-22, 34-35, 43-44, 46<sup>6</sup>).
- Vurdering* under Eksekution 93-94, 98<sup>30</sup>), 109, 127-28, ved Arrest 325 cfr. ved Forbud 361, til Auktionsefterretning 214-15.
- Værdipapirer*, Fyldestgørelse i 255, 257-58.
- Værgemyndighed*, Haandhævelse af 269, 289-92.
- Værnemagersager*, Beslaglæggelse eller Forvaltning i 91.
- Værneting*, ved Søgmaal i Anledning af Udpantning 169, ved Forfølgning af Arrest 315<sup>28</sup>), 317-18, 336-37.
- Ægtefæller**, Udlæg hos 64-67, 80, særlig om Udtagelsesretten 103-104, umiddelbar Fogedforretning m. H. t. Børn 289-92, Udsættelse af Lejlighed i Tilfælde af Separation eller Skilsmisse 280, 282-83.
- Ægteskab**, Forbud mod 349-50, 354-55, 361.
- Øvrighed**, Eksigibilitet af Forlig for 30. Forbud overfor Handling af 353-55.

## FORTOLKNINGSBIDRAG

### Retsplejeloven.

- § 248: 206<sup>27)</sup>, 315<sup>28)</sup>, 317-18.  
§ 287: 134<sup>78)</sup>, 290-91, 292.  
§ 478 Nr. 1 og 2: 20-23 og 29-34.  
§ 478 Nr. 3 og 4: 35-39, 39-41, 50, 59<sup>24)</sup>, 157-58, 183, 261<sup>31)</sup>.  
§ 479, jfr. Lov Nr. 340, 23. Decbr. 1932: 23-29, 34-35.  
§ 480: 8-9, 13-14, 266-67, 295.  
§ 481, 2. Stk.: 15-16, 294 m. <sup>84)</sup>.  
§ 483: 41-43.  
§ 484: 44-45.  
§§ 487 og 488: 51-53.  
§ 490: 49-50.  
§ 491: 53.  
§ 493: 264-67.  
§ 499: 267-68.  
§ 501, 1. Stk.: 64-69.  
§ 502: 32 m. <sup>39)</sup>, 112, 135-36, 324 m. <sup>4)</sup>.  
§ 504: 258-61.  
§ 505: 127-28.  
§§ 506 og 507: 112-14.  
§ 509: 92-112, 284<sup>42)</sup>, 321-22.  
§ 511: 70-75.  
§ 512: 84-88.  
§ 513: 76-77.  
§ 514 Nr. 2-4: 78-79.  
§ 515: 79-81, 84-85.  
§ 516, 2. Stk.: 119-22.  
§ 517: 122-23.  
§ 520: 125-26, 269, 293 cfr. 294, 325<sup>6)</sup>.  
§ 523: 60-62, 131-32, 149, 184, 229.  
§ 526: 134-135.  
§ 528: 127-28, 128-29, 209<sup>8)</sup>, 328<sup>2)</sup>.  
§ 529: 119, 129-30, 140.  
§ 533, 2. og 3. Stk.: 137-38, 142-46, 166<sup>37)</sup>, cfr. 91 v. <sup>8)</sup>.  
§ 536: 144<sup>32)</sup>, 152, 296, 329.  
§ 537: 153, 296.  
§ 538: 9<sup>9)</sup>, 167-68, 180-82, 199, 200<sup>4)</sup>, 203<sup>19)</sup>, 206-207.  
§ 543: 201<sup>11)</sup>, 212<sup>20)</sup>, 213<sup>23)</sup>.  
§ 553: 201<sup>11)</sup>.  
§§ 554 og 555: 204-206, jfr. 258, cfr. 207.  
§§ 557 og 558: 255, 257-58.  
§§ 560 og 561: 188-92, 188<sup>8)</sup>, 208-210.  
§§ 566 og 567: 209, 212-13 m. <sup>23)</sup>, 215.  
§ 570: 190 m. <sup>9)</sup>, 213-14<sup>23)</sup>.  
§ 576: 216-217.  
§ 578: 216, 256-57.  
§ 582: 217-218.  
§ 586: 60-62, 184, 229-30.  
§ 591: 218, 233-34.  
§ 593: 149, 150-52, 168, 233-34, 296<sup>97)</sup>.  
§ 594: 153-54.  
§ 595: 154-55.  
§ 596, 1. Stk.: 158-60.  
§ 596, 2. Stk.: 160, 163.  
§ 596, 3. Stk.: 163-64.  
§ 598: 162-63.  
§ 600: 8-9, 165-66.  
§ 605: 9<sup>9)</sup>, 167<sup>40)</sup>.  
§ 607: 168-69.  
§ 608: 169-71.  
§ 608a: 171, jfr. 9-10, 162, 163, 164, 166, 198.  
§ 609: 273-93.  
§ 612: 304-305, 308-11.  
§ 614, 1. Stk.: 320-22.  
§ 614, 4. Stk.: 320-21 m. <sup>4)</sup>, 358-59.  
§ 615: 313-15.  
§ 616: 305, 328-31, cfr. 140-41.  
§ 627, 2. Stk.: 309-311, 311-13.  
§ 641: 341-44.

- § 646: 346-55. § 682: 177-78, 179, 238 m. 5).  
 § 652: 358, 360, 361, 363-66. § 997, 3. Stk.: 264.  
 § 679: 12<sup>15)</sup>, 177, 197. §§ 1018a ff.: 69.

### Andre Love.

- D. L. 1-24-26: 59-60.  
 » » 1-24-30: 70-71.  
 » » 1-24-38: 57.  
 » » 5-7-8 og 9: 59 m. 23 og 24), 261,  
 284, 288-89.  
 » » 5-7-11: 183.  
 » » 6-14-7: 274-84.  
 Fr. 2. Oktbr. 1754 § 4: 284-85, 289.  
 Pl. 14. Maj 1834: 139, 186.  
 Resol. 23. Decbr. 1864 I Nr. 3:  
 82-83, 320.  
 Konkurslov 25. Marts 1872  
 § 10: 89, 330 m. 11).  
 § 17: 75.  
 § 21, 2. Stk.: 119.  
 Udpantningslov 29. Marts 1873  
 § 1: 158-60.  
 Skiftelov 30. Novbr. 1874  
 § 35: 91, 330.  
 § 44: 111.  
 Købelov 6. April 1906  
 § 48: 227-28.  
 Haagerkonvention Bekg. Nr. 119,  
 19. Maj 1909 art. 18 og 19: 26,  
 art. 24: 318, 337<sup>18)</sup>.  
 Lov Nr. 246, 9. Maj 1917 (Landbo-  
 foreningers Auktioner): 227-28,  
 242-44.  
 Lov Nr. 536, 4. Oktbr. 1919 (Faste  
 Voldgiftsret) § 16: 21-22, 30,  
 43 m. 81), 46<sup>6)</sup>.  
 Ægteskabslov II 18. Marts 1925  
 § 25: 66-67.  
 Tinglysningslov 31. Marts 1926:  
 119, 140, 225, 328-29, 331-32, 362.  
 Lov Nr. 120, 20. April 1926 § 13  
 (uskiftet Bo): 70.  
 Forsikringsaftalelov Nr. 129, 15.  
 April 1930 §§ 116, jfr. 118: 80-81,  
 § 123: 81.  
 Straffelov 15. April 1930  
 § 52, Stk. 3: 55, 67, § 283: 126,  
 325, 329-30.  
 Ikrafttrlov til Strfl. § 15: 68.  
 Motorlov, Bekg. Nr. 131, 14. April  
 1932, §§ 38, Stk. 7 og 39, Stk. 7:  
 60 m. 27), 102<sup>41)</sup>.  
 Lov Nr. 185, 23. Juni 1932 (Inddri-  
 velse af Skatter og Afgifter):  
 171 jfr. 9-10, 162, 163, 164, 166,  
 198.  
 Forfatterlov Nr. 149, 26. April 1933  
 §§ 12 og 29: 69, 70.  
 Bekg. Nr. 177, 10. Maj 1933 af  
 nordisk Domskonvention: 26-28,  
 34.  
 Auktionslederlov Nr. 132, 16. April  
 1935: 14<sup>19)</sup>, 197-98, 238-39, 247-54.  
 Lov Nr. 367, 21. Decbr. 1938, jfr.  
 Anordn. Nr. 179, 14. April 1939  
 (Frihed for Arrest og Forbud  
 m. H. t. Luftfartøjer) 320-21 m. 4),  
 358-59.  
 Husdyrvoldgiftslov Nr. 94, 15.  
 Marts 1939 § 9: 22, 30, 43-44, 46-  
 47<sup>6)</sup>.  
 Høstpantlov Nr. 511, 22. Decbr.  
 1947 § 3: 103, 114. § 4: 87), 166.  
 Lejelov, jfr. Lovbegg. Nr. 347 og  
 348 af 6. Septbr. 1947: 22, 30,  
 275-80.

## FORKORTELSER

- D. L.* = Kong Christian den Femtes Danske Lov af 15. April 1683.
- D. Rpl. I.* = H. Munch-Petersen: Den danske Retspleje. Første Del. 2. Udg. 1923.
- D. Rpl. II.* = H. Munch-Petersen: Den danske Retspleje. Anden Del. 2. Udg. 1924.
- F. A. L.* = Lov om Forsikringsaftaler Nr. 129 af 15. April 1930.
- Fr.* = Forordning.
- Gbl.* = Lov om Gældsbreve Nr. 146 af 13. April 1938.
- H.* = Højesteretsdom.
- Ikrafttrædelseslov* = Lov om Ikrafttræden af borgerlig Straffelov m. m. Nr. 127 af 15. April 1930.
- J. D.* = Juristens Domssamling.
- K. L.* = Lov om Konkurs m. m. Nr. 51 af 25. Marts 1872.
- Kommenteret Rpl. I og II* = Victor Hansen, Stephan Hurwitz og Erwin Munch-Petersen: Retsplejeloven med Kommentarer m. m. Bind I og II. 1939.
- Pl.* = Plakat.
- Rpl.* = Lov om Rettens Pleje af 11. April 1916 som optrykt ved Beg. Nr. 212 af 1. Oktober 1936 med senere Ændringer.
- S. H. T.* = Sø- og Handelsretstidende.
- Skiftelov* = Lov om Skifte Nr. 155 af 30. November 1874.
- Skifteretten* = H. Munch-Petersen: Skifteretten. Væsentlig udvidet og ændret Udgave ved Erwin Munch-Petersen. 1935. (Optrykt 1948.)
- Strfl.* = Borgerlig Straffelov af 15. April 1930 som optrykt ved Lovbekg. Nr. 215 af 24. Juni 1939.
- T. f. R.* = Tidsskrift for Rettsvidenskab.
- Tillæg* til *D. Rpl. I og II* = Tillæg til Den danske Retspleje I og II ved Erwin Munch-Petersen. 1936.
- Tvistemaal* = Stephan Hurwitz: Tvistemaal. Hovedpunkter af dansk Civilprocesret i Domssager. 1941.
- U.* = Ugeskrift for Retsvæsen. (*B.* efter Aarstal henviser til den litterære Afdeling.)
- V. L. T.* = Vestre Landsrets Tidende.
- Ø. L. T.* = Østre Landsrets Tidende.

---

### Trykfejl.

- Side 52, Linie 3 f. n.: 24). Læs: 27).
- » 166, » 9 f. o.: § 3. Læs: § 4.
- » 256, Note 5, Linie 1: 395. Læs: 595.